

Resolution

En ny metod för att hantera banker i kris

Vol 1

Slutbetänkande av Finanskriskommittén

Stockholm 2014

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2014:52

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst.
Beställningsadress: Fritzes kundtjänst, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
fritzes.se

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför.

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:3 (reviderad 2009-05-02)

En kort handledning för dem som ska svara på remiss. Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remiss.

Layout: Kommittéservice, Regeringskansliet.

Omslag: Elanders Sverige AB.

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2014.

ISBN 978-91-38-24145-5

ISSN 0375-250X

Till stadsrådet Peter Norman

I februari 2011 bemyndigade regeringen statsrådet Peter Norman att tillkalla en kommitté för att göra en översyn av regelverket för hantering av finansiella kriser (Dir. 2011:6, Dir. 2012:81, Dir. 2013:60, samt Dir. 2013:124).

Statsrådet Norman förordnade i februari som ordförande för kommittén f.d. riksgäldsdirektören Thomas Franzén och som ledamöter justitierådet Agneta Bäcklund, chefsekonomen Lars Hörngren, f.d. vice riksbankschefen Irma Rosenberg och docenten Gustaf Sjöberg. Thomas Franzén lämnade uppdraget i oktober 2012 varvid Irma Rosenberg förordnades som ordförande. Som ny ledamot förordnades i mars 2013 professorn Mikael Möller, som fram till dess varit expert. I juli 2013 lämnade Irma Rosenberg sitt uppdrag. Lars Hörngren förordnades som ordförande från juli 2013. Som ny ledamot förordnades i augusti 2013 kanslichefen Sonja Daltung, som fram till dess varit huvudsekreterare. Agneta Bäcklund lämnade kommittén i oktober 2013. I oktober 2013 förordnades hovrättsrådet Mats Walberg som ny ledamot.

Som experter förordnades i februari 2011 avdelningschefen Daniel Barr, professorn Mikael Möller, departementsrådet Eva-Lena Norgren, advokaten Marika Rindborg-Holmgren, professorn Rolf Skog och professorn Per Strömberg. I maj samma år förordnades som experter chefen för staben Ekonomisk analys Aino Bunge, seniora rådgivaren Christina Nordh-Berntsson och ämnesrådet Amina Lundqvist. Rolf Skog lämnade vid samma tid uppdraget. Amina Lundqvist lämnade uppdraget i juni 2012 och ersattes av rätts-sakkunniga Karin Hallsten. Aino Bunge och Eva-Lena Norgren lämnade uppdraget i december 2012. De ersattes av enhetschefen Björn Bargholtz och kanslirådet Niclas Alsén. I januari 2014 förordnades som expert jur.kand. Tobias Johansson. Karin Hallsten lämnade sitt uppdrag i mars 2014. Hon ersattes i mars 2014 av departementssekreteraren Frida Olin.

Som sekreterare förordnades i februari 2011 ekonomen Hans Bäckström och rådgivaren Eva Forssell. I januari 2012 förordnades därutöver departementssekreteraren Charlotta Tajthy och samma månad som huvudsekreterare nuvarande kanslichefen Sonja Daltung. Hans Bäckström lämnade sitt uppdrag i januari 2013. Samma månad förordnades som sekreterare jur.kand. Tobias Johansson. Sonja Daltung övergick till att vara ledamot i augusti 2013. Som ny huvudsekreterare förordnades i augusti 2013 filosofie doktorn Erik Lenntorp. I december 2013 lämnade Tobias Johansson uppdraget som sekreterare. Han ersattes från februari 2014 av juristen Lovisa Hedberg.

Kommittén har antagit namnet Finanskriskommittén.

Kommittén överlämnade i januari 2013 ett delbetänkande, *Att förebygga och hantera finansiella kriser* (SOU 2013:6). Vi överlämnar härmed vårt slutbetänkande *Resolution – en ny metod för att hantera banker i kris* (SOU 2014:52). Kommitténs uppdrag är med detta slutfört.

Stockholm i juni 2014

Lars Hörngren

Sonja Daltung

Mikael Möller

Gustaf Sjöberg

Mats Walberg

/Erik Lenntorp
Eva Forssell
Lovisa Hedberg
Charlotta Tajthy

Innehåll

Sammanfattning	27
Summary	33
Författningsförslag	39
1 Förslag till lag om resolution	39
2 Förslag till lag om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut	134
3 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)	137
4 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning.....	141
5 Förslag till lag om ändring i semesterlagen (1977:480)	142
6 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:80) om anställningsskydd	143
7 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)	147
8 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar	148
9 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)	149
10 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.....	151
11 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker	152

12	Förslag till lag om ändring av lagen (1995:1571) om insättningsgaranti	153
13	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	157
14	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	158
15	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551) ...	188
16	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:1047) om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens.....	190
17	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.....	194
18	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	227
1	Inledning	233
1.1	Kommitténs uppdrag	233
1.2	Kommitténs arbete.....	234
1.3	Om förutsättningarna för arbetet	234
2	Finansiella kriser, krishantering och resolution	237
2.1	Inledning.....	237
2.2	Det finansiella systemets funktioner och känslighet	237
2.2.1	En enkel skiss av det finansiella systemet: tjänster och sårbarheter.....	238
2.3	Det finansiella systemets dynamik och risker för instabilitet	242
2.3.1	Risken för bristande funktion i oroliga tider	242
2.3.2	Risken för avbrott i verksamheten.....	243
2.3.3	Systemviktiga företag.....	244
2.3.4	Externa effekter.....	246

2.4	Värnandet av finansiell stabilitet	247
2.4.1	Reglering och tillsyn	248
2.4.2	Krishantering	249
2.4.3	Moral hazard-problemet – att värna finansiell stabilitet på sikt.....	254
3	Gällande rätt.....	257
3.1	Inledning.....	257
3.2	Instituten och deras funktioner	257
3.3	Närmare om innehållet i detta kapitel	259
3.4	Övergripande krav på institutens riskhantering och genomlysning.	261
3.5	Kapitalkrav.....	262
3.5.1	Kapitalbaskravet.....	262
3.5.2	Buffertkrav	263
3.5.3	Ett särskilt kapitalbaskrav (pelare 2-krav)	264
3.6	Likviditetskraven.....	265
3.7	Tillstånd innan verksamheten påbörjas	265
3.8	Tillsyn	265
3.8.1	Allmänt.....	265
3.8.2	Den samlade kapitalbedömningen.....	266
3.9	Administrativa sanktioner	267
3.9.1	Ingripanden vid regelöverträdelser m.m.	267
3.9.2	Avveckling efter tillståndsåterkallelse	270
3.10	Några olika reaktioner på likviditets- och kapitalproblem	270
3.11	Associationsrätten	272
3.11.1	Inledning	272
3.11.2	Aktiebolagslagen.....	272
3.11.3	Bolagsorganen.....	273
3.11.4	Kapitalanskaffning i aktiebolag.....	275
3.11.5	Bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag	282
3.11.6	Kapitalanskaffning i ekonomiska föreningar	282

3.11.7 Medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar	284
3.11.8 Sparbanker	285
3.12 Riksbankens nödkrediter	286
3.13 Likvidation	288
3.13.1 Likvidation enligt aktiebolagslagen	288
3.13.2 Likvidation av ekonomiska föreningar	290
3.13.3 Likvidation av sparbanker	292
3.14 Företagsrekonstruktion och konkurs	293
3.14.1 Företagsrekonstruktion	294
3.14.2 Konkurs	299
3.14.3 Förmånsrätt	306
3.14.4 Insättarskyddet	307
3.14.5 Investerarskyddets inträde	311
3.15 Unionens regler om statligt stöd	312
3.15.1 Regleringen i stora drag	312
3.15.2 Statligt stöd	312
3.15.3 Tillåtet statsstöd	313
3.15.4 Den rättsliga betydelsen av kommissionens meddelanden	314
3.15.5 Kommissionens krismeddelanden	314
3.15.6 2013 års bankmeddelande	317
3.15.7 Omstruktureringsstöd genom rekapitalisering och övertagande av värdeminskade tillgångar	318
3.15.8 Kommissionens bedömning av statsstödsärenden	327
4 Övergripande om resolutionsdirektivet och kommitténs förslag	329
4.1 Inledning	329
4.2 En översikt av resolutionsdirektivet	329
4.3 Generellt om införlivande av direktiv och andra EU- normer	334
4.3.1 Kompletterande rättsakter	334
4.3.2 Harmoniseringsnivån	336
4.3.3 Sammanfattande kommentarer	337

4.4	Om förslaget till införlivande.....	337
4.4.1	Kommitténs utgångspunkter	337
4.4.2	Lagstiftningsåtgärder.....	341
4.4.3	Skiljelinjen mellan tillsyn, resolutionsförberedelser och resolution	342
4.5	Kort om resolution i praktiken och vägval i införlivandet	344
4.5.1	Ändamålen med resolution	345
4.5.2	När kan resolution inledas?	346
4.5.3	Generellt om genomförandet av resolution.....	347
4.5.4	Resolutionsåtgärdernas företrädare	347
4.5.5	Kontrolltagande	348
4.5.6	Rådtrum, kontinuitet och andra kompletterande åtgärder.....	348
4.5.7	Åtgärder för att rekonstruera eller avveckla	349
4.5.8	Skyddet för ägare och borgenärer.....	354
4.5.9	Resolutionsreserven.....	354
4.5.10	En ny lag om förebyggande statligt stöd.....	355
4.6	Avslutande reflektioner	356
5	Definitioner	357
5.1	Inledning.....	357
5.2	Krisavvärjande initiativ och åtgärder	358
5.3	Krishanteringsåtgärder	361
5.4	Normala insolvensförfaranden och avveckling	366
5.5	Kritiska verksamheter och kärnaffärsområden	367
5.6	Vilka företag ska omfattas av regleringen.....	371
5.7	Gruppbaserad tillsyn.....	384
5.8	Filialer	386
5.9	Inblandande myndigheter.....	388
5.10	Tillsynskollegier och resolutionskollegier.....	391
5.11	Tredjelandrelaterade definitioner	392

5.12	Kapitaltäckningsrelaterade definitioner och kvalificerade	
5.13	Statsstödsrelaterade definitioner	398
5.14	Insättningsgarantin och investerarskyddet.....	399
5.15	Ledningsorgan och verkställande ledning.....	403
5.16	Övriga definitioner.....	405
6	Resolutionsändamålen	407
6.1	Inledning.....	407
6.2	Ändamålen med resolution.....	407
7	Förutsättningar för beslut om resolution	421
7.1	Inledning.....	421
7.2	Förutsättningar för resolution.....	422
7.3	Beslut om resolution av ett institut.....	437
7.4	Beslut om resolution av koncernföretag.....	442
7.5	Beslut om resolution i en gränsöverskridande koncern.....	448
7.5.1	Processen när ett dotterföretag i en finansiell koncern fallerar	449
7.5.2	Resolution på koncernnivå	456
7.6	Företagens och Finansinspektionens underrättelsekrav.....	458
7.7	Resolutionsmyndighetens underrättelsekrav	461
8	Generellt om genomförandet av resolution	465
8.1	Inledning.....	465
8.2	Resolutionslagens verkan.....	465
8.3	Proportionalitet.....	468
8.4	Val av resolutionsåtgärder.....	470
8.5	Relationen mellan de olika ändamålen	473

8.6	Att undvika värdeförstörelse och minimera resolutionskostnader	474
8.7	Att behålla prioritetsordningen	476
8.8	Ingen ägare eller borgenär ska få ett sämre ekonomiskt utfall än om resolution inletts	481
8.9	Relationen mellan resolution, konkurs och likvidation.....	484
8.9.1	Om avveckling av företaget under resolution.....	484
8.9.2	Relationen till konkurs och likvidation utanför resolution	487
8.10	Fordringar som uppkommer efter resolutionsbeslutet	490
8.11	Resolutionsmyndighetens rätt till ersättning.....	492
8.12	Statsstödsreglerna	494
8.13	Särskilda hänsyn vid resolution av ett koncernföretag	495
8.14	Resolution och de anställda i företaget.....	496
8.15	Resolution och den arbetsrättsliga regleringen.....	497
8.16	Garanterade insättare ska skyddas helt.....	499
8.17	Resolutionens avslutande	499
8.18	Undantag från vissa bestämmelser i EU-direktiv	501
8.18.1	Undantag från bestämmelser i vissa av bolagsdirektiven.....	501
8.18.2	Undantag från vissa bestämmelser i winding up- direktivet	502
8.18.3	Undantag från vissa bestämmelser i säkerhetsdirektivet.....	504
9	Kontroll och styrning av ett företag under resolution	507
9.1	Kontrolltagande	508
9.2	Om ledningen i företag under resolution.....	514
9.2.1	Ledningen ska ersättas.....	514

9.3	Om ledningens skyldigheter att bistå resolutionsmyndigheten	516
9.4	Särskild förvaltare	518
10	Rådtrum och kontinuitet.....	525
10.1	Inledning.....	525
10.2	Hinder mot exekutiva åtgärder och vilandeförklaring av rättsprocesser.....	526
10.4	Förändra avtalsvillkor i existerande skulder	534
10.5	Rådtrum.....	536
10.5.1	Inledning.....	536
10.5.2	Befogenhet att tillfälligt förbjuda fullgörelse av vissa förpliktelser	537
10.5.3	Befogenhet att tillfälligt förbjuda en borgenär att ta i anspråk säkerheter	542
10.5.4	Befogenhet att tillfälligt förbjuda utövande av vissa avtalsrättigheter	547
10.6	Kontinuitet	555
10.7	Några resolutionsåtgärder	559
10.7.1	Kompletterande befogenheter	559
10.7.2	Befogenhet att kräva information	565
11	Åtgärder mot ägare	569
11.1	Inledning.....	569
11.2	Aktier och andra andelar.....	569
11.3	Minskning av aktiekapitalet och spädning av ägarandelar ...	570
11.4	Åtgärder i samband med minskning av aktiekapitalet	574
11.5	Åtgärder mot andelsinnehavare.....	579
11.6	Besluten är bindande	580

12	Försäljningsverktyget	583
12.1	Definition av försäljningsverktyget	584
12.2	Generellt om överföring	585
12.2.1	Vad får överföras?	585
12.2.2	Kompletterande överföringar och återföring	591
12.2.3	Skyddsregler	596
12.2.4	Rätt till de överförda tillgångarna, rättigheterna eller förpliktelserna	597
12.2.5	Hur påverkas de tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som överförs?	598
12.2.6	Förvärvarens rättsliga ställning efter överföringen ..	599
12.2.7	Samarbetskyldighet	604
12.3	Villkor och ersättning vid överföring	605
12.3.1	Villkor vid en överföring	605
12.3.2	Ersättning vid överföring	606
12.4	Ägarprövning	608
12.4.1	Nya bestämmelser om ägarprövning	610
12.4.2	Behov av undantag från gällande rätt	614
12.5	Tillstånd	620
12.6	Försäljningsprocessen	623
12.6.1	Kravet på att bjuda ut företaget under resolution eller dess tillgångar, rättigheter eller förpliktelser till försäljning på marknaden	623
12.6.2	Undantag från kravet på erbjudande om försäljning	626
12.6.3	Undantag från krav på offentliggörande	628
13	Broinstitutsverktyget	631
13.1	Definition av broinstitutsverktyget	632
13.2	Generellt om överföring till ett broinstitut	633
13.2.1	Vad får överföras?	633
13.2.2	Kompletterande överföringar och återföring	637
13.2.3	Skyddsregler	639
13.2.4	Värdet på de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som överförs till broinstitutet	639

13.2.5 Rätt till de överförda tillgångarna, rättigheterna och förpliktelserna	641
13.2.6 Hur påverkas de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som överförs?	643
13.2.7 Broinstitutets rättsliga ställning efter överföringen	644
13.2.8 Samarbetskyldighet	647
13.3 Villkor och ersättning vid överföring till ett broinstitut	648
13.4 Tillstånd och ägarprövning	650
13.5 Definition av broinstitut	655
13.6 Verksamheten i ett broinstitut	659
13.7 Styrning av ett broinstitut	661
13.7.1 Vissa specifika bestämmelser om styrning av ett broinstitut	662
13.8 Upphörande av verksamheten i ett broinstitut	665
13.8.1 Avveckling av verksamheten i ett broinstitut	665
13.8.2 Villkor och ersättning i samband med en försäljning av ett broinstitut eller dess tillgångar, rättigheter eller förpliktelser	671
13.8.3 Försäljningsprocessen	673
14 Avskiljandeverktyget	675
14.1 Definition av avskiljandeverktyget	676
14.2 Villkor för att få använda avskiljandeverktyget	678
14.3 Generellt om överföring till ett tillgångsförvaltningsbolag	683
14.3.1 Vad får överföras?	683
14.3.2 Kompletterande överföringar och återföring	686
14.3.3 Skyddsregler	688
14.3.4 Rätt till de överförda tillgångarna, rättigheterna och förpliktelserna	689
14.3.5 Hur påverkas de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som överförs?	690

14.3.6 Tillgångsförvaltningsbolagets rättsliga ställning efter överföringen	691
14.3.7 Samarbetsskyldighet	693
14.4 Villkor och ersättning vid överföring till ett tillgångsförvaltningsbolag	694
14.5 Definition av tillgångsförvaltningsbolag	695
14.6 Styrning av tillgångsförvaltningsbolaget	698
15 Skuldnedskrivningsverktyget.....	701
15.1 Inledning.....	701
15.2 Definition av skuldnedskrivningsverktyget	701
15.3 Skuldnedskrivningsverktygets användningsområde	704
15.4 Omstruktureringsplaner.....	710
15.5 Kvalificerade skulder.....	716
15.6 Omfattningen av nedskrivning och konvertering.....	725
15.6.1 Uppvärderingsmekanism	730
15.7 Ordningsföljd vid nedskrivning och konvertering av skulder	731
15.8 Instrument som ska skrivas ned eller konverteras enligt de avtalsvillkor som gäller för dem	736
15.9 Minskning av skulderna.....	738
15.10 Konvertering av skulder.....	740
15.11 Konverteringskursen.....	742
15.12 Resolutionsmyndighetens rätt att ställa krav på nyemission.....	745
15.13 Behandling av derivat vid nedskrivning och konvertering	747
15.14 Ägarprövning	750
15.15 Registrering och notering.....	751

15.16	Undantag från nedskrivning eller konvertering för kvalificerade skulder	755
15.16.1	Möjlighet att kompensera för undantag	761
15.16.2	Statligt stöd via resolutionsreserven när undantaget utnyttjas	762
15.16.3	Finansiering av stödet från resolutionsreserven	770
16	De statliga stabiliseringsverktygen	773
16.1	Inledning	773
16.2	Definition av de statliga stabiliseringsverktygen	773
16.3	Förutsättningar för att använda verktygen	777
16.3.1	De statliga stabiliseringsverktygen bör tillämpas inom ramen för resolution	779
16.4	Staten som ägare och avveckling av statligt ägande	781
17	Minimikravet på nedskrivningsbara skulder	783
17.1	Inledning	783
17.2	Minimikravet på nedskrivningsbara skulder	785
17.3	Kriterier till grund för beslutet om kravets storlek	789
17.4	Medräkningsbara kvalificerade skulder	793
17.5	Beslut om att kravet ska uppfyllas med vissa typer av instrument	796
17.6	Kravet ska vara uppfyllt på individuell nivå och på gruppnivå	797
17.7	Beslut som avser företag i en koncern	799
17.8	Undantag för ett moderinstitut inom EU på individuell nivå	803
17.9	Undantag för ett dotterinstitut	805

18	Värdering.....	809
18.1	Inledning.....	809
18.2	Kommitténs bedömningar rörande värdering.....	809
18.2.1	Rättvisande bild	809
18.2.2	Försiktighetsprincipen	812
18.2.3	Värderingsobjektets förutsättningar	813
18.3	Om förslagen till införlivande av värderingar i direktivet ...	815
18.4	Värdering i resolutionssyfte	816
18.4.1	Övergripande	816
18.4.2	Syfte med värderingen.....	822
18.4.3	Informationskrav	826
18.4.4	Slutlig och preliminär värdering.....	828
18.4.5	Vid skillnad mellan slutlig och preliminär värdering.....	831
18.4.6	Överklagande	833
18.4.7	Införlivande av artikel 36 avseende nedskrivning eller konvertering av kapitalsinstrument utanför resolution	834
18.5	Värdering för att avgöra skillnad i ekonomiskt utfall.....	834
19	Skyddsregler	839
19.1	Inledning.....	839
19.2	Behandling av ägare och borgenärer	839
19.3	Skyddsregler för motparter	843
19.3.1	Skydd för säkerhetsöverlåtelser, kvittning och nettning	846
19.3.2	Skydd för säkerhetsrätter	851
19.3.3	Skydd för strukturerad finansiering	854
19.3.4	Skyddsregler för avvecklingssystem	860
20	Förmånsrätt för insättningar m.m.....	863
20.1	Förmånsrätt för insättningar.....	863

21	Finansieringsarrangemang	871
21.1	Bakgrund.....	871
21.1.1	Stabilitetsfonden och stabilitetsavgiften.....	872
21.1.2	Insättningsgarantifonden och insättningsgarantiavgiften.....	875
21.2	Kommitténs tidigare ställningstaganden	876
21.3	EU-direktiven och finansieringsarrangemangen.....	882
21.3.1	Finansiering av resolutionsåtgärder	882
21.3.2	Finansiering av insättningsgarantin	884
21.4	Kommitténs övergripande förslag till finansieringsarrangemang	885
21.4.1	Fondering	885
21.4.2	Avgifter.....	891
21.4.3	Avgifter till resolutionsreserven.....	893
21.4.4	Användning av resolutionsreserven	913
21.4.5	Finansiering under resolution	915
21.4.6	Finansiering av koncernresolution.....	920
21.4.7	Finansiering av insättarnas skydd vid resolution	922
21.4.8	Särskilt om hantering av insättare vid tillämpning av försäljnings- eller broinstitutets verktyget.....	926
21.5	Lånemöjligheter för resolutionsreserven och stabilitetsfonden	927
21.5.1	Resolutionsreserven möjligheter att ta upp lån.....	928
21.5.2	Resolutionsreservens möjligheter att ge lån.....	934
21.5.3	Stabilitetsfondens möjligheter att ta upp lån	935
21.5.4	Särskilda garantiramar för resolutionsreserven och stabilitetsfonden.....	937
21.6	Hantering av tillgångar och intäkter	937
	Skälen för kommitténs förslag	937
21.6.2	Placering av kontanta medel.....	939
21.6.3	Användningen av stabilitetsfonden.....	940
22	Gränsöverskridande samarbete	943
22.1	Inledning.....	943

22.2	Allmänna principer för beslutsfattande som involverar myndigheter i flera medlemsstater.....	944
22.3	Resolutionskollegier	947
22.3.1	Resolutionskollegier för finansiella koncerner inom EES.....	947
22.3.2	Europeiska resolutionskollegier	953
22.4	Erkännande och verkställighet av resolutionsförfaranden beslutade inom EES.....	955
22.4.1	Erkännande av resolution beslutad inom EES	961
22.4.2	Verkan av resolutionsförfaranden beslutade inom EES	965
22.5	Relationer med tredjeland	969
22.5.1	Unionens överenskommelser	970
22.5.2	Ebas ramavtal om samarbete med tredjeland	972
22.5.3	Resolutionsmyndighetens överenskommelser med tredjeland	975
22.5.4	Processen för erkännande av resolutionsförfaranden i tredjeland	976
22.5.5	Verkställighet av erkända resolutionsförfaranden....	979
22.5.6	Skäl att inte erkänna eller verkställa ett resolutionsförfarande	982
22.5.7	Åtgärder mot ett svenskt moderföretag.....	984
22.5.8	Åtgärder mot en EES-filial etablerad i Sverige	986
22.5.9	Åtgärder avseende egendom m.m. i ett land utanför EES.....	988

Volym 2

23	Resolutionsplaner.....	993
23.1	Bakgrund och utgångspunkter	993
23.2	Resolutionsdirektivets innehåll i stora drag	995
23.3	Resolutionsplaner för institut som inte ingår i en gränsöverskridande grupp	997
23.3.1	Skyldigheten att upprätta resolutionsplaner	997
23.3.2	Processen för att upprätta resolutionsplaner	999
23.3.3	Planernas innehåll och upprättande m.m.	1002

23.3.4	Bedömningen av om det är möjligt att hantera ett fallerande institut	1006
23.3.5	Befogenheter att åtgärda hinder mot resolution av ett institut	1012
23.4	Resolution av en koncern	1022
23.4.1	Koncernresolutionsplaner	1023
23.4.2	Koncernresolutionsplanernas innehåll och upprättande m.m.	1025
23.4.3	Processen för att komma överens om en koncernresolutionsplan för en gränsöverskridande koncern	1029
23.4.4	Bedömningen av om det är möjligt att hantera fallissemang inom en koncern	1034
23.4.5	Processen för att åtgärda eller avlägsna resolutionshinder	1037
24	Övrigt förberedande arbete	1043
24.1	Inledning	1043
24.2	Avtalsenlig skuldnedskrivning	1043
24.3	Undanröjande av hinder mot skuldnedskrivning och konvertering	1047
	Resolutionsdirektivet	1048
	Skälen för kommitténs förslag	1048
24.4	Register över avtal	1049
25	Resolutionsmyndigheten	1055
25.1	Inledning	1055
25.1.1	En jämförelse med gällande ordning i Sverige	1056
25.2	Ansvarsfördelningen mellan myndigheter	1058
25.2.1	Övergripande ordning	1058
25.2.2	Delegering av resolutionsuppgifter	1060
25.2.3	Hantering av företag under resolution	1061
25.2.4	Upprättande av resolutionsplaner	1062
25.2.5	Hanteringen av hinder mot resolution och minimikrav på nedskrivningsbara skulder	1063

26	Förebyggande statligt stöd m.m.	1067
26.1	Inledning.....	1067
26.2	Direktivets regler om förebyggande statligt stöd	1069
26.3	Lag om förebyggande statligt stöd	1071
26.3.1	Behovet av en ny lag	1071
26.3.2	Lagens ändamål.....	1074
26.3.3	Stödformer	1075
26.3.4	Beslut om stöd	1079
26.3.5	Villkor för de statliga stödåtgärderna.....	1081
27	Avtal om finansiellt stöd inom koncerner	1083
27.1	Inledning.....	1083
27.1.1	Syfte.....	1084
27.1.2	Utformning.....	1084
27.1.3	Disposition.....	1086
27.2	Direktivets förslag	1086
27.2.1	Allmänt om stödets former (artikel 19).....	1086
27.2.2	Avtal om koncerninternt finansiellt stöd (artikel 19.7)	1087
27.2.3	Villkor för godkännande av stöd (artiklarna 23 och 19.8).....	1088
27.2.4	Godkännande och granskning av avtal om finansiellt stöd (artiklarna 20, 21, 22 och 24)	1089
27.2.5	Behöriga myndigheters invändningsrätt (artikel 25)	1090
27.2.6	Offentliggörande av avtal (artikel 26)	1091
27.3	Gällande rätt.....	1091
27.3.1	Det aktiebolagsrättsliga värdeöverföringsbegreppet.....	1092
27.3.2	Särskilt om låneförbudet för finansiella institut	1093
27.3.3	Återvinning	1095
27.4	Kommitténs överväganden.....	1095
27.4.1	Aktiebolagslagens värdeöverföringsregler	1096
27.4.2	Konkurslagens regler om återvinning	1101
27.4.3	Avtal om koncerninternt finansiellt stöd.....	1102

27.4.4	Företagens anmälningsskyldighet innan avtal om koncerninternt finansiellt stöd ingås	1105
27.4.5	Finansinspektionens prövning av förslag till avtal om koncerninternt finansiellt stöd	1105
27.4.6	Företagens beslut om koncerninternt finansiellt stöd	1107
27.4.7	Företagens anmälningsskyldighet innan koncerninternt finansiellt stöd utbetalas	1109
27.4.8	Finansinspektionens invändningsrätt	1109
27.4.9	Publicering av avtal om koncerninternt finansiellt stöd	1110
28	Återhämtningsplaner	1113
28.1	Övergripande om återhämtningsplaner	1113
28.1.1	Bakgrund och utgångspunkter	1113
28.1.2	Syftet med återhämtningsplaner	1114
28.1.3	Om resolutionsdirektivets innehåll	1115
28.2	Återhämtningsplaner för individuella institut som inte står under gruppbaserad tillsyn	1116
28.2.1	Vad är en återhämtningsplan?	1116
28.2.2	Vad ska en återhämtningsplan innehålla?	1122
28.2.3	Hur ofta ska en återhämtningsplan uppdateras?	1126
28.2.4	På vilken nivå i institutet beslutas en återhämtningsplan?	1127
28.2.5	Granskningen av en återhämtningsplan	1128
28.2.6	Åtgärder för att undanröja brister i en återhämtningsplan	1131
28.2.7	Ska ett institut vara skyldigt att följa sin återhämtningsplan	1138
28.3	Koncernåterhämtningsplaner	1140
28.3.1	Vad är en koncernåterhämtningsplan?	1140
28.3.2	Vad ska en koncernåterhämtningsplan innehålla och hur ofta ska den uppdateras?	1143
28.3.3	På vilken nivå beslutas en koncernåterhämtningsplan?	1145
28.3.4	Myndigheternas granskning av en koncernåterhämtningsplan	1145

28.4	Undantag från bestämmelserna om återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner	1151
28.4.1	Begränsade återhämtningsplaner	1151
28.4.2	Undantag från skyldigheten att upprätta en återhämtningsplan	1154
29	Tidiga ingripanden	1155
29.1	Inledning.....	1155
29.2	Finansinspektionens ingripandemöjligheter	1156
29.2.1	Regler för att förelägga institut ett särskilt kapitalbaskrav.....	1158
29.3	Vid vilken tidpunkt och under vilka förutsättningar ska tidiga ingripanden användas?.....	1159
29.4	Fordras genomförandeåtgärder för de olika typerna av förelägganden i artikel 27?.....	1166
29.4.1	Tillsynsmyndighetens skyldighet att underrätta resolutionsmyndigheten.....	1173
29.4.2	Resolutionsmyndighetens rätt att förelägga ett företag att kontakta potentiella köpare	1176
29.5	Byte av styrelse och verkställande ledning	1177
29.6	Tillfällig förvaltare.....	1179
29.6.1	Förutsättningar för ingripande	1179
29.6.2	Formen för ingripande och den tillfällige förvaltarens ställning	1184
29.6.3	Förvaltarens skyldigheter	1192
29.6.4	Vem som ska kunna utses till förvaltare.....	1193
29.6.5	Tiden för förvaltningen	1194
29.7	Förändrade kallelseregler vid kapitalökning.....	1195
29.8	Samordning vid ingripanden i en koncern.....	1197
30	Nedskrivning eller konvertering av kapitalinstrument utanför resolution	1203
30.1	Inledning.....	1203

30.2	Beslut om nedskrivning eller konvertering.....	1206
30.2.2	Underrättelse till resolutionsmyndigheten	1216
30.3	Värdering för att uppskatta behovet av nedskrivning eller konvertering	1217
30.4	Åtgärder för att skriva ned eller konvertera och åtgärdernas ordningsföljd	1218
30.5	Några särskilda förutsättningar för konvertering	1225
30.6	Nedskrivning och konvertering i koncerner	1227
30.7	Beslut om nedskrivning och konvertering är myndighetsbeslut	1228
30.8	Förberedande åtgärder	1230
30.9	Tillämpning på gruppnivå	1230
31	Sanktioner	1235
31.1	Inledning.....	1235
31.2	Ingripande.....	1235
31.3	Offentliggörande av administrativa sanktioner.....	1239
31.4	Information till Eba	1240
32	Sekretess och informationsutbyte	1243
32.1	Inledning.....	1243
32.2	Sekretess hos vissa myndigheter och personer.....	1243
32.2.1	Resolutionsdirektivets innehåll rörande sekretess..	1243
32.2.2	Utgångspunkter för den fortsatta bedömningen	1245
32.2.3	Sekretess till skydd för allmänna intressen.....	1246
32.2.4	Sekretess till skydd för enskilda intressen.....	1249
32.2.5	Undantag från sekretess	1260
32.3	Sekretess för andra än de som omfattas av OSL och OSF	1262

32.4	Informationsutbyte.....	1266
32.4.1	Resolutionsdirektivets innehåll om informationsutbyte.....	1266
32.4.2	Utbyte av information inom myndigheten m.fl.	1268
32.4.3	Utbyte av information med myndigheter och andra personer inom EES.....	1271
32.4.4	Utbyte av information med myndighet i tredjeland.....	1277
32.5	Överträdelser av tystnadsplikt	1280
33	Överklagande	1281
33.1	Om resolutionsdirektivets innehåll	1281
33.1.1	Åtgärdernas karaktär	1282
33.2	Skälen för kommitténs förslag	1284
33.2.1	Förhandsprövningar	1284
33.2.2	Överklagande av beslut om krisavvärjande åtgärder och resolutionsåtgärder	1285
34	Övergångsbestämmelser.....	1291
35	Konsekvenser av kommitténs förslag	1293
35.1	Kravet på konsekvensanalys	1293
35.1.1	Genomförande av EU-direktiv	1294
35.1.2	Förslagen syftar till minskade samhällsekonomiska kostnader	1295
35.2	Konsekvenser för företagen	1297
35.3	Konsekvenser för myndigheter och domstolar.....	1300
35.4	Övriga aspekter	1301
36	Författningskommentar	1303

Bilagor

Bilaga 1	Kommittédirektiv 2011:6	1497
Bilaga 2	Tilläggsdirektiv 2012:81	1521
Bilaga 3	Tilläggsdirektiv 2013:60	1523
Bilaga 4	Tilläggsdirektiv 2013:124	1525
Bilaga 5	Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU .	1527

Sammanfattning

Bakgrund

Finansiella kriser kan leda till betydande samhällsekonomiska kostnader eftersom tillgång till det finansiella systemets grundläggande funktioner – betalningsförmedling, kapitalförsörjning och hantering av risk – är nödvändiga för att ekonomin ska fungera. En finansiell kris kan utlösas genom att ett systemviktigt företag fallerar. Ett företag kan vara systemviktigt för att det bedriver verksamhet som är kritisk för någon av det finansiella systemets funktioner eller för att dess fallissemang ger upphov till betydande spridningseffekter.

För att förhindra att en finansiell kris ska sprida sig har stater många gånger tvingats gripa in och rädda systemviktiga företag. Ofta har en sådan räddning behövt ske till förmånliga villkor för företagets långivare och ibland också dess ägare. Dessutom kan förväntningar om en statlig räddning leda till att systemviktiga företag kan ta högre risker och få billigare finansiering, vilket kan öka riskerna för en finansiell kris framöver och leda till en snedvridning av konkurrensen.

Därför behövs ett alternativt förfarande för att rekonstruera eller avveckla systemviktiga företag på ett sätt som inte riskerar att utlösa en finansiell kris och som samtidigt innebär att företagets ägare och lånefinansiärer får bära kostnader som ankommer på dem till följd av företagets fallissemang. Ett sådant förfarande kallas resolution.

Den 15 april 2014 respektive den 6 maj 2014 antog Europaparlamentet och ministerrådet slutligt Europaparlamentets och rådets direktiv om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag ("resolutionsdirektivet"). Resolutionsdirektivet utgör ett ramverk för resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, samt företag som ingår i samma

koncern som sådana företag. Direktivet syftar inte bara till att ge möjligheter att rekonstruera eller avveckla ovan nämnda företag utan ett annat syfte med ramverket är att undvika att enskilda företag hamnar i problem som kan framtvinga resolution. Resolutionsdirektivet innehåller därför bestämmelser rörande resolution, förberedelser för ett sådant förfarande och förebyggande tillsynsåtgärder.

I detta betänkande föreslås ett införlivande av resolutionsdirektivet i svensk rätt. Detta föranleder, förutom ett antal ändringar i befintliga lagar, två helt nya lagar som ska ersätta stödlagen från 2008: en ny lag om resolution och en ny lag om förebyggande statligt stöd till solida kreditinstitut. Kommittén lägger även förslag rörande stabilitetsfonden och stabilitetsavgiften.¹

Krisavvärjande arbete

Resolutionsdirektivet innehåller som nämnts bestämmelser som rör det krisavvärjande arbetet. Till detta räknas både förberedelser för resolution och rena tillsynsåtgärder. Nya krav ska ställas på upprättandet av så kallade återhämtningsplaner och resolutionsplaner. Det ska också vara möjligt att kräva att företag avlägsnar hinder för en effektiv resolution. Till det krisavvärjande arbetet räknas även så kallade tidiga ingripanden, inklusive tillsättandet av en tillfällig förvaltare. Tidiga ingripanden handlar om att ge tillsynsmyndigheterna möjligheter att förhindra att en försämring av ett företags finansiella ställning fortgår ända till dess att resolution är enda alternativet. Med undantag för tillsättandet av en tillfällig förvaltare, ryms dessa ingripanden inom de ingripanden som Finansinspektionen kan göra i dag. Det ska även finnas möjlighet att i krisavvärjande syfte skriva ned och konvertera skulder som får räknas in i kapitalbasen och ställa krav på att företag har tillräckligt mycket nedskrivningsbara skulder. Med undantag för resolutionsplaneringen anser kommittén att Finansinspektionen bör vara ansvarig myndighet i Sverige för det krisavvärjande arbetet. Detta för att undvika en situation med i princip två myndigheter med tillsynsansvar som annars skulle kunna uppstå.

---

¹ För en längre beskrivning av resolutionsdirektivet och kommitténs förslag till införlivande hänvisas till kapitel 4.

Resolution

Det grundläggande syftet med resolution är att rekonstruera eller avveckla finansiella företag som fallerar, dvs. hamnar i kris, utan betydande störningar och avbrott i samhällsviktig verksamhet. Resolution ska alltså kunna inledas som ett alternativ till konkurs eller likvidation. En resolutionsmyndighet ska vara ansvarig för förfarandet och för att se till att ändamålen med förfarandet, i första hand att motverka allvarliga störningar i det finansiella systemet, uppnås på bästa sätt. Kommittén bedömer att Riksgäldskontoret, som i dag är stödmyndighet, är lämplig som resolutionsmyndighet.

När ett företag försätts i resolution övergår kontrollen över företaget till resolutionsmyndigheten. Resolutionsbeslutet medför också ett antal andra rättsverkningar, som utmättningsförbud. Resolutionsmyndigheten får även rätt att exempelvis stoppa fullgörande av avtal eller kräva fullgörande.

Ett huvudskäl till att försätta ett fallerande företag i resolution är att det bedriver verksamhet som måste fortgå om inte det ska uppstå en allvarlig störning i det finansiella systemet. Därför behöver verksamheten antingen överföras till en finansiellt stark aktör eller så behöver företaget rekonstrueras. För detta ändamål finns fyra så kallade resolutionsverktyg:

- *Försäljningsverktyget* som innebär att resolutionsmyndigheten ska kunna sälja inkräm och aktier i ett företag under resolution till en privat förvärvare.
- *Broinstitutswerktyget* som innebär att resolutionsmyndigheten ska kunna överföra inkräm eller aktier från företaget under resolution till ett tillfälligt upprättat broinstitut som kontrolleras av resolutionsmyndigheten.
- *Avskiljandeverktyget* som innebär att resolutionsmyndigheten ska kunna överföra inkräm som inte lämpar sig för omedelbar avyttring till ett särskilt upprättat tillgångsförvaltningsbolag som i stället avvecklar verksamheten över tid. Detta verktyg får endast tillämpas i kombination med något annat resolutionsverktyg.
- *Skuldnedskrivningsverktyget* som innebär att resolutionsmyndigheten ska kunna dels skriva ned skulder i ett företag under resolution, dels konvertera skulder till aktier. Skulder kan konverteras till aktier i såväl företaget under resolution som i dess

moderföretag. Konvertering kan också ske till aktier i ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag.

Som en förutsättning för att kunna använda verktygen har resolutionsmyndigheten ett antal befogenheter att ingripa mot ett företag i resolution, och dess ägare och lånefinansiärer. Under vissa omständigheter kan dessa befogenheter även användas självständigt, utan koppling till ett visst instrument.

Innan resolutionsmyndigheten använder något verktyg eller befogenhet som kan leda till att någon borgenär drabbas av förluster ska resolutionsmyndigheten vidta åtgärder som innebär att ägarna bär förluster först, och fullt ut. Detta görs i syfte att behålla den prioritetsordning som hade tillämpats om företaget i stället satts i konkurs.

Resolution medför ingripanden i enskildas rättigheter. Av detta skäl finns det ett antal bestämmelser som begränsar och ställer krav på resolutionsförfarandet i syfte att upprätthålla ett grundläggande egendomsskydd för olika intressenter. Ett viktigt inslag i dessa är att det alltid ska göras en bedömning av om någon ägare eller borgenär har fått ett sämre ekonomiskt utfall än vid en konkurs eller likvidation. Om detta inträffar har den drabbade rätt till ersättning.

Användning av statliga medel och resolutionsreserven

Även om staten som huvudregel ska använda skuldnedskrivningsverktyget för att kapitalisera företag under resolution så kan det vara nödvändigt att tillföra externa medel i form av statligt stöd för att resolutionen ska lyckas. Ett skäl till detta är att skulder, trots krav på nivån på nedskrivningsbara skulder, kan behöva undantas från nedskrivning och konvertering av systemstabilitetsskäl.

För att kunna finansiera statligt stöd i samband med resolutionsåtgärder ställer direktivet krav på att ett särskilt finansieringsarrangemang för resolution ska upprättas. Det ska finansieras av avgifter som betalas av de företag som kan bli föremål för resolution. Användningen av finansieringsarrangemangen omgärdas av särskilda regler.

I Sverige finns för närvarande två olika system för finansiering av offentliga ingripanden i problemdrabbade finansiella institut, dels stabilitetsfonden som kan användas för att ge stöd till kreditin-

stitut om det bedöms nödvändigt för att motverka allvarliga störningar i det finansiella systemet, dels insättningsgarantifonden som används för att finansiera skyddet av insättningar. För att främja en så effektiv och flexibel finansiering av statliga ingripanden som möjligt föreslår kommittén att statliga insatser i samband med generella finansiella kriser respektive vid kriser i enskilda finansiella institut ska finansieras ur tre separata fonder. Statliga åtgärder rörande företag under resolution ska huvudsakligen finansieras med medel ur en nybildad resolutionsreserv. Statliga stödåtgärder som vidtas i förebyggande syfte i förhållande till företag som inte är föremål för resolution (t.ex. garantier och kapitaltillskott till solventa institut;) ska finansieras med medel ur stabilitetsfonden. Insättningsgarantifonden ska användas för att finansiera ersättningar från insättningsgarantin samt det skydd som insättare åtnjuter i resolution. Kommittén föreslår även hur avgifter till resolutionsreserven ska utformas och att avgiften till stabilitetsfonden tas bort. Vidare föreslås en uppdelning av medlen i stabilitetsfonden mellan den nya resolutionsreserven och den modifierade stabilitetsfonden.

Direktivet innehåller dock begränsningar för användningen av resolutionsreserven och andra statliga medel i resolution. Ett krav för att få tillföra offentliga medel är att ägare och borgenärer har fått sina fordringar nedskrivna eller konverterade med motsvarande åtta procent av företaget totala skulder och egna kapital. Alternativt kan kravet beräknas som att ägare och borgenärer har bidragit med motsvarande 20 procent av företagets riskvägda tillgångar. För att få beräkna kravet på sistnämnda sätt krävs dock bl.a. att resolutionsreserven uppgår till minst tre procent av de garanterade insättningarna. För att svenska myndigheter ska ha så stor handlingsfrihet som möjligt föreslår kommittén att resolutionsreserven ska uppgå till minst tre procent av garanterade insättningar.

Därutöver finns möjlighet att under vissa omständigheter använda helt statliga medel inom ramen för resolution för att ge kapitaltillskott eller för att staten tillfälligt ska ta över ägandet av ett företag. Dessa åtgärder, de så kallade statliga stabiliseringsverktygen, måste enligt direktivet inte införlivas. Kommittén föreslår att de ska införlivas i svensk lag och även att stabilitetsfonden ska kunna användas för finansiering av dylika statliga ingripanden.

En ny lag om förebyggande statligt stöd

Förslaget till en ny lag om resolution innebär att de regler i stödlagen som gäller hantering av kreditinstitut i kris försvinner och ersätts av reglerna i resolutionsregelverket. Vidare så föreslår kommittén att stödlagens regler om stöd till livskraftiga kreditinstitut och finansieringen av sådant stöd justeras för att ansluta till direktivets regler för detta genom en ny lag om förebyggande statligt stöd. Konkret föreslås att stöd kan lämnas genom lån, garantier av nyemitterade skuldförbindelser eller kapitaltillskott. Garantier ska även kunna ges till förmån för Riksbanken i samband med likviditetsstöd som Riksbanken lämnat.

Summary

Background

Financial crises may lead to significant economic costs as the financial system's core functions – payment services, access to capital and risk management – are essential for the economy to work properly. A financial crisis may be triggered by the failure of a systemically important financial institution. An institution may be systemically important because it performs activities critical for the functioning of the financial system or because its failure would have significant spillover effects.

To prevent a financial crisis from spreading, governments have many times been forced to intervene and rescue systemically important institutions. These rescues have often had to be made on favourable terms for the institution's creditors and sometimes also for its owners. Furthermore, expectations of a government rescue may lead systemically important institutions to take greater risks and provide them with less costly financing. This may increase the risk of a financial crisis in the future and cause a distortion of competition.

There therefore needs to be an alternative procedure for reconstructing or winding down systemically important institutions in a way that does not risk triggering a financial crisis. It should also ensure that the institution's owners and creditors bear an appropriate share of the costs resulting from the institution's failure. This procedure is called resolution.

On 15 April 2014 and 6 May 2014 respectively, the European Parliament and the Council of Ministers adopted the final European Parliament's and the Council's Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD). BRRD provides a framework for the resolution of credit institutions and investment firms, as well as companies belonging to the same group as the aforementioned. The purpose

of the Directive is to provide opportunities for reconstructing or winding down these institutions. But another aim of the framework is to avoid that individual institutions develop problems that could necessitate resolution. BRRD therefore contains provisions about resolution, preparations for this procedure and precautionary supervisory measures.

This report presents a proposal incorporating BRRD into Swedish law. In addition to a number of changes in existing laws, this requires two completely new laws, which will replace the Act on Government Support to Credit Institutions from 2008: a new law on resolution and a new law on precautionary state aid for sound credit institutions. The Committee also presents proposals concerning the Stability Fund and the stability fee.

Crisis Prevention

As mentioned, BRRD contains provisions on crisis prevention. These include both preparations for resolution and purely supervisory measures. There will be new requirements for the establishment of recovery plans and resolution plans, as well as the possibility of requiring institutions to remove obstacles to an effective resolution. Early intervention, including the appointment of a temporary administrator, is also part of the crisis prevention framework. Early intervention gives the supervisory authorities the chance to prevent a deterioration of the institution's financial position to the point where resolution is the only alternative. With the exception of the appointment of a temporary administrator, these interventions can be accommodated in Finansinspektionen's (the Swedish Financial Supervisory Authority) interventions as they now stand. The crisis prevention work will also include the option of writing down and converting debts that can be included in the capital base and requiring institutions to have sufficient liabilities suitable for bail-in. With the exception of resolution planning, it is the Committee's opinion that Finansinspektionen should be the authority in Sweden responsible for the crisis prevention work. This is to avoid a situation where there might otherwise be two authorities with supervisory functions.

Resolution

The basic aim of resolution is to reconstruct or wind down financial institutions that fail, i.e. are in financial distress, without causing considerable disturbance and interruption of essential services. Resolution can thus be initiated as an alternative to bankruptcy or liquidation. A resolution authority should be responsible for managing the procedure and see that the purpose of the procedure, which is primarily to address serious disruptions in the financial system, is achieved in the best possible way. In the Committee's opinion, the Swedish National Debt Office, which is currently bank support authority, would be the appropriate resolution authority.

When an institution is placed under resolution, control of the institution is transferred to the resolution authority. The resolution decision also entails a number of other legal consequences such as prohibiting the seizure of assets. The resolution authority also has the right to stop the fulfilment of contracts or require fulfilment.

One of the main reasons for placing a failing institution under resolution is that the continuance of its activities is essential to avoid serious disruptions in the financial system. Therefore, either the activity has to be transferred to a financially strong actor or the company has to be reconstructed. There are four resolution tools for this purpose:

- *The sale of business tool* whereby the resolution authority can sell assets, liabilities and shares in an institution under resolution to a private purchaser.
- *The bridge institution tool* whereby the resolution authority can transfer assets, liabilities or shares from the institution under resolution to a temporarily established institution controlled by the resolution authority.
- *The asset separation tool*, whereby the resolution authority can transfer assets that do not lend themselves to immediate disposal to a specially established asset management company, which instead winds down the business over time. This tool may only be applied together with another resolution tool.
- *The bail-in tool* whereby the resolution authority can write down the liabilities of an institution under resolution or convert

them to shares. Liabilities can be converted to shares in both an institution under resolution and its parent company, but can also be converted to shares in a bridge institution or an asset management company.

The resolution authority's use of resolution tools is based on a number of powers enabling it to intervene in an institution under resolution and take action against its owners and creditors. In certain circumstances, these powers may also be used independently, without associating them with a particular tool.

Before the resolution authority uses any tool or power that may lead to any creditor losses, the resolution authority is to take measures forcing owners to bear losses first and fully. This is to maintain the order of precedence that would have applied if the institution had instead been forced into bankruptcy.

Resolution involves intervention in individuals' rights. For this reason, there are a number of provisions that limit and impose requirements on the resolution procedure in order to preserve a fundamental right to property for different stakeholders. One important provision of this kind is the requirement for an assessment of whether any owner's or creditor's financial outcome is worse than in a normal insolvency procedure. If so, the affected party has the right to compensation.

Use of state financing and the resolution reserve

Even if the state generally uses the bail-in tool to capitalise the institution under resolution, it may be necessary to provide external financing in the form of state aid in order for the resolution to succeed. One reason for this is that liabilities, despite the requirement on the level of liabilities suitable for bail-in, may need to be exempted from write-downs and conversion because of system stability concerns.

To enable the use of state aid in connection with resolution measures, BRRD requires the establishment of a special financing arrangement for resolution. A financing arrangement is to be financed by fees paid by institutions that could be subject to resolution. There are special rules governing the use of the financing arrangement.

In Sweden there are currently two different systems for financing public intervention in distressed financial institutions: the Stability Fund, which can be used to provide state aid to credit institutions if it is considered necessary to safeguard financial stability, and the Deposit Insurance Fund, which is used to finance depositor protection. To promote the most effective and flexible financing of government intervention possible, the Committee proposes that the financing for government support in connection with general financial crises and crises in individual financial institutions come from three separate funds. Government measures concerning institutions under resolution should mainly be financed by funds from a newly formed resolution reserve. State measures taken as precautionary measures related to credit institutions that are not subject to resolution (such as guarantees and capital injections for solvent institutions) should be financed from the Stability Fund. The Deposit Guarantee Fund should be used to finance compensation from the deposit insurance scheme and the protection depositors are entitled to in resolution. The Committee also makes a proposal on how the fees for the resolution reserve should be designed and recommends that the fee for the Stability Fund be abolished. It also proposes a division of the funds currently in the Stability Fund between the new resolution reserve and the modified Stability Fund.

However, the Directive contains limitations on the use of the resolution reserve and other state funds in resolution. Before public funds can be provided, a write-down or conversion of owners' and creditors' claims equivalent to 8 per cent of the institution's total liabilities and capital is required. Alternatively, the requirement can be calculated as a contribution by owners and creditors of the equivalent of 20 per cent of the institution's risk-weighted assets. But to be able to calculate the requirement in the latter way, the resolution reserve must amount to at least 3 per cent of the deposits guaranteed. For the Swedish authorities to have as much freedom of action as possible, the Committee proposes that the resolution reserve be at least 3 per cent of guaranteed deposits.

Moreover, it is possible in certain circumstances to use regular government funds within the framework of resolution to provide a capital injection or for the government to temporarily assume ownership of a company in resolution. According to BRRD, these measures – the government stabilisation tools – do not have to be incorporated into law. The Committee proposes that they be

incorporated into Swedish law and that it be possible to use the Stability Fund for financing such government interventions.

A new law on precautionary state support

The proposal for a new law on resolution entails replacing the rules in the Act on Government Support to Credit Institutions that apply to handling institutions in crisis with the rules in the resolution regime. The Committee also proposes adjusting the rules in the Act on Government Support to Credit Institutions on support to sound credit institutions and the financing of support of this kind in order to comply with BRRD's rules in this respect by means of a new law on precautionary state support. It is proposed that support can be provided through loans, guarantees of newly issued debt instruments or capital injections. It should also be possible to provide the Riksbank with guarantees in connection with its liquidity support.

Författningsförslag

1 Förslag till lag om resolution

Härigenom föreskrivs följande.

AVDELNING I. INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 kap. Övergripande om lagen

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser om ett särskilt förfarande under statlig kontroll för rekonstruktion eller avveckling (resolution) av finansiell verksamhet som bedrivs av

1. kreditinstitut och värdepappersbolag,
2. i Sverige hemmahörande företag som är
  - a. finansiella institut som är dotterföretag till ett institut eller ett utländskt institut och som omfattas av den gruppbaseade tillsynen,
  - b. finansiella holdingföretag,
  - c. blandade finansiella holdingföretag, och
  - d. holdingföretag med blandad verksamhet,
3. EES-filialer.

Lagen innehåller också bestämmelser om åtgärder som syftar till att förbereda resolution, undvika fallissemang och om samarbete med utländska myndigheter.

2 § Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING I. INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 kap. – Övergripande om lagen

2 kap. – Definitioner

AVDELNING II. ÅTGÄRDER FÖR ATT FÖRBEREDA RESOLUTION OCH UNDVIKA FALLISSEMANG

- 3 kap. – Resolutionsplaner
- 4 kap. – Minimikrav på nedskrivningsbara skulder
- 5 kap. – Ytterligare åtgärder för att förbereda resolution och undvika fallissemang
- 6 kap. – Nedskrivning eller konvertering av kapitalinstrument utanför resolution
- 7 kap. – Värdering

AVDELNING III. RESOLUTION

- 8 kap. – Övergripande om resolution
  - 9 kap. – Beslut om resolution
  - 10 kap. – Processen för beslut om resolution för gränsöverskridande koncerner
  - 11 kap. – Följder av ett beslut om resolution för ägare och ledning
  - 12 kap. – Hinder mot exekutiva åtgärder och rättshandlingar kopplade till resolution
  - 13 kap. – Om resolutionsåtgärder
  - 14 kap. – Beslut om ändring av vissa avtalsvillkor och om förbud mot att fullgöra förpliktelser, ta i anspråk säkerheter och att utöva vissa rättshandlingar
  - 15 kap. – Kompletterande åtgärder
  - 16 kap. – Särskild förvaltare
  - 17 kap. – Åtgärder mot ägare
  - 18 kap. – Försäljningsverktyget
  - 19 kap. – Broinstitutverktyget
  - 20 kap. – Avskiljandeverktyget
  - 21 kap. – Kompletterande åtgärder vid överföring
  - 22 kap. – Skuldnedskrivningsverktyget
  - 23 kap. – De statliga stabilitetsverktygen
  - 24 kap. – Skydd för motparter
  - 25 kap. – Avslutningen av en resolution
  - 26 kap. – Verkan av vissa beslut fattade av resolutionsmyndigheter i andra länder inom EES
  - 27 kap. – Erkännande av resolution i tredjeland
  - 28 kap. – Finansiering av resolution
- ## AVDELNING IV. AVSLUTANDE BESTÄMMELSER
- 29 kap. – Samarbete och informationsutbyte
  - 30 kap. – Bemyndiganden
  - 31 kap. – Överklaganden

Ansvariga myndigheter

Resolutionsmyndigheten

3 § Beslut om resolution och resolutionsåtgärder, liksom beslut enligt denna lag om åtgärder för att förbereda resolution och undvika fallissemang, fattas av *resolutionsmyndigheten*, om inte annat följer av 4 eller 5 §.

Resolutionsmyndigheten är regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Finansinspektionen

4 § Beslut om åtgärder för att undanröja hinder mot rekonstruktion eller avveckling enligt 3 kap., liksom beslut om nedskrivning eller konvertering av kapitalinstrument utanför resolution enligt 6 kap., fattas av Finansinspektionen.

Regeringen

5 § Beslut om användning av de statliga stabilitetsverktygen enligt 23 kap. fattas av regeringen.

Övergripande principer

Prioritetsordningen ska upprätthållas

6 § Om inte annat anges i denna lag ska en resolution genomföras och resolutionsplaner utformas på ett sätt som medför att

1. företagets aktie- eller andelsägare ska vara de första att bära förluster, och
2. företagets borgenärer bär förluster, efter ägarna, i den inbördes ordning som gällt om företaget varit försatt i konkurs.

Nya förpliktelser som företaget åtar sig under resolutionen, liksom vederlagskrav för prestationer som företaget utnyttjar under resolutionen, ska tillgodoses fullt.

Det ekonomiska utfallet vid resolution ska inte bli sämre än vid konkurs eller likvidation

7 § Det ekonomiska utfallet för ägare och borgenärer ska inte bli sämre vid resolution än om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation.

Proportionalitet

8 § Ett beslut enligt denna lag får fattas bara om skälen för beslutet uppväger det intrång eller de men i övrigt som beslutet innebär för den som beslutet gäller eller för något annat motstående intresse.

Lagens bestämmelser ska beträffande ett visst företag tillämpas på ett sätt som står i proportion till arten och omfattningen av det berörda företagens verksamhet och dess komplexitetsgrad.

2 kap. Definitioner

1 § I denna lag avses med

1. *anmält avvecklingssystem*: ett avvecklingssystem som en land inom EES har anmält till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller till Eftas övervakningsmyndighet,

2. *bankdag*: en dag som inte är en lördag, en söndag eller en allmän helgdag,

3. *behörig myndighet*: i Sverige Finansinspektionen och beträffande övriga länder inom EES en behörig myndighet enligt definitionen i artikel 4.1.40 i tillsynsförordningen, inbegripet Europeiska centralbanken vad avser de särskilda uppgifter som den tilldelas genom rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut¹,

4. *berörd myndighet*: i Sverige Finansinspektionen och beträffande övriga länder inom EES, den myndighet som länderna identifierat enligt artikel 61.2 i resolutionsdirektivet,

5. *betydande filial*: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitäläckningsdirektivet,

---

¹ EUT L 287, 29.10.2013, s. 63 (Celex 32013R1024).

6. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,

7. *blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a. institut eller ett utländskt institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b. annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

8. *dotterföretag*: ett dotterföretag enligt artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen,

9. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

10. *EES-filial*: en filial till ett tredjelandsinstitut som är etablerad i ett land inom EES,

11. *filial*: en filial enligt artikel 4.1.17 i tillsynsförordningen,

12. *finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,

14. *finansiellt institut*: ett företag enligt artikel 4.1.26 i tillsynsförordningen,

15. *finansieringsplan*: en plan enligt artikel 107 i resolutionsdirektivet,

16. *finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a. institut eller ett utländskt institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b. annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

17. *finansieringsarrangemang*: finansieringsarrangemang som upprättats av ett land inom EES enligt artikel 100 i resolutionsdirektivet,

18. *garanterad insättning*: en insättning som omfattas av insättningsgarantin enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti till den del den inte överstiger ett belopp motsvarande 100 000 euro,

19. *gruppbaserad*: på grundval av den konsoliderade situationen enligt artikel 4.1.47 i tillsynsförordningen,

20. *gränsöverskridande koncern*: en koncern med moder- och dotterföretag i flera länder inom EES,

21. *holdingföretag med blandad verksamhet*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,

22. *institut*: kreditinstitut och värdepappersbolag,

23. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 4.1.118 i tillsynsförordningen,

24. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG²,

25. *koncern*: ett moderföretag och dess dotterföretag,

26. *koncernresolutionsordning*: en plan enligt artikel 91.6 i resolutionsdirektivet,

27. *kreditinstitut*: banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

28. *krisavvärjande åtgärd*:

a. en åtgärd för att undanröja väsentliga brister eller väsentliga hinder för återhämtning enligt 6 a kap. 6 och 7 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse och 8 a kap. 7 och 8 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

b. en åtgärd för att undanröja eller minska väsentliga hinder för rekonstruktion eller avveckling enligt 3 kap. 3–5 och 15–26 §§,

c. en åtgärd som enligt beslut av Finansinspektionen är en krisavvärjande åtgärd enligt 15 kap. 2 c § lagen om bank- och finansieringsrörelse eller 25 kap. 2 c § lagen om värdepappersmarknaden,

d. ett beslut av Finansinspektionen om att tillsätta en tillfällig förvaltare enligt 15 a kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse eller 25 a kap. lagen om värdepappersmarknaden, eller

e. nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument enligt 6 kap.,

29. *kritisk verksamhet*: en tjänst eller en transaktion som om den upphörde sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet,

30. *kvalificerad insättning*: en sådan insättning som omfattas av insättningsgarantin enligt lagen om insättningsgaranti,

31. *kärnprimärkapitalinstrument*: kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artiklarna 28.1–4, 29.1–5 eller 31.1 i tillsynsförordningen,

32. *moderföretag*: ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 a i tillsynsförordningen,

---

² EUT L 176, 27.6.2013, s. 338 (Celex 32013L0036).

33. *moderföretag inom EES*: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

34. *moderföretag i tredjeland*: ett moderinstitut, ett finansiellt moderholdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag som är hemmahörande i ett land utanför EES,

35. *moderinstitut inom EES*: ett institut eller ett utländskt institut som auktoriserats inom EES och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a. annat institut eller ett utländskt institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b. finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

36. *relevanta kapitalinstrument*: övriga primärkapitalinstrument och supplementärkapitalinstrument,

37. *resolutionsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012³,

38. *resolutionsförfarande i tredjeland*: en åtgärd som enligt rätten i ett land utanför EES syftar till att hantera en kris i ett tredjelandsinstitut eller i ett moderföretag i tredjeland, om åtgärden är jämförbar med sådana resolutionsåtgärder som får vidtas enligt denna lag i fråga om ändamål och förväntat resultat,

39. *resolutionsåtgärd*: någon av de åtgärder som anges i 13 kap. 1 §,

40. *samordnande berörd myndighet*: den berörda myndigheten i samma land inom EES som den samordnande tillsynsmyndigheten,

41. *samordnande resolutionsmyndighet*: resolutionsmyndigheten i samma land inom EES som den samordnande tillsynsmyndigheten,

42. *samordnande tillsynsmyndighet*: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholding-

---

³ EUT L 173, 12/06/2014, s. 190 (Celex 32014L0059).

företag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EES,

43. *supplementärkapitalinstrument*: kapitalinstrument och efterställda lån som uppfyller villkoren i artikel 63 i tillsynsförordningen,

44. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012⁴,

45. *tredjelandsinstitut*: ett företag som har sitt huvudkontor i ett land utanför EES och som skulle vara ett institut om det vore hemmahörande inom EES,

46. *utländskt institut*: ett institut enligt 4.1.3 i tillsynsförordningen som är hemmahörande i ett annat land inom EES än Sverige,

47. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden, om det ska ha ett startkapital enligt 3 kap. 6 § samma lag på minst motsvarande 730 000 euro och har tillstånd

a. för någon av de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 3, 6, 7 och 8 lagen om värdepappersmarknaden,

b. att som sidotjänst förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 2 kap. 2 § 1 lagen om värdepappersmarknaden då bolaget har fått tillstånd för någon av de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 1, 2, 4 och 5 samma lag, eller

c. att som sidotjänst ta emot kunders medel på konto för att underlätta värdepappersrörelsen, och

48. *övriga primärkapitalinstrument*: kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artikel 52.1 i tillsynsförordningen.

Definition av kvalificerad skuld

2 § En kvalificerad skuld är en skuld som inte räknas som ett primärkapitalinstrument eller ett supplementärkapitalinstrument och som inte är något av det som anges i det följande.

1. En garanterad insättning.

---

⁴ EUT L 176, 27.6.2013, s. 1 (Celex 32013R0575).

2. En skuld som är säkerställd, till den del skulden täcks av säkerhet.

3. En skuld som hänför sig till kundtillgångar eller kundmedel förutsatt att kunden, enligt tillämplig lag, är skyddad vid konkurs eller ett motsvarande utländskt förfarande.

4. En skuld som hänför sig till en förtroenderelation mellan företaget under resolution och en annan person, förutsatt att den sistnämnde, enligt tillämplig lag, är skyddad vid konkurs eller ett motsvarande utländskt förfarande eller på annan grund.

5. En skuld till ett institut eller ett utländskt institut som inte ingår i samma koncern som företaget under resolution, med en ursprunglig löptid som är kortare än sju dagar.

6. En skuld med en kortare återstående löptid än sju dagar, som hänför sig till system eller operatörer i ett anmält avvecklings-system eller deras deltagare.

7. En skuld till anställda avseende inarbetad lön, pensionsförmåner eller annan fast ersättning, med undantag för den rörliga delen av ersättningen

- a. som inte regleras av kollektivavtal, eller
- b. avser en risktagare med väsentlig inverkan.

8. En skuld till en borgenär inom affärs- eller handelssektorn, där skulden hänför sig till att institutet eller det företag som avses i 1 kap. första stycket 2 har tillhandahållits varor eller tjänster som är kritiska för dess löpande verksamhet.

9. En skuld till en skatte- eller en socialförsäkringsmyndighet, förutsatt att skulden har förmånsrätt enligt tillämplig lag.

10. En skuld till garantimyndigheten till följd av avgifter som ska betalas i enlighet med 12 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

Bestämmelsen omfattar även motsvarande skulder enligt lagen i tredjeland.

Var det finns definitioner och förklaringar

3 § Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck finns i nedan angivna paragrafer.

- Minimikravet på nedskrivningsbara skulder, 4 kap. 1 §.
- Resolutionsändamålen, 8 kap. 1 §.
- Fallera eller sannolikt fallera, 9 kap. 2 och 3 §§.
- Det allmännas intresse, 9 kap. 4 §.

- Arrangemang om strukturerad finansiering, 24 kap. 1 § 1.
- Arrangemang om säkerheter, 24 kap. 1 § 2.
- Arrangemang om säkerhetsöverlåtelse, 24 kap. 1 § 3.
- Kvittningsarrangemang, 24 kap. 1 § 4.
- Nettningsarrangemang, 24 kap. 1 § 5.
- Partiell överföring, 24 kap. 1 § 6.

AVDELNING II. ÅTGÄRDER FÖR ATT FÖRBEREDA RESOLUTION OCH UNDVIKA FALLISSEMANG

3 kap. Resolutionsplaner

Resolutionsplaner för individuella institut som inte ingår i en finansiell koncern

1 § För ett institut som inte tillsammans med andra koncernföretag inom EES är föremål för gruppbaserad tillsyn, ska resolutionsmyndigheten upprätta och vid behov uppdatera en resolutionsplan. Planen ska identifiera de resolutionsåtgärder som resolutionsmyndigheten avser att vidta om institutet uppfyller förutsättningarna för resolution.

Resolutionsplanen ska upprättas efter samråd med Finansinspektionen och resolutionsmyndigheterna i de länder inom EES där det finns betydande filialer.

2 § När resolutionsmyndigheten upprättar en resolutionsplan för ett institut, ska den bedöma i vilken utsträckning det är möjligt att rekonstruera eller avveckla institutet genom konkurs, likvidation eller resolution på ett sätt som inte leder till en allvarlig störning i det finansiella systemet i EES. Bedömningen får inte förutsätta likviditetsstöd från Riksbanken eller någon annan centralbank eller något annat statligt stöd än medel ur resolutionsreserven.

Bedömningen ska göras efter samråd med Finansinspektionen och med resolutionsmyndigheterna i de länder inom EES där det finns betydande filialer.

Åtgärder för att hantera väsentliga hinder mot att rekonstruera eller avveckla ett institut

3 § Om resolutionsmyndigheten, vid bedömningen enligt 2 §, efter samråd med Finansinspektionen, bedömer att det finns väsentliga hinder mot att rekonstruera eller avveckla ett institut, ska resolutionsmyndigheten underrätta institutet, Finansinspektionen och resolutionsmyndigheterna i de länder inom EES där det finns betydande filialer. Resolutionsmyndigheten ska samtidigt förelägga institutet att inom fyra månader ange vilka åtgärder som det anser kan undanröja eller minska de väsentliga hinder som resolutionsmyndigheten identifierar.

Resolutionsmyndigheten ska skjuta fram beslutet om resolutionsplanen i avvaktan på att processen för att undanröja de väsentliga hindren avslutats.

4 § Om resolutionsmyndigheten, efter samråd med Finansinspektionen, bedömer att de åtgärder som institutet anger, inte effektivt undanröjer eller minskar de väsentliga hindren ska resolutionsmyndigheten identifiera alternativa åtgärder och besluta att överlämna ärendet till Finansinspektionen.

Resolutionsmyndigheten får fatta ett sådant beslut bara om den kan visa dels på vilket sätt de åtgärder som institutet föreslagit inte undanröjer eller minskar de väsentliga hindren, dels att de åtgärder som den identifierar står i proportion till de hinder som ska undanröjas eller minskas. Vid den bedömningen ska myndigheten beakta det hot som hindren utgör för det finansiella systemet och den inverkan åtgärderna har på institutet, det finansiella systemet, den inre marknaden och samhällsekonomin.

5 § Om resolutionsmyndigheten överlämnar ett ärende till Finansinspektionen, får inspektionen fatta beslut om vilka åtgärder som institutet ska vidta för att undanröja eller minska de hinder som resolutionsmyndigheten har identifierat. Ett sådant beslut får dock bara avse sådana åtgärder som anges i 26 §. Åtgärderna ska stå i proportion till de hinder som ska undanröjas eller minskas. Vid den bedömningen ska inspektionen beakta det hot som hindren utgör för det finansiella systemet och den inverkan åtgärderna har på institutet, det finansiella systemet, den inre marknaden och samhällsekonomin.

Koncernresolutionsplaner

6 § Ett institut som tillsammans med andra koncernföretag inom EES är föremål för gruppbaserad tillsyn, ska omfattas av en av resolutionsmyndigheten antagen koncernresolutionsplan. Planen ska identifiera vilka åtgärder som resolutionsmyndigheten, eller i förekommande fall en utländsk resolutionsmyndighet, avser att vidta om institutet eller ett annat koncernföretag uppfyller förutsättningarna för resolution.

Av planen bör det också framgå hur resolutionen ska finansieras. Den får innebära att kostnaderna för åtgärderna fördelas mellan resolutionsreserven och de övriga finansieringsarrangemangen.

För en koncern som inte är gränsöverskridande ska koncernresolutionsplanen upprättas, och vid behov uppdateras av resolutionsmyndigheten efter samråd med Finansinspektionen och resolutionsmyndigheterna i de länder inom EES där det finns betydande filialer.

För en gränsöverskridande koncern ska koncernresolutionsplanen upprättas, och vid behov uppdateras, av den samordnande resolutionsmyndigheten i resolutionskollegiet tillsammans med berörda resolutionsmyndigheter och efter samråd med relevanta behöriga myndigheter.

7 § När resolutionsmyndigheten är samordnande resolutionsmyndighet för en gränsöverskridande koncern, ska den sända över den information den erhållit från moderföretaget inom EES enligt artikel 13.1 i resolutionsdirektivet. Resolutionsmyndigheten ska därefter inom fyra månader från det att informationen översänts, försöka komma överens med de berörda utländska resolutionsmyndigheterna om att anta koncernåterhämtningsplanen.

Om resolutionsmyndigheten inte är samordnande myndighet ska den inom fyra månader från det att den myndighet som är samordnande myndighet har sänt över informationen, försöka komma överens med de utländska resolutionsmyndigheterna om att anta koncernresolutionsplanen.

När resolutionsmyndigheten är samordnande resolutionsmyndighet ska den göra en ny bedömning av planen, om den underrättas av en resolutionsmyndighet i ett annat land inom EES om att den myndigheten bedömer att en omtvistad fråga avseende koncernresolutionsplan inkräktar på detta lands finanspolitiska

ansvar. Den ska då också göra en ny bedömning av minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap.

8 § Om en överenskommelse enligt 7 § inte har träffats inom fyra månader ska resolutionsmyndigheten när den är samordnande resolutionsmyndighet, besluta om koncernresolutionsplanen.

Resolutionsmyndigheten ska inför beslutet beakta synpunkter och reservationer från de utländska resolutionsmyndigheterna.

9 § Om en överenskommelse enligt 7 § inte har träffats inom fyra månader ska resolutionsmyndigheten när den inte är samordnande resolutionsmyndighet, fatta beslut om en resolutionsplan för de dotterföretag för vilka den ansvarar.

Resolutionsmyndigheten ska inför beslutet beakta synpunkter och reservationer från de utländska resolutionsmyndigheterna och från behöriga myndigheter.

10 § Om någon utländsk resolutionsmyndighet inom fyramånadersfristen i 7 § har hänskjutit ärendet till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG⁵, ska resolutionsmyndigheten skjuta upp sitt beslut enligt 8 eller 9 § med en månad och invänta det beslut som Europeiska bankmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i samma förordning. Resolutionsmyndigheten ska följa ett beslut i saken från Europeiska bankmyndigheten. Detta gäller dock inte om resolutionsmyndigheten anser att det på något sätt kan inkräkta på Sveriges finanspolitiska ansvar.

Resolutionsmyndigheten får inte hänskjuta ett ärende till Europeiska bankmyndigheten enligt 29 kap. 7 § efter det att fyramånadersperioden har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

11 § Ett sådant beslut som avses i 7 § som fattas av en utländsk samordnande resolutionsmyndighet, efter en överenskommelse med en eller flera resolutionsmyndigheter, eller på grund av att de

---

⁵ EUT L 331, 15.12.2010, s. 12 (Celex 32010R1093).

behöriga myndigheterna inte har kommit överens inom fyra månader, gäller i Sverige och är bindande för resolutionsmyndigheten.

12 § Om resolutionsmyndigheten bedömer att en koncernresolutionsplan som beslutats av en utländsk myndighet strider mot Sveriges finanspolitiska ansvar, ska den underrätta den samordnande resolutionsmyndigheten.

13 § Resolutionsmyndigheten ska beakta och följa de resolutionsplaner som beslutats, om den inte med hänsyn till omständigheterna i fallet anser att resolutionsändamålen skulle uppnås effektivare med hjälp av andra åtgärder än de som anges i planen.

Bedömningen av möjligheten att rekonstruera eller avveckla en koncern

14 § När det upprättas en koncernresolutionsplan som inkluderar ett institut ska resolutionsmyndigheten, bedöma i vilken utsträckning det är möjligt att rekonstruera eller avveckla koncernföretagen genom konkurs, likvidation eller resolution eller motsvarande utländska förfaranden på ett sätt som inte leder till en allvarlig störning i det finansiella systemet i EES. Bedömningen får inte förutsätta likviditetsstöd från Riksbanken eller någon annan centralbank eller annat statligt stöd än medel ur resolutionsreserven.

Bedömningen ska göras efter samråd med de behöriga myndigheterna för dotterföretagen och resolutionsmyndigheter i de länder inom EES där det finns betydande filialer. För en gränsöverskridande koncern ska bedömningen göras tillsammans med resolutionsmyndigheterna för andra koncernföretag.

15 § Om resolutionsmyndigheten bedömer att det finns väsentliga hinder mot att avveckla eller rekonstruera ett institut eller ett annat företag gäller 3 §. För en gränsöverskridande koncern gäller dessutom 16–25 §§.

16 § Om resolutionsmyndigheten eller en utländsk resolutionsmyndighet underrättar ett företag i en gränsöverskridande koncernen om att det finns väsentliga hinder mot rekonstruktion

eller avveckling, ska resolutionsmyndigheterna skjuta fram sitt beslut om koncernresolutionsplanen till dess processen för att undanröja eller minska de väsentliga hindren avslutats.

17 § För en gränsöverskridande koncern ska resolutionsmyndigheten tillsammans med de utländska resolutionsmyndigheterna, efter samråd med tillsynskollegiet och resolutionsmyndigheterna där betydande filialer är belägna, vidta alla rimliga mått och steg för att komma fram till ett beslut om vilka åtgärder som ska vidtas beträffande samtliga institut i koncernen. Beslutet ska fattas med utgångspunkt från den bedömning av möjligheten att rekonstruera eller avveckla koncernen som gjorts enligt 14 §.

Processen för detta framgår av 18–25 §§.

18 § Med beaktande av bedömningen enligt 14 § ska resolutionsmyndigheten, om den är samordnande resolutionsmyndighet för en gränsöverskridande koncern, tillsammans med den samordnande tillsynsmyndigheten och Europeiska bankmyndigheten ta fram en rapport. Rapporten ska analysera de väsentliga hindren mot att vidta effektiva resolutionsåtgärder beträffande koncernen. Rapporten ska beakta effekten på institutets affärsmodell och rekommendera proportionella och riktade åtgärder som enligt den samordnande resolutionsmyndigheten är nödvändiga och lämpliga för att undanröja eller minska hindren.

19 § Inom fyra månader från mottagandet av rapporten får moderföretaget inom EES komma in med synpunkter på rapporten och föreslå alternativa åtgärder för att undanröja eller minska de hinder som identifierats i rapporten.

20 § Om resolutionsmyndigheten är den samordnande resolutionsmyndigheten för den gränsöverskridande koncernen, ska den, efter samråd med behöriga myndigheter och med resolutionsmyndigheter i länder inom EES där det finns betydande filialer, försöka komma överens med resolutionsmyndigheterna för dotterföretagen om

1. vilka väsentliga hinder som föreligger, och
2. vid behov bedömningen av de åtgärder som föreslagits av moderföretaget inom EES och vilka ytterligare åtgärder som krävs för att undanröja eller minska hindren.

Överenskommelsen ska träffas inom fyra månader från det att moderföretaget kommit in med yttrande över rapporten eller vid utgången av den fyramånadersperiod inom vilken den ska yttra sig, beroende på vilken tidpunkt som inträffar först.

Det som sägs i första stycket gäller också när resolutionsmyndigheten är ansvarig för ett dotterföretag i koncernen.

21 § Överenskommelsen ska redovisa de skäl som föreligger för ställningstagandet. Den samordnande resolutionsmyndigheten ska skicka den till moderföretaget inom EES.

Resolutionsmyndigheten ska fatta de beslut som behövs i enlighet med överenskommelsen.

22 § Om en överenskommelse inte har träffats inom den tid som anges i 20 § andra stycket, ska resolutionsmyndigheten när den är samordnande myndighet fatta beslut om åtgärder som ska vidtas på koncernnivå enligt 4 §.

Resolutionsmyndigheten ska inför beslutet beakta synpunkter och reservationer från de övriga resolutionsmyndigheterna.

23 § Om resolutionsmyndigheten inte är den samordnande resolutionsmyndigheten, gäller 3–5 §§ om vilka åtgärder som ska vidtas.

Resolutionsmyndigheten ska inför beslutet beakta synpunkter och reservationer från de övriga behöriga myndigheterna.

24 § Om myndigheterna inte har kommit överens om någon av de åtgärder som anges i artikel 17.5 g, h eller k, och någon berörd utländsk resolutionsmyndighet inom tidsfristen i 20 § andra stycket har hänskjutit ärendet till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1093/2010, ska resolutionsmyndigheten skjuta upp sitt beslut enligt 22 eller 23 § med en månad och invänta det beslut som Europeiska bankmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i samma förordning. Resolutionsmyndigheten ska följa ett beslut i saken från Europeiska bankmyndigheten.

Resolutionsmyndigheten får inte hänskjuta ett ärende till Europeiska bankmyndigheten enligt 29 kap. 7 § efter det att fyramånadersfristen i 20 § andra stycket har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

25 § Ett sådant beslut sin avses i 20 § som fattas av en utländsk samordnande resolutionsmyndighet efter en överenskommelse med en eller flera resolutionsmyndigheter eller på grund av att de behöriga myndigheterna inte har kommit överens inom fyra månader gäller i Sverige. Beslutet är bindande för resolutionsmyndigheten och ska ligga till grund för dess beslutsfattande.

Åtgärder för att undanröja eller minska väsentliga hinder

26 § För att undanröja eller minska väsentliga hinder som har identifierats enligt 4 § eller 20–23 §§ får Finansinspektionen:

1. Förelägga företaget att se över sina koncerninterna arrangemang för finansiering eller omprövar avsaknaden av sådana, eller upprättar serviceavtal, antingen koncerninterna avtal eller avtal med tredje man, för att säkra tillhandahållandet av kritiska verksamheter.

2. Förelägga företaget att begränsa sina största enskilda eller totala exponeringar.

3. Införa särskilda eller regelbundna kompletterande informationskrav som är relevanta för resolutionsändamålen.

4. Förelägga företaget att avyttra särskilda tillgångar.

5. Förelägga företaget att begränsa eller upphöra med specifik befintlig eller föreslagen verksamhet.

6. Förelägga företaget att begränsa eller förhindra utveckling av nya eller befintliga affärsområden eller försäljning av nya eller befintliga produkter.

7. Kräva förändringar av de juridiska eller operativa strukturerna för institutet eller ett koncernföretag som direkt eller indirekt står under dess kontroll så att komplexiteten minskas för att kunna säkerställa att det kan gå att juridiskt och operativt avskilja kritiska verksamheter från övriga verksamheter genom användningen av resolutionsverktygen.

8. Förelägga ett institut eller ett moderföretag att inrätta ett finansiellt moderholdingföretag i Sverige eller ett finansiellt moderholdingföretag inom EES.

9. Förelägga ett institut eller ett sådant företag som avses i 1 kap. första stycket 2 att ge ut kvalificerade skulder eller att vidta åtgärder för att uppfylla minimikravet på nedskrivningsbara skulder.

10. Förelägga ett holdingföretag med blandad verksamhet som är moderföretag till ett institut att inrätta ett finansiellt holdingföretag för att kontrollera institutet, om det är nödvändigt för att underlätta resolution och undvika att resolutionen får negativ effekt på den icke-finansiella delen av koncernen.

Finansinspektionen ska också förelägga det berörda företaget att inom en månad ta fram en plan för hur det avser att genomföra de åtgärder som föreläggandet avser.

Institut och moderföretag ska ge stöd och hjälp

27 § På begäran av resolutionsmyndigheten ska ett institut eller ett moderföretag inom EES ge resolutionsmyndigheten det stöd eller den hjälp den behöver med att upprätta en resolutionsplan för institutet eller koncernen.

4 kap. Minimikravet på nedskrivningsbara skulder

Vad är minimikravet?

1 § Med minimikravet avses ett krav, uttryckt i procent, som anger hur stora företagets medräkningsbara kvalificerade skulder och kapitalbas minst måste vara i relation till företagets totala skulder och kapitalbas.

En kvalificerad skuld är medräkningsbar, om det inte framgår något annat av föreskrifter som meddelas med stöd av 30 kap. 1 §.

Vid beräkningen av de totala skulderna ska derivatskulder tas upp till det belopp som återstår när hänsyn har tagits till motparters rätt till nettning.

Beslut om minimikravets storlek

2 § Resolutionsmyndigheten ska, efter samråd med Finansinspektionen, besluta om det minimikrav som ska uppfyllas av ett institut på individuell nivå.

Resolutionsmyndigheten ska dessutom, efter samråd med Finansinspektionen, besluta vilket minimikrav som ska uppfyllas av moderföretaget inom EES på gruppnivå. För en gränsöverskridande koncern ska ett sådant beslut fattas enligt 6–10 §§.

Resolutionsmyndigheten får, efter samråd med Finansinspektionen, besluta att ett svenskt finansiellt institut, finansiellt holdingföretag, blandat finansiellt holdingföretag eller holdingföretag med blandad verksamhet ska uppfylla ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder på individuell nivå.

3 § Minimikravet på nedskrivningsbara skulder ska beslutas i anslutning till resolutionsplaneringen i 3 kap. Det ska fastställas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, i syfte att säkerställa att ett företag, om det kan försättas i resolution, har kvalificerade skulder och en kapitalbas som tillsammans är tillräckligt stora för att kunna vidta resolutionsåtgärder som uppfyller resolutionsändamålen.

Om minimikravet avser ett institut som ingår i en finansiell koncern eller moderföretaget inom EES, ska beslutet fattas enligt den process som beskrivs i 5–10 §§.

4 § Minimikravet ska vara uppfyllt vid varje tidpunkt.

5 § Resolutionsmyndigheten får besluta att ett företag ska uppfylla minimikravet med en viss typ av kvalificerade skulder.

Beslut om minimikravet beträffande företag som ingår i en gränsöverskridande koncern

6 § För en gränsöverskridande koncern, ska resolutionsmyndigheten försöka komma överens med de resolutionsmyndigheter som ansvarar för de utländska dotterinstituten och, om resolutionsmyndigheten inte är samordnande resolutionsmyndighet, den myndigheten, om storleken på kravet för

1. moderföretaget inom EES på grupp nivå, och
2. ett dotterinstitut och utländskt dotterinstitut på individuell nivå.

Vid bedömningen enligt första stycket 2, ska resolutionsmyndigheten beakta det krav som har fastställts på grupp nivå.

Om myndigheterna kommer överens, ska resolutionsmyndigheten fatta beslut om minimikravet enligt 1 § i enlighet med överenskommelsen.

7 § Om en överenskommelse inte har träffats inom fyra månader ska resolutionsmyndigheten när den är samordnande resolutionsmyndighet fatta beslut om minimikravet för moderföretaget enligt 6 § första stycket 1 och för dotterinstitutet enligt 6 § första stycket 2.

Om resolutionsmyndigheten inte är samordnande resolutionsmyndighet, ska den ensamt fatta beslut om minimikravet för de individuella instituten enligt 6 § första stycket 2.

8 § Om någon av de berörda utländska resolutionsmyndigheterna inom fyramånadersfristen i 7 § första stycket har hänskjutit ärendet till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1093/2010, ska resolutionsmyndigheten skjuta upp sitt beslut enligt 7 § med en månad och invänta det beslut som Europeiska bankmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i samma förordning. Resolutionsmyndigheten ska följa ett beslut i saken från Europeiska bankmyndigheten.

Resolutionsmyndigheten får inte hänskjuta ett ärende till Europeiska bankmyndigheten enligt 29 kap. 7 § efter det att fyramånadersfristen har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

9 § Ett sådant beslut som avses i 6 §, som fattas av en utländsk samordnande resolutionsmyndighet efter en överenskommelse med resolutionsmyndigheten, eller av en utländsk resolutionsmyndighet på grund av att de behöriga myndigheterna inte har kommit överens inom fyra månader gäller i Sverige. Beslutet är bindande för resolutionsmyndigheten och ska ligga till grund för resolutionsmyndighetens övervakning av om minimikravet på nedskrivningsbara skulder är uppfyllt.

10 § En överenskommelse som ingåtts enligt 6 § och beslut som fattas enligt 7 § ska ses över och uppdateras regelbundet.

Undantag för institut som ingår i en koncern

11 § Resolutionsmyndigheten får undanta ett dotterinstitut från att uppfylla kravet på individuell nivå om,

1. villkoren i artikel 7.1 i tillsynsförordningen är uppfyllda.
2. institutet är undantaget från tillsyn på individuell nivå med stöd i artikel 7.1 i tillsynsförordningen.

3. moderinstitutet i Sverige, om det inte också är moderinstitutet inom EES, uppfyller det krav som ställs på det och på dotterinstitutet.

12 § Resolutionsmyndigheten får, i egenskap av samordnande resolutionsmyndighet, undanta ett moderinstitut inom EES från att uppfylla kravet på individuell nivå om moderinstitutet,

1. är undantaget från kapitalbaskravet på individuell nivå med stöd av artikel 7.3 i tillsynsförordningen, och

2. uppfyller det särskilda kapitalkravet för resolution som har fastställs för moderföretaget inom EES på gruppnivå.

Resolutionsmyndighetens övervakning

13 § Resolutionsmyndigheten ska övervaka att minimikraven på nedskrivningsbara skulder uppfylls på individuell nivå och, i förekommande fall på gruppnivå. Myndigheten ska koordinera sin övervakning med den tillsyn som utövas av Finansinspektionen.

5 kap. Ytterligare åtgärder för att förbereda resolution och undvika fallissemang

Hinder mot att utöva vissa rättshandlingar

1 § För en motpart till ett företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket, gäller bestämmelserna i 12 kap. 4–7 och 9 §§ beträffande ett beslut om en krisavvärjande åtgärd eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut. Vad som sägs om ett beslut om resolution eller resolutionsåtgärder ska då avse ett beslut om krisavvärjande åtgärder.

Avtalsvillkor om erkännande av nedskrivning eller konvertering

2 § Ett företag som anges i 1 kap. första stycket 1 och 2 ska i avtalen för sina skulder, ta in villkor som innebär att borgenärerna erkänner att skulderna kan komma att skrivas ned eller konverteras och att borgenärerna accepterar en eventuell minskning av kapitalbeloppet eller det utestående beloppet, eller konverteringar eller indragningar som kan bli följden av ett beslut om resolution eller av

ett beslut om nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument.

Om det inte framgår något annat av tekniska standarder beslutade av kommissionen gäller detta för alla relevanta kapitalinstrument och alla kvalificerade skulder som lyder under lagen i tredjeland, utom kvalificerade insättningar avseende

1. fysiska personer,
2. mikroföretag samt små och medelstora företag enligt kriteriet för årsomsättning i artikel 2.1 i kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003⁶, och
3. insättningar via en filial utanför EES till ett svenskt institut och som skulle betraktas som insättningar avseende personer eller företag som avses i 1 eller 2 om de inte hade gjorts via filialen.

3 § Resolutionsmyndigheten får besluta att en skuld inte behöver innehålla ett sådant villkor som anges i 2 § första stycket, om det följer av lagen i det land som skulden lyder under eller av en bindande överenskommelse som ingåtts med tredjeland, att ett beslut om att skriva ned eller konvertera skulder får verkställas i det andra landet.

Kontakt med potentiella köpare

4 § När resolutionsmyndigheten har fått en underrättelse från Finansinspektionen enligt 15 kap. 2 b § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 15 kap. 2 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, får resolutionsmyndigheten förelägga det företaget att kontakta potentiella köpare i syfte att förbereda en resolution av företaget.

Upprättande av register

5 § Resolutionsmyndigheten får besluta att ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket ska upprätta register över sina finansiella avtal och andra avtal av särskilt stor betydelse för företagets verksamhet.

---

⁶ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36 (Celex 32003H0361).

Aktiekapitalets storlek

6 § I samband med resolutionsplaneringen ska resolutionsmyndigheten överväga om det aktiekapital som anges i bolagsordningen för ett bolag som anges i 1 kap. första stycket 1 och 2 är tillräckligt stort. Om det behövs för att underlätta genomförande av resolutionsåtgärder, får resolutionsmyndigheten förelägga ett sådant bolag att höja sitt maximikapital.

6 kap. Nedskrivning eller konvertering av kapitalinstrument utanför resolution

Värdering

1 § Finansinspektionen ska inför ett beslut om nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument låta göra en värdering enligt 7 kap. 1 § av det berörda företaget eller koncernen.

Värderingen ska utgöra grund för Finansinspektionens beslut att skriva ned eller konvertera relevanta kapitalinstrument samt fungera som underlag för beslutet. Värderingen ska också utgöra grund för beslut om minskningen av kärnprimärkapital, omfattningen av indragning eller överföring av kärnprimärkapitalinstrument eller utspädning av aktier eller andra äganderättsinstrument, samt omfattningen av nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument.

Beslut om nedskrivning och konvertering

2 § Finansinspektionen ska skyndsamt besluta att relevanta kapitalinstrument som har getts ut av ett institut eller ett sådant företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 2 ska skrivas ned eller konverteras om

1. företaget fallerar eller sannolikt kommer att falla enligt definitionerna i 9 kap. 2 och 3 §§, och

2. åtgärden är nödvändig och tillräcklig för att undvika att företaget fallerar, eller sannolikt kommer att falla, och det inte finns alternativa åtgärder som inom rimlig tid skulle undvika detta.

3 § Om ett dotterföretag som avses i 1 kap. 1 § första stycket har gett ut relevanta kapitalinstrument som får beaktas både vid

bedömningen av om kapitalbaskravet uppfylls på individuell nivå och på gruppnivå, ska Finansinspektionen, skyndsamt besluta att instrumenten ska skrivas ned eller konverteras, om den kommer överens med den samordnande berörda myndigheten enligt 10 §, om att

1. koncernen ska anses fallera, eller sannolikt kommer att fallera, och

2. åtgärden är nödvändig och tillräcklig för att undvika att koncernen ska anses fallera, eller sannolikt komma att fallera, och det inte finns alternativa åtgärder som inom rimlig tid skulle undvika detta.

En koncern ska anses fallera, eller sannolikt komma att fallera, om den inte uppfyller eller om det på objektiva grunder kan fastställas att koncernen i en nära framtid inte kommer att uppfylla tillsynskraven på gruppbasis i något väsentligt avseende.

4 § Om ett moderföretag har gett ut relevanta kapitalinstrument som får beaktas antingen vid bedömningen av om kapitalbaskravet uppfylls på individuell nivå eller på gruppnivå, ska Finansinspektionen om den är samordnande berörd myndighet skyndsamt besluta att skriva ned eller konvertera dessa instrument om

1. koncernen ska anses fallera, eller sannolikt komma att fallera, enligt 3 § andra stycket, och

2. åtgärden är nödvändig och tillräcklig för att undvika att koncernen ska anses fallera, eller sannolikt komma att fallera, och det inte finns alternativa åtgärder som inom rimlig tid skulle undvika detta.

5 § Om ett institut eller ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket behöver statligt stöd, ska dess relevanta kapitalinstrument skrivas ned eller konverteras.

Om det krävs för att ett statligt stöd som avses i första stycket ska vara förenligt med unionsrätten, får Finansinspektionen besluta att andra efterställda skulder än de relevanta kapitalinstrument, ska skrivas ned eller konverteras.

Nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument eller andra efterställda skulder får emellertid inte ske om statligt stöd behövs i förebyggande syfte och en sådan nedskrivning eller konvertering skulle hota den finansiella stabiliteten eller leda till oproportionerliga resultat.

6 § Utöver vad som framgår av 1–4 §§ ska Finansinspektionen när den är samordnande berörd myndighet, fatta beslut avseende ett

1. utländskt dotterföretag i den situation som beskrivs i artikel 59.3 c i resolutionsdirektivet, varvid beslutet ska fattas gemensamt med den berörda myndigheten för dotterföretaget,

2. utländskt moderföretag i den situation som beskrivs i artikel 59.3 d i resolutionsdirektivet.

Beslutsprocessen för en gränsöverskridande koncern

7 § När Finansinspektionen överväger att fatta beslut avseende ett dotterföretag enligt 2, 3, 4 eller 5 § ska den skyndsamt underrätta:

1. den samordnande tillsynsmyndigheten och den samordnande berörda myndigheten, och

2. den behöriga myndighet som är ansvarig för det institut eller företag som har gett ut de relevanta kapitalinstrument som eventuellt ska skrivas ned eller konverteras och den berörda myndigheten i samma land inom EES som den nämnda behöriga myndigheten samt den samordnande berörda myndigheten, innan den fattar ett beslut som avses i 3 §.

Av underrättelsen ska det framgå varför Finansinspektionen överväger att fatta beslutet.

8 § När Finansinspektionen har lämnat en underrättelse enligt 7 § ska den, efter samråd med de underrättade myndigheterna bedöma om det finns

1. någon alternativ åtgärd till att skriva ned eller konvertera de relevanta kapitalinstrumenten och om det i så fall är möjligt att tillämpa den, och

2. realistiska utsikter att den åtgärd som identifierats inom rimlig tid skulle förhindra att företaget eller koncernen fallerar eller sannolikt kommer att fallera.

Om Finansinspektionen mottar en underrättelse motsvarande den i 7 §, ska den medverka i ett sådant samråd som avses första stycket.

9 § Om Finansinspektionen bedömer att det inte finns några alternativa åtgärder som har utsikter att förhindra att företaget eller

koncernen fallerar eller sannolikt kommer att falla, får den fatta beslut enligt 2, 4 eller 5 §.

10 § Om Finansinspektionen anser att det bör fattas ett beslut enligt 3 § ska den omedelbart underrätta de berörda myndigheterna där dotterföretaget hör hemma eller den samordnande berörda myndigheten, beroende på vad som är relevant.

Finansinspektionen ska försöka komma överens med den andra berörda myndigheten om ett beslut enligt 3 §. Om myndigheterna inte kan enas får Finansinspektionen inte fattas något beslut enligt 3 §.

Det som sägs i andra stycket gäller även när Finansinspektionen har mottagit en underrättelse från en utländsk berörd myndighet. Om Finansinspektionen motsätter sig ett beslut enligt 3 § ska den ange skälen för sin inställning och underrätta berörda myndigheter.

Verkställande av nedskrivning och konvertering

Åtgärder mot innehavare av kärnprimärkapitalinstrument

11 § Innan Finansinspektionen skriver ned eller konverterar relevanta kapitalinstrument ska den besluta att minska kärnprimärkapitalet i proportion till förlusterna.

12 § Om företaget har ett positivt värde, får Finansinspektionen späda ut äganderätten för existerande aktieägare genom att konvertera relevanta kapitalinstrument till kärnprimärkapitalinstrument.

13 § Finansinspektionen får i samband med beslut om minskning av kärnprimärkapitalet enligt 11 § besluta att vidta någon eller några av följande åtgärder.

1. Dra in befintliga kärnprimärkapitalinstrument.
2. Överföra befintliga kärnprimärkapitalinstrument till en borgenär som har fått sin fordran helt eller delvis nedskriven.

Nedskrivning och konvertering av relevanta kapitalinstrument

14 § Finansinspektionen ska när kärnprimärkapitalet har minskats i proportion till förlusterna, permanent skriva ned kapitalbeloppet för relevanta kapitalinstrument eller konvertera relevanta kapitalinstrument till kärnprimärkapitalinstrument i den utsträckning som krävs för att företaget eller koncernen inte längre ska bedömas falla eller sannolikt komma att falla.

Relevanta kapitalinstrument ska skrivas ned eller konverteras till kärnprimärkapitalinstrument i följande ordning

- a. övriga primärkapitalinstrument,
- b. supplementärkapitalinstrument.

15 § Vid konvertering av relevanta kapitalinstrument gäller följande.

1. De kärnprimärkapitalinstrumenten som konverteringen ska ske till ska vara utgivna av företaget i fråga eller av dess moderföretaget, beroende på vad Finansinspektionen beslutar. Finansinspektionen får dock besluta att instrumenten ska ges ut av moderföretaget, bara om det har godkänts av resolutionsmyndigheten för moderföretaget.

2. Kärnprimärkapitalinstrumentet ska ha getts ut innan företaget ger ut aktier eller andra äganderättsinstrument i syfte att erhålla kapital från staten eller ett offentligt organ.

3. Kärnprimärkapitalinstrumenten ska tilldelas och överföras utan dröjsmål efter beslutet att konvertera de relevanta kapitalinstrumenten.

4. Konverteringskursen för de relevanta kapitalinstrumentens konvertering till kärnprimärkapitalinstrument bestäms på samma sätt som i enlighet med 22 kap. 20 och 21 §§.

16 § Ett beslut om nedskrivning eller konvertering är bindande för företaget, alla innehavare av kärnprimärkapitalinstrument och relevanta kapitalinstrument.

Den som berörs av nedskrivningen eller konverteringen förlorar dock inte sin rätt mot borgensmän eller andra som förutom gäldenären svarar för fordringen.

En av Finansinspektionen beslutad kapitalökning eller kapitalminskning är fastställd när den har registrerats i aktiebolagsregistret, föreningsregistret eller bankregistret.

17 § När ett relevant kapitalinstrument som har getts ut av ett dotterföretag ska skrivas ned eller konverteras, får nedskrivningen eller konverteringen inte vara mer omfattande eller göras på sämre villkor än för de relevanta kapitalinstrument med samma rangordning som har skrivits ned eller konverterats på moderföretagsnivå.

Förberedande åtgärder

18 § Finansinspektionen får förelägga ett bolag som anges i 1 kap. 1 § första stycket att se till att styrelsen i företaget har det bemyndigande som krävs för att bolaget ska kunna ge ut ett tillräckligt antal kärnprimärkapitalinstrument.

7 kap. Värdering

Värdering inför ett beslut om resolution

1 § Innan ett beslut om resolution eller en resolutionsåtgärd fattas ska resolutionsmyndigheten säkerställa att en rättvis, väl avvägd och realistisk värdering av företagets tillgångar och skulder utförs.

2 § Tillgångarna och skulderna ska värderas utifrån försiktiga antaganden.

Värderingen ska säkerställa att eventuella förluster avseende tillgångarna i företaget till fullo redovisas vid den tidpunkt då resolutionsåtgärder vidtas.

3 § Värderingen ska ligga till grund för följande beslut:

1. Beslut om resolution.
2. Beslut om vilka resolutionsåtgärder som ska vidtas avseende företaget under resolution.
3. *Åtgärder mot ägare.* Beslut om minskningen av aktiekapital, omfattningen av indragning, överföring eller utspädning av aktier eller minskning av värdet på andelar.
4. *Försäljningsverktyget.* Beslut om vilka tillgångar, rättigheter, förpliktelser eller aktier eller andra äganderättsinstrument som ska överföras samt för resolutionsmyndighetens bedömning av vad som utgör affärsmässiga villkor.

5. *Broinstituttsverket eller avskiljandeverket*. Beslut om vilka tillgångar, rättigheter, förpliktelser eller aktier eller andra äganderättsinstrument som ska överföras och beslut om värdet av en eventuell ersättning som ska betalas till företaget under resolution eller, allt efter omständigheterna, till ägarna till aktierna eller andra äganderättsinstrument.

6. *Skuldnedskrivningsverket*. Beslut om omfattningen av nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument och kvalificerade skulder.

4 § Värderingen ska utföras av en person med oberoende ställning i förhållande till myndigheter och till det företag som är föremål för värderingen.

5 § Till värderingen ska biläggas följande information såsom den framgår av företagets räkenskapsinformation.

1. En uppdaterad balansräkning och en rapport över den finansiella ställningen för företaget.

2. En analys och en uppskattning av tillgångarnas bokföringsmässiga värde.

3. En förteckning över de utestående skulder i och utanför balansräkningen som framgår av räkenskaperna för företaget, med angivande av respektive skulds prioritet enligt förmånsrättslagen (1970:979).

Till grund för beslut enligt 3 § 4 och 5 får vid behov den information som ska biläggas värderingen enligt första stycket andra punkten kompletteras med en analys och en uppskattning av värdet av tillgångarna och skulderna i företaget med utgångspunkt i marknadsvärdet.

6 § Värderingen ska innehålla en uppskattning av det ekonomiska utfallet för ägare och borgenärer om företaget hade försatts i konkurs eller gått i likvidation.

Resolutionsmyndigheten ska ange om uppskattning ska utgå från konkurs eller likvidation.

7 § När de krav som framgår av 1–6 §§ har uppfyllts är värderingen att anse som slutlig.

Preliminär värdering

8 § Om det på grund av brådska inte är möjligt att uppfylla kraven i 4 §, 5 § första stycket eller 6 § ska en preliminär värdering genomföras av resolutionsmyndigheten.

En preliminär värdering som genomförs i enlighet med 9 § utgör tillräcklig grund för att vidta resolutionsåtgärder.

9 § En preliminär värdering av företagets tillgångar och skulder ska så långt möjligt uppfylla kraven enligt 4 §, 5 § första stycket och 6 §. En preliminär värdering ska innehålla en buffert för eventuella ytterligare förluster.

En värdering ska betraktas som preliminär till dess en oberoende person har utfört en värdering som uppfyller 1–6 §§.

Komplettering av preliminär värdering

10 § Resolutionsmyndigheten ska så snart som möjligt se till att den preliminära värderingen kompletteras för att uppfylla 1–6 §§ och därmed bli slutlig.

11 § Om den slutliga värderingen utvisar ett högre värde än den preliminära värderingen ska resolutionsmyndigheten

1. fatta beslut om att öka värdet av borgenärernas fordringar som har skrivits ned genom skuldnedskrivningsverktyget,
2. besluta att ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag ska göra ytterligare en betalning av ersättning med avseende på tillgångar, rättigheter och skulder till företaget under resolution, eller, allt efter omständigheterna, med avseende på aktier eller andra äganderättsinstrument till ägarna av dessa.

Värdering när resolutionsåtgärder vidtagits

12 § I syfte att bedöma om det ekonomiska utfallet för ägare, borgenärer och insättningsgarantisystemet skulle ha blivit bättre om ett företag i stället för resolution hade blivit föremål för konkurs eller gått i likvidation, ska resolutionsmyndigheten se till att en person med oberoende ställning i förhållande till myndigheter och till det företag som är föremål för värderingen, så snart

som möjligt efter det att resolutionsåtgärder har vidtagits gör en värdering som fastställer

1. vilket ekonomiskt utfall ägare och borgenärer skulle ha fått om företaget hade försatts i konkurs eller gått i likvidation vid den tidpunkt då beslutet att försätta företaget i resolution fattades,

2. vilket ekonomiskt utfall ägare och borgenärer faktiskt har fått vid resolutionen av företaget, och

3. vilken skillnaden är mellan det ekonomiska utfallet enligt 1 och 2.

Värderingen enligt första stycket ska bortse från eventuellt statligt stöd till företaget under resolution.

Resolutionsmyndigheten ska i uppdraget till värderaren ange om jämförelsen med utfallet vid resolution ska avse konkurs eller likvidation.

AVDELNING III. RESOLUTION

8 kap. Övergripande om resolution

Ändamålen med resolution (resolutionsändamålen)

1 § Ändamålen med resolution (resolutionsändamålen) är att

1. motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet genom att bland annat

a. säkerställa att kritiska verksamheter kan upprätthållas, och

b. förebygga spridning av negativa effekter i det finansiella systemet,

2. upprätthålla marknadsdisciplin,

3. skydda offentliga medel genom att minimera behovet av att förlita sig på statligt stöd,

4. skydda garanterade insättare och investerare som omfattas av lagen (1999:158) om investerarskydd, och

5. skydda kundmedel och kundtillgångar.

Inledande av resolution

Finansinspektionen prövning av om ett företag fallerar

2 § Finansinspektionen ska på eget initiativ eller på begäran av regeringen, resolutionsmyndigheten eller Riksbanken pröva om ett

institut eller ett företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket 2 fallerar eller sannolikt kommer att fallera och om det finns andra åtgärder än resolution som inom rimlig tid skulle förhindra att företaget fallerar. Inför den prövningen ska Finansinspektionen samråda med Regeringskansliet, resolutionsmyndigheten och Riksbanken.

Resolutionsmyndighetens prövning

3 § Resolutionsmyndigheten ska pröva om ett företag ska försättas i resolution när den får en underrättelse från Finansinspektionen om att inspektionen har fastställt att företaget fallerar eller sannolikt kommer att fallera och om att det inte finns andra åtgärder än resolution som inom rimlig tid skulle förhindra att företaget fallerar.

Detta gäller dock inte i de fall som anges i 9 kap. 10 och 11 §§.

4 § Resolutionsmyndigheten får besluta att försätta ett företag i resolution om förutsättningarna för resolution är uppfyllda. Vilka förutsättningarna är framgår av 9 kap. För ett beslut om resolution beträffande ett företag som ingår i en gränsöverskridande koncern gäller dessutom processen i 10 kap.

5 § Ett beslut om resolution och om vilka resolutionsåtgärder som ska vidtas ska föregås av en värdering enligt 7 kap.

Rättsverkningar av ett beslut om resolution

6 § Genom ett beslut om resolution utlöses vissa rättsverkningar som framgår av 11 och 12 kap.

Resolutionsåtgärder

7 § När ett företag har försatts i resolution ska resolutionsmyndigheten besluta om en eller flera resolutionsåtgärder eller ge in en ansökan om konkurs eller likvidation.

8 § När resolutionsmyndigheten vidtar resolutionsåtgärder gäller 24 kap. om skydd för motparter.

Avslutningen av en resolution

9 § I 25 kap. finns bestämmelser om hur en resolution avslutas och vissa sammanhängande bestämmelser.

Beslut om resolutionsåtgärder i ett annat land

10 § För att säkerställa att resolution av en gränsöverskridande koncern kan genomföras effektivt finns det särskilda bestämmelser om verkan av beslut som har fattats i en annan stat inom EES och om erkännande av förfaranden i tredjeland. Dessa bestämmelser finns 26 och 27 kap.

Finansiering av resolution

11 § För att finansiera resolutionsåtgärderna ska det finnas en resolutionsreserv som beskrivs i 28 kap.

9 kap. Beslut om resolution

Institut

1 § Resolutionsmyndigheten ska besluta att försätta ett institut i resolution om samtliga följande förutsättningar är uppfyllda.

1. Finansinspektionen har, efter samråd med Regeringskansliet, resolutionsmyndigheten och Riksbanken, fastställt att institutet fallerar eller att det är sannolikt att institutet kommer att fallera.

2. Finansinspektionen har, efter samråd med Regeringskansliet, resolutionsmyndigheten och Riksbanken, fastställt att det inte finns alternativa åtgärder som inom rimlig tid skulle förhindra att institutet fallerar.

3. Resolutionsmyndigheten har, efter samråd med Regeringskansliet, Finansinspektionen och Riksbanken, fastställt att resolution är nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse.

Resolutionsmyndigheten behöver inte försätta institutet i resolution, om det vidtas resolutionsåtgärder mot institutets moderföretag och det inte är nödvändigt att vidta separata åtgärder mot institutet för att uppnå resolutionsändamålen.

Fallera eller sannolikt fallera

2 § Ett institut ska anses fallera enligt 1 § första stycket 1 om en eller flera av följande situationer föreligger.

1. Institutet överträder sina skyldigheter på ett sätt som medför att institutets tillstånd ska återkallas.

2. Värdet på institutet tillgångar understiger värdet på dess skulder.

3. Institutet kan inte betala sina skulder i takt med att de förfaller till betalning.

4. Institutet behöver statligt stöd utom i de fall som anges i 3 §. Ett institut ska anses sannolikt fallera enligt 1 § första stycket 1 om det på objektiva grunder kan fastställas att institutet i en nära framtid kommer att befinna sig i en situation som avses i första stycket 1–3.

3 § Institut som behöver statligt stöd ska inte anses fallera om stödet ges till ett solitt institut för att undvika eller avhjälpa en allvarlig störning i ekonomin i ett land inom EES och för att den finansiella stabiliteten ska kunna bevaras, och

1. stödet antar någon av följande former:

a. en statlig garanti för att garantera likviditetsfaciliteter som tillhandahålls av centralbanker på deras villkor,

b. en statlig garanti för nya skuldförbindelser,

c. ett tillskott till kapitalbasen eller förvärv av kapitalinstrument till priser och på villkor som inte ger företaget någon fördel, när varken omständigheterna som avses i 2 § 1, 2 eller 3 eller förutsättningarna för nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument föreligger när det stödet beviljas,

2. stödet har godkänts slutligt enligt unionens regler om statligt stöd,

3. åtgärderna är tidsbegränsade skyddsåtgärder som är proportionerliga för att motverka konsekvenserna av den allvarliga störningen, och används inte för att kompensera för förluster som institut har ådragit sig eller inom den närmaste framtiden sannolikt kommer att ådra sig, och

4. i fråga om kapitaltillskott är stödet begränsat till tillskott som krävs för att åtgärda kapitalunderskott som fastställts i stresstest på nationell nivå, unionsnivå eller inom ramen för den gemensamma tillsynsmekanismen, tillgångsöversyner eller motsvarande genomgångar som Europeiska centralbanken, Europeiska bankmyndigheten

eller nationella myndigheter genomfört och som i förekommande fall bekräftats av den behöriga myndigheten.

Det allmännas intresse

4 § Resolution ska anses nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse om det är nödvändigt för att uppnå ett eller flera av resolutionsändamålen, är proportionerligt i förhållande till dessa och en avveckling av företaget genom konkurs eller likvidation inte skulle uppnå ändamålen i samma omfattning.

Finansiellt institut

5 § Resolutionsmyndigheten får besluta att ett finansiellt institut ska försättas i resolution, om

1. det moderinstitut som omfattas av den gruppbaseade tillsynen uppfyller förutsättningar för resolution, och

2. det finansiella institutet uppfyller de förutsättningar för resolution som anges i 1 §.

I fråga om ett utländskt moderinstitut ska den utländska myndighet som ansvarar för moderinstitutet ha konstaterat att förutsättningar för resolution är uppfyllda beträffande det.

Holdingföretag

6 § Resolutionsmyndigheten får besluta att ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet ska försättas i resolution, om

1. ett institut eller ett utländskt institut som är dotterföretag till holdingföretaget uppfyller förutsättningar för resolution, och

2. holdingföretaget uppfyller de förutsättningar för resolution som anges i 1 §.

I fråga om ett utländskt institut ska den utländska myndighet som ansvarar för institutet ha konstaterat att förutsättningar för resolution är uppfyllda beträffande det.

7 § Resolutionsmyndigheten får besluta att ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet ska försättas i resolution trots att

holdingföretaget inte uppfyller förutsättningarna för resolution, om

1. ett institut eller ett utländskt institut hemmahörande inom EES som är dotterföretag till holdingföretaget uppfyller förutsättningar för resolution,

2. institutets eller det utländska institutets fallissemang kan leda till att ett annat institut eller utländskt institut hemmahörande inom EES fallerar eller att koncernen fallerar, och

3. det är nödvändigt att vidta resolutionsåtgärder mot holdingföretaget för rekonstruktion eller avveckling av ett institut eller ett utländskt institut hemmahörande inom EES eller av hela koncernen.

I fråga om ett utländskt institut ska den utländska myndighet som ansvarar för institutet ha konstaterat att förutsättningar för resolution är uppfyllda beträffande det.

8 § Resolutionsmyndigheten får inte med stöd av 6 eller 7 § besluta om resolution mot ett holdingföretag med blandad verksamhet för att hantera koncernens problem, om det fallerande institutet eller utländska institutet innehas direkt eller indirekt av ett finansiellt holdingföretag. I så fall ska resolutionsåtgärder i stället vidtas mot det finansiella holdingföretaget.

9 § Vid den bedömning som enligt 6 § första stycket 1 eller 7 § första stycket 1 ska göras av om ett institut uppfyller förutsättningarna för resolution, får resolutionsmyndigheten, bortse från koncerninterna kapitalöverföringar eller förlustdelningsarrangemang.

Om holdingföretaget är hemmahörande i ett annat land inom EES, gäller första stycket om resolutionsmyndigheten kommer överens om det med resolutionsmyndigheten för holdingföretaget.

Om resolutionsmyndigheten ansvarar för holdingföretaget, får resolutionsmyndigheten komma överens med den utländska resolutionsmyndighet i ett land inom EES som ansvarar för ett utländskt institut om att det ska bortse från koncerninterna kapitalöverföringar eller förlustdelningsarrangemang.

Om resolution i samband med ett resolutionsförfarande i tredjeland

Moderföretag

10 § Resolutionsmyndigheten får besluta att ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet som är moderföretag till ett tredjelandsinstitut ska försättas i resolution, om

1. en myndighet i detta tredjeland har beslutat att tredjelandsinstitutet uppfyller förutsättningarna för resolution, och
2. det är nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse.

EES-filialer

11 § Om en EES-filial inte omfattas av ett resolutionsförfarande i tredjeland eller om resolutionsmyndigheten inte har erkänt resolutionsförfarandet enligt 27 kap. 2–4 §§, får den besluta om hantera filialen genom resolution, om det är nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse och någon av följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Filialen uppfyller inte längre eller kommer sannolikt inte längre att uppfylla villkoren för filialtillståndet och det inte finns alternativa åtgärder som inom rimlig tid skulle förhindra det eller att den fallerar.

2. Resolutionsmyndigheten bedömer att

- a. tredjelandsinstitutet kan inte, vill inte eller kommer sannolikt inte att kunna fullgöra sina förpliktelser mot sina borgenärer inom EES, eller förpliktelser som filialen ingått eller bokfört här när de förfaller till betalning, och

- b. resolutionsmyndigheten är försäkrad om att det inte har inletts, eller kommer att inledas något resolutionsförfarande eller något annat insolvensförfarande mot institutet inom rimlig tid.

3. En myndighet i tredjeland har inlett ett resolutionsförfarande mot ett tredjelandsinstitut eller har underrättat resolutionsmyndigheten om att det avser att inleda ett sådant förfarande.

Offentliggörande

12 § Resolutionsmyndigheten ska offentliggöra ett beslut om resolution så snart som möjligt.

10 kap. Processen för beslut om resolution som rör gränsöverskridande koncerner

Om resolutionsmyndigheten ansvarar för ett dotterföretag

1 § När resolutionsmyndigheten har fastställt att ett dotterföretag i en gränsöverskridande koncern uppfyller förutsättningarna för resolution enligt 9 kap. ska den omgående, och innan den får fatta beslut om resolution, underrätta den samordnande resolutionsmyndigheten, den samordnande tillsynsmyndigheten och de övriga medlemmarna i resolutionskollegiet för koncernen om,

1. fastställandet att dotterföretaget uppfyller förutsättningarna för resolution, och

2. vilka resolutionsåtgärder eller andra insolvensåtgärder som resolutionsmyndigheten anser är lämpliga att vidta mot företaget.

2 § Om den samordnande resolutionsmyndigheten underrättar resolutionsmyndigheten om att den inte avser att lägga fram någon koncernresolutionsordning, får resolutionsmyndigheten fatta beslut om resolution och besluta att vidta de åtgärder som angetts i underrättelsen enligt 1 § 2. Detsamma gäller om det har gått 24 timmar från det att den samordnande resolutionsmyndigheten mottagit underrättelsen eller den längre tid som resolutionsmyndigheten har godkänt, och den samordnande resolutionsmyndigheten inte har lagt fram en koncernresolutionsordning.

3 § Om den samordnande resolutionsmyndigheten inom tidsfristen i 2 §, föreslår en koncernresolutionsordning, ska resolutionsmyndigheten inom den tid som är rimlig med hänsyn tagen till hur brådskande situationen är försöka komma överens med den samordnande resolutionsmyndigheten och andra berörda resolutionsmyndigheter om att genomföra koncernresolutionsordningen.

4 § Om någon överenskommelse inte träffas får resolutionsmyndigheten besluta att försätta företaget i resolution och vidta resolutionsåtgärder.

Ett sådant beslut får fattas om resolutionsmyndigheten har invändningar mot koncernresolutionsordningen eller om den anser att den behöver vidta andra resolutionsåtgärder än de som föreslås i den. Inför beslutet ska resolutionsmyndigheten beakta innehållet i den koncernresolutionsplan som upprättats enligt 3 kap. Den ska också beakta åtgärdernas potentiella effekter på det finansiella systemets stabilitet i de berörda staterna inom EES och på andra delar av koncernen.

Resolutionsmyndigheten ska underrätta den samordnande resolutionsmyndigheten och de övriga berörda resolutionsmyndigheterna om sitt beslut, vilka åtgärder den avser att vidta och skälen för sitt beslut.

5 § Ett beslut som en utländsk myndighet fattar efter en överenskommelse som avses i 3 §, gäller i Sverige och är bindande för resolutionsmyndigheten.

Resolutionsmyndigheten är samordnande resolutionsmyndighet

6 § Om resolutionsmyndigheten i egenskap av samordnande resolutionsmyndighet får en sådan underrättelse som avses i artikel 91.1 i resolutionsdirektivet från en resolutionsmyndighet i ett land inom EES gäller 7–10 §§.

7 § Resolutionsmyndigheten ska, inom 24 timmar efter mottagandet av en underrättelse enligt 6 §, eller den längre tid som godkänns av den underrättande myndigheten, bedöma de sannolika effekterna av de resolutionsåtgärder eller andra åtgärder som anges i underrättelsen för andra koncernföretag hemmahörande inom EES. Om resolutionsmyndigheten då bedömer att de åtgärder som den underrättande myndigheten avser att vidta sannolikt leder till att förutsättningarna för resolution enligt artikel 32 eller 33 i resolutionsdirektivet uppfylls även för ett annat koncernföretag i ett annat land inom EES än den från vilken underrättelsen kom, ska den inom samma tid föreslå en koncernresolutionsordning.

Resolutionsmyndigheten ska göra bedömningen enligt första stycket efter samråd med medlemmarna i resolutionskollegiet för koncernen.

8 § Resolutionsmyndigheten ska, inom den tid som är rimlig med hänsyn tagen till hur brådskande situationen är, försöka komma överens med de övriga berörda resolutionsmyndigheterna om koncernresolutionsordningen. När en sådan överenskommelse ingås, ska resolutionsmyndigheten fatta ett beslut enligt överenskommelsen.

9 § Om det inte är möjligt att ingå en överenskommelse, får resolutionsmyndigheten, om förutsättningarna i 9 kap. är uppfyllda, besluta om att försätta ett företag i resolution och att vidta resolutionsåtgärder. I ett sådant fall behöver resolutionsmyndigheten inte lämna en underrättelse enligt 12 §.

10 § Ett beslut som en utländsk myndighet fattar efter den process som beskrivs i 6–9 §§ gäller i Sverige och är bindande för resolutionsmyndigheten.

Resolutionsmyndigheten ansvarar för ett dotterföretag men är inte underrättande myndighet

11 § Om resolutionsmyndigheten i andra fall än de som anges i 1 och 6 §§ ansvarar för ett företag som omfattas av en koncernresolutionsordning, gäller 3–5 §§.

Moderföretaget uppfyller förutsättningarna för resolution

Resolutionsmyndigheten ansvarar för moderföretaget

12 § Om resolutionsmyndigheten fastställer att ett moderföretag inom EES i en gränsöverskridande koncern uppfyller förutsättningarna för resolution enligt 9 kap., ska den omgående och innan den får fatta beslut om resolution, underrätta den samordnande tillsynsmyndigheten och de övriga medlemmarna i resolutionskollegiet för den berörda koncernen om

1. fastställandet att moderföretaget uppfyller förutsättningarna för resolution, och

2. vilka resolutionsåtgärder eller andra insolvensåtgärder som resolutionsmyndigheten anser är lämpliga att vidta mot företaget.

Resolutionsmyndigheten får lägga fram en koncernresolutionsordning om

1. de resolutionsåtgärder eller de andra åtgärder som resolutionsmyndigheten anser lämpliga för moderföretaget sannolikt leder till att villkoren i artikel 32 eller 33 uppfylls för något annat företag i koncernen,

2. resolutionsåtgärder eller andra åtgärder på moderföretagsnivå inte är tillräckliga för att stabilisera situationen eller kommer sannolikt inte att leda till ett optimalt resultat,

3. en utländsk resolutionsmyndighet anser att förutsättningarna för resolution enligt artikel 32 eller 33 är uppfyllda för de dotterföretag de ansvarar för, eller

4. resolutionsåtgärder eller andra åtgärder på koncernnivå kommer att omfatta dotterföretag på ett sätt som gör att en koncernresolutionsordning är lämplig.

13 § Om resolutionsmyndigheten inte föreslår en koncernresolutionsordning får myndigheten efter samråd med medlemmarna i resolutionskollegiet, fatta beslut om resolution och resolutionsåtgärder.

Resolutionsmyndigheten ska när den fattar sitt beslut

1. beakta och följa den koncernresolutionsplan som beslutats, om den inte med beaktande av omständigheterna i fallet anser att resolutionsändamålen skulle uppnås effektivare med hjälp av andra åtgärder än de som anges i planen, och

2. beakta den finansiella stabiliteten i de länder inom EES som berörs.

14 § Om resolutionsmyndigheten föreslår en koncernresolutionsordning gäller 8 och 9 §§.

Om myndigheterna inte kan komma överens, gäller en utländsk myndighets beslut i Sverige och är bindande för resolutionsmyndigheten.

Resolutionsmyndigheten ansvarar för ett dotterföretag men inte det som fallerar

15 § Om en utländsk resolutionsmyndighet har lagt fram en koncernresolutionsordning för ett moderföretag till ett dotterföretag som resolutionsmyndigheten ansvarar, gäller 3–5 §§.

11 kap. Följder av ett beslut om resolution för ägare och ledning

Resolutionsmyndigheten tar kontroll

1 § När resolutionsmyndigheten har beslutat att ett företag ska försättas i resolution, får

1. ägarna inte längre företräda aktierna eller andelarna vid stämman, eller

2. huvudmännen i en sparbank inte längre besluta i ärenden vid sparbankstämman.

Ägarnas och huvudmännens rätt enligt första stycket övertas av resolutionsmyndigheten.

2 § Resolutionsmyndigheten övertar styrelsens och den verkställande direktörens befogenheter, om inte myndigheten beslutar något annat.

Ledningen i ett företag i resolution

3 § Resolutionsmyndigheten ska utse en ny styrelse och verkställande direktör för ett företag under resolution. Detta gäller dock inte om det är nödvändigt för myndighetens arbete med att uppnå resolutionsändamålen att en eller flera personer fortsätter att ingå i ledningen.

12 kap. Hinder mot exekutiva åtgärder och vissa rättshandlingar kopplade till resolution

Hinder mot exekutiva åtgärder

1 § Av 1 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) framgår att bara resolutionsmyndigheten får ansöka om att ett företag under resolution ska försättas i konkurs.

2 § När ett företag har försatts i resolution får utmätning eller annan verkställighet enligt utsökningsbalken inte äga rum mot företaget. Handräckning enligt lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. får inte ske.

Under resolution får det inte heller meddelas beslut om kvarstad eller betalningssäkring.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller inte för förpliktelser som uppkommit efter det att företaget försatts i resolution.

Begäran om vilandeförklaring av rättsprocesser

3 § När ett företag har försatts i resolution får resolutionsmyndigheten begära att en domstol, eller motsvarande organ, vilandeförklarar rättsprocesser som företaget under resolution är delaktigt i. Domstolen, eller det motsvarande organet, ska vilandeförklara rättsprocessen om det krävs för att uppnå resolutionsändamålen.

Hinder mot att utöva vissa rättshandlingar

4 § En motpart till ett företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket får på grund av ett beslut om resolution eller en resolutionsåtgärd, eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut, inte

1. säga upp eller häva ett avtal med företaget,
2. ändra villkoren i ett avtal med företaget,
3. ställa in fullgörelsen och hålla inne sin prestation mot företaget,
4. kvitta en fordran som företaget har på motparten, eller en förpliktelse som företaget ska fullgöra mot motparten, mot en fordran som motparten har på företaget, eller en förpliktelse som motparten ska fullgöra mot företaget,
5. omvandla en fordran som motparten har på företaget, eller en förpliktelse som företaget ska fullgöra mot motparten, till en nettofordran eller en nettoförpliktelse,
6. tillämpa en slutavräkningsklausul, eller
7. ta emot, förfoga över eller ta i anspråk en säkerhet i tillgångar som tillhör företaget.

En motpart till ett företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket får inte i förhållande till det företaget göra gällande att ett sådant beslut eller en sådan händelse som anges i första stycket är ett kollektivt obeståndsförfarande enligt lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden enligt parternas avtal.

Det som sägs i första och andra styckena gäller endast om företaget fortsätter att fullgöra väsentliga avtalsförpliktelser i förhållande till motparten.

5 § Ett avtalsvillkor i strid med det som sägs i 4 § är ogiltigt.

6 § Om företaget inte fullgör en avtalsförpliktelse till följd av ett beslut av resolutionsmyndigheten enligt 14 kap. 2, 7, 8, 11 eller 12 § anses företaget ändå fullgöra väsentliga avtalsförpliktelser på det sätt som anges i 4 § tredje stycket.

7 § Ett förbud enligt 4 § gäller även för en motpart till

1. ett dotterföretag till ett sådant företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket, om ett företag inom koncernen svarar för fullgörande av dotterföretagets förpliktelser, eller

2. ett annat företag inom koncernen, om motpartens rätt grundar sig på ett beslut om resolution eller en resolutionsåtgärd som riktar sig mot något annat företag inom koncernen eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut.

8 § Om resolutionsmyndigheten har erkänt ett resolutionsförfarande i tredjeland i enlighet med 27 kap. 2 § ska ett sådant förfarande betraktas som ett beslut om resolution eller en resolutionsåtgärd vid tillämpning av bestämmelserna 4–7 §§.

9 § Bestämmelserna i 4–8 §§ ska anses vara internationellt tvingande regler i den mening som avses i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser.

13 kap. Om resolutionsåtgärder

1 § När ett företag har försatts i resolution får resolutionsmyndigheten besluta om en eller flera av följande resolutionsåtgärder:

1. Vidta någon av de åtgärder som anges i 11 kap 3 §, 14 kap. 1, 2, 7, 8, 11 och 12 §, 15 kap. 2–5 §§, 17 kap. 1, 3 och 4 §§, 18 kap. 7 och 9 §§, 19 kap. 8 och 10 §§, 20 kap. 8 och 10 §§, 21 kap. 1 och 4 §§, 22 kap. 17 och 19 §§ samt 29 kap. 2 §.

2. Tillämpa av något av följande resolutionsverktyg:

a. försäljningsverktyget, enligt 18 kap.,

- b. broinstitutswerktyget, enligt 19 kap.,
- c. avskiljandeverktyget, enligt 20 kap., och
- d. skuldnedskrivningsverktyget enligt 22 kap.

3. Tillsätta en särskild förvaltare enligt 16 kap. 1 §.

Dessutom får regeringen besluta att använda något av de statliga stabiliseringsverktygen enligt 23 kap.

2 § Resolutionsmyndigheten ska vidta de resolutionsåtgärder som enligt dess uppfattning bäst uppfyller de resolutionsändamål som är relevanta i det enskilda fallet. Den också sträva efter att minimera resolutionskostnaderna och undvika onödig värdeförstörelse.

Om det finns flera ändamål ska myndigheten, om inte annat framgår av denna lag, göra en avvägning mellan dem med beaktande av omständigheterna i det enskilda fallet.

3 § Resolutionsmyndighetens beslut om resolutionsåtgärder är giltiga oavsett vad som anges i någon annan lag eller i ett företags bolagsordning eller stadgar eller i ett avtal.

Resolutionsmyndigheten behöver inte innan åtgärden vidtas, inhämta en annan myndighets eller persons samtycke till resolutionsåtgärden eller underrätta en myndighet eller annan person om beslutet.

Detta gäller inte om något annat framgår av denna lag eller föreskrifter som har beslutats med stöd av lagen.

Offentliggörande av beslut om resolutionsåtgärder

4 § Resolutionsmyndigheten ska så snart som möjligt offentliggöra ett beslut om att vidta resolutionsåtgärder.

Om resolutionsmyndigheten fattar beslut enligt 14 kap. 2, 7, 8, 11 eller 12 § ska resolutionsmyndigheten även offentliggöra villkoren för åtgärden och under vilken tid som åtgärden gäller.

Resolutionsåtgärder beträffande ett företag i en koncern

5 § Om ett företag ingår i en koncern, ska resolutionsmyndigheten utforma de resolutionsåtgärder som vidtas så att de,

1. minimerar påverkan på andra koncernföretag och på koncernen som helhet, och

2. minimerar de negativa effekterna på den finansiella stabiliteten inom EES i sin helhet och i enskilda länderna inom EES, särskilt i de länder där koncernen är verksam.

Anställda och deras representanter

6 § Resolutionsmyndighetens beslut om resolutionsåtgärder påverkar inte de anställdas rätt till arbetstagarrepresentanter i styrelsen.

7 § När resolutionsmyndigheten vidtar en resolutionsåtgärd bör den informera och samråda med representanter för de anställda.

Säkerställda obligationer

8 § I ett företag under resolution som har gett ut säkerställda obligationer ska tillgångar i säkerhetsmassan, derivatavtal och obligationer hållas åtskilda från övriga tillgångar och skulder. Resolutionsmyndigheten ska också se till att tillgångarna tillförs tillräcklig finansiering.

Det ekonomiska utfallet

9 § När försäljningsverktyget, broinstitutswerktyget eller avskiljandeverktyget används för att överföra vissa tillgångar, rättigheter eller förpliktelser från ett företag under resolution, ska resolutionsmyndigheten säkerställa att det ekonomiska utfallet för ägare och borgenärer vars fordringar inte överförts inte blir sämre än om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation vid den tidpunkt då beslutet om resolution fattades.

10 § När skuldnedskrivningsverktyget används ska resolutionsmyndigheten säkerställa att det ekonomiska utfallet för ägare och borgenärer vars fordringar har skrivits ned eller konverterats till aktier eller andra äganderättsinstrument inte blir sämre än om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation vid den tidpunkt då beslutet om resolution fattades.

11 § När medel från insättningsgarantisystemet tillförs enligt 7 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti, ska resolutionsmyndigheten säkerställa att det ekonomiska utfallet för insättningsgarantisystemet inte blir sämre än om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation vid den tidpunkt då beslutet om resolution fattades.

Om egendom i tredjeland

12 § Om resolutionsmyndigheten har beslutat att vidta en resolutionsåtgärd som avser tillgångar som finns i tredjeland eller aktier eller andra äganderättsinstrument, rättigheter eller förpliktelser som omfattas av lagen i tredjeland, ska resolutionsmyndigheten

1. när det behövs förvalta aktierna, de andra äganderättsinstrumenten, tillgångarna eller rättigheterna eller uppfylla skyldigheterna för mottagarens räkning, till dess beslutet får verkan, eller

2. besluta att en överföring, nedskrivning, konvertering eller annan åtgärd inte längre ska gälla, om det när beslutet har fattats visar sig vara högst osannolikt att åtgärden kommer att få avsedd verkan.

Om en åtgärd är ogiltig enligt ett beslut enligt första stycket 2 ska situationen återställas till den som förelåg före beslutet. Mottagaren är skyldig att lämna tillbaka de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som beslutet avser. Den ersättning som har betalats för det överförda ska betalas tillbaka.

14 kap. Beslut om ändring av vissa avtalsvillkor och om förbud mot att fullgöra förpliktelser, ta i anspråk säkerheter och att utöva vissa rättshandlingar

Ändring av löptider och räntevillkor

1 § Resolutionsmyndigheten får beträffande kvalificerade skulder och relevanta kapitalinstrument som uppkommit innan ett företag försatts i resolution besluta att

1. ändra eller anpassa löptiden för skulden,
2. ändra den ränta som ska betalas för skulden, eller
3. ändra dagen då räntan förfaller till betalning.

Detta gäller inte för en skuld som är säkerställd.

Förbud mot att fullgöra vissa förpliktelser

2 § Resolutionsmyndigheten får besluta att ett företag under resolution inte ska fullgöra en betalnings- eller en leveransförpliktelse som följer av ett avtal som har ingåtts av företaget. I så fall behöver inte heller motparten fullgöra sin betalnings- eller leveransförpliktelse enligt avtalet.

3 § Förbudet får gälla från och med offentliggörandet enligt 13 kap. 4 § och till och med midnatt den bankdag som följer närmast efter dagen för offentliggörandet.

4 § Om en betalnings- eller leveransförpliktelse skulle ha fullgjorts under den tid som anges i 3 § ska förpliktelsen fullgöras omedelbart efter utgången av den tidsperioden.

5 § Ett beslut enligt 2 § får inte avse

1. kvalificerade insättningar,
2. överföringsuppdrag avseende betalningar eller leveranser av finansiella instrument som har lagts in i ett anmält avvecklings-system,
3. betalnings- eller leveransförpliktelser som ska fullgöras mot centrala motparter och centralbanker, eller
4. finansiella instrument och medel som omfattas av lagen (1999:158) om investerarskydd.

6 § Om ett företag under resolution fullgör en betalnings- eller leveransförpliktelse i strid med ett beslut enligt 2 § ska betalningen eller leveransen gälla, om det inte visas att motparten kände till beslutet eller att det förekom omständigheter som gav motparten skälig anledning att anta att resolutionsmyndigheten hade fattat ett sådant beslut.

Förbud mot att ta i anspråk säkerheter

7 § Resolutionsmyndigheten får besluta att en borgenär till ett företag under resolution inte får ta i anspråk en säkerhet som har ställts ut i tillgångar som tillhör företaget.

Förbudet får gälla från och med offentliggörandet enligt 13 kap. 4 § till och med midnatt den bankdag som följer närmast efter dagen för offentliggörandet.

8 § Om resolutionsmyndigheten har beslutat att försätta något annat företag inom koncernen i resolution eller att vidta en sådan åtgärd som anges i 13 kap. 1 § första stycket 1 eller 2, eller andra stycket mot ett sådant företag, ska ett särskilt beslut om förbud mot att ta i anspråk säkerheter fattas med avseende på det företaget. Det sakliga innehållet i det beslutet ska motsvara det sakliga innehållet i det beslut som avses i 7 §.

9 § Ett beslut enligt 7 eller 8 § får inte avse

1. säkerheter som har ställts ut i samband med deltagande i ett anmält avvecklingssystem, eller
2. säkerheter som innehas av centralbanker eller centrala motparter.

Första stycket gäller endast om den säkerhet som har ställts ut är en marginalsäkerhet eller en annan panträtt.

10 § Om en borgenär tar i anspråk en säkerhet i strid med ett beslut enligt 7 eller 8 § ska rättshandlingen gälla, om det inte visas att borgenären kände till beslutet eller att det förekom omständigheter som gav borgenären skälig anledning att anta att resolutionsmyndigheten hade fattat ett sådant beslut.

Förbud mot att utöva vissa rättshandlingar

11 § Resolutionsmyndigheten får besluta att en motpart till ett företag under resolution inte får

1. säga upp eller häva ett avtal med företaget,
2. ändra villkoren i ett avtal med företaget,
3. ställa in fullgörelsen och hålla inne sin prestation mot företaget,
4. kvitta en fordran som företaget har på motparten, eller en förpliktelse som företaget ska fullgöra mot motparten, mot en fordran som motparten har på företaget, eller en förpliktelse som motparten ska fullgöra mot företaget,

5. omvandla en fordran som motparten har på företaget, eller en förpliktelse som företaget ska fullgöra mot motparten, till en nettofordran eller en nettoförpliktelse, eller

6. tillämpa en slutavräkningsklausul.

Det som sägs i första stycket gäller endast om företaget fortsätter att fullgöra väsentliga avtalsförpliktelser i förhållande till motparten.

Förbudet får gälla från och med offentliggörandet enligt 13 kap. 4 § och till och med midnatt den bankdag som följer närmast efter dagen för offentliggörandet.

12 § Resolutionsmyndigheten får besluta att en motpart till ett dotterföretag till ett företag under resolution inte får vidta en sådan åtgärd som anges i 11 § första stycket beträffande ett avtal med dotterföretaget, om

1. företaget under resolution svarar för fullgörelse av dotterföretagets förpliktelser, och

2. grunden för att vidta åtgärden är obestånd hos företaget under resolution eller dess finansiella ställning i övrigt.

Det som sägs i 11 § andra och tredje styckena ska tillämpas på motsvarande sätt vid ett beslut enligt första stycket.

13 § Om resolutionsmyndigheten har beslutat om en överföring enligt 18 kap. 2 §, 19 kap. 2 § eller 20 kap. 3 §, får myndigheten fatta ett beslut enligt 12 § endast om

1. samtliga dotterföretagets tillgångar, rättigheter och förpliktelser som omfattas av avtalet har överförts till mottagaren, eller

2. resolutionsmyndigheten ser till att avtalsförpliktelserna säkerställs på annat sätt.

14 § Ett beslut enligt 11 eller 12 § får inte avse avtal som

1. är hänförliga till deltagande i ett anmält avvecklingssystem, eller

2. företaget under resolution har ingått med centralbanker eller centrala motparter.

15 § En motpart till ett sådant företag som anges i 11 eller 12 § får vidta en sådan åtgärd som anges i 11 § första stycket före utgången av den tidsperiod som anges i 11 § tredje stycket, om resolutionsmyndigheten underrättar motparten om

1. att de rättigheter och förpliktelser som omfattas av avtalet inte ska överföras till en mottagare, eller
2. att de skulder som omfattas av avtalet inte ska skrivas ned eller konverteras genom användning av skuldnedskrivningsverktyget.

16 § Om de rättigheter och förpliktelser som omfattas av avtalet har överförts till en mottagare får motparten efter utgången av den tidsperiod som anges i 11 § tredje stycket endast en sådan åtgärd som anges i 11 § första stycket om mottagaren inte fullgör väsentliga avtalsförpliktelser.

17 § Om en motpart till ett företag under resolution vidtar en åtgärd i strid med ett beslut enligt 11 eller 12 § ska åtgärden gälla, om det inte visas att motparten kände till beslutet eller att det förekom omständigheter som gav motparten skälig anledning att anta att resolutionsmyndigheten hade fattat ett sådant beslut.

Övrigt

18 § När resolutionsmyndigheten utövar sin beslutanderätt enligt 2, 7, 8, 11 eller 12 § ska den ta hänsyn till hur de finansiella marknadernas funktionssätt kan påverkas av beslutet.

15 kap. Kompletterande åtgärder

Allmänna bestämmelser

1 § När resolutionsmyndigheten beslutar om resolution eller vidtar en resolutionsåtgärd får den besluta om sådana åtgärder som anges i 2–4 §.

Upphäva rätt att förvärva aktier

2 § Resolutionsmyndigheten får besluta att en innehavare av aktier i ett företag under resolution eller av andra äganderättsinstrument som har getts ut av ett sådant företag, inte får förvärva ytterligare sådana aktier eller äganderättsinstrument.

*Avbryta handel***3 §** Resolutionsmyndigheten får begära att

1. en börs ska avslå en begäran om upptagande till handel på en reglerad marknad av ett finansiellt instrument som har getts ut av ett företag under resolution eller besluta att ett sådant finansiellt instrument inte längre ska vara upptaget till handel enligt 15 kap. 11 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. ett värdepappersinstitut med tillstånd enligt 2 kap. 1 § 8 lagen om värdepappersmarknaden ska avslå en begäran om upptagande till handel på en handelsplattform av ett finansiellt instrument som har getts ut av ett företag under resolution, eller besluta att ett sådant finansiellt instrument inte längre ska vara upptaget till handel enligt 11 kap. 11 a § lagen om värdepappersmarknaden,

3. Finansinspektionen ska besluta om handelsstopp enligt 22 kap. 2 a § lagen om värdepappersmarknaden.

Resolutionsmyndigheten får även begära att en behörig myndighet i ett annat land inom EES fattar motsvarande beslut.

Säga upp avtal

4 § Resolutionsmyndigheten får besluta att ett avtal som ett företag under resolution är part i ska sägas upp med omedelbar verkan eller att villkoren i avtalet ska ändras.

Särskilt om avslutande av derivatavtal

5 § Resolutionsmyndigheten får för ändamålet i 22 kap. 18 § besluta att ett derivatavtal eller ett finansiellt avtal ska avslutas. Därefter ska resolutionsmyndigheten fastställa skuldens storlek.

Om det finns ett nettningsavtal mellan företaget under resolution och motparten, ska resolutionsmyndigheten tillämpa det för att fastställa skuldens nettobelopp.

16 kap. Särskild förvaltare

1 § Resolutionsmyndigheten får besluta att utse en särskild förvaltare som får utöva stämmans och styrelsens befogenheter i ett företag under resolution.

En särskild förvaltare ska följa de instruktioner som resolutionsmyndigheten utfärdar för denne.

Det åligger förvaltaren att inom sitt uppdrag vidta alla de åtgärder som främjar de relevanta resolutionsändamålen samt att genomföra resolutionsåtgärder i enlighet med resolutionsmyndighetens beslut.

Resolutionsmyndigheten ska offentliggöra tillsättningen av en särskild förvaltare.

2 § En särskild förvaltare ska ha den särskilda insikt och erfarenhet som uppdraget kräver samt även i övrigt vara lämplig för uppdraget.

Den som står i ett sådant förhållande till någon ägare, borgenär eller någon annan att det är ägnat att rubba förtroendet för att han eller hon opartiskt ska utföra sitt uppdrag får inte vara förvaltare. Detsamma gäller om det i övrigt finns någon omständighet som medför att förtroendet för honom eller henne kan rubbas.

Förvaltaren ska omedelbart underrätta resolutionsmyndigheten om omständigheter som kan medföra jäv för honom eller henne.

Om den särskilda förvaltaren begär att få avgå och visar skäl till det, ska resolutionsmyndigheten entlediga honom eller henne.

3 § Den särskilda förvaltaren ska upprätta, och till resolutionsmyndigheten inlämna, en skriftlig berättelse i samband med att förvaltarskapet inleds och avslutas. Resolutionsmyndigheten får vidare ange när förvaltaren ska inlämna sådana skriftliga berättelser under pågående uppdrag.

4 § En särskild förvaltare får utses för en period av högst ett år. Därefter ska resolutionsmyndigheten pröva om det finns skäl att förlänga uppdraget.

Resolutionsmyndigheten får med omedelbar verkan skilja den särskilda förvaltaren från sitt uppdrag.

5 § En särskild förvaltare, som när han eller hon fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar företaget, dess ägare eller borgenärer ska ersätta skadan.

17 kap. Åtgärder mot ägare

1 § Om ett företag under resolution är ett aktiebolag ska resolutionsmyndigheten, innan eller i samband med att den vidtar en resolutionsåtgärd som kan leda till att någon borgenär drabbas av förluster eller får sin fordran helt eller delvis konverterad, besluta att bolagets aktiekapital ska minskas i proportion till bolagets förluster enligt värderingen i 7 kap. 1 §.

2 § Om företaget under resolution har ett positivt värde, får resolutionsmyndigheten späda ut äganderätten för existerande aktieägare genom att konvertera skulder till aktier eller andra äganderättsinstrument.

3 § Resolutionsmyndigheten får i samband med beslut om att minska aktiekapitalet enligt 1 § besluta att vidta någon eller några av följande åtgärder.

1. Dra in befintliga aktier.
2. Överföra befintliga aktier till en borgenär som har fått sin fordran helt eller delvis nedskriven.

4 § Om ett företag under resolution är en medlemsbank eller en ekonomisk förening ska resolutionsmyndigheten, innan eller i samband med att den vidtar en resolutionsåtgärd som kan leda till att någon borgenär drabbas av förluster eller får sin fordran helt eller delvis konverterad, besluta att minska andelarnas värde i proportion till föreningens förluster enligt värderingen i 7 kap. 1 §.

5 § De beslut som resolutionsmyndigheten fattar enligt 1–4 §§ är bindande för företaget under resolution och för berörda ägare.

En av resolutionsmyndigheten beslutad kapitalminskning är fastställd när den har registrerats i aktiebolagsregistret, föreningsregistret eller bankregistret.

18 kap. Försäljningsverktyget

Definition av försäljningsverktyget

1 § Med försäljningsverktyget avses en sådan överföring som anges i 2 § till en förvärvare som inte är ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag.

Generellt om överföring

2 § Resolutionsmyndigheten får använda försäljningsverktyget för att överföra

1. tillgångar, rättigheter eller förpliktelser, från ett företag under resolution, eller
2. äganderättsinstrument som har getts ut av ett företag under resolution, från innehavaren av ett sådant instrument.

Återföring

3 § Resolutionsmyndigheten får efter en överföring, med förvärvarens samtycke, föra tillbaka

1. tillgångar, rättigheter eller förpliktelser till företaget under resolution, eller
2. äganderättsinstrument som har getts ut av företaget under resolution till den ursprungliga innehavaren.

En återföring enligt första stycket får ske om

1. möjligheten att göra en återföring framgår av beslutet om överföring, eller
2. överföringen har genomförts trots att den inte uppfyller villkoren i beslutet om överföring.

4 § De villkor som ska gälla för en återföring ska framgå av beslutet om överföring. Det beslutet ska även innehålla uppgift om under vilken tid återföring får ske.

5 § Den som har fått ersättning vid en överföring ska betala tillbaka ersättningen om en återföring sker.

Den som är mottagare vid en återföring är skyldig att ta emot de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som förs tillbaka.

Rätt till tillgångar, rättigheter och förpliktelser som överförs

6 § Vid en överföring förlorar ägarna till företaget under resolution och dess borgenärer rätten till de överförda tillgångarna, rättigheterna och förpliktelserna.

7 § Skyldigheter eller ansvarsförbindelser hänförliga till de tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som överförs ska inte gälla

mot förvärvaren om detta särskilt beslutas av resolutionsmyndigheten.

Det som sägs i första stycket gäller inte beträffande sådana säkerhetsrätter som avses i 24 kap. 4 §.

Ägares och borgenärs rätt till ersättning enligt denna lag utgör inte en sådan skyldighet eller ansvarsförbindelse som avses i första stycket.

Förvärvarens rättsliga ställning efter en överföring

8 § Vid en överföring övertas de rättigheter och förpliktelser som omfattas av försäljningen av förvärvaren. Förvärvaren ska ersätta företaget under resolution som part i de avtal som berörs.

Samarbetskyldighet

9 § Resolutionsmyndigheten får förelägga företaget under resolution och förvärvaren att bistå varandra med särskilt angivna informations- och understödsåtgärder.

Villkor, försäljningsprocess och ersättning

10 § En överföring ska ske på affärsmässiga villkor. Vid bedömningen av vad som utgör affärsmässiga villkor ska den värdering som gjorts enligt 7 kap. 1 § beaktas.

11 § När försäljningsverktyget används ska resolutionsmyndigheten till försäljning på marknaden bjuda ut äganderättsinstrument som getts ut av företaget under resolution eller dess tillgångar, rättigheter eller förpliktelser.

Ett erbjudande om försäljning enligt första stycket ska

1. vara öppet för insyn,
2. ge en rättvisande bild av företaget under resolution och dess tillgångar, rättigheter och förpliktelser, samt av äganderättsinstrument som har getts ut av företaget,
3. inte på ett otillbörligt sätt gynna eller missgynna potentiella köpare,
4. inte ge upphov till intressekonflikter,
5. beakta behovet av att uppnå en snabb resolution, och

6. sträva efter att maximera försäljningspriset.

12 § Resolutionsmyndigheten får använda försäljningsverktyget utan att iaktta kravet i 11 § första stycket om ett sådant erbjudande förhindrar eller försvårar uppnåendet av resolutionsändamålen.

Det som anges i första stycket ska tillämpas på motsvarande sätt beträffande de enskilda krav som anges i 11 § andra stycket.

13 § Den ersättning som ska betalas av en förvärvare vid en överföring ska tillfalla

1. företaget under resolution, om överföringen avser tillgångar, rättigheter eller förpliktelser i företaget, och

2. den ursprungliga innehavaren av äganderättsinstrument som har getts ut av företaget under resolution, om överföringen avser sådana instrument.

Från den ersättning som avses i första stycket får resolutionsmyndigheten, för sin egen eller för resolutionsreservens räkning, göra avdrag för kostnader som har uppstått i samband med användning av försäljningsverktyget.

Prövning av ägares lämplighet

14 § Om försäljningsverktyget används för att överföra aktier i sådan omfattning att förvärvet kräver tillstånd enligt 14 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 24 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska Finansinspektionen handlägga ett sådant tillståndsärende skyndsamt.

Särskilt om tillståndsprövning

15 § Om en överföring kräver tillstånd för bank- och finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse ska Finansinspektionen handlägga ett sådant tillståndsärende skyndsamt.

Första stycket ska tillämpas på motsvarande sätt om en överföring kräver tillstånd enligt 7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 7 kap. 13 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

19 kap. Broinstitutsverktyget

Definition och tillämpningsområde

1 § Med broinstitutsverktyget avses en sådan överföring som anges i 2 § till ett broinstitut.

Resolutionsmyndigheten får endast använda broinstitutsverktyget för att uppnå det resolutionsändamål som anges i 8 kap. 1 § 1.

Generellt om överföring

2 § Resolutionsmyndigheten får använda broinstitutsverktyget för att överföra

1. tillgångar, rättigheter eller förpliktelser i ett eller flera företag under resolution från det eller de företagen, eller

2. äganderättsinstrument som har getts ut av ett företag under resolution från innehavaren av ett sådant instrument.

Återföring

3 § Resolutionsmyndigheten får efter en överföring föra tillbaka

1. tillgångar, rättigheter eller förpliktelser till företaget under resolution, eller

2. äganderättsinstrument som har getts ut av företaget under resolution till den ursprungliga innehavaren.

En återföring enligt första stycket får ske om

1. möjligheten att göra en återföring framgår av beslutet om överföring, eller

2. överföringen har genomförts trots att den inte uppfyller villkoren i beslutet om överföring.

4 § De villkor som ska gälla för en återföring ska framgå av beslutet om överföring. Det beslutet ska även innehålla uppgift om under vilken tid återföring får ske.

5 § Den som har fått ersättning vid en överföring ska betala tillbaka ersättningen om en återföring sker.

Den som är mottagare vid en återföring är skyldig att ta emot de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som förs tillbaka.

6 § När resolutionsmyndigheten beslutar om en överföring ska myndigheten se till att de skulder som överförs till broinstitutet inte överstiger värdet av de tillgångar som samtidigt överförs från företaget under resolution eller som tillförs från någon annan.

Rätt till tillgångar, rättigheter och förpliktelser som överförs

7 § Vid en överföring förlorar ägare till företaget under resolution och dess borgenärer rätten till de överförda tillgångarna, rättigheterna och förpliktelserna.

8 § Skyldigheter eller ansvarsförbindelser hänförliga till de tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som överförs ska inte gälla mot broinstitutet om detta särskilt beslutas av resolutionsmyndigheten.

Det som sägs i första stycket gäller inte beträffande sådana säkerhetsrätter som avses i 24 kap. 4 §.

Ägares och borgenärs rätt till ersättning enligt denna lag utgör inte en sådan skyldighet eller ansvarsförbindelse som avses i första stycket.

Broinstitutets rättsliga ställning efter en överföring

9 § Vid en överföring ska de rättigheter och förpliktelser som omfattas av överföringen övertas av broinstitutet. Broinstitutet ska ersätta företaget under resolution som part i de avtal som berörs.

Samarbetskyldighet

10 § Resolutionsmyndigheten får förelägga företaget under resolution och broinstitutet att bistå varandra med särskilt angivna informations- och understödsåtgärder.

Villkor och ersättning

11 § En överföring ska ske på affärsmässiga villkor. Vid bedömningen av vad som utgör affärsmässiga villkor ska den värdering som gjorts enligt 7 kap. 1 § beaktas.

12 § Den ersättning som ska betalas av ett broinstitut vid en överföring ska tillfalla

1. företaget under resolution, om överföringen avser tillgångar, rättigheter eller förpliktelser i företaget, och

2. den ursprungliga innehavaren av de äganderättsinstrument som har getts ut av företaget under resolution, om överföringen avser sådana instrument.

Från den ersättning som avses i första stycket får resolutionsmyndigheten, för sin egen eller för resolutionsreservens räkning, göra avdrag för kostnader som uppstått i samband med användning av broinstitutsverktyget.

13 § En försäljning av ett broinstitut eller dess tillgångar, rättigheter eller förpliktelser ska ske på affärsmässiga villkor.

Det som anges i 12 § andra stycket ska tillämpas på motsvarande sätt vid en sådan försäljning som avses i första stycket.

Tillstånd

14 § Finansinspektionen får ge ett broinstitut tillstånd att bedriva bank- och finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse utan att broinstitutet uppfyller samtliga de krav som gäller för att få bedriva sådan verksamhet.

Ett tillstånd enligt första stycket gäller under den tid som bestäms av Finansinspektionen.

15 § Det som sägs i 14 § gäller endast om resolutionsmyndigheten har

1. bedömt att ett sådant tillstånd krävs för att uppnå resolutionsändamålen, och

2. lämnat in en begäran till Finansinspektionen om att ett beslut enligt 14 § ska fattas.

16 § Om en överföring kräver tillstånd enligt 7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 7 kap. 13 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska Finansinspektionen handlägga ett sådant tillståndsärende skyndsamt.

Definition av broinstitut

17 § Med ett broinstitut avses ett aktiebolag som

1. ägs helt eller delvis av staten,
2. har bildats för att ta emot tillgångar, rättigheter eller förpliktelser från ett eller flera företag under resolution eller äganderättsinstrument som har getts ut av ett företag under resolution från innehavaren av ett sådant instrument, och
3. avser att fortsätta utföra funktioner eller erbjuda tjänster som har utförts eller erbjudits av företaget under resolution, vare sig det sker direkt eller indirekt genom ett dotterföretag.

Det som anges i första stycket 2 och 3 ska framgå av broinstitutets bolagsordning.

Resolutionsmyndighetens kontroll

18 § Resolutionsmyndigheten ska företräda aktierna vid bolagsstämman i broinstitutet.

Verksamheten i ett broinstitut

19 § Ledningen i ett broinstitut ska se till att verksamheten bedrivs i syfte att uppnå resolutionsändamålen.

20 § Ledningen i ett broinstitut ska sträva efter att sälja de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som överförts till broinstitutet.

En försäljning enligt första stycket ska ske vid lämplig tidpunkt, dock senast vid den tidpunkt som anges i 23 § första stycket 3 och 24 §.

Styrning av ett broinstitut

21 § Resolutionsmyndigheten får besluta att sälja tillgångar, rättigheter, förpliktelser eller äganderättsinstrument som överförts till ett broinstitut.

22 § Resolutionsmyndigheten ska

1. godkänna den verkställande direktören i broinstitutet,
2. fastställa arbetsordningen för styrelsens arbete i enlighet med vad som anges i 8 kap. 6 § aktiebolagslagen (2005:551), samt
3. godkänna broinstitutets strategiska mål och riskstrategi.

Upphörande av verksamheten i ett broinstitut

23 § Resolutionsmyndigheten ska besluta om avveckling av ett broinstitut eller om försäljning av ett broinstituts aktier om

1. broinstitutet inte längre uppfyller villkoren i 17 §,
2. en väsentlig del av broinstitutets tillgångar, rättigheter och förpliktelser säljs, eller
3. det har gått två år, eller den längre tid som följer av 24 §, från dagen för den sista överföringen

Om tillgångar, rättigheter eller förpliktelser har överförts till ett broinstitut från flera företag under resolution ska avveckling enligt första stycket 2 och 3 ske genom att de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som hänförs till respektive företag under resolution säljs eller avvecklas.

24 § Den tid som anges i 23 § första stycket 3 får förlängas av resolutionsmyndigheten med en eller flera ettårsperioder om

1. det är sannolikt att en förlängning leder till att någon av de omständigheter som anges i 23 § första stycket 1 eller 2 inträffar,
2. det är sannolikt att en förlängning leder till att broinstitutet fusioneras med ett annat företag, eller
3. en förlängning är nödvändig för att säkerställa att resolutionsändamålen uppnås.

Ett beslut av resolutionsmyndigheten om förlängning enligt första stycket får endast meddelas om det framgår att det med hänsyn till marknadsförhållandena och övriga omständigheter är motiverat.

25 § Vid en försäljning av broinstitutet eller dess tillgångar, rättigheter eller förpliktelser ska broinstitutet eller dess tillgångar, rättigheter eller förpliktelser bjudas ut till försäljning på ett sätt som är öppet för insyn.

Försäljningsprocessen ska

1. ge en rättvisande bild av broinstitutet och dess tillgångar, rättigheter och förpliktelser, samt
2. inte på ett otillbörligt sätt gynna eller missgynna någon potentiell köpare.

20 kap. Avskiljandeverktyget

Definition av avskiljandeverktyget

1 § Med avskiljandeverktyget avses en sådan överföring som anges i 3 § från ett företag under resolution eller ett broinstitut till ett tillgångsförvaltningsbolag.

Villkor för att få använda avskiljandeverktyget

2 § Avskiljandeverktyget får användas om

1. förhållandena på marknaden för de tillgångar som överförs är sådana att en omedelbar avyttring av tillgångarna skulle få negativa effekter på någon finansiell marknad,
2. en överföring är nödvändig för att verksamheten i ett företag under resolution eller ett broinstitut ska fungera tillfredsställande, eller
3. överföringen är nödvändig för att maximera intäkterna från avvecklingen av ett företag under resolution.

Avskiljandeverktyget får endast användas i förening med ett annat resolutionsverktyg.

Generellt om överföring

3 § Resolutionsmyndigheten får använda avskiljandeverktyget för att överföra tillgångar, rättigheter eller förpliktelser i ett eller flera företag under resolution eller broinstitut till ett tillgångsförvaltningsbolag.

Återföring

4 § Resolutionsmyndigheten får efter en överföring föra tillbaka tillgångar, rättigheter eller förpliktelser till företaget under resolution eller broinstitutet.

En återföring enligt första stycket får ske om

1. möjligheten att göra en återföring framgår av beslutet om överföring, eller
2. överföringen har genomförts trots att den inte uppfyller de villkor som anges i beslutet om överföring.

5 § De villkor som ska gälla för en återföring ska framgå av beslutet om överföring. Det beslutet ska även innehålla uppgift om under vilken tid återföring får ske.

6 § Den som har fått ersättning vid en överföring ska betala tillbaka ersättningen om en återföring ska ske.

Den som är mottagare vid en återföring är skyldig att ta emot de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som förs tillbaka.

Rätt till de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som överförs

7 § Vid en överföring förlorar ägarna till företaget under resolution eller broinstitutet och dess borgenärer rätten till de överförda tillgångarna, rättigheterna och förpliktelserna.

8 § Skyldigheter eller ansvarsförbindelser hänförliga till de tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som överförs ska inte gälla mot tillgångsförvaltningsbolaget om detta särskilt beslutas av resolutionsmyndigheten.

Det som sägs i första stycket gäller inte beträffande sådana säkerhetsrätter som avses i 24 kap. 4 §.

Ägares och borgenärs rätt till ersättning enligt denna lag utgör inte en sådan skyldighet eller ansvarsförbindelse som avses i första stycket.

Tillgångsförvaltningsbolagets rättsliga ställning efter en överföring

9 § Vid en överföring ska de rättigheter och förpliktelser som omfattas av överföringen övertas av tillgångsförvaltningsbolaget. Tillgångsförvaltningsbolaget ska ersätta företaget under resolution eller broinstitutet som part i de avtal som berörs.

Samarbetskyldighet

10 § Resolutionsmyndigheten får förelägga företaget under resolution eller broinstitutet och tillgångsförvaltningsbolaget att bistå varandra med särskilt angivna informations- och understödsåtgärder.

Villkor och ersättning

11 § En överföring ska ske på affärsmässiga villkor. Vid bedömningen av vad som utgör affärsmässiga villkor ska den värdering som gjorts enligt 7 kap. 1 § beaktas.

12 § Den ersättning som betalas av ett tillgångsförvaltningsbolag vid en överföring ska tillfalla det företag under resolution eller det broinstitut från vilket överföringen skedde.

Från den ersättning som avses i första stycket får resolutionsmyndigheten, för sin egen eller för resolutionsreservens räkning, göra avdrag för kostnader som uppstått i samband med användning av avskiljandeverktyget.

Definition av tillgångsförvaltningsbolag

13 § Med ett tillgångsförvaltningsbolag avses ett aktiebolag som

1. ägs helt eller delvis av staten,
2. har bildats för att ta emot tillgångar, rättigheter eller förpliktelser från ett eller flera företag under resolution eller broinstitut, och
3. avser att förvalta de tillgångar, rättigheter och förpliktelser som överförts till det i syfte att maximera dessas värden vid en framtida försäljning eller avveckling.

Resolutionsmyndighetens kontroll

14 § Resolutionsmyndigheten ska företräda aktierna vid bolagsstämman i tillgångsförvaltningsbolaget.

Styrning av tillgångsförvaltningsbolaget

15 § Resolutionsmyndigheten ska

1. godkänna den verkställande direktören i tillgångsförvaltningsbolaget,
2. fastställa arbetsordningen för styrelsens arbete i enlighet med vad som anges i 8 kap. 6 § aktiebolagslagen (2005:551), samt
3. godkänna tillgångsförvaltningsbolagets strategiska mål och riskstrategi.

21 kap. Kompletterande åtgärder vid överföring

1 § Om verksamhet har överförts enligt 18 kap. 2 §, 19 kap. 2 § eller 20 kap. 3 § får resolutionsmyndigheten besluta att företaget under resolution ska tillhandahålla mottagaren de tjänster eller resurser som är nödvändiga för att mottagaren ska kunna driva den överförda verksamheten effektivt. Finansiellt stöd utgör inte sådana tjänster eller resurser.

Ett sådant beslut som avses i första stycket får också riktas mot företag som ingår i samma koncern som företaget under resolution.

2 § Det som sägs i 1 § gäller även om det företag som ska tillhandahålla tjänsterna eller resurserna har försatts i konkurs eller gått i likvidation.

3 § De tjänster eller resurser som avses i 1 § ska tillhandahållas på samma villkor som gäller enligt ett avtal om sådana tjänster eller resurser som företaget under resolution ingått innan det försattes i resolution.

Om det inte finns något sådant avtal som avses i första stycket ska tjänsterna eller resurserna tillhandahållas på skäliga villkor.

4 § Resolutionsmyndigheten får på ansökan av en resolutionsmyndighet etablerad i ett annat land inom EES förklara att ett

beslut enligt nationell lagstiftning som genomför artikel 65 i resolutionsdirektivet ska gälla i Sverige.

5 § Om tillgångar som finns i tredjeland eller aktier eller andra äganderättsinstrument, rättigheter eller skyldigheter som lyder under rätten i tredjeland överförs till en mottagare, får resolutionsmyndigheten begära att mottagaren vidtar åtgärder för att se till att överföringen eller någon annan resolutionsåtgärd som har beslutats får verkan.

Resolutionsmyndigheten får förelägga den som inte vidtar åtgärder enligt första stycket att göra det.

Mottagaren har rätt till skälig ersättning för kostnader för arbete och utlägg som uppkommit.

22 kap. Skuldnedskrivningsverktyget

Definition av skuldnedskrivningsverktyget

1 § Med skuldnedskrivningsverktyget avses

1. nedskrivning av det i resolution försatta företagets skulder, eller

2. konvertering av det i resolution försatta företagets skulder till aktier eller andra äganderättsinstrument i det företaget eller ett berört moderföretag, ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag.

2 § Följande skulder får skrivas ned eller konverteras genom skuldnedskrivningsverktyget

1. relevanta kapitalinstrument, och
2. kvalificerade skulder.

3 § Resolutionsmyndigheten får använda skuldnedskrivningsverktyget för att

1. kapitalisera ett företag under resolution i kombination med en omstrukturering av företaget, om det finns rimliga utsikter att det kommer att återge företaget dess långsiktiga livskraft,

2. konvertera skulder som överförs till ett broinstitut till aktier eller andra äganderättsinstrument eller minska skuldernas kapitalbelopp, i syfte att tillhandahålla kapital till broinstitutet, eller

3. inom ramen för försäljningsverktyget eller avskiljande-
verktyget, konverterera skulder till aktier eller andra äganderätts-
instrument eller minska skuldernas kapitalbelopp.

Ombildning av en sparbank

4 § För att använda skuldnedskrivningsverktyget enligt 3 § 1 i får
resolutionsmyndigheten besluta att en sparbank ska ombildas till
aktiebolag.

Ombildningen ska genomföras genom att sparbankens rörelse
överbärs till ett bankaktiebolag. Dessa aktier ska utan ersättning
överbäras till en stiftelse, som har bildats av en eller flera spar-
banker och vars huvudsakliga ändamål är att främja sparsamhet i
Sverige på det sätt som framgår närmare av stiftelseförordnandet.

Omstruktureringsplaner

5 § När skuldnedskrivningsverktyget används enligt 3 § 1 ska
företaget upprätta en omstruktureringsplan. Den ska beskriva de
åtgärder som ska vidtas för att återge företaget dess långsiktiga
livskraft.

6 § Planen ska upprättas av företagets styrelse. Resolutions-
myndigheten får ge en eller flera personer i uppdrag att upprätta
planen i stället för styrelsen.

7 § Omstruktureringsplanen ska läggas fram för resolutions-
myndigheten inom en månad från beslutet att använda skuld-
nedskrivningsverktyget.

I undantagsfall, och om det behövs för att uppnå resolutions-
ändamålen, får resolutionsmyndigheten förlänga tiden med en
månad.

Om omstruktureringsplanen för verksamheten ska anmälas
enligt unionens regler om statligt stöd, får resolutionsmyndigheten
i stället förlänga tiden med högst en månad eller fram till den
tidsfrist som följer av unionens regler om statligt stöd, beroende på
vad som inträffar först.

8 § Inom en månad från det att resolutionsmyndigheten har fått del av omstruktureringsplanen ska den, efter samråd med Finansinspektionen, besluta att

1. godkänna planen,
2. ge företaget tillfälle att ändra planen, eller
3. det inte finns några utsikter att godkänna planen.

9 § Omstruktureringsplanen ska godkännas om den innehåller åtgärder som bedöms återge företaget dess långsiktiga livskraft.

10 § Om omstruktureringsplanen ska ändras ska den ändrade planen ges in inom två veckor. Resolutionsmyndigheten ska därefter på nytt fatta beslut enligt 8 §. Ett sådant beslut ska fattas inom en vecka.

11 § Styrelsen eller den eller de personer som utsetts av resolutionsmyndigheten, ska genomföra omstruktureringsplanen i enlighet med vad som överenskommits med resolutionsmyndigheten och Finansinspektionen. Den ska sända in en rapport till resolutionsmyndigheten minst var sjätte månad. Av rapporten ska det framgå vilka framsteg som gjorts i fråga om genomförandet av planen.

12 § Resolutionsmyndigheten ska, efter samråd med Finansinspektionen, besluta att företagets styrelse eller den eller de personer som utsetts av resolutionsmyndigheten, ska ändra omstruktureringsplanen. Resolutionsmyndigheten får fatta ett sådant beslut, om den bedömer att genomförandet av den befintliga planen inte kommer att återge företaget dess livskraft. Resolutionsmyndigheten ska fatta beslut om ändringen enligt 8–10 §§.

Omstrukturering av flera koncernföretag

13 § Om skuldnedskrivningsverktyget, eller motsvarande verktyg i ett land inom EES, ska användas för att rekonstruera två eller flera företag i samma koncern, ska inte vart och ett av dessa företag upprätta en omstruktureringsplan. I stället ska moderinstitutet inom EES upprätta en plan för samtliga företag inom koncernen.

Planen ska ges in till den samordnande resolutionsmyndigheten.

Om resolutionsmyndigheten är samordnande resolutionsmyndighet, gäller 5–12 §§ för den plan som upprättats av moderinstitutet inom EES.

Utformningen av nedskrivning och konvertering

Det totala belopp som ska skrivas ned eller konverteras

14 § Innan resolutionsmyndigheten använder skuldnedskrivningsverktyget ska den på basis av en värdering enligt 7 kap. 1 § fastställa det totala belopp med vilket skulderna måste

1. skrivas ned för att värdet av företaget under resolution ska bli lika med noll, och

2. konverteras till aktier eller andra äganderättsinstrument så att företaget under resolution, eller ett broinstitut, uppnår en kärnprimärkapitalrelation som

a. gör det möjligt för företaget att under minst ett års tid uppfylla villkoren för sitt tillstånd, och

b. ger ett tillräckligt marknadsförtroende för företaget.

För ett broinstitut ska hänsyn tas till eventuella bidrag från resolutionsreserven enligt 28 kap. 1 § vid bedömningen av kärnprimärkapitalrelationen.

15 § För ett tillgångsförvaltningsbolag ska det belopp med vilket skulderna behöver minskas fastställas med hänsyn till en försiktig uppskattning av tillgångsförvaltningsbolagets kapitalbehov.

Ordningföljden

16 § För att uppnå totalbeloppet enligt 14 §, ska resolutionsmyndigheten vidta en eller flera av följande åtgärder.

1. Först ska någon av de åtgärder som anges i 17 kap. vidtas beträffande aktier eller andelar i företaget under resolution.

2. Därefter ska de relevanta kapitalinstrumenten skrivas ned eller konverteras till aktier eller andra äganderättsinstrument i följande ordning

a. övriga primärkapitalinstrument,

b. supplementärkapitalinstrument.

3. Om åtgärderna i 1 och 2 inte är tillräckliga, ska de kvalificerade skulderna skrivas ned eller konverteras till aktier eller andra äganderättsinstrument enligt förmånsrättsordningen.

17 § För att skriva ned eller konvertera skulder får resolutionsmyndigheten besluta att:

1. skuldernas kapitalbelopp ska skrivas ned permanent,
2. skuldinstrument som utfärdats av företaget under resolution, ska dras in, eller
3. skulder i ett företag under resolution ska konverteras till aktier eller andra äganderättsinstrument i det företaget, i det berörda moderföretaget, eller i ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag till vilket tillgångar, rättigheter eller skulder som hör till företaget överförs.

Skulder som är säkerställda får inte dras in.

18 § Innan resolutionsmyndigheten skriver ned eller konverterar en skuld som hänför till ett derivat ska derivatavtalet avslutas enligt 15 kap. 5 §.

19 § Resolutionsmyndigheten får förelägga ett företag under resolution eller ett berört moderföretag att ge ut nya aktier eller andra äganderättsinstrument.

Konverteringskurs

20 § Den konverteringskurs som används när skulder konverteras till aktier eller andra äganderättsinstrument, ska ge borgenärna kompensation för den minskning av borgenärens fordran som konverteringen innebär. Konverteringskursen bör om det är möjligt bestämmas så att den motsvarar det fulla värdet av borgenärens fordran enligt värderingen. Den ska minst motsvara det fulla värdet av det belopp som borgenären skulle erhållit vid en konkurs eller likvidation.

21 § Om det behövs för att uppnå resolutionsändamålen och principen om att ingen borgenär ska få ett sämre ekonomiskt utfall än vid konkurs eller likvidation, får resolutionsmyndigheten besluta att olika konverteringskurser ska gälla för borgenärer med olika prioritet enligt förmånsrättsordningen. Ett sådant beslut ska

innebära att konverteringskursen är lägre för efterställda skulder än för övriga skulder.

Övrigt

22 § De beslut som resolutionsmyndigheten fattar enligt 16–21 §§ är bindande för företaget under resolution och för berörda ägare och borgenärer. En borgenär förlorar dock inte sin rätt mot en borgensman eller andra som förutom gäldenären svarar för fordringen.

En av resolutionsmyndigheten beslutad kapitalökning är fastställd när den har registrerats i aktiebolagsregistret, föreningsregistret eller bankregistret.

Ägar- och tillståndsprövning

23 § Om skuldnedskrivningsverktyget används för att konvertera skulder i sådan omfattning att det leder till ett förvärv som kräver tillstånd enligt 14 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 24 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska Finansinspektionen handlägga ett sådant tillståndsärende skyndsamt.

24 § Om en konvertering av skulder leder till ett förvärv som kräver tillstånd för bank- och finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse ska Finansinspektionen handlägga ett sådant tillståndsärende skyndsamt.

Första stycket ska tillämpas på motsvarande sätt om en konvertering innebär att tillstånd krävs enligt 7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 7 kap. 13 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Kompletterande åtgärder

25 § För att genomföra en nedskrivning eller konvertering får resolutionsmyndigheten

1. besluta om ändring av alla relevanta register,

2. förelägga ett företag under resolution att det ska ansöka om att uppta aktier, andra äganderättsinstrument eller skuldinstrument till handel på en reglerad marknad.

För skuldinstrument som före en nedskrivning har varit upptagna till handel på en reglerad marknad gäller inte kravet på utfärdande av prospekt enligt 2 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument vid en ansökan om upptagande till handel.

Undantag från nedskrivning eller konvertering

Förutsättningar för undantag

26 § Resolutionsmyndigheten får helt eller delvis undanta kvalificerade skulder från nedskrivning eller konvertering, om

1. det inte är möjligt att skriva ned eller konvertera den kvalificerade skulden inom rimlig tid,

2. undantaget är nödvändigt och proportionellt för att företaget under resolution eller någon som har övertagit verksamheten från företaget ska kunna upprätthålla kritisk verksamhet eller affärsverksamhet som är viktig för företagets intjäning eller lönsamhet,

3. undantaget är nödvändigt och proportionellt för att undvika omfattande spridning av negativa effekter som leder till en allvarlig störning i det finansiella systemet, eller

4. nedskrivningen eller konverteringen skulle leda till värdeförstörelse, som innebär att förlusterna för andra borgenärer blir högre än om skulderna undantas.

27 § Inför ett beslut om undantag för kvalificerade skulder enligt 26 § ska resolutionsmyndigheten beakta

1. principen att förluster i första hand ska drabba ägare och där efter borgenärerna i företaget under resolution i prioritetsordning,

2. vilken förlustabsorberingskapacitet som företaget under resolution har kvar, om skulderna undantas, och

3. behovet av att behålla tillräckliga resurser för finansiering av resolution.

Omfördelning av bördan

28 § Resolutionsmyndigheten får besluta att skulder som inte undantagits från nedskrivning eller konvertering, ska skrivas ned eller konverteras för att täcka de förluster som skulle ha burits av de undantagna skulderna. Det får dock inte innebära att det ekonomiska utfallet för borgenärerna blir sämre än vad det hade blivit vid konkurs eller likvidation.

Bidrag från resolutionsreserven och alternativa finansieringskällor

29 § Om resolutionsmyndigheten beslutar att undanta kvalificerade skulder, får den använda medel från resolutionsreserven eller alternativa finansieringskällor enligt vad som anges i 28 kap. 1 och 7 §§, om det behövs för att absorbera förluster i eller ge kapitaltillskott till företaget. Det får dock bara göras om innehavare av aktier eller andra äganderättsinstrument, innehavare av relevanta kapitalinstrument eller kvalificerade skulder, genom nedskrivning, konvertering eller på annat sätt har absorberat förluster i eller bidragit till kapitaliseringen av företaget med ett belopp som minst motsvarar

1. 8 procent av totala skulder och eget kapital i företaget under resolution baserat på värderingen enligt 7 kap. 1 §, eller

2. 20 procent av det berörda företagens riskvägda tillgångar, baserat på värderingen enligt 7 kap. 1 §.

Alternativet i första stycket 2 får bara användas, om

1. resolutionsreserven har tillgång till ett belopp som anskaffats genom förhandsbidrag enligt 28 kap. 15 och 16 §§ motsvarande minst 3 procent av de totala garanterade insättningarna, och

2. det berörda institutets konsoliderade tillgångar är mindre än motsvarande 900 miljarder euro.

30 § De medel som resolutionsmyndigheten skjuter till får inte överstiga något av följande belopp:

1. Det belopp med vilket de undantagna skulderna skulle ha skrivits ned eller konverterats om inte något undantag hade gjorts.

2. Det belopp som framgår av 14 §.

31 § Resolutionsmyndigheten får besluta att resolutionsreserven ska bidra med upp till 5 procent av företagens skulder och eget

kapital, baserat på värderingen enligt 7 kap. 1 §. Bidraget får finansieras genom:

1. medel som har tillförts resolutionsreserven genom förhandsbidrag enligt 28 kap. 15 och 16 §§,
2. belopp som får tas ut genom efterhandsbidrag enligt 28 kap. 18 § under tre år, och
3. upplåning enligt 28 kap. 7 §, om de belopp som anges i 1 och 2 inte är tillräckliga.

32 § Resolutionsmyndigheten får i undantagsfall besluta om ett bidrag som överstiger 5 procent av företagets skulder och eget kapital baserat på värderingen enligt 7 kap. 1 §. Ett sådant beslut får fattas bara om alla kvalificerade skulder utom de kvalificerade insättningarna, har skrivits ned eller konverterats helt.

Den del av bidraget som överstiger 5 procent av företagets skulder och eget kapital får finansieras genom

1. medel som har tillförts resolutionsreserven genom förhandsbidrag enligt 28 kap. 15 och 16 §§, och
2. upplåning enligt 28 kap. 7 §.

Underrättelse till kommissionen

33 § Innan resolutionsmyndigheten beslutar om att undanta kvalificerade skulder ska den underrätta kommissionen. Om beslutet innebär att bidraget enligt 31 eller 32 § behöver lämnas, får beslutet inte genomföras, om kommissionen inom 24 timmar från mottagandet av en sådan underrättelse förbjuder det eller kräver att det ändras. Resolutionsmyndigheten får komma överens med kommissionen om en längre tidsfrist än 24 timmar.

Detta gäller vid sidan om EUF-fördragets bestämmelser om statligt stöd.

23 kap. De statliga stabiliseringsverktygen

1 § Med de statliga stabiliseringsverktygen avses annat statligt stöd än medel ur resolutionsreserven och som ges av regeringen för att

1. delta i kapitaliseringen av ett företag genom att tillhandahålla medel i utbyte mot kärnprimärkapitalinstrument, övriga primär-

kapitalinstrument eller supplementärkapitalinstrument, i enlighet med kraven i tillsynsförordningen (verktyget för kapitalstöd), eller

2. tillfälligt ta över ägandet av ett företag under resolution genom att göra en eller flera överföringar av aktier till staten, eller ett av staten helägt bolag (verktyget för tillfälligt offentligt ägande).

2 § I en mycket exceptionell situation med en systemkris får regeringen besluta att använda de statliga stabiliseringsverktygen för att uppnå resolutionsändamålen, om:

1. Företaget är försatt i resolution.
2. Innehavare av aktier eller andra äganderättsinstrument eller borgenärer genom nedskrivning, konvertering eller på annat sätt bidragit till förlustabsorberingen i, eller kapitaliseringen av, företaget med ett belopp som minst motsvarar 8 procent av företagens totala skulder och eget kapital.
3. Stödet är godkänt i förväg och slutgiltigt enligt reglerna om statligt stöd.
4. Regeringen, efter samråd med resolutionsmyndigheten, Finansinspektionen och Riksbanken, har fastställt att
  - a) användningen av något annat resolutionsverktyg inte skulle vara tillräckligt för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet,
  - b) att andra resolutionsåtgärder inte skulle vara tillräckliga för att skydda det allmännas intresse efter det att företaget beviljats extraordinärt likviditetsstöd från Riksbanken, eller
  - c) när det gäller verktyget för tillfälligt offentligt ägande, att andra resolutionsåtgärder inte skulle vara tillräckliga för att skydda det allmännas intresse efter det att regeringen har använt verktyget för kapitalstöd.

3 § Regeringen ska, i den utsträckning som dess aktieinnehav tillåter det, se till att företaget förvaltas på marknadsmässiga och professionella grunder.

4 § Regeringen ska se till att dess aktieinnehav överförs till den privata sektorn så snart som de marknadsmässiga och finansiella omständigheterna gör det möjligt.

24 kap. Skydd för motparter

Definitioner

1 § I detta kapitel avses med

1. *arrangemang om strukturerad finansiering*: avtal eller annat arrangemang som omfattar

a) finansiella instrument som ger innehavaren av instrumentet säkerhet i en viss avskild underliggande säkerhetsmassa, eller

b) sådana finansiella instrument som används i syfte att säkra tillgångar som ingår i säkerhetsmassan och som är säkrade på ett sätt som motsvarar det som gäller för säkerställda obligationer,

2. *arrangemang om säkerheter*: avtal eller annat arrangemang som medför panträtt eller annan säkerhetsrätt i sådan egendom som överförs, oavsett om säkerhetsrätten gäller

a) i viss egendom, eller

b) avser en andel i den överförda förmögenhetsmassan eller bestäms på annat likartat sätt,

3. *arrangemang om säkerhetsöverlåtelser*: avtal eller annat arrangemang (inklusive återköpsavtal) enligt vilket en äganderätt till, eller en rätt att förfoga över, en finansiell tillgång överförs, för att säkerställa eller på annat sätt täcka fullgörandet av vissa förpliktelser på villkor att äganderätten återgår om dessa förpliktelser fullgörs,

4. *kvittningsarrangemang*: avtal eller annat arrangemang som innebär att två eller flera ömsesidiga fordringar eller förpliktelser som ett företag under resolution och en motpart har kan kvittas mot varandra,

5. *nettningsarrangemang*: avtal eller annat arrangemang som innebär att ett antal fordringar eller förpliktelser kan omvandlas till en enda nettofordran eller nettoförpliktelse, inklusive slutavräkningsklausuler, och

6. *partiell överföring*: överföring av vissa, men inte alla, tillgångar, rättigheter eller förpliktelser i ett företag under resolution.

Allmänna bestämmelser

2 § Bestämmelserna i 3–7 §§ ska tillämpas när resolutionsmyndigheten

1. beslutar om en partiell överföring enligt 18 kap. 2 §, 19 kap. 2 § eller 20 kap. 3 §, eller

2. utövar de befogenheter som anges i 15 kap. 4 §.

Det som sägs i första stycket gäller på motsvarande sätt beträffande partiella överföringar som sker från ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag till en annan mottagare om överföringen sker genom användning av ett resolutionsverktyg. Vad som sägs om företag under resolution i 3–7 §§ ska då avse broinstitut eller tillgångsförvaltningsbolag.

Skydd för säkerhetsöverlåtelser, kvittning och nettning

3 § Om resolutionsmyndigheten beslutar om en sådan överföring som avses i 2 § första stycket 1 eller andra stycket, får myndigheten inte överföra tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som följer av ett arrangemang som anges i 1 § 3, 4 eller 5 om det innebär att en motpart till företaget under resolution inte får

1. kvitta en fordran som företaget under resolution har på motparten, eller en förpliktelse som företaget under resolution ska fullgöra mot motparten, mot en fordran som motparten har på företaget under resolution, eller en förpliktelse som motparten ska fullgöra mot företaget under resolution,

2. omvandla en fordran som motparten har på företaget under resolution, eller en förpliktelse som företaget under resolution ska fullgöra mot motparten, till en nettofordran eller en nettoförpliktelse, eller

3. tillämpa en slutavräkningsklausul.

Resolutionsmyndigheten får inte utöva de befogenheter som anges i 15 kap. 4 § beträffande sådana arrangemang som avses i 1 § 3, 4 eller 5 om det innebär att de rättigheter eller förpliktelser som följer av arrangemanget upphävs eller ändras.

Skydd för säkerheter

4 § Om resolutionsmyndigheten beslutar om en sådan överföring som avses i 2 § första stycket 1 eller andra stycket får den inte beträffande sådana arrangemang som avses i 1 § 2 överföra

1. en tillgång som utgör säkerhet för en viss förpliktelse om inte den förpliktelsen och säkerhetsrätten också överförs,

2. en förpliktelse för vilken säkerhet har ställts om inte säkerhetsrätten också överförs, eller

3. en säkerhetsrätt om inte förpliktelsen för vilken säkerhet har ställts också överförs.

Resolutionsmyndigheten får inte utöva de befogenheter som anges i 15 kap. 4 § beträffande ett arrangemang som avses i 1 § 2 om det får till följd att säkerheten upphör.

Skydd för strukturerad finansiering

5 § Om resolutionsmyndigheten beslutar om en sådan överföring som avses i 2 § första stycket 1 eller andra stycket ska samtliga tillgångar, rättigheter och förpliktelser som följer av ett arrangemang som avses i 1 § 1 överföras samtidigt.

Resolutionsmyndigheten får inte utöva de befogenheter som anges i 15 kap. 4 § beträffande ett arrangemang som avses i 1 § 1 om det får till följd att de tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som omfattas av arrangemanget påverkas.

Undantag från skyddsreglerna

6 § Om det är nödvändigt för att säkerställa att de garanterade insättningarna är tillgängliga för insättarna, får resolutionsmyndigheten utan hinder av bestämmelserna i 3–5 §§,

1. överföra garanterade insättningar som omfattas av ett arrangemang som avses i 1 § 1–5 utan att samtidigt överföra andra tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som omfattas av samma arrangemang,

2. överföra tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som omfattas av ett arrangemang som anges i 1 § 1–5 utan att samtidigt överföra garanterade insättningar som omfattas av samma arrangemang, och

3. upphäva eller ändra villkor som rör sådana tillgångar, rättigheter eller förpliktelser.

Skydd för anmälda avvecklingssystem

7 § En sådan överföring som avses i 2 § första stycket 1 eller andra stycket, eller utövandet av en sådan befogenhet som anges i 15 kap. 4 §, får endast ske om det inte påverkar användningen av ett anmält avvecklingssystem eller de regler som gäller för sådana system.

Ersättning vid sämre ekonomiskt utfall

8 § Om det av en värdering enligt 7 kap. 12 § framgår att det ekonomiska utfallet för någon ägare, borgenär eller för insättningsgarantisystemet har blivit sämre än vad det hade blivit om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation, har en sådan ägare eller borgenär eller insättningsgarantisystemet rätt till ersättning ur resolutionsreserven för mellanskillnaden.

Om resolutionsmyndigheten har använt skuldnedskrivningsverktyget i förening med något annat resolutionsverktyg, har ägare och borgenärer endast rätt till ersättning till följd av resolutionsmyndighetens användning av skuldnedskrivningsverktyget.

25 kap. Avslutningen av en resolution

När resolutionen är avslutad

1 § När resolutionsmyndigheten bedömer att det inte finns behov av att vidta några ytterligare resolutionsåtgärder, ska den så snart som möjligt fatta beslut om att resolutionen ska avslutas. När resolutionsmyndigheten har fattat ett sådant beslut är resolutionen avslutad.

Avveckling av företaget under resolution

2 § När resolutionsmyndigheten har vidtagit de resolutionsåtgärder som behövs för att uppnå resolutionsändamålen, ska den inom rimlig tid ansöka om att företaget under resolution ska försättas i konkurs eller gå i likvidation. Detta gäller dock inte om syftet med åtgärderna är att företaget ska drivas vidare.

En sådan ansökan ska behandlas som en ansökan av gäldenären vid prövningen enligt 2 kap. konkurslagen (1987:672).

Återvinning vid efterföljande konkurs

3 § Bestämmelserna om återvinning i 4 kap. konkurslagen (1987:672) är inte tillämpliga på tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som genom en resolutionsåtgärd överförs från ett företag under resolution eller ett broinstitut till någon annan.

Fordringar som uppkommit efter beslutet om resolution

4 § Om resolutionsmyndigheten beslutar att en skuld som uppkommit efter det att ett företag har försatts i resolution, inte ska överföras genom användning av försäljningsverktyget, broinstituttsverktyget eller avskiljandeverktyget, ska skulden betalas tillbaka senast när resolutionsmyndigheten ansöker om att företaget ska försättas i konkurs eller gå i likvidation.

Resolutionsmyndighetens rätt till ersättning för sina kostnader

5 § Resolutionsmyndigheten har rätt till skälig ersättning för kostnader för arbete och utlägg som har uppkommit i samband med användningen av resolutionsverktyg eller de statliga stabiliseringsverktygen.

26 kap. Verkan av vissa beslut fattade av resolutionsmyndigheter i andra länder inom EES

1 § En överföring som har beslutats inom ramen för ett resolutionsförfarande i ett annat land inom EES, har verkan och ska genomföras i Sverige även när överföringen avser aktier eller andra äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter eller skulder som finns i Sverige eller som lyder under svensk rätt. Talan som avser det utländska beslutet får inte föras i Sverige.

2 § Om en resolutionsmyndighet i ett annat land inom EES, utövar nedskrivnings- eller konverteringsbefogenheter avseende instrument eller skulder som lyder under svensk rätt eller skulder till borgenärer som är hemmahörande i Sverige, har det beslutet verkan och ska genomföras här. Talan som avser det utländska beslutet får inte föras i Sverige.

27 kap. Erkännande av resolution i tredjeland

1 § Det som sägs i detta kapitel gäller bara om det inte strider mot ett internationellt avtal som ingåtts enligt artikel 93.1 i resolutionsdirektivet.

2 § Resolutionsmyndigheten får erkänna ett resolutionsförfarande i tredjeland för ett tredjelandsinstitut eller ett moderföretag i tredjeland som har

1. ett dotterföretag som är ett institut eller en EES-filial i Sverige som är väsentlig, eller
2. tillgångar, rättigheter och skulder som finns i Sverige eller som lyder under svensk lag.

3 § Om det finns ett europeiskt resolutionskollegium enligt artikel 89 i resolutionsdirektivet, ska resolutionsmyndigheten försöka komma överens med de utländska resolutionsmyndigheterna i kollegiet om att erkänna ett resolutionsförfarande i tredjeland beträffande ett tredjelandsinstitut eller ett moderföretag i tredjeland.

En sådan överenskommelse är bindande för resolutionsmyndigheten och ska verkställas i Sverige.

4 § Om resolutionsmyndigheten inte kan komma överens med de utländska myndigheterna i det europeiska resolutionskollegiet eller om det inte finns något sådant resolutionskollegium, ska resolutionsmyndigheten självt besluta om ett resolutionsförfarande i tredjeland ska erkännas.

Resolutionsmyndigheten ska då beakta intressena i varje land inom EES där ett tredjelandsinstitut eller ett moderföretag i tredjeland verkar.

5 § När resolutionsmyndigheten har erkänt ett resolutionsförfarande i tredjeland får den besluta att verkställa det genom att

1. besluta om resolutionsåtgärder beträffande
  - a. tillgångar som ett tredjelandsinstitut eller ett moderföretag i tredjeland har i Sverige eller som lyder under svensk lag,
  - b. rättigheter och skulder som ett tredjelandsinstitut bokfört i EES-filialen i Sverige eller som lyder under svensk lag eller fordringar som hänför sig till sådana rättigheter och skulder som kan göras gällande i Sverige,
3. vidta eller förelägga någon annan att vidta åtgärder för att till ett tredjelandsinstitut eller ett moderföretag i tredjeland, överföra aktier eller andra äganderättsinstrument som innehas av ett dotterinstitut i Sverige till tredjelandsinstitutet eller moderföretaget,
4. besluta om en åtgärd i 14 kap. 2, 7, 8, 11 eller 12 §, beträffande en motpart till ett dotterinstitut till ett tredjelandsinstitut eller

moderföretag i tredjeland eller beträffande en EES-filial som är väsentlig, när det är nödvändigt för att verkställa ett resolutionsförfarande i tredjeland, eller

5. besluta att en motpart till ett dotterinstitut till ett tredjelandsinstitut eller ett moderföretag i tredjeland eller till en EES-filial i Sverige som är väsentlig eller till andra koncernföretag, inte får vidta sådana åtgärder som anges i 14 kap. 11 § första stycket, om grunden för att vidta åtgärden är att resolutionsåtgärder har vidtagits mot ett tredjelandsinstitut, dess moderföretag eller andra koncernföretag.

Det som sägs i första stycket 5 gäller dock bara om dotterinstitutet i Sverige eller EES-filialen i Sverige, fortsätter att fullgöra väsentliga avtalsförpliktelser i förhållande till motparten.

6 § Resolutionsmyndigheten behöver inte godkänna ett resolutionsförfarande i tredjeland eller vidta åtgärder för att verkställa ett sådant förfarande om

1. resolutionsförfarandet skulle ha negativ effekt på den finansiella stabiliteten i Sverige eller i ett annat land inom EES,

2. det är nödvändigt att vidta separata resolutionsåtgärder mot en EES-filial enligt 9 kap. 11 § för att uppnå ett eller flera resolutionsändamål,

3. resolutionsförfarandet innebär att insättare och andra borgenärer som är hemmahörande i EES eller som ska betalas i EES, inte skulle få samma behandling som insättare och andra borgenärer med liknande rättigheter i det land där det utländska resolutionsförfarandet beslutats,

4. erkännandet eller verkställigheten av resolutionsförfarandet skulle få avsevärda budgetkonsekvenser för Sverige, eller

5. effekterna av ett sådant erkännande eller en sådan verkställighet skulle strida mot svensk rätt.

28 kap. Finansiering av resolution

Åtgärder för att finansiera resolution

1 § I samband med resolution får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer besluta att

1. utfärda garantier avseende tillgångar och skulder för ett företag under resolution eller dess dotterföretag, ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag,
  2. låna till ett företag under resolution eller dess dotterföretag, ett broinstitut, eller ett tillgångsförvaltningsbolag,
  3. förvärva tillgångar från ett företag under resolution,
  4. skjuta till medel till ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag,
  5. ersätta ägare eller borgenärer eller insättningsgarantisystemet som till följd av resolutionen har fått ett sämre ekonomiskt utfall än vid konkurs eller likvidation, eller
  6. lämna medel som kompensation till ett företag under resolution i syfte att gottgöra den förlust som skulle ha burits av de borgenärer som resolutionsmyndigheten beslutar att undanta från nedskrivning vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget.
- Åtgärderna i 1–6 får även beslutas i förhållande till en köpare vid tillämpning av försäljningsverktyget.

Resolutionsreserven

2 § För att finansiera de åtgärder som anges i 1 § ska en resolutionsreserv upprättas.

Medel ur resolutionsreserven ska även finansiera återbetalning och ränta för sådana lån som upptas enligt 7–10 §§.

Begränsning av finansiering av åtgärder

3 § Om en åtgärd innebär att förluster som drabbat företaget under resolution direkt eller indirekt förs över till resolutionsreserven gäller det som anges i 22 kap. 29 §.

Finansieringsplan för koncernresolution

4 § Om resolutionsmyndigheten i en koncernresolutionsordning har kommit överens med de utländska resolutionsmyndigheterna om en finansieringsplan, får medel ur resolutionsreserven användas i enlighet med planen för att finansiera sådana åtgärder som avses i 1 § och motsvarande åtgärder som har vidtagits beträffande utländska företag som omfattas av koncernresolutionsordningen.

Resolutionsreserven får också användas för att ställa ut garantier för lån som tagits upp av andra finansieringsarrangemang.

Kostnader som ska stanna på resolutionsreserven

5 § De kostnader som uppstår med anledning av de utbetalningar som görs enligt 2 och 4 §§ ska stanna på resolutionsreserven.

Medel som ska föras till resolutionsreserven

6 § Till resolutionsreserven ska föras:

1. resolutionsavgifter enligt 14 §,
2. tilläggsavgifter 18 §,
3. dröjsmålsränta enligt 24 §, och
4. tillgångar, återbetalningar, ersättning, ränta eller annan kompensation som resolutionsmyndigheten erhåller avseende åtgärder vidtagna enligt denna lag och som finansierats med medel ur resolutionsreserven.

Resolutionsmyndigheten ska avräkna sina förvaltningskostnader från de inbetalade resolutionsavgifterna innan de förs till resolutionsreserven. I förvaltningskostnaderna ska inte inräknas sådana kostnader som resolutionsmyndigheten haft avseende ett resolutionsärende och som enligt 25 kap. 5 § ska betalas av företaget under resolution.

Om kostnaderna för en koncernresolution enligt en överenskommen koncernresolutionsordning fördelas mellan flera länders finansieringsarrangemang, ska intäkter enligt första stycket 4 fördelas mellan resolutionsreserven och de utländska finansieringsarrangemangen i enlighet med bidragen till finansieringen.

Lån till resolutionsreserven

7 § I den utsträckning medlen i resolutionsreserven inte är tillräckliga för de ändamål som anges i 1, 2 och 4 §§, eller för att resolutionsmyndigheten ska kunna fullgöra det den åtagit sig enligt en koncernresolutionsordning, får resolutionsmyndigheten ta upp lån för resolutionsreserven enligt 8–10 §§ och i enlighet med det särskilda beloppsbegränsade bemyndigande som lämnas av riksdagen för ett budgetår i sänder.

8 § Resolutionsmyndigheten får i de fall som anges i 7 § för resolutionsreserven låna medel i Riksgäldskontoret. Detta gäller även om det finns andra tillgångar i reserven.

För sådana lån ska utgå en ränta som motsvara den ränta statliga myndigheter betalar för lån i Riksgäldskontoret. Sådana lån ska återbetalas så snart nya medel förs till resolutionsreserven.

9 § Om det är ekonomisk mer fördelaktigt än att ta upp lån i Riksgäldskontoret får resolutionsmyndigheten i de fall som anges i 7 §, ta upp lån för resolutionsreserven från ett institut eller en annan tredje part.

10 § Resolutionsmyndigheten får i de fall som anges i 7 § för resolutionsreserven ta upp lån från annat finansieringsarrangemang inom EES om

1. medlen i resolutionsreserven inte är tillräckliga för de ändamål som anges i 1, 2 och 4 §§,
2. det inte är möjligt att omedelbart tillföra reserven ytterligare medel genom avgifter, och
3. det inte är möjligt för resolutionsreserven att ta upp lån till skäligen villkor enligt 8 eller 9 §§.

Lån till annat finansieringsarrangemang

11 § Resolutionsmyndigheten får efter godkännande från regeringen låna ut medel ur resolutionsreserven till annat finansieringsarrangemang inom EES. Sådana lån får lämnas endast om villkoren i artikel 106 resolutionsdirektivet är uppfyllda.

Resolutionsreservens fordran på annat finansieringsarrangemang inom EES är en sådan tillgång som avses i 6 § första stycket 4.

Villkor för lån mellan finansieringsarrangemang

12 § Villkoren för lån som upptas av resolutionsmyndigheten från andra finansieringsarrangemang och villkoren för lån som lämnas av resolutionsmyndigheten till annat finansieringsarrangemang ska överenskommas mellan resolutionsmyndigheten och de deltagande

finansieringsarrangemangen. Vid sådan överenskommelse ska resolutionsmyndigheten beakta principerna i artikel 106 resolutionsdirektivet, om inget annat överenskomms mellan resolutionsmyndigheten och de deltagande finansieringsarrangemangen.

Tillgångsförvaltning

13 § Resolutionsreservens medel ska föras till ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret.

Avgiftsuttag

14 § Institut och EES-filialer med tillstånd att bedriva verksamhet i Sverige (avgiftsskyldiga) ska betala en årlig resolutionsavgift och i de fall som anges i 18 § en tilläggsavgift. Resolutionsavgiften består av en

1. riskavgift, och
2. grundavgift.

Avgifterna bestäms enligt 15– 19 §§ som en procentandel av det underlag som beräknas enligt 20 § (avgiftsunderlaget).

Riskavgift

15 § Riskavgiften ska för varje avgiftsskyldig spegla den förväntade kostnad som kan komma att belasta resolutionsreserven avseende den avgiftsskyldige.

För avgiftsskyldiga för vilka sannolikheten att de kommer att försättas i resolution är mycket låg får riskavgiften sättas till noll.

Grundavgift

16 § Grundavgiften ska utgå om behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger 3 procent av de garanterade insättningarna. Grundavgiften uppgår för varje avgiftsskyldig till 0,01 procent av avgiftsunderlaget.

17 § Om behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger 0,67 procent av de garanterade insätt-

ningarna ska grundavgiften höjas, om det är nödvändigt för att återställa behållningen i resolutionsreserven till 1 procent av de garanterade insättningar inom sex år från den tidpunkt behållningen först understeg 0,67 procent av de garanterade insättningar.

Den höjda grundavgiften ska bestämmas till en procentandel av avgiftsunderlaget som medför att summan av alla avgiftsskyldigas resolutionsavgifter uppgår till ett belopp som beräknas vara tillräckligt för att inom sex år från den tidpunkt behållningen först understeg 0,67 procent av de garanterade insättningar, återställa behållningen i resolutionsreserven till 1 procent av de garanterade insättningar.

Om behållningen i resolutionsreserven under den tidsperiod som avses i tredje stycket minskar ytterligare på grund av ytterligare utbetalningar ur resolutionsreserven, ska en ny sexårsperiod för beräkning av höjd grundavgift börja löpa vid denna tidpunkt.

Tilläggsavgift

18 § Om det uppstår ett underskott i resolutionsreserven ska tilläggsavgift utgå. De totala tilläggsavgifterna ska motsvara underskottet. Om underskottet inte, på grund av 19 § andra och tredje stycket, kan täckas med tilläggsavgifter under ett år ska tilläggsavgifter tas ut tills dess att summan av tilläggsavgifter uppgår till det ursprungliga underskottet tillsammans, med eventuella tillägg enligt andra stycket, och den finansieringskostnad som belastat resolutionsreserven avseende underskottet.

Om behållningen i resolutionsreserven under den tid tilläggsavgift utgår minskar ytterligare på grund av ytterligare utbetalningar ur resolutionsreserven, ska ett belopp som motsvarar den minskning av resolutionsreservens behållning som utbetalningen medför, läggas till det ursprungliga underskottet. Detta tillägg ska dock inte överstiga resolutionsreservens underskott vid den tidpunkt när resolutionsreserven har genomfört utbetalningen.

19 § Tilläggsavgift ska, om inte annat följer av tredje stycket, beslutas i samband med att den årliga resolutionsavgiften beslutas. En avgiftsskyldig som är skyldig att betala den årliga resolutionsavgiften är skyldig att betala tilläggsavgift.

En avgiftsskyldigs tilläggsavgift ska uppgå till en andel av underskottet, inklusive den upplupna finansieringskostnaden, som motsvarar den avgiftsskyldiges andel av de totala resolutionsavgifterna enligt det beslut avseende resolutionsavgifter som tas i samband med att tilläggsavgifterna beslutas. Tilläggsavgiften under ett år får inte överstiga tre gånger företagets resolutionsavgift, exklusive eventuella höjningar av grundavgiften enligt 17 §.

Resolutionsmyndigheten får om det föreligger särskilda skäl besluta om tilläggsavgift vid annan tidpunkt än den som avses i första stycket. Ett sådant beslut ska baseras på uppgifter från det närmast föregående avgiftsbeslutet avseende resolutionsavgiften.

Avgiftsunderlaget

20 § Avgiftsunderlaget är summan av den avgiftsskyldiges skulder och garanterade insättningar minskat med de skulder som får ingå i den avgiftsskyldiges kapitalbas enligt tillsynsförordningen. Avgiftsunderlaget ska avse skulder och garanterade insättningar per den 31 december det år avgiften avser. Obeskattade reserver eller avsättningar för framtida resolutionsavgifter ska inte i något fall ingå i avgiftsunderlaget.

Om ett företag under året har upphört att tillhöra någon av de företagskategorier som avses i 14 §, ska uppgifterna enligt första stycket i stället avse den 31 december föregående år.

Skulderna ska beräknas på det sätt som gäller för upptagande av skulder i balansräkning enligt bestämmelserna i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. För en avgiftsskyldig som ingår i en koncern enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ska avgiftsunderlaget minskas med skulder till andra avgiftsskyldiga företag i koncernen.

21 § Om någon har varit avgiftsskyldig bara för en del av ett kalenderår, ska avgifterna bestämmas med hänsyn till hur stor del av räkenskapsåret som avgiftsskyldighet förelegat.

Uppgiftsskyldighet

22 § Den som är avgiftsskyldig ska lämna de uppgifter till resolutionsmyndigheten som den behöver för att fastställa den

avgiftsskyldiges avgift. De uppgifter som myndigheten behöver för att fastställa ett företags avgift ska ha granskats av en revisor som utsetts av företaget i enlighet med 4 a kap. 1 § sparbankslagen (1987:619) respektive 7 a kap. 1 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller, när det gäller bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag, 9 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) samt när det gäller kreditmarknadsföreningar, 8 kap. 1 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

23 § Om en avgiftsskyldig trots påminnelse inte kommer in med sådana uppgifter som avses i 22 § får resolutionsmyndigheten om det inte bedöms påverka de sammanlagda resolutionsavgifterna eller tilläggsavgifterna i väsentlig mån, uppskatta avgiftsunderlaget för den avgiftsskyldige och basera avgiftsbeslutet på det uppskattade avgiftsunderlaget.

Om det i efterhand visar sig att den avgift som fastställts för företaget utifrån det uppskattade avgiftsunderlaget understeg den avgift som skulle ha betalats om den avgiftsskyldige gett in ett korrekt avgiftsunderlag, ska den avgiftsskyldige betala mellanskillnaden. Dröjsmålsränta enligt 24 § andra stycket ska betalas från tidpunkten när avgiften skulle betalats till dess betalning sker.

Om det föreligger synnerliga skäl får resolutionsmyndigheten, om den avgiftsskyldige kan styrka att det uppskattade avgiftsunderlaget i väsentlig mån överstiger det verkliga avgiftsunderlaget, återbetala mellanskillnaden till den avgiftsskyldige.

Avgiftsbeslut

24 § Resolutionsmyndigheten beslutar om resolutionsavgift och tilläggsavgift för varje avgiftsskyldig. Avgiften ska betalas inom en månad från dagen för myndighetens beslut.

Dröjsmålsränta ska utgå på avgift som inte betalas i rätt tid. Dröjsmålsräntan ska beräknas enligt en räntefot som per år motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med ett tillägg av åtta procentenheter.

25 § Om det finns särskilda skäl får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, sätta ned resolutionsavgiften.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får bevilja anstånd med betalning av tilläggsavgiften om det finns särskilda skäl med hänsyn till företagets finansiella ställning. Anståndet får beviljas högst sex månader. På ansökan av företaget får denna tid förlängas.

26 § Bestämmelserna i 15, 16 och 18 §§ rörande summan av de totala resolutionsavgifterna och tilläggsavgifterna behöver inte tillämpas när avgiften för ett enskilt företag

1. bestäms enligt 21, 23 eller 25 §§,
2. bestäms genom omprövning enligt 27 § förvaltningslagen (1986:223), eller
3. efter överklagande bestäms av allmän förvaltningsdomstol.

27 § Beslut enligt 24 § får verkställas enligt utsökningsbalken.

AVDELNING IV. AVSLUTANDE BESTÄMMELSER

29 kap. Samarbete och informationsutbyte

Uppgiftsskyldighet för institut och dess koncernföretag

1 § Ett institut liksom företag som ingår i samma koncern som institutet ska lämna resolutionsmyndigheten de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som myndigheten begär för sin verksamhet enligt denna lag.

Befogenhet att kräva information

2 § För att kunna förbereda och fatta beslut om resolution eller resolutionsåtgärder får resolutionsmyndigheten begära att

1. det berörda företaget eller någon annan tillhandahåller uppgifter, handlingar eller annat, och
2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken lämnar sådana upplysningar på tid och plats som myndigheten bestämmer.

Första stycket gäller inte i den utsträckning uppgiftslämnandet skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

Resolutionsmyndigheten får förelägga den som inte följer en begäran enligt första stycket att fullgöra sin skyldighet.

Tystnadsplikt

3 § Den som deltar eller deltagit i verksamheten enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon genom sitt deltagande fått veta om enskilda affärs- eller driftförhållanden, ekonomiska eller personliga förhållanden eller risk- och sårbarhetsanalyser, planering och förberedelser eller hantering av fredstida krissituationer.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Samarbete och informationsutbyte mellan myndigheter

4 § Riksbanken, Riksgäldskontoret och Finansinspektionen ska på resolutionsmyndighetens begäran lämna de uppgifter som myndigheten behöver för sin verksamhet enligt denna lag.

5 § Resolutionsmyndigheten och Finansinspektionen ska samarbeta och utbyta information med varandra och regeringen samt med motsvarande myndigheter inom EES och med Europeiska bankmyndigheten i den utsträckning som följer av resolutionsdirektivet.

Upplysningar till konkursförvaltare

6 § Om ett företag under resolution försätts i konkurs, ska resolutionsmyndigheten på begäran av konkursförvaltaren för företaget, lämna de upplysningar som konkursförvaltaren behöver för att upprätta konkursbouppteckningen enligt 7 kap. 13 § konkurslagen (1987:672) och berättelsen enligt 7 kap. 15 § samma lag.

Ärenden till Europeiska bankmyndigheten

7 § Resolutionsmyndigheten får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska bankmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av följande artiklar i resolutionsdirektivet:

1. 13.5 andra stycket och 13.6 andra stycket.
2. 18.6 tredje stycket och 18.7 andra stycket.
3. 45.9 tredje stycket och 45.10 femte stycket.

8 § Resolutionsmyndigheten får begära att Europeiska bankmyndigheten ska bistå myndigheterna att nå en överenskommelse i de fall som framgår av följande artiklar i resolutionsdirektivet:

1. 13.4 tredje stycket.
2. 18.5 andra stycket.
3. 91.7 andra stycket.
4. 92.3 andra stycket.

Vite

9 § Förelägganden enligt denna lag får förenas med vite.

30 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, om

1. vilka kvalificerande skulder som är medräkningsbara vid beräkningen av det om minimikravet på nedskrivningsbara skulder är uppfyllt,

2. vilka kriterier som ska ligga till grund för beslutet om storleken på minimikravet på nedskrivningsbara skulder, enligt 4 kap. 2 §,

3. vilken information om minimikravet på nedskrivningsbara skulder som ett företag ska lämna till resolutionsmyndigheten och vid vilken tidpunkt,

4. undantag enligt 5 kap. 3 § från skyldigheten i 5 kap. 2 § om att ta in vissa villkor i avtalen för sina skulder,

5. vilka företag som ska upprätta register som avses i 5 kap. 5 §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid institut ska kunna ge in register för olika typer av avtal,

6. vad en omstruktureringsplan enligt 22 kap. 5 § ska innehålla,

7. hur storleken på de skulder som är hänförliga till derivat enligt 15 kap. 5 § ska beräknas,

8. om riskavgiftens storlek och hur den ska bestämmas, enligt 28 kap. 15,

9. om resolutionsreserven enligt 28 kap. 2 §,

10. vilka uppgifter en avgiftsskyldig ska lämna till resolutionsmyndigheten enligt 28 kap. 22 §, och

11. vilka upplysningar som ett institut eller något annat koncernföretag ska lämna till resolutionsmyndigheten för dess verksamhet enligt denna lag.

2 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. vad resolutionsplaner och koncernresolutionsplaner enligt 3 kap. ska innehålla och vad som ska beaktas vid deras utformning liksom när de ska upprättas och hur ofta de behöver uppdateras,

2. vilka omständigheter resolutionsmyndigheten ska beakta vid bedömningen av en resolutionsplan enligt 3 kap. 2 § och 3 kap. 14 §, och

3. när och var ett beslut om resolution enligt 9 kap. 12 § och ett beslut om resolutionsåtgärder enligt 13 kap. 4 § ska offentliggöras och vad offentliggörandet ska innehålla.

31 kap. Överklaganden

1 § Resolutionsmyndighetens och Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Resolutionsmyndighetens beslut enligt 9 kap. 1, 5–7, 10–11 och 13 kap. 1 § gäller omedelbart.

Resolutionsmyndigheten och Finansinspektionen får bestämma att andra beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart.

Dessa bestämmelser gäller inte beslut som regeringen fattar enligt denna lag.

2 § En värdering som utförs enligt 7 kap. 1 § kan endast överklagas i samband med överklagande av det beslut om åtgärd för vilken värderingen ligger till grund.

Bestämmelser om handläggningen

3 § Mål vari beslut som följer av 9 kap. 1, 5–7, 10–11 och 13 kap. 1 § prövas ska handläggas skyndsamt.

De ekonomiska bedömningar som har legat till grund för resolutionsmyndighetens beslut enligt 9 kap. 1, 5–7, 10–11 och 13 kap. 1 § ska vara del av rättens prövning av det överklagade beslutet.

-
1. Denna lag träder i kraft den ...
  2. Det som sägs i 5 kap 4 § ska tillämpas på skulder som getts ut eller ingåtts efter den 1 januari 2016.
  3. Resolutionsavgift tas ut första gången 2016 och ska avse år 2015.

2 Förslag till lag om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Lagen innehåller bestämmelser om

1. förebyggande statligt stöd till kreditinstitut som avses i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, och
2. en särskild fond för finansiering av sådant stöd som anges i 1 och av statligt stöd enligt 23 kap. lagen (2015:000) om resolution.

2 § Om det behövs för att motverka en allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige, får förebyggande statligt stöd lämnas till kreditinstitut. Sådant stöd kan lämnas genom lån, garantier eller kapitaltillskott.

Stödet kan även ta formen av garantier för återbetalning av likviditetsstöd som Riksbanken lämnat till kreditinstitut.

3 § Beslut om förebyggande statligt stöd enligt denna lag fattas av

1. regeringen, eller
2. den myndighet som regeringen bestämmer (stödmyndigheten).

4 § Förebyggande statligt stöd till kreditinstitut lämnas efter det att avtal som rör stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

Garantier enligt 2 § andra stycket får lämnas efter överenskommelse mellan Riksbanken och regeringen eller stödmyndigheten.

2 kap. Villkor för förebyggande statligt stöd

1 § Förebyggande statligt stöd får bara lämnas för fortsatt verksamhet i kreditinstitut som är livskraftiga.

Stödet ska vara tillfälligt och proportionerligt mot följderna av den störning som inträffat.

Stöd förutsätter godkännande enligt EU:s statsstödsregler.

2 § Stödet ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska, om inte synnerliga skäl finns, tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande.

Om det finns synnerliga skäl, får avsteg göras från det som föreskrivs om avgifter i 6 kap. 4 § budgetlagen (2011:203).

3 kap. Stabilitetsfonden

1 § För de ändamål som anges i 2 § ska det finnas ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret. De medel som tillförts kontot utgör, tillsammans med de övriga tillgångar som anskaffats med stöd av denna lag, stabilitetsfonden.

Till stabilitetsfonden ska föras

1. inbetalda ersättningar för förebyggande statligt stöd enligt 2 kap. 2 §,

2. tillgångar som anskaffats med medel från stabilitetsfonden, och

3. medel som staten återfått och som avser lämnat stöd enligt denna lag samt lagen (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige.

Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter rörande förvaltningen av stabilitetsfondens tillgångar.

2 § Följande kostnader ska täckas med medel från stabilitetsfonden:

1. statens utgifter för stöd enligt denna lag,

2. statens utgifter för att finansiera statligt stöd enligt 23 kap. lagen (2015:000) om resolution,

3. stödmyndighetens förvaltningskostnader, och

4. ersättning som betalats ut på grund av en garanti till insättare enligt lagen (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige.

Beslut om stöd enligt 2 får bara fattas av regeringen.

3 § Om riksdagen har lämnat ett särskilt beloppsbegränsat bemyndigande får en kredit i Riksgäldskontoret användas, i den mån medlen i stabilitetsfonden inte räcker till. En sådan kredit får användas även om det finns andra tillgångar än medel på kontot i Riksgäldskontoret i stabilitetsfonden.

4 kap. Avslutande bestämmelser

1 § Kreditinstitut ska lämna de uppgifter till regeringen och stödmyndigheten som de behöver för sin verksamhet enligt denna lag.

2 § Riksbanken, Riksgäldskontoret, resolutionsmyndigheten och Finansinspektionen ska på stödmyndighetens begäran lämna de uppgifter som myndigheten behöver för sin verksamhet enligt denna lag.

3 § Stödmyndigheten ska underrätta Finansinspektionen om ett kreditinstitut inte fullgör sina skyldigheter enligt avtal ingångna med stöd av denna lag.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om stöd enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den ...
  2. Genom denna lag upphävs lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.
  3. För stöd som lämnats enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut ska bestämmelserna i lagen om statligt stöd till kreditinstitut fortsätta att gälla.
  4. Från stabilitetsfonden upprättad enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut ska xx miljarder kronor överföras till resolutionsreserven enligt lagen (2015:000) om resolution. Resterande medel och tillgångar ska överföras till stabilitetsfonden enligt denna lag.
  5. Stabilitetsavgift för 2014 ska tas ut enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.
  6. Stabilitetsavgiften för 2014 ska efter den 1 juli 2015 föras till resolutionsreserven.

3 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

Härigenom föreskrivs⁷ i fråga om förmånsrättslagen (1970:979) dels att 12 § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas två nya paragrafer, 13 a och 13 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §⁸

Allmän förmånsrätt följer därefter med arbetstagares fordran på lön eller annan ersättning på grund av anställningen. Förmånsrätten omfattar fordringar som belöper på tiden före konkursbeslutet och inom en månad därefter. Fordringarna får inte ha intjänats eller, om lönen eller ersättningen *skall* bestämmas efter särskild beräkningsgrund, inte ha förfallit till betalning tidigare än tre månader innan konkursansökningen kom in till tingsrätten. Om arbetstagaren inte har kunnat nå arbetsgivaren med en uppmaning enligt 2 kap. 9 § konkurslagen (1987:672), gäller i stället den längre tid som bedöms skälig. Har konkursen föregåtts av ett förfarande enligt lagen (1996:764)

Allmän förmånsrätt följer därefter med arbetstagares fordran på lön eller annan ersättning på grund av anställningen. Förmånsrätten omfattar fordringar som belöper på tiden före konkursbeslutet och inom en månad därefter. Fordringarna får inte ha intjänats eller, om lönen eller ersättningen *ska* bestämmas efter särskild beräkningsgrund, inte ha förfallit till betalning tidigare än tre månader innan konkursansökningen kom in till tingsrätten. Om arbetstagaren inte har kunnat nå arbetsgivaren med en uppmaning enligt 2 kap. 9 § konkurslagen (1987:672), gäller i stället den längre tid som bedöms skälig. Har konkursen föregåtts av ett förfarande enligt lagen (1996:764)

⁷ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

⁸ Senaste lydelse 2003:535.

om företagsrekonstruktion och har konkursansökningen gjorts inom ett år från det att företagsrekonstruktionen upphörde, *skall* vid tillämpning av tredje meningen, om det är förmånligare för arbetstagaren, anses som om konkursansökningen hade gjorts då ansökningen om företagsrekonstruktion skedde. I sådant fall *skall* det bortses från tiden mellan ansökningarna.

Fordran på uppsägningslön omfattas av förmånsrätt längst för uppsägningstid som beräknats enligt 11 § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Uppsägningslön för tid under vilken arbetstagaren inte utför arbete för konkursgäldenären eller annan och inte heller driver egen rörelse omfattas av förmånsrätt endast om arbetstagaren kan visa att han har anmält sig hos offentlig arbetsförmedling som arbetssökande. För uppsägningstid omfattar förmånsrätten endast lön eller ersättning som överstiger inkomst vilken arbetstagaren under den tid lönen eller ersättningen avser har haft av egen rörelse eller har förvärvat eller borde ha kunnat förvärva i en annan anställning. Vid bestämmande av i vilken utsträckning fordran på lön eller ersättning under uppsägningstid omfattas av förmånsrätt *skall*

om företagsrekonstruktion *eller lagen (2015:000) om resolution* och har konkursansökningen gjorts inom ett år från det att företagsrekonstruktionen *eller resolutionen* upphörde, *ska* vid tillämpning av tredje meningen, om det är förmånligare för arbetstagaren, anses som om konkursansökningen hade gjorts då ansökningen om företagsrekonstruktion skedde *eller beslutet om resolution fattades*. I sådant fall *ska* det bortses från tiden mellan ansökningarna.

Fordran på uppsägningslön omfattas av förmånsrätt längst för uppsägningstid som beräknats enligt 11 § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Uppsägningslön för tid under vilken arbetstagaren inte utför arbete för konkursgäldenären eller annan och inte heller driver egen rörelse omfattas av förmånsrätt endast om arbetstagaren kan visa att han har anmält sig hos offentlig arbetsförmedling som arbetssökande. För uppsägningstid omfattar förmånsrätten endast lön eller ersättning som överstiger inkomst vilken arbetstagaren under den tid lönen eller ersättningen avser har haft av egen rörelse eller har förvärvat eller borde ha kunnat förvärva i en annan anställning. Vid bestämmande av i vilken utsträckning fordran på lön eller ersättning under uppsägningstid omfattas av förmånsrätt *ska* med

med samtidig inkomst i annan anställning jämställas aktivitetsstöd som lämnas till den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program, i den mån stödet avser samma tid som lönen eller ersättningen och arbetstagaren har blivit berättigad till stödet efter uppsägningen.

samtidig inkomst i annan anställning jämställas aktivitetsstöd som lämnas till den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program, i den mån stödet avser samma tid som lönen eller ersättningen och arbetstagaren har blivit berättigad till stödet efter uppsägningen.

Om en lönefordran, som har intjänats tidigare än tre månader före konkursansökningen, har varit föremål för tvist, omfattas den av förmånsrätt om talan har väckts eller förhandling som föreskrivs i kollektivavtal eller lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet har begärts inom fyra månader från förfallodagen och konkursansökningen har följt inom två månader från det att tvisten slutligt har avgjorts.

Semesterlön och semesterersättning som är intjänad före konkursansökningen omfattas av förmånsrätt för vad som står inne för det löpande och det närmast föregående intjänandeåret.

Förmånsrätt följer med fordran på pension vilken tillkommer arbetstagare eller dennes efterlevande för högst sex månader före konkursansökningen och därpå följande sex månader. Förmånsrätten gäller även i fråga om pension, som intjänats hos föregående arbetsgivare, om gäldenären övertagit ansvaret för pensionen under de betingelser som anges i 23 och 26 §§ lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Om konkursgäldenären är näringsidkare, *skall* en arbetstagare som själv eller tillsammans med nära anförvanter senare än sex månader före konkursansökningen har ägt en väsentlig andel av företaget och som haft ett betydande inflytande över dess verksamhet inte ha förmånsrätt enligt denna paragraf för lön eller pension.

Om konkursgäldenären är näringsidkare, *ska* en arbetstagare som själv eller tillsammans med nära anförvanter senare än sex månader före konkursansökningen har ägt en väsentlig andel av företaget och som haft ett betydande inflytande över dess verksamhet inte ha förmånsrätt enligt denna paragraf för lön eller pension.

13 a §

*Allmän förmånsrätt följer där-
efter för insättningar som omfattas*

av insättningsgaranti enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti intill det högsta belopp som kan ersättas enligt 4 § samma lag.

13 b §

*Allmän förmånsrätt följer där-
efter för insättningar som omfattas
av insättningsgaranti enligt lagen
(1995:1571) om insättnings-
garanti utöver det högsta belopp
som kan ersättas enligt 4 § samma
lag, avseende*

1. fysiska personer,

*2. mikroföretag samt små och
medelstora företag enligt kriteriet
för årsomsättning i artikel 2.1 i
kommissionens rekommendation
2003/361/EG av den 6 maj 2003⁹,
och*

*3. insättningar som har gjorts
via en filial utanför EES till ett
svenskt institut och som skulle
betraktas som insättningar avse-
ende personer eller företag som
avses i 1 och 2 om de inte hade
gjorts genom filialen.*

Denna lag träder i kraft den ...

---

⁹ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36 (Celex 32003H0361).

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning

Härigenom föreskrivs att 2 a § lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §¹⁰

Med övergång av företag eller del av företag enligt denna lag avses sådan övergång av ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet som omfattas av 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Vad som i denna lag sägs om sådan övergång *skall* gälla även i det fallet att den tidigare arbetsgivaren försatts i konkurs.

Med övergång av företag eller del av företag enligt denna lag avses sådan övergång av ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet som omfattas av 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Vad som i denna lag sägs om sådan övergång *ska* gälla även i det fallet att den tidigare arbetsgivaren försatts i konkurs *eller resolution enligt lagen (2015:000) om resolution.*

Denna lag träder i kraft den ...

---

¹⁰ Senaste lydelse 1994:1687.

5 Förslag till lag om ändring i semesterlagen (1977:480)

Härigenom föreskrivs att 31 § semesterlagen (1977:480) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

En arbetstagares rätt enligt denna lag påverkas inte av att ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet, övergår till en ny arbetsgivare genom en sådan övergång som omfattas av 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Arbetstagarens rätt påverkas inte heller av att ett företag eller en del av ett företag övergår till en ny arbetsgivare i samband med konkurs.

31 §¹¹

En arbetstagares rätt enligt denna lag påverkas inte av att ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet, övergår till en ny arbetsgivare genom en sådan övergång som omfattas av 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Arbetstagarens rätt påverkas inte heller av att ett företag eller en del av ett företag övergår till en ny arbetsgivare i samband med konkurs *eller resolution enligt lagen (2015:000) om resolution.*

Övergår en arbetstagare till en ny arbetsgivare inom samma koncern, ska arbetstagaren i semesterhänseende ha samma rätt i den nya anställningen som i den tidigare. Detta förutsätter dock, att arbetstagaren inte får semesterersättning av den tidigare arbetsgivaren och att arbetstagaren senast en månad efter anställningens upphörande förklarar för både den tidigare och den nye arbetsgivaren, att han eller hon vill överföra intjänade semesterförmåner till den nya anställningen.

I fall som avses i andra stycket är den nye arbetsgivaren berättigad att av den tidigare arbetsgivaren få ett belopp motsvarande den semesterersättning som den tidigare arbetsgivaren annars skulle ha betalat till arbetstagaren.

Denna lag träder i kraft ...

---

¹¹Senaste lydelse 2009:1439.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:80) om anställningsskydd

Härigenom föreskrivs¹² att 3, 6 b och 25 §§ lagen (1982:80) om anställningsskydd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹³

Vid tillämpning av 5 § andra stycket, 11, 15, 22, 25, 26 och 39 §§ gäller följande särskilda bestämmelser om beräkning av anställningstid:

1. En arbetstagare, som byter anställning genom att övergå från en arbetsgivare till en annan, får i den senare anställningen tillgodoräkna sig också tiden i den förra, om arbetsgivarna vid tidpunkten för övergången tillhör samma koncern.

2. En arbetstagare, som byter anställning i samband med att ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet övergår från en arbetsgivare till en annan genom en sådan övergång som omfattas av 6 b §, får tillgodoräkna sig tiden hos den förre arbetsgivaren när anställningstid *skall* beräknas hos den senare. Detta gäller även vid byte av anställning i samband med konkurs.

3. Om det sker flera sådana byten av anställning som avses i 1–2, får arbetstagaren räkna

2. En arbetstagare, som byter anställning i samband med att ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet övergår från en arbetsgivare till en annan genom en sådan övergång som omfattas av 6 b §, får tillgodoräkna sig tiden hos den förre arbetsgivaren när anställningstid *ska* beräknas hos den senare. Detta gäller även vid byte av anställning i samband med konkurs *eller resolution enligt lagen (2015:000) om resolution.*

3. Om det sker flera sådana byten av anställning som avses i 1 och 2, får arbetstagaren räkna

¹² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

¹³ Senaste lydelse 2007:389.

samma anställningstiderna hos alla arbetsgivarna.

Arbetstagare som har fått återanställning enligt 25 § *skall* anses ha uppnått den anställningstid som fordras för besked enligt 15 § och företrädesrätt enligt 25 §.

samma anställningstiderna hos alla arbetsgivarna.

Arbetstagare som har fått återanställning enligt 25 § *ska* anses ha uppnått den anställningstid som fordras för besked enligt 15 § och företrädesrätt enligt 25 §.

6 b §¹⁴

Vid övergång av ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet från en arbetsgivare till en annan, övergår också de rättigheter och skyldigheter på grund av de anställningsavtal och de anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för övergången på den nya arbetsgivaren. Den tidigare arbetsgivaren är dock också ansvarig gentemot arbetstagaren för ekonomiska förpliktelser som hänför sig till tiden före övergången. Detta stycke gäller även arbetstagare i allmän tjänst och på sjögående fartyg.

Första stycket gäller inte vid övergång i samband med konkurs.

Första stycket gäller inte vid övergång i samband med konkurs *eller resolution enligt lagen (2015:000) om resolution.*

Första stycket gäller inte heller ålders-, invaliditets- eller efterlevandeförmåner.

Trots bestämmelserna i första stycket *skall* anställningsavtalet och anställningsförhållandet inte övergå till en ny arbetsgivare, om arbetstagaren motsätter sig detta.

Trots bestämmelserna i första stycket *ska* anställningsavtalet och anställningsförhållandet inte övergå till en ny arbetsgivare, om arbetstagaren motsätter sig detta.

25 §¹⁵

Arbetstagare som har sagts upp på grund av arbetsbrist har företrädesrätt till återanställning i den verksamhet där de tidigare har varit sysselsatta. Detsamma gäller arbetstagare som har anställts för begränsad tid enligt 5 § och som på grund av arbetsbrist inte har fått fortsatt anställning. En förutsättning för företrädesrätt är dock

¹⁴ Senaste lydelse 1994:1685.

¹⁵ Senaste lydelse 2007:390.

att arbetstagaren har varit anställd hos arbetsgivaren sammanlagt mer än tolv månader under de senaste tre åren eller, när det gäller företrädesrätt till ny säsongsanställning för en tidigare säsongsanställd arbetstagar, sex månader under de senaste två åren och att arbetstagaren har tillräckliga kvalifikationer för den nya anställningen.

Företrädesrätten gäller från den tidpunkt då uppsägning skedde eller besked lämnades eller skulle ha lämnats enligt 15 § första stycket och därefter till dess nio månader har förflutit från den dag då anställningen upphörde. Vid säsongsanställning gäller företrädesrätten i stället från tidpunkten då besked lämnades eller skulle ha lämnats enligt 15 § andra stycket och därefter till dess nio månader har förflutit från den nya säsongens början. Har under de nu nämnda tidsperioderna företaget, verksamheten eller en del av verksamheten övergått till en ny arbetsgivare genom en sådan övergång som omfattas av 6 b §, gäller företrädesrätten mot den nya arbetsgivaren. Företrädesrätten gäller även i de fall att den tidigare arbetsgivaren försatts i konkurs.

Om arbetsgivaren har flera driftsenheter eller om det i arbetsgivarens verksamhet finns olika kollektivavtalsområden, gäller företrädesrätten anställning inom den enhet och det avtalsområde där arbetstagaren var sysselsatt när den tidigare anställningen

Företrädesrätten gäller från den tidpunkt då uppsägning skedde eller besked lämnades eller skulle ha lämnats enligt 15 § första stycket och därefter till dess nio månader har förflutit från den dag då anställningen upphörde. Vid säsongsanställning gäller företrädesrätten i stället från tidpunkten då besked lämnades eller skulle ha lämnats enligt 15 § andra stycket och därefter till dess nio månader har förflutit från den nya säsongens början. Har under de nu nämnda tidsperioderna företaget, verksamheten eller en del av verksamheten övergått till en ny arbetsgivare genom en sådan övergång som omfattas av 6 b §, gäller företrädesrätten mot den nya arbetsgivaren. Företrädesrätten gäller även i de fall att den tidigare arbetsgivaren försatts i konkurs *eller resolution enligt lagen (2015:000) om resolution.*

Om arbetsgivaren har flera driftsenheter eller om det i arbetsgivarens verksamhet finns olika kollektivavtalsområden, gäller företrädesrätten anställning inom den enhet och det avtalsområde där arbetstagaren var sysselsatt när den tidigare anställningen

upphörde. Finns det i ett sådant fall flera driftsenheter på samma ort, *skall* inom en arbetstagarorganisations avtalsområde företrädesrätten gälla arbetsgivarens samtliga enheter på orten, om organisationen begär det senast vid förhandlingar enligt 32 §.

upphörde. Finns det i ett sådant fall flera driftsenheter på samma ort, *ska* inom en arbetstagarorganisations avtalsområde företrädesrätten gälla arbetsgivarens samtliga enheter på orten, om organisationen begär det senast vid förhandlingar enligt 32 §.

Denna lag träder i kraft ...

7 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs¹⁶ att det i sparbankslagen (1987:619)¹⁷ närmast före rubriken ”Tvångslikvidation” ska införas en ny paragraf, 6 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

1 a §

Bestämmelserna om likvidation i 2 § gäller inte för en sparbank som är i resolution enligt lagen (2015:000) om resolution.

Efter ansökan från resolutionsmyndigheten ska dock Bolagsverket besluta att en sparbank som är i resolution ska gå i likvidation. Beslutet om likvidation gäller omedelbart. Ett sådant beslut ska behandlas som ett beslut som fattats av Bolagsverket med stöd av 2 §.

Denna lag träder i kraft ...

¹⁶ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

¹⁷ Lagen omtryckt 1996:1005.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs¹⁸ att det i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar närmast före rubriken ”Tvångslikvidation” ska införas en ny paragraf, 11 kap. 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

2 a §

Bestämmelserna om likvidation i 3–4 a §§ gäller inte för en ekonomisk förening som är i resolution enligt lagen (2015:000) om resolution. Efter ansökan från resolutionsmyndigheten ska dock Bolagsverket besluta att en förening som är i resolution ska gå i likvidation. Beslutet om likvidation gäller omedelbart. Ett sådant beslut ska behandlas som ett beslut som fattats av Bolagsverket med stöd av 4 a §.

Denna lag träder i kraft den ...

---

¹⁸ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

9 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs¹⁹ i fråga om konkurslagen (1987:672) dels att 1 kap. 2 § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 2 kap. 10 b–10 e §§ med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

En gäldenär som är på obestånd *skall* efter egen eller en borgenärs ansökan försättas i konkurs, om inte annat är föreskrivet.

En gäldenär som är på obestånd *ska* efter egen eller en borgenärs ansökan försättas i konkurs, om inte annat är föreskrivet. *En gäldenär som är under resolution enligt lagen (2015:000) om resolution får dock endast försättas i konkurs efter ansökan av resolutionsmyndigheten.*

Med obestånd (insolvens) avses att gäldenären inte kan rätteligen betala sina skulder och att denna oförmåga inte är endast tillfällig.

2 kap.

10 b §

En ansökan om konkurs avseende en sådan gäldenär som får försättas i resolution enligt 1 kap. 1 § första stycket lagen (2015:000) om resolution ska förklaras vilande av rätten.

Rätten ska därefter underrätta

¹⁹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

*resolutionsmyndigheten och
Finansinspektionen om ansökan.*

10 c §

Vilandeförklaringen ska upphävas när det har gått sju dagar från det att resolutionsmyndigheten mottog underrättelsen, om

1. resolutionsmyndigheten har informerat rätten om att den inte avser att försätta företaget i resolution enligt lagen (2015:000) om resolution, eller

2. resolutionsmyndigheten inte har informerat rätten om något ställningstagande.

10 d §

Bestämmelserna i 10 b och 10 c §§ gäller inte om det är resolutionsmyndigheten enligt lagen (2015:000) om resolution som ansöker om att en gäldenär ska försättas i konkurs.

10 e §

Om resolutionsmyndigheten har försatt ett företag i resolution, ska konkursansökningen avvisas.

Denna lag träder i kraft den ...

10 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank²⁰ ska införas en ny paragraf, 6 kap. 8 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

8 a §

Riksbanken ska lämna regeringen, Finansinspektionen, stödmyndigheten enligt lagen (2015:000) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och resolutionsmyndigheten enligt lagen (2015:000) om resolution de uppgifter som rör genomförda likviditetsstödjande åtgärder som den myndigheten behöver för sin verksamhet.

Denna lag träder i kraft den ...

---

²⁰ Lagen omtryckt 1999:19.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Härigenom föreskrivs²¹ att det i lagen (1995:1570) om medlemsbanker närmast före rubriken ”Tvångslikvidation” ska införas en ny paragraf, 9 kap. 1 a §, av följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

1 a §

Bestämmelserna om likvidation i 2–4 a §§ gäller inte för en medlemsbank som är under resolution enligt lagen (2015:000) om resolution. Efter ansökan från resolutionsmyndigheten ska dock Bolagsverket besluta att en medlemsbank som är under resolution ska gå i likvidation. Beslutet om likvidation gäller omedelbart. Ett sådant beslut ska behandlas som ett beslut som fattats av Bolagsverket med stöd av 4 § första stycket.

Denna lag träder i kraft den ...

---

²¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

12 Förslag till lag om ändring av lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs²² i fråga om lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

dels att nuvarande 3 a § ska betecknas 3 b §,

dels att 2 och 3 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före nuvarande 3 a § ska sättas närmast före 3 b §,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 3 a, 7 och 7 a §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²³

I denna lag betyder

1. *institut*: en svensk bank, ett utländskt bankföretag, ett svenskt kreditmarknadsföretag, ett utländskt kreditföretag samt ett svenskt värdepappersbolag och ett utländskt värdepappersföretag, om de har tillstånd att ta emot kunders medel på konto,

2. *insättare*: den som har en insättning i ett institut,

3. *insättning*: tillgodohavande som avser inlåning på konto,

4. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och

4. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

5. *garantimyndigheten*: den myndighet som handlägger frågor om insättningsgarantin.

5. *garantimyndigheten*: den myndighet som handlägger frågor om insättningsgarantin,

18. *garanterad insättning*: en insättning som omfattas av insättningsgarantin till den del den inte överstiger ett belopp motsvarande 100 000 euro, och

6. *resolutionsmyndigheten*:

²² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

²³ Senaste lydelse 2008:811.

den myndighet som handlägger frågor om resolution enligt lagen (2015:000) om resolution.

3 §²⁴

En insättning omfattas av garantin, om insättningen finns hos ett svenskt institut här i landet eller hos en filial i ett annat EES-land till ett svenskt institut.

Garantimyndigheten får besluta att garantin också *skall* omfatta insättningar som finns hos

1. en filial i ett land utanför EES till ett svenskt institut, eller
2. en filial här i landet till ett utländskt institut.

En insättning omfattas av garantin, om insättningen finns hos ett svenskt institut här i landet eller hos en filial i ett annat EES-land till ett svenskt institut, *om inte något annat framgår av 3 a §.*

Garantimyndigheten får besluta att garantin också *ska* omfatta insättningar som finns hos

3 a §²⁵

Om resolutionsmyndigheten överför en insättning som har gjorts i ett institut som försatts i resolution till någon annan antingen med hjälp av försäljningsverktyget enligt 18 kap. lagen (2015:000) om resolution eller till ett broinstitut med hjälp av broinstitutsverktyget enligt 19 kap. samma lag, gäller följande.

Insättningen omfattas inte längre av den insättningsgaranti som gäller för insättningar gjorda i institutet under resolution, om insättningen har överförts i sin helhet eller till en del som motsvarar ett belopp om minst 100 000 euro.

²⁴ Senaste lydelse 2007:1433.

²⁵ Senaste lydelse av tidigare 3 a § 2011:829.

Om överföringen bara omfattar en del av insättningen och beloppet understiger motsvarande 100 000 euro, uppgår garantin för den del av insättningen som är kvar i institutet under resolution till mellanskillnaden mellan 100 000 euro och det överförda beloppet.

7 §²⁶

Om ett institut försätts i resolution enligt lagen (2015:000) om resolution ska insättningsgarantisystemet, i de fall som anges i andra och tredje styckena betala ut ersättning. Ersättningen ska betalas till den som resolutionsmyndigheten anvisar.

Om resolutionsmyndigheten använder skuldnedskrivningsverktyget enligt 22 kap. lagen om resolution, ska insättningsgarantisystemet betala ett belopp som motsvarar det som de garanterade insättningarna skulle ha skrivits ned med enligt 22 kap. 14 § första stycket 1 lagen om resolution om de inte hade varit undantagna skuldnedskrivning.

Om resolutionsmyndigheten överför en insättning med hjälp av försäljningsverktyget, broinstitutswerktyget eller avskiljandeverktyget enligt 18–20 kap. lagen om resolution, ska insättningsgarantisystemet betala ett belopp som motsvarar det som de garanterade insättningarna skulle ha burit om

---

²⁶ Tidigare upphävd genom 2000:95.

förlusterna hade fördelats mellan borgenärerna enligt förmånsrättsordningen.

7 a §

Insättningsgarantin får om skuldnedskrivningsverket enligt 22 kap. lagen (2015:000) om resolution tillämpas, skjuta till medel vid en kapitalisering av ett institut under resolution i den utsträckning garanterade insättningar hade konverterats till eget kapital enligt 22 kap. 14 § första stycket 2, om de inte hade varit undantagna från konvertering. Insättningsgarantisystemet ska erhålla kapitalinstrument till ett värde som motsvarar de tillskjutna medlen.

Denna lag träder i kraft den ...

13 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 29 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 kap. 2 §²⁷

Med näringsbidrag avses stöd utan återbetalningsskyldighet som lämnas till en näringsidkare för näringsverksamheten av staten, Europeiska unionen eller Europeiska atomenergigemenskapen, landsting, kommuner, juridiska personer som avses i 7 kap. 16, 17 och 20 §§, allmänningsskogar enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna samt stöd av detta slag som beslutas av en europeisk gruppering för territoriellt samarbete.

Med näringsbidrag avses också stöd som lämnas i form av

1. elcertifikat till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 a § 1,

2. utsläppsrätter till sådana skattskyldiga som avses i 1 kap. 22 b § första stycket,

3. utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 b § andra stycket 1, och

4. stöd enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut, om stödet inte

– redovisas som en skuld i räkenskaperna, eller

– avser betalning för nyemitterade eller egna aktier.

4. stöd enligt lagen (2015:000) om resolution eller lagen (2015:000) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut, om stödet inte

– redovisas som en skuld i räkenskaperna, eller

– avser betalning för nyemitterade eller egna aktier.

Denna lag träder i kraft den...

---

²⁷ Senaste lydelse 2011:293.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs²⁸ i fråga om lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

dels att 1 kap. 5 §, 6 kap. 2 §, 6 kap. 3 a §, 13 kap. 6 b §, 15 kap. 1–2, 7–9 §§ och 16 kap. 1 och 2 §§ samt rubriken närmast före 15 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fyra nya kapitel, 6 a kap., 6 b kap. 15 a kap. och 15 b kap., sju nya paragrafer, 13 kap. 4 a, 5 b, 6 d och 8 a §§, 14 kap. 1 a § och 15 kap. 2 b och 2 c §§, samt närmast före 13 kap. 8 a § en ny rubrik av följande lydelse,

dels att det i 13 kap. närmast före rubriken ”Upplysningar från och undersökningar hos andra företag” ska införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2013/14:228 Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §

I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

2. *bank*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank,

3. *bankaktiebolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

4. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska kreditinstitut,

---

²⁸ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

5. betydande filial: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,

6. blandat finansiellt holdingföretag: holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,

7. blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a. institut eller ett utländskt institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b. annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

8. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

9. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt kreditinstitut etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

10. finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,

11. finansiellt institut: ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,

b) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen

5. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

6. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt kreditinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

7. finansiellt institut: ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,

b) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen

(2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

c) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10, 12 och 15 utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 §,

8. hemland: det land där ett företag har fått tillstånd till rörelse som avses i denna lag,

9. kapitalbas: detsamma som avses i artikel 72 i *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012*,

10. kreditinstitut: bank och kreditmarknadsföretag,

11. kapitaltäckningsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut

(2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

c) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10, 12 och 15 utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 §,

12. finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a. institut eller ett utländskt institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b. annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

13. hemland: det land där ett företag har fått tillstånd till rörelse som avses i denna lag,

14. holdingföretag med blandad verksamhet: holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i *tillsynsförordningen*,

15. kapitalbas: detsamma som avses i artikel 72 i *tillsynsförordningen*,

16. kreditinstitut: bank och kreditmarknadsföretag,

17. kapitaltäckningsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut

och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG,

och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG²⁹,

18. koncernåterhämtningsplan:

en plan som upprättas av ett moderföretag inom EES i syfte att för olika scenarier identifiera åtgärder som de företag i en koncern som omfattas av grupp-baserad tillsyn avser att vidta för att bevara eller återställa koncernens eller ett i den ingående kredit-instituts eller utländskt kredit-instituts finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen,

12. kreditmarknadsbolag: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

19. kreditmarknadsbolag: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

13. kreditmarknadsförening: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

20. kreditmarknadsförening: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

14. kreditmarknadsföretag: kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsförening,

21. kreditmarknadsföretag: kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsförening,

15. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

22. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

²⁹ EUT L 176, 26.6.2013, s. 338 (Celex 32013L0036).

16. medlemsbank: en ekonomisk förening som avses i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,

23. medlemsbank: en ekonomisk förening som avses i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,

24. moderföretag inom EES: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

25. moderinstitut inom EES: ett institut eller ett utländskt institut som auktoriserats inom EES och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a. annat institut eller ett utländskt institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b. ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

26. resolutionsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012³⁰,

---

³⁰ EUT L 173, 12/06/2014, s. 190 (Celex 32014L0059).

27. samordnande tillsynsmyndighet: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva grupp-baserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag i EES,

17. sparbank: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),

18. startkapital: det kapital som för kreditinstitut avses i artikel 4.51 i förordning (EU) nr 575/2013,

28. sparbank: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),

29. startkapital: det kapital som för kreditinstitut avses i artikel 4.51 i tillsynsförordningen,

30. tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012³¹,

19. utländskt bankföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse,

20. utländskt kreditföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansierings-rörelse, och

21. utländskt kreditinstitut: ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag.

31. utländskt bankföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse,

32. utländskt kreditföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansierings-rörelse,

33. utländskt kreditinstitut: ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag, och

34. återhämtningsplan: en plan som upprättas av ett institut i syfte att för olika scenarier identifiera åtgärder som institutet avser att vidta för att bevara eller

³¹ EUT L 176, 27.6.2013, s. 1 (Celex 32013R0575).

återställa sin finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

2 §³²

Ett kreditinstitut *skall* identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Institutet *skall* härvid se till att det har en tillfredsställande intern kontroll.

Ett kreditinstitut *skall* särskilt se till att dess kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och andra risker sammantagna inte medför att institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras. För att uppfylla detta krav *skall* det åtminstone ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som det är eller kan komma att bli exponerat för. Kreditinstitutet *skall* utvärdera dessa metoder för att säkerställa att de är heltäckande.

Ett kreditinstitut *ska* identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Institutet *ska* härvid se till att det har en tillfredsställande intern kontroll. *Det ska också upprätta en återhämtningsplan eller koncernåterhämtningsplan enligt 6 a kap.*

Ett kreditinstitut *ska* särskilt se till att dess kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och andra risker sammantagna inte medför att institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras. För att uppfylla detta krav *ska* det åtminstone ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som det är eller kan komma att bli exponerat för. Kreditinstitutet *ska* utvärdera dessa metoder för att säkerställa att de är heltäckande.

³² Senast ändrad 2006:1387.

6 kap.**3 a §³³**

Ett kreditinstituts system för hantering av uppgifter om insättare och deras insättningar ska vara sådana att kreditinstitutet utan dröjsmål kan sammanställa en fullständig och tillförlitlig förteckning över institutets samtliga insättare och deras respektive insättningar.

Ett kreditinstituts system för hantering av uppgifter om insättare och deras insättningar ska vara sådana att kreditinstitutet utan dröjsmål kan sammanställa en fullständig och tillförlitlig förteckning över

1. institutets samtliga insättare och deras respektive insättningar, och

2. insättningar som gjorts

a. av fysiska personer,

b. av mikroföretag samt små och medelstora företag enligt kriteriet för årsomsättning i artikel 2.1 i kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003³⁴, och

c. via en filial utanför EES till ett svenskt kreditinstitut och som skulle betraktas som insättningar gjorda av personer eller företag som avses i 1 eller 2 om de inte hade gjorts genom filialen.

³³ Senaste lydelse 2011:830.

³⁴ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36 (Celex 32003H0361).

*Föreslagen lydelse***6a kap. Återhämtningsplaner****Upprättandet av en återhämtningsplan**

1 § Ett kreditinstitut som inte tillsammans med andra koncernföretag inom EES är föremål för gruppbasead tillsyn ska upprätta och uppdatera en återhämtningsplan.

Kreditinstitutets styrelse ska godkänna återhämtningsplanen. Den ska därefter ges in till Finansinspektionen.

Upprättande av en koncernåterhämtningsplan

2 § Ett kreditinstitut som ingår i en koncern som står under gruppbasead tillsyn ska omfattas av en koncernåterhämtningsplan som upprättas och uppdateras av moderföretaget inom EES. Det ska upprätta en individuell återhämtningsplan enbart om Finansinspektionen beslutar det. För en gränsöverskridande koncern ska ett sådant beslut fattas enligt 8 eller 9 §.

En koncernåterhämtningsplan ska identifiera åtgärder som kan bli nödvändiga att vidta på nivån för moderföretaget inom EES och i ett enskilt dotterföretag som omfattas av den gruppbaseade tillsynen.

Moderföretagets styrelse ska godkänna planen. Den ska därefter ges in till Finansinspektionen. För en gränsöverskridande koncern ska den i stället ges in till den samordnande tillsynsmyndigheten. Om Finansinspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten ska inspektionen sända över planen till berörda behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter.

Krav på en återhämtningsplan

3 § En återhämtningsplan respektive en koncernåterhämtningsplan ska innehålla uppgifter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 1 § eller tekniska standarder beslutade av kommissionen enligt artikel 5.10 i resolutionsdirektivet.

Av innehållet i en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan ska det framgå att:

1. De åtgärder som identifieras rimligen kan förväntas leda till att kreditinstitutet eller koncernen kan bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft.

2. Planen och de åtgärder som identifieras i den rimligen kan förväntas bli genomförda snabbt och effektivt vid finansiell stress och utan att leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet.

De åtgärder som identifieras i en återhämtningsplan respektive en koncernåterhämtningsplan får inte leda till att det uppkommer väsentliga hinder mot att rekonstruera eller avveckla ett kreditinstitut eller, i förekommande fall, ett annat koncernföretag som omfattas av planen.

Väsentliga brister eller hinder i en plan

4 § Finansinspektionen ska granska en återhämtningsplan för att bedöma om den uppfyller kriterierna i 3 §. Det ska göras efter samråd med behöriga myndigheter i de länder inom EES där det finns betydande filialer.

Hur granskningen och bedömningen av en koncernåterhämtningsplan för en gränsöverskridande koncern ska gå till framgår av 8–11 §§.

5 § Om Finansinspektionen identifierar väsentliga brister i en plan eller väsentliga hinder mot att genomföra åtgärderna i den ska den underrätta kreditinstitutet om vilka väsentliga brister eller hinder den identifierar och ge institutet tillfälle att yttra sig över bedömningen. Om kreditinstitutets yttrande inte leder till att inspektionen ändrar sin bedömning, ska inspektionen förelägga institutet att inom två månader komma in med en ändrad plan som åtgärdar de brister eller hinder som inspektionen identifierat. På kreditinstitutets begäran får Finansinspektionen besluta att förlänga denna tid med ytterligare en månad.

För en koncernåterhämtningsplan gäller det som i första stycket sägs om ett kreditinstitut även för ett moderföretag inom EES som inte är ett kreditinstitut.

6 § Om ett kreditinstitut inte följer inspektionens föreläggande eller om de ändringar som kreditinstitutet gjort inte undanröjer de väsentliga bristerna eller hindren, ska Finansinspektionen

1. förelägga kreditinstitutet att göra konkreta ändringar i återhämtningsplanen för att undanröja de väsentliga bristerna eller hindren, eller

2. om sådana konkreta ändringar som avses i 1 inte på ett adekvat sätt kan åtgärda bristerna eller hindren, förelägga institutet att identifiera vilka ändringar av sin affärsverksamhet som det kan göra för att undanröja de väsentliga bristerna eller hindren.

För en koncernåterhämtningsplan gäller det som i första stycket sägs om ett kreditinstitut även för ett moderföretag inom EES som inte är ett kreditinstitut.

7 § Om det trots ett föreläggande enligt 6 § fortfarande finns väsentliga brister i en plan eller väsentliga hinder mot att genomföra den, får Finansinspektionen förelägga kreditinstitutet att vidta konkreta åtgärder som innebär att det inom viss tid begränsar eller minskar riskerna i rörelsen i något avseende eller vidtar någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen.

Vid bedömningen av vilka åtgärder som är nödvändiga och proportionerliga ska hänsyn tas till hur allvarliga bristerna och hindren är och den effekt som åtgärderna skulle ha på kreditinstitutets affärsverksamhet.

För en koncernåterhämtningsplan gäller det som i första och andra styckena sägs om ett kreditinstitut även för ett moderföretag inom EES som inte är ett kreditinstitut.

Överenskommelser om en koncernåterhämtningsplan för en gränsöverskridande koncern

8 § Från det att den samordnande tillsynsmyndigheten för en gränsöverskridande koncern har sänt över en koncernåterhämtningsplan till de myndigheter som räknas upp i 2 § tredje stycket, ska inspektionen inom fyra månader från översändandet försöka komma överens med behöriga myndigheter som ingår i tillsynskollegiet för koncernen om

1. granskningen och bedömningen av koncernåterhämtningsplanen,

2. om en återhämtningsplan ska upprättas för ett individuellt kreditinstitut eller ett utländskt kreditinstitut som ingår i koncernen, och

3. om tillämpningen av åtgärder som avses i artiklarna 6.5 och 6.6 i resolutionsdirektivet för att komma till rätta med väsentliga brister i planen eller väsentliga hinder mot att genomföra den.

När Finansinspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten ska den se till att samråd sker med sådana behöriga myndigheter som avses i artikel 116 i kapitaltäckningsdirektivet och de myndigheter som ansvarar för betydande filialer.

Om myndigheterna kommer överens ska Finansinspektionen i enlighet med överenskommelsen fatta de beslut som behövs.

9 § Om en överenskommelse inte har träffats inom fyra månader ska Finansinspektionen i egenskap av samordnande myndighet fatta beslut om

1. granskningen och bedömningen av koncernåterhämtningsplanen,

2. om en återhämtningsplan ska upprättas för ett individuellt kreditinstitut i koncernen, och

3. om åtgärder som moderföretaget inom EES eller ett kreditinstitut som står under inspektionens tillsyn ska vidta för att komma till rätta med väsentliga brister i planen eller väsentliga hinder mot att genomföra den.

Om Finansinspektionen inte är samordnande myndighet, ska den ensamt fatta beslut enligt första stycket 2 och 3 beträffande kreditinstituten i koncernen.

Finansinspektionen ska inför beslutet om koncernåterhämtningsplanen enligt första stycket 1 och 3 beakta synpunkter och reservationer från de övriga behöriga myndigheterna.

10 § Om någon eller några av de behöriga myndigheterna inom fyramånadersfristen i 8 § första stycket har hänskjutit ärendet till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG³⁵, ska inspektionen skjuta upp sitt beslut enligt 9 § med en månad och invänta det beslut som Europeiska bankmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel

---

³⁵ EUT L 331, 15.12.2010, s. 12 (Celex 32010R1093).

19.3 i samma förordning. Finansinspektionen ska följa ett beslut i saken från Europeiska bankmyndigheten.

Finansinspektionen får inte hänskjuta ett ärende till Europeiska bankmyndigheten enligt 13 kap. 6 b § efter det att fyramånadersfristen har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

Första och andra styckena gäller bara bistånd att nå en överenskommelse om

1. bedömningen av koncernåterhämtningsplanen, och
2. åtgärder för att reducera riskprofilen, att möjliggöra kapitaliseringsåtgärder i rätt tid och vidta ändringar av finansieringsstrategin för att förstärka motståndskraften i kärnaffärsområden och de kritiska verksamheterna.

11 § Ett beslut enligt 8 § som fattas av en utländsk samordnande tillsynsmyndighet efter en överenskommelse med behöriga myndigheter eller på grund av att de behöriga myndigheterna inte har kommit överens inom de tidsfrister som anges i 8 §, gäller i Sverige. Beslutet är bindande för Finansinspektionen och ska ligga till grund för Finansinspektionens tillsyn.

6 b kap. Avtal om koncerninternt finansiellt stöd

Definitioner

1 § I detta kapitel betyder

1. *finansiellt stöd*: penninglån, utställande av garanti, ställande av säkerhet eller en kombination av dessa stödformer, och
2. *koncerninternt finansiellt stöd*: finansiellt stöd som utgår mellan två eller flera företag inom samma koncern.

Allmänt om avtal om koncerninternt finansiellt stöd

2 § Ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd får ingås mellan å ena sidan ett kreditinstitut som är ett moderinstitut i en medlemsstat eller ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet som är etablerade inom EES, och å den andra sidan ett dotterföretag till ett sådant företag som är etablerat i ett annat land inom eller utanför EES.

Myndighets godkännande av avtal om finansiellt stöd

3 § Innan avtal om koncerninternt finansiellt stöd ingås, ska en ansökan göras till den samordnande tillsynsmyndigheten för den koncern inom vilken avtalet om koncerninternt finansiellt stöd ingåtts.

Finansinspektionen ska i sin egenskap av samordnande myndighet genast vidarebefordra ansökan till de behöriga myndigheterna för varje avtalspart.

Moderinstitutet inom EES ansvarar för att ansökan görs till den samordnande tillsynsmyndigheten.

4 § En ansökan enligt 3 § ska innehålla texten till det föreslagna avtalet samt innehålla uppgift om vilka företag som föreslås vara parter till avtalet.

5 § Finansinspektionen ska pröva ansökan om godkännande av avtal om koncerninternt finansiellt stöd i de fall då inspektionen är samordnande tillsynsmyndighet för den koncern inom vilken finansiellt stöd ska utgå.

Finansinspektionen ska besluta att inte godkänna det föreslagna avtalet om avtalet kan anses oförenligt med de villkor som följer av 6 §.

6 § Ansökan om godkännande av avtal om koncerninternt finansiellt stöd ska godkännas om Finansinspektionen bedömer att

1. tillhandahållandet av det koncerninterna finansiella stödet i betydande grad avhjälpes de finansiella svårigheterna i det företag som tar emot det,

2. tillhandahållandet av det koncerninterna finansiella stödet syftar till att bevara eller återställa den finansiella stabiliteten i koncernen som helhet eller i något av företagen inom koncernen, och

3. tillhandahållandet av det koncerninterna finansiella stödet inte äventyrar den finansiella stabiliteten, i synnerhet i den medlemsstat i vilken den stödgivande enheten är belägen.

Finansinspektionen ska även bedöma om följande krav är uppfyllda med avseende på det stödgivande företaget:

1. Det stödgivande företags styrelse bedömer att det rimligen kan antas att ersättningen för stödet kommer att betalas samt, ifall det rör sig om ett lån, även själva kapitalbeloppet återbetalas. Om

stödet ges i form av en garanti eller annan slags säkerhet tillämpas samma villkor på den skuld som uppkommer ifall garantin eller säkerheten utlöses.

2. Det finansiella stödet ges på sådana villkor att det stödgivande företagens intressen gynnas.

3. Likviditeten eller solvensen i det stödgivande företaget äventyras inte till följd av tillhandahållandet av det finansiella stödet.

4. Det stödgivande företaget uppfyller de krav som gäller avseende kapitalbas och likviditet i kapitaltäckningsdirektivet samt de övriga krav som gäller enligt artikel 104.2 samma direktiv vid tidpunkten för tillhandahållandet av det finansiella stödet.

5. Det stödgivande företaget uppfyller de krav som gäller för stora exponeringar.

6. Tillhandahållandet av det finansiella stödet leder inte till att de krav som nämns i 4 eller 5 överträds.

7. Möjligheten till resolution av det stödgivande företaget äventyras inte till följd av tillhandahållandet av det finansiella stödet.

Finansinspektionen har rätt att bevilja undantag från kraven i andra stycket 4 och 5.

7 § Finansinspektionen ska vidarebefordra varje avtal som inspektionen godkänt, inklusive ändringar av dessa avtal till resolutionsmyndigheten.

Avtalsparternas godkännande av avtal om finansiellt stöd

8 § Innan beslut fattas om att ingå ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd ska bolagsstämman i samtliga företag vilka är parter till avtalet om koncerninternt finansiellt stöd godkänna avtalet.

9 § Ett beslut enligt 8 § ska innehålla ett bemyndigande för styrelsen att ge respektive motta koncerninternt finansiellt stöd.

10 § Beslut om att ge koncerninternt finansiellt stöd ska fattas av styrelsen i det stödgivande företaget.

Följande uppgifter ska framgå av ett beslut enligt första stycket:

1. De uppgifter som beslutet grundats på och de överväganden som gjorts.

2. Mottagaren för det koncerninterna finansiella stödet samt för vilket ändamål stödet ges.

3. På vilket vis tillhandahållandet av det koncerninterna finansiella stödet uppfyller de villkor som uppställs i 6 §.

11 § Det stödmottagande företags styrelse ska besluta om stödmottagande av koncerninternt finansiellt stöd.

12 § Styrelsen i det företag som är part till ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd ska årligen rapportera till bolagsstämman om vilka åtgärder som vidtagits med anledning av det avtal om koncerninternt finansiellt stöd som bolagsstämman godkänt.

Anmälan om givande av stöd

13 § Innan koncerninternt finansiellt stöd ges, ska styrelsen för det stödgivande företaget göra en anmälan till Finansinspektionen samt till Europeiska bankmyndigheten.

Om Finansinspektionen inte även är behörig myndighet för det stödmottagande företaget ska styrelsen för det stödgivande företaget göra en anmälan enligt första stycket även till den behöriga myndigheten för det stödmottagande företaget.

Anmälan enligt första stycket ska även göras till den samordnande myndigheten om denna myndighet inte samtidigt är behörig myndighet för det stödgivande eller för det stödmottagande företaget.

14 § En anmälan enligt 13 § ska innehålla styrelsens beslut enligt 10 § samt en detaljerad beskrivning av det avtal om koncerninternt finansiellt stöd som anmälan avser, samt en kopia av avtalet.

15 § Finansinspektionen ska i sin egenskap av behörig myndighet för det stödgivande företaget besluta att förbjuda, begränsa eller godkänna koncerninternt finansiellt stöd enligt en anmälan enligt 13 §.

16 § Ett beslut av Finansinspektionen att godkänna, förbjuda eller begränsa det finansiella stödet ska omedelbart anmälas till den samordnande tillsynsmyndigheten, den behöriga myndigheten för det stödmottagande företaget samt till Europeiska bankmyndigheten.

17 § Om Finansinspektionen inom fem arbetsdagar, räknat från det att den mottog en fullständig anmälan enligt 13 §, inte har fattat ett beslut eller beslutat att godkänna det finansiella stödet, får stödet ges i enlighet med de avtalsvillkor som följer av anmälan.

Publicering av avtalet

18 § Styrelsen i varje företag som ingått ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd ska offentliggöra att företaget ingått ett sådant avtal samt vilka som varit parter till avtalet. Styrelsen ska även offentliggöra en översiktlig beskrivning av avtalsinnehållet.

Styrelsen ska uppdatera den information som offentliggörs enligt första stycket minst en gång årligen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

4 a §

Ett kreditinstitut är skyldigt att informera Finansinspektionen om det anser att företaget kommer eller sannolikt kommer att fallera. Finansinspektionen ska omedelbart underrätta resolutionsmyndigheten och andra berörda myndigheter om underrättelsen.

5 b§

Ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 2 lagen (2015:000) om resolution är skyldigt att informera Finansinspektionen om det anser att företaget kommer eller sannolikt kommer att fallera. Finansinspektionen ska omedelbart underrätta resolutionsmyndigheten och andra berörda myndigheter om underrättelsen.

Lydelse enligt prop. 2013/14:228 Föreslagen lydelse

6 b §

Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska bankmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av artiklarna 112.2, 116 och 133 i kapitaltäckningsdirektivet.

Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska bankmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av artiklarna

1. 112.2, 116 och 133 i kapitaltäckningsdirektivet,
2. 8.3 andra stycket, 8.4 andra stycket, 20.7 och 30.5–30.7 i resolutionsdirektivet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 d §

Finansinspektionen får begära att Europeiska bankmyndigheten bistår de behöriga myndigheterna med att nå en överenskommelse i de fall som framgår av artiklarna 8.2 tredje stycket, 20.5 andra stycket, 25.4 och 30.4 andra stycket i resolutionsdirektivet.

Register över avtal

8 a §

Finansinspektionen får besluta att ett kreditinstitut eller något annat koncernföretag som omfattas av samma grupp-baserade tillsyn som institutet ska upprätta register över sina finansiella avtal och andra avtal av särskilt stor betydelse för företagets verksamhet.

14 kap.

1 a §

Det som sägs i 2 a, 3 och 4 §§ ska inte gälla vid beslut om överföring, minskning eller konvertering enligt 6 kap., 17 kap., 18 kap. eller 22 kap. lagen (2015:000) om resolution.

Lydelse enligt prop. 2013/14:228   *Föreslagen lydelse*

Ingripande mot kreditinstitut

Ingripande

15 kap.

1 §

Om ett kreditinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar *institutets* verksamhet, *institutets* bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar *institutets* verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta

Om ett kreditinstitut, *ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag, holdingföretag med blandad verksamhet eller ett finansiellt institut* har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar *företagets* verksamhet, *företagets* bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar *företagets* verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta

någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller genom att göra en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska kreditinstitutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande i enlighet med andra stycket, om det är sannolikt att ett kreditinstitut inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet.

någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller genom att göra en anmärkning. Om ett kreditinstitut begått en allvarlig överträdelse ska institutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande i enlighet med andra stycket, om det är sannolikt att ett kreditinstitut, *finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag, holdingföretag med blandad verksamhet eller ett finansiellt institut* inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar företagets verksamhet.

1 a §

Vid valet av sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om kreditinstitutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om företaget gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

1 b §

Utöver det som anges i 1 a § ska i försvårande riktning beaktas om *kreditinstitutet* tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska beaktas om *institutet*

1. i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. snabbt upphört med överträdelserna sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

2 §

Om någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör inte uppfyller de krav som anges i 3 kap. 2 § 4, ska Finansinspektionen återkalla institutets tillstånd. Det får dock ske bara om inspektionen först beslutat att anmärka på personen eller personerna och om denne eller dessa, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har gått, fortfarande finns kvar i styrelsen eller som verkställande direktör

Första stycket gäller också om styrelsen i sin helhet inte uppfyller de krav som anges i 3 kap. 2 § 5.

I stället för att återkalla tillståndet, får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får vara det. *Finansinspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess institutet utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.*

I stället för att återkalla tillståndet, får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får vara det.

Finansinspektionen får besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansi-

ellt holdingföretag eller ett finansiellt institut inte längre får vara det, om

1. företaget eller det finansiella institutet har brutit mot

a. 6 a kap. 2 § om upprättande av en koncernåterhämtningsplan,

b. 6 b kap. 13 § om anmälan om givande av stöd,

c. 13 kap. 5 b § om upplysningar om fallissemang, eller

d. 29 kap. 1 § lagen (2015:000) om resolution genom att underlåta att lämna resolutionsmyndigheten de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som resolutionsmyndigheten begär för sin verksamhet med resolutionsplaner och koncernresolutionsplaner enligt 3 kap. i den lagen, och

2. det till följd av överträdelsen bedöms vara olämpligt att personen fortsätter att ingå i styrelsen eller vara verkställande direktör.

Om Finansinspektionen fattar ett beslut enligt tredje eller fjärde stycket får inspektionen förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess institutet utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 b §

När Finansinspektionen har anledning att ingripa mot ett kreditinstitut enligt 1 eller 2 § och överträdelserna är av sådan art eller omfattning att det finns skäl att anta att kreditinstitutet kan

komma att omfattas av resolution som avses i lagen (2015:000) om resolution, ska Finansinspektionen besluta att underrätta resolutionsmyndigheten om detta. Den ska också lämna de uppgifter till resolutionsmyndigheten som den behöver för att förbereda sådana åtgärder som avses i den lagen.

Finansinspektionen ska även besluta att underrätta kreditinstitutet om förutsättningarna i första stycket föreligger och inspektionen anser att en ökning av kapitalet i kreditinstitutet är nödvändigt för att institutet inte ska fallera.

2 c §

Om Finansinspektionen ingriper mot ett kreditinstitut när förutsättningarna i 2 b § är uppfyllda ska Finansinspektionen besluta att detta är en krisavvärjande åtgärd som avses i lagen (2015:000) om resolution.

Lydelse enligt prop. 2013/14:228 Föreslagen lydelse

Om ett kreditinstitut har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1 § eller varning enligt 3 § första stycket 7 jämfört med andra stycket, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en sanktionsavgift.

7 §

Om ett kreditinstitut, *finansiellt holdingföretag, blandat finansiellt holdingföretag, ett holdingföretag med blandad verksamhet eller ett finansiellt institut* har meddelats beslut om anmärkning, eller om ett kreditinstitut har meddelats varning, enligt 1 § eller 3 § första stycket 7 jämfört med andra stycket, får Finans-

inspektionen besluta att *företaget* ska betala en sanktionsavgift.

Avgiften tillfaller staten.

8 §

Sanktionsavgiften ska fastställas till högst

1. tio procent av *kreditinstitutets* omsättning närmast föregående räkenskapsår,

2. två gånger den vinst som erhållits till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. två gånger de kostnader som undvikits till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under *institutets* första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven enligt 6 kap. 1 §.

1. tio procent av *företagets* omsättning närmast föregående räkenskapsår,

1. tio procent av *företagets* omsättning närmast föregående räkenskapsår,

2. två gånger den vinst som erhållits till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. två gånger de kostnader som undvikits till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under *företagets* första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

Avgiften för ett *kreditinstitut* får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven enligt 6 kap. 1 §.

9 §

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 1 a och 1 b §§ samt till *institutets* finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som *institutet* erhållit till följd av regelöverträdelsen eller de kostnader som undvikits.

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 1 a och 1 b §§ samt till *företagets* finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som *företaget* erhållit till följd av regelöverträdelsen eller de kostnader som undvikits.

*Föreslagen lydelse***15 a kap. Tillfällig förvaltning**

1 § Finansinspektionen får utse en eller flera tillfälliga förvaltare i ett institut om det finns skäl att anta att institutet kan komma att bli föremål för ett sådant resolutionsförfarande som avses i lagen (2015:000) om resolution och:

1. institutet har en finansiell situation som föranlett Finansinspektionen att ingripa enligt 15 kap. 1 eller 2 §, men utan att den finansiella situationen väsentligen förbättrats och inga andra åtgärder bedöms tillräckliga för att komma tillrätta med situationen, eller

2. Finansinspektionen har meddelat institutet en varning enligt 15 kap. 1 §.

Finansinspektionen får besluta att den tillfällige förvaltaren ska träda i styrelsens och den verkställande direktörens ställe, eller, besluta att den tillfällige förvaltaren ska arbeta tillsammans med styrelsen och den verkställande direktören.

Ett beslut om att den tillfällige förvaltaren ska träda i styrelsens och den verkställande direktörens ställe ska offentliggöras och registreras hos Bolagsverket.

2 § Finansinspektionen ska i beslutet om att utse en tillfällig förvaltare beskriva den tillfällige förvaltarens uppdrag och ange eventuella villkor för uppdraget.

När en tillfällig förvaltare utses för att arbeta tillsammans med styrelsen och den verkställande direktören får Finansinspektionen föreskriva att vissa beslut eller åtgärder ska föregås av samråd med eller samtycke från den tillfällige förvaltaren.

Om ett företag verkställer beslut eller vidtar åtgärder utan föregående samråd eller samtycke enligt andra stycket inverkar detta inte på rättshandlingens giltighet.

3 § En tillfällig förvaltare får inte kalla till bolagsstämma i institutet utan medgivande från Finansinspektionen.

4 § Den som utses till tillfällig förvaltare ska uppfylla kraven i 3 kap. 2 § 4.

Den som står i sådant förhållande till institutet att det kan rubba förtroendet för att han eller hon ska utföra sitt uppdrag opartiskt får inte vara tillfällig förvaltare. Detsamma gäller om det i övrigt finns någon omständighet som medför att förtroendet för hans eller hennes opartiskhet kan rubbas.

Den tillfällige förvaltaren ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om omständigheter som kan medföra jäv för honom eller henne.

Tiden för förvaltningen

5 § Finansinspektionen ska besluta hur länge den tillfälliga förvaltningen ska pågå, dock högst ett år.

Om det vid utgången av den tid som bestämts finns skäl för fortsatt tillfällig förvaltning får Finansinspektionen förlänga tiden med högst ytterligare ett år.

Entledigande av tillfällig förvaltare

6 § Finansinspektionen får närsomhelst entlediga en tillfällig förvaltare. Om en tillfällig förvaltare begär att få avgå och visar skäl till det, ska Finansinspektionen entlediga den tillfällige förvaltaren.

Tystnadsplikt

7 § En tillfällig förvaltare som deltar eller deltagit i verksamheten enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon genom sitt deltagande fått veta om enskilda affärs- eller driftförhållanden, ekonomiska eller personliga förhållanden eller risk- och sårbarhetsanalyser, planering och förberedelser eller hantering av fredstida krissituationer.

I det allmänna verksamheten tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

15 b kap. Beslut om vissa ingripanden och tillfällig förvaltning avseende gränsöverskridande koncerner

1 § När Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet ska inspektionen underrätta Europeiska bankmyndigheten och samråda med de behöriga myndigheterna i tillsynskollegiet för koncernen, om moderföretag inom EES har gjort sig skyldig till en överträdelse

1. som är av sådan art eller omfattning som anges i 15 kap. 2 b §, eller

2. som innebär att förutsättningarna för att utse en tillfällig förvaltare enligt 15 a kap. är uppfyllda.

Därefter får Finansinspektionen besluta om den ska vidta någon åtgärd. Inför beslutet ska Finansinspektionen beakta synpunkter och reservationer från de behöriga myndigheterna och beslutets potentiella effekter på den finansiella stabiliteten i de berörda länderna inom EES.

2 § Finansinspektionen ska samråda med den samordnande tillsynsmyndigheten när den i en situation som beskrivs i 1 § första stycket avser att vidta åtgärder mot ett dotterföretag till ett moderföretag inom EES.

Därefter får Finansinspektionen besluta om den ska vidta någon åtgärd. Inspektionen ska inför beslutet beakta den samordnande tillsynsmyndighetens och i förekommande fall synpunkter och reservationer som har förts fram av andra behöriga myndigheter och beslutets potentiella effekter på den finansiella stabiliteten i de berörda länderna inom EES.

3 § Om både Finansinspektionen och andra behöriga myndigheter avser att vidta åtgärder mot ett företag, ska Finansinspektionen inom fem dagar från en underrättelse enligt 1 § från den samordnande tillsynsmyndigheten, försöka komma överens med den samordnande tillsynsmyndigheten och övriga berörda behöriga myndigheterna, om åtgärderna ska samordnas eller om samma tillfälliga förvaltare ska utses för de berörda företagen.

Om myndigheterna kommer överens ska Finansinspektionen i enlighet med överenskommelsen fatta de beslut som behövs.

Bestämmelserna i första och andra stycket gäller också när Finansinspektionen är samordnande myndighet.

4 § Om en överenskommelse enligt 3 § inte har träffats inom fem dagar från underrättelsen, får Finansinspektionen fatta beslut om vilka åtgärder enligt 1 eller 2 § som ska vidtas.

Inför beslutet ska Finansinspektionen beakta synpunkter och reservationer från de behöriga myndigheterna och beslutets potentiella effekter på den finansiella stabiliteten i de berörda länderna inom EES.

5 § Om någon behörig myndighet före utgången av samrådsperioden enligt 1 eller 2 § eller utgången av den femdagarsperiod som anges i 3 § har hänskjutit ärendet som anges i artikel 30.6 i resolutionsdirektivet till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 19.3 i förordning (EU) nr 1093/2010, ska Finansinspektionen skjuta upp sitt beslut enligt 1, 2, 3 eller 4 § med tre dagar och invänta det beslut som Europeiska bankmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i samma förordning. Finansinspektionen ska följa ett beslut i saken från Europeiska bankmyndigheten.

Finansinspektionen får inte hänskjuta ett sådant ärende till Europeiska bankmyndigheten enligt 13 kap. 6 b § efter det att femdagarsperioden har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

Lydelse enligt prop. 2013/14:228 Föreslagen lydelse

16 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilken information ett kreditinstitut ska lämna till sina kunder eller

2. de krav som ska gälla för deltagande i ledningen av ett kreditinstitut enligt 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5 och 14 kap. 2 § andra stycket 1,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 3 kap. 5–7 §§,

4. vilka åtgärder som ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet och likviditet, riskhantering, genomlysning, system för hantering av uppgifter om insättare och deras insättningar, sundhet samt riktlinjer och instruktioner som avses i 6 kap. 1–5 §§,

5. vad en återhämningsplan respektive en koncernåterhämtningsplan ska innehålla och hur ofta den ska uppdateras,

6. utformningen av ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket,

7. utformningen av anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 13 §,

8. avgifter för ansökan om godkännande av avtal om koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket. samt avgifter för anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 13 §,

9. utformningen av det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 6 b kap. 10 §, och

10. utformningen av den information som styrelsen ska publicera enligt 6 b kap. 18 §.

5. kreditinstituts mångfalds-policy vid tillsättandet av styrelse samt resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter,

6. vilka begränsningar som gäller när ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag tar emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant enligt 10 kap. 12 §,

7. vilka upplysningar som ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filial i Sverige ska lämna till Finansinspektionen för dess

11. kreditinstituts mångfalds-policy vid tillsättandet av styrelse samt resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter,

12. vilka begränsningar som gäller när ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag tar emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant enligt 10 kap. 12 §,

13. vilka upplysningar som ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filial i Sverige ska lämna till Finansinspektionen för dess

tillsynsverksamhet, och

tillsyns-verksamhet,

14. vilka företag som ska upprätta register som avses i 13 kap. 8 a §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid företaget ska kunna ge in registren för olika typer av avtal,

8. sådana avgifter för tillsyn som avses i 13 kap. 16 §.

15. sådana avgifter för tillsyn som avses i 13 kap. 16 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Regeringen får meddela föreskrifter om

2 §³⁶

Regeringen får meddela föreskrifter om

handläggningen av tillståndsärenden enligt 14 kap. 1, 2 och 2 b.

1. Finansinspektionens handläggning och prövning av anmälan om avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap.,

2. handläggningen av tillståndsärenden enligt 14 kap. 1, 2 och 2 b,

3. under vilka förutsättningar Finansinspektionen ska offentliggöra information om beslut om ingripande enligt 15 kap, och

4. de närmare förutsättningarna för Finansinspektionens informationsskyldighet gentemot Europeiska bankmyndigheten och om användningen av den Europeiska bankmyndighetens databas.

Denna lag träder i kraft den ...

---

³⁶ Senaste lydelse 2009:361.

15 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs³⁷ i fråga om aktiebolagslagen (2005:551) dels att 7 kap. 20 § och 17 kap. 2 § ska ha följande lydelse, dels att det närmast före rubriken ”Tvångslikvidation på grund av Bolagsverkets beslut” ska införas en ny paragraf, 25 kap. 10 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

20 §³⁸

Kallelse till annan extra bolagsstämma än en sådan som avses i 19 § ska utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före bolagsstämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 55 a § i stället för denna paragraf.

Första stycket gäller inte om det i bolagsordningen föreskrivs att styrelsen får kalla till bolagsstämma för att besluta om kapitalökning när Finansinspektionen anser att det finns skäl att anta att aktiebolaget kan komma att omfattas av resolution enligt lagen om resolution (2015:000). En sådan kallelse får dock inte utfärdas senare än tio dagar före bolagsstämman. 16 § och 28 § tredje stycket ska inte tillämpas för kallelser enligt detta stycke.

³⁷ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

³⁸ Senaste lydelse 2010:1516.

17 kap.**2 §**

Värdeöverföringar från bolaget får ske endast enligt bestämmelserna i denna lag om

1. vinstutdelning,
2. förvärv av egna aktier,
3. minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna, och
4. gåva som avses i 5 §.

Värdeöverföring från bolaget får även ske i enlighet med ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd som godkänts enligt 6 b kap. 6 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 25 b kap. 6 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

25 kap.**10 a §**

Bestämmelserna om likvidation i 11–23 §§ gäller inte för ett aktiebolag som är i resolution enligt lagen (2015:000) om resolution. Efter ansökan från resolutionsmyndigheten ska dock Bolagsverket besluta att aktiebolag som är i resolution ska gå i likvidation. Beslutet om likvidation gäller omedelbart. Ett sådant beslut ska behandlas som ett beslut som fattats av Bolagsverket med stöd av 11 §.

Denna lag träder i kraft den ...

16 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:1047) om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens

Härigenom föreskrivs³⁹ i fråga om lagen (2005:1047) om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens att rubriken till lagen samt 1–5 och 16 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag (2005:1047) om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens

Denna lag gäller vid en rekonstruktionsåtgärd eller ett likvidationsförfarande för ett försäkringsföretag eller ett *kreditinstitut* hemmahörande i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Lagen gäller också i tillämpliga delar för andra försäkringsföretag och *kreditinstitut* som

Föreslagen lydelse

Lag (2005:1047) om internationella förhållanden rörande *finansiella företags* insolvens

1 §

Denna lag gäller vid en rekonstruktionsåtgärd eller ett likvidationsförfarande för ett försäkringsföretag eller ett *institut* hemmahörande i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). *Beträffande resolutionsåtgärder gäller bestämmelserna i denna lag även för ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 2 lagen (2015:000) om resolution och ett motsvarande utländskt företag hemmahörande inom EES.*

Lagen gäller också i tillämpliga delar för andra försäkringsföretag och *institut* som har

³⁹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

har beviljats tillstånd att bedriva verksamhet genom filial i en stat inom EES. beviljats tillstånd att bedriva verksamhet genom filial i en stat inom EES.

Lagen gäller inte för sådana försäkringsföretag vars försäkringsrörelse omfattar endast återförsäkring.

2 §

I denna lag betyder

1. rekonstruktionsåtgärd: åtgärd som har beslutats av domstol eller annan myndighet för att bevara eller återställa ett företags eller ett instituts finansiella ställning och som kan påverka andras rätt,

1. rekonstruktionsåtgärd: åtgärd som har beslutats av domstol eller annan myndighet för att bevara eller återställa ett företags eller ett instituts finansiella ställning och som kan påverka andras rätt, *inklusive en resolutionsåtgärd*,

2. resolutionsåtgärd: *utövandet av en resolutionsbefogenhet eller användningen av ett resolutionsverktyg eller något av de statliga stabiliseringsverktygen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012⁴⁰,*

2. likvidationsförfarande: tvångslikvidation, konkurs och

3. likvidationsförfarande: tvångslikvidation, konkurs och

⁴⁰ EUT L 173, 12/06/2014, s. 190 (Celex 32014L0059).

liknande kollektivt tvingande förfarande som har beslutats av domstol eller annan myndighet och innebär att företagets eller institutets tillgångar avyttras och behållningen fördelas mellan borgenärerna, aktieägarna eller delägarna,

3. *rekonstruktör*: den som utses av en myndighet för att vidta en rekonstruktionsåtgärd,
4. *förvaltare*: den som utses av en myndighet för att ha hand om ett likvidationsförfarande.

liknande kollektivt tvingande förfarande som har beslutats av domstol eller annan myndighet och innebär att företagets eller institutets tillgångar avyttras och behållningen fördelas mellan borgenärerna, aktieägarna eller delägarna,

4. *rekonstruktör*: den som utses av en myndighet för att vidta en rekonstruktionsåtgärd,

5. *förvaltare*: den som utses av en myndighet för att ha hand om ett likvidationsförfarande, och

6. *institut*: kreditinstitut och värdepappersföretag.

3 §

Svensk domstol eller annan myndighet får ta upp en ansökan om ett likvidationsförfarande, endast om företaget eller institutet är hemmahörande i Sverige eller är hemmahörande utanför EES och har beviljats tillstånd att bedriva verksamhet genom filial här.

Svensk domstol eller annan myndighet får ta upp en ansökan om ett likvidationsförfarande eller besluta om en resolutionsåtgärd, endast om företaget eller institutet är hemmahörande i Sverige eller är hemmahörande utanför EES och har beviljats tillstånd att bedriva verksamhet genom filial här.

4 §

En rekonstruktionsåtgärd och ett likvidationsförfarande i en annan stat inom EES har verkan i Sverige i enlighet med vad som gäller i den staten. Rekonstruktörens eller förvaltarens behörighet gäller också här.

Rekonstruktörens eller förvaltarens behörighet *skall* anses styrkt genom förordnandet i original eller i bestyrkt kopia eller genom annat särskilt intyg. På begäran *skall* en svensk över-

Rekonstruktörens eller förvaltarens behörighet *ska* anses styrkt genom förordnandet i original eller i bestyrkt kopia eller genom annat särskilt intyg. På begäran *ska* en svensk över-

sättning tillhandahållas.

sättning tillhandahållas.

I 26 kap. lagen (2015:000) om resolution finns ytterligare bestämmelser om verkan av resolutionsåtgärder.

5 §

I ett svenskt likvidationsförfarande och i fråga om dess verkan tillämpas svensk lag, om inte annat följer av 6–15 §§.

I ett svenskt likvidationsförfarandes och när en svensk resolutionsåtgärd beslutas och i fråga om dess verkan tillämpas svensk lag, om inte annat följer av 6–15 §§.

16 §

Det som enligt svensk lag eller annan författning gäller i fråga om anteckning av beslut om konkurs i offentliga register gäller också när en rekonstruktionsåtgärd eller ett likvidationsförfarande har beslutats i en annan stat inom EES.

Beslutet *skall* anmälas till Finansinspektionen som *skall* underrätta den som för respektive register.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om vad som *skall* framgå av anmälan om registrering.

Om det av lagen i en annan stat inom EES följer att ett svenskt likvidationsförfarande *skall* registreras där, *skall* förvaltaren se till att detta sker.

Beslutet *ska* anmälas till Finansinspektionen som *ska* underrätta den som för respektive register.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om vad som *ska* framgå av anmälan om registrering.

Om det av lagen i en annan stat inom EES följer att ett svenskt likvidationsförfarande eller en resolutionsåtgärd *ska* registreras där, *ska* förvaltaren respektive resolutionsmyndigheten enligt lagen (2015:000) om resolution se till att detta sker.

Denna lag träder i kraft den ...

17 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs⁴¹ i fråga om lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

dels att 1 kap. 5 §, 8 kap. 4 och 36 §§, 15 kap. 11 §, 23 kap. 5 a och 15 §§, 25 kap. 1, 4 och 8 §§ samt rubriken närmast före 25 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fyra nya kapitel 8 a kap., 8 b kap. 25 a kap. och 2 b kap., åtta nya paragrafer, 11 kap. 11 a §, 22 kap. 2 a §, 23 kap. 3 a och 3 b §§, 24 kap. 1 a §, 25 kap. 2 b, 2 c och 30 §§, samt närmast före 11 kap. 11 a §, 23 kap. 3 b § och 25 kap. 30 § nya rubriker av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2013/14:228

Föreslagen lydelse

1 kap. 5 §

I denna lag betyder

1. *anknutet ombud*: en fysisk eller juridisk person som har träffat avtal med ett svenskt värdepappersinstitut eller ett utländskt

2. värdepappersföretag som hör hemma inom EES om att för bara detta instituts eller företags räkning

a) marknadsföra investerings- eller sidotjänster,

b) ta emot eller vidarebefordra instruktioner eller order avseende investeringstjänster eller finansiella instrument,

c) placera finansiella instrument, eller

d) tillhandahålla investeringsrådgivning till kund avseende dessa instrument eller tjänster,

2. *behörig myndighet*: i Sverige Finansinspektionen och i särskilt angivna fall Bolagsverket och i övrigt en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska värdepappersföretag och företag som driver en reglerad marknad eller annan motsvarande marknad eller som har behörighet att utöva tillsyn över

---

⁴¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

emittenter vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad,

3. betydande filial: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,

4. blandat finansiellt holdingföretag: holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,

5. blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a. institut eller ett utländskt institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b. annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

3. börs: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd enligt denna lag att driva en eller flera reglerade marknader,

4. clearingdeltagare: den som får delta i clearingverksamheten hos en clearingorganisation,

5. clearingorganisation: ett företag som har fått tillstånd enligt 19 kap. eller förordning (EU) nr 648/2012 att driva clearingverksamhet,

6. clearingverksamhet: fortlöpande verksamhet som består i att

a) på clearingdeltagarnas vägnar göra avräkningar i fråga om deras förpliktelser att leverera finansiella instrument eller att betala i svensk eller utländsk valuta,

b) träda in som motpart till

6. börs: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd enligt denna lag att driva en eller flera reglerade marknader,

7. clearingdeltagare: den som får delta i clearingverksamheten hos en clearingorganisation,

8. clearingorganisation: ett företag som har fått tillstånd enligt 19 kap. eller förordning (EU) nr 648/2012 att driva clearingverksamhet,

9. clearingverksamhet: fortlöpande verksamhet som består i att

a) på clearingdeltagarnas vägnar göra avräkningar i fråga om deras förpliktelser att leverera finansiella instrument eller att betala i svensk eller utländsk valuta,

b) träda in som motpart till

både köpare och säljare av finansiella instrument, eller

c) på annat väsentligt sätt ansvara för att förpliktelserna avvecklas genom överförande av likvid eller instrument,

7. direktivet om marknader för finansiella instrument: Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU⁴,

8. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

9. emittent: i fråga om aktier aktiebolaget och i fråga om annat finansiellt instrument utgivaren eller utfärdaren av instrumentet,

10. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt värdepappersföretags etablering av flera driftställen i Sverige ska anses som en enda filial,

både köpare och säljare av finansiella instrument, eller

c) på annat väsentligt sätt ansvara för att förpliktelserna avvecklas genom överförande av likvid eller instrument,

10. direktivet om marknader för finansiella instrument: Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG⁴², senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU,

11. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

12. emittent: i fråga om aktier aktiebolaget och i fråga om annat finansiellt instrument utgivaren eller utfärdaren av instrumentet,

13. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt värdepappersföretags etablering av flera driftställen i Sverige ska anses som en enda filial,

14. finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,

15. finansiellt institut: ett finansiellt institut i artikel 4.1.26 i tillsynsförordningen,

---

⁴² EUT L 145 30.4.2004 s. 1 (Celex 32004L0039).

16. finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a. institut eller ett utländskt institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b. annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

11. genomförandeförordningen: kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 av den 10 augusti 2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet,

12. handelsplattform: ett multilateralt handelssystem (Multi-lateral Trading Facility, MTF) inom EES som drivs av ett värdepappersinstitut eller en börs och som sammanför ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje man – inom systemet och i enlighet med icke skönsrättsliga regler – så att detta leder till avslut,

13. hemland: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,

17. genomförandeförordningen: kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 av den 10 augusti 2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet,

18. handelsplattform: ett multilateralt handelssystem (Multi-lateral Trading Facility, MTF) inom EES som drivs av ett värdepappersinstitut eller en börs och som sammanför ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje man – inom systemet och i enlighet med icke skönsrättsliga regler – så att detta leder till avslut,

19. hemland: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,

20. holdingföretag med blandad

14. investerings tjänster och investeringsverksamheter: de tjänster och verksamheter som anges i 2 kap. 1 §,

15. kapitalbas: detsamma som avses i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag,

16. koncern: detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid det som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag,

17. kreditinstitut: bank, kreditmarknadsföretag och utländskt bank- eller kreditföretag som

verksamhet: holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,

21. investerings tjänster och investeringsverksamheter: de tjänster och verksamheter som anges i 2 kap. 1 §,

22. kapitalbas: detsamma som avses i artikel 72 i tillsynsförordningen,

23. koncern:

a. i 8 a kap., 8 b kap. och 25 b kap., detsamma som i 2 kap. 1 § lagen (2005:000) om resolution,

b. i övriga kapitel, detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid det som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag,

24. koncernåterhämtningsplan: en plan som upprättas av ett moderföretag inom EES i syfte att för olika scenarier identifiera åtgärder som de företag i en koncern som omfattas av grupp-baserad tillsyn avser att vidta för att bevara eller återställa koncernens eller ett i den ingående värdepappersbolags eller utländskt värdepappersföretags finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen,

25. kreditinstitut: bank, kreditmarknadsföretag och utländskt bank- eller kreditföretag som

driver bank- eller finansieringsrörelse från filial i Sverige,

18. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

19. professionell kund: en sådan kund som avses i 8 kap. 16 eller 17 §,

20. reglerad marknad: ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje man – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att detta leder till avslut,

driver bank- eller finansieringsrörelse från filial i Sverige,

26. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

27. moderföretag inom EES: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

28. moderinstitut inom EES: ett institut eller ett utländskt institut som auktoriserats inom EES och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a. annat institut eller ett utländskt institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b. ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

29. professionell kund: en sådan kund som avses i 8 kap. 16 eller 17 §,

30. reglerad marknad: ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje man – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att detta leder till avslut,

31. resolutionsdirektivet:

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012,⁴³

32. samordnande tillsynsmyndighet: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva grupp-baserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag i EES,

21. sidotjänster: de tjänster som anges i 2 kap. 2 §,

22. sidoverksamheter:
a) för ett värdepappersbolag de verksamheter som anges i 2 kap. 3 och 4 §§,

b) för en börs de verksamheter som anges i 13 kap. 12 §, och

c) för en clearingorganisation de verksamheter som anges i 20 kap. 7 §,

23. startkapital: det kapital som

33. sidotjänster: de tjänster som anges i 2 kap. 2 §,

34. sidoverksamheter:
a) för ett värdepappersbolag de verksamheter som anges i 2 kap. 3 och 4 §§,

b) för en börs de verksamheter som anges i 13 kap. 12 §, och

c) för en clearingorganisation de verksamheter som anges i 20 kap. 7 §,

35. startkapital: det kapital som

⁴³ EUT L 173, 12/06/2014, s. 190 (Celex 32014L0173).

för värdepappersföretag avses i artikel 4.51 i *förordning (EU) nr 575/2013*,

24. systematisk internhandlare: värdepappersinstitut som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform,

25. utländskt värdepappersföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva värdepappersrörelse,

26. värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse och som inte är ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

27. värdepappersinstitut: värdepappersbolag, svenska kreditinstitut som har fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial i Sverige,

28. värdepappersrörelse: verk-

för värdepappersföretag avses i artikel 4.51 i *tillsynsförordningen*,

36. systematisk internhandlare: värdepappersinstitut som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform,

37. tillsynsförordningen: *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012⁴⁴*,

38. utländskt värdepappersföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva värdepappersrörelse,

39. värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse och som inte är ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

40. värdepappersinstitut: värdepappersbolag, svenska kreditinstitut som har fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial i Sverige,

41. värdepappersrörelse: verk-

⁴⁴ EUT L 176 27.6.2013, s. 1 (Celex 32013R0575).

samhet som består i att yrkesmässigt tillhandahålla investerings-tjänster eller utföra investerings-verksamhet, och

samhet som består i att yrkesmässigt tillhandahålla investerings-tjänster eller utföra investerings-verksamhet,

42. *återhämtningsplan:* en plan som upprättas av ett värdepappersbolag i syfte att för olika scenarier identifiera åtgärder som institutet avser att vidta för att bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen, och

29 *öppenhetsdirektivet:*

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG7, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU.

43. *öppenhetsdirektivet:*

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG7, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

4 §

Ett värdepappersbolag *skall* identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Bolaget *skall* se till att det har en tillfredsställande intern kontroll.

Ett värdepappersbolag *ska* identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Bolaget *ska* se till att det har en tillfredsställande intern kontroll.

Sådana värdepappersbolag som anges i 8 a kap. 1 § ska också upprätta en återhämtningsplan eller

koncernåterhämtningsplan enligt 8 a kap.

Ett värdepappersbolag *skall* särskilt se till att dess kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och andra risker sammantagna inte medför att dess förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras. För att uppfylla detta krav *skall* bolaget ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som bolaget är eller kan komma att bli exponerat för.

Bolaget *skall* utvärdera dessa metoder för att säkerställa att de är heltäckande.

Ett värdepappersbolag *ska* särskilt se till att dess kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och andra risker sammantagna inte medför att dess förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras. För att uppfylla detta krav *ska* bolaget ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som bolaget är eller kan komma att bli exponerat för.

Bolaget *ska* utvärdera dessa metoder för att säkerställa att de är heltäckande.

36 §⁴⁵

Ett värdepappersbolag och ett utländskt företag som enligt 2 kap. 2 § första stycket 8 tar emot medel på konto ska ha en betalningsberedskap som är tillräcklig med hänsyn till rörelsens art och omfattning. Bolagets eller företagets system för hantering av uppgifter om kunder och deras insättningar ska vara sådana att bolaget eller företaget utan dröjsmål kan sammanställa en fullständig och tillförlitlig förteckning över samtliga kunder som har medel på konto hos bolaget eller företaget och deras respektive insättningar.

Ett värdepappersbolags system ska vidare vara sådana att bolaget utan dröjsmål kan sammanställa en fullständig och tillförlitlig förteckning över

1. värdepappersbolagets samt-

⁴⁵ Senaste lydelse 2011:831.

liga insättare och deras respektive insättningar, och

2. insättningar som gjorts av

a. fysiska personer

b. mikroföretag samt små och medelstora företag enligt kriteriet för årsomsättning i artikel 2.1 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003⁴⁶, och

3. insättningar via en filial utanför EES till värdepappersbolaget och som skulle betraktas som insättningar gjorda av personer eller företag som avses i 1 eller 2 om de inte gjorts genom filialen.

När medel tas emot på konto, ska en skriftlig överenskommelse om detta träffas.

Föreslagen lydelse

8 a kap. Återhämtningsplaner

Kapitlets tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i detta kapitel är bara tillämpliga på sådana värdepappersbolag som ska ha ett startkapital enligt 3 kap. 6 § som på minst motsvarande 730 000 euro och har tillstånd

a. för de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 3, 6, 7 och 8,

b. att som sidotjänst förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 2 kap. 2 § 1 då bolaget har fått tillstånd för någon av de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 1, 2, 4 och 5, eller

c. att som sidotjänst ta emot kunders medel på konto för att underlätta värdepappersrörelsen.

---

⁴⁶ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36 (Celex 32003H0361).

Upprättandet av en återhämtningsplan

2 § Ett värdepappersbolag som inte tillsammans med andra koncernföretag inom EES är föremål för gruppbaserad tillsyn ska upprätta och uppdatera en återhämtningsplan.

Bolagets styrelse ska godkänna återhämtningsplanen. Den ska därefter ges in till Finansinspektionen.

Upprättande av en koncernåterhämtningsplan

3 § Ett värdepappersbolag som ingår i en koncern som står under gruppbaserad tillsyn ska omfattas av en koncernåterhämtningsplan som upprättas och uppdateras av moderföretaget inom EES. Det ska upprätta en individuell återhämtningsplan enbart om Finansinspektionen beslutar det. För en gränsöverskridande koncern ska ett sådant beslut fattas enligt 9 eller 10 §.

En koncernåterhämtningsplan ska identifiera åtgärder som kan bli nödvändiga att vidta på nivån för moderföretaget inom EES och i ett enskilt dotterföretag som omfattas av den gruppbaserade tillsynen.

Moderföretagets styrelse ska godkänna planen. Den ska därefter ges in till Finansinspektionen. För en gränsöverskridande koncern ska den i stället ges in till den samordnande tillsynsmyndigheten. Om Finansinspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten ska inspektionen sända över planen till berörda behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter.

Krav på en återhämtningsplan

4 § En återhämtningsplan respektive en koncernåterhämtningsplan ska innehålla uppgifter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 1 § eller tekniska standarder beslutade av kommissionen enligt artikel 5.10 i resolutionsdirektivet.

Av innehållet i en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan ska det framgå att:

1. De åtgärder som identifieras rimligen kan förväntas leda till att värdepappersbolaget eller koncernen kan bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft.

2. Planen och de åtgärder som identifieras i den rimligen kan förväntas bli genomförda snabbt och effektivt vid finansiell stress och utan att leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet.

De åtgärder som identifieras i en återhämtningsplan respektive en koncernåterhämtningsplan får inte leda till att det uppkommer väsentliga hinder mot att rekonstruera eller avveckla ett värdepappersbolag eller, i förekommande fall, ett annat koncernföretag som omfattas av planen.

Väsentliga brister eller hinder i en plan

5 § Finansinspektionen ska granska en återhämtningsplan för att bedöma om den uppfyller kriterierna i 4 §. Det ska göras efter samråd med behöriga myndigheter i de länder inom EES där det finns betydande filialer.

Hur granskningen och bedömningen av en koncernåterhämtningsplan för en gränsöverskridande koncern ska gå till framgår av 9–12 §§.

6 § Om Finansinspektionen identifierar väsentliga brister i en plan eller väsentliga hinder mot att genomföra åtgärderna i den ska den underrätta värdepappersbolaget om vilka väsentliga brister eller hinder den identifierar och ge bolaget tillfälle att yttra sig över bedömningen. Om värdepappersbolagets yttrande inte leder till att inspektionen ändrar sin bedömning, ska inspektionen förelägga bolaget att inom två månader komma in med en ändrad plan som åtgärdar de brister eller hinder som inspektionen identifierat. På värdepappersbolagets begäran får Finansinspektionen besluta att förlänga denna tid med ytterligare en månad.

För en koncernåterhämtningsplan gäller det som i första stycket sägs om ett värdepappersbolag även för ett moderföretag inom EES som inte är ett värdepappersbolag.

7 § Om ett värdepappersbolag inte följer inspektionens föreläggande eller om de ändringar som värdepappersbolaget gjort inte undanröjer de väsentliga bristerna eller hindren, ska Finansinspektionen

1. förelägga värdepappersbolaget att göra konkreta ändringar i återhämtningsplanen för att undanröja de väsentliga bristerna eller hindren, eller

2. om sådana konkreta ändringar som avses i 1 inte på ett adekvat sätt kan åtgärda bristerna eller hindren, förelägga värdepappersbolaget att identifiera vilka ändringar av sin affärsverksamhet som det kan göra för att undanröja de väsentliga bristerna eller hindren.

För en koncernåterhämtningsplan gäller det som i första stycket sägs om ett värdepappersbolag även för ett moderföretag inom EES som inte är ett värdepappersbolag.

8 § Om det trots ett föreläggande enligt 7 § fortfarande finns väsentliga brister i en plan eller väsentliga hinder mot att genomföra den, får Finansinspektionen förelägga värdepappersbolaget att vidta konkreta åtgärder som innebär att det inom viss tid begränsar eller minskar riskerna i rörelsen i något avseende eller vidtar någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen.

Vid bedömningen av vilka åtgärder som är nödvändiga och proportionerliga ska hänsyn tas till hur allvarliga bristerna och hindren är och den effekt som åtgärderna skulle ha på värdepappersbolagets affärsverksamhet.

För en koncernåterhämtningsplan gäller det som i första och andra styckena sägs om ett värdepappersbolag även för ett moderföretag inom EES som inte är ett värdepappersbolag.

Överenskommelser om en koncernåterhämtningsplan

9 § Från det att den samordnande tillsynsmyndigheten har sänt över en koncernåterhämtningsplan till de myndigheter som räknas upp i 3 § tredje stycket, ska inspektionen inom fyra månader från översändandet försöka komma överens med behöriga myndigheter som ingår i tillsynskollegiet för koncernen om

1. granskningen och bedömningen av koncernåterhämtningsplanen,

2. om en återhämtningsplan ska upprättas för ett individuellt värdepappersbolag eller ett utländskt värdepappersföretag som ingår i koncernen, och

3. om tillämpningen av åtgärder som avses i artiklarna 6.5 och 6.6 i resolutionsdirektivet för att komma till rätta med väsentliga brister i planen eller väsentliga hinder mot att genomföra den.

När Finansinspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten ska den se till att samråd sker med sådana behöriga myndig-

heter som avses i artikel 116 i kapitaltäckningsdirektivet och de myndigheter som ansvarar för betydande filialer.

Om myndigheterna kommer överens ska Finansinspektionen i enlighet med överenskommelsen fatta de beslut som behövs.

10 § Om en överenskommelse inte har träffats inom fyra månader ska Finansinspektionen i egenskap av samordnande myndighet fatta beslut om

1. granskningen och bedömningen av koncernåterhämtningsplanen,

2. om en återhämtningsplan ska upprättas för ett individuellt värdepappersbolag i koncernen, och

3. om åtgärder som moderföretaget inom EES eller ett värdepappersbolag som står under inspektionens tillsyn ska vidta för att komma till rätta med väsentliga brister i planen eller väsentliga hinder mot att genomföra den.

Om Finansinspektionen inte är samordnande myndighet, ska den ensamt fatta beslut enligt första stycket 2 och 3 beträffande värdepappersbolagen i koncernen.

Finansinspektionen ska inför beslutet om koncernåterhämtningsplanen enligt första stycket 1 och 3 beakta synpunkter och reservationer från de övriga behöriga myndigheterna.

11 § Om någon eller några av de behöriga myndigheterna inom fyramånadersfristen i 9 § första stycket har hänskjutit ärendet till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG⁴⁷, ska inspektionen skjuta upp sitt beslut enligt 10 § med en månad och invänta det beslut som Europeiska bankmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i samma förordning. Finansinspektionen ska följa ett beslut i saken från Europeiska bankmyndigheten.

Finansinspektionen får inte hänskjuta ett ärende till Europeiska bankmyndigheten efter det att fyramånadersfristen har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

---

⁴⁷ EUT L 331, 15.12.2010, s. 12 (Celex 32010R1093).

Första och andra styckena gäller bara bistånd att nå en överenskommelse om

1. bedömningen av koncernåterhämtningsplanen, och
2. åtgärder för att reducera riskprofilen, att möjliggöra kapitaliseringsåtgärder i rätt tid och vidta ändringar av finansieringsstrategin för att förstärka motståndskraften i kärnaffärsområden och de kritiska verksamheterna.

12 § Ett sådant beslut enligt 9 § som fattas av en utländsk samordnande tillsynsmyndighet efter en överenskommelse med behöriga myndigheter eller på grund av att de behöriga myndigheterna inte har kommit överens inom de tidsfrister som anges i 9 §, gäller i Sverige. Beslutet är bindande för Finansinspektionen och ska ligga till grund för Finansinspektionens tillsyn.

Bemyndigande

13 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad en återhämtningsplan respektive en koncernåterhämtningsplan ska innehålla och hur ofta den ska uppdateras.

8 b kap. Avtal om koncerninternt finansiellt stöd

Definitioner

1 § I detta kapitel betyder

1. *finansiellt stöd*: penninglån, utställande av garanti, ställande av säkerhet eller en kombination av dessa stödformer, och
2. *koncerninternt finansiellt stöd*: finansiellt stöd som utgår mellan två eller flera företag inom samma koncern.

Allmänt om avtal om koncerninternt finansiellt stöd

2 § Ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd får ingås mellan å ena sidan ett värdepappersbolag som är ett moderinstitut i en medlemsstat eller ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet som är etablerade inom EES, och

å den andra sidan ett dotterföretag till ett sådant företag som är etablerat i ett annat land inom eller utanför EES.

Myndighets godkännande av avtal om finansiellt stöd

3 § Innan avtal om koncerninternt finansiellt stöd ingås, ska en ansökan göras till den samordnande tillsynsmyndigheten som ansvarar för den gruppbaseade tillsynen över den koncern inom vilken avtalet om koncerninternt finansiellt stöd ingåtts.

Finansinspektionen ska i sin egenskap av samordnande myndighet genast vidarebefordra ansökan till de behöriga myndigheterna för varje avtalspart.

Moderinstitutet inom EES ansvarar för att ansökan görs till den samordnande tillsynsmyndigheten.

4 § En ansökan enligt 3 § ska innehålla texten till det föreslagna avtalet samt innehålla uppgift om vilka företag som föreslås vara parter till avtalet.

5 § Finansinspektionen ska pröva ansökan om godkännande av avtal om koncerninternt finansiellt stöd i de fall då inspektionen är samordnande tillsynsmyndighet för den koncern inom vilken finansiellt stöd ska utgå.

Finansinspektionen ska besluta att inte godkänna det föreslagna avtalet om avtalet kan anses oförenligt med de villkor som följer av 6 §.

6 § Ansökan om godkännande av avtal om koncerninternt finansiellt stöd ska godkännas om Finansinspektionen bedömer att:

1. tillhandahållandet av det koncerninternas finansiella stödet i betydande grad avhjälper de finansiella svårigheterna i det företag som tar emot det,

2. tillhandahållandet av det koncerninternas finansiella stödet syftar till att bevara eller återställa den finansiella stabiliteten i koncernen som helhet eller i något av företagen inom koncernen, och

3. tillhandahållandet av det koncerninternas finansiella stödet inte äventyrar den finansiella stabiliteten, i synnerhet i den medlemsstat i vilken den stödgivande enheten är belägen.

Finansinspektionen ska även bedöma om följande krav är uppfyllda med avseende på det stödgivande företaget:

1. Det stödgivande företags styrelse bedömer att det rimligen kan antas att ersättningen för stödet kommer att betalas samt, ifall det rör sig om ett lån, även själva kapitalbeloppet återbetalas. Om stödet ges i form av en garanti eller annan slags säkerhet tillämpas samma villkor på den skuld som uppkommer ifall garantin eller säkerheten utlöses.

2. Det finansiella stödet ges på sådana villkor att det stödgivande företags intressen gynnas.

3. Likviditeten eller solvensen i det stödgivande företaget äventyras inte till följd av tillhandahållandet av det finansiella stödet.

4. Det stödgivande företaget uppfyller de krav som gäller avseende kapitalbas och likviditet i kapitaltäckningsdirektivet samt de övriga krav som gäller enligt artikel 104.2 samma direktiv vid tidpunkten för tillhandahållandet av det finansiella stödet.

5. Det stödgivande företaget uppfyller de krav som gäller för stora exponeringar.

6. Tillhandahållandet av det finansiella stödet leder inte till att de krav som nämns i 4 eller 5 överträds.

7. Möjligheten till resolution av det stödgivande företaget äventyras inte till följd av tillhandahållandet av det finansiella stödet.

Finansinspektionen har rätt att bevilja undantag från kraven i andra stycket 4 och 5.

7 § Finansinspektionen ska vidarebefordra varje avtal som inspektionen godkänt, inklusive ändringar av dessa avtal till resolutionsmyndigheten.

Avtalsparternas godkännande av avtal om finansiellt stöd

8 § Innan beslut fattas om att ingå ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd ska bolagsstämman i samtliga företag vilka är parter till avtalet om koncerninternt finansiellt stöd godkänna avtalet.

9 § Ett beslut enligt 8 § ska innehålla ett bemyndigande för styrelsen att ge respektive motta koncerninternt finansiellt stöd.

10 § Beslut om att ge koncerninternt finansiellt stöd ska fattas av styrelsen i det stödgivande företaget.

Följande uppgifter ska framgå av ett beslut enligt första stycket:

1. De uppgifter som beslutet grundats på och de överväganden som gjorts.

2. Mottagaren för det koncerninterna finansiella stödet samt för vilket ändamål stödet ges.

3. På vilket vis tillhandahållandet av det koncerninterna finansiella stödet uppfyller de villkor som uppställs i 6 §.

11 § Det stödmottagande företags styrelse ska besluta om stödmottagande av koncerninternt finansiellt stöd.

12 § Styrelsen i det företag som är part till ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd ska årligen rapportera till bolagsstämman om vilka åtgärder som vidtagits med anledning av det avtal om koncerninternt finansiellt stöd som bolagsstämman godkänt.

Anmälan om givande av stöd

13 § Innan koncerninternt finansiellt stöd ges, ska styrelsen för det stödgivande företaget göra en anmälan till Finansinspektionen samt till Europeiska bankmyndigheten.

Om Finansinspektionen inte även är behörig myndighet för det stödmottagande företaget ska styrelsen för det stödgivande företaget göra en anmälan enligt första stycket även till den behöriga myndigheten för det stödmottagande företaget.

Anmälan enligt första stycket ska även göras till den samordnande myndigheten om denna myndighet inte samtidigt är behörig myndighet för det stödgivande eller för det stödmottagande företaget.

14 § En anmälan enligt 13 § ska innehålla styrelsens beslut enligt 10 § samt en detaljerad beskrivning av det avtal om koncerninternt finansiellt stöd som anmälan avser, samt en kopia av avtalet.

15 § Finansinspektionen ska i sin egenskap av behörig myndighet för det stödgivande företaget besluta att förbjuda, begränsa eller godkänna koncerninternt finansiellt stöd enligt en anmälan enligt 13 §.

16 § Ett beslut av Finansinspektionen att godkänna, förbjuda eller begränsa det finansiella stödet ska omedelbart anmälas till den samordnande tillsynsmyndigheten, den behöriga myndigheten för det stödmottagande företaget samt till Europeiska bankmyndigheten.

17 § Om Finansinspektionen inom fem arbetsdagar, räknat från det att den mottog en fullständig anmälan enligt 13 §, inte har fattat ett beslut eller beslutat att godkänna det finansiella stödet, får stödet ges i enlighet med de avtalsvillkor som följer av anmälan.

Publicering av avtalet

18 § Styrelsen i varje företag som ingått ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd ska offentliggöra att företaget ingått ett sådant avtal samt vilka som varit parter till avtalet. Styrelsen ska även offentliggöra en översiktlig beskrivning av avtalsinnehållet.

Styrelsen ska uppdatera den information som offentliggörs enligt första stycket minst en gång årligen.

Bemyndiganden

19 § Finansinspektionen får meddela föreskrifter om

1. utformningen av ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 3 § första stycket.,

2. Finansinspektionens handläggning och prövning av ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd,

3. utformningen av anmälan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 13 §,

4. Finansinspektionens handläggning och prövning av anmälan om avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd,

5. avgifter för ansökan om tillstånd gällande avtal om koncerninternt finansiellt stöd enligt 3 § första stycket samt avgifter för anmälan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 13 §,

6. utformningen av det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 10 §, och

7. utformningen av den information som styrelsen ska publicera enligt 18 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Avnotering

11 kap.

11 a §

Ett värdepappersinstitut ska avslå en begäran om upptagande till handel eller besluta att ett finansiellt instrument inte längre ska vara upptaget till handel på en handelsplattform (avnotering), om resolutionsmyndigheten begär det enligt 15 kap. 3 § första stycket 2 lagen om (2015:000) resolution eller en utländsk resolutionsmyndighet begär det enligt nationell lagstiftning som genomför artikel 64.1 c i resolutionsdirektivet.

15 kap.

11 §

En börs *skall* avslå en begäran om upptagande till handel eller besluta att ett finansiellt instrument inte längre *skall* vara upptaget till handel (avnotering), om instrumentet inte uppfyller de krav som gäller för upptagande till handel eller om emittenten allvarligt åsidosätter sina förpliktelser enligt denna lag eller någon annan författning. Avnotering av ett finansiellt instrument som har tagits upp till handel *skall* även ske på begäran av den efter vars begäran instrumentet har tagits

En börs *ska* avslå en begäran om upptagande till handel eller besluta att ett finansiellt instrument inte längre *ska* vara upptaget till handel (avnotering), om instrumentet inte uppfyller de krav som gäller för upptagande till handel eller om emittenten allvarligt åsidosätter sina förpliktelser enligt denna lag eller någon annan författning *eller om resolutionsmyndigheten begär det enligt 15 kap. 3 § första stycket 1 lagen om (2015:000) resolution eller en utländsk resolutionsmyndighet*

upp till handel. Om det är lämpligt från allmän synpunkt, får avnotering skjutas upp.

begär det enligt nationell lagstiftning som genomför artikel 64.1 c i resolutionsdirektivet. Avnotering av ett finansiellt instrument som har tagits upp till handel ska även ske på begäran av den efter vars begäran instrumentet har tagits upp till handel. Om det är lämpligt från allmän synpunkt, får avnotering skjutas upp.

Avnotering får inte beslutas utan att emittenten har fått tillfälle att yttra sig över det som har tillförts ärendet genom någon annan än emittenten själv, om det inte är uppenbart obehövt eller om beslutet inte kan skjutas upp.

En börs *skall* omedelbart offentliggöra ett beslut om avnotering och informera Finansinspektionen om beslutet. Inspektionen skall därefter underrätta övriga behöriga myndigheter inom EES om beslutet.

En börs *ska* omedelbart offentliggöra ett beslut om avnotering och informera Finansinspektionen om beslutet. Inspektionen *ska* därefter underrätta övriga behöriga myndigheter inom EES om beslutet.

22 kap.

2 a §

Finansinspektionen ska fatta ett beslut enligt 2 § första eller andra stycket om resolutionsmyndigheten begär det enligt 15 kap. 3 § första stycket 3 lagen (2015:000) om resolution eller om en utländsk resolutionsmyndighet begär det enligt nationell lagstiftning som genomför artikel 64.1 c i resolutionsdirektivet.

23 kap.

3 a §

Ett värdepappersbolag och ett sådant företag som avses i 1 kap. första stycket 2 lagen (2015:000) om resolution är skyldigt att

informera Finansinspektionen om det anser att det kommer eller sannolikt kommer att fallera. Finansinspektionen ska omedelbart underrätta resolutionsmyndigheten och andra berörda myndigheter om underrättelsen.

Register över avtal

3 b §

Resolutionsmyndigheten får besluta att ett värdepappersbolag eller något annat koncernföretag som omfattas av samma gruppbaseade tillsyn som bolaget ska upprätta register över sina finansiella avtal och andra avtal av särskilt stor betydelse för företagets verksamhet.

5 a §⁴⁸

Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av artiklarna 58a, 62.1, 62.2 och 62.3 i direktivet om marknader för finansiella instrument och artikel 25.2a i öppenhetsdirektivet.

Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska bankmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av 8.3 andra stycket, 8.4 andra stycket, 20.7 och 30.5–30.7 i resolutionsdirektivet.

Finansinspektionen får även begära att Europeiska bankmyn-

---

⁴⁸ Senaste lydelse 2012:197.

digheten bistår de behöriga myndigheterna med att nå en överenskommelse i de fall som framgår av artiklarna 8.2 tredje stycket, 20.5 andra stycket, 25.4 och 30.4 andra stycket i resolutionsdirektivet.

15 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka upplysningar ett företag *skall* lämna till Finansinspektionen enligt 2 § första stycket och när upplysningarna skall lämnas,

2. hur uppgiftsskyldigheten enligt 3 § *skall* fullgöras,

3. löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning hos börser, clearingorganisationer samt sådana utländska företag som har tillstånd att driva en reglerad marknad från filial i Sverige, samt

4. sådana avgifter för tillsyn som avses i 12 och 13 §§.

1. vilka upplysningar ett företag *ska* lämna till Finansinspektionen enligt 2 § första stycket och när upplysningarna skall lämnas,

2. hur uppgiftsskyldigheten enligt 3 § *ska* fullgöras,

3. vilka företag som ska upprätta register som avses i 13 kap. 3 b §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid företaget ska kunna ge in registren för olika typer av avtal,

4. löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning hos börser, clearingorganisationer samt sådana utländska företag som har tillstånd att driva en reglerad marknad från filial i Sverige, samt

5. sådana avgifter för tillsyn som avses i 12 och 13 §§.

24 kap.

1 a §

Det som sägs i 2, 4 och 5 §§ ska inte gälla vid beslut om överföring, minskning eller konvertering enligt 6 kap., 17 kap., 18 kap. eller 22 kap. lagen (2015:000) om resolution.

25 kap.

Lydelse enligt prop. 2013/14:228 Föreslagen lydelse

Ingripande *mot svenska värdepappersinstitut, börser och svenska clearingorganisationer*

Ingripande

1 §

Om ett svenskt värdepappersinstitut, en börs *eller* en svensk clearingorganisation har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller genom att göra en anmärkning. Om *överträdelsen är* allvarlig, ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Om ett svenskt värdepappersinstitut, en börs, en svensk clearingorganisation, *ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag, ett holdingföretag med blandad verksamhet eller ett finansiellt institut* har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller genom att göra en anmärkning. Om *ett svenskt värdepappersbolag, en börs eller en svensk clearingorganisation har begått en* allvarlig *överträdelse*, ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är

Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande i enlighet med andra stycket om det är sannolikt att ett värdepappersbolag inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar *bolagets* verksamhet.

tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande i enlighet med andra stycket om det är sannolikt att ett värdepappersbolag, *ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag, ett holdingföretag med blandad verksamhet eller ett finansiellt institut* inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar *företagets* verksamhet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 b §

När Finansinspektionen har anledning att ingripa mot ett värdepappersbolag enligt 1 eller 4 § och överträdelserna är av sådan art eller omfattning att det finns skäl att anta att värdepappersbolaget kan komma att omfattas av resolution som avses i lagen (2015:000) om resolution ska Finansinspektionen besluta att underrätta resolutionsmyndigheten om detta. Den ska också lämna de uppgifter till resolutionsmyndigheten som den behöver för att förbereda sådana åtgärder som avses i den lagen.

Finansinspektionen ska även besluta att underrätta värdepappersbolaget om förutsättningarna i första stycket föreligger och inspektionen anser att en

ökning av kapitalet i värdepappersbolaget är nödvändigt för att bolaget inte ska fallera.

2 c §

Om Finansinspektionen ingriper mot ett värdepappersbolag när förutsättningarna i 2 b § är uppfyllda ska Finansinspektionen besluta att detta är en krisavvärjande åtgärd som avses i lagen (2015:000) om resolution.

Lydelse enligt prop. 2013/14:228 Föreslagen lydelse

4 §

Om någon som ingår i ett värdepappersbolags, en börs eller en svensk clearingorganisations styrelse eller är verkställande direktör inte uppfyller de krav som anges i 3 kap. 1 § första stycket 5, 12 kap. 2 § 4 och 19 kap. 3 § 4, ska Finansinspektionen återkalla företagets tillstånd. Detta får dock ske bara om inspektionen först har beslutat att påtala för företaget att personen eller personerna inte uppfyller kraven och om denne eller dessa, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har gått, fortfarande finns kvar i styrelsen eller som verkställande direktör.

Första stycket gäller också om styrelsen i sin helhet inte uppfyller de krav som anges i 3 kap. 1 § 6.

I stället för att återkalla tillståndet, får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får vara det. *Inspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess företaget har utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.*

I stället för att återkalla tillståndet, får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får vara det.

Finansinspektionen får besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansi-

ellt holdingföretag eller ett finansiellt institut inte längre får vara det, om

1. företaget eller det finansiella institutet har brutit mot

a. 8 a kap. 3 § om upprättande av en koncernåterhämtningsplan,

b. 8 b kap. 13 § om anmälan om givande av stöd,

c. 23 kap. 3 a § om upplysningar om fallissemang,

d. 29 kap. 1 § lagen (2015:000) om resolutions genom att underlåta att lämna resolutionsmyndigheten de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som resolutionsmyndigheten begär för sin verksamhet med resolutionsplaner och koncernresolutionsplaner enligt 3 kap. i den lagen, och

2. det till följd av överträdelsen bedöms vara olämpliga att personen fortsätter att ingå i styrelsen eller vara verkställande direktör.

Om Finansinspektionen fattar ett beslut enligt tredje och fjärde styckena får inspektionen förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess företaget har utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.

Det som sägs i första och tredje styckena ska tillämpas även på ställföreträdare för verkställande direktör.

Det som sägs i första och tredje–femte styckena om verkställande direktör ska tillämpas även på en ställföreträdare för verkställande direktör.

8 §

Om ett svenskt värdepappersinstitut, en börs eller en

Om ett svenskt värdepappersinstitut, en börs, en

svensk clearingorganisation har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1 § eller varning enligt 5 § första stycket 1 och 5 jämfört med andra stycket, får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en sanktionsavgift.

svensk clearingorganisation, *ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag, ett holdingföretag med blandad verksamhet eller ett finansiellt institut*, har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1 § eller varning enligt 5 § första stycket 1 och 5 jämfört med andra stycket, får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en sanktionsavgift.

Avgiften tillfaller staten.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bemyndiganden

30 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. under vilka förutsättningar Finansinspektionen ska offentliggöra information om beslut om ingripande, och

2. de närmare förutsättningarna för Finansinspektionens informationsskyldighet gentemot Europeiska bankmyndigheten och om användningen av Europeiska bankmyndighetens databas.

Föreslagen lydelse

25 a kap. Tillfällig förvaltning

1 § Finansinspektionen får utse en eller flera tillfälliga förvaltare i ett värdepappersbolag om det finns skäl att anta att värdepappersbolaget kan komma att bli föremål för ett sådant resolutionsförfarande som avses i lagen (2015:000) om resolution, och

1. värdepappersbolaget har en finansiell situation som föranlett Finansinspektionen att ingripa enligt 25 kap. 1, 2 eller 4 §§, men utan att den finansiella situationen väsentligen förbättrats och inga andra åtgärder bedöms tillräckliga för att komma tillrätta med situationen, eller

2. Finansinspektionen har meddelat värdepappersbolaget en varning enligt 25 kap. 1 §.

Finansinspektionen får besluta att den tillfällige förvaltaren ska träda i styrelsens och den verkställande direktörens ställe, eller, besluta att den tillfällige förvaltaren ska arbeta tillsammans med styrelsen och den verkställande direktören.

Ett beslut om att den tillfällige förvaltaren ska träda i styrelsens och den verkställande direktörens ställe ska offentliggöras och registreras hos Bolagsverket.

2 § Finansinspektionen ska i beslutet om att utse en tillfällig förvaltare beskriva den tillfällige förvaltarens uppdrag och ange eventuella villkor för uppdraget.

När en tillfällig förvaltare utses för att arbeta tillsammans med styrelsen och den verkställande direktören får Finansinspektionen föreskriva att vissa beslut eller åtgärder ska föregås av samråd med eller samtycke från den tillfällige förvaltaren.

Om ett företag verkställer beslut eller vidtar åtgärder utan föregående samråd eller samtycke enligt andra stycket inverkar detta inte på rättshandlingens giltighet.

3 § En tillfällig förvaltare får inte kalla till bolagsstämma i värdepappersbolaget utan medgivande från Finansinspektionen.

4 § Den som utses till tillfällig förvaltare ska uppfylla kraven i 3 kap. 1 § 5.

Den som står i sådant förhållande till värdepappersbolaget att det kan rubba förtroendet för att han eller hon ska utföra sitt uppdrag opartiskt får inte vara tillfällig förvaltare. Detsamma gäller om det i övrigt finns någon omständighet som medför att förtroendet för hans eller hennes opartiskhet kan rubbas.

Den tillfällige förvaltaren ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om omständigheter som kan medföra jäv för honom eller henne.

Tiden för förvaltningen

5 § Finansinspektionen ska besluta hur länge den tillfälliga förvaltningen ska pågå, dock högst ett år.

Om det vid utgången av den tid som bestämts finns skäl för fortsatt tillfällig förvaltning får Finansinspektionen förlänga tiden med högst ytterligare ett år.

Entledigande av tillfällig förvaltare

6 § Finansinspektionen får närsomhelst entlediga en tillfällig förvaltare. Om en tillfällig förvaltare begär att få avgå och visar skäl till det, ska Finansinspektionen entlediga den tillfällige förvaltaren.

Tystnadsplikt

7 § En tillfällig förvaltare som deltar eller deltagit i verksamheten enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon genom sitt deltagande fått veta om enskilda affärs- eller driftförhållanden, ekonomiska eller personliga förhållanden eller risk- och sårbarhetsanalyser, planering och förberedelser eller hantering av fredstida krissituationer.

I det allmänna verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

25 b kap. Beslut om vissa ingripanden och tillfällig förvaltning avseende gränsöverskridande koncerner

1 § När Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet ska inspektionen underrätta Europeiska bankmyndigheten och samråda med de behöriga myndigheterna i tillsynskollegiet för koncernen, om moderföretag inom EES har gjort sig skyldig till en överträdelse

1. som är av sådan art eller omfattning som anges i 25 kap. 2 b §, eller

2. som innebär att förutsättningarna för att utse en tillfällig förvaltare enligt 25 a kap. är uppfyllda.

Därefter får Finansinspektionen besluta om den ska vidta någon åtgärd. Inför beslutet ska Finansinspektionen beakta synpunkter

och reservationer från de behöriga myndigheterna och beslutets potentiella effekter på den finansiella stabiliteten i de berörda länderna inom EES.

2 § Finansinspektionen ska samråda med den samordnande tillsynsmyndigheten när den i en situation som beskrivs i 1 § första stycket avser att vidta åtgärder mot ett dotterföretag till ett moderföretag inom EES.

Därefter får Finansinspektionen besluta om den ska vidta någon åtgärd. Inspektionen ska inför beslutet beakta den samordnande tillsynsmyndighetens och i förekommande fall synpunkter och reservationer som har förts fram av andra behöriga myndigheter och beslutets potentiella effekter på den finansiella stabiliteten i de berörda länderna inom EES.

3 § Om både Finansinspektionen och andra behöriga myndigheter avser att vidta åtgärder mot ett företag, ska Finansinspektionen inom fem dagar från en underrättelse enligt 1 § från den samordnande tillsynsmyndigheten, försöka komma överens med den samordnande tillsynsmyndigheten och övriga berörda behöriga myndigheterna, om åtgärderna ska samordnas eller om samma tillfälliga förvaltare ska utses för de berörda företagen.

Om myndigheterna kommer överens ska Finansinspektionen i enlighet med överenskommelsen fatta de beslut som behövs.

Bestämmelserna i första och andra stycket gäller också när Finansinspektionen är samordnande myndighet.

4 § Om en överenskommelse enligt 3 § inte har träffats inom fem dagar från underrättelsen, får Finansinspektionen fatta beslut om vilka åtgärder enligt 1 eller 2 § som ska vidtas.

Inför beslutet ska Finansinspektionen beakta synpunkter och reservationer från de behöriga myndigheterna och beslutets potentiella effekter på den finansiella stabiliteten i de berörda länderna inom EES.

5 § Om någon behörig myndighet före utgången av samrådsperioden enligt 1 eller 2 § eller utgången av den femdagarsperiod som anges i 3 § har hänskjutit ärendet som anges i artikel 30.6 i resolutionsdirektivet till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 19.3 i förordning (EU) nr 1093/2010, ska Finansinspektionen skjuta upp sitt beslut enligt 1, 2, 3 eller 4 § med tre dagar och invänta det beslut som Europeiska bankmyndigheten

kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i samma förordning. Finansinspektionen ska följa ett beslut i saken från Europeiska bankmyndigheten.

Finansinspektionen får inte hänskjuta ett sådant ärende till Europeiska bankmyndigheten enligt 23 kap. 5 a § efter det att femdagarsfristen har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

Denna lag träder i kraft den ...

18 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs⁴⁹ i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 30 kap. 12, 13 och 30 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 30 kap. 8 § ska lyda ”Sekretessbrytande bestämmelser,

dels att det i lagen ska införas fyra nya paragrafer, 30 kap. 8 a och 12 a–12 c §§, och närmast före 12 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

8 a §

Sekretess enligt 4 § första stycket hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild person som deltar i resolutionsprocessen enligt lagen (2015:000) om resolution, om uppgiften behövs för att planera eller utföra en resolutionsåtgärd.

12 §

Sekretess gäller i ärende om förebyggande statligt stöd enligt lagen (2015:000) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och i ärende om statligt stöd enligt 23 kap. lagen (2015:000) om resolution, till dess ärendet har slutförts

Sekretess gäller i ärende enligt *lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut*, till dess ärendet har slutförts

⁴⁹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållande hos den som ärendet avser, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

I ett avslutat ärende som avses i första stycket gäller sekretess

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållande hos den som ärendet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Resolution

12 a §

*Sekretess gäller i resolutions-
ärende enligt lagen (2015:000) om
resolution, till dess ärendet har
slutförts*

*1. för uppgift om affärs- eller
driftförhållande hos den som
ärendet avser, och*

*2. för uppgift om ekonomiska
eller personliga förhållanden för
annan som har trätt i affärsför-
bindelse eller liknande förbind-
else med den som ärendet avser.*

*I ett avslutat ärende som avses
i första stycket gäller sekretess*

*1. för uppgift om affärs- eller
driftförhållande hos den som
ärendet avser, om det kan antas
att den enskilde lider skada om
uppgiften röjs, och*

*2. för uppgift om ekonomiska
eller personliga förhållanden för
annan som har trätt i affärs-*

förbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

12 b §

Sekretess gäller i andra ärenden enligt lagen (2015:000) om resolution än de som avses i 12 och 12 a §§

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållande hos den som ärendet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretessbrytande bestämmelse

12 c §

Sekretess enligt 12 a och 12 b §§ hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild person som deltar i resolutionsprocessen enligt lagen (2015:000) om resolution, om uppgiften behövs för att planera eller utföra en resolutionsåtgärd.

13 §

Får en myndighet i ett ärende som avses i 12 § en uppgift som är sekretessreglerad i 31 kap. 1 § första stycket eller 31 kap. 2 § från Riksbanken eller Riksgäldskontoret, blir sekretessbestämelsen tillämplig på uppgiften även i ärendet.

Får en myndighet i ett ärende som avses i 12, 12 a eller 12 b § en uppgift som är sekretessreglerad i 31 kap. 1 § första stycket eller 31 kap. 2 § från Riksbanken eller Riksgäldskontoret, blir sekretessbestämelsen tillämplig på uppgiften även i ärendet.

Sekretessen gäller dock inte om uppgiften ingår i ett beslut av den mottagande myndigheten.

Lydelse enligt prop. 2013:14:228 Föreslagen lydelse

30 §

Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 b §, 12 § första stycket och andra stycket 2, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2 och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 b § 12 § första stycket och andra stycket 2, 12 a § första stycket och andra stycket 2, 12 b § första stycket 2, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2 och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 24 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än affärs- och driftförhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

Den tystnadsplikt som följer av 18 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om en enskilds personliga förhållanden vars röjande kan vålla allvarligt men.

-
1. Denna lag träder i kraft den ....
  2. Äldre bestämmelser ska fortsätta att gälla för ärende som inletts enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.

1 Inledning

1.1 Kommitténs uppdrag

Kommittén fick i februari 2011 i uppdrag att göra en översyn av det svenska regelverket för hantering av finansiella kriser. I kommittédirektiven angavs att det övergripande syftet med översynen är att säkerställa att regelverket är utformat så att olika slag av finansiella kriser i första hand kan mildras genom förebyggande åtgärder och i andra hand lösas på ett effektivt sätt, samtidigt som skattebetalarnas intressen värnas och allmänhetens förtroende för det finansiella systemets funktion säkerställs. Regelverket skulle också vara förenligt med det pågående internationella arbetet på området inom EU, IMF och G20-gruppen.

I juni 2012 presenterade kommissionen sitt förslag till resolutionsdirektiv (som då kallades krishanteringsdirektiv). Med resolution menas i korthet ett särskilt förfarande för att rekonstruera eller avveckla banker och vissa andra finansiella företag. Den 19 juli samma år fick kommittén tilläggsdirektiv med innebörd att uppdraget delades upp i en förebyggande del och en krishanterande del. Kommitténs förslag till regelverk för krishantering – eller resolution – av banker skulle utgå från kommissionens direktivförslag.

Den första delen av uppdraget, i huvudsak rörande det krisförebyggande arbetet, redovisade kommittén i januari 2013 i delbetänkandet *Att förebygga och hantera finansiella kriser* (SOU 2013:6).

Kommittén har därefter fått tilläggsdirektiv med förlängd tid den 23 maj 2013 och den 19 december 2013 på grund av att förhandlingsarbetet i EU med resolutionsdirektivet har dragit ut på tiden. Den 15 april 2014 respektive den 6 maj 2014 har Europaparlamentet och ministerrådet slutligt antagit Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag ("resolutions-

direktivet”). Direktivet publicerades i slutlig version den 12 juni 2014.¹

I detta slutbetänkande redovisar kommittén den andra delen av uppdraget som innehåller förslag till införlivande av resolutionsdirektivet i svensk rätt. Det nya regelverket föranleder dessutom förslag om att lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut (stödlagen) ska ersättas av en ny lag om förebyggande statligt stöd samt förslag vad avser stabilitetsfonden och stabilitetsavgiften.

1.2 Kommitténs arbete

Arbetet med detta slutbetänkande påbörjades i januari 2013 efter att delbetänkandet hade färdigställts. Kommittén och experterna har tillsammans hållit 14 möten. Därutöver har kommittéledamöterna haft ytterligare tre möten. Kommittén har dessutom haft två möten för information och diskussion med Bankföreningen.

1.3 Om förutsättningarna för arbetet

Sammanfattningen av kommitténs uppdrag i de direktiv som regeringen beslutade i februari 2011 inleds på följande sätt: ”En kommitté ska göra en översyn av det svenska regelverket för hantering av finansiella kriser (...). Det är viktigt att ha tydliga och effektiva regelverk för att hantera olika slag av finansiella kriser så att det finansiella systemets funktion kan upprätthållas och kostnaderna för samhället minimeras.”² Som en begränsning anges att kommittén ska beakta ”hur regelverket är förenligt med det arbete som bedrivs på global nivå och inom EU”. Direktiven indikerar dock att kommittén i princip ska analysera dessa frågor självständigt.

Under utredningsarbetets gång visade det sig att det internationella arbetet tog allt fastare former. Först i kedjan låg Financial Stability Board, vars förslag varit grundval för arbetet inom EU. I och med regeringens tilläggsdirektiv av den 19 juli 2012 har kommitténs arbete, som framgår ovan, utgått från det förslag

---

¹ Direktivtexten redovisas i bilaga 5.

² Kommittédirektiven och senare beslutade tilläggsdirektiven finns i bilagor till betänkandet.

till resolutionsdirektiv som EU-kommissionen presenterade i juni 2012.

Den tänkta tidtabellen för EU-direktivet var sådan att vi förväntades redovisa vårt förslag senast den 31 maj 2013. Den visade sig vara orealistisk. Som ovan nämnts drog förhandlingsarbetet ut på tiden och en politisk överenskommelse om resolutionsdirektivet nåddes först i december 2013. Därefter följde granskningar (med inslag av förhandlingar). Direktivet publicerades, som nämns ovan, i sin slutliga version först den 12 juni, mindre än en månad innan kommittén skulle överlämna sitt betänkande.³

Av resolutionsdirektivet framgår att reglerna ska vara genomförda i nationell lagstiftning den 1 januari 2015. I formell mening har medlemsstaterna således gett sig själva omkring sju månader för att genomföra direktivets bestämmelser i nationell lagstiftning. Även om man utgår från tidpunkten för den politiska överenskommelsen är beredningstiden på nationell nivå inte längre än ett år. Med tanke på direktivets omfattning och komplexitet är det en mycket ambitiös tidsplan.

Dessa snäva tidsramar har i hög grad präglat kommitténs arbete. Vi har således inte haft förutsättningar att med den noggrannhet som hade varit önskvärd – och normal för en statlig utredning med uppdrag att förslå ny lagstiftning – arbeta igenom de lagförslag vi presenterar i detta betänkande.

Sett i relation till det ursprungliga uppdraget måste det således konstateras att kommittén inte självständigt kunnat analysera hur ett tydligt och effektivt regelverk bör utformas. Vi har varit tvungna att lägga vår energi på att analysera hur EU-direktivet ska genomföras i svensk lag.

Detta vore ett mindre problem om det regelverk som finns i EU-direktivet kunde anses vara ”tydligt och effektivt”. Kommitténs analyser av direktivet visar dock att det ingalunda är tydligt. Tvärtom innefattar det en rad oklarheter och inkonsekvenser, i vissa fall av sådan karaktär att bestämmelser framstår som inbördes oförenliga. Effektiviteten i ett regelverk är ofta svår att bedöma innan det tillämpats, men det är ofrånkomligt att bristerna minskar möjligheten att uppnå de mål som ligger bakom lagstiftningen.

---

³ Det bör noteras att förändringar i direktivtexten gjordes in i det sista. Följaktligen finns det mindre skillnader mellan kommitténs redogörelser för direktivets ordalydelse i betänkandet, som bygger på preliminära versioner, och den slutliga direktivtexten.

Det finns även vissa inslag i direktivet som ger underlag för att ifrågasätta om det med fastlagda regler är möjligt att uppnå de mål som direktivet ställer upp. Tveksamheten rör inte minst om medlemstaterna ges ett tillräckligt handlingsutrymme att hantera en systemkris, en aspekt som vi återkommer till i kapitel 4.

En förklaring till de brister som kommittén funnit i direktivet är att det rör extremt komplexa frågor, både ekonomiskt och juridiskt. Genom det nya regelverket görs förändringar i de grundläggande förutsättningarna för bankers verksamhet. Det ålägger också medlemsstaterna att tillämpa styrmedel och vidta långtgående åtgärder som knappast prövats i praktiken. Parallellt görs ingrepp i centrala rättsområden som insolvensrätt och bolagsrätt.

Kommittén delar uppfattningen att det befintliga regelverket för att hantera såväl individuella banker i kris som systemkriser har brister och behöver förstärkas. Detta var åtminstone i Sverige väl känt långt före finanskrisen 2008.⁴ Med hänsyn till frågornas komplexitet och reglernas långtgående effekter hade det likväl varit tillrådligt att inom EU ge mer tid för analys och övervägande innan direktivet lades fast, liksom för genomförandet i nationell rätt. Kommittén kan dock konstatera att lagstiftarna valt att prioritera snabbhet framför kvalitet. Beslutsprocessen och det direktiv som blivit resultatet visar att det viktiga har ansetts vara att få ett kris- hanteringsregelverk på plats. Att säkerställa att det är tydligt och effektivt, vilket under normala förhållanden är en självklarhet i lagstiftningsarbete, har inte varit lika viktigt.

Kommittén har många synpunkter på hur regelgivningsprocessen gått till. Men nu finns direktivet. Sverige är ålagt att genomföra det och kommitténs uppdrag har varit att lägga förslag om hur det ska gå till. I detta ingår att respektera tidtabellen i EU-direktivet.

Kommittén har därför bedömt att det varit vårt uppdrag att göra samma grundläggande prioritering som lagstiftaren på EU-nivå. Även i vårt arbete har således tid av nödvändighet varit viktigare än kvalitet. Vi har gjort vårt bästa för att ta fram förslag till tydliga och väl fungerande regler, men vi har gjort det inom de tidsramar som ges i direktivet.

---

⁴ Banklagskommittén (i vars arbete samtliga ledamöter i kommittén medverkade) presenterade ett förslag till ett kris- hanteringsregelverk i SOU 2000:66.

2 Finansiella kriser, krishantering och resolution

2.1 Inledning

I detta kapitel ger vi som en bakgrund till vårt förslag till införlivande av resolutionsdirektivet en övergripande redogörelse för varför det finansiella systemet är viktigt, varför finansiella kriser kan uppstå och snabbt spridas och varför detta i sin tur ger skäl för staten att både förebygga finansiella kriser och vara redo att hantera sådana om de inträffar.

2.2 Det finansiella systemets funktioner och känslighet

Man brukar säga att det finansiella systemet har tre grundläggande funktioner, nämligen betalningsförmedling, kapitalförsörjning och hantering av risk. Dessa funktioner beskrivs närmare i kapitel 2 i kommitténs delbetänkande (SOU 2013:6). Att det finansiella systemet fungerar väl är nödvändigt för att såväl ekonomi som vardagsliv ska fungera. En situation där betalningar inte kan genomföras, krediter inte kan ges eller där försäkringssystemet sätts ur spel skulle snabbt skapa enorma skadeverkningar för alla. Om betalningstrafiken stoppas upp, om så bara för en eller ett fåtal dagar, skapas stora problem för både företag och enskilda. Och om kreditförsörjningen förlamas tvingas företag slå igen, investeringsprojekt stoppas och byggande upphöra. Dessutom finns det risk för att företag som inte kan förlänga sina rörelsekrediter måste ställa in sina betalningar. Det drabbar i sin tur deras fordringsägare och det kan uppstå kumulativa likviditetsproblem som skulle leda till konkurser, både i och utanför den finansiella sektorn. Betydande störningar i kreditgivningen skulle på så sätt också

kunna smitta av sig på betalningsväsendet. Effekterna på sysselsättning, tillväxt och på samhällsekonomin i stort skulle snabbt bli allvarliga.

När det finansiella systemet bedöms kunna uppfylla sina grundläggande funktioner på ett ändamålsenligt sätt och utan störningar som innebär allvarliga samhällsekonomiska kostnader, brukar man säga att det råder *finansiell stabilitet* eller att det finansiella systemet är stabilt.

2.2.1 En enkel skiss av det finansiella systemet: tjänster och sårbarheter

I det finansiella systemet strömmar ett antal flöden. Företag och hushåll placerar sitt sparande genom att på olika sätt låna ut till andra företag och hushåll. Sparmedel kan placeras i en bank som i sin tur lånar ut dessa pengar till andra företag och hushåll. Sparare kan också investera i värdepapper som aktier och obligationer, antingen genom att köpa dessa direkt eller indirekt via exempelvis fondsparande. När företag lånar direkt från placerare kallas det för marknadsfinansiering. Genom sitt sparande i form av insättningar, fondandelar och värdepapper har företag och hushåll tillgång till medel som inom olika tidsramar kan användas för utgifter.

Betalningar genomförs i huvudsak genom att medel på inlåningskonton byter ägare. Medlen på kundernas transaktionskonton behöver därför vara omedelbart tillgängliga. Att frigöra betalningsmedel från andra sparformer kan ta mer tid. Värdepapper eller fondandelar behöver normalt först säljas och omvandlas till insättningar.

Om sparare vill kunna komma åt åtminstone en del av sina medel med kort varsel, för att exempelvis kunna göra betalningar, så vill låntagare inte bli återbetalningsskyldiga med kort varsel. Om ett hushåll lånar för att köpa en bostad vill hushållet kunna vara säker på att få behålla lånet fram till dess att huset säljs. Finansiella företag som banker och kreditmarknadsföretag tillfredsställer båda dessa gruppers preferenser genom att låna ut med lång löptid och låna upp med kort löptid. Detta kallas löptidsomvandling och är en viktig och samhällsnyttig tjänst som det finansiella systemet tillhandahåller.

Balansräkningen och kapitalets roll

Flödena i det finansiella systemet får ”fast form” på de inblandade parternas balansräkningar. Om ett hushåll sätter in pengar i en bank får banken en skuld till hushållet. Banken lånar i sin tur ut dessa pengar. Fordringen som lånet ger upphov till blir en tillgång för banken. En banks balansräknings tillgångssida består därför i stor utsträckning av fordringar på grund av lån medan skuldsidan består av insättningar och marknadsfinansiering.

Långgivare vill att banker, eller egentligen låntagare generellt, ska delvis finansiera sig med eget kapital och/eller ställa säkerheter för lånet. Det egna kapitalet ska täcka förluster och skydda långivarna från att bär några förluster. Så länge det finns kapital kvar så kan ju banken betala sina skulder. Därigenom överförs kreditrisk, eller förlustrisk mer generellt, från långgivare till bankens ägare. Kapitalet är med andra ord ett medel att ingjuta förtroende för banken hos dess långgivare. Ju mer kapital, desto lägre risk för långivarna och desto billigare blir det för banken att låna.

Detta gäller även i ett dynamiskt perspektiv. Ju mer aktieägarna har att förlora, desto större skäl har de att inte låta banken ta stora risker. Naturligtvis gäller även det motsatta. Lite kapital gör ägarna mer riskbenägna, eftersom de har lite egna pengar att förlora och mycket att vinna om risktagandet går vägen. Samtidigt är kapital ett relativt dyrt finansieringsmedel för banken; delvis för att ägarna kan kräva kompensation för att ta den största förlustrisken, delvis av skatteskal.

Svårvärderade tillgångar och sårbara balansräkningar

Lån, oavsett om de går till eller från en bank, handlar om flöden med pengar i ena riktningen och löften om att få pengar vid ett senare tillfälle i den andra. Eftersom framtiden är osäker finns en osäkerhet om vad dessa löften är värda. De finansiella företagen behöver utveckla särskild expertkunskap i att värdera dessa löften om de ska vara framgångsrika, en expertkunskap som kommer deras kunder till godo. En del tillgångar som traditionella banklån är dessutom svårvärderade för utomstående, det vill säga de är förknippade med privat information som kan ha genererats av en långvarig relation mellan banken och låntagaren. Av detta skäl kommer låntagarens löfte att betala tillbaka pengarna vara svårt att

värdera för andra långgivare. Det gör fordringarna svåra att sälja snabbt och till rätt pris, det vill säga de är illikvida.

Finansiella företag som ägnar sig åt löptidsomvandling är sårbara. Oavsett om företag är finansiella eller icke-finansiella är det rationellt för enskilda långgivare att säga upp sina lån vid misstanke om att företaget är i, eller kan hamna i, finansiell nöd. Detta kan leda till en huggsexa om företagets tillgångar. Finansiella företag som ägnar sig åt löptidsomvandling är särskilt sårbara för en sådan huggsexa, eftersom en betydande del av deras skulder, som insättningar, kan sägas upp snabbt samtidigt som deras tillgångar är illikvida och med lång löptid. Om exempelvis många insättare vill ha ut sina insättningar samtidigt, en så kallad uttagsanstormning, så kommer banken inte att kunna betala alla med en gång eftersom banken inte kan omvandla lånen till kontanter tillräckligt snabbt. Detta gör det än mer rationellt för insättare att försöka få ut sina pengar så snabbt som möjligt. Eftersom insättningar numera omfattas av en insättningsgaranti minskar incitamenten för en uttagsanstormning. Däremot kvarstår sårbarheten för en "finansieringsflykt" när marknadsfinansiärer av oro för företagets finansiella ställning väljer att inte förnya sina lån. Särskilt kortfristig marknadsfinansiering kan snabbt och i betydande grad falla bort. Denna sårbarhet är alltså en följd av att banker producerar samhällsnyttig löptidsomvandling.

Finansiella kopplingar gör balansräkningarna ännu mer svårvärderade och sårbara

Många av ett finansiellt företags skulder är till andra finansiella företag. Dessa skulder kan exempelvis uppstå genom att företagen genomför betalningar för kunders räkning, genom lån som företagen ger varandra för att kunna jämna ut likviditeten, eller genom att företag köper värdepapper utgivna av andra finansiella företag. Att de finansiella företagen köper varandras värdepapper kan till exempel bero på att de vill kunna använda dessa som säkerheter.

Om en bank inte kan betala sina skulder i tid så drabbar detta alltså inte bara deras insättare utan även andra finansiella aktörer som har lånat ut till banken. På det viset kan problem sprida sig i det finansiella systemet.

Dessa finansiella kopplingar är svåra att överblicka och det gör det svårt att avgöra var förluster slutligen hamnar. I kombination

med problemen att värdera finansiella tillgångar är det därför inte enkelt för en utomstående att avgöra en aktörs finansiella ställning och särskilt i en situation då andra finansiella företag kan riskera att falla. Dessutom har grupper av liknande finansiella företag likartad verksamhet och är utsatta för samma typ av risker. Det gör att om exempelvis en bank drabbas av problem kan farhågor snabbt uppstå om att andra banker har liknande problem. Rykten kan alltså snabbt bli självuppfyllande profetior. Sammantaget gör detta att finansiella företag, och särskilt sådana som ägnar sig åt löptid-omvandling, är känsliga för rykten om finansiella problem.

Sårbara marknader

Svårigheten med att värdera tillgångar och aktörer gör också handeln på finansieringsmarknaderna sårbar. Informationen om såväl marknadsaktörer som tillgångar är ofta bristfällig och ojämnt fördelad, vilket gör att förtroendet lätt och snabbt kan förändras. Om förtroendet mellan aktörerna skadas, minskar också deras vilja att handla med varandra och marknadslikviditeten blir lägre. Aktörer kan också försvinna från vissa marknader för att de i oroliga tider hellre vill placera i vad som uppfattas som säkrare och mer likvida tillgångar, som exempelvis statspapper, eller konton hos centralbanken.

Aktörer kan även lämna vissa marknader om värdet på en tillgång plötsligt blir osäkert. En sådan osäkerhet kan förstärkas i oroliga tider då finansiella företag vill sälja sina tillgångar. De potentiella köparna kan då tro att säljaren i första hand försöker göra sig av med sina sämsta tillgångar. I oroliga tider kan marknadspriserna även falla kraftigt om många aktörer säljer samtidigt. Om det i en sådan situation inte finns tillräckligt med köpare så faller priset på tillgångar mer än vad som är fundamentalt motiverat i en situation då köparna hade haft full information. Ett kraftigt prisfall minskar värdet på företagets tillgångar, vilket i sin tur kan tvinga fram ytterligare försäljningar. Det kan lätt bli en nedåtgående spiral med fallande priser, lägre värderade tillgångar, ytterligare tvångsförsäljningar som i sin tur leder till fallande priser och så vidare. I det förloppet drabbas aktörerna av förluster som urholkar deras riskkapital. Det betyder att vad som kanske började som ogrundad misstro kan sluta med omfattande konkurser som skadar det finansiella systemets förmåga att fullgöra sina grund-

läggande funktioner och därmed ger allvarliga samhällsekonomiska störningar.

2.3 Det finansiella systemets dynamik och risker för instabilitet

När framtidsutsikterna ser ljusa ut och såväl finansiella aktörer som hushåll och företag är optimistiska blir kraven på kompensation och skydd för risk låga, vilket leder till låga kreditriskpåslag och generösa kreditvillkor. Det är lätt för finansiella företag att låna, vilket gör det lätt för företag och hushåll att i sin tur låna av dem. Detta bidrar till att kreditgivningen ökar och att tillgångspriserna stiger. När utsikterna försämras blir denna utlåning mer riskfylld, eller åtminstone upplevs den så, vilket märks i både högre krav på kompensation för risk och hårdare kreditvillkor.

En sådan omvärdering av tillgångar sker kontinuerligt och möjligheterna att låna ska också bero på framtidsutsikterna. Investeringar – reala och finansiella – ser helt enkelt bättre ut i en konjunkturuppgång än i dåliga tider. Detta ska också avspeglas i möjligheterna och villkoren för finansiering. Det är i så måtto inget anmärkningsvärt i att krediter och kreditvillkor varierar cykliskt, delvis i samspel med den allmänna ekonomiska utvecklingen.

2.3.1 Risken för bristande funktion i oroliga tider

Problemen uppstår när dåliga tider, eller utsikterna för sådana, leder till finansiell oro. Detta kan inträffa när osäkerheten om vad tillgångar är värda spiller över i osäkerhet om de finansiella företagen har en tillräcklig förmåga att absorbera befarade förluster, det vill säga om de har tillräckligt mycket kapital för att vara solida efter ett fall i tillgångarnas värde. Oron har med andra ord sin grund i att aktörerna befaras tidigare ha varit överdrivet optimistiska och tillåtit allt för stora risker i relation till motståndskraften. Beroende på kombinationen av att centrala delar av det finansiella systemet som banker och marknader är sårbara och de finansiella kopplingarna kan denna oro snabbt spridas och fördjupas.

Osäkerheten gör att de finansiella aktörerna väljer att placera i säkra tillgångar som exempelvis statspapper i stället för att låna ut till varandra. Marknadens krav på såväl kompensation för risk som

skydd mot risk ökar, det sistnämnda genom att kraven på säkerheter och förlustabsorberande kapital ökar. I första hand påverkas möjligheterna för banker och andra utlåningsföretag att finansiera utlåningen till realekonomin, men oron kan också leda till mer akuta likviditetsproblem som påverkar betalningsförmedlingen. Om oron påverkar funktionerna kan konjunkturedgången förvärras och de mest pessimistiska framtidsutsikterna bli besannade. Landets ekonomi kan då stå inför en djup ekonomisk kris.

2.3.2 Risken för avbrott i verksamheten

Om det som sagts ovan beskriver ett krypande förlopp så kan utvecklingen också vara mer dramatisk. Om till exempel en bank plötsligt upphör med verksamheten drabbas deras kunder. Om insättare och värdepapperskunder (tillfälligt) förlorar möjligheten att disponera över sina pengar och värdepapper, kommer de inte att kunna genomföra betalningar.

När det gäller tillgången till krediter kan det i praktiken vara svårt för låntagare att ersätta en kreditgivare eftersom andra kreditgivare, som nämnts, inte har lika god information om låntagarna som den fallerande banken. Avbrott i finansieringen kan i sin tur leda till att kunderna tvingas tillfälligt upphöra eller avveckla sin verksamhet, vilket kan leda till onödig kapitalförstöring.

Om banken som upphör med sin verksamhet är relativt liten, kommer detta inte vara tillräckligt för att påverka samhällsekonomin. Om banken däremot är stor så att ett stort antal kunder får tillgången till viktiga tjänster avbruten, kommer detta att påverka samhällsekonomin negativt.

Om verksamheten plötsligt upphör i ett finansiellt företag som är en viktig leverantör av tjänster som andra finansiella företag utnyttjar kan krisen också stoppa andra viktiga flöden i det finansiella systemet.

I en situation där avbrottet inte är tillfälligt utan fallissemang är definitivt kan företagets finansiella kopplingar leda till ytterligare störning i det finansiella systemet. Om det fallerade företaget har gjort förluster som gör att tillgångarna inte räcker för att betala skulderna så kommer förlusterna att fördelas på dess finansiärer. Detta kan i sin tur leda till att andra finansiella aktörer får soliditetsproblem. Det kan som nämnts räcka med oron för detta för att problemen ska sprida sig och leda till utbredda likviditets-

problem. Beroende på det fallerade företags finansiella kopplingar liksom på tillståndet i det finansiella systemet och i ekonomin i övrigt vid tidpunkten, kan detta i sig utlösa en finansiell kris.

2.3.3 Systemviktiga företag

Ett företag brukar kallas för systemviktigt om bristande funktion i hela eller delar av företaget eller dess fallissemang skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet. Man kan säga att företagets systemviktighet beror på om åtminstone delar av verksamheten utgör en tillräcklig andel av någon av systemets grundläggande funktioner, är en förutsättning för att någon annan central del av det finansiella systemet ska fungera eller är förknippad med stora spridningsrisker.

När det gäller verksamhet som är nödvändig för en grundläggande funktion kan det handla om tjänster riktade till hushåll och företag, i första hand betalningsförmedling och krediter. Företagets systemviktighet blir då i stor utsträckning en funktion av dess storlek. När det gäller betalningsförmedling och kreditgivning handlar det i första hand om stora banker vilka har en central och omfattande roll i såväl betalningsförmedlingen som kreditförsörjningen.

Företagets systemviktiga verksamhet kan också vara en förutsättning för att någon annan del av det finansiella systemet ska fungera. Det handlar då om mer specialiserade tjänster som andra finansiella aktörer är beroende av. I det här fallet beror systemviktigheten i stor utsträckning på möjligheten att snabbt ersätta företaget med någon annan leverantör. Exempel på sådana tjänster kan vara clearing och avveckling, värdepappersförvaring och marknadsgarantier. Företag som kan vara leverantörer av den typen av systemviktiga tjänster är främst vissa clearingföretag, centrala motparter och stora banker.

Slutligen kan systemviktigheten bero på vilka spridningseffekter som bristande funktion eller ett fallissemang skulle medföra. Spridningseffekterna är starkast mellan banker, dels för att banker ofta har större exponeringar mot varandra än vad som är fallet med andra företag, dels för att de är känsliga för förtroendekriser eftersom det är svårt för bankens finansierare att bedöma risken i verksamheten samtidigt som banken har mycket kort finansiering som snabbt kan dras tillbaka.

Fallet med Lehman Brothers konkurs 2008 visar emellertid att inte bara banker utan även stora värdepappersbolag kan ge upphov till spridningseffekter. Även ett kreditmarknadsföretag som har finansiering med kort löptid är utsatt för spridningsrisk. Stora försäkringsföretag kan i första hand påverka genom sin betydelse för centrala finansiella marknader.

Det kan dock påpekas att bedömningen av systemviktighet bör beakta att riskerna för de olika grundläggande funktionerna ser lite olika ut. Ett avbrott i betalningsförmedlingen skulle omedelbart få allvarliga konsekvenser genom att ekonomin i princip skulle lamslås. De andra grundläggande funktionerna påverkas sannolikt mindre dramatiskt och då genom att lån och riskhantering blir svårare och betydligt dyrare att få tillgång till. För att betydande samhällsekonomiska kostnader ska uppstå till följd av problem med kreditgivning eller riskhantering krävs att problemen varar under en längre period i motsats till betalningsförmedlingen som ger en omedelbar effekt.

Det förtjänar att understrykas att främst risken för förtroendeförluster i oroliga tider gör att det inte på förhand går att säga exakt vilka företag som är systemviktiga och vilka som inte är det. Bedömningen är situationsberoende.

Verksamheten i systemviktiga företag måste fortgå

Normalt när företag får likviditets- eller soliditetsproblem som inte är av övergående natur, och som företaget genom att sälja tillgångar, anskaffa mer kapital eller omförhandla sina skulder inte kan lösa, så inleds ett insolvensförfarande. Generellt innebär ett insolvensförfarande att det fallerade företaget antingen rekonstrueras eller avvecklas.

Ett övergripande syfte med insolvensregelverket är att undvika en oordnad avveckling som kan uppstå till följd av en huggsexa om företagets tillgångar. En huggsexa är samhällsekonomiskt kostsam då den kan leda till att företag avvecklas i onödan och på ett sätt som inte maximerar värdet på tillgångarna. Dessutom gör en oordnad avveckling att det inte finns någon turordning, så kallad prioritetsordning, för hur borgenärer ska få betalt. Prioritetsordningen är i sin tur central för att på förhand kunna differentiera kreditrisken och prissätta den därefter. Insolvensreglerna har alltså avgörande betydelse även för företags verksamhet i normala tider.

Vanliga insolvensförfaranden är dock av flera skäl inte lämpliga för vissa finansiella företag. Ett generellt problem är att en konkursförvaltare eller en företagsrekonstruktör i första hand ska se till borgenärernas respektive företagets bästa. Detta behöver inte vara förenligt med nödvändiga hänsyn till den finansiella stabiliteten. Exempelvis kan en snabb försäljning av tillgångar påverka andra aktörer negativt genom att sätta igång prisspiraler på marknaden.

Sedan finns det särskilda inslag i de vanliga insolvensförfarandena som är olämpliga att tillämpa på banker. Frysning av tillgångar och betalningsstopp kan få allvarliga konsekvenser, eftersom bankens skulder används av hushåll, företag och andra finansiella aktörer som betalningsmedel. Det går alltså inte att hindra en huggsexa om bankens tillgångar utan att påverka möjligheterna att genomföra betalningar.

Valet står alltså mellan en oordnad avveckling, vilket insolvensregelverket syftar till att undvika, och de kostnader som uppstår om företagets verksamhet i princip fryses. De finansiella kopplingarna, det vill säga att långivarna i stor utsträckning är andra finansiella företag, gör att ett betalningsstopp i ett företag snabbt kan leda till likviditetsproblem för andra företag.

Mer generellt kan man säga att konkurs eller företagsrekonstruktion inte är ett alternativ för de företag som levererar systemviktiga tjänster eller vars fallissemang kan leda till allvarliga spridningseffekter. Verksamheten och betalningsflödena i den typen av företag måste kunna fortgå utan längre avbrott.

2.3.4 Externa effekter

Kännetecknande för de problem som kan uppstå i det finansiella systemet är att de, om de är tillräckligt allvarliga, leder till betydande samhällsekonomiska kostnader. Om banker och andra utlåningsföretag i stor skala drar ner på sin kreditgivning för att de själva har svårt att få finansiering, innebär denna kapacitetsförlust att möjligheter som kräver lånefinansiering går förlorade, exempelvis kan företag tvingas att skjuta upp investeringar. Om betalningsförmedlingen, kreditförsörjningen eller riskhanteringen skulle drabbas av en kraftig funktionsnedsättning eller till och med upphöra skulle skadeverkningarna för samhället bli enorma.

Kostnaderna för samhället kan överstiga förlusterna för ägare och långgivare. Företagen och deras intressenter, till exempel ägare

och långgivare, har därmed inte skäl att fullt ut beakta konsekvenserna av sitt agerande för andra vare sig inom eller utanför det finansiella systemet. Konsekvenser som drabbar andra än de direkt inblandade kallas *externa effekter*.

Även aktiviteten på de finansiella marknaderna är förknippad med externa effekter. Dessa skiljer sig dock från de tidigare nämnda effekterna genom att de verkar via prisbildningen. Exempelvis har marknadsaktörerna i många fall inte vare sig anledning eller möjlighet att bry sig om vilka konsekvenser deras agerande får för marknadslikviditeten eller för andra aktörer när de i snabb takt tvingas sälja ut finansiella tillgångar. Andra aktörer påverkas i sin tur av ett prisfall då marknadspriser används för att värdera företag. Ett kraftigt fall i priserna kan därigenom innebära en försämrad finansiell ställning och ett förlorat förtroende för andra aktörer än den eller de som orsakade fallet. Denna effekt av ett visst agerande på marknaden är en extern effekt.

De svaga incitamenten till ett sunt risktagande förstärks ytterligare av förekomsten av moral hazard. Moral hazard uppstår när en aktör har incitament att ta stora risker till följd av att någon annan part skyddar aktören från de fulla konsekvenserna av sitt risktagande som utan detta skydd skulle ha drabbat aktören. När det handlar om finansiella företag uppkommer moral hazard främst genom att staten av samhällsekonomiska skäl på ett eller annat sätt måste rädda systemviktiga företag till fortsatt drift. Vi diskuterar detta närmare i avsnitt 2.4.3.

2.4 Värnandet av finansiell stabilitet

En period av finansiell instabilitet leder till betydande samhällsekonomiska kostnader. Hur stora kostnaderna blir beror på hur allvarligt och under hur lång tid funktionsförmågan är nedsatt. Men att de samhällsekonomiska kostnaderna kan bli enorma är uppenbart. Därför är det ett viktigt samhällsligt intresse att värna den finansiella stabiliteten.

Detta görs i första ledet genom att finansiella företag regleras särskilt och är föremål för tillsyn. Regler och tillsyn syftar till att förebygga risker för den finansiella stabiliteten genom att i korthet säkerställa att risktagandet står i proportion till företagets motståndskraft i form av olika buffertar. Men reglering och tillsyn ger inget absolut skydd mot att likviditets- och soliditetsproblem

uppstår i det finansiella systemet. Därför behöver staten – som ett andra led av skyddsåtgärder – också kunna hantera problem på systemnivå och i individuella företag om de sistnämnda utgör ett systemhot.

Målet för krishanteringen och det förebyggande arbetet är alltså detsamma: Att värna den finansiella stabiliteten. Det är inte utan kostnader att förebygga risker för den finansiella stabiliteten och inte utan kostnader att hantera kriser. Men dessa kostnader förbleknar i jämförelse med de kostnader som en finansiell kris kan medföra om den tillåts skena iväg utan motåtgärder.

2.4.1 Reglering och tillsyn

Den finansiella sektorns stora samhällsekonomiska betydelse i kombination med känsligheten för störningar och att företagen själva och dess intressenter inte har skäl att fullt ut beakta de samhällsekonomiska konsekvenserna av sitt risktagande motiverar en särskild reglering för att förebygga hot mot den finansiella stabiliteten. En central del av ett sådant regelverk är kapitalkrav. Kapital är centralt för att företagen ska kunna stå emot förluster, faktiska och befarade, utan att deras finansiering hotas. Generellt är kapitalkrav utformade för att vara framåtblickande och ta höjd för att framtidsutsikter försämras. En förändring efter den senaste finanskrisen är också att det införs kapitalkrav som ska anpassas till kredittillväxten och bygga motståndskraft i goda tider när risker byggs upp. Men krav finns också rörande hur mycket likvida tillgångar företagen ska hålla för att kunna hantera en situation då den korta finansieringen försvinner, exempelvis genom att marknaderna för certifikat av något skäl fryser. Även graden av löptidsomvandling är föremål för tillsyn. Till detta kommer ett stort antal krav rörande riskhantering, möjlighet till genomlysning, m.m.

Det är inom ramen för tillsynen som problem sannolikt först märks och kan åtgärdas. Om ett företag uppvisar en avtagande kapitalstyrka så har tillsynsmyndigheten möjlighet att kräva att denna återställs eller att företaget på andra sätt förbättrar sin finansiella ställning.

Det ska tilläggas att finansiella företag även regleras särskilt utifrån ett annat motiv än systemskydd nämligen konsumentskydd. Motiven för konsumentskydd är dels att konsumenter av finansiella tjänster i gemen har ett stort informationsunderläge visavi pro-

ducenten eftersom det är svårt att värdera finansiella tjänster, dels att många finansiella tjänster/produkter har stor ekonomisk betydelse för den enskilde.

Insättningsgarantin är en viktig del av ett sådant konsument-skydd. Den innebär att staten garanterar insättningar upp till ett visst värde. Därigenom minskar insättningsgarantin risken för uttagsanstormningar. Förvisso ger garantin också upphov till moral hazard eftersom insättarna vet att de inte kan förlora sina pengar upp till den garanterade nivån även om de kan bli avskurna från sina medel till dess att garantin har betalats ut. Insättningsgarantins negativa effekt på insättarnas incitament att välja mindre riskfyllda banker ska dock inte överdrivas, då det i praktiken är svårt för enskilda insättare att dels bedöma och jämföra olika bankers risknivåer, dels påverka bankernas risktagande. En explicit garanti kan också vara till fördel genom att det blir tydligare vilket belopp, på vilken typ av konton och i vilka företag som insättningarna skyddas.

2.4.2 Krishantering

Trots reglering och tillsyn kan det uppstå problem som kan hota den finansiella stabiliteten, dels om tillsynen missar problemen, dels om de inte kan lösas med tillsynens reguljära verktyg. Tillsynen kan till exempel inte tillföra pengar när sådana behövs för att undvika samhällsekonomiska kostnader. För detta behövs det andra åtgärder. Det finns också en gräns för hur mycket man inom ramen för tillsynen kan göra för att återställa ett företags finansiella ställning. Om dessutom regelbrotten är av en sådan natur att företagets tillstånd ska återkallas, är gränsen för vad som kan åstadkommas med tillsynen nådd. Av dessa skäl behöver staten också ha en beredskap för *krishantering*, det vill säga kunna vidta åtgärder för att begränsa kostnader för samhället av problem i det finansiella systemet.

I detta underavsnitt ges en översiktlig beskrivning av olika krishanteringsåtgärder. Beskrivningen utgår från en skissartad uppdelning i likviditetsproblem och soliditetsproblem.

Tillfälliga likviditetsproblem i enskilda solida företag – nödkredit

För banker och andra finansiella företag som ägnar sig åt löptidsomvandling är skulderna en del av affärsrörelsen, exempelvis att ta emot insättningar. Det gör dem som nämnt sårbara för mer eller mindre välgrundad finansieringsflykt från i första hand marknadsfinansiärer. Om osäkerheten om ett enskilt företags finansiella ställning tilltar, kan företaget snabbt få likviditetsproblem även om företaget i grunden har en fullgod soliditet. Blir utflödet tillräckligt kraftigt och svårigheterna att förnya marknadsfinansieringen tillräckligt omfattande, tvingas företaget att ställa in betalningarna och som en följd av det försätts i konkurs.

Betydande samhällsekonomiska kostnader skulle uppstå i samband med betalningsinställelsen; exempelvis skulle bankens låntagare kunna drabbas av avbrott i sin finansiering. Om företaget dessutom tvingas sälja tillgångar snabbt för att förhindra en betalningsinställelse eller som ett led i avvecklingen, kan en avsevärd rabatt behöva lämnas som en följd av att privat information som banken har om låntagaren går förlorad vid en överlåtelse. Detta kan påverka andra finansiella företag genom prisbildningen på marknaden. Spridningseffekter skulle även kunna uppstå som en följd av att försäljningen inte inbringar tillräckligt med pengar för att täcka alla skulder och därmed innebära att borgenärerna får vidkännas förluster. Fallissemanget kan med andra ord innebära att andra företag också drabbas av likviditetsproblem.

För att undvika de kostnader som är förknippade med ett fallissemang av i grunden solida företag som får likviditetsbrist kan centralbanken ge så kallad nödkredit. En nödkredit ges som regel mot säkerhet.

Systemlikviditetsproblem och i grunden solida banker – generellt likviditetsstöd, garantier och kapitaltillskott

I en situation där marknadsfinansiärer väljer att kraftigt skära ner sin finansiering till banker för att i stället placera medlen i andra tillgångar som upplevs vara säkrare eller lättare att omvandla till betalningsmedel, uppstår svårigheter för bankerna att i sin tur finansiera sin utlåning till hushåll och företag. Det kan finnas åtskilliga skäl till detta. Finansiärerna kan själva ha likviditetsproblem eller de kan vara osäkra på bankkollektivets finansiella

ställning. Oavsett skäl medför det en finansieringsflykt på systemnivå.

Den här typen av finansieringsproblem kan i första hand leda till bristande funktion i kreditförsörjningen, en kreditåtstramning, och medför därigenom samhällsekonomiska kostnader. Det kan också leda till en ökad sårbarhet då problemen initialt oftast rör den längre finansieringen. Bankerna kan då välja att finansiera sig alltmer kortfristigt, vilket genom att deras finansiering är kortare kan göra dem mer sårbara.

I en situation då bankerna är solida men har finansieringsproblem, kan bankernas finansiering stödjas genom generellt likviditetsstöd och genom statliga garantier. Generellt likviditetsstöd innebär i korthet att centralbanken erbjuder bankerna i gemen att låna på längre löptider än normalt och eventuellt mot andra säkerheter. Därigenom tillgodoses bankernas behov av likvida medel vilket gör att deras utlåning kan finansieras. Statliga garantier innebär att staten garanterar finansörerna att bankens lån, exempelvis i form av obligationer, kommer att betalas som avtalat. Oavsett om stödet ges genom likviditetsstöd eller garantier innebär det att staten tar på sig kreditrisk som normalt marknadsfinansierare skulle ha burit. Att ett statligt ingripande är motiverat avspeglar att när solida banker inte kan få finansiering på rimliga villkor föreligger ett slags marknadsmisslyckande.

Ett alternativ till att direkt stödja finansieringen är att undanröja osäkerheten om de finansiella företagens ställning genom att staten antingen köper eller försäkrar problemtillgångar, det vill säga de tillgångar där osäkerheten om värdet har lett till att de inte går att sälja utan en ordentlig rabatt. Ett sådant förfarande innebär att staten tar över risken i dessa tillgångar mot en kompensation som understiger vad marknadsaktörerna kräver vid den aktuella tidpunkten. Uppenbart ställer ett sådant förfarande stora krav på statens förmåga att bedöma denna risk, vilket per definition är svårt i praktiken.

I en situation där oviljan att finansiera finansiella företag ökar kan bankerna behöva öka sitt kapital för att därmed ingjuta förtroende. I princip kan man se det som att marknadens kapitalkrav ökar i oroliga tider. Samtidigt kan det finnas en ovilja, av samma skäl, att investera i banker. Staten kan då bidra genom att skjuta till kapital. Genom att skjuta till kapital binder staten upp ekonomiska resurser. Det innebär ett visst risktagande. Förvisso får staten då också möjlighet att få uppsidan om det går bra. Det är

dock viktigt att komma ihåg att staten skjuter till kapital för att undvika de samhällsekonomiska kostnaderna som skulle uppstå om kreditförsörjningen till hushåll och företag försämras. På nytt kan det således sägas att ett marknadsmisslyckande – i detta fall i marknaden för riskkapital – ligger bakom att staten tvingas ingripa.

Soliditetsproblem

Ett finansiellt företag kan ha mer genomgripande finansiella problem om det har gjort förluster som innebär problem med att upprätthålla en tillräcklig soliditet. Att företaget har hamnat i problem kan bero på förluster från exempelvis en felsatsning i utlåningsverksamheten till en viss sektor eller felspekulationer i sin egenhandel. Förlusterna kan ha ackumulerats under tid och företaget kan då ha varit föremål för tillsynsåtgärder för att komma till rätta med problemen. Men förlusterna kan också komma, eller upptäckas, plötsligt. Om företaget inte redan har likviditetsproblem så kommer det att få det när företagens finansiella problem blir kända.

Om företaget är systemviktigt är konkurs ur samhällets perspektiv inte en möjlig väg att gå för att hantera företagens problem. Verksamheten måste, åtminstone till vissa delar, fortgå med tillräcklig funktionsförmåga. För att detta ska kunna ske måste företagens förluster absorberas, vilket kostar kapital. Samtidigt måste dess kapitalsituation återställas, i vart fall om företaget mer långsiktigt ska kunna fortsätta att bedriva finansiell verksamhet. Dessutom kan ytterligare verksamhetsförändringar vara nödvändiga för att återskapa företagens intjäningsförmåga.

Ett grundläggande problem är att ägarna, som tidigare nämnts, i ett för företaget kritiskt läge kan ha ett relativt litet intresse av att skjuta till mer kapital för att stabilisera företaget. Aktieägarna kan inte förlora mer än vad de har satsat. Om de skjuter till mer pengar till ett företag som är nära att falla riskerar de helt enkelt att förlora mer pengar. Alternativt kan företaget välja att hushålla med kapitalet genom att drastiskt sälja av tillgångar eller dra ner på verksamheten på ett sätt som kan skada samhällsekonomin, i synnerhet om det är en stor bank.

När företaget har relativt lite kapital och ägarna har lite att förlora skapas dessutom incitament till ökat risktagande. Ägarna har alltså inte bara svaga incitament att skjuta till nytt kapital och

upprätthålla systemviktig verksamhet utan de är också särskilt riskbenägna, vilket ökar risken för såväl långgivare som samhället. Det följer också av detta att det är rationellt för långivarna att sluta finansiera företaget om de börjar ifrågasätta dess kapitalstyrka.

Samtidigt har staten ett intresse av att verksamheten ska kunna fortgå eftersom en konkurs skulle skada den finansiella stabiliteten. Om ägarna inte kan, eller vill, stabilisera företaget så att samhällsviktiga funktioner fortsätter att fungera behöver staten säkerställa fortsatt drift. Om det saknas ett särskilt regelverk för detta måste staten förhandla med ägarna om en lösning som återger företaget dess livskraft. Ägarna vet att staten inte kan låta företaget, eller åtminstone dess systemviktiga verksamhet, gå i konkurs och därför är tvungen att investera det kapital som ägarna själva inte vill riskera. Statens förhandlingsposition är med andra ord svag och riskerar dessutom att försvagas i takt med att företagens kapital minskar. Resultatet av en sådan förhandling kan bli att staten tvingas rädda banken på förmånliga villkor för ägarna. Exempelvis kan staten tvingas köpa problemtillgångar eller aktierna till ett för ägarna förmånligt pris. Ägarna å sin sida undviker kostnaderna som skulle drabbat dem vid en konkurs. Förlusterna får i stället bäras av skattebetalarna.

Det är inte bara gentemot ägarna som staten har en svag förhandlingsposition utan även gentemot borgenärerna. Inom ramen för företagsrekonstruktion kan borgenärer gå med på att bära förluster och bidra till att stärka ett företags likviditets- och soliditets-situation genom så kallat ackord. Skälet till att de gör detta är i första hand att de tror att det leder till ett bättre ekonomiskt utfall än vid en konkurs. I fallet med ett systemviktigt företag vet borgenärerna att staten inte kan låta det gå i konkurs, så de kan med andra ord komma skadeslösa ur situationen. Uppenbart har de inga incitament att frivilligt gå med på att minska sina skulder. För att borgenärerna ska gå med på att bidra till att stärka företagens finansiella ställning, och därigenom också själva bära en del av de förluster som de annars skulle ha burit vid en konkurs, krävs särskilda maktmedel.

Redan när man bedömer att det finns en risk för att det egna kapitalet inte är tillräckligt stort för att hantera eventuella framtida förluster minskar ägarnas intresse av att skjuta till ytterligare kapital för att stabilisera företaget och långgivarnas intresse av att finansiera det.

Om det problemdrabbade företaget inte är systemviktigt, eller med andra ord om det kan hanteras inom ramen för ett vanligt insolvensförfarande utan stora samhällsekonomiska kostnader, kan däremot staten låta företaget gå i konkurs på vanligt sätt. Ägare och borgenärer kommer då att drabbas av förluster på samma sätt som i andra företag.

En slutsats av detta är att staten måste se till att systemviktig verksamhet drivs vidare även om företaget drabbas av så allvarliga problem att det riskerar att falla. I avsaknad av ett regelverk som gör det möjligt att hantera dessa företag i särskild ordning kommer staten att tvingas rädda banken på förmånliga villkor för ägare och långgivare. Detta blir inte bara en dyr lösning i stunden, utan leder också till moral hazard som vi diskuterar mer härnäst.

2.4.3 Moral hazard-problemet – att värna finansiell stabilitet på sikt

I det föregående har vi beskrivit ett antal situationer då staten inom ramen för krishantering *måste* vidta åtgärder för att värna den finansiella stabiliteten. Det är i praktiken inget alternativ att låta kreditförsörjning, betalningsförmedling och riskhanteringen allvarligt försämrats eller till och med upphöra eftersom det skulle skada samhällsekonomin allvarligt. Men en gemensam nämnare för alla åtgärderna ovan är att de kan fungera som en försäkring för ägare och långgivare till systemviktiga företag, vilket kan leda till moral hazard. Moral hazard minskar incitamenten till ett sunt risktagande och till att bygga motståndskraft på ett sätt som är kostsamt för ägarna. Detta ökar risken för den finansiella stabiliteten på sikt. Men det innebär också att systemviktiga företag kan finansiera sig till en lägre kostnad, hålla mindre kapital och ta högre risker än icke-systemviktiga företag, vilket dels snedvrider konkurrensen och ger utrymme för ett slags övervinster, dels riskerar att det byggs upp obalanser i det finansiella systemet med finansiell instabilitet som följd.

Moral hazard-problematiken är alltså inte begränsad till situationer då staten finner det nödvändigt att rädda enskilda företag till fortsatt drift. Förväntningar om att så ska komma att ske påverkar beslutsfattandet även i många andra situationer. Om enskilda banker skulle kunna tas om hand utan att det gav upphov till moral hazard, skulle också en stor del av den övriga moral hazard-

problematiken begränsas, eftersom det då skulle finnas ett trovärdigt alternativ till att ge stöd i andra former.

I viss utsträckning kan effekterna av moral hazard motverkas av reglering och tillsyn, i synnerhet om de inriktas på att säkerställa att de finansiella företagen normalt är väl kapitaliserade. Men så länge konkurs, eller ett trovärdigt förfarande som leder till samma effekt som konkurs för ägare och långivare, inte fungerar för systemviktiga företag försvagas även tillsynens avskräckande effekt. Det beror på att tillsynens yttersta sanktion är att återkalla företagets tillstånd, vilket medför att företaget ska avvecklas genom likvidation. Men eftersom detta inte är ett tänkbart alternativ för staten behöver konsekvenserna av en återkallelse inte bli så allvarliga för ett systemviktigt företag (och dess finansiärer) som de borde bli.

Den ofrånkomliga slutsatsen är att det krävs ett regelverk som gör det möjligt för staten att på ett effektivt och trovärdigt sätt hantera banker som drabbas av kapitalproblem eller av andra skäl inte längre kan tillåtas fortsätta sin verksamhet i oförändrad form. Detta alternativa förfarande till det vanliga insolvensregelverket kallas för *resolution*. Resolution bör alltså syfta till att rädda fortsatt drift av systemviktig verksamhet samtidigt som moral hazard begränsas.

3 Gällande rätt

3.1 Inledning

Det finns flera typer av finansiella företag som är av betydelse för den finansiella stabiliteten (se avsnitt 7.5.1 i SOU 2013:6). I detta kapitel fokuserar vi framför allt på de regler som gäller för banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag (*institut*). Inledningsvis behandlar vi de funktioner som instituten tillhandahåller. Därefter behandlar vi de rörelseregler etc. som gäller för dem. Dessa regler baserar sig i stor utsträckning på EU-rätten. Sedan ger vi en bild av de associationsrättsliga bestämmelserna och beskriver de regler som blir tillämpliga när ett institut får finansiella problem. Avslutningsvis behandlar vi EU:s statsstödsregler.

3.2 Instituterna och deras funktioner

Banker

Bankerna har en central roll för att de betalningar som behöver göras i ett samhälle kan genomföras. Banker tar emot medel på bankkonton som insättarna också använder för att utföra betalningar. Det finns dessutom ofta ett betal- eller kreditkort kopplat till kontot. Bankerna spelar också en avgörande roll för kreditförsörjningen till hushåll och företag. De får också tillhandahålla värdepapperstjänster. Bankerna får även bedriva annan finansiell verksamhet liksom verksamhet som har ett naturligt samband med den.

För banker finns de centrala rörelsereglerna liksom regler om tillstånd, tillsyn och sanktioner i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) och Europaparlamentets och rådets förordning nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förord-

ning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen). Regeringen har i prop. 2013/14:228 föreslagit en ny lag om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och en ny lag om kapitalbuffertar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 2 augusti 2014. De föreslagna lagarna, kompletterade med reglering på lägre nivå, syftar till att genomföra det s.k. kapitaltäckningsdirektivet¹ och tillsynsförordningen. Beskrivningen av gällande rätt beaktar förslagen i propositionen.

Svenska banker kan vara bankaktiebolag, medlemsbanker eller sparbanker. Det finns 38 bankaktiebolag, 2 medlemsbanker och 49 sparbanker.² De fyra storbankerna – Nordea, SE-banken, Handelsbanken och Swedbank – är bankaktiebolag. För bankaktiebolagen gäller i allt väsentligt de associationsrättsliga bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551), men vissa särbestämmelser finns i lagen om bank- och finansieringsrörelse. De associationsrättsliga bestämmelserna för medlemsbanker och sparbanker finns i lagen (1995:1570) om medlemsbanker respektive sparbankslagen (1987:619). Bestämmelserna i lagen om medlemsbanker liknar dem i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Kreditmarknadsföretag

Kreditmarknadsföretagens kärnverksamhet består i kreditgivning som de finansierar på olika sätt; genom att ta emot inlåning, ge ut obligationer eller låna på marknaden på annat sätt. Kreditmarknadsföretagen får inte ägna sig åt betalningsförmedling via generella system³ och har därför inte samma centrala betydelse för betalningsförmedlingen som banker. I övrigt får dock ett kreditmarknadsföretag bedriva samma verksamhet som en bank. Vissa av bankerna har valt att lägga sin bolåneverksamhet i dotterbolag som drivs i kreditmarknadsföretag.

För kreditmarknadsföretagen gäller i allt väsentligt samma regelverk som för bankerna.

Kreditmarknadsföretagen kan vara antingen aktiebolag eller ekonomiska föreningar som tillämpar aktiebolagslagen respektive

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om särskild tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

² Finansinspektionens företagsregister, 2013-07-28, www.fi.se

³ System för förmedling av betalningar från ett stort antal från varandra fristående betalare avsett att nå ett stort antal från varandra slutliga betalningar.

lagen om ekonomiska föreningar tillsammans med de associationsrättsliga särbestämmelser som finns i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Värdepappersbolag

Banker är alltså centrala för en fungerande betalningsförmedling och är tillsammans med kreditmarknadsföretagen (i synnerhet bolåneinstituten) viktiga för kreditförsörjningen. Båda dessa företagstyper kan dessutom, liksom värdepappersbolagen, driva värdepappersrörelse, t.ex. genom att handla med aktier och andra värdepapper för egen eller andras räkning, förmedling av kontakter mellan köpare och säljare av finansiella instrument eller garantigivning vid emission av fondpapper och liknande. På så sätt bidrar även de företag som bedriver värdepappersrörelse till kapitalförsörjningen.

För värdepappersbolagen gäller bl.a. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LVM). Den lagen innehåller specifika bestämmelser för värdepappersrörelsen.⁴ Den innehåller också bestämmelser om tillstånd, tillsyn och sanktioner som i stor utsträckning motsvarar dem som gäller för banker och kreditmarknadsföretag. Dessutom gäller – liksom för banker och kreditmarknadsföretag – tillsynsförordningen. Även de i prop. 2013/14:228 föreslagna lagarna om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive om kapitalbuffertar gäller för värdepappersbolagen.

3.3 Närmare om innehållet i detta kapitel

Den verksamhet som instituten bedriver handlar i stor utsträckning om att omfördela och hantera finansiella risker i affärsrörelsen liksom att hantera andra risker i verksamheten.⁵ Av detta följer att det inte är möjligt att eliminera institutens risktagande utan risker utgör en naturlig del av deras rörelser. Institutens betydelse för realekonomin i kombination med deras störningskänslighet gör att det därför finns ett intresse av att de har en tillräcklig motståndskraft mot olika typer av störningar för att de inte ska falla. För enkelt handlar det om att hitta en balans mellan institutens risk-

---

⁴ Dessa bestämmelser gäller även för banker och kreditmarknadsföretag som bedriver värdepappersrörelse.

⁵ Det förekommer även icke-finansiella risker i finansiella företag, varav en av de viktigaste är de s.k. operativa riskerna.

tagande och betydelse för det finansiella systemet å ena sidan och storleken på deras förlustabsorberande kapital och betalningsberedskap å den andra.

Instituten regleras därför mer ingående än de icke finansiella företagen och de krav som ställs på instituten är sammantaget strängare än de som ställs på icke finansiella företag. Till de mer centrala rörelsereglerna hör de som uttryckligen kräver att instituten är solida och likvida, och att de organiserar sin verksamhet så att de har en fungerande riskhantering och företagsstyrning och är genomlysbara (se avsnitt 3.4). Därutöver finns bl.a. mer konkreta kapital- och likviditetskrav, som lägger en miniminivå på storleken på institutens kapital respektive betalningsberedskap. Det är i första hand instituten själva som ansvarar för att reglerna följs. I det följande ges en övergripande beskrivning av den reglering som gäller för instituten. Den gör dock inte anspråk på att var uttömmande utan fokuserar på bestämmelser som vi har anledning att återkomma till i följande kapitel (se avsnitten 3.5–3.7).

För att säkerställa att ett företag som vill driva bank-, finansierings- eller värdepappersrörelse kan förväntas uppfylla de särskilda krav som ställs för respektive rörelse måste ett institut ha fått tillstånd innan det börjar driva verksamheten (se avsnitt 3.8). När ett institut har fått tillstånd ska det därefter hela tiden uppfylla kraven. För att säkerställa detta står instituten under tillsyn av Finansinspektionen. Finansinspektionen har tämligen långtgående befogenheter som gör det möjligt för inspektionen att kontrollera om instituten följer reglerna, identifiera åtgärder för att förebygga potentiella problem och uppmärksamma eventuella regelöverträdelser (avsnitt 3.9). Finansinspektionen får också ingripa med administrativa sanktioner mot ett institut som bryter eller sannolikt kommer att bryta mot reglerna. Ett sådant ingripande kan syfta till att framtvunga ett visst beteende, markera att ett visst beteende, som kan ha upphört, var felaktigt eller sätta stopp för ett institut som har gjort sig skyldig till en allvarlig överträdelse. Den mest långtgående sanktionen är tillståndsåterkallelse.

De krav som ställs på instituten ska i varierande grad uppfyllas både på individuell nivå och på gruppnivå (inklusive undergruppsnivå). När kraven ska vara uppfyllda på individuell nivå tas hänsyn enbart till institutets (inklusive dess filialers) egna verksamhet. När kraven ska vara uppfyllda på gruppnivå läggs institutets verksamhet ihop med bl.a. andra koncernföretags och ägarintressens verksamhet vid bedömningen av om institutet uppfyller kraven på exempel-

vis finansiell styrka. Den gruppbaseade tillsynen inkluderar inte bara dotterföretag utan även vissa holdingföretag som äger institutet. I den följande beskrivningen av rörelsereglerna preciserar vi inte när reglerna är tillämpliga på individuell nivå och gruppnivå. I avsnitt 5.6 finns det en mer detaljerad beskrivning av vilka företag som omfattas av den gruppbaseade tillsynen.

3.4 Övergripande krav på institutens riskhantering och genomlysning.

Till de rörelseregler som gäller för instituten hör de regler som syftar till att instituten ska veta vilka och hur stora risker de tar och att de har metoder och rutiner för att styra och kontrollera dem (6 kap. LBF och 8 kap. LVM). För att styra sina risker måste instituten exempelvis ha system och metoder för riskhantering och styrning och metoder som gör det möjligt att bedöma om kapitalet är tillräckligt stort i förhållande till institutets risker. En bank som ger krediter bör identifiera och hantera risker som kan leda till kreditförluster. Ett värdepappersbolag som gör värdepappersaffärer för egen eller andras räkning bygger upp system för att skydda sig mot förluster i den verksamheten, t.ex. till följd av att värdepapper minskar i värde. Ett institut ska vidare organiseras och drivas på ett sådant sätt att institutet är genomlysbart, dvs. så att institutets struktur, förbindelser med andra företag och ställning kan överblickas.

För tillämpningen av dessa bestämmelser gäller det en proportionalitetsprincip, som innebär att kraven varierar beroende på arten och omfattningen av institutets verksamhet och på dess komplexitetsgrad.

Det är ytterst institutets styrelse som ansvarar för att kraven uppfylls och den ska se till att det finns interna riktlinjer för att uppfylla kraven och för att i övrigt styra rörelsen.

3.5 Kapitalkrav

3.5.1 Kapitalbaskravet

De övergripande kraven på institutens organisation och riskhantering kombineras med konkreta kapitalbaskrav som instituten ska uppfylla. Ju större risker ett institut tar, desto större andel av dess finansiering ska bestå av förlustabsorberande kapital. Storleken på ett instituts kapitalkrav beror emellertid inte bara på vilka risker som det själv tar och utsätts för. Det beror också på vilka risker det utsätter det finansiella systemet för. Ett institut som i förväg kan identifieras som systemviktigt behöver därför normalt en större andel eget kapital än ett icke systemviktigt institut.

Institutens förlustabsorberande kapital kallas för kapitalbas. Hur stor kapitalbasen ska vara för ett individuellt institut berörs kortfattat nedan.

För att kapitalbasen ska fylla sin funktion måste den vara av tillräckligt bra kvalitet. Kapitalbasen måste exempelvis ha förmåga att faktiskt absorbera förluster som instituten gör. Kapitalet får inte heller vara så lättflyktigt att det kan dras tillbaka när ett institut får problem och behöver det som bäst. I ett företag är normalt det bästa och minst lättflyktiga kapitalet det bundna egna kapitalet, t.ex. aktiekapital.

Tillsynsförordningen innehåller särskilda bestämmelser om vilket kapital som får användas för förlusttäckning. Den delar in kapitalbasen i primärt kapital och supplementärt kapital. Det primära kapitalet utgör skydd i ”going concern” medan det supplementära kapitalet absorberar förluster i en ”gone concern”.

Utgångspunkten för beräkningen av hur stor kapitalbasen ska vara (kapitalbaskravet) är beräkningen av det sammanlagda riskvägda exponeringsbeloppet för kreditrisker⁶, marknadsrisk⁷ och

---

⁶ Kreditrisk kan definieras som risken för att en part i en finansiell transaktion inte uppfyller villkoren i kontraktet och förorsakar fordringsägaren kapital- eller ränteförlust, eller ökade kostnader. Således är institutens innehav av kreditfordringar, certifikat och obligationer förenade med kreditrisk, dvs. risk för att låntagaren inte uppfyller sina åtaganden gentemot instituten vad gäller betalning av räntor och amorteringar på avtalad tid.

⁷ Handeln med finansiella instrument syftar i hög grad till att uppnå vinster genom att omsätta olika typer av tillgångar på de finansiella marknaderna. Med marknadsrisk avses exempelvis risken för att marknadsvärdet (priset) på en tillgång förändras i oönskad riktning. Förändringar i marknadsvärdet på exempelvis aktier, räntebärande instrument, råvaror eller valutakurser tillhör denna kategori av risk.

operativa risker⁸. Av tillsynsförordningen framgår hur instituten ska gå till väga när dessa belopp räknas fram.

Ett institut ska som regel ha en kapitalbas som till sitt belopp är åtminstone lika stor som 8 procent av det sammanlagda riskvägda exponeringsbeloppet för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker.⁹ Kapitalbasen ska till största delen bestå av primärt kapital (6 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet) av vilket större delen ska vara kärnprimärkapital (4,5 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet) och får bara till en mindre del bestå supplementärt kapital (2 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet). Ett institut kan välja att uppfylla hela det sammanlagda kapitalbaskravet med primärkapital eller med mer kärnprimärkapital än vad förordningen kräver.

Kapitalbaskravet är ett bindande krav. Det finns alltså inte något utrymme för att driva verksamheten vidare om kapitalbaskravet inte uppfylls. Om kravet underskrids, brukar instituten dock få viss tid på sig att vidta åtgärder för att på nytt uppfylla kapitalbaskravet. Om ett instituts kapitalbas inte motsvarar kapitalbaskravet kan det antingen öka sin kapitalbas eller minska sina risker, t.ex. genom att upphöra med viss utlåning för att därigenom minska sitt kapitalbehov.

3.5.2 Buffertkrav

Ovanpå kapitalbaskravet för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker ska instituten ha en buffert bestående av kärnprimärkapital. Syftet med bufferten är att stärka det finansiella systemets motståndskraft mot olika slags systemrisker.

Det finns fem olika buffertar med lite olika inriktning; kapitalkonserveringsbufferten, den kontracykliska kapitalbufferten, kapitalbufferten för globala systemviktiga institut, kapitalbufferten för övriga systemviktiga företag och systemriskbufferten.

Kapitalkonserveringsbufferten ska alltid uppgå till 2,5 procent.¹⁰ Storleken på de övriga buffertkraven kan variera. Kapitalbuffertkraven ska läggas ihop och täckas med kärnprimärkapital. Eftersom alla institut – om inte undantag har gjorts – ska ha en kapitalkon-

⁸ Operativa risker är risker för förluster till följd av inte ändamålsenliga eller inte fungerande interna förfaranden eller system eller på grund av mänskliga fel eller yttre händelser, samt rättsligarisker.

⁹ Här ingår även kapitalbaskraven för stora exponeringar som överskrider vissa gränsvärden.

¹⁰ Vissa små och medelstora värdepappersbolag får dock undantas från att uppfylla den.

serveringsbuffert, uppgår det totala kapitalkravet alltid minst till 10,5 procent av det sammanlagda riskvägda exponeringsbeloppet, av vilket kärnprimärkapitalet ska utgöra minst 7 procent. Det totala kapitalkravet beror emellertid på vilka övriga kapitalbuffertkrav som ställs.

Buffertkraven är till skillnad mot kapitalbaskravet inte ett bindande krav utan just en buffert. Konsekvensen av att ett institut bryter mot buffertkraven är något förenklat att det drabbas av utdelningsbegränsningar som står i relation till överträdelsens storlek och att institutet ska utarbeta en kapitalkonserveringsplan som det ger in till Finansinspektionen. Om inspektionen inte godkänner planen ska den antingen kräva att institutet ökar sin kapitalbas till angivna nivåer inom specificerade perioder eller införa ytterligare utdelningsrestriktioner. Om inte förelägandet följs tillämpas vanliga sanktioner. För överträdelser av systemriskbuffertkravet gäller därutöver att inspektionen även får använda sig av andra sanktioner parallellt med utdelningsbegränsningarna.

3.5.3 Ett särskilt kapitalbaskrav (pelare 2-krav)

För risker som inte fångas upp av kapitalbaskravet eller buffertkravet får Finansinspektionen ålägga instituten ett särskilt kapitalbaskrav (2 kap. 1 § lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag). Det kravet gäller utöver de övriga krav som ställs. Det är ett krav som bestäms via individuella beslut för instituten, inte av föreskrifter. Det brukar kallas för ett pelare 2-krav.

Finansinspektionen får besluta om ett särskilt kapitalbaskrav om det t.ex. finns brister i ett instituts soliditet och likviditet, riskhantering eller genomlysbarhet (se avsnitt 3.4). Ett sådant krav kan också åläggas om det finns skäl att anta att det är sannolikt att sådana brister kommer att uppkomma inom 12 månader. Ett särskilt kapitalbaskrav får också åläggas om det i samband med en översyn och utvärdering av institutet bedöms nödvändigt att täcka risker som institutet är eller kan bli exponerat för och risker det utsätter det finansiella systemet för.

När Finansinspektionen fattat beslut om ett särskilt kapitalbaskrav är det ett bindande krav precis som kapitalbaskravet.

3.6 Likviditetskraven

Att ett institut får likviditetsproblem innebär att det inte kan betala sina skulder allteftersom de förfaller till betalning. Det kan i sin tur leda till soliditetsproblem.

Tillsynsförordningen innehåller bestämmelser om dels ett likviditetstäckningskrav, dels ett krav på stabil finansiering. Medlemsstaterna får dock fram till 2018 eller 2019, beroende på när likviditetstäckningskravet införts fullt ut, behålla eller införa nationella likviditetskrav som införts före 2015.

Finansinspektionen beslutade i november 2012 föreskrifter om krav på likviditetstäckningsgrad och rapportering av likvida tillgångar och kassaflöden (FFFS 2012:6). Det finns ännu inga bestämmelser om hur kraven på stabil finansiering ska beräknas.

Finansinspektionen får besluta att ett institut ska uppfylla ett särskilt likviditetskrav, om det behövs för att täcka de likviditetsrisker som institutet är eller kan bli exponerat för och de risker som ett institut utsätter det finansiella systemet för.

3.7 Tillstånd innan verksamheten påbörjas

Innan ett institut får påbörja sin verksamhet måste det uppfylla rörelsereglerna och dess ledning liksom dess ägare ska uppfylla vissa lämplighetskrav. Dessutom ska ett institut ha ett visst minsta startkapital. Detta startkapital kan variera beroende på vilken verksamhet institutet bedriver och verksamhetens storlek. Ett bankaktiebolag ska dock alltid ha ett startkapital som motsvarar minst fem miljoner euro medan en sparbank ska ha ett startkapital som motsvarar minst en miljon euro.

3.8 Tillsyn

3.8.1 Allmänt

Finansinspektionen utövar tillsyn över att instituten följer de rörelseregler och andra regler som gäller för deras verksamhet. Det gäller såväl de regler som finns i tillsynsförordningen och övriga regler som ställer krav på institutens finansiella styrka som de regler som styr dess organisation och övriga verksamhet. I kommitténs delbetänkande (SOU 2013:6 avsnitt 7.5.2) beskriver vi

hur Finansinspektionen bedriver sin tillsyn. Nedan koncentrerar vi oss i stället på vissa av de befogenheter Finansinspektionen har.

Eftersom ett institut ofta driver verksamhet i andra medlemsstater, antingen via filial eller via dotterföretag, är det nödvändigt att det finns vissa grundläggande bestämmelser om tillsynen och att Finansinspektionen samarbetar nära med tillsynsmyndigheter i andra medlemsstater. Kapitäläckningsdirektivet innehåller därför detaljerade bestämmelser om vad tillsynen över instituten på individuell- och grupp-nivå ska omfatta och frekvensen på tillsynen, samt bestämmelser om tillsynssamordning mellan medlemsstaterna. Där finns exempelvis bestämmelser om vilken tillsynsmyndighet som har det övergripande ansvaret för tillsynen på grupp-nivå, vilka specifika uppgifter en sådan myndighet har och om inrättande av tillsynskollegier, dvs. särskilda forum för samverkan mellan tillsynsmyndigheter.

Av svensk rätt följer bl.a. att inspektionen har en långtgående rätt till information för tillsynen från instituten och andra företag som ingår i samma koncern som instituten.

Filialer i Sverige till institut som är auktoriserade i ett annat EES-land står i första hand under tillsyn av hemlandets tillsynsmyndighet. Finansinspektionen har dock rätt att kräva information från här i landet inrättade filialer och göra undersökningar hos dem.

3.8.2 Den samlade kapitalbedömningen

En viktig del i Finansinspektionens tillsyn är den översyn och utvärdering som myndigheten ska göra med intervall som bestäms med beaktande av storleken, systemviktigheten och komplexiteten hos verksamheten i ett institut och med hänsyn taget till proportionalitetsprincipen. Denna process, som kallas, den samlade kapitalbedömningen, ska utmytna i att myndigheten fastställer om de styrformer, strategier, processer och rutiner som ett institut infört och den kapitalbas och likviditet det förfogar över är tillräckliga för att säkerställa en sund hantering och täckning av de risker som det är eller kan bli exponerat för eller som det utsätter det finansiella systemet för.

För gränsöverskridande företagsgrupper sker bedömningen inom ramen för tillsynskollegierna tillsammans med övriga berörda tillsynsmyndigheter. För en gränsöverskridande grupp ska myndigheterna försöka komma överens om vilket beslut som ska fattas om

ett särskilt likviditetskrav med anledning av väsentliga resultat av likviditetstillsynen. De ska också försöka komma överens om ifall nivån på gruppens kapitalbas är tillräcklig med hänsyn till gruppens finansiella situation och riskprofil samt den kapitalbasnivå som krävs för att tillämpa det särskilda kapitalbaskravet på såväl enskilda enheter som gruppen som helhet.

Det är bara Finansinspektionen som blir bunden av överenskommelsen med de utländska myndigheterna. För att även instituten ska bli bundna krävs att Finansinspektionen fattar ett nationellt beslut riktat till dem.

Beträffande kapitalfrågan kommer Finansinspektionen enligt en nyligen remitterad promemoria i normalfallet inte att fatta något överklagbart beslut med anledning av en överenskommelse med utländska tillsynsmyndigheter.¹¹ Med normalfall avser Finansinspektionen företag som har en kapitalbas som täcker det totala minimi- och buffertkapitalkravet och en kapitalpolicy som anger att institutet har som mål att hålla en kapitalbas som åtminstone motsvarar denna nivå så länge det inte är utsatt för en finansiell påfrestning som överstiger vad som motsvaras av en normal lågkonjunktur.

Ett pelare 2-krav blir inte heller bindande förrän Finansinspektionen fattar ett sådant formellt beslut. Innan ett formellt beslut fattas påverkar kapitalkravet inte de utdelningsrestriktioner som är kopplade till buffertkraven. Av detta kan man dra slutsatsen att innan ett beslut om ett särskilt kapitalbaskrav har fattats så är pelare-2 kravet närmast en buffert ovanpå kapitalbufferterna.

Instituten underrättas dock av Finansinspektionen om inspektionens bedömning av pelare 2-kravet och kan agera därefter.

3.9 Administrativa sanktioner

3.9.1 Ingripanden vid regelöverträdelser m.m.

I det följande beskriver vi vilka sanktioner som Finansinspektionen har tillgång till. Finansdepartementet har dock förslagit ändringar av regelverket.¹² De regler som beskrivs i det följande kommer därför med all sannolikhet att ändras. De bestämmelser som

---

¹¹ Se Finansinspektionens promemoria Kapitalkrav för svenska banker, den 8 maj 2014, dnr 14-6258.

¹² Se Promemoria om sanktioner enligt CRD IV (dnr Fi2014/1356).

beskrivs i det följande finns i 15 kap. LBF och 25 kap. LVM. Beskrivningen avser dessa bestämmelsers lydelse enligt prop. 2013/14:228. Bestämmelserna i de båda lagarna bygger på samma systematik.

Avgörande för om inspektionen ska ingripa är om ett institut har åsidosatt sina skyldigheter enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse eller lagen om värdepappersmarknaden, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet.

När Finansinspektionen väljer vilken sanktion den ska använda sig av med anledning av ingripandet ska den ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om institutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

I försvårande riktning ska även beaktas om kreditinstitutet tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna. I förmildrande riktning ska beaktas om institutet i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning och om institutet snabbt upphört med överträdelsen sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

De sanktioner som Finansinspektionen kan välja mellan är

1. utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen,
2. meddela ett förbud att verkställa beslut, eller anmärkning,
3. varning, och
4. tillståndsåterkallelse.

Den allvarligaste formen av ingripande är återkallelse av tillståndet. Det ska användas om överträdelsen är allvarlig. Om det är tillräckligt kan Finansinspektionen emellertid välja den mindre ingripande

åtgärden varning. Varning är ett alternativ till återkallelse, som kan tillgripas när förutsättningarna för återkallelse i och för sig föreligger, men varning i det enskilda fallet framstår som en tillräcklig åtgärd.

Ett föreläggande att vidta åtgärd (punkten 1) kan innebära både att något som företaget redan har gjort ska ändras, och att en åtgärd som inte vidtagits ska genomföras. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande, om det är sannolikt att ett institut inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt lag eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet.

Om Finansinspektionen beslutar om att tilldela ett institut anmärkning eller varning får Finansinspektionen besluta att institutet också ska betala en administrativ sanktionsavgift.

För ingripande mot filialer till utländska institut gäller särskilda bestämmelser.

Några andra grunder för tillståndsåterkallelse

Förutom i de fall som har nämnts ovan ska Finansinspektionen i några ytterligare fall återkalla ett kreditinstituts tillstånd. Ett sådant fall är att om institutet försätts i konkurs eller om beslut fattats om att institutet skall träda i tvångslikvidation. Tillståndet ska också återkallas om institutet har förklarat att det avstår från tillståndet eller om det har överlåtit hela sin rörelse.

Om någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör inte uppfyller de lämplighetskrav som ställs på honom eller henne ska Finansinspektionen också återkalla tillståndet. I stället för att återkalla tillståndet får inspektionen byta ut personen i fråga mot en av inspektionen förordnad person.

De övriga återkallelsegrunderna avser sådana situationer då rörelsen inte har påbörjats inom viss tid eller om institutet har fått tillstånd genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt.

Sanktioner mot holdingföretag och andra företag

För ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet gäller bl.a. att Finansinspektionen ska förelägga det att vidta åtgärder för att göra rättelse om holdingföretaget inte uppfyller de krav som ställs på det enligt tillsynsförordningen, lagen om särskild tillsyn över institut och värdepappersbolag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

3.9.2 Avveckling efter tillståndsåterkallelse

Om Finansinspektionen återkallar tillståndet för ett bankaktiebolag, en medlemsbank eller en sparbank, ska banken gå i likvidation och avvecklingen kommer då att ske under ledning av en likvidator enligt de associationsrättsliga bestämmelserna. Undantag från likvidationsplikten gäller dock för det fall att ett bankaktiebolag eller en medlemsbank lämnats tillstånd av Finansinspektionen att i stället driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse.

Till skillnad från banker behöver ett kreditmarknadsföretag inte gå i likvidation när dess tillstånd har återkallats. Ett kreditmarknadsföretag får i stället sköta avvecklingen själv.

3.10 Några olika reaktioner på likviditets- och kapitalproblem

Om ett institut får finansiella problem kan det finnas flera tänkbara orsaker och händelseförlopp. Problemen kan upptäckas tidigt eller sent och händelseförloppet kan vara snabbt eller långsamt. Problemen kan identifieras på olika sätt, t.ex. av institutets styrelse eller som ett led i Finansinspektionens tillsyn; se avsnitt 3.8. De lösningar som väjs beror exempelvis på om institutet har kapitalbrist eller likviditetsproblem, hur problemen uppkommit, hur allvarliga de är och hur snabbt de behöver åtgärdas.

Ett alternativ är att institutet försöker lösa sina problem på egen hand med hjälp av kapitaltillskott eller lån. Hur det kan gå till för de olika associationsformer som instituten kan tillhöra behandlas i avsnitt 3.11. Om ett institut har tillfälliga likviditetsproblem kan

Riksbanken ge likviditetsstöd i avvaktan på en mer permanent lösning; se avsnitt 3.12.

Om ett institut inte kan hantera sina problem på egen hand kan särskilda tillsynsåtgärder aktualiseras. Ett av dessa är nedskrivning eller konvertering av hybridkapital. Den mest långtgående åtgärden är tillståndsåterkallelse (se avsnitt 3.9). Om tillståndet återkallas ska verksamheten avvecklas.

Ofta torde det inte vara tillräckligt att åtgärda likviditets- eller kapitalproblemen utan de kapital- eller likviditetsstödande åtgärderna behöver kombineras med omstruktureringsåtgärder av något slag, exempelvis avyttring av viss verksamhet eller minskning av skulderna. Lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion är dock inte tillämplig på institutens verksamhet, vilket gör att ett institut vars skulder behöver minskas eller frysas som ett led i en omstrukturering måste träffa en frivillig överenskommelse med borgenärerna om skuldnedskrivning (se avsnitt 3.14.1). Lagen är dock tillämplig på finansiella institut eller holdingföretag som ingår i samma koncern som ett institut.

Det kan inte uteslutas att ett instituts kapitalsituation är sådan att domstol, innan Finansinspektionen beslutar om tillståndsåterkallelse, beslutar att institutet ska försättas i konkurs eller gå i likvidation. Konkurs- och likvidationsförfarandet beskrivs i avsnitten 3.13 och 3.14.2. Om en domstol beslutar om konkurs eller tvångslikvidation ska inspektionen återkalla tillståndet. Ett beslut om att försätta ett institut i konkurs leder också till ett beslut om att insättningsgarantin ska träda in (se avsnitt 3.14.4). Detsamma gäller om Finansinspektionen i ett beslut har konstaterat att ett institut inte har betalat sina insättare och att denna oförmåga inte är tillfällig. Om ett institut försätts i konkurs kan även investerarskyddet träda in (se avsnitt 3.14.5).

Om det behövs för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet i Sverige, kan ett kreditinstitut (men inte ett värdepappersbolag) få stöd enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut (stödlagen). Ett sådant stöd kan exempelvis ges för att undvika att ett systemviktigt kreditinstitut försätts i konkurs eller får sitt tillstånd återkallat (se kapitel 26).

3.11 Associationsrätten

3.11.1 Inledning

Ett institut kan vara ett aktiebolag, ett kooperativ (medlemsbank eller ekonomisk förening) eller en sparbank (se avsnitt 3.2). För var och en av dessa associationsformer finns det särskilda bestämmelser som syftar till att säkerställa att institutets kapital är tillräckligt. I detta avsnitt beskrivs inledningsvis några av de kapital-skyddsregler som gäller för de företag som drivs i form av aktiebolag och kooperativ och vilka åtgärder ett institut som bedrivs i någon av dessa företagsformer kan vidta för att återställa sin finansiella ställning. Vi inleder varje avsnitt med en beskrivning av de generella regelverken och behandlar därefter de eventuella särbestämmelser som gäller för instituten. Avslutningsvis behandlas motsvarande bestämmelser för sparbanker.

3.11.2 Aktiebolagslagen

Allmänt om ett aktiebolags egna kapital

För de företag – bl.a. bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepapperpappersbolag – som driver verksamhet i aktiebolagsform finns bestämmelser i aktiebolagslagen. I ett aktiebolag har aktieägarna som huvudregel inte något personligt betalningsansvar för bolagets förpliktelser.¹³ De ska vid bolagets bildande förse bolaget med aktiekapital men kan inte senare tvingas att skjuta till mer kapital. Fordringsägarna är i stället hänvisade till bolagets förmögenhet, dvs. bolagets tillgångar minus dess skulder. Det finns därför regler i aktiebolagslagen som syftar till att se till att det verkligen skapas en bolagsförmögenhet när bolaget bildas och att denna förmögenhet om möjligt inte försvinner under bolagets verksamhet. I redovisningslagstiftningen finns det också bestämmelser om hur tillgångar och skulder ska redovisas och värderas för att ge en rättvisande bild av bolagets finansiella ställning.

Skyddsbestämmelserna finns för att skydda fordringsägarna. Om inte dessa bestämmelser fanns skulle det emellertid bli svårt för bolaget att låna pengar eller åta sig andra förpliktelser eller

---

¹³ 1 kap. 3 § aktiebolagslagen.

attrahera aktieägare. Man kan därför säga att reglerna finns även för bolagets egen skull.¹⁴

På skuldsidan i ett aktiebolags balansräkning ska ett aktiebolag lämna uppgifter om sitt eget kapital. Det egna kapitalet delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. I det bundna egna kapitalet ingår aktiekapital, uppskrivningsfond, reservfond och kapitalandelsfond. I det fria egna kapitalet ingår fria fonder var för sig (t.ex. överkursfonden) och balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret, varvid balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas upp som avdragsposter.

Storleken på ett aktiebolags egna kapital och dess övriga skulder ska svara mot värdet på bolagets tillgångar. Av ett aktiebolags balansräkning kan man alltså utläsa hur stor andel av tillgångarna som har finansierats genom lån respektive med företagets egna medel, dvs. eget kapital. Ett aktiebolags egna kapital kan minska/öka på grund av att bolaget gör förlust/vinst, att bolagets tillgångar minskar/ökar i värde eller genom att dess skulder ökar/minskar.

Ett aktiebolags egna kapital kan även minskas genom att bolaget använder det egna kapitalet för att göra en så kallad värdeöverföring. Med en värdeöverföring avses vinstutdelning, förvärv av egna aktier, minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna och andra affärshändelser som medför att bolagets förmögenhet minskar och inte har rent affärsmässig karaktär för bolaget. Aktiebolagslagen innehåller bestämmelser som reglerar när och hur olika typer av värdeöverföringar får göras. Det är exempelvis bara det fria egna kapitalet som får användas för utdelning, koncernbidrag eller andra liknande värdeöverföringar till aktieägare eller annan.

3.11.3 Bolagsorganen

Bolagsstämman

Aktieägarnas beslutanderätt utövas vid bolagsstämman. Bolagsstämman är en sammankomst för aktieägarna i bolaget. Ett sammanträffande mellan aktieägare som tillhör viss aktieägargrupp eller har aktier av visst slag räknas inte som bolagsstämma.¹⁵

---

¹⁴ Rodhes aktiebolagsrätt, Rolf Skog, 23:e upplagan, 2011, s. 24.

¹⁵ Andersson, Johansson och Skog, Aktiebolagslagen, 2013, webbversion, kommentaren till 7 kap. 1 §.

Bolagsstämman ska besluta i de frågor som uttryckligen anges i aktiebolagslagen och får fatta beslut i nästan alla frågor som rör bolaget. Därutöver har i litteraturen antagits att det finns vissa för aktieägarna så ingripande beslut att de måste fattas på bolagsstämma trots att ingen bestämmelse om detta återfinns i lagtexten. Man brukar tala om en oskriven bolagsstämmokompetens. Även om gränserna för – och i viss utsträckning även existensen av – den oskrivna bolagsstämmokompetensen är omtvistad och framstår som oklar, torde man kunna utgå från att bolagsstämman, även utan uttryckligt krav i aktiebolagslagen, ska fatta beslut åtminstone i frågor där beslutets faktiska verkningar motsvarar de som uppkommer av beslut som enligt lagen måste fattas av bolagsstämman.¹⁶

Styrelsen

Ett aktiebolag ska också ha en styrelse med en eller flera ledamöter. Den utses av bolagsstämman. Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Den ska förlöpande bedöma bolagets och, om bolaget är moderbolag i en koncern, koncernens ekonomiska situation. Den ska också se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Till styrelsens uppgifter hör även tillsättande och entledigande av verkställande direktör och firmatecknare.

Verkställande direktören

Styrelsen får utse en verkställande direktör som ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Till den löpande förvaltningen räknas alla åtgärder som inte med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet är av osedvanlig beskaffenhet eller stor betydelse.¹⁷ Den verkställande direktören får dessutom utan styrelsens bemyndigande vidta åtgärder som med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet

---

¹⁶ Andersson, Johansson och Skog, Aktiebolagslagen, 2013, webbversion, kommentaren till 7 kap. 1 §.

¹⁷ Andersson, Johansson och Skog, Aktiebolagslagen, 2013, webbversion, kommentaren till 8 kap. 29 §.

är av ovanligt slag eller av stor betydelse, om styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för bolagets verksamhet. I sådana fall ska styrelsen så snart som möjligt underrättas om åtgärden. Publika aktiebolag ska alltid ha en verkställande direktör.

3.11.4 Kapitalanskaffning i aktiebolag

När ett bolag bildas skjuter aktieägarna till tillgångar som motsvarar aktiebolagets aktiekapital och, i förekommande fall, överkursfond. Bolaget kommer emellertid sannolikt att behöva ytterligare medel för att finansiera sin verksamhet. Bolaget torde därför komma att ta upp lån av olika slag. Det kan också behöva, eller välja, att öka sitt aktiekapital. Ett aktiebolags aktiekapital kan ökas på något av följande sätt:

1. Aktiekapitalet tillförs belopp genom en fondemission.
2. Nya aktier tecknas enligt ett beslut om nyemission av aktier.
3. Nya aktier tecknas mot betalning med utnyttjande av teckningsoptioner som bolaget har gett ut.
4. Nya aktier lämnas i utbyte mot konvertibler som bolaget har gett ut.¹⁸

Ett bolag kan också öka sitt egna kapital genom s.k. kapitaltillskott. I det följande behandlas de ovan nämnda sätten att öka aktiekapitalet, kapitaltillskott och några särskilda låneformer.

Nyemission

Vad är en nyemission?

En nyemission innebär att någon mot betalning tecknar nya aktier i ett aktiebolag. Detta leder till att aktiekapitalet ökas. Betalningen för aktierna kan ske antingen i form av pengar eller, under vissa förutsättningar, kvittning (kontantemission) eller genom att någon annan egendom tillförs bolaget (apportemission).

---

¹⁸ 11 kap. 1 § aktiebolagslagen.

Betalningen för aktierna

Det belopp som betalas för de aktier som emitteras får som huvudregel¹⁹ inte vara lägre än de tidigare aktiernas kvotvärde (underkursförbudet).²⁰ Det är dock tillåtet att emittera aktier till överkurs, dvs. till en kurs som är högre än aktiernas kvotvärde. Det överskjutande beloppet ska då sättas av till överkursfonden. Överkursfonden är, till skillnad från aktiekapitalet, fritt eget kapital.

Beslutet om nyemission

Beslut om nyemission ska fattas av bolagsstämman.²¹ Förfarandet kan dock skyndas på genom att styrelsen beslutar om nyemission av aktier under förutsättning av bolagsstämmans godkännande. Ett annat alternativ är att bolagsstämman i förväg bemyndigar styrelsen att fatta beslut om nyemission av aktier.²²

Rätten till de nya aktierna

Vid nyemission har de befintliga aktieägarna vid kontantemission och kvittningsemission företräde i förhållande till de aktier som de äger. Någon företrädesrätt gäller dock inte om emissionen sker mot betalning med apportegendom eller om företrädesrätten regleras på annat sätt i bolagsordningen, emissionsbeslutet eller föreskrifter som har meddelats vid en tidigare emission av teckningsoptioner eller konvertibler.

Ett bolagsstämmobeslut som tas i samband med kontantemission (inklusive kvittningsemission) och som innebär en avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt förutsätter kvalificerad majoritet. Ett sådant beslut får dock inte ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för bolaget eller någon annan aktieägare.²³

---

¹⁹ I bolag vars aktier är noterade vid en svensk eller utländsk börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad får dock teckningskursen vara lägre, om ett belopp som motsvarar skillnaden mellan teckningskursen och aktiernas kvotvärde tillförs aktiekapitalet genom överföring från bolagets eget kapital i övrigt eller genom uppskrivning av värdet av anläggningstillgångar. En sådan överföring eller uppskrivning ska ske innan beslutet om nyemission registreras.

²⁰ 13 kap. 19 § aktiebolagslagen.

²¹ 11 kap. 1 § aktiebolagslagen.

²² 13 kap. 35 § aktiebolagslagen.

²³ 13 kap. 1 och 2 § aktiebolagslagen och prop. 2004/05:85 s. 340 f.

Teckningsoptioner

Vad är en teckningsoption?

Aktiekapitalet kan, som tidigare nämnts, ökas genom att nya aktier tecknas mot betalning med utnyttjande av en teckningsoption. En teckningsoption definieras som en utfästelse som har gjorts av ett aktiebolag om rätt att teckna nya aktier i bolaget mot betalning i pengar.²⁴

Ökningen av aktiekapitalet sker i två led. I det första ledet ställs teckningsoptioner ut av bolaget och innehavare av optioner ges rätt att inom en bestämd tid teckna aktier till ett visst förutbestämt pris (teckningskursen). I ett andra led tecknar innehavaren av teckningsoptionen aktier i bolaget genom utnyttjande av optionsrätten, varvid aktiekapitalet ökas.

Ersättning för teckningsoptioner

Den kapitaltillförsel som motsvarar ökningen av aktiekapitalet sker först i samband med aktieteckningen. Det är därför från ett kapital-skyddsperspektiv av mindre betydelse vilken ersättning som bolaget får för emissionen av teckningsoptionerna. Det finns inte heller några bestämmelser om vilken egendom som får utgöra apportegendom eller om hur sådan egendom ska värderas utan detta har överlämnats till aktieägarna att bestämma. Teckningsoptioner kan ges ut gratis eller mot betalning i pengar. De får tecknas mot kvittningsrätt eller mot betalning med apportegendom.

Teckningsoptionerna kan vara fristående. Det kan emellertid också anges att bara den som lånar ut pengar till bolaget får förvärva en teckningsoption.²⁵

Betalningen för aktierna vid utnyttjande av optionen

När optionen utnyttjas ska aktierna betalas med pengar. I publika bolag får de även betalas genom kvittning mot en fordran i bolaget om vissa villkor är uppfyllda.²⁶ Aktierna kan alltså inte i detta fall betalas med apportegendom.

---

²⁴ 11 kap. 4 § aktiebolagslagen.

²⁵ 14 kap. 5 § första stycket 7 aktiebolagslagen.

²⁶ 14 kap. 39, 40 och 47 §§ aktiebolagslagen.

Teckningskursen för de nya aktierna får inte understiga de tidigare aktiernas kvotvärde (underkursförbudet).

Beslutet om emissionen av teckningsoptioner

Liksom vid nyemission av aktier ska beslutet om emission av teckningsoptioner som huvudregel fattas av bolagsstämman, men den kan också fattas av styrelsen under förutsättning av bolagsstämmans godkännande eller enligt bolagsstämmans bemyndigande.²⁷ Teckningen av nya aktier kräver dock inte något nytt bolagsstämmobeslut.

Rätten till teckningsoptionerna

Bestämmelserna om aktieägares företrädesrätt stämmer nära överens med motsvarande bestämmelser för nyemission. Huvudregeln är således att aktieägarna har företrädesrätt till teckningsoptionerna i förhållande till det antal aktier som de äger. Huvudregeln gäller om teckningsoptioner ges ut mot betalning i pengar eller om teckningsoptionerna ska betalas genom kvittning. En skillnad mellan nyemission av aktier och emission av teckningsoptioner är dock att optioner kan ges ut utan vederlag. Huvudregeln om lika företrädesrätt gäller även i det fallet. Huvudregeln gäller dock inte om emissionen sker mot betalning med apportegendom eller om företrädesrätten regleras på annat sätt i bolagsordningen, emissionsbeslutet eller föreskrifter som har meddelats vid en tidigare emission av teckningsoptioner eller konvertibler.

Ett beslut av bolagsstämman om avvikelse från företrädesrätt ska fattas med två tredjedelars majoritet av såväl de avgivna som de vid stämman företrädde aktierna.

Ökning av aktiekapitalet i utbyte mot konvertibler

Ökning av aktiekapitalet kan även ske genom utgivning av s.k. konvertibler, dvs. skuldförbindelser som har getts ut mot vederlag och som ger en rätt, eller en skyldighet, att helt eller delvis byta sin fordran mot aktier i bolaget.²⁸ Aktiekapitalet ökas om konvertering

²⁷ 14 kap. 3, 24 och 28 §§ aktiebolagslagen.

²⁸ 11 kap. 4 § aktiebolagslagen.

sker. En konvertibel kännetecknas av att rätten att begära konvertering kan tillkomma konvertibelinnehavaren och/eller bolaget eller infalla vid viss tidpunkt eller då vissa omständigheter föreligger.²⁹

Betalning för konvertibler

Konvertiblerna får betalas i pengar eller under vissa förutsättningar med apportegendom eller genom kvittning.³⁰

Betalning för de nya aktierna i samband med konvertering

Konvertering innebär att skuldförbindelsen byts mot aktier, varvid skuldförbindelsens nominella belopp avräknas mot konverteringskursen. Konverteringskursen får emellertid som huvudregel inte vara lägre än att bolaget efter konvertering för varje aktie som lämnas i utbyte tillförs ett belopp som minst motsvarar de tidigare aktiernas kvotvärde. En lägre konverteringskurs får dock tillämpas om mellanskillnaden ska täckas genom betalning med pengar vid konverteringen. Apportegendom får alltså inte användas för att täcka mellanskillnaden.³¹

Beslutsordningen för ett beslut om emission av konvertibler

Beslut om dessa former av emissioner fattas som huvudregel av bolagsstämman. Styrelsen kan också fatta beslut om emission antingen efter bolagsstämmans föregående bemyndigande eller under förutsättning av bolagsstämmans godkännande i efterhand. När konvertering begärs behövs inte något nytt bolagsstämmobeslut.

Rätten till konvertibler

Beträffande aktieägarnas företrädesrätt till konvertibler gäller samma bestämmelser som för nyemission.

---

²⁹ Andersson, Johansson och Skog, Aktiebolagslagen, 2013, webbversion, kommentaren till 11 kap. 4 §.

³⁰ 15 kap. 21–25 och 43 §§ aktiebolagslagen.

³¹ 15 kap. 6 § tredje stycket aktiebolagslagen.

Fondemission

Vad är fondemission?

Kännetecknande för en fondemission är att ökningen sker utan tillskott utifrån. Vid fondemission ökas i stället aktiekapitalet genom att belopp överförs från reservfonden, uppskrivningsfonden eller fritt eget kapital eller genom att värdet av en anläggningstillgång skrivs upp. En fondemission kan ske med eller utan utgivande av nya aktier.³² Beroende på vilket alternativ som väljs innebär en fondemission antingen att kvotvärdet på befintliga aktier höjs, eller att antalet aktier ökar.

En fondemission ökar alltså inte bolagets förmögenhet utan är framför allt en bokföringsåtgärd vilken ökar aktiebolagets bundna kapital.

Beslutsordningen

Det är bolagsstämman som beslutar om fondemission.

Rätten till de nya aktierna

Vid fondemission ges de befintliga aktieägarna rätt även till de nya aktierna.³³

Kapitaltillskott

Syftet med tillskottet är att stärka bolagets ställning, exempelvis för att hindra bolaget från att gå i likvidation. Genom kapitaltillskott tillförs ett aktiebolag medel omedelbart, dvs. utan föregående beslut av bolagsstämman. Tillskottet lämnas formlöst och utan samband med aktieteckning. Det lämnas oftast av en aktieägare men det kan även lämnas av någon annan. Ett kapitaltillskott ger inte upphov till någon skuld i bolagets balansräkning, men det ökar bolagets tillgångar. Därigenom ökar också bolagets egna kapital.

Tillskottet kan vara villkorat eller ovillkorat. Ett villkorat tillskott är ett kapitaltillskott som lämnas med förbehåll att det ska åter-

---

³² 12 kap. 1 § aktiebolagslagen.

³³ 12 kap. 2 § aktiebolagslagen.

betalas när det finns fritt eget kapital tillgängligt för detta ändamål. Ett ovillkorat kapitaltillskott är ett tillskott som lämnas utan ett sådant förbehåll.

Ett kapitaltillskott kan fullgöras genom inbetalning av pengar till bolaget, genom tillskott av sakvärden eller genom att det utfärdas en revers där tillskottsgivaren förklarar sig ha en skuld till bolaget.

Några särskilda låneformer

Ett aktiebolag kan ha en checkräkningskredit eller andra typer av banklån. Det kan också finansiera sig på kapitalmarknaden, t.ex. genom att ge ut obligationer. Lån som ett aktiebolag tar förbättrar inte bolagets soliditet men kan förbättra dess likviditet. I det följande behandlas inte några av dessa lånetyper men väl förlagslån, kapitalandelslån och vinstandelslån.

Förlagslån (efterställd skuld)

Förlagslån är en s.k. efterställd skuldförbindelse, dvs. en skuldförbindelse som vid likvidation eller konkurs inte återbetalas förrän alla andra utestående skulder har reglerats.

På grund av sin konstruktion innebär ett förlagslån att vanliga långivare kan känna en större trygghet. Förlagslånen ska ju betalas först när övriga låntagare har fått betalt.

Vinstandelslån och kapitalandelslån

Vilka lån som ett bolag ska ta upp beslutas normalt av styrelsen utan stämmans bemyndigande. Om ett bolag vill ta upp ett vinstandelslån eller ett kapitalandelslån ska beslut emellertid fattas av bolagsstämman eller, efter bolagsstämmans bemyndigande, av styrelsen. Ett vinstandelslån är ett lån där räntan är helt eller delvis beror på utdelningen till aktieägare i bolaget, kursutvecklingen på bolagets aktier, bolagets resultat eller bolagets finansiella ställning. Ett kapitalandelslån är ett lån där kapitalbeloppet som ska återbetalas är knutet till någon av dessa faktorer.

3.11.5 Bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag

För bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag gäller aktiebolagslagens bestämmelser om kapitalanskaffning och kapitalskydd. Särskilt bankaktiebolag ger ut konvertibla obligationer som kan tas i anspråk för skuldtäckning t.ex. genom att de konverteras till aktier (hybridkapital), eftersom de får ingå i institutens kapitalbas (buffertkapital) om det uppfyller vissa kriterier, exempelvis om de konverteras till aktiekapital om vissa händelser inträffar. Sådana betingade konvertibla obligationer kallas ibland ”cocos”.

Ett sådant bolag ska, enligt regler i lagen om bank- och finansieringsrörelse respektive lagen om värdepappersmarknaden, ha en styrelse med minst tre ledamöter och det ska alltid ha en verkställande direktör.

3.11.6 Kapitalanskaffning i ekonomiska föreningar

Enligt lagen om ekonomiska föreningar har en ekonomisk förening till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom ekonomisk verksamhet i vilken medlemmarna deltar exempelvis som konsumenter.

En ekonomisk förening ska ha minst tre medlemmar. Medlemmarnas bestämmanderätt utövas vid föreningsstämman. Den ska vidare ha en styrelse med minst tre ledamöter som normalt utses av föreningsstämman. Styrelsen ska utse en verkställande direktör om antalet anställda i föreningen under vart och ett av de två räkenskapsåren i medeltal har överstigit 200.

Styrelsen svarar för föreningens organisation och för förvaltningen av föreningens angelägenheter. Styrelsen ska se till att organisationen beträffande bokföringen och medelsförvaltningen även innefattar en tillfredsställande kontroll.

Den verkställande direktören ska ha hand om den löpande förvaltningen enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar. Den verkställande direktören får dock utan styrelsens bemyndigande vidta sådana åtgärder som med hänsyn till omfattningen och arten av föreningens verksamhet är av osedvanlig beskaffenhet eller stor betydelse om styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för föreningens verksamhet. I

sådana fall ska styrelsen så snart som möjligt underrättas om åtgärderna.

För en ekonomisk förenings förpliktelser svarar endast föreningens tillgångar. I tillgångarna inräknas insatser och avgifter som har förfallit till betalning, även om de ännu inte har betalats.

En ekonomisk förening, likaväl som ett aktiebolag, behöver ett visst eget kapital och att denna behöver ett visst skydd för att inte förflyktigas. Lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar innehåller därför flera bestämmelser av kapitalskyddande karaktär. Dessa är emellertid mindre omfattande än aktiebolagslagens motsvarande bestämmelser. Det sammanhänger bl.a. med att lagen inte uppställer något krav på att en ekonomisk förening ska ha ett visst minsta bundet eget kapital, motsvarande aktiekapitalet i ett aktiebolag.

Medlemsinsatser, förlagsinsatser, reservfond, kapitalandelsfond och eventuell uppskrivningsfond ingår i föreningens bundna egna kapital. Under fritt eget kapital ska tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragsposter.

Skyddet för en ekonomisk förenings kapital

Utdelning m.m.

Föreningslagen innehåller vissa bestämmelser om skydd för en ekonomisk förenings kapital. Kapitalskyddsbestämmelserna kompletteras av en bestämmelse som ålägger styrelsen att ta upp frågan om likvidation av föreningen vid föreningsstämman om föreningens ekonomiska ställning har försämrats på visst i lagen angivet sätt.

Utbetalning av medlemsinsatser

En medlem i en ekonomisk förening har en ovillkorlig rätt att lämna föreningen. Som huvudregel har han eller hon då också rätt att få tillbaka sin medlemsinsats. Medlemsinsatserna i en förening utgör därför ett över tiden föränderligt kapital. En medlem som har överinsatser i föreningen har rätt att få dessa återbetalda även om han eller hon inte går ur föreningen. Rätten att få tillbaka över-

insatser följer samma principer som gäller för en avgången medlems rätt att få ut medlemsinsatser.

3.11.7 Medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar

Både medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar bedrivs i föreningsform. En kreditmarknadsförening är en ekonomisk förening enligt lagen om ekonomiska föreningar och den lagen gäller med några undantag för kreditmarknadsföreningarna. För medlemsbanker gäller i stället lagen (1995:1570) om medlemsbanker. En medlemsbank är en ekonomisk förening som har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva bankverksamhet i vilken medlemmarna deltar genom att använda bankens tjänster som insättare eller på annat sätt. Bestämmelser i andra författningar om ekonomiska föreningar gäller även medlemsbanker, om inte annat anges. Även en medlemsbank ska ha minst tre medlemmar.³⁴

För medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar är bestämmelserna om kapitalanskaffning och kapitalskydd i allt väsentligt desamma som för andra ekonomiska föreningar. Betalning av medlemsinsatser i en ekonomisk förening kan fullgöras i pengar men även på annat sätt. För medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar gäller däremot att medlemsinsatser – liksom förlagsinsatser – alltid ska betalas i pengar.

Förlagsinsatser kan utformas på ett sätt som gör det möjligt att ta i anspråk dem för att täcka förluster och kan då ingå i kapitalbasen.

Bestämmelserna om återbetalning av medlemsinsatser skiljer sig i ett par avseenden från de motsvarande bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar. Utbetalning får sålunda verkställas endast en gång per kvartal och endast efter Finansinspektionens tillstånd. Inspektionen ska ge tillstånd till utbetalning om inte bankens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras. Också reglerna om hur det belopp som kan återbetalas ska bestämmas skiljer sig något från föreningslagens bestämmelser. Till detta kommer att bestämmelserna om storleken på de avsättningar som ska göras till reservfonden skiljer sig från föreningslagens bestämmelse.

---

³⁴ 2 kap. 1 § lagen om medlemsbanker.

3.11.8 Sparbanker

En sparbank ska enligt sparbankslagen genom att driva bankrörelse främja sparsamhet inom ett visst geografiskt område.

I stället för ägare finns det 20 huvudmän som representerar insättarna. Huvudmännen övervakar sparbankens förvaltning och har de uppgifter som framgår av sparbankslagen. Hälften av huvudmännen utses av kommun- eller landstingsfullmäktige. Återstoden utses av huvudmännen själva bland insättarna. Huvudmännen utövar sin beslutanderätt vid sparbanksstämman. Sparbanksstämman utser bl.a. styrelsen.

Liksom för övriga associationsformer är det viktigt att säkerställa att en sparbank har tillräckligt med kapital. Eftersom en sparbank inte har några ägare sker dock kapitaluppbyggnaden på ett annat sätt än i aktiebolag och ekonomiska föreningar. Å andra sidan finns det inte heller några ägare som gör anspråk på utdelning.

En sparbank ska ha en styrelse med minst fem ledamöter. Styrelsen ska förvalta bolagets angelägenheter. Styrelsen ska utse en eller flera verkställande direktörer som under styrelsens överinseende ska leda verksamheten i sparbanken. Den verkställande direktören ska ingå i sparbankens styrelse. Finansinspektionen får dock medge att det inte utses någon verkställande direktör.

I samband med att en sparbank bildas ska det avsättas pengar till en grundfond. Grundfonden får löpa med ränta.

Sparbanken får också besluta att bilda en garantifond genom bidrag från huvudmän eller andra. Det kan utgå ränta på tillskjutna belopp. Garantifonden får återbetalas bara om utbetalningen inte äventyrar bankens förmåga att fullgöra sina förpliktelser. Garantifonden kan utformas så att den kan tas i anspråk för skuldtäckning och kan då komma att ingå i en sparbanks kapitalbas. Denna typ av instrument är dock ovanliga.

En sparbanks vinst ska i första hand användas för att täcka eventuella underskott i en grundfond eller en garantifond som har uppkommit på grund av att sparbanken har gjort förluster. Resten av vinsten ska avsättas till en reservfond.

Som regel återbär sparbankerna de belopp som har betalats in till grundfonden. En sådan återbäring får dock bara ske om reservfonden uppgår till ett belopp som överstiger 10 gånger grundfonden. Grundfonden får dock inte återbetalas om det finns en

garantifond som inte återbetalats eller om det skulle äventyra bankens förmåga att fullgöra sina förpliktelser.

I en sparbank delas det egna kapitalet upp i fonder och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Med fonder avses grundfond, uppskrivningsfond, reservfond, kapitalandelsfond, fond för verkligt värde och garantifond.

En sparbank kan upplösas genom likvidation. Sparbanksstämman kan dock besluta att sparbanken kan upplösas utan likvidation för ombildning till aktiebolag. En sådan ombildning prövas av Finansinspektionen. Finansinspektionen prövar om ombildningen kan anses förenlig med insättarnas och fordringsägarnas intressen samt om ombildningen framstår som ändamålsenlig från allmän synpunkt.

3.12 Riksbankens nödkrediter

Enligt 6 kap. 8 § riksbankslagen i dess nuvarande lydelse får Riksbanken, om det finns synnerliga skäl, i likviditetsstödjande syfte på särskilda villkor bevilja kredit eller lämna garanti till sådana bankinstitut och svenska företag som står under tillsyn av Finansinspektionen (s.k. nödkrediter).

När bestämmelsen infördes i 1988 års riksbankslag var det enligt förarbetena för att undvika att Riksbankens handlingsmöjligheter blev för hårt beskurna av den då lydande bestämmelsen om krediter på penningpolitiska villkor. Den bestämmelse som infördes 1988 löd:

Riksbanken får på penningpolitiskt motiverade villkor bevilja kredit till och ta emot inlåning från svenska bankinstitut samt medverka i betalningsutjämning. Räntevillkoren för denna ut- och inlåning skall offentliggöras. Om det finns synnerliga skäl, får riksbanken även på andra villkor än som avses i första stycket bevilja kredit till svenska bankinstitut och till andra företag som står under tillsyn av bank- eller försäkringsinspektionen.

Enligt förarbetena till bestämmelsen skulle möjligheten att ge kredit på särskilda villkor ge Riksbanken en extraordinär möjlighet till utlåning om t.ex. konkurs hotar ett bankinstitut eller ett annat finansiellt företag och om en sådan utveckling enligt Riksbankens

bedömning medför att förtroendet för landets kredit- och betalningssystem riskerar att allvarligt undergrävas.³⁵

I samband med en större översyn av riksbankslagen i slutet av 1990-talet ändrades nödkreditbestämmelsen, varvid den fick sin nuvarande lydelse. Nedan beskriver vi med utgångspunkt från den propositionen den närmare innebörden av de övriga rekvisiten i bestämmelsen.³⁶

Enligt förarbetena utkristalliserades under den svenska bankkrisen i början av 1990-talet en arbetsfördelning mellan regeringen och Riksbanken där regeringen gavs ansvar för åtgärder som avsåg att förbättra företagens soliditet medan Riksbanken gavs likviditetsstödjande uppgifter. Det fanns därför enligt förarbetena anledning att denna ansvarsfördelning slås fast i lag. Riksbankens dåvarande mandat borde därför begränsas till att endast avse likviditetsstödjande kreditgivning. Enligt förarbetena innebar detta att Riksbanken fortsättningsvis inte ges möjlighet att bevilja krediter till insolventa företag. Det anfördes vidare att frågor om nödkredit oftast är av en sådan karaktär att beslut måste fattas med mycket kort varsel och med bristfälligt underlag och att det i sådana sammanhang kan vara svårt att bedöma institutets finansiella ställning. Kredit bör dock inte beviljas i det fall institutet vid en sådan bedömning uppenbarligen är insolvent.

Enligt förarbetena kan det i vissa fall finnas lämpligare åtgärder att vidta än kreditgivning på särskilda villkor, t.ex. att Riksbanken utfärdar en garanti. För att Riksbanken ska kunna fullgöra sina likviditetsstödjande uppgifter bör banken därför uttryckligen få ge garanti som ett alternativ till att bevilja kredit.

Bestämmelsen ändrades också så att även vissa utländska företag skulle kunna få nödkredit. Det anfördes att utländska filialer deltar i det svenska betalningssystemet och att det därför under vissa omständigheter kan finnas skäl för Riksbanken att ge krediter också till dessa företag i syfte att undvika störningar i betalningssystemet. Regeringen ansåg därför att det saknades skäl att begränsa Riksbankens möjligheter att ge stöd till enbart svenska bankinstitut. Riksbanken gavs således möjlighet att ge likviditetsstödjande krediter till utländska bankfilialer i Sverige.

Med att lånen får ges ”på särskilda villkor” avses att för denna typ av lån kan det komma att gälla helt andra villkor än de som

---

³⁵ Prop. 1987/88:143 s. 69.

³⁶ Se Prop. 1997/98:164.

sätts upp för de krediter som lämnas i penningpolitiskt syfte, exempelvis i fråga om fullgoda säkerheter.

3.13 Likvidation

Likvidation är, liksom konkurs, en metod för att avveckla ett företag. Likvidationsförfarandet innebär att rörelsens tillgångar förvandlas till pengar, skulderna betalas och eventuellt överskott fördelas. Bolaget är upplöst när tillgångarna skiftats och likvidatorn lagt fram sin slutredovisning.

För likvidation gäller delvis olika bestämmelser beroende på vilken associationsform det är fråga om. I det följande beskriver vi de likvidationsregler som gäller för aktiebolag och ekonomiska föreningar liksom för institut som drivs i någon av dessa associationsformer eller som är sparbanker.

3.13.1 Likvidation enligt aktiebolagslagen

Ett aktiebolag kan besluta att det ska gå i så kallad frivillig likvidation. Ett sådant beslut fattas av bolagsstämman.

Ett beslut att ett bolag ska gå i likvidation kan även fattas av Bolagsverket eller allmän domstol. Av särskilt intresse är domstolens möjlighet att besluta om tvångslikvidation på grund av kapitalbrist. Ett sådant beslut får fattas om bolagets egna kapital understiger hälften av aktiekapitalet och bolaget, enligt ett förfarande som kan pågå i något mer än åtta månader, inte självt har beslutat om likvidation. Själva likvidationsbeslutet kan dock komma att dröja ytterligare ett par månader eftersom det föregås av en möjlighet för aktieägare m.fl. att yttra sig inför ett eventuellt beslut liksom ett kungörelseförfarande.³⁷

Bestämmelserna om tvångslikvidation på grund av kapitalbrist syftar enligt förarbetena till att säkerställa att aktieägarna i aktiebolag med alltför låg konsolideringsgrad utan dröjsmål antingen vidtar åtgärder för att stärka bolagets ställning eller inleder en ordnad avveckling av bolaget.³⁸ Detta är ägnat att skydda bolagets borgenärer mot att bolagets hela kapital konsumeras innan avvecklingen av bolaget inleds. Bestämmelsen tillgodoser också aktie-

---

³⁷ 25 kap. 25 § aktiebolagslagen.

³⁸ Prop. 2000/01:150 s. 34.

ägarnas intressen av att i god tid bli varskodda om bolagets situation för att kunna överväga vilka åtgärder som lämpligen bör vidtas.

Bestämmelserna om tvångslikvidation på grund av kapitalbrist tar sikte på bolagets soliditet och inte på dess insolvens. Likvidationsbestämmelserna slår dock till innan gäldenären blivit insufficient, dvs. innan gäldenärens skulder överstiger värdet av dennes tillgångar.³⁹

Handläggningen av en likvidation

Bolagsstämman beslutar om likvidation, Bolagsverket utser en likvidator samtidigt som anmälan om likvidation registreras. När domstolen beslutar om tvångslikvidation på grund av kapitalbrist utser domstolen samtidigt likvidator.⁴⁰

Likvidatorn träder i styrelsens och den verkställande direktörens ställe och har i uppdrag att genomföra likvidationen.⁴¹ Likvidatorn är bolagets ställföreträdare under likvidationen. Likvidatorn ersätter alltså även en sådan särskild firmatecknare som har utsetts av styrelsen. Likvidatorns befogenhet begränsas dock av ramen för hans eller hennes uppdrag, nämligen att ”genomföra likvidationen”. Detta innebär att de åtgärder som likvidatorn vidtar ska syfta till att få till stånd en skyndsam och för aktieägarna gynnsam avveckling av bolaget. I detta ligger bl.a. att likvidatorn inte får vidta åtgärder som innebär att bolagets rörelse fortsätter under längre tid än vad som behövs för en ordnad och ändamålsenlig avveckling.⁴²

Bestämmelserna i aktiebolagslagen om bolagsstämman gäller även under likvidationen om inte annat följer av bestämmelserna om likvidation i aktiebolagslagen eller av ändamålet med likvidationen. Av det sistnämnda följer att stämman inte får besluta om vinstutdelning under likvidationen och får besluta om ökning av aktiekapitalet endast som ett led i genomförandet av likvidationen. Lagstiftaren har överlämnat till rättstillämpningen att avgöra vilka bolagsstämmobeslut som kan fattas, registreras och verkställas under likvidationen.⁴³

Likvidatorn ska gå igenom bolagets ställning och inhämta uppgifter om dess tillgångar och skulder. Om bolaget är på obestånd

³⁹ Rodhes aktiebolagsrätt, s. 84.

⁴⁰ 25 kap. 24 § aktiebolagslagen.

⁴¹ 25 kap. 30 § aktiebolagslagen.

⁴² Prop. 2000/01:150 s. 107.

⁴³ Prop. 2000/01:150 s. 108 f.

ska likvidatorn ansöka om att bolaget försätts i konkurs.⁴⁴ För att få full säkerhet rörande skulderna ska likvidatorn ansöka om kallelse på okända borgenärer enligt lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer. En okänd borgenär förlorar sin rätt att göra fordran gällande efter utgången av kallelsetiden, som är sex månader.

Så snart det kan ske ska likvidatorn genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt förvandla bolagets egendom till pengar, i den utsträckning det behövs för likvidationen, samt för att betala bolagets skulder. Bolagets rörelse får fortsättas om det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda ska få skälig tid att skaffa sig ny anställning.⁴⁵ Likvidatorn har rätt att relativt fritt bedöma när försäljningen ska ske.

När likvidatorn har lagt fram slutredovisning för sin förvaltning, är bolaget upplöst.⁴⁶

Likvidation av bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag

För bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag gäller i princip aktiebolagslagens alla bestämmelser om likvidation. Finansinspektionen får dock ansöka om likvidation i vissa fall, bl.a. om det finns grund för likvidation på grund av kapitalbrist. Dessutom finns det för bankaktiebolag, ytterligare en likvidationsgrund jämfört med aktiebolagslagen, nämligen att tillståndet återkallas.

För värdepappersbolag gäller bestämmelserna i aktiebolagslagen om likvidation.

3.13.2 Likvidation av ekonomiska föreningar

I en ekonomisk förening fattas beslut om frivillig likvidation av föreningsstämman. Dessutom kan Bolagsverket och allmän domstol besluta om tvångslikvidation. Exempelvis ska styrelsen om antalet föreningsmedlemmar går ned under tre hänskjuta frågan om likvidation till föreningsstämman.⁴⁷ Om inte det lägsta medlemsantalet återställs och stämman inte heller fattar beslut om likvidation, ska styrelsen hos rätten ansöka om att föreningen försätts i likvidation. Rätten ska besluta om likvidation om inte det

---

⁴⁴ 25 kap. 36 § aktiebolagslagen.

⁴⁵ 25 kap. 35 § aktiebolagslagen.

⁴⁶ 25 kap. 41 § aktiebolagslagen.

⁴⁷ 11 kap. 3 § föreningslagen.

lägsta medlemsantalet återställs under handläggningen vid tingsrätten. Därutöver ska rätten besluta att en förening ska gå i likvidation bl.a. om

- föreningen enligt stadgarna är skyldig att gå i likvidation, eller
- föreningens verksamhet drivs på ett sätt som uppenbarligen inte motsvarar de förutsättningar under vilka registrering har skett.⁴⁸

Vidare ska Bolagsverket besluta om likvidation om föreningen inte på föreskrivet sätt har kommit in med anmälan om vissa föreningsfunktionärer.

Det finns också bestämmelser som berör kapitalbrist i en förening. Av föreningslagen framgår att styrelsen genast till föreningsstämman ska hänskjuta frågan om föreningen ska gå i likvidation, om det på grund av inträffade förluster eller av annan orsak finns anledning att anta att föreningens ställning fortgående kommer att försämrats så att föreningens skulder inte täcks av tillgångarna. Någon skyldighet för stämman att besluta att föreningen ska gå i likvidation finns dock inte. Varken domstol eller Bolagsverket kan därför besluta om tvångslikvidation enbart på grund av föreningens ekonomiska situation. Detta har i tidigare lagstiftningsärenden motiverats med att insatskapitalet i en ekonomisk förening i princip varierar och att det därför är svårt och utan mening med en generell regel om tvångslikvidation vid konstaterad förlust av hela eller delar av det inbetalda medlemskapitalet.

Handläggningen av likvidationsfrågan följer i stort sett samma mönster enligt föreningslagen som enligt aktiebolagslagen.

Likvidation av kreditmarknadsföreningar

För de finansiella företag som drivs i föreningsform, gäller lagen om ekonomiska föreningar. Finansinspektionen får dock ansöka om likvidation i vissa fall.

---

⁴⁸ 11 kap. 4 § föreningslagen.

Likvidation av medlemsbanker

Bestämmelserna om likvidation i lagen om medlemsbanker överensstämmer i allt väsentligt med bestämmelserna i föreningslagen. Bestämmelserna om när företaget är skyldigt att gå i likvidation är dock något annorlunda utformade. Å ena sidan saknar lagen om medlemsbanker bestämmelser dels om att banken ska gå i likvidation om den drivs på ett sätt som uppenbarligen inte motsvarar de förutsättningar under vilka registrering har skett, dels om att banken ska gå i likvidation om den enligt bestämmelser i stadgarna är skyldig att gå i likvidation (jfr 11 kap. 4 § första stycket 1 och 2 föreningslagen). Å andra sidan är en medlemsbank skyldig att gå i likvidation i tre situationer som inte nämns i föreningslagen, dels om medlemsbankens rörelse inte har öppnats inom ett år från dess bildande, dels om tillståndet att driva bankrörelse har återkallats utan att banken i stället fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse, dels om medlemsbanken efter en konkurs som avslutats med överskott inte inom föreskriven tid har fattat beslut om likvidation (se 9 kap. 4 § lagen om medlemsbanker).

Handläggningsreglerna liknar dem som gäller för aktiebolag. Det är dock Finansinspektionen som utser likvidator i banken.

3.13.3 Likvidation av sparbanker

Ett beslut om frivillig likvidation får fattas av sparbankstämman.

För sparbanker finns det två tvångslikvidationsgrunder. För det första ska Bolagsverket besluta att en sparbank ska gå i likvidation om tillståndet att driva bankrörelse har återkallats. För det andra ska rätten besluta att en sparbank ska gå i likvidation, om sparbanken har försatts i konkurs och denna avslutats med överskott.

Handläggningen av likvidationen följer ungefär samma gång som de som gäller för aktiebolag. För en sparbank är det dock Finansinspektionen som utser likvidator.

Om det finns ett överskott ska hälften av detta tillfalla sparbankernas säkerhetskassa. Den andra hälften ska användas för allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål enligt sparbankstämman beslut.

3.14 Företagsrekonstruktion och konkurs

Om ett företag har betalningssvårigheter, dvs. likviditetsproblem som det inte kan lösa självt, är det inte i första hand likvidationsförfarandet som används.

Ett bolag som har likviditetsproblem kan vidta olika åtgärder för att lösa sina problem. Dit hör exempelvis:

- En aktieägare eller någon annan gör ett kapitaltillskott.
- Bolaget säljer vissa tillgångar för att därigenom kunna betala sina skulder.
- Bolaget förhandlar under hand med borgenärerna om en ekonomisk uppgörelse.
- Bolaget tar upp nya lån eller förhandlar om villkoren beträffande de befintliga lånen (och lånevillkoren anpassas efter bolagets likviditetsstruktur). Det kan dock vara svårt att hitta en långivare som vill ställa upp om bolagets situation är osäker.
- Aktiekapitalet ökas genom nyemission.
- Bolagsstämman beslutar om likvidation.

I det följande behandlas dock inte något av dessa alternativ. I stället berörs de två insolvensrättsliga alternativ som lagstiftaren tillhandahåller om bolaget inte lyckas komma till rätta med sina svårigheter: företagsrekonstruktion och konkurs.

Företagsrekonstruktion är ett förfarande som syftar till att ge en näringsidkare som har betalningssvårigheter ett rådrum under vilket han kan vidta åtgärder för att förbättra sin rörelses resultat och möjlighet att förhandla med sina borgenärer om ett ackord. En *konkurs* syftar till att i ett sammanhang ge en insolvent gäldenärs borgenärer så mycket betalt som möjligt ur gäldenärens samlade, men begränsade, tillgångar. Den ordning i vilken betalningsanspråken ska tillgodoses regleras i förmånsrättslagen.

Företagsrekonstruktion och konkurs utesluter i princip varandra. Ett företag som är föremål för företagsrekonstruktion kan som huvudregel inte bli föremål för konkurs och vice versa.

Man brukar i insolvensrätten skilja mellan verksamhetsrekonstruktion och gäldenärsrekonstruktion. Verksamhetsrekonstruktion innebär typiskt sett att den juridiska personen avvecklas men att verksamheten eller delar av den säljs till en annan fysisk eller

juridisk person. Gälldenärsrekonstruktion däremot innebär att den juridiska personen rekonstrueras. Verksamhetsrekonstruktion och avveckling är huvudalternativen i konkurslagen (1987:672), medan gälldenärsrekonstruktion är det tillvägagångssätt som normalt sker enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion.

3.14.1 Företagsrekonstruktion

Lagen om företagsrekonstruktion infördes 1996. Syftet med lagen är att göra det möjligt att utan konkurs vidta åtgärder för att rekonstruera sådana företag i kris som bedöms ha utsikter till en fortsatt lönsam verksamhet. Enligt förarbetena till lagen bör en företagsrekonstruktion inriktas mot dels rekonstruktion i sak, dvs. att gälldenärens verksamhet förändras så att den åter kan bli lönsam, dels en finansiell rekonstruktion, dvs. såväl en uppgörelse med borgenärerna om hur de redan existerande skulderna ska kunna betalas som åtgärder för att gälldenären ska kunna erhålla ny eller fortsatt kredit (ackord).

Utgångspunkten är att förfarandet ska pågå i högst tre månader, men tiden kan om det finns särskilda eller synnerliga skäl förlängas med tre månader i taget. Företagsrekonstruktion får dock pågå under högst ett år om inte ackordsförhandlingar har beslutats.⁴⁹

Förutsättningar för företagsrekonstruktion

En ansökan om företagsrekonstruktion får göras hos tingsrätt av gälldenären själv eller av en borgenär. Om ansökan har gjorts av en borgenär får dock ansökan bifallas bara om gälldenären medger den.⁵⁰

En förutsättning för att företagsrekonstruktion ska beviljas är att en näringsidkare har betalningssvårigheter. I lagtexten anges detta som att det kan antas att gälldenären inte kan betala sina förfallna skulder eller att sådan oförmåga inträder inom kort. Lagstiftningen utgår alltså inte från det i konkurssammanhang använda begreppet insolvens, utan förutsättningen är i stället illikviditet eller befarad sådan. Skälet till att rekonstruktionsförfarandet ska kunna komma i gång tidigare än konkurs är att öka chanserna att

---

⁴⁹ 4 kap. 8 § lagen om företagsrekonstruktion.

⁵⁰ 2 kap. 1 § och 6 § tredje stycket lagen om företagsrekonstruktion.

rädda företaget. Att ett företag har större skulder än värdet på dess tillgångar är inte tillräckligt för att inleda en företagsrekonstruktion.

Med illikviditet avses enligt förarbetena⁵¹ att gäldenären vid tiden för ansökningen inte kan betala sina förfallna skulder. Det innebär att kontanta medel och andra tillgångar som lätt kan omsättas i kontanter inte räcker till för betalning av förfallna skulder. Illikviditetsbegreppet är i lagen om företagsrekonstruktion momentant i så måtto att man vid en bestämd tidpunkt konstaterar om gäldenären kan, eller inte kan, betala de skulder som är förfallna vid den tidpunkten. Man tar därvid ingen hänsyn till framtida intäkter. Man tar inte heller hänsyn till skulder som inom en snar framtid förfaller till betalning.

För ett beslut om företagsrekonstruktion räcker det som nämnts att det kan antas att gäldenären är illikvid eller att det föreligger en risk för snar illikviditet. Det ska dessutom göras en bedömning av om rekonstruktionen kan bli framgångsrik. Ett beslut om företagsrekonstruktion får därför inte meddelas om det saknas skälig anledning att anta att syftet med företagsrekonstruktionen kan uppnås.

Rekonstruktören och borgenärerna

Om en ansökan om företagsrekonstruktion bifalls ska rätten samtidigt utse en rekonstruktör.⁵² Denne ska undersöka om den rörelse som gäldenären bedriver kan fortsättas helt eller delvis, och i så fall hur detta kan ske, samt om det finns förutsättningar för gäldenären att träffa en ekonomisk uppgörelse med sina borgenärer (ackord). Rekonstruktören ska vid fullgörande av sitt uppdrag verka för att borgenärernas intressen inte åsidosätts. Rekonstruktören ska när han fullgör dessa uppgifter undersöka gäldenärens ekonomiska ställning och i samråd med gäldenären upprätta en rekonstruktionsplan.

Lagen om företagsrekonstruktion reglerar inte närmare hur en företagsrekonstruktion ska gå till. Att en lämplig rekonstruktör utses av rätten är därför av avgörande betydelse för ett gott resultat liksom gäldenärens vilja och förmåga att bidra. Rekonstruktörens uppgift är att utreda företagets problem och lämna förslag till hur

⁵¹ Prop. 1995/96:5 s. 180.

⁵² 2 kap. 10 § lagen om företagsrekonstruktion.

de bör lösas. Rekonstruktören har delvis rollen som gäldenärens rådgivare, men ska samtidigt beakta borgenärernas bästa. Vidare tillämpas konkurslagens regler om återvinning, om offentligt ackord fastställs. En återvinningstalan får väckas av rekonstruktören eller en borgenär.⁵³ Om beslut meddelats om företagsrekonstruktion påverkar det under vissa förutsättningar fristdagen för återvinning i konkurs i en senare beslutad konkurs.⁵⁴

Borgenärernas förtroende är viktigt. Detta hänger bl.a. samman med att borgenärerna förutsätts delta i rekonstruktionsprocessen.

Verkningar av beslut om företagsrekonstruktion

Rekonstruktionsförfarandet bygger på gäldenärsföretagets frivilliga medverkan. Till skillnad mot vad som gäller vid konkurs behåller gäldenären rådigheten över rörelsen och dess tillgångar under förfarandet. Utgångspunkten är att inledande av företagsrekonstruktion inte påverkar gäldenärens avtal. Gäldenärens handlingsutrymme begränsas emellertid genom att han i lagen åläggs bl.a. en upplysnings-, lydnds- och samrådspikt i förhållande till rekonstruktören.⁵⁵

När en företagsrekonstruktion beslutas är huvudprincipen att gäldenärsföretagets befintliga tillgångar och skulder ska frysas vid den tidpunkten och alla prestationer som mottas därefter ska i princip betalas kontant. Frysningen av befintliga skulder innebär ett betalningsförbud, dvs. att inga skulder som uppkommit innan beslutet ska betalas. Betalningsförbudet ska hindra att borgenärernas inbördes rätt förskjuts. De ska i stället omfattas av ett eventuellt ackord. Förbudet innebär konkret att gäldenärsföretaget måste ha rekonstruktörens samtycke till betalning av äldre skulder eller ställande av säkerhet för sådana skulder. Rekonstruktören får samtycka till en sådan betalning endast om det föreligger synnerliga skäl. Gäldenärsföretaget får inte heller utan rekonstruktörens samtycke åta sig nya förpliktelser eller förfoga över egendom av väsentlig betydelse för företaget.

Det finns också bestämmelser som hindrar hävning av avtal som gäldenären ingått före beslutet om företagsrekonstruktion. De innebär i huvudsak att om gäldenärens motpart före beslutet om

---

⁵³ 3 kap. 5–7 §§ lagen om företagsrekonstruktion.

⁵⁴ 4 kap. 2 § andra stycket konkurslagen.

⁵⁵ 2 kap. 14 och 15 §§ lagen om företagsrekonstruktion.

företagsrekonstruktion fått rätt att häva ett avtal på grund av inträffat eller befarat dröjsmål med betalning eller annan prestation får motparten inte häva avtalet på grund av dröjsmålet, om gäldenären med rekonstruktörens samtycke inom skälig tid begär att det ska fullföljas.⁵⁶ Gäldenären ska då betala eller, i vissa fall, ställa säkerhet för de framtida prestationerna. Bestämmelsen gäller för alla typer av avtal utom för anställningsavtal.

Om gäldenären inte har gjort sig skyldig till något kontraktsbrott när företagsrekonstruktionen inleds kan motparten normalt inte häva avtalet.⁵⁷ Om gäldenären senare gör sig skyldig till avtalsbrott kan motparten däremot häva avtalet. Om motparten redan har fullgjort sin del av avtalet anses dock motpartens fordran vara en ackordsfordran.⁵⁸

Nya fordringar som uppkommer under företagsrekonstruktion omfattas inte av det ovan nämnda betalningsförbudet och de underliggande avtalen kan hävas av borgenären om gäldenären gör sig skyldig till avtalsbrott. Dessutom omfattas de nya fordringarna sannolikt inte av det verkställighetsförbud som gäller under förfarandet och de omfattas inte av ett offentligt ackord (se nedan). Om nytillkomna fordringar grundar sig på att avtal som har ingåtts med rekonstruktörens samtycke har fordringarna förmånsrätt vid en efterföljande konkurs.⁵⁹ I andra fall har dock nytillkomna fordringar normalt inte någon sådan förmånsrätt.⁶⁰

Ackord

Med ackord avses en ekonomisk uppgörelse som en gäldenär träffar med sina borgenärer.⁶¹ Det ingår i rekonstruktörens uppgift att undersöka om det finns förutsättningar för ackord.⁶² Ett avtal om ackord kan överenskommas på frivillig väg mellan gäldenären och dennes borgenärer (underhandsackord). För ett underhandsackord föreskrivs det inte något särskilt förfarande. Ett ackord kan emellertid också beslutas av rätten (offentligt ackord). Förutsättningarna för offentligt ackord behandlas i lagen om företagsrekonstruktion.

---

⁵⁶ 2 kap. 20 § lagen om företagsrekonstruktion.

⁵⁷ Se dock 61 och 62 §§ köplagen (1990:931).

⁵⁸ SOU 2001:80 s. 99.

⁵⁹ 10 § förmånsrättslagen.

⁶⁰ Förmånsrätt kan dock föreligga om säkerhet ställts.

⁶¹ 1 kap. 2 § lagen om företagsrekonstruktion.

⁶² 1 kap. 2 § lagen om företagsrekonstruktion.

Det offentliga ackordet innebär att företagets fordringar efter omröstning bland borgenärerna och domstols fastställelse sätts ned och betalas på ett närmare angivet sätt eller att gäldenären får anstånd med betalning eller annan särskild eftergift.⁶³ Ackordet ska som regel ge alla likaberättigade oprioriterade borgenärer lika rätt (likabehandlingsprincipen) och minst 25 procent av fordringarnas belopp, om inte lägre ackordsprocent godkänns av samtliga borgenärer eller om det finns för särskilda skäl för lägre procent.⁶⁴

Ett fastställt ackord binder bara de borgenärer (kända och okända) som har haft rätt att delta i ackordsförhandlingarna.⁶⁵ Det är därför viktigt att kunna identifiera dessa borgenärer. I ackordsförhandlingarna deltar bara de borgenärer vars fordringar uppkommit före ansökan om företagsrekonstruktion.⁶⁶ En borgenär som kan få täckning för sin fordran genom kvittning och en borgenär vars fordran är förenad med förmånsrätt eller återtagandeförbehåll deltar dock inte i ackordsförhandlingen.⁶⁷ Som regel deltar inte heller borgenärer med efterställda fordringar i förhandlingen.⁶⁸ En borgenär med efterställda fordringar har dock bara rätt till betalning av gäldenären, om övriga borgenärer som har haft rätt att delta får fullt betalt.⁶⁹

Ett ackordsförslag som ger minst femtio procent av fordringsbeloppet ska anses antaget av borgenärerna, om tre femtedelar av de röstande har godtagit förslaget och deras fordringar uppgår till tre femtedelar av de röstberättigande fordringarnas sammanlagda belopp. Är ackordsprocenten lägre, ska ackordsförslaget anses antaget om tre fjärdedelar av de röstande har enats om förslaget och deras fordringar uppgår till tre fjärdedelar av de röstberättigande fordringarnas sammanlagda belopp.⁷⁰

När ett offentligt ackord har fastställts av domstolen blir bestämmelserna i konkurslagen om återvinning tillämpliga.

Ett fastställt ackord kan förverkas bl.a. om gäldenären uppenbart försummat sina åtaganden enligt ackordet.⁷¹

---

⁶³ 3 kap. 2 § första och tredje styckena lagen om företagsrekonstruktion.

⁶⁴ 3 kap. 2 § första och andra styckena lagen om företagsrekonstruktion.

⁶⁵ 3 kap. 8 § första stycket lagen om företagsrekonstruktion.

⁶⁶ 3 kap. 3 § första stycket och fjärde styckena första meningen lagen om företagsrekonstruktion.

⁶⁷ 3 kap. 3 § första stycket andra meningen samt andra och tredje styckena lagen om företagsrekonstruktion.

⁶⁸ 3 kap. 3 § första stycket tredje meningen lagen om företagsrekonstruktion.

⁶⁹ 3 kap. 8 § andra stycket lagen om företagsrekonstruktion.

⁷⁰ 3 kap. 4 § lagen om företagsrekonstruktion.

⁷¹ 3 kap. 27 § lagen om företagsrekonstruktion.

Skadestånd

Lagen om företagsrekonstruktion innehåller inte någon uttrycklig bestämmelse om rekonstruktörens skadeståndsansvar. Däremot föreskrivs att en borgenär som ger in en obefogad ansökan om företagsrekonstruktion kan bli skadeståndsskyldig. Rekonstruktören anses dock på allmän skadeståndsrättslig grund ändå kunna bli skadeståndsskyldig på i princip samma sätt som en konkursförvaltare (se nedan).⁷²

Lagen är inte tillämplig på institut

Lagen om företagsrekonstruktion är inte tillämplig på kreditinstitut och värdepappersbolag (och vissa andra finansiella företag). I förarbetena till lagen om företagsrekonstruktion anförs att lagen om företagsrekonstruktion inte ansetts kunna tillämpas på ett verkningfullt sätt för dessa företag. I förarbetena pekar man på att deras verksamhet kräver tillstånd av Finansinspektionen och står under tillsyn av inspektionen.⁷³ God kreditvärdighet utgör också en grundläggande förutsättning för dessa bolags existens. Enligt förarbetena kännetecknas verksamheten vidare av att bolagen dagligen medverkar i ett stort antal finansiella affärer, ofta avseende betydande värden. I de lagar som reglerar bolagens verksamhet ställs speciella krav på att rörelsen ska bedrivas på ett sunt sätt. Bolagen omfattas också av särskilda regler om kapitaltäckning.

3.14.2 Konkurs

Bestämmelserna om konkurs finns i konkurslagen. Genom konkurs tar en gäldenärs (*konkursgäldenären*) samtliga borgenärer i ett sammanhang tvångsvis i anspråk gäldenärens samlade tillgångar för betalning av sina fordringar.⁷⁴ Under konkursen omhändertas tillgångarna för borgenärens räkning av ett konkursbo. I en konkurs får i princip bara en fordran som har uppkommit innan konkursbeslutet meddelades göras gällande.⁷⁵

---

⁷² Hellners & Mellqvist s. 103.

⁷³ Prop. 1995/96:5 s. 64 f, som i och för sig avser kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag.

⁷⁴ 1 kap. 1 § första stycket konkurslagen

⁷⁵ 5 kap. 1 § konkurslagen.

Syftet med en konkurs är att under ordnade former så långt som möjligt tillgodose borgenärskollektivets intressen på ett förutsebart sätt. I linje med detta är syftet med konkursförvaltningen att se till att utfallet för borgenärerna maximeras (eller förlusternas minimeras).⁷⁶

Konkurs är dock som regel ett förhållandevis oekonomiskt sätt att avveckla en gäldenärs verksamhet. Konkursförfarandet medför avsevärda kostnader och en realisation av tillgångarna inom konkursens ram sker många gånger till underpris.

Det finns inte några tidsgränser för när konkursen ska vara avslutad.

Förutsättningar för konkurs

Ett konkursförfarande inleds med att gäldenären själv eller en borgenär ansöker om att gäldenären ska försättas i konkurs. Konkursansökan prövas av i första instans av en tingsrätt. En förutsättning för att en gäldenär ska försättas i konkurs är att denne är insolvent (eller med andra ord på obestånd). Med insolvens avses enligt konkurslagen att gäldenären inte rätteligen kan betala sina skulder och att denna oförmåga inte endast är tillfällig.⁷⁷ En gäldenär som är insolvent är alltså mer än tillfälligt oförmögen att betala sina skulder. Insolvensbegreppet är långsiktigt till sin karaktär och insolvensbedömningen förutsätter som regel en prognos. Den skuld som åberopas behöver inte vara förfallen till betalning.

Utgångspunkten är att den som ger in konkursansökan ska bevisa att gäldenären är insolvent. Det finns dock lättnader i denna bevisbörderegeln i form av presumtionsregler.⁷⁸

---

⁷⁶ Lars Welamson och Mikael Mellqvist, Konkurs och annan insolvensrätt, 2013, s. 25, webbversion. Upplaga 11, Utgivningsår 2013.

⁷⁷ 1 kap. 2 § konkurslagen.

⁷⁸ Om gäldenären själv har ansökt om konkurs, ska en uppgift från en gäldenär om att han är insolvent godtas om det inte finns särskilda skäl att inte göra det. Om en gäldenär i en egen ansökan om konkurs uppger att han är insolvent eller om gäldenären med anledning av en borgenärs ansökan medger att han är insolvent, ska han alltså som regel försättas i konkurs. Om en borgenär har ansökt om konkurs, anses en gäldenär, om inte annat visas, vara insolvent om ett misslyckat utmätningförsök har ägt rum inom sex månader från konkursansökan eller om gäldenären har förklarat sig ställa in betalningarna. För det tredje ska en bokföringsskyldig gäldenär anses vara insolvent om gäldenären har uppmanats av en borgenär att betala en klar och förfallen skuld men underlåtit att göra det inom en vecka och borgenären begär gäldenären i konkurs inom tre veckor därefter och skulden då ännu inte är betald. Betalningsuppmanningen, som ska delges gäldenären, ska dock innehålla en upplysning om att en konkursansökan kan följa. En borgenär har dock inte rätt att få gäldenären försatt i konkurs om borgenären har betryggande pant eller därmed jämförlig säkerhet i

Det finns inte någon uttrycklig skyldighet enligt svensk lag för en gäldenär att söka sig i konkurs om denne är på obestånd. Det finns dock bestämmelser i brottsbalken om vårdslöshet mot borgenärer som kan vara tillämpliga om en gäldenär fortsätter en förlustbringande rörelse trots att denne är insolvent.

När insolvensgränsen har passerats har styrelsen att primärt agera i borgenärernas och inte ägarnas intresse. Så länge bolaget är solvent och har ett värde som överstiger skulderna har styrelsen en annan roll. Det visas bland annat av att ett beslut om att försätta bolaget i likvidation fattas av bolagsstämman, medan bolagets styrelse i princip alltid är behörig att söka bolaget i konkurs. Samma principiella skiljelinje upprätthålls under ett påbörjat likvidationsförfarande, där likvidatorn i styrelsens ställe är skyldig att vid uppkommen insolvens söka bolaget i konkurs. Styrelsen riskerar dessutom, såsom företrädare för bolaget, att ådra sig olika former av ansvar om den inte vid bolagets insolvens vidtar åtgärder för att åstadkomma en samlad uppgörelse i borgenärernas intresse. Detta innebär att möjligheterna för aktieägarna att blockera styrelseåtgärder som vid insolvens vidtas i borgenärernas intresse är små, liksom utrymmet för aktieägarna att genom giltiga avtal binda styrelsen att vid bolagets insolvens agera till förmån för dem i stället för borgenärerna.⁷⁹

Konkursboet och dess förvaltare

Under en konkurs omhändertas tillgångarna för borgenärernas räkning av ett konkursbo.⁸⁰ Konkursboet är en egen juridisk person. Konkursboet förvaltas av en eller flera förvaltare, som utses av rätten.⁸¹ Förvaltaren företräder konkursboet och bestämmer vilka åtgärder som ska vidtas beträffande dess tillgångar. Av detta följer att förvaltaren för konkursboets räkning får ingå avtal av olika slag.

Till en konkursförvaltares allmänna åligganden hör att ta till vara borgenärernas gemensamma rätt och bästa samt vidta alla de åtgärder som främjar en förmånlig och snabb avveckling av boet. Detta hindrar dock inte att förvaltaren vid avvecklingen beaktar vad

---

egendom eller, i vissa fall, då säkerhet har ställts av tredje man. Dessutom är även en pågående företagsrekonstruktion som regel ett konkurshinder.

⁷⁹ Se SOU 2010:2, del 1, s. 296 f.

⁸⁰ 1 kap. 1 § andra stycket konkurslagen.

⁸¹ 1 kap. 3 § konkurslagen.

som är ägnat att långsiktigt främja sysselsättningen, om det kan ske utan att borgenärernas rätt nämnvärt förringas.⁸² Det finns emellertid inte i konkurslagen någon exakt uppräkningslista av vad en konkursförvaltare ska och bör göra eller av vad förvaltaren inte får göra. Förvaltaren ska helt enkelt inom ramen för lagens bestämmelser verka för att konkursens ändamål tillgodoses på bästa sätt.

Förvaltaren ska inom de ramar som ställs upp i konkurslagen i huvudsak självständigt besluta om boets förvaltning. Förvaltaren är inte skyldig att följa instruktioner av borgenärerna eller av någon annan. I vissa viktigare frågor ska förvaltaren dock höra tillsynsmyndigheten och särskilt berörda borgenärer liksom gäldenären om det lämpligen kan ske.⁸³ En förvaltare som missköter sig kan entledigas från uppdraget, drabbas av skadeståndsansvar eller dömas för brott. Konkursförvaltarens verksamhet betraktas dock inte som myndighetsutövning.

Förvaltaren ska ta hand om gäldenärens bo och upprätta en bouppteckning. I bouppteckningen ska tillgångarnas värden tas upp tillsammans med uppgift om borgenärerna.⁸⁴ Förvaltaren ska också snarast upprätta en skriftlig berättelse om boets tillstånd och gäldenärens obestånd, såvitt de har kunnat utrönas, och om möjligt vid vilken tidpunkt obeståndet kan antas ha inträtt.⁸⁵

Förvaltningen av boet står under tillsyn av en tillsynsmyndighet, Tillsynsmyndigheten för konkurser är Kronofogdemyndigheten.

Konkursgäldenären

Konkursgäldenären förlorar genom konkursbeslutet rådigheten, dvs. rätten att disponera över egendomen och att ingå avtal som kan göras gällande i konkursen.⁸⁶ Konkursgäldenären ska dock på

---

⁸² 7 kap. 8 § konkurslagen.

⁸³ 7 kap. 10 § konkurslagen.

⁸⁴ 7 kap. 12 och 13 §§ konkurslagen.

⁸⁵ Berättelsen ska vidare innehålla bl.a.

1. en översikt över tillgångar och skulder av olika slag,
2. en uppgift om huruvida det har förekommit något sådant förhållande som kan leda till återvinning,
3. en uppgift om ifall det finns skälig anledning att anta återbära olovlig vinstutdelning eller andra olovliga utbetalningar eller att utge skadestånd.
4. en uppgift i förekommande fall om vid vilken tidpunkt det har uppkommit skyldighet att upprätta en kontrollbalansräkning,
5. hur bokföringsskyldigheten har fullgjorts.
6. Om förvaltaren finner att gäldenären kan misstänkas för vissa brott eller att någon bör meddelas näringsförbud ska åklagaren omedelbart underrättas (7 kap. 16 § konkurslagen).

⁸⁶ 3 kap. 1 § konkurslagen.

olika sätt delta i konkursförfarandet, bl.a. genom att lämna uppgifter om tillgångarna och var de finns. För att säkerställa att gäldenären fullgör sina skyldigheter är dennes rörelsefrihet begränsad. Under konkursen företräds aktiebolag och ekonomiska föreningar som är konkursgäldenärer av den styrelse och verkställande direktör, eller de likvidatorer, som fanns vid konkursens början.⁸⁷

Konkursborgenärer och massaborgenärer

Man skiljer mellan konkursborgenärer och massaborgenärer. En konkursborgenär är en person som har en fordran (*konkursfordran*) mot konkursgäldenären som uppkom innan konkursbeslutet meddelades och som därför kan komma i fråga för utdelning i konkursen. Konkurslagstiftningen präglas av principen att konkursborgenärerna ska behandlas lika. Denna likabehandlingsprincip gäller dock i praktiken inte fullt ut eftersom vissa borgenärer kan ha företrädesrätt enligt förmånsrättslagen.

En massaborgenär är den som har en fordran (*massafor*dran) direkt mot konkursboet på grund av åtgärder som vidtagits efter konkursbeslutet. Massafordringar kan uppkomma exempelvis om förvaltaren ingår avtal för konkursboets räkning i samband med fortsatt drift av gäldenärens verksamhet eller inträder i dennes avtal.

En massaborgenär har rätt till betalning av konkursboet innan konkursborgenärerna får utdelning.⁸⁸ Om en massaborgenär inte får betalt kan utmätning ske hos konkursboet eller boet sökas i konkurs. Om konkursboet blir insolvent har dock konkurskostnaderna företräde framför massaskulderna.⁸⁹

Verkningar av konkurs

Konkursen omfattar i princip all egendom som tillhörde konkursgäldenären när konkursbeslutet meddelades eller tillfaller honom under konkursen.⁹⁰ Konkursgäldenären har som regel ingått olika typer av avtal som ger denne rättigheter och skyldigheter, t.ex. hyresavtal, leveransavtal etc. För vissa avtalstyper finns det regler

---

⁸⁷ 25 kap. 49 § aktiebolagslagen och 11 kap. 20 § andra stycket föreningslagen.

⁸⁸ 11 kap. 1 § konkurslagen.

⁸⁹ 14 kap. 1 och 2 §§ konkurslagen.

⁹⁰ 3 kap. 2 § konkurslagen, jfr 3 kap. 3 § konkurslagen.

som gäller vid en gäldenärs konkurs men för andra fall är frågan oreglerad. Som huvudregel gäller att ett konkursbo inte är skyldigt att inträda i en konkursgäldenärs avtal men har rätt att göra det.⁹¹ När boet utnyttjar sin inträdesrätt inträder det enligt förarbetena i gäldenärens rättigheter och skyldigheter fullt ut i enlighet med avtalet.⁹² Det framgår inte av lag och förarbeten om boets inträdesrätt kan avtalas bort eller om det är en tvingande rätt. I doktrinen är den dominerande uppfattningen dock att konkursboets inträdesrätt inte kan avtalas bort.⁹³

Genom konkursbeslutet blir det också möjligt för konkursboet att återvinna betalningar och vissa andra rättshandlingar, bl.a. om de gynnat en eller flera borgenärer på bekostnad av en eller flera andra borgenärer.⁹⁴ Det som återvinns ska återlämnas till konkursboet.⁹⁵

Försäljning av egendomen

Konkursboets egendom ska säljas så snart som det är lämpligt. Det finns dock några undantag från denna huvudregel. Undantag görs exempelvis då konkursboet fortsätter eller återupptar gäldenärens rörelse.⁹⁶ Konkursboet får nämligen om det är ändamålsenligt fortsätta att driva eller återuppta en rörelse som har drivits av gäldenären, om det kan ske lagligen.⁹⁷ Rörelsen får dock bara drivas vidare i ett år från edgångssammanträdet. Om det finns särskilda skäl får dock rörelsen fortsättas under längre tid.⁹⁸

Närmare om aktieägarnas ställning i en konkurs

Normalt innebär en konkurs att de oprioriterade borgenärerna bara får någon eller några enstaka procents utdelning, att eventuella efterställda borgenärer inte får någon utdelning och att det inte finns något överskott att fördela till aktieägarna i ett bolagsrättsligt likvidationsförfarande.

---

⁹¹ 63 § köplagen.

⁹² Prop. 1988/89:76 s. 184.

⁹³ Hellner och Mellqvist s. 121.

⁹⁴ 4 kap. 1–17 §§ konkurslagen.

⁹⁵ 4 kap. 14–18 §§ konkurslagen.

⁹⁶ 8 kap. 1–5 §§ och 12 kap. 1 §.

⁹⁷ 8 kap. 1 § konkurslagen.

⁹⁸ 8 kap. 2 § konkurslagen.

Konkursförvaltarens befogenhet att ta i anspråk allt värde i gäldenärsbolaget för borgenärernas räkning medför således att ägarnas aktieinnehav så gott som alltid är värdelöst. Ägarna kan inte räkna med framtida vinster i en fortsatt verksamhet om inte bättre prioriterade intressenter (borgenärerna) kan tvingas till eftergifter eller om nytt kapital tillskjuts vilket skapar ett värde på bolaget. Förvaltaren har med andra ord rätt, och normalt också skyldighet, att beröva aktieägarna allt innehåll i deras ägande. Däremot ges förvaltaren inte någon rätt att omedelbart överta aktierna, eftersom konkursförfarandet avser bolaget och inte dess ägare. Därmed kan det i undantagsfall finnas visst utrymme för ägarna att spekulera i att förfarandet kan komma att avslutas med överskott (t.ex. efter en vunnen stor återvinningsprocess) eller att aktierna under förfarandet mot förmodan kan säljas till någon som har nytta av dem (t.ex. för skattesyften). Om en aktieägare inte kan hitta någon sådan utväg, får dock konstateras att aktieinnehavet saknar värde även om det formella ägandet kvarstår intakt. Kan inga borgenärsföretag eller externt kapital erhållas, återstår då för förvaltaren att avveckla verksamheten, realisera tillgångarna och avsluta förfarandet med underskott, varefter bolaget är upplöst.⁹⁹

Slutredovisning och skadestånd

Förvaltaren ska avge slutredovisning för sin förvaltning. Slutredovisningen ska granskas av tillsynsmyndigheten.¹⁰⁰

En förvaltare kan bli skadeståndsskyldig för de skador som han vid fullgörandet av sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet har tillfogat boet, en konkursborgenär eller gäldenären. Även en borgenär som ger in en obefogad konkursansökan kan bli skadeståndsskyldig.¹⁰¹

---

⁹⁹ Se SOU 2010:2, del 1, s. 296.

¹⁰⁰ 13 kap. konkurslagen.

¹⁰¹ 17 kap. konkurslagen.

Bolagets upplösning efter konkurs

Om bolaget är försatt i konkurs och denna avslutas utan överskott är bolaget upplöst när konkursen avslutas. Om konkursen avslutas med överskott ska allmän domstol besluta att bolaget ska gå i likvidation.¹⁰²

Konkurs för finansiella företag

Bestämmelserna om konkurs i konkurslagen är – åtminstone i teorin – tillämpliga på alla företagstyper. När en bank eller ett kreditmarknadsföretag försätts i konkurs, ska dock Finansinspektionen utse ett allmänt ombud. Det allmänna ombudet ska som konkursförvaltare delta i konkursboets förvaltning tillsammans med den eller de förvaltare som utses enligt konkurslagen.

3.14.3 Förmånsrätt

Som tidigare nämnts har principen om likabehandling av borgenärerna vid konkurs brutits främst genom reglerna i förmånsrättslagen om företrädesordningen mellan borgenärerna. Av den lagen framgår i vilken turordning olika fordringar ska få betalt i bl.a. en konkurs. Lagen reglerar uttömmande vilka fordringar som har förmånsrätt i en konkurs. Det finns dock bestämmelser i andra lagar som har betydelse för bedömningen av om det föreligger en förmånsberättigad fordran och deras inbördes företrädesrätt.

Man skiljer mellan de särskilda förmånsrätterna och de allmänna förmånsrätterna. De särskilda förmånsrätterna gäller vid både utmätning och konkurs medan de allmänna förmånsrätterna tillämpas endast i samband med en konkurs. De särskilda förmånsrätterna har som regel företräde framför de allmänna förmånsrätterna såvitt gäller de tillgångar som är belastade med särskild förmånsrätt.

Med särskild förmånsrätt avses att borgenären har företrädesrätt till betalning av sin fordran ur viss egendom. Bäst förmånsrätt har säkerställda obligationer. Därefter följer bl.a. förmånsrätterna för panträtter i olika slag av lös egendom, företagshypotek och panträtt i fast egendom. Panträtterna kan antingen följa av lag eller avtal. De särskilda förmånsrätterna gäller som huvudregel inbördes efter

---

¹⁰² 25 kap. 50 och 51 §§ aktiebolagslagen.

paragrafernas numrering i förmånsrättslagen. Om flera förmånsrätter beskrivs i en och samma paragraf avgörs förmånsrätten av numreringen i paragrafen.

De allmänna förmånsrätterna ger företrädesrätt till betalning ur boets samtliga tillgångar. Till de allmänna förmånsrätterna hör bl.a. förmånsrätten för lönefordringar och liknande fordringar. De allmänna förmånsrätterna har inbördes den företrädesordningen som följer av föreskrifternas placering i förmånsrättslagen. Förmånsrätten för löner har mycket nära kopplingar till den statliga lönegarantin enligt lönegarantilagen (1992:497).

Borgenärer med fordringar utan förmånsrätt, s.k. oprioriterade fordringar, får betalt först efter det att samtliga förmånsberättigade fordringar har betalats fullt. Dessa fordringar har enligt 18 § förmånsrättslagen i en konkurs inbördes lika rätt. En borgenär kan dock enligt fordringsavtalet ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer. Det ska i så fall beaktas vid fördelningen av gäldenärens tillgångar. Det är inte lagreglerat hur två eller flera efterställda fordringar förhåller sig till varandra. Utgångspunkten är dock att de har lika rätt. Vad parterna har avtalat torde vara avgörande.¹⁰³ Böter, viten och fordringar på grund av förverkande eller annan särskild rättsverkan av brott får vid konkurs utdelning först efter övriga borgenärer.¹⁰⁴

Har en fordran särskild förmånsrätt i viss egendom men räcker egendomen inte för att betala fordringen, behandlas återstoden av denna som en fordran utan sådan förmånsrätt.¹⁰⁵

3.14.4 Insättarskyddet

Insättarnas behov av skydd

Privatpersoner och företag lånar ut pengar till kreditinstitut och värdepappersbolag bl.a. genom att sätta in pengar på konton hos dem. För att insättarna ska våga sätta in sina pengar hos kreditinstituten och sedan lämna kvar dem där måste insättarna känna förtroende instituten. Insättningarna bidrar i olika grad till bankernas finansiering. I Sverige finansierar sparbankerna nästan helt sin verksamhet, i huvudsak kreditgivning, med inlåning. De stora

¹⁰³ Walin, Gregow, Förmånsrätt, lönegarantilagen m.m., 2010. Webbversion. kommentaren till 18 § förmånsrättslagen.

¹⁰⁴ 19 § förmånsrättslagen.

¹⁰⁵ 18 § andra stycket förmånsrättslagen.

bankaktiebolagen finansierar sig dock även via obligationer och liknande marknadsfinansiering. För dem svarar insättningarna därför för en mindre, men likväl väsentlig, del av finansieringen.

Att ta emot insättningar är emellertid inte bara ett sätt för banken att finansiera sin verksamhet. Tjänsten har också stor betydelse för insättarna. Till insättningskontona finns det nämligen ofta olika typer av betaltjänster kopplade. Det är därför viktigt att insättarna har tillgång till dessa konton för att göra betalningar (t.ex. betala räkningar) och ta emot betalningar (lön etc.). De insättningar som görs kan också vara en del av ett långsiktigt sparande eller vara en betalning för något som insättaren sålt, t.ex. en fastighet. I det sistnämnda fallet kan det röra sig om för insättaren stora belopp.

Privatpersoner och småföretagare har som regel inte samma möjlighet att bedöma ett kreditinstituts finansiella ställning som en professionell investerare. Insättarna har alltså ett informationsunderläge i förhållande till instituten samtidigt som banktjänsten har betydelse för deras privatekonomi och möjligheter att genomföra betalningar. Insättningarna har även betydelse för kreditinstitutens finansiering och utgör en viktig beståndsdel i de grundläggande funktionerna betalningsförmedling och kreditgivning.

Huvuddelen av bankers inlåning är enligt avtalet omedelbart tillgänglig för insättarna. Banker har dock som regel inte tillräckligt med likvida medel för att återbetala alla insättare på en gång, eftersom deras tillgångar, ofta lån till företag och privatpersoner, inte är lika likvida som insättningarna. Om insättarna tror att deras insättningar inte är säkra och vill ta ut sina pengar samtidigt får banken därför problem att fullgöra sitt åtagande. Detta kan påverka den finansiella stabiliteten.

För att skydda insättarna om ett institut inte kan betala finns det en insättningsgaranti som ska säkerställa att insättarna inom en viss tid får tillbaka sina medel upp till ett visst belopp. Syftet med insättningsgarantin är även förbättra den finansiella stabiliteten genom att stärka insättarnas förtroende och skydda deras tillgångar.¹⁰⁶

Den svenska insättningsgarantin regleras i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Bestämmelserna i lagen baserar sig på Europa-

---

¹⁰⁶ Commission staff working document, Impact Assessment, Proposal for a directive .../.../EU of the Parliament and of the council on deposit guarantee schemes, SEC(2010) 834/2, s. 27 ff.

parlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar, med senare ändringar.

Lagen om insättningsgaranti

Den svenska insättningsgarantin säkerställer att den som har satt in pengar i en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag ska få tillbaka sina pengar upp till motsvarande 100 000 euro, exempelvis om institutet i fråga går i konkurs (se mer om detta nedan). Garantin hanteras av en myndighet, i lagen kallad garantimyndigheten. Det är alltså fråga om en statlig garanti av gjorda insättningar. Enligt beslut av regeringen är det Riksgäldskontoret som sköter insättningsgarantisystemet, dvs. är garantimyndighet.

Med en insättning avses tillgodohavanden som avser inlåning på konto. Alla insättare som har gjort insättningar omfattas av garantin utom banker, kreditmarknadsföretag, sådana värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot kunders medel på konto eller motsvarande utländska företag.

Den svenska insättningsgarantin gäller för insättningar i svenska banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag eller i deras filialer inom EES. Riksgäldskontoret får besluta att garantin också ska omfatta insättningar som görs i ett svenskt instituts filial i ett land utanför EES. Myndigheten kan vidare besluta att garantin ska gälla för insättningar som görs i en filial till ett utländskt institut.

Insättningsgarantin inträder vid ett instituts betalningsoförmåga. Denna betalningsoförmåga ska ha kommit till uttryck på något av följande två sätt:¹⁰⁷

1. Finansinspektionen genom ett beslut har funnit att
  - en insättning som har förfallit till betalning inte har återbetalats av institutet enligt de rättsliga och avtalsmässiga villkor som är tillämpliga och
  - oförmågan att betala beror på institutets finansiella situation och inte endast är tillfällig.
2. Institutet försätts i konkurs.

---

¹⁰⁷ Om det är fråga om en insättning i en filial till ett utländskt institut inträder rätten till ersättning när det har fattats ett beslut i institutets hemland om att insättningarna inte är tillgängliga.

Ersättningen ska betalas ut inom 20 arbetsdagar från Finansinspektionens beslut, beslutet om konkurs eller, för här etablerade filialer, när en utländsk myndighets beslutat att insättningarna är indisponibla.¹⁰⁸ Insättaren behöver inte vara aktiv och begära ersättning. Myndigheten betalar nämligen ut ersättningen utan en sådan begäran.

Till stöd för sina utbetalningar har myndigheten först och främst bankens egna uppgifter. För att säkerställa att insättningarna ska kunna utbetalas inom utbetalningsfristen, ska ett institut ha system för hantering av uppgifter om insättare och deras insättningar vilka är sådana att institutet utan dröjsmål kan sammanställa en fullständig och tillförlitlig förteckning över samtliga insättare och deras insättningar.¹⁰⁹ Ett institut ska också utan dröjsmål lämna garantimyndigheten de uppgifter den i övrigt behöver för sin verksamhet. Dessutom får garantimyndigheten, när den anser att det är nödvändigt genomföra en undersökning hos institutet.¹¹⁰

Ett nytt insättningsgarantidirektiv

Den 16 april 2014 antog Europaparlamentet och rådet direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem. Det innebär bl.a. följande.

- Garantin löses liksom i dag ut av beslut av tillsynsmyndighet eller om konkurs.
- Utbetalningsfristen ska kortas till sju dagar över tid.
- Ersättningsbeloppet kommer att fortsätta att vara 100 000 euro, men beloppet får vara högre i vissa fall, bl.a. i fråga om insättningar som härrör från transaktioner med bostadsfastigheter.
- Kretsen ersättningsberättigade minskas. Det nya direktivet exkluderar samtliga finansiella företag (inte bara kreditinstitut och värdepappersföretag) och även myndigheter från rätten att få ersättning. Vad gäller kommuner med en årlig budget över 500 000 euro kan medlemsstaterna välja att exkludera även dessa från ersättning i nationell lag.

---

¹⁰⁸ Tiden kan dock förlängas med högst 10 arbetsdagar om det finns synnerliga skäl.

¹⁰⁹ 6 kap. 3 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 8 kap. 36 § lagen om värdepappersmarknaden.

¹¹⁰ 16 § lagen om insättningsgaranti.

- Medlemsstaterna får, under vissa förutsättningar, besluta att de medel som finns i insättningsgarantifonden får användas för vissa förebyggande åtgärder innan ett institut har försatts i resolution.
- Det nya direktivets innebär en viss harmonisering av finansieringen av garantin.

3.14.5 Investerarskyddets inträde

Om ett företag har försatts i konkurs kan investerarskyddet komma att träda in. Ett system för investerarskydd utgör en motvarighet till insättningsgaranti, men med den skillnaden att systemet skyddar en konsuments tillgångar i samband med en investeringstjänst i stället för pengar som förvaras på konto. Dessa tillgångars värde kommer att bero på företagets finansiella situation endast om det förekommit oegentligheter. Med investeringstjänster kan exempelvis menas köp, försäljning och förvaring av värdepapper såsom aktier, obligationer eller derivat. Om det finns medel som kan ersättas genom insättningsgarantin, finns inte någon rätt till ersättning genom investerarskyddet.

Investerarskyddet infördes 1999 genom lagen (1999:158) om investerarskydd. Lagen bygger på EU-direktivet 97/9/EG om system för ersättning till investerare.

Rätten till ersättning inträder om ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag som tillhör skyddet går i konkurs och investeraren inte kan få ut sina finansiella instrument eller medel från institutet.

Att medlen eller de finansiella instrumenten inte finns tillgängliga hos institutet kan bero på att de t.ex. sammanblandats med institutets egna tillgångar på ett sådant sätt att separationsrätt inte föreligger eller att medlen och de finansiella instrumenten försvunnit ur institutet på grund av brottslig handling.

3.15 Unionens regler om statligt stöd

3.15.1 Regleringen i stora drag¹¹¹

Unionens regler om statligt stöd återfinns i artiklarna 107–109 i EUF-fördraget¹¹² och syftar till att förhindra att konkurrensförhållandena inom unionen snedvrids genom att en medlemsstat otillbörligt gynnar ett visst företag eller viss produktion ekonomiskt. Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är statligt stöd som utgångspunkt förbjudet. Av artikel 107.2 och 107.3 framgår emellertid att statligt stöd i vissa fall är, eller kan vara, förenligt med den inre marknaden och i så fall är tillåtet.

Det är upp till medlemsstaterna att avgöra om de vill ge statligt stöd och på vilka villkor. Det är dock kommissionens uppgift att säkerställa att ett sådant stöd inte orsakar konkurrensstörningar. Statsstödsreglerna bygger därför på ett system med förhandsgranskning. Enligt artikel 108.3 ska medlemsstaterna anmäla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder till kommissionen och de får inte genomföra åtgärderna förrän kommissionen genomfört ett föreskrivet granskningsförfarande. Statligt stöd som lämnas utan att det godkänts av kommissionen kallas för olagligt stöd. Om en medlemsstat ger ett olagligt statsstöd kan det prövas av nationella domstolar. Kommissionen är också skyldig att kräva att olagligt stöd återbetalas.¹¹³

3.15.2 Statligt stöd

Enligt artikel 107.1 är, om inte annat föreskrivs i fördragen, stöd som ges av en medlemsstat med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

För att det ska vara fråga om statligt stöd krävs alltså att stödet

1. ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel;
2. snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen;

---

¹¹¹ Beskrivningen i detta avsnitt bygger på betänkandet Olagligt statsstöd (SOU 2011:66).

¹¹² Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

¹¹³ The effect of temporary State aid rules adopted in the context of the financial and economic crisis, Commission Staff Working Paper, Oktober 2011, s. 23.

3. gynnar vissa företag eller viss produktion; och
4. påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

För att en åtgärd ska innebära statligt stöd krävs således att den gynnar vissa företag eller viss produktion. I detta krav ligger dels att åtgärden ska innebära en ekonomisk fördel för mottagaren, dels att åtgärden ska ge en selektiv fördel för någon. När det gäller frågan om en åtgärd innebär en ekonomisk fördel har EU-domstolen slagit fast att det, för att det ska kunna bedömas om en statlig åtgärd utgör stöd, måste avgöras om det mottagande företaget genom åtgärden får ekonomiska fördelar som det inte skulle ha erhållit under normala marknadsvillkor.

I den praktiska tillämpningen görs det ingen större skillnad mellan kraven på att det ska påverka konkurrensen (punkt 2 ovan) respektive handeln mellan medlemsstater (punkt 4 ovan). EU-domstolen har exempelvis uttalat att om statligt stöd förstärker ett företags konkurrenskraft i förhållande till andra konkurrerande företag i handeln inom unionen så ska denna handel anses påverkas av stödet. Det är alltså inte nödvändigt att det stödmottagande företaget bedriver handel med andra medlemsstater. Det kan även noteras att det inte behöver vara frågan om direkta kapitaltillskott för att åtgärden ska vara statligt stöd, utan alla former av ekonomiskt stöd omfattas, t.ex. lån och garantier. Stödet behöver inte heller lämnas direkt av en medlemsstat utan kan även ges genom privata eller offentliga organ som utsetts av staten.

3.15.3 Tillåtet statsstöd

Från huvudregeln att statligt stöd är otillåtet görs i artikel 107.2 och 107.3 i EUF-fördraget vissa undantag för åtgärder som – trots att de i sig utgör statligt stöd – anses vara förenliga med den inre marknaden. Undantagen i artikel 107.2 är absoluta, dvs. stödet är alltid tillåtet om villkoren som anges där är uppfyllda.¹¹⁴ Undantagen i artikel 107.3 är däremot inte absoluta, utan ger kommissionen ett relativt omfattande utrymme för skönsmässig bedömning. Beträffande undantagen i artikel 107.3 har kommissionen antagit vissa förordningar om undantag från anmälningsplikten samt

---

¹¹⁴I artikel 107.2 undantas bl.a. vissa former av stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter samt stöd som ges för att avhjälpa skador orsakade av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser.

utfärdat en rad meddelanden och riktlinjer om vad den fäster vikt vid i bedömningen av om ett stöd är förenligt med den inre marknaden.

Som en reaktion på 2008 års finanskris tillämpades, och tillämpas fortfarande, undantaget i artikel 107.3 b i EUF-fördraget för banker och andra kreditinstitut. Den bestämmelsen gör det möjligt att godkänna stöd som ges för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi. Kommissionen har också beslutat om flera meddelanden med riktlinjer för stöd till banker på grundval av denna bestämmelse; de s.k. krismeddelandena (se avsnitt 3.15.5).

3.15.4 Den rättsliga betydelsen av kommissionens meddelanden

De meddelanden kommissionen antagit är formellt inte bindande men har ändå stor betydelse. Bakgrunden till detta är att artikel 107.3 EUF-fördraget tillåter kommissionen att skönsmässigt bevilja undantag från förbudet mot statsstöd i artikel 107.1. Genom meddelandena förklarar kommissionen hur den kommer att utnyttja sitt skönsmässiga utrymme i framtida beslut. EU-domstolen har uttalat att sådana meddelanden eller riktlinjer inte får stå i strid med andra sekundärrättsliga akter som grundar sig på en explicit rättslig grund i fördragen. Om riktlinjerna anger kriterier för hur kommissionen ska utöva sitt skönsmässiga utrymme begränsas detta utrymme genom utfärdandet av riktlinjerna. Eftersom domstolarnas roll i dessa fall är att kontrollera att kommissionen följt sina riktlinjer innebär det i praktiken att det formellt sett icke bindande instrumentet i realiteten har en bindande verkan i sådana fall.¹¹⁵

3.15.5 Kommissionens krismeddelanden

Som en reaktion på finanskrisen har kommissionen med stöd av artikel 107.3 b beslutat om sju olika krismeddelanden för kreditinstitut (även kallade "banker" i meddelandena) och vissa dotterbolag till banker.¹¹⁶

---

¹¹⁵ Hettne, EU-rättslig metod, 2011, webbversion, s. 47 f.

¹¹⁶ Enligt kommissionen kommer 2013 års bankmeddelande att tillämpas på kreditinstitut, inbegripet dotterbolag till sådana institut, som har betydande verksamhet i en medlemsstat.

1. Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (*2013 års bankmeddelande*).¹¹⁷ Genom detta meddelande upphävdes ett tidigare bankmeddelande från 2008 – Meddelandet om tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen.¹¹⁸ Meddelandet beskrivs närmare i det följande.
2. Meddelandet om rekapitalisering av finansinstitut under den rådande finanskrisen (*rekapitaliseringsmeddelandet*).¹¹⁹ Meddelandet tillhandahåller riktlinjer om prissättningen av de statliga kapitalinjektionerna, incitament att återbetala statliga kapitaltillskott och förhindrande av otillbörlig snedvridning av konkurrensen.
3. Meddelandet om värdeminskade tillgångar inom gemenskapens banksektor (*meddelandet om värdeminskade tillgångar*).¹²⁰ Enligt meddelandet utgör offentliga räddningsåtgärder statligt stöd om de befriar den mottagande banken från, eller kompenserar den för, skyldigheten att registrera en förlust eller en reserv för en eventuell förlust på grund av dess värdeminskade tillgångar och/eller frigöra lagstadgat kapital för andra ändamål. Meddelandet fokuserar på frågor som medlemsstaterna ska ta ställning till när de överväger, utformar och genomför sådana åtgärder.
4. Meddelandet om återställande av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd (*omstruktureringsmeddelandet*).¹²¹ Det behandlar bl.a. innehållet i omstruktureringsplaner.

Kommissionen kommer också vid behov att tillämpa de principer som anges i meddelandet och alla krismeddelanden även på försäkringsbolag.

¹¹⁷ EUT C 216, 30.7.2013 s. 1.

¹¹⁸ EUT C 270, 25.10.2008, s. 8.

¹¹⁹ EUT C 10, 15.1.2009, s. 2.

¹²⁰ EUT C 72, 26.3.2009, s. 1.

¹²¹ EUT C 195, 19.8.2009, s. 9.

5. Meddelandet om tillämpning, från och med den 1 januari 2011, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker med anledning av finanskrisen (*2010 års förlängningsmeddelande*).¹²²
6. Meddelandet om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (*2011 års förlängningsmeddelande*).¹²³

De tre först nämnda meddelandena anger på vilka villkor stöd i form av skuldgarantier, rekapitalisering och åtgärder för övertagande av värdeminskade tillgångar är att anse som förenliga med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.3 b i EUF-fördraget. Stöd kan ges både inom ramen för ett statligt program eller utan sådana program direkt till individuella institut i den utsträckning meddelandena medger det. Det fjärde meddelandet, omstruktureringsmeddelandet, anger hur en omstruktureringsplan måste vara utformad. De två sistnämnda meddelandena förlänger tillämpningen av omstruktureringsmeddelandet (som från början var tidsbegränsat) och ändrar i skärpande riktning, eller kompletterar kriterierna för stöd, i de tre förstnämnda meddelandena.

Av krismeddelandena framgår vilka kriterier som kommissionen tillämpar när det uppkommer behov av krisrelaterat statligt stöd till banker. Det övergripande syftet är att säkerställa finansiell stabilitet och samtidigt minimera snedvridningen av konkurrensen mellan banker och medlemsstater på den inre marknaden och förhindra moral hazard.¹²⁴ I krisens akuta skede var kriterierna för statligt stöd på grundval av artikel 107.3 b inte lika strikta som de är i dag. Exempelvis gjorde 2008 års bankmeddelande det möjligt för medlemsstaterna att införa särskilda räddningsprogram och att göra engångsinsatser för individuella institut både genom kapitalförstärkande och likviditetsförstärkande åtgärder. Med beaktande av krisens omfattning och det allmänt urholkade förtroendet inom hela finanssektorn i EU, som bland annat ledde till sinande utlåning mellan banker, beslutade kommissionen att godkänna alla nödvändiga åtgärder som medlemsstater vidtog för att bevara stabiliteten i det finansiella systemet.¹²⁵ Omstruktureringsplaner

---

¹²² EUT C 329, 7.12.2010, s. 7.

¹²³ EUT C 356, 6.12.2011, s. 7.

¹²⁴ Punkterna 2, 7 och 15 i 2013 års bankmeddelande.

¹²⁵ Punkt 22 i 2013 års bankmeddelande.

aktualiserades då först i ett senare skede. Kriterierna för statligt stöd har dock successivt skärpts och sedan 2011 ska exempelvis alla banker som behöver kapitaliseras ge in en omstruktureringsplan eftersom alla sådana banker bedöms som nödlidande. Dessförinnan gällde olika regler för banker som var i grunden sunda och de som var nödlidande.

Det bör noteras att undantaget i artikel 107.3 b endast kan tillämpas så länge krissituationen fortsätter, och ger upphov till verkliga exceptionella omständigheter där hela den finansiella stabiliteten är hotad.¹²⁶

3.15.6 2013 års bankmeddelande

Det huvudsakliga innehållet i 2013 års bankmeddelande

2013 års bankmeddelande innehåller riktlinjer som

1. fastställer principen att ingen rekapitaliseringsåtgärd eller åtgärd för att skydda tillgångar kan beviljas utan förhandsgodkännande av en omstruktureringsplan, samt föreslår ett förfarande för permanent godkännande av sådana åtgärder,
2. kompletterar omstruktureringsmeddelandet genom att ge närmare vägledning om bördefördelningen mellan aktieägare och innehavare av efterställda fordringar,
3. anpassar och kompletterar meddelandena om rekapitalisering respektive värdeminskade tillgångar, varvid meddelandet gör skillnad mellan omstruktureringsstöd och undsättningsstöd,
4. ger vägledning om de kriterierna för förenlighet för likviditetsstöd, och
5. ger vägledning om förenlighetskraven för avvecklingsstöd.¹²⁷

---

¹²⁶ Punkt 6 i 2013 års bankmeddelande.

¹²⁷ Punkt 24 i 2013 års bankmeddelande.

3.15.7 Omstruktureringsstöd genom rekapitalisering och övertagande av värdeminskade tillgångar

Omstruktureringsplaner

Som har nämnts i det föregående är utgångspunkten att alla banker som ska bli föremål för rekapitalisering eller övertagande av värdeminskade tillgångar, ska upprätta en omstruktureringsplan som ska godkännas av kommissionen innan stöd får ges. Omstruktureringsplanens innehåll styrs av omstruktureringsmeddelandet och de bestämmelser i bankmeddelandet som kompletterar det. Omstruktureringsmeddelandet behandlas närmare nedan.

Kapitalanskaffningsplaner

Av de befintliga krismeddelandena framgår att för att begränsa snedvridningen av konkurrensen mellan banker och medlemsstater på den inre marknaden och hindra ett överdrivet risktagande bör stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt och stödmotagaren bör lämna ett lämpligt eget bidrag till omstruktureringskostnaderna. Genom 2013 års meddelande skärps och harmoniseras kraven på hur det ska gå till. De nya reglerna bygger på att det ska upprättas en kapitalanskaffningsplan med ett visst innehåll. Kapitalanskaffningsplanen innehåll framgår av 2013 års bankmeddelande.

Kort om processen för godkännande av stöd

Med tanke på att åtgärder för att täcka kapitalunderskott i praktiken är oåterkalleliga och med hänsyn till de statsfinansiella konsekvenserna för de beviljande medlemsstaterna och mot bakgrund av kommissionens beslutspraxis under krisen kan, enligt meddelandet, kommissionen i princip endast tillåta dem om den berörda medlemsstaten kan visa att allt har gjorts för att begränsa ett sådant stöd till ett minimum. Medlemsstaterna ska därför lämna in en kapitalanskaffningsplan före eller som en del av en omstruktureringsplan.

I meddelandet uppmanas medlemsstaterna att inleda kontakter med kommissionen redan före en anmälan om statligt stöd. Under loppet av dessa kontakter före anmälan kommer kommissionen att

visa hur den ser till att omstruktureringsstödet är förenligt med den inre marknaden och särskilt hur kraven på bördefördelningen ska uppfyllas i enlighet med reglerna för statligt stöd. Grunden för förhandsanmälan kommer att vara kapitalanskaffningsplanen.

När kapitalanskaffningsplanen lämnats in och resultaten av översynen av kvaliteten på bankens tillgångar införlivats i planen och en framåtblickande bedömning av kapitaltäckningsgraden gjorts måste medlemsstaten fastställa det kvarstående kapitalunderskott som måste täckas med statligt stöd. Kommissionen kommer att erbjuda medlemsstaten en möjlighet att diskutera omstruktureringsplanen innan den anmäls. När samförstånd har nåtts om omstruktureringsplanen kan medlemsstaten lämna in en formell anmälan av omstruktureringsplanen. Kommissionen kommer att godkänna en rekapitaliseringsåtgärd eller en åtgärd som gäller värdeminskade tillgångar som omstruktureringsstöd först när samförstånd har nåtts om omstruktureringsplanen.

Vad ska en kapitalanskaffningsplan innehålla?

En kapitalanskaffningsplan ska utarbetas av medlemsstaten och banken och tillstyrkas av den behöriga tillsynsmyndigheten. Den bör omfatta

- a) en förteckning över de kapitalanskaffningsåtgärder som banken kommer att genomföra och (eventuella) åtgärder för bördefördelning för aktieägare och innehavare av efterställda fordringar, och
- b) spärrar som hindrar ett utflöde av medel ur banken, vilket skulle kunna hända om t.ex. banken förvärvar andelar i andra företag eller betalar utdelning eller kuponger.

Kapitalanskaffningsåtgärder

Till de kapitalanskaffningsåtgärder som ska framgå av kapitalanskaffningsplanen hör:

- a) nyemissioner,
- b) frivillig konvertering av efterställda skuldinstrument till eget kapital på grundval av ett riskrelaterat incitament,

- c) skuldförvaltningsåtgärder (liability management exercises) som i princip bör vara kapitalgenererande till 100 procent om kapitalunderskottet inte kan bemästras fullständigt och det därför behövs statligt stöd,
- d) kapitalgenererande försäljning av tillgångar och portföljer,
- e) värdepapperisering av portföljer för att generera kapital från annan verksamhet än kärnverksamheten,
- f) innehållande av vinstmedel, och
- g) andra åtgärder som minskar kapitalbehovet.

För att kunna betraktas som en kapitalanskaffningsåtgärd ska åtgärder som huvudregel kunna genomföras inom sex månader.

Om statligt stöd rimligen kunde ha undvikits genom åtgärder från ledningens sida, bör ett företag som är beroende av statligt stöd för omstrukturering eller ordnad avveckling normalt byta ut bankens verkställande direktör samt vid behov även styrelseledamöter. Det bör också finnas ett tak för ersättning till bl.a. företagsledningen och avgångsvederlag bör inte betalas med större belopp än vad som krävs i lag eller avtal.

Bördefördelning

En lämplig bördefördelning omfattar enligt meddelandet vanligtvis, efter det att förlusterna först absorberats av eget kapital, bidrag från innehavare av hybridkapital och innehavare av efterställda lån antingen via en utspädning eller via nedskrivning av instrumenten. Utbetalningar från stödmottagaren till innehavarna av sådana värdepapper ska förhindras så långt det är möjligt enligt lag.

Om kapitaltäckningsrelationen för den bank som lider av det konstaterade kapitalunderskottet fortfarande ligger över den miniminivå som EU-reglerna föreskriver, bör banken enligt meddelandet normalt sett kunna återställa kapitalpositionen på egen hand, särskilt genom kapitalanskaffningsåtgärder som anges ovan. Om det inte finns några andra möjligheter, till exempel andra tillsynsåtgärder för att råda bot på det underskott som bekräftats av den behöriga tillsyns- eller resolutionsmyndigheten, ska det efterställda lånet omvandlas till eget kapital, i princip innan statligt stöd beviljas.

I fall där banken inte längre uppfyller de lagstadgade minimikapitalkraven ska efterställda skulder omvandlas eller skrivas ned, i princip innan statligt stöd beviljas. Statligt stöd får inte beviljas innan eget kapital, hybridkapital och efterställda skulder i full utsträckning har bidragit till att uppväga eventuella förluster.

Det kan göras undantag från kravet på bördefördelning, om genomförandet av dessa åtgärder skulle äventyra den finansiella stabiliteten eller leda till orimliga resultat. Detta undantag kan enligt meddelandet omfatta fall där det stödbelopp som ska tas emot är litet i förhållande till bankens riskvägda tillgångar och kapitalunderskottet har minskat avsevärt i synnerhet genom kapitalanskaffningsåtgärder. Oproportionerliga resultat eller ett hot mot den finansiella stabiliteten skulle också kunna hanteras genom en omprövning av i vilken ordning åtgärder för att avhjälpa kapitalunderskottet vidtas.

I samband med genomförandet av bördefördelningen bör principen ”inte sämre villkor för borgenär” följas. Efterställda fordringshavare bör således inte få mindre i ekonomiska termer än vad deras instrument skulle ha varit värt om inget statligt stöd beviljats.

Förhindra utflöde av medel före ett beslut om omstrukturering

Som har nämnts ovan ska kapitalanskaffningsplanen omfatta spärrar som hindrar ett utflöde av medel ur banken från den tidpunkt då kapitalbehovet är känt eller borde vara känt för banken. Av meddelandet framgår vilka typer av utflöden som bör begränsas. Dit hör bl.a. vinstutdelning, förvärv av egna aktier och vissa andelsförvärv.

Undsättningsstöd

Kommissionen kan efter anmälan från en medlemsstat undantagsvis godkänna att en medlemsstat tillfälligt beviljar undsättningsstöd innan en omstruktureringsplan godkänns, om stödet är nödvändigt för att bevara den finansiella stabiliteten. Om en medlemsstat vill utnyttja denna möjlighet, kommer kommissionen att begära att den behöriga tillsynsmyndigheten

- bekräftar att det föreligger ett aktuellt (inte framtida) kapitalunderskott, som skulle tvinga tillsynsmyndigheten att återkalla institutets tillstånd omedelbart om inga sådana åtgärder vidtas, och
- visar att det exceptionella hotet mot den finansiella stabiliteten inte kan avvärjas med hjälp av privat kapital på tillräckligt kort tid eller med andra mindre snedvridande tillfälliga åtgärder, t.ex. en statlig garanti.

För att kommissionen tillfälligt ska godkänna en sådan åtgärd måste den vara förenlig med reglerna för ersättning och bördefördelning i rekapitaliseringsmeddelandet, 2011 års förlängningsmeddelande och, i förekommande fall, meddelandet om värdeminskade tillgångar. Dessutom får undsättningsstöd i form av åtgärder för rekapitalisering och övertagande av värdeminskade tillgångar inte hindra efterlevnaden av de krav på bördefördelning som ställs i 2013 års bankmeddelande.

När undsättningsstödet har godkänts ska medlemsstaten lämna in en omstruktureringsplan inom två månader efter kommissionens beslut att tillfälligt godkänna stödet. Omstruktureringsplanen kommer att bedömas på grundval av omstruktureringsmeddelandet, med beaktande av de principer om bördefördelning som beskrivs i 2013 års bankmeddelande.

Program för rekapitalisering och omstrukturering av små institut

Eftersom stöd till små banker enligt meddelandet tenderar att påverka konkurrensen mindre än stöd till större banker och av proportionalitetsskäl, är kommissionen beredd att tillåta ett enklare förfarande för små banker i form av särskilda program.

Garantier och likviditetsstöd som tillhandhålls av någon annan än en centralbank

Enligt meddelandet får medlemsstaterna efter en anmälan till kommissionen utfärda garantier och ge likviditetsstöd som tillfälligt kan godkännas som undsättningsstöd även om det inte finns någon omstruktureringsplan.

Garantier och likviditetsstöd kan anmälas individuellt till kommissionen. Dessutom kan kommissionen för högst sex månader godkänna stödprogram som omfattar likviditetsåtgärder.

Stödprogrammen måste begränsas till banker som inte lider av ett kapitalunderskott. Om en bank med ett kapitalunderskott är i akut behov av likviditet, krävs det en individuell anmälan till kommissionen. Då kommer kommissionen att tillämpa det förfarande som gäller för rekapitalisering till banker med kapitalunderskott i tillämpliga delar, inklusive kravet på en omstrukturerings- eller avvecklingsplan, om inte stödet återbetalats inom två månader.

Av bankmeddelandet framgår vidare vilka krav individuella garantier och likviditetsstöd liksom stödprogram ska uppfylla för att godkännas av kommissionen.

Centralbankernas tillhandahållande av likviditet

Enligt meddelandet omfattas centralbankers penningpolitiska verksamhet, såsom operationer på den öppna marknaden och stående faciliteter, inte av reglerna om statligt stöd. Riktat stöd till ett visst kreditinstitut kan utgöra statligt stöd om inte samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Finansinstitutet i fråga är tillfälligt illikvitt men solvent ("illiquid but solvent") vid den tidpunkt då likviditetsfaciliteten ställs till förfogande och denna facilitet inte är en undantagsåtgärd och en del av ett större stödpaket.
- b) Faciliteten är fullständigt garanterad av säkerheter med värderingsavdrag ("haircuts") i förhållande till facilitetens kvalitet och marknadsvärde.
- c) Centralbanken tar ut en straffränta av stödmottagaren.
- d) Åtgärden vidtas på centralbankens eget initiativ, och backas framför allt inte upp av någon motgaranti från staten.

Ianspråktagande av insättargarantisystem och avvecklingsfonder

Interventioner från insättargarantisystem för att ersätta insättarna i enlighet med medlemsstaternas skyldigheter till följd av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar utgör inte statligt stöd. Om detta slags ordningar eller liknande system används i

samband med omstrukturering av ett kreditinstitut kan de dock utgöra statligt stöd. Även om ordningen i fråga omfattar medel från den privata sektorn kan den anses utgöra statligt stöd i den mån som den står under statlig kontroll och om staten fattar beslut om dess tillämpning. Kommissionens bedömning av huruvida detta slags interventioner är förenliga med den inre marknaden kommer att ske enligt 2013 års bankmeddelande.

Bedömningen av huruvida statligt stöd från resolutionsfonder är förenligt med den inre marknaden kommer att ske enligt 2013 års bankmeddelande.

Särskilda överväganden rörande avvecklingsstöd

Enligt meddelandet bör medlemsstaterna uppmuntra att aktörer som inte är ekonomiskt bärkraftiga avvecklas, samtidigt som de ser till att avveckling kan ske under ordnade former så att den finansiella stabiliteten inte äventyras. En ordnad avveckling av ett kreditinstitut i svårigheter bör alltid övervägas när det inte är troligt att institutet i fråga kan återställa sin långsiktiga lönsamhet.

Statliga åtgärder för att stödja en avveckling av ett nödlidande kreditinstitut anses vara förenliga med den inre marknaden, under förutsättning att kapital och efterställda skulder i en bank som inte uppfyller de lagstadgade minimikapitalkraven har skrivits ned eller konverterats.

En avveckling under ordnade former ska leda till att det nödlidande kreditinstitutets verksamhet upphör inom en föreskriven tid. Detta medför att det inte är möjligt att ingå några nya affärsförbindelser med tredje part. Det hindrar dock inte att pågående affärstransaktioner fullföljs i den mån detta leder till minskade avvecklingskostnaderna. Dessutom måste man vid en avveckling så långt som möjligt använda sig av ett konkurrensutsatt förfarande när man säljer av delar av verksamheten eller tillgångar. En avveckling under ordnade former innebär att intäkterna av all eventuell försäljning av tillgångar används för att täcka avvecklingskostnaderna.

Medlemsstaterna kan använda sig av ett antal olika instrument för att organisera avvecklingen av nödlidande kreditinstitut. Statliga stödåtgärder som genomförs till stöd för en sådan avveckling måste vara förenliga med de principer som anges nedan.

En avvecklingsplan

Medlemsstaterna måste tillhandahålla en plan som anger hur avvecklingen av ett kreditinstitut under ordnade former ska gå till. Kommissionen kommer att bedöma om de åtgärder som vidtas för att rekonstruera ett kreditinstitut är förenliga med den inre marknaden, så som anges i omstruktureringsmeddelandet, med nödvändiga ändringar. De särskilda villkor som gäller för en avveckling under ordnade former beskrivs i det följande.

Begränsning av avvecklingskostnaderna

Medlemsstaterna bör visa att stödet ger kreditinstitutet möjlighet till en verklig ordnad avveckling, samtidigt som stödet begränsas till det nödvändiga för att hålla institutet flytande under avvecklingsfasen med beaktande av det uppsatta målet och i överensstämmelse med bördefördelningskraven i 2013 års bankmeddelande.

Begränsning av snedvridningen av konkurrensen

För att undvika otillbörlig snedvridning av konkurrensen bör avvecklingsfasen begränsas till den period som är absolut nödvändig för att avvecklingen ska kunna genomföras under ordnade former.

Så länge det stödmottagande kreditinstitutet fortsätter sin verksamhet får det inte aktivt konkurrera på marknaden eller inleda ny verksamhet. Dess verksamhet ska i princip begränsas till en fortsättning och ett fullbordande av de pågående verksamheterna för befintliga kunder. Nya verksamheter med befintliga kunder ska begränsas till förändringar av avtalsvillkoren i befintliga kontrakt och omstrukturering av befintliga lån, så länge sådana ändringar förbättrar den berörda tillgångens nettonuvärde.

Ett kreditinstitut under avveckling måste utforma sin prissättningspolitik så att denna ger kunderna incitament att söka efter attraktivare alternativ.

Om det krävs ett tillstånd, t.ex. för en avvecklingsenhet ("rump bank") eller ett tillfälligt institut som skapats enkom för en ordnad avveckling av ett kreditinstitut (s.k. broinstitut) ska dessa begränsas till de verksamheter som är absolut nödvändiga för avvecklingen. Den

behöriga tillsynsmyndigheten bör så snart som möjligt dra in tillståndet.

Bördefördelning

Vid en ordnad avveckling måste medlemsstaten se till att minimera moral hazard, bland annat genom att se till att inget ytterligare stöd ges som är till gagn för aktieägarna eller innehavarna av efterställda fordringar. Av denna anledning får inte de krav som aktieägarna och innehavarna av efterställda fordringar har överföras till någon pågående ekonomisk verksamhet.

Det som ovan sägs om omstruktureringsstöd och undsättningsstöd gäller i tillämpliga delar.

Försäljning av ett kreditinstitut under avveckling under ordnade former

Försäljning av ett kreditinstitut när en avveckling under ordnade former pågår kan innebära statligt stöd till köparen, såvida inte försäljningen sker genom ett öppet, ovillkorat och konkurrensutsatt anbudsförfarande och tillgångarna säljs till högstbjudande. Sådana konkurrensutsatta anbudsförfaranden ska, i förekommande fall, möjliggöra försäljning av delar av institutet till olika bjudande.

Vid bedömningen om det föreligger stöd till köparen av ett kreditinstitut, eller delar därav, ska kommissionen undersöka om

- försäljningen sker på ett öppet, ovillkorat och icke-diskriminerande sätt,
- försäljningen sker på marknadsvillkor, och
- kreditinstitutet eller staten, beroende på vilken struktur som valts, söker att maximera försäljningspriset för de tillgångar och skulder som berörs.

Om stöd utgår till den ekonomiska verksamhet som säljs (till skillnad från köparen av verksamheten) kommer stödets förenlighet att granskas separat i ljuset av 2013 års bankmeddelande. Om avvecklingsförfarandet omfattar försäljning av en ekonomisk enhet som har en betydande marknadsandel, kommer kommissionen att bedöma huruvida det behövs åtgärder för att begränsa snedvrid-

ningen av konkurrensen till följd av stödet till den ekonomiska enheten, och kontrollera att den enhet som uppstår till följd av försäljningen är bärkraftig. Vid denna bedömning kommer kommissionen att beakta köparens storlek och styrka i förhållande till den köpta verksamhetens storlek och styrka.

Villkor för godkännande av program för avveckling under ordnade former

Kommissionen anser att program för avvecklingsstöd för kreditinstitut av begränsad storlek kan godtas under vissa förutsättningar, bl.a. att de är utformade så att de överensstämmer med kraven på att aktieägare och innehavare av efterställda fordringar ska vara med och dela bördan och förebygger moral hazard och andra konkurrensshot.

3.15.8 Kommissionens bedömning av statsstödsärenden

I hanteringen av statsstödsärendena under den finansiella krisen bedömde kommissionen för varje åtgärd om den var lämplig, nödvändig och proportionerlig.¹²⁸

Lämpligheten

Statsstöd skulle vara lämpligt för att uppnå målen i fördraget, dvs. att avhjälpa en allvarlig störning i medlemsstatens ekonomi. Kommissionen identifierade i sina meddelanden vilken typ av stöd som effektivt kunde bidra till det målet och säkerställa att stödet var riktat till att återställa den finansiella stabiliteten eller säkerställa utlåningen till realekonomin.

Nödvändigheten

Statsstödet skulle vara begränsat till vad som var nödvändigt för att uppnå målen. Kommissionen granskade nödvändigheten genom att

¹²⁸ Beskrivningen är hämtad ur *The effect of temporary State aid rules adopted in the context of the financial and economic crisis*, Commission Staff Working Paper, Oktober 2011, s. 46 ff. Den beskrivning som lämnas här är generell. I dokumentet går kommissionen också igenom varje typ av stödåtgärd för sig.

övervaka att det var begränsat både i tiden¹²⁹ och i tillämpningsområdet ("scope"). Kommissionen säkerställde alltså att alla åtgärder var tillfälliga och hade en fördefinierad och rimlig omfattning.

Proportionaliteten

Den positiva effekten av statsstöden balanserades mot störningar i konkurrensen för att säkerställa att de sistnämnda var begränsade till ett minimum. Kommissionen fokuserade på tre punkter, nämligen att säkerställa att:

1. den ersättning som betalades för stödet var tillräcklig och om möjligt gav incitament till utträde från stödet,
2. tillräckliga åtgärder hade vidtagits för att begränsa konkurrensstörningar, och
3. båda villkoren (ersättning och åtgärder) var strängare för nödlidande banker än för i grunden sunda banker.

---

¹²⁹ Det betydde exempelvis att de program som medlemsstaterna tillhandahöll var tidsbegränsade och förlängdes successivt. Stödet som gavs kunde dock ha längre löptid än programmet.

4 Övergripande om resolutionsdirektivet och kommitténs förslag

4.1 Inledning

I de inledande kapitlen framgår att med resolution menas ett särskilt förfarande för att rekonstruera eller avveckla fallerande finansiella företag som kan användas som ett alternativ till avveckling genom konkurs eller likvidation när en sådan skulle medföra stora samhällsekonomiska kostnader.

I detta kapitel beskriver kommittén först EU:s direktiv inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (resolutionsdirektivet) i korthet. Därefter redogör vi för vad vi behöver förhålla oss till när ett direktiv som detta och annan relaterad normgivning på EU-nivå ska införlivas, vilket är en central utgångspunkt för de författningsförslag som vi lägger. Därefter beskriver vi övergripande vårt förslag till genomförande, som i huvudsak innebär att två nya lagar föreslås ersätta den funktion som lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut (stödlagen) har i dag, samt kortfattat om hur resolution kan tänkas fungera i praktiken.

4.2 En översikt av resolutionsdirektivet

Resolutionsdirektivet utgör ett ramverk för resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (*institut*) samt andra företag som ingår i samma koncern som ett institut. Resolution syftar som nämnts till att rekonstruera eller avveckla ovan nämnda företag på ett sätt som inte leder till en allvarlig störning i det finansiella systemet. Ett lika viktigt syfte med ramverket är dock att undvika att enskilda företag hamnar i problem som kan riskera att leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet och därmed fram-

tvinga resolution. Om detta ändå sker ska medlemstaterna genom resolutionsregelverket kunna hantera det krisdrabbade företaget så att verksamhet som är kritisk för någon av det finansiella systemets grundläggande funktioner upprätthålls och på ett sätt som inte leder till betydande spridningseffekter. Kostnaderna för detta ska i första hand bäras av företaget under resolution och dess ägare, i andra hand av företagets borgenärer i prioritetsordning och först i sista hand ska offentliga medel användas. De insatser som görs med offentliga medel ska vidare som huvudregel över tid finansieras av den privata sektorn genom att särskilda avgifter tas ut av de företag som kan bli föremål för resolution.

För att uppnå dessa syften innehåller resolutionsdirektivet inte bara bestämmelser om det särskilda förfarande för rekonstruktion eller avveckling som resolution utgör utan även om hur man ska förbereda och underlätta för resolution samt bestämmelser som syftar till en harmonisering av krisavvärjande tillsynsåtgärder som ska sättas in när ett företags finansiella ställning försämrats på ett sätt som gör att ett fallissemang och därmed resolution kan bli aktuellt i närtid, vilket direktivet kallar tidiga ingripanden. Skälet till benämningen torde vara att de är tidiga ur aspekten att ingripa mot ett företag som har finansiella problem av en art som kan leda till resolution. Tillsynsmyndigheten kan dock ha ingripit före det på basis av andra tillsynsregler.

Närmare om direktivets innehåll

Direktivet är organiserat i tio avdelningar. I det följande beskriver vi översiktligt resolutionsdirektivets olika delar.

Den första avdelningen (artiklarna 1–3) berör tillämpningsområde, definitioner och utseende av myndighet med ansvar för resolution (resolutionsmyndighet).

Den andra avdelningen (artiklarna 4–26) rör det förberedande arbetet. Här finns nya krav på upprättandet av så kallade återhämtningsplaner och resolutionsplaner, samt möjligheten för resolutionsmyndigheten, om den bedömer att ett företag inte kan rekonstrueras eller avvecklas på ett ordnat sätt genom resolution, kräva att hinder för en effektiv resolution avlägsnas. I denna avdelning finns även bestämmelser rörande möjligheten att teckna avtal om finansiellt bistånd inom en finansiell koncern.

Den tredje avdelningen (artiklarna 27–30) rör tidiga ingripanden, inklusive tillsättandet av en tillfällig förvaltare. Tidiga ingripanden handlar om att ge tillsynsmyndigheterna möjligheter att genom åtgärder som företaget själv kan vidta förhindra att en försämring av ett företags finansiella ställning fortgår ända till dess att resolution är enda alternativet.

Den fjärde avdelningen (artiklarna 31–86) innehåller själva resolutionsordningen. Den inleds med resolutionsändamålen, som handlar om att upprätthålla kritiska funktioner, undvika betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten, skydda offentliga medel samt att skydda insättare, investerare, kundmedel och kundtillgångar. Dessa ändamål ska dock inte bara styra ett enskilt resolutionsförfarande, utan även det förberedande arbetet och ramverket och dess bestämmelser i sin helhet. Därefter anges förutsättningarna för att försätta ett företag i resolution. I princip ska resolution endast inledas om konkurs eller likvidation är alternativet och om resolution är nödvändigt för att uppnå resolutionsändamålen.

Direktivet anger även ett antal generella principer för hur resolution ska utformas och genomföras. Flertalet av dessa återkommer i specifika bestämmelser i anslutning till resolutionsåtgärder, men i avsaknaden av sådana bestämmelser ska alltså dessa principer styra utformningen av resolution. Principerna handlar om att behålla prioriteringsordningen genom att ägarna bär förluster före borgenärer och att borgenärer med samma prioritet behandlas likvärdigt, att ingen ägare eller borgenär får ett sämre ekonomiskt utfall till följd av resolution än vad som blivit utfallet vid en konkurs, att företagsledningen byts ut, att resolutionskostnaderna och värdeförstörelsen minimeras samt att EU:s statsstödsregler efterlevs.

Mer konkret handlar resolution om att rekonstruera eller avveckla verksamhet. För detta ändamål behöver den ansvariga myndigheten (resolutionsmyndigheten) kunna vidta lämpliga åtgärder. I direktivet anges fyra resolutionsverktyg som alla medlemsländer ska införa. Dessa är:

- *Försäljningsverktyget* som innebär att resolutionsmyndigheten ska kunna sälja inkråm och aktier i ett företag under resolution till en privat förvärvare.
- *Broinstitutetsverktyget* som innebär att resolutionsmyndigheten ska kunna överföra inkråm eller aktier från företaget under

resolution till ett tillfälligt upprättat institut som kontrolleras av myndigheten.

- *Avskiljandeverktyget* som innebär att resolutionsmyndigheten ska kunna överföra inkråm som inte lämpar sig för omedelbar avyttring till ett särskilt upprättat tillgångsförvaltningsbolag som i stället avvecklar verksamheten över tid. Detta verktyg får endast tillämpas i kombination med något annat resolutionsverktyg.
- *Skuldnedskrivningsverktyget* som innebär att resolutionsmyndigheten ska kunna dels skriva ned skulderna i ett företag under resolution, dels konvertera skulder till aktier. Skulder kan konverteras till aktier såväl i företaget under resolution som i dess moderföretag. Konvertering kan också ske till aktier i ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag.

En verktygslik befogenhet är rätten att skriva ned och konvertera sådana skuldinstrument som får räknas in i kapitalbasen, det vill säga primär- och supplementärkapitalinstrument. Denna möjlighet ska dels kunna utnyttjas i resolution, dels utanför resolution som en sista åtgärd för att undvika resolution.

Innan resolutionsmyndigheten använder något verktyg som kan leda till att någon borgenär drabbas av förluster ska myndigheten vidta åtgärder som innebär att ägarna bär förluster först, och fullt ut, innan någon borgenär gör detsamma.

För att säkerställa att företag har tillräcklig kapacitet på sina balansräkningar i form av såväl kapital som nedskrivningsbara skulder ska det införas ett särskilt krav på detta.

För att kunna tillämpa resolutionsverktygen anger direktivet ett antal särskilda befogenheter som ska finnas, exempelvis befogenhet att överföra inkråm och aktier, befogenhet att skriva ned kapitalbeloppet på skulder m.m. För att verktygen ska fungera effektivt krävs dessutom ett antal kompletterande befogenheter. Av dessa kan särskilt möjlighet att ta kontroll över företaget nämnas. I övrigt handlar det i stor utsträckning om att skaffa rådrum som att kunna stoppa vissa betalningar och om att se till att verksamhet som överförs inte drabbas av avbrott.

Även om man kan använda skuldnedskrivningsverktyget för att kapitalisera företag under resolution så kan det vara nödvändigt att tillföra externa medel i form av statligt stöd för att resolutionen ska lyckas. Ett skäl till detta är att skulder, trots krav på en viss nivå av

nedskrivningsbara skulder, kan behöva undantas från nedskrivning och konvertering av systemstabilitetsskäl.

Vidare kan det trots befogenheter att förhindra finansieringsflykt bli så att ett företag som försätts i resolution har eller får finansieringsproblem. Även för att avhjälpa dessa kan det krävas åtgärder och medel för att finansiera dessa. Direktivet anger av detta skäl att ett finansieringsarrangemang ska bildas och finansieras av företagen genom avgifter. Finansieringsarrangemanget ska sedan kunna användas för att bland annat utfärda garantier för att underlätta för företaget under resolution att erhålla finansiering och för att skjuta till kapital vid en skuldnedskrivning. Bestämmelserna om finansieringsarrangemanget finns i avdelning VII (artiklarna 99–109), men hur medel från detta kan användas och när de inte kan användas framgår främst av bestämmelserna om specifika resolutionsverktyg i avdelning IV.

Det finns strikta krav på bördefördelning, det vill säga att ägare och borgenärer först ska ha burit förluster i viss utsträckning, innan medel från finansieringsarrangemanget kan användas till kapitalisering eller mer generellt bidra till resolutionen av ett företag. I en systemkris är det även tillåtet att skjuta till kapital från andra källor än finansieringsarrangemanget genom att tillämpa de så kallade statliga stabiliseringsverktygen som gör det möjligt med statliga kapitaltillskott eller att staten tillfälligt övertar ägandet till ett företag som fallerar.

Direktivet innehåller även bestämmelser om hur företaget under resolution ska värderas. En eller flera sådana värderingar ska ligga till grund för beslut om att försätta företaget i resolution och beslut om vilka åtgärder som ska vidtas och hur dessa ska utformas.

Resolution medför ingripanden i enskildas rättigheter. Av detta skäl finns det ett antal bestämmelser som begränsar och ställer krav på resolutionsförfarandet i syfte att upprätthålla ett grundläggande egendomsskydd för olika intressenter. Ett viktigt inslag i dessa är att det alltid ska göras en bedömning av om någon borgenär har fått ett sämre ekonomiskt utfall än vid en konkurs, vilket ju också är en grundläggande princip för resolution. I så fall är borgenären berättigad till ersättning för mellanskillnaden. Sådan ersättning ska betalas via finansieringsarrangemanget. Direktivet innehåller även regler om när och vem resolutionsmyndigheten ska underrätta om olika åtgärder, rätten att överklaga beslut om resolutionsåtgärder samt hur resolution relaterar till konkurs och andra legala förfaranden.

Två viktiga dimensioner i resolutionsreglerna är att de ska fungera för att hantera hela koncerner och inte minst att de ska fungera i en gränsöverskridande kontext, framför allt inom, men även utanför unionen. Avdelning V (artiklarna 87–92) handlar just om processer m.m. rörande resolution av gränsöverskridande koncerner och avdelning VI (artiklarna 93–98) behandlar situationen då resolution inbegriper ett land utanför EES eller om ett sådant land inleder ett liknande förfarande.

Avslutningsvis innehåller avdelningarna VIII–XI bestämmelser om sanktioner (artiklarna 110–114), verkställande befogenheter (artikel 115), ändringar av andra EU-direktiv och förordningar (artiklarna 116–126) samt slutbestämmelser (artiklarna 127–131).

4.3 Generellt om införlivande av direktiv och andra EU-normer

4.3.1 Kompletterande rättsakter

Resolutionsdirektivet som kortfattat beskrivits ovan ska kompletteras med delegerade akter och tekniska standarder beslutade av kommissionen. Dessutom ska Europeiska bankmyndigheten (Eba) anta riktlinjer på en rad områden enligt direktivet. För att ge en bakgrund till vad detta får för inverkan på kommitténs arbete med att genomföra resolutionsdirektivet ges i det följande en kort beskrivning av var dessa olika rättsakter - direktiv, tekniska standarder och delegerade akter - hör hemma i unionens lagstiftningsprocess och hur de slår igenom i de nationella rättsordningarna.

Direktiv

Resolutionsdirektivet är antaget under det ordinarie lagstiftningsförfarandet vilket innebär att Europaparlamentet och ministerrådet gemensamt beslutar om direktivet efter förslag av kommissionen. Direktiv är bindande för medlemsstaterna med avseende på det resultat som ska uppnås men överlåter åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet. Tanken med direktivformen är att de skyldigheter som följer av direktivet ska kunna genomföras i nationell rätt på det sätt som bäst passar respektive medlemsstat. Ett direktiv kan ge

medlemsstaterna möjlighet att införa mer långtgående bestämmelser än de som finns i direktivet (minimidirektiv) men behöver inte göra det (fullharmoniseringsdirektiv). Det finns också direktiv som innehåller bestämmelser som är både av minimi- och fullharmoniseringskaraktär.

Delegerade akter och tekniska standarder

På vissa områden har Europaparlamentet och ministerrådet delegerat till kommissionen att komplettera resolutionsdirektivet. Kommissionen har då tilldelats befogenheten att anta delegerade akter. Villkoren för denna delegering till kommissionen framgår av EUF-fördraget. I stort innebär detta att kommissionen delegeras befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningsakten.

Artikel 115 i resolutionsdirektivet anger på vilka områden kommissionen kan anta delegerade akter och hur delegationen får utövas.

På finansmarknadsområdet kan de tre europeiska tillsynsmyndigheterna – Eba, Esma och Eiopa – utarbeta förslag till kompletterande bestämmelser eller genomförandebestämmelser, s.k. tekniska standarder. Dessa tekniska standarder kan kommissionen, efter delegation, anta i form av delegerade akter eller genomförandeaakter. Enligt resolutionsdirektivet har Eba och i vissa fall Esma fått i uppdrag att utarbeta förslag till tekniska standarder på ett flertal områden, vilket framgår av respektive artikel.

De tekniska standarderna beslutas enligt de förfaranden som beskrivs i Eba-förordningen. Av Eba-förordningen framgår även att dessa standarder – båda typerna – ska ges i form av EU-förordning eller EU-beslut. Detta innebär att regleringen i form av tekniska standarder kommer att vara direkt tillämplig i Sverige.

Ebas riktlinjer och rekommendationer

Enligt Eba-förordningen ska Eba i syfte att upprätta en konsekvent, ändamålsenlig och effektiv tillsynspraxis inom europeiska systemet för finansiell tillsyn (ESFS) och säkerställa en

gemensam, enhetlig och konsekvent tillämpning av unionsrätten, utfärda riktlinjer och rekommendationer

Riktlinjer och rekommendationer ska vara riktade till behöriga myndigheter (t.ex. Finansinspektionen) eller till finansiella företag. Riktlinjer och rekommendationer är inte rättsligt bindande i traditionell mening, men nationella tillsynsmyndigheter och kreditinstitut och värdepappersföretag som träffas av dessa riktlinjer och rekommendationer ”ska med alla tillgängliga medel söka följa dessa riktlinjer och rekommendationer” (på engelska ”every effort to comply”). Myndigheter, och i vissa fall företag, kommer att vara skyldiga att bekräfta efterlevnaden eller förklara varför riktlinjer och rekommendationer inte efterlevs. Denna typ av bestämmelser kallas ibland för ”följ eller förklara-regler” (engelska ”comply or explain”).

Av resolutionsdirektivet framgår att Eba dessutom ska utfärda riktlinjer i särskilda avseenden. Dessa riktlinjer är, liksom de övriga riktlinjer som Eba meddelar, i det närmaste bindande.

Finansinspektionen anser i en promemoria från den 8 februari 2013 att riktlinjer från de europeiska tillsynsmyndigheterna riktade till behöriga myndigheter eller finansmarknadsaktörer är att jämställa med svenska allmänna råd. Förordningarna för de europeiska tillsynsmyndigheterna (däribland Eba) innebär att behöriga myndigheter eller finansmarknadsaktörer direkt på grund av förordningarna med alla tillgängliga medel ska söka följa dessa riktlinjer. Eftersom förordningarna har direkt verkan kommer Finansinspektionen inte att utfärda några egna allmänna råd men när Finansinspektionen bedömer att det behövs kan riktlinjer komma att omarbetas till bindande regler i form av föreskrifter.

4.3.2 Harmoniseringsnivån

Resolutionsdirektivets bestämmelser är av karaktären gemensamma harmoniserade minimiregler för återhämtning och resolution. Detta innebär att medlemsstaterna får anta eller behålla regler som är striktare eller kompletterar de som fastställs i resolutionsdirektivet och i de delegerade akter och genomförandeakter som antas på grundval av detta direktiv, under förutsättning att de äger allmän giltighet och inte står i strid med resolutionsdirektivet och de delegerade akter och genomförandeakter som antagits på grundval av direktivet (artikel 1.2 i resolutionsdirektivet).

4.3.3 Sammanfattande kommentarer

Att resolutionsdirektivet är ett minimidirektiv ger alltså medlemsstaterna rätt att införa strängare regler än vad som följer av direktivet. Dessa regler får dock inte stå i strid med de delegerade akter eller genomförandebestämmelser som kommer att antas på grundval av direktivet. Detta är logiskt eftersom dessa rättsakter kommer att bli direkt gällande i medlemsstaterna.

Direktivet innehåller också bestämmelser som inte är så detaljerade eller som är oprecisa, närmast av ramkaraktär (exempelvis artikel 36 om värdering). Bestämmelser av sådan karaktär kan behöva fyllas ut för att kunna få sin fulla praktiska betydelse. På de områden där Eba ska utarbeta förslag till tekniska standarder av något slag är det, av samma skäl som ovan, enligt kommitténs mening inte lämpligt att föreslå nationella bestämmelser.

Det bör också noteras att det finns många bestämmelser som beskriver hur samarbetet mellan medlemsstaterna ska gå till och hur tvister mellan staterna ska lösas. Dessa kan inte ändras ensidigt av Sverige. Därtill torde det gränsöverskridande samarbetet underlättas om medlemsstaterna inte inför avvikande bestämmelser som de andra medlemsstaterna kan ha svårt att förhålla sig till.

Med beaktande av hur resolutionsdirektivet är utformat har kommitténs utgångspunkt varit att lämna ett förslag som nära ansluter till direktivet, lämnar öppet för kompletterande bestämmelser och som underlättar resolution av gränsöverskridande företag.

4.4 Om förslaget till införlivande

4.4.1 Kommitténs utgångspunkter

Kommittén har till uppgift att föreslå hur EU:s resolutionsdirektiv ska införlivas i svensk rätt. I detta arbete har kommittén haft att hantera ett komplext och omfattande regelverk. Direktivets utformning bidrar till komplexiteten, men den beror i hög grad på sakinnehållet. Att utforma ett regelverk som förmår att hantera banker i kris är en svår uppgift. Att göra det så att reglerna fungerar på ett likformigt sätt i banker med gränsöverskridande verksamhet är än svårare.

Både behovet av särskilda krishanteringsregler och att de är svåra att utforma på ett ändamålsenligt sätt har sin grund i att

banker har egenskaper som skiljer dem från andra företag. Dessa skillnader blir som mest framträdande just i krislägen, bland annat därför att banker har inbyggda stabilitetsproblem som gör att oro för ekonomiska problem i en bank kan bli självuppfyllande; se även kapitel 2.

Att hantera sådana förlopp är normalt inte det stora problemet, i vart fall så länge staten kan agera kraftfullt för att återställa förtroendet. Ett effektivt regelverk ska dock inte bara kunna hantera banker i kris. Det bör dessutom göra det på ett sådant sätt att kriser förebyggs. Det senare målet främjas om bankers ägare och finansierer – på i princip samma sätt som i andra typer av företag – är införstådda med att de får bära det ekonomiska ansvaret om en bank får soliditetsproblem. I ett sådant fall handlar det om att ha tillgång till ett förfarande som i sina konsekvenser för ägare och långgivare liknar en konkurs, men samtidigt inte ger upphov till stabilitetsproblem, t.ex. genom att skapa oro för soliditeten i banker som inte har gjort kreditförluster.

Om regelverket inte ger goda förutsättningar för att hantera denna balansgång, kan staten – som ytterst ansvarig för den samhällsekonomiska och finansiella stabiliteten – bli tvungen att ingripa på ett sådant sätt att kostnaderna för bankens förluster får bäras av skattebetalarna och inte dem som ansvarat för att styra eller finansiera banken. Detta är ineffektivt i meningen att det riskerar att ge oönskade subventioner till privata aktörer och skapa snedvridna incitament. Utan ett trovärdigt krishanteringssystem ökar sannolikheten att kriser ska uppstå genom att ägarnas och finansierarnas motiv att undvika överdrivet risktagande försvagas.

Det kan således inte råda någon tvekan om att ett effektivt finansiellt regelverk ska innefatta väl fungerande metoder för att hantera banker i kris. Kommittén har således inga problem att ställa sig bakom de syften som väglett arbetet med att ta fram resolutionsdirektivet. Dessa formuleras dessutom i huvudsak tydligt och väl i de skäl som redovisas i inledningen av direktivet.

Samtidigt framgår redan av den kortfattade beskrivningen ovan och kommer bli än mer tydligt i följande kapitel att utformningen av ett sådant regelverk innefattar svåra avvägningar. Ett tydligt exempel är hur man ska kunna kombinera omsorgen om stabiliteten i det finansiella systemet med strävan att finansierer ska ta ansvar för förluster. Det senare kan skapa oro bland finansierarna och utlösa kriser även i företag där det inte har uppstått några förluster.

Kännetecknande för kriser är dessutom att de kan följa oförutsedda eller till och med oförutsebara förlopp. En åtgärd som bygger på en sund princip kan därför i praktiken visa sig vara orimlig att genomföra, eftersom den kan få konsekvenser som inte går att överblicka och i sista hand hotar att omkullkasta själva syftet med krishantering, dvs. att förhindra spridningseffekter. Här uppstår en direkt motsättning mellan behovet av flexibilitet att hantera oväntade inslag i en kris och strävan att genom harmoniserad lagstiftning binda EU:s medlemsstater till fixerade och lagfästa principer. Direktivets förhållningssätt kan i detta avseende kontrasteras mot den svenska stödlagen vars vägledande princip är största möjliga flexibilitet, just i syfte att ge utrymme att hantera även extrema – och oförutsedda – krisförlopp.

Resolution och hantering av systemkriser

Kommittén ser särskilda problem med att direktivet uttalat kräver att dess principer ska gälla mer eller mindre oberoende av krisens omfattning. Det framgår således på flera ställen att resolutionsregelverket ska tillämpas fullt ut även i systemkriser, dvs. då det råder utbredd osäkerhet om läget i hela eller stora delar av det finansiella systemet.

Kommittén bedömer det som uteslutet att i ett läge, där stora delar av det nationella (eller europeiska) banksystemet har drabbats – eller bara befaras ha drabbats – av stora förluster, tvinga bankernas finansörer att bära de kostnaderna som då kan uppstå. Dels är risken för spridningseffekter uppenbar i ett så osäkert läge. Dels är de finansörer som i så fall får bära förluster i stor utsträckning andra inhemska aktörer och förlusterna som de skulle åsamkas skulle även mer direkt kunna rubba den samhällsekonomiska stabiliteten.

Ett mer pragmatiskt förhållningssätt hade exempelvis kunnat innebära att ambitionsnivån i direktivet sattes till att kunna hantera enskilda institut – även stora sådana – på ett sätt som gör att ägare och finansörer får bära ansvaret på samma sätt som i konkurs. Detta hade varit ett stort framsteg i förhållande till tidigare regelverk.

Kommittén bedömer att synsättet i direktivet bygger på en alltför långtgående tillämpning av principen att staten inte ska bära kostnader för finanskriser. Denna princip är i grunden sund, men

det kan uppstå lägen där staten måste kunna träda in och ta över kostnader i sin roll som den yttersta riskbäraren i samhället. Det är inte realistiskt att tänka sig att ett katastrofhot mot samhälls-ekonomin som har sitt centrum i den finansiella sektorn – vilket är vad en finansiell systemkris ytterst handlar om – ska kunna hanteras på ett helt annat sätt än motsvarande hot som uppstår i en annan samhällssektor.

Inom euroområdet har vissa länder så stora statsfinansiella problem att det uppstått osäkerhet kring deras möjlighet att ta det ansvar som i detta avseende vilar på en stat. Denna osäkerhet är sannolikt inte ogrundad, men det är ett ekonomiskt vågspel att utforma bankregelverket på denna grundval. Det binder dessutom även medlemsstater som inte har samma statsfinansiella trovärdighetsproblem, däribland Sverige.

Synpunkten att det föreslagna regelverket egentligen inte var anpassat för att hantera verkliga systemkriser och att medlemsstaterna borde ges större flexibilitet framfördes från den svenska regeringens sida under förhandlingarna. Direktivet har också fått vissa inslag som ökar flexibiliteten, t.ex. möjlighet för staten att på vissa villkor ta över ägandet till en bank under resolution. Det finns även möjligheter att utanför resolution och i förebyggande syfte erbjuda solida banker likviditetsstöd via centralbanken eller statliga garantier, t.ex. om de hotas av smittoeffekter från att andra banker måste sättas i resolution. Dessa åtgärder är dock omgärdade med sådana restriktioner att det reella utrymmet för att inom direktivets ram göra det som krävs för att förhindra spridning av kriser i enskilda banker likväl kan visa sig vara för litet.

Kommittén avstår från att försöka värdera hur stort detta problem kan tänkas vara i praktiken. Ytterst beror det på hur stor risken är att det finansiella systemet ska hamna i ett så allvarligt läge. Ett fundamentalt dilemma är dock att den risken är beroende av hur resolutionsregelverket förväntas fungera och hanteras i en verklig kris. Det faktum att regelverket inte är tydligt och möjligheterna att faktiskt tillämpa det i alla situationer där det formellt ska tillämpas är osäkra gör att det är svårt att ens i princip bedöma vilka effekter det kan tänkas få på aktörernas – i första hand finansierarnas – beteende. Det enda som framstår som säkert är att de som har att tillämpa regelverket kommer att behöva agera med största omsorg.

4.4.2 Lagstiftningsåtgärder

Inom ramen för kommitténs uppdrag att föreslå hur resolutionsdirektivet ska införlivas i svensk rätt föreslår kommittén två nya lagar, förutom ett antal ändringar i befintliga lagar. En ny resolutionslag och en ny lag för förebyggande statligt stöd ska ersätta stödlagen från 2008.

Vi kan konstatera att stödlagen inte uppfyller de krav som EU:s direktiv ställer när det gäller enskilda företag som har soliditetsproblem. En övergripande skillnad är att stödlagen utgår ifrån möjligheten för staten att via avtal ge stöd till enskilda kreditinstitut i syfte att undvika en konkurs eller tillståndsåterkallelse. Den ger därutöver staten rätt till tvångsinlösen i vissa fall. EU:s resolutionsdirektiv utgör snarare ett alternativt insolvensförfarande där staten, genom en ansvarig myndighet, ges särskilda befogenheter.

Stödlagen medger heller inte att staten, med säkerhet eller över huvud taget, kan vidta de åtgärder som direktivet kräver att staten ska ha till sitt förfogande. Inte ens om staten tvångsinlöser aktierna och står som ensam ägare till företaget kan alla åtgärder som direktivet kräver genomföras. Exempelvis ger stödlagen inte staten något verktyg för att se till att borgenärer får vara med och bära förluster, som t.ex. att utanför konkurs skriva ner skulder eller konvertera skulder till aktier. Därtill är stödlagen endast tillämplig på kreditinstitut medan direktivet kräver att resolution ska kunna tillämpas på både kreditinstitut och värdepappersbolag samt företag som ingår i samma koncern som dessa.

Sammanfattningsvis är slutsatsen att det behövs en ny lag för att införliva EU:s resolutionsdirektiv för enskilda institut (enligt EU:s definition).

Även om kommittén bedömer att stödlagen i princip ger fullgoda möjligheter att ge generellt stöd för att kunna upprätthålla den finansiella stabiliteten i oroliga tider och därigenom förhindra att samhällsekonomin i stort skadas föreslår vi att den ersätts av en ny lag. Detta gör vi för att stödlagen dels har inslag som liknar resolutionsregelverket när det kommer till att hantera enskilda institut och vi inte kan ha konkurrerande regelverk, dels för att resolutionsdirektivet innehåller bestämmelser som har bäring på det generella stöd som kan ges med stödlagen.

Med vårt förslag rör resolutionslagen hantering av enskilda företag i kris, medan lagen om förebyggande statligt stöd hanterar

generellt stöd, samt finansiering av sådant stöd och av de statliga stabiliseringsverktygen som regeringen kan besluta om enligt resolutionslagen.

4.4.3 Skiljelinjen mellan tillsyn, resolutionsförberedelser och resolution

Resolutionsdirektivet innehåller bestämmelser rörande resolution, förberedelser för ett sådant förfarande och rena tillsynsåtgärder.

När det gäller återhämtningsplaner och tidiga ingripanden anger direktivet att tillsynsmyndigheten, det vill säga Finansinspektionen, är den ansvariga myndigheten. Återhämtningsplaner är i korthet planer som företagen själva ska upprätta, vilka därefter ska granskas och godkännas av Finansinspektionen. Det nya med dessa är att de innehåller mer allvarliga scenarier än vad som krävts av den befintliga beredskapsplaneringen. Återhämtningsplanerna ska med andra ord ses som ett nytt tillsynsinstrument och ska följaktligen införas i sektorslagstiftningen. När det gäller tidiga ingripanden är det vår bedömning att Finansinspektionen redan kan vidta de åtgärder som avses, med undantag för tillsättandet av en tillfällig förvaltare. Vi föreslår därför endast mindre tillägg i sektorslagstiftningen med anledning av denna del av direktivet.

Sedan finns det ett antal uppgifter i resolutionsdirektivet som resolutionsmyndigheten ska ansvara för eller ges rätt att besluta om och som är av tillsynskaraktär eller rör förberedelser för resolution. Till dessa hör att bestämma minimikravet på nedskrivningsbara skulder, att förelägga företag att avlägsna hinder mot resolution, att upprätta resolutionsplaner och att skriva ned och konvertera skulder som får räknas in i kapitalbasen, inbegripet åtgärder mot ägarna, som en sista åtgärd för att förhindra ett fallissemang och eventuellt därpå följande resolution.

Direktivet tillåter att flera myndigheter utses till resolutionsmyndigheter, vilket innebär att det är fullt möjligt att dela upp uppgifterna. Även om vi föreslår att regeringen ska utse resolutionsmyndighet så är det vår bedömning att möjligheten till uppdelning bör utnyttjas. Riksgäldskontoret bör i linje med den befintliga ansvarsfördelningen i Sverige utses till resolutionsmyndighet med ansvar för hanteringen av företag i kris. Men för att undvika en situation med två myndigheter med direkta tillsynsuppgifter och ingripandemöjligheter mot företag anser vi att Finansinspektionen,

med undantag för resolutionsplaneringen, bör utses till resolutionsmyndighet för övriga uppgifter ovan. Kommittén förutsätter samtidigt att planeringen och hanteringen av resolution ska skötas i nära samarbete mellan de båda myndigheterna.

Även om arbetsfördelningen mellan myndigheter endast är en bedömning från kommitténs sida påverkar den ändå hur vi väljer att strukturera betänkandet och författningsförslagen.

Möjligheterna att tillämpa planer ska inte överskattas

Rörande de planer som direktivet kräver är kommittén tveksam till hur användbara de är i praktiken. Särskilt kan nyttan av dessa planer ifrågasättas i en systemkris. Detta är vad kommittén uppfattar som ytterligare ett område där direktivet har en orealistisk syn på systemkriser.

Ett exempel är att banker i återhämtningsplaner ska redogöra för hur de på egen hand ska ta sig ur de påfrestningar som kan uppstå om det finansiella systemet som helhet utsätts för stress. Tillsynsmyndigheten ska se till att planen i största möjliga mån undviker negativa effekter på det finansiella systemet. Om så inte är fallet, ska den ålägga institutet att göra om planen så att det villkoret uppfylls. På nytt kan detta framstå som en rimlig princip, men det är inte självklart att det är möjligt att lägga fast planer för alla berörda institut som uppfyller villkoret att samtliga ska fungera i en allvarlig stressituation.

Anta till exempel att en större bank sätts i resolution. Detta riskerar, som framgått, att utlösa osäkerhet om läget i andra svenska banker och påverka deras tillgång till finansiering. Gällande regler ålägger bankerna att ha likviditetsbuffertar i form av likvida värdepapper, i första hand statspapper, som ska kunna säljas eller belånas för att möta sådana påfrestningar. Men det är inte utan vidare möjligt för flera banker att samtidigt ta sina likviditetsbuffertar i anspråk. Det riskerar att utlösa den typ av förlopp som präglade finanskrisen 2008, nämligen att ett företags behov att sälja likvida tillgångar pressar priserna på dessa eller till och med gör att de inte längre är likvida. Detta utlöser i sin tur misstro mot andra företags förmåga att klara sina likviditetsbehov. Och ju längre prisfallet drivs, desto närmare ligger oro för att företagen ska drabbas av så stora förluster att de även får soliditetsproblem.

Direktivet anger visserligen att en återhämtningsplan ska innefatta en beskrivning av hur banken avser använda sig av något som kallas centralbanksfaciliteter. Vad som ska anses utgöra sådana faciliteter vid en svensk tillämpning av reglerna är dock inte uppenbart, eftersom Riksbanken inte på förhand anger i vilka lägen den är beredd att ge likviditetsstöd till banker.

Kommittén bedömer därför att det inte är givet att det existerar en komplett uppsättning återhämtningsplaner som uppfyller direktivets krav, åtminstone inte utan långtgående ingrepp i hur banker tillåts bedriva sin verksamhet. Kommittén utesluter inte att sådana förändringar krävs, men de bör i så fall komma fram ur mer målinriktade analyser och överväganden än de som blir resultatet av tillsynsmyndigheters granskning av huruvida återhämtningsplaner uppfyller resolutionsdirektivets krav.

I det sammanhanget vill kommittén påpeka att det ingått i vårt uppdrag att analysera reglerna för riktat likviditetsstöd från Riksbanken. Vi tog inte upp den frågan i delbetänkandet, bland annat därför att den måste analyseras i ljuset av reglerna i resolutionsdirektivet. Omfattningen av arbetet med att föreslå hur själva direktivet ska genomföras har dock gjort att vi inte har haft tid att göra en sådan analys.

Kommittén bedömer därför, bland annat mot bakgrund av nyss nämnda oklarheter om vilka centralbanksfaciliteter som finns i Sverige, att det är angeläget att en översyn av reglerna för Riksbankens ansvar för likviditetsstöd görs i annat sammanhang, förslagsvis i den bredare översyn av riksbankslagen som riksdagen begärt.¹ Vi bedömer att de krav på bankernas planering som ställs med anledning av resolutionsregelverket måste ges en framträdande plats i en sådan analys.

4.5 Kort om resolution i praktiken och vägval i införlivandet

I detta avsnitt redogör kommittén i korthet för hur vi har resonerat kring resolution i praktiken och hur detta har påverkat förslagen som läggs fram i detta betänkande.

---

¹ Se Finansutskottets betänkande 2009/10 FiU36.

4.5.1 Ändamålen med resolution

Ändamålen med regelverket har stor betydelse. Dessa ska vara styrande för såväl regelverkets utformning som för dess tillämpning. Direktivet räknar upp flera ändamål utan tydlig rangordning. Det grundläggande syftet med en resolutionsordning är dock att skapa regler för att kunna rekonstruera eller avveckla institut utan betydande störningar och avbrott i samhällsviktig verksamhet. Vi uttrycker detta som att resolution ska kunna inledas, som ett alternativ till konkurs eller likvidation, om det behövs för att kunna motverka en risk för en allvarlig störning i det finansiella systemet.

Men i ett resolutionsregelverk behöver också andra aspekter beaktas för att på ett lämpligt sätt vägleda i utformningen av specifika regler och sedermera i tillämpningen av regelverket. Ett effektivt sätt att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet är ju att staten skjuter till de pengar som behövs. Ibland är detta också nödvändigt. Men, förutom statens direkta risktagande, för ett sådant agerande med sig andra negativa effekter genom att det skyddar ägare och borgenärer från konsekvenserna av deras risktagande. I vetskap om detta minskar deras skäl till ett sunt risktagande. Vi kan då snabbt stå inför en ny kris i framtiden. Därför är det viktigt att regelverket också ställer trovärdiga krav på att ingripandet ska göras på ett sätt som upprätthåller marknadsdisciplinen och att företagen inte ska räkna med – och planera för – att staten kommer att rädda dem genom att erbjuda statligt stöd. Som framgår ovan hyser dock kommittén betänkligheter kring om inte restriktionerna för användningen av statliga medel som direktivet (och andra EU-regler som statsstödsregelverk) innebär har drivits för långt så att medlemstaternas utrymme att göra vad som krävs för att förhindra spridning av kriser i stora och komplexa banker kan vara för litet.

Att se till att det finansiella systemet är stabilt, i meningen att det kan upprätthålla sina grundläggande funktioner, är inte det enda skälet till att staten särskilt reglerar finansiell verksamhet. Ett annat viktigt skäl för reglering är konsumentskydd. Utan att åsidosätta den finansiella stabiliteten, finns det också skäl att i ett resolutionsförfarande beakta aspekter som närmast har att göra med konsumentskydd som att försöka förhindra att insättare och andra kunder drabbas av avbrott i tillgången till viktiga finansiella tjänster. Åtminstone bör inte ett resolutionsförfarande gå på tvärs med konsumentskyddet om det kan undvikas.

4.5.2 När kan resolution inledas?

Resolution kan inledas när tre grundförutsättningar är uppfyllda. De två första grundförutsättningarna är att företaget fallerar eller sannolikt kommer att falla respektive att alternativa åtgärder inte kan förhindra att företaget fallerar inom rimlig tid. Dessa förutsättningar syftar till att säkerställa att om resolution inte inleds så kommer företaget att hamna i konkurs eller i likvidation.

Den tredje grundförutsättningen är att resolution är nödvändigt för att uppnå något resolutionsändamål. Denna sista grundförutsättning ska också ses i ljuset av kraven på att regelverket ska tillgodose det grundläggande egendomsskyddet. Eftersom resolution är ingripande i ägares och sannolikt borgenärers rättigheter behöver förfarandet motiveras av att det är nödvändigt för att uppfylla ett allmänintresse. I vårt förslag fastställer Finansinspektionen om de två första grundförutsättningarna föreligger medan resolutionsmyndigheten (Riksgäldskontoret) bedömer den tredje grundförutsättningen och fattar beslut om resolution.

Vår bedömning är att det troligtvis måste handla om ett hot mot det finansiella systemets stabilitet för att ett så pass ingripande agerande i enskildas rättigheter som resolution innebär ska vara motiverat. Man kan då fråga sig vad de andra resolutionsändamålen, t.ex. de som kan kopplas till konsumentskydd, fyller för funktion. Direktivet skiljer dock på vilket sätt som ändamålen ska tas hänsyn till vid ett resolutionsbeslut och i genomförandet av ett resolutionsförfarande. För att försätta ett företag i resolution krävs att det är nödvändigt med hänsyn till något allmänintresse. När väl resolution är inledd ska dock resolutionsmyndigheten utforma förfarandet på det sätt som, enligt myndighetens bedömning, bäst uppfyller de relevanta ändamålen. Genom direktivets konstruktion så finns det alltså möjligheter att inom ramen för resolution låta ändamålen avspegla också andra aspekter som samhället normalt fäster vikt vid. Därför beskriver ändamålen olika typer av samhällsintressen med kopplingar till finansiell verksamhet som är tydligt urskiljbara och som kan motivera olika åtgärder.

4.5.3 Generellt om genomförandet av resolution

Resolutionsändamålen utgör inte det enda som mer generellt ska styra genomförandet av resolution enligt direktivet. Resolutionsmyndigheten ska när den fullgör ändamålen också sträva efter att undvika onödigt värdeförstörelse och minimera resolutionskostnaderna. Den ska vidare göra en lämplig avvägning mellan ändamålen beroende på arten och omständigheterna i varje enskilt fall. En annan viktig princip är att resolution ska genomföras på ett sätt som gör att prioritetsordningen behålls och att ägare och borgenärer är berättigade till minst samma ekonomiska utfall som vid konkurs eller likvidation. Båda dessa principer får dock konkreta uttryck även i andra bestämmelser och vi återkommer till dessa nedan.

4.5.4 Resolutionsåtgärdernas företrädare

I och med att resolutionsmyndigheten fattar sitt beslut om att förutsättningarna för resolution är uppfyllda beträffande ett företag går ansvaret för att hantera detta företag över till staten företrädd av resolutionsmyndigheten. Resolutionsmyndighetens beslutanderätt över företaget under resolution framgår av resolutionslagen. Denna innehåller de maktbefogenheter som resolutionsmyndigheten behöver ha för att rekonstruera och avveckla ett företag på ett ordnat sätt. Det innebär att med stöd av dessa kan myndigheten exempelvis besluta att ledningen i ett företag under resolution ska bytas ut, att ett företag under resolution ska överföra inkråm till ett annat företag, att alla aktier i ett företag ska föras över till broinstitut eller att vissa skulder ska skrivas ned eller konverteras till aktier. Företaget, dess ägare och borgenärer är skyldiga att acceptera sådana beslut.

När det i lag ges särskilda maktbefogenheter på det sätt som kommer att vara fallet med resolutionslagen utövar myndigheten sin beslutanderätt direkt med stöd av lag och detta har företrädare framför vad som i vanliga fall föreskrivs om motsvarande åtgärder. Detta är i enlighet med resolutionsdirektivets innehåll. Det kräver nämligen att resolutionsmyndigheten inte ska behöva ta hänsyn till bestämmelser i nationell rätt som skulle kunna inskränka användningen av resolutionsverktygen eller resolutionsbefogenheterna.

4.5.5 Kontrolltagande

I och med resolutionsbeslutet ska kontrollen över företaget övergå till resolutionsmyndigheten. Att resolutionsmyndigheten kan ta kontroll följer av direktivet, men att det är en automatisk rättsverkan är ett val kommittén gjort. Det finns flera skäl till detta.

För svenska förhållanden gäller inte minst att banksystemet domineras av fyra storbanker. Ett resolutionsförfarande gentemot banker av den storleken kräver fortsatt drift av verksamheten utan avbrott. Det är också rimligt att utgå ifrån att kriser i större banker svårligen kommer att kunna hanteras så snabbt att alla bitar är på plats efter en helg. Ett kontrolltagande är med andra ord nödvändigt i dessa situationer, inte minst för att avskärma ägarna från inflytande, och det leder till ökad förutsägbarhet om kontrolltagandet sker med automatik. Eftersom det inte är praktiskt möjligt att lägga hela det operativa och förvaltande ansvaret på resolutionsmyndigheten, bör själva kontrolltagandet ske på ett sätt som bevarar företagets beslutsstruktur. Rent praktiskt föreslås kontrolltagandet ske genom att resolutionsmyndigheten tvångsvis inträder i det associationsrättsliga systemet och övertar stämmans rösträtt.

4.5.6 Rådrum, kontinuitet och andra kompletterande åtgärder

Ett huvudskäl till att försätta ett företag i resolution är att det bedriver verksamhet som måste fortgå för att inte det ska uppstå en allvarlig störning i det finansiella systemet. Därför behöver verksamheten antingen överföras till en finansiellt stark aktör eller så behöver företaget rekonstrueras. Men för att verksamheten inte ska kollapsa under tiden som, eller i samband med att, en rekonstruktion av verksamheten genomförs kan resolutionsmyndigheten behöva vidta vissa åtgärder för att säkerställa företagets finansiering och se till att motparter inte säger upp avtal.

En bestämmelse som införs föreskriver att motparter inte får säga upp avtal till följd av ett resolutionsbeslut. Men det finns inget som hindrar att avtalsförhållanden ändå snabbt avslutas, exempelvis att långivare inte förnyar sina lån när de löper ut eller om företaget har brustit i någon förpliktelse enligt avtalet. Samtidigt måste vissa

finansiärer, som insättare, ha obruten tillgång till sina medel, för annars uppnås inte resolutionsändamålen.

Av dessa skäl kan resolutionsmyndigheten vilja göra tre saker. Det första är att stoppa företagets betalningar och leveranser av värdepapper. Det andra är att förhindra att borgenärer i sin tur kan säga upp avtal även om företaget har misslyckats med att fullgöra någon skyldighet. Det tredje är att säkerställa företagets finansiering under resolutionstiden, vilket kan innebära att resolutionsmyndigheten utfärdar garantier för företagets nya finansiering och att Riksbanken bidrar till finansieringen genom en tillfällig särskild kredit. Dessa åtgärder syftar övergripande till att stabilisera företagets verksamhet och ge resolutionsmyndigheten rådrum att genomföra nödvändiga resolutionsåtgärder. Förutom dessa åtgärder kan resolutionsmyndigheten även behöva vidta åtgärder som kompletterar användningen av verktyg.

4.5.7 Åtgärder för att rekonstruera eller avveckla

Behålla prioritetsordningen och se till att ägarna bär förluster först

Som vi nämnt är det en princip att resolution ska genomföras på ett sätt som behåller prioritetsordningen. Detta innebär att ägarna ska bära förluster först och fullt ut innan någon borgenär drabbas av förluster, eftersom ägarna endast ska få del av intäkterna från en avveckling av ett företag om några sådana finns kvar efter det att alla borgenärerna har fått fullt betalt. Av detta skäl ska resolutionsmyndigheten innan, eller i samband med, att den vidtar någon resolutionsåtgärd som kan resultera i att borgenärer bär förluster se till att ägarna bär förluster först.

Om företaget är ett aktiebolag, ska aktiekapitalet minskas i proportion till förlusterna, eller annorlunda uttryckt, justeras i paritet med det i värderingen uppskattade värdet på det egna kapitalet. Om företaget har ett negativt eget kapital ska de befintliga aktieägarnas innehav utraderas. Om företaget har ett positivt eget kapital är det tillräckligt att späda ut de befintliga aktieägarnas ägarandel. Om företaget är en medlemsbank eller en kreditmarknadsförening ska andelsinnehavarnas andelar minskas så att dessa hamnar i paritet med egna kapitalet.

Tillämpning av resolutionsverktygen

När ägarna har tvingats att absorbera förluster kan resolutionsmyndigheten fokusera på åtgärder för att säkerställa att den skyddsvärda verksamheten fortgår eller avvecklas på ett ordnat sätt. För dessa ändamål ska resolutionsmyndigheten tillämpa något av resolutionsverktygen, det vill säga försäljningsverktyget, broinstitutsverktyget, avskiljandeverktyget eller skuldnedskrivningsverktyget. Genom dessa fyra verktyg – och möjligheten att kombinera dem – ska resolutionsmyndigheten utforma ett förfarande som är lämpligt i det specifika fallet.

En möjlighet är att genomföra en rekonstruktion av företaget under resolution genom att tillämpa skuldnedskrivningsverktyget. Resolutionsmyndigheten skriver då först ned skulderna i den mån förlusterna inte har täckts av ägarkapitalet. Om värdet på tillgångarna är lika stora som, eller större än, beloppet av skulderna kan resolutionsmyndigheten kapitalisera företaget genom att konvertera skulder till aktier. Skulderna ska tas i anspråk i relation till deras placering i prioritetsordningen. Särskilt kan nämnas att sådana skulder som får räknas in i kapitalbasen först ska tas i anspråk. Direktivet kräver att om resolutionsmyndigheten väljer att behålla företaget under resolution som en fungerande helhet, ska skuldnedskrivningen kombineras med en omstrukturering av verksamheten för att återställa företagets lönsamhet. Denna omstrukturering ska fastställas i en omstruktureringsplan som resolutionsmyndigheten ska godkänna.

En annan möjlighet är att överföra den verksamhet som är viktig för det finansiella systemet till en privat aktör genom en inkråmsförsäljning och låta företaget med kvarvarande verksamhet gå i konkurs. Detta är i så fall en fråga om en tillämpning av försäljningsverktyget. Resolutionsmyndigheten kan i stället för en inkråmsförsäljning sälja företaget i dess helhet genom att sälja aktierna till en privat aktör. Om det inte finns någon privat köpare kan resolutionsmyndigheten genomföra motsvarande överföringar genom broinstitutsverktyget. Skillnaden är att resolutionsmyndigheten då åtar sig ett större ansvar för rekonstruktionen, eftersom broinstitutet kontrolleras av myndigheten. Om aktierna säljs till ett broinstitut, är det med avseende på resolutionsmyndighetens ansvar för rekonstruktionen att jämställa med det alternativet då resolutionsmyndigheten rekonstruerar företaget. Broinstitutet blir i detta fall moderföretag till företaget under resolution.

Även om verktygen kan kombineras på lite olika sätt är möjligheterna att kombinera något av överföringsverktygen med skuldnedskrivningsverktyget sannolikt den kombination som skulle tillämpas i flertalet tänkbara fall. Det kan exempelvis vid en inkråmsöverföring handla om att skriva ned de skulder som överförs. Vid en överföring till ett broinstitut kan en sådan åtgärd vara nödvändig för att säkerställa att broinstitutet och i förlängningen offentliga medel inte indirekt bär förluster som företaget under resolution gjort, vilket är något som direktivet inte tillåter; se nedan. Vid tillämpning av broinstitutsverktyget och avskiljandeverktyget kan nedskrivna borgenärer också erhålla kompensation genom aktier i dessa företag på motsvarande sätt som vid en konvertering till aktier i företaget under resolution. Därigenom kan skuldnedskrivningsverktyget användas till att även kapitalisera broinstitut och tillgångsförvaltningsföretag.

Det bör även framhållas att avskiljandeverktyget, vilket egentligen är det enda verktyget för avveckling förutom konkurs och likvidation, endast är tillåtet att använda i kombination med något annat resolutionsverktyg.

Om användningen av statliga medel för att bidra till resolutionen

För att undvika eller begränsa en finansiell kris är det i vissa situationer nödvändigt att staten, som en sista utväg, skjuter till kapital till systemviktiga företag som är på väg att fallera. Alternativet att låta företaget gå i konkurs skulle vara samhälls-ekonomiskt förödande. Det är dock viktigt att sådant stöd inte ges på förmånliga villkor för ägare och borgenärer. Förväntningar om att resolutionsmyndigheten på förmånliga villkor ska rädda vissa fallerande företag och därigenom också skydda ägare och långgivare från konsekvenserna av deras risktagande kan leda till att dessa företag kan ta högre risker och hålla mindre kapital än andra företag samtidigt som de kan finansiera sig till en lägre kostnad. Detta bidrar till högre risker för den finansiella stabiliteten på sikt och till minskad effektivitet i det finansiella systemet genom att snedvrider konkurrensen.

Ett statligt ingripande kan med andra ord (oavsett hur det finansieras; se vidare nedan) urvattna marknadsdisciplinen. Därför är det viktigt att kunna påföra ägare och borgenärer förluster även

om hela eller delar av det fallerade företaget fortlever. Skuldnedskrivningsverktyget ger en sådan möjlighet.

Samtidigt är det inte utan risker för den finansiella stabiliteten att påföra långivare förluster. De omfattande finansiella kopplingarna mellan finansiella företag innebär att när långivarna får bära förluster så är det i stor utsträckning andra finansiella företag som får sin finansiella ställning försämrade. Eftersom informationen om dessa kopplingar är bristfällig kan, särskilt i en period av allmän osäkerhet om tillståndet i det finansiella systemet, spridningseffekter uppstå genom att lånefinansiärer drar tillbaka sin finansiering och finansiella företag blir mer motvilliga att ta exponeringar mot varandra även om en sådan reaktion är ogrundad. Risken för en långivare att få sin fordran nedskrivna inom ramen för resolution kan dessutom innebära att långivare bli mer benägna, och vid ett tidigare skede än i dag, att dra tillbaka sin finansiering.

Dessa risker utgör ytterligare skäl till att en myndighet ska besluta om i vilken omfattning som borgenärer ska bära förluster. Detta måste göras med vederbörlig hänsyn till effekterna på den finansiella stabiliteten. För att undvika avbrott i kritisk verksamhet eller andra risker för den finansiella stabiliteten mer generellt kan dessutom vissa skulder som normalt ska vara föremål för nedskrivning och konvertering behöva undantas helt. Detta är också något som direktivet i viss utsträckning ger möjlighet till. I en sådan situation behöver dessa skulder ersättas av andra medel för att resolutionen ska leda till att företaget återges sin livskraft.

För att möjliggöra en framgångsrik resolution kan det alltså krävas att resolutionsmyndigheten vidtar vissa finansiella stödåtgärder gentemot ett företag under resolution eller ett bolag som övertar hela eller delar av företagets verksamhet (en köpare, ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag). Direktivet anger att för bland annat detta ändamål ska ett finansieringsarrangemang skapas, vilket vi föreslår i Sverige ska ske genom upprättandet av en resolutionsreserv. Reserven ska finansieras av företagen kollektivt via särskilda avgifter. Innebörden är att om det visar sig vara nödvändigt att skjuta till offentliga medel i ett resolutionsförfarande så är det företagen som kollektivt, och inte skattebetalarna, som ska ansvara för finansieringen av detta. Det kan likväl leda till en viss uttunning av ansvaret för risktagandet, i och med att ägare och finansiärer till företag med högre risker kan övervältra kostnader för fallissemang på andra institut. För att motverka detta föreslås avgifterna till resolutionsreserven att vara riskavspeglande.

Sammanfattningsvis begränsar direktivet för vilka ändamål som finansieringsarrangemanget får användas, under vilka förutsättningar som bidrag får ges, hur stort detta bidrag får vara och hur det ska finansieras. Denna typ av åtgärder ska alltid göras med beaktande av resolutionsdirektivets huvudprincip att förluster och andra kostnader i samband med resolution i första hand ska bäras av företagens ägare och i andra hand dess borgenärer.

Även om kommittén kan sympatisera med vikten av att borgenärer i ett fallerat företag bidrar till resolutionen av det är dessa begränsningar olyckliga. Särskilt är det bekymmersamt att kräva att en viss nivå av kapital och skulder ska bli nedskrivna innan offentliga medel kan användas. Det grundläggande skälet för en resolutionsordning är att motverka allvarliga störningar i det finansiella systemet. Detta kan i vissa situationer kräva att offentliga medel används. Att ställa upp kvantitativa krav på omfattningen av nedskrivning (och konvertering) begränsar möjligheterna att använda skuldnedskrivningsverktyget på ett flexibelt sätt med det bästa för den finansiella stabiliteten för ögonen. I värsta fall kan det alltså leda till att resolutionen av ett företag om inte omöjliggörs så åtminstone ger ett betydligt sämre samhällsekonomiskt utfall.

Sådana begränsningar kan också resa frågor kring trovärdigheten av ett resolutionsingripande och i vilken utsträckning ett sådant i praktiken kan förhindra spridningseffekter. Att krishanteringen uppfattas som trovärdig är centralt för att den ska bli lyckad. Det finns dock inte några andra möjligheter än att införliva direktivet i denna del och med de begränsningar som detta innebär för användningen av medel ur resolutionsreserven.

Kommittén föreslår även mot denna bakgrund att de möjligheter som ändå finns att kunna tillföra offentliga medel ska hållas öppna. Ett krav för att få tillföra offentliga medel är att ägare och borgenärer har fått sina fordringar nedskrivna eller konverterade med motsvarande åtta procent av företagets totala skulder och egna kapital. Alternativt kan kravet beräknas som att ägare och borgenärer har bidragit med motsvarande 20 procent av företagets riskvägda tillgångar. För att få beräkna kravet på det sistnämnda sättet krävs dock bl.a. att finansieringsarrangemanget uppgår till minst tre procent av de garanterade insättningarna. För att ha så stor handlingsfrihet som möjlighet föreslår kommittén att resolutionsreserven ska över tid uppgå till minst tre procent av garanterade insättningar.

Därutöver finns möjligheten att under vissa omständigheter använda helt statliga medel inom ramen för resolution för att ge kapitaltillskott eller för att staten tillfälligt ska ta över ägandet. Dessa åtgärder, de så kallade statliga stabiliseringsverktygen, måste enligt direktivet inte införlivas. Mot bakgrund av ovanstående diskussion föreslår kommittén dock att de ska införlivas i svensk lag. Kommittén föreslår även att stabilitetsfonden ska kunna användas för finansiering av dylika statliga ingripanden.

4.5.8 Skyddet för ägare och borgenärer

Resolution innebär ett ingrepp i ägarnas, och sannolikt också borgenärernas, rättigheter. Detta ingrepp är befogat med tanke på det övergripande behovet av att skydda den finansiella stabiliteten. Som en motvikt till detta innehåller resolutionsdirektivet bestämmelser som ska säkerställa att regelverket används proportionerligt och rättssäkert samt att de negativa effekterna för ägarna och borgenärerna inte blir alltför långtgående.

Utgångspunkten är att ägarna och borgenärerna till ett företaget under resolution inte ska drabbas av större förluster än vad som skulle ha varit fallet om företaget under resolution hade avvecklats enligt normala insolvensförfaranden. Direktivet innehåller särskilda bestämmelser som säkerställer detta, bland annat att en särskild värdering ska göras för att jämföra det hypotetiska utfallet vid konkurs eller likvidation med det faktiska utfallet till följd av resolution. En ägare eller borgenär som har fått ett sämre ekonomiskt utfall än vid konkurs eller likvidation är berättigad till ersättning för mellanskillnaden från resolutionsreserven. För motparter till ett företag under resolution innehåller lagen bl.a. regler som syftar till att förhindra att tillgångar, rättigheter och förpliktelser som omfattas av samma avtal separeras vid en överföring.

4.5.9 Resolutionsreserven

I Sverige finns det för närvarande två olika system för finansiering av offentliga ingripanden i problemdrabbade finansiella företag, dels stabilitetsfonden som kan användas för att ge stöd till kreditinstitut om det bedöms nödvändigt för att värna den finansiella stabiliteten, dels insättningsgarantifonden som används för att

finansiera skyddet av insättningar. Direktivet ställer krav på att ett särskilt finansieringsarrangemang för resolution ska upprättas och omgärdas av särskilda regler. Mot denna bakgrund föreslår kommittén att statliga insatser i samband med generella finansiella kriser respektive vid kriser i enskilda finansiella företag ska finansieras ur tre separata fonder. Statliga åtgärder rörande företag under resolution ska finansieras med medel ur en nybildad resolutionsreserv, dock med undantag för de statliga stabiliseringsverktygen som måste finansieras på annat sätt än genom resolutionsreserven. Dessa åtgärder samt statliga stödåtgärder som vidtas i förebyggande syfte i förhållande till företag som inte är föremål för resolution (t.ex. garantier och kapitaltillskott till solida institut; se vidare avsnitt 4.5.10) ska finansieras med medel ur stabilitetsfonden. Insättningsgarantifonden ska användas för att finansiera ersättningar från insättningsgarantin samt det skydd som garanterade insättare åtnjuter i resolution.

Kommittén föreslår även hur avgifter till resolutionsreserven ska utformas och att avgiften till stabilitetsfonden bör tas bort. Vidare föreslås en uppdelning av medlen i stabilitetsfonden mellan den nya resolutionsreserven och den modifierade stabilitetsfonden.

4.5.10 En ny lag om förebyggande statligt stöd

I kommitténs uppdrag ingår att se över lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut (stödlagen). Det finns flera skäl till att en sådan översyn behöver göras som vi nämnt ovan. Förslaget till ny lag innebär att de regler i stödlagen som gäller hantering av kreditinstitut i kris försvinner och ersätts av reglerna i resolutionsregelverket. Vidare så innebär förslaget att stödlagens regler om stöd till solida kreditinstitut och finansieringen av sådant stöd justeras för att ansluta till direktivets regler. Konkret föreslås att stöd kan lämnas genom lån, garantier av nyemitterade skuldförbindelser eller kapitaltillskott. Garantier ska även kunna ges till förmån för Riksbanken i samband med likviditetsstöd som banken lämnat.

4.6 Avslutande reflektioner

Banker är komplexa företag. De bedriver ofta komplex och riskfylld verksamhet. Lagstiftarens reaktion på finanskrisen har blivit att skapa alltmer komplexa regelverk för att styra verksamheten och begränsa riskerna. Resolutionsdirektivet är bara ett i raden av dessa regelverk. När det gäller komplexitet går det dock längre än de flesta andra.

Kommittén har inte haft i uppdrag att värdera om komplexiteten i reglerna är i verklig mening ändamålsenlig, dvs. om den står i proportion till det samhällsekonomiska mål som ligger till grund för att lagstiftning är motiverad. Vi bedömer dock att om den svenska lagstiftaren haft större handlingsfrihet när det gäller bankregleringar i stort hade enklare ansatser kunnat övervägas.

Kommittén kan avslutningsvis konstatera att den internationella regelgivningsprocessen på bankområdet under de senaste åren varit sekventiell och illa samordnad. Kapitalregelverket har följt sin process och resolution sin. Det har därmed inte funnits utrymme för bredare avvägningar, t.ex. mellan kapitalkrav och krav på nedskrivningsbara skulder. Till detta kommer ett stort antal regleringsprojekt med inverkan på förutsättningarna för bankers och andra kreditinstituts verksamhet genomförs mer eller mindre samtidigt. Följden har blivit att de samlade effekterna av regelgivningen är omöjliga att överblicka.

Någon gång ska dock även de regler som nu kommer på plats ses över. Hur snart detta arbete kommer att aktualiseras torde inte minst bero på hur det nya regelverket visar sig fungera i praktiken, t.ex. om skuldnedskrivning går att förena med bevarad systemstabilitet.

Kommittén bedömer att det vore önskvärt att nästa gång ta ett mer samlat grepp och se på hur delarna i regelverket kan passas ihop till en fungerande och balanserad helhet. Den processen kan nog ta tid, men med hänsyn till frågornas vikt och komplexitet är detta rimligen det enda sättet att nå målet att ta fram ett regelverk för bankverksamhet som är i alla delar tydligt och effektivt.

5 Definitioner

5.1 Inledning

Direktivet innehåller ett stort antal artiklar som i sin tur innehåller ord och uttryck vars innebörd inte alltid är självklara. För att klargöra den närmare innebörden av viktigare ord och uttryck som används i direktivet innehåller artikel 2 i direktivet ett antal definitioner. Förutom att dessa definitioner kan underlätta förståelsen av direktivbestämmelserna avgränsar de också direktivets tillämpningsområde och ökar förutsättningarna för att det tillämpas på ett enhetligt sätt inom EES. I detta kapitel behandlar vi dessa definitioner och tar ställning till om de behöver införlivas med svensk rätt och i så fall hur.

Detta kapitel är framför allt en katalog över olika ord och uttryck som återkommande används i direktivet. Vissa ord och uttryck som definieras återkommer ofta i olika bestämmelser. Andra definitioner har mer begränsade användningsområden. Vi går dock, mer eller mindre utförligt, igenom samtliga definitioner som finns i direktivet. Beträffande vissa ord och uttryck som ingår i direktivets definitionslista tar vi ställning till behovet av en definition. Beträffande andra hänvisar vi till de avsnitt där de behandlas. Det sistnämnda gäller framför allt de bestämmelser som rör myndigheternas krisavvärjande arbete liksom ord och uttryck som framför allt förekommer i några avgränsade bestämmelser. Kapitlet innehåller emellertid också konkreta ställningstaganden som bl.a. påverkar vilka företag som kommer att omfattas av regleringen.

De bestämmelser som vi föreslår för att införliva direktivet ligger som regel tämligen nära direktivet. Flera av definitionerna hänvisar till motsvarande definitioner i tillsynsförordningen. I dessa fall är vår utgångspunkt att dessa definitioner bör ges samma innebörd som i förordningen.

5.2 Krisavvärjande initiativ och åtgärder

Kommitténs förslag: Med en krisavvärjande åtgärd avses:

1. en åtgärd för att undanröja väsentliga brister eller väsentliga hinder för återhämtning,
2. en åtgärd för att minska eller undanröja väsentliga hinder för avveckling eller rekonstruktion,
3. en åtgärd som Finansinspektionen vidtar när den överträdelse som motiverar åtgärden är av sådan art eller omfattning att ett institut kan komma att omfattas av resolution,
4. ett beslut av Finansinspektionen om att tillsätta en tillfällig förvaltare, eller
5. nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument.

I direktivet finns det ett antal bestämmelser som ska bidra till att minska risken för att institut fallerar. De är alltså krisavvärjande. I direktivet används dock begreppet krisförebyggande åtgärder.

Skälen för kommitténs förslag

Återhämtningsplaner

Enligt direktivet ska individuella institut och s.k. moderföretag inom unionen upprätta återhämtningsplaner och ge in dem till den relevanta tillsynsmyndigheten för granskning och eventuella åtgärder. Dessa planer ska beskriva vilka åtgärder som ett företag avser att vidta när det har inträffat vissa händelser som försämrar företagets eller en koncerns finansiella ställning. Planerna ska upprättas för individuella företag och för koncerner. Begreppen återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner definieras i artikel 2.1.32 och 2.1.33. Dessa definitioner berörs inte närmare här utan i kapitel 28. Även definitionen i artikel 2.1.103 av termen återhämtningskapacitet har anknytning till återhämtningsplanerna.

Resolutionsplaner

Enligt direktivet ska resolutionsmyndigheterna upprätta s.k. resolutionsplaner. Av dessa planer ska det framgå bl.a. vilka strategier som ska användas i en eventuell framtida resolution av företag och koncerner. Planerna ska upprättas för vissa individuella företag och för koncerner. Om det finns väsentliga hinder mot att rekonstruera eller avveckla ett företag genom konkurs, likvidation eller resolution, får resolutionsmyndigheten förelägga företagen att åtgärda problemen. Begreppen resolutionsplan, resolution av en koncern och koncernresolutionsplan definieras i artikel 2.1.41–43. Dessa definitioner berörs inte närmare här utan i kapitel 23.

Tidiga ingripanden och tillfällig förvaltare

Tillsynsmyndigheterna har tillsyn över att instituten inte bryter mot de regler som gäller för deras verksamhet. Om ett institut inte uppfyller eller inom den närmaste framtiden sannolikt inte kommer att uppfylla de krav som uppställs, ska myndigheterna ha befogenhet att kräva att instituten vidtar åtminstone de åtgärder som anges i artikel 27. Det kallas i direktivet för åtgärder för tidiga ingripanden. Under detta begrepp faller också resolutionsmyndigheternas befogenhet kräva att ett institut kontaktar potentiella köpare för att förbereda en resolution av institutet. Enligt artikel 29 får tillsynsmyndigheterna också under vissa förutsättningar tillsätta en tillfällig förvaltare. Tidiga ingripanden behandlas i kapitel 29 och berörs inte närmare här.

Nedskrivnings- och konverteringsbefogenheter

Till de krisavvärande initiativen hör också resolutionsmyndigheternas befogenhet att vid sidan om resolution skriva ned eller konvertera relevanta (tillämpliga) kapitalinstrument (dvs. övriga primärkapitalinstrument och supplementärkapitalinstrument) utgivna av ett institut eller en koncern som inte är livskraftig eller som behöver statligt stöd. Begreppet nedskrivnings- och konverteringsbefogenheter definieras i artikel 2.1.66 som de befogenheter som avses i artikel 59.2 och artikel 63.1 e–i. Denna definition berörs inte närmare här utan i kapitlen 15 och 30.

Krisavvärjande åtgärder

Krisförebyggande åtgärder (dvs. krisavvärjande åtgärder) definieras i artikel 2.1.101 som utövande av befogenheter att

- direkt avlägsna brister eller hinder för återhämtning enligt artikel 6.4,
- utövande av befogenheter att åtgärda eller avlägsna hinder för resolution enligt artikel 17 eller 18,
- tillämpning av någon av åtgärderna för tidigt ingripande enligt artikel 27,
- tillsättning av en tillfällig förvaltare enligt artikel 29, eller
- utövande av nedskrivnings- eller konverteringsbefogenheterna enligt artikel 59.

Av definitionen framgår att den syftar på de åtgärder som tillsynsmyndigheterna eller resolutionsmyndigheten kan vidta och inte på de planer som upprättas av institut eller resolutionsmyndigheter. Definitionen träffar exempelvis inte institutens skyldigheter att upprätta återhämtningsplaner eller resolutionsmyndigheternas skyldigheter att upprätta resolutionsplaner.

Begreppet krisavvärjande (krisförebyggande) åtgärder förekommer i

- artikel 4.4 som anger att enbart den omständigheten att ett det upprättas förenklade återhämtningsplaner eller förenklade resolutionsplaner för ett företag inte ska förhindra att krisavvärjande åtgärder vidtas,
- artikel 66 om svensk rätt ska innebära att vissa krisavvärjande åtgärder som beslutas av utländska myndigheter får vidtas i Sverige (och vice versa),
- artikel 68 om att enbart vidtagande av krisavvärjande åtgärder inte ska vara en händelse som utlöser kontraktsvillkor om hävning etc.,
- artikel 81 såvitt avser underrättelser om krisavvärjande åtgärder, och
- artikel 85 om överklagande.

Begreppet krisavvärande åtgärder kommer att användas i anslutning till införlivandet av artikel 68 (se kapitel 10). Det behöver därför definieras i den nya lagen.

5.3 Krishanteringsåtgärder

Kommitténs förslag: Med en resolutionsåtgärd avses de verktyg som resolutionsmyndigheten får besluta om, de statliga stabiliseringsverktygen som regeringen får besluta om och de andra åtgärder som resolutionsmyndigheten får besluta om inom ramen för resolution.

När tillsynsåtgärder och andra krisföreavvärande åtgärder inte kan förhindra att ett företag fallerar, kommer företagets tillstånd med stor sannolikhet att återkallas. Det kan också komma att gå i likvidation eller försättas i konkurs eller liknande. Genom direktivet införs emellertid resolution som ett alternativ till s.k. normala insolvensförfaranden.

I detta avsnitt behandlas inledningsvis begreppet krishanteringsåtgärder. Sedan beskrivs innebörden av några andra definitioner som rör resolutionsförfarandet.

Skälen för kommitténs förslag

Krishanteringsåtgärder

I artikel 2.1.102 definieras krishanteringsåtgärder som en resolutionsåtgärd eller tillsättning av en särskild förvaltare enligt artikel 35 eller en person enligt artikel 51.2 eller 72.1

Begreppet krishanteringsåtgärd används i samma artiklar och i samma sammanhang som begreppet krisförebyggande åtgärd (krisavvärande åtgärd) men inte i artikel 81 (se ovan).

Även om just ordet "krishanteringsåtgärd" inte är särskilt ofta förekommande, innehåller direktivet dock huvudsakligen bestämmelser om olika typer av krishanteringsåtgärder som får vidtas i stället för normala insolvensförfaranden.

Vi föreslår ingen definition av krishanteringsåtgärder i den nya lagen eftersom begreppet inte används i den.

Resolutionsåtgärder

En delmängd i begreppet krishanteringsåtgärd är de s.k. resolutionsåtgärderna. I artikel 2.1.40 definieras en resolutionsåtgärd som ett beslut att placera ett institut eller en sådan enhet som avses i artikel 1 b, c eller d under resolution enligt artikel 32 eller 33, tillämpningen av ett resolutionsverktyg eller utövandet av en eller flera resolutionsbefogenheter.

Begreppet resolutionsåtgärder används i den nya lagen och behöver därför definieras. Vår definition skiljer sig dock något från direktivets. Den inkluderar nämligen inte själva beslutet att försätta företaget i resolution. Den inkluderar de statliga stabiliseringsverktyg som regeringen får besluta om, trots att de inte är verktyg i direktivets mening (se nedan). Definitionen inkluderar även tillsättandet av en särskild förvaltare. Förändringen av definitionen är framför allt av framställningstekniska skäl och avsikten är inte att det ska innebära några materiella avvikelser från direktivet.

Resolution och resolutionsverktyg

Själva begreppet resolution definieras i artikel 2.1.1 som tillämpningen av ett resolutionsverktyg eller ett verktyg som avses i artikel 37.9 för att uppnå ett eller flera av de resolutionsmål som fastställs i artikel 31.2.

Enligt artikel 2.1.19 avses med resolutionsverktyg de verktyg som avses i artikel 37.3 nämligen:

- **Verktyget försäljning av affärsverksamhet**, dvs. en mekanism för en resolutionsmyndighets överföring av aktier eller andra äganderättsinstrument som emitterats av ett institut under resolution, eller tillgångar, rättigheter eller skulder i ett institut under resolution till en köpare som inte är ett broinstitut, i enlighet med artikel 38 (artikel 2.1.58).
- **Broinstitutsverktyget**, dvs. en mekanism för överföring av aktier eller andra äganderättsinstrument som emitterats av ett institut under resolution, eller tillgångar, rättigheter eller skulder i ett institut under resolution, till ett broinstitut, i enlighet med artikel 40 (artikel 2.1.60).

- **Verktyget för avskiljande av tillgångar**, dvs. en mekanism för en resolutionsmyndighets överföring av tillgångar, rättigheter eller skulder i ett institut under resolution till en tillgångsförvaltningsenhet i enlighet med artikel 42 (artikel 2.1.55).
- **Skuldnedskrivningsverktyget**, dvs. en mekanism för en resolutionsmyndighets utövande av nedskrivnings- och konverteringsbefogenheter med avseende på skulder i ett institut under resolution i enlighet med artikel 43 (artikel 2.1.57).

Resolutionsförfarandet liksom resolutionsverktygen är det som står i fokus för regleringen. Begreppen behandlas i sitt sammanhang i kapitlen 12–15. Detsamma gäller de begrepp som hör ihop med dessa, såsom broinstitut (artikel 2.1.59) tillgångsförvaltningsenhet (artikel 2.1.56), skuldinstrument (artikel 2.1.48), skuld med säkerhet (artikel 2.1.67), totalbelopp (artikel 2.1.70), konverteringskurs (artikel 2.1.75), drabbad borgenär (artikel 2.1.76), drabbad innehavare (artikel 2.1.77) och mottagande enhet (artikel 2.1.80).

Resolutions(ända)mål

Resolutionen ska syfta till att uppnå ett eller flera resolutionsmål. Dessa mål har därför betydelse för bl.a. vilket eller vilka verktyg som resolutionsmyndigheten väljer att använda. Av artikel 2.1.16 framgår att med resolutionsmål avses de mål som anges i artikel 31.2, nämligen att

- säkerställa att kritiska funktioner upprätthålls,
- undvika betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten, i synnerhet genom att förebygga spridning av negativa effekter, även på marknadsinfrastruktur, och genom att upprätthålla marknadsdisciplin,
- skydda offentliga medel genom att minimera behovet av att förlita sig på extraordinärt offentligt finansiellt stöd,
- skydda insättare som omfattas av direktiv 2014/49/EU (dvs. 2014 års insättningsgarantidirektiv) och investerare som omfattas av direktiv 97/9/EG (inversterarskyddsdirektivet), och
- skydda kundmedel och kundtillgångar.

Resolutionsändamålen, som vi väljer att kalla dem, är av central betydelse för när resolutionsmyndigheten ska besluta att ett företag ska försättas i resolution och hur resolutionen sedan ska genomföras. Den närmare innebörden av vart och ett av ändamålen kräver också en egen analys. Beträffande definitionen av resolutionsändamål hänvisas därför till kapitel 6.

Resolutionsbefogenheter

I artikel 2.1.20 definieras resolutionsbefogenheter som befogenheter i artiklarna 63–72. Något förenklat är en resolutionsbefogenhet beteckningen på de konkreta åtgärder som resolutionsmyndigheten får vidta eller initiera för att använda ett verktyg eller på annat sätt stödja resolutionen.

Som vi beskriver närmare i det följande har resolutionsmyndigheten tämligen långtgående befogenheter. Dit hör bl.a.:

- Överföringsbefogenheterna, dvs. de befogenheter som specificeras i artikel 63.1 c eller d och avser överföring av aktier, andra äganderättsinstrument, skuldinstrument, tillgångar, rättigheter eller skulder, eller en kombination av dessa från ett institut under resolution till en mottagande enhet (artikel 2.1.63). Dessa befogenheter används för att genomföra försäljningsverktyget, broinstitutswerktyget och avskiljandeverktyget.
- Nedskrivnings- och konverteringsbefogenheter, dvs. de befogenheter som avses i artikel 59.2 och artikel 63.1 e–i (artikel 2.1.66). Dessa befogenheter användas för att tillämpa skuldnedskrivningsverktyget.

De enskilda befogenheterna behandlas i sitt sammanhang i det följande. Där framgår hur de föreslås bli införlivade med svensk rätt. Vi kommer inte att tala om befogenheter i den nya lagen. I stället kommer vi att ange vilken typ av åtgärder som resolutionsmyndigheten kommer att besluta om. Som vi beskriver ovan inkluderar begreppet resolutionsåtgärder användningen av de olika resolutionsverktygen och övriga åtgärder som resolutionsmyndigheten kan besluta om (befogenheterna). Eftersom begreppet resolutionsbefogenhet inte används i den nya lagen behöver det inte definieras. Vilka befogenheterna är kommer i stället att preciseras under definitionen av resolutionsåtgärder.

Villkor för resolution

I artikel 2.1.39 definieras villkor för resolution genom en hänvisning till de villkor som anges i artikel 32.1, dvs. den artikel som anger under vilka förutsättningar resolutionsmyndigheten ska besluta att vidta resolutionsåtgärder mot ett institut. Den närmare innebörden av det begreppet framgår av kapitel 7. Begreppet behöver dock inte definieras i den nya lagen.

Resolution av en koncern

Om ett individuellt institut får problem kan det försättas i resolution. Om problemen inte är isolerat till det individuella institutet utan påverkar även andra företag i samma koncern och därigenom koncernens livskraft, kan åtgärder behöva vidtas även beträffande dessa. Beslutet om resolution och efterföljande åtgärder avser dock alltjämt individuella företag och inte koncerner. I direktivet används begreppet resolution av en koncern för att beskriva de olika strategier som finns. Resolution av en koncern definieras i artikel 2.1.42 som

- a) vidtagande av resolutionsåtgärder på moderföretagsnivå eller på nivån för det institut som omfattas av gruppbaserad tillsyn, eller
- b) den samordnade tillämpningen av resolutionsverktyg och resolutionsmyndigheternas utövande av sina befogenheter med avseende på koncernenheter som uppfyller villkoren för resolution.

Definitionen kan träffa såväl nationella som gränsöverskridande koncerner. Någon definition av begreppet föreslås dock inte.

Koncernresolutionsordning

Koncernresolutionsordning definieras i artikel 2.1.35 som en plan för rekonstruktion av en koncern upprättad enligt artikel 91 (se avsnitt 7.5). I artikel 91 beskrivs processen för att försätta ett institut i en gränsöverskridande koncern i resolution. En resolutionsordning är alltså en plan som beskriver hur resolutionen i den gränsöverskridande koncernen ska hanteras. Man kan alltså se det som en operationalisering av den resolutionsplan som myndigheterna upprättar i krisavvärjande syfte. Begreppet definieras i den nya lagen.

5.4 Normala insolvensförfaranden och avveckling

Kommitténs bedömning: Det behövs inte någon definition av normala insolvensförfaranden eller avveckling.

Som har nämnts i det föregående är enligt direktivet resolution ett alternativ till s.k. normala insolvensförfarande. Om ett företag försätts i resolution ska dess borgenärer inte komma sämre ut än om normala insolvensförfaranden hade använts. I detta avsnitt behandlas resolutionsdirektivets definition av uttrycken normala insolvensförfaranden och avveckling.

Skälen för kommitténs bedömning

Normala insolvensförfaranden

Normala insolvensförfaranden definieras i artikel 2.1.47 som kollektiva insolvensförfaranden som innebär total eller delvis avyttring av en gäldenärs tillgångar och tillsättande av en likvidator eller förvaltare som normalt gäller för kreditinstitut enligt nationell rätt och antingen specifikt för de instituten eller generellt för alla fysiska eller juridiska personer.

Med utgångspunkt från svensk rätt står det klart att konkurs enligt konkurslagen (1987:672) och likvidation enligt aktiebolagslagen (2005:551) m.fl. lagar innebär total eller delvis avyttring. Det är dock bara konkursförfarandet som är ett insolvensförfarande. Kravet på att förfarandet ska vara kollektivt utesluter vidare utmät-

ning och andra specialexecutiva förfaranden. Kravet på att förfarandet ska inkludera total eller delvis avyttring (och tillsättande av en likvidator eller förvaltare) utesluter också företagsrekonstruktion enligt lagen om företagsrekonstruktion. Företagsrekonstruktion är för övrigt inte ett förfarande som får tillämpas på kreditinstitut eller värdepappersföretag.

I svensk rätt bör utgångspunkten vara att peka ut det svenska insolvensförfarande som avses, nämligen konkurs i stället för att tala om ”normala insolvensförfaranden”. I vissa fall när resolutionsdirektivet hänvisar till ”normala insolvensförfaranden” kan emellertid även likvidation vara ett alternativ. I dessa fall bör båda dessa förfaranden nämnas. När så är aktuellt har dock bedömts från fall till fall.

Avveckling

I artikel 2.1.54 definieras avveckling som avveckling av tillgångarna i ett institut eller ett sådant företag som avses i artikel 1.1. b, c eller d. Definitionen talar för sig själv och någon motsvarande definition behövs inte i svensk rätt.

5.5 Kritiska verksamheter och kärnaffärsområden

Kommitténs förslag: Kritiska verksamheter är tjänster som om de upphörde sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet.

Resolutionsdirektivet

I artikel 2.1.35 definieras kritiska funktioner som aktiviteter, tjänster eller transaktioner som om de upphörde sannolikt skulle leda till störningar av tjänster som är avgörande för realekonomin eller störa den finansiella stabiliteten på grund av institutets eller koncernens storlek, marknadsandel, externa och interna sammanlänkning, komplexitet eller gränsöverskridande verksamhet, i en eller flera medlemsstater, särskilt med avseende på dessa aktiviteter, tjänsters eller transaktioners utbytbarhet.

Det kan även framhållas att upprätthållande av kritiska funktioner är ett av resolutionsändamålen enligt artikel 31.2 a.

Kärnaffärsområde definieras i artikel 2.1.36 som affärsområden och kringtjänster som utgör faktiska källor till inkomst, vinst eller har ett franchisevärde för ett institut eller en koncern som institutet tillhör.

Skälen för kommitténs förslag

Kritiska verksamheter (funktioner)

Begreppet kritiska funktioner används i direktivet för att definiera verksamhet som om den plötsligt upphörde sannolikt skulle störa det finansiella systemets förmåga att tillhandahålla de grundläggande funktionerna till realekonomin vilket i förlängningen kan medföra betydande samhällsekonomiska kostnader.

Med de grundläggande funktionerna menas betalningsförmedling, kapitalförsörjning och riskhantering. För att undvika en sammanblandning mellan de kritiska och de grundläggande funktionerna benämner vi det förra kritisk verksamhet. Mer konkret kan en verksamhet i ett företag (eller en koncern) anses vara kritisk om den:

- utgör en tillräcklig andel av någon av det finansiella systemets grundläggande funktioner, eller
- är en förutsättning för att någon annan central del av det finansiella systemet ska fungera.

I fallet med företag vars verksamhet utgör en tillräcklig andel av någon grundläggande funktion kan det till exempel handla om en bank som har omfattande inlåningsverksamhet. Om banken skulle gå i konkurs, skulle ett stort antal hushåll och företag få problem med att genomföra betalningar under en tid. Detta kan leda till en störning i betalningsförmedlingen med omfattande samhällsekonomiska kostnader som följd. Det kan gälla även insättare vilkas medel omfattas av insättningsgarantin med tanke på att det kan dröja en viss tid (upp till sju arbetsdagar enligt det nya insättningsgarantidirektivet) innan garantin infrias.

Det skulle också kunna handla om en bank eller ett kreditinstitut som har en omfattande utlåningsverksamhet. Låntagare kan exempelvis ha svårt att snabbt ersätta en kreditgivare eftersom

andra kreditgivare inte har lika god information med nedsatt funktion i kreditförsörjningen som följd. Avbrott i finansieringen kan i sin tur leda till att kunderna tvingas tillfälligt upphöra eller avveckla sin verksamhet, vilket kan leda till onödig kapitalförstöring och störningar i samhällsekonomin. Svårigheter med att få finansiering kan också leda till att företag och hushåll får likviditetsproblem, vilket kan spilla över till betalningsförmedlingen.

I fallet med att det problemdrabbade företagets verksamhet är en förutsättning för att någon annan central del av det finansiella systemet kan det handla om att företaget tillhandahåller specifika tjänster som är nödvändiga för att kunna genomföra centrala transaktioner i det finansiella systemet. Om verksamheten upphör leder det med andra ord till en risk för en allvarlig störning i det finansiella systemet. Det kan till exempel vara infrastrukturjänster. Men det kan också handla om att företaget är en central aktör på en viss marknad. Exempelvis kan en bank som andra banker lånar av, eller placerar hos, vara svår att ersätta och om denna verksamhet upphör kan det leda till negativa effekter på interbankmarknaden. Ett annat exempel är att företaget är stor marknadsgarant på någon viktig värdepappersmarknad, som i sin tur har stor samhälls-ekonomisk betydelse. Bankens verksamhet kan i sådana fall vara en kritisk verksamhet i lagens mening.

Det följer av exemplen ovan att det är viktigt att beakta en verksamhets utbytbarhet vid bedömningen av om den är kritisk. Det räcker inte med att verksamheten i sig är viktig (eller stor), utan den ska också vara svår att ersätta på kort tid för att definieras som kritisk. Exempelvis så är det en viktig verksamhet att ta emot insättningar. Men det innebär inte att alla institut som tar emot insättningar ska anses bedriva kritisk verksamhet, inte ens om de har relativt stor marknadsandel. Det ska inte heller gå att snabbt byta ut företaget eftersom det är endast då företagets verksamhet inte är enkelt utbytbar som dess fallissemang kan leda till en störning som medför betydande konsekvenser för det finansiella systemets funktionsförmåga eller för realekonomin.

Eftersom begreppet kritisk verksamhet är av stor betydelse för utformningen av ett resolutionsförfarande, anser vi att det behöver definieras i lag. Vårt förslag till definition har samma innebörd som definitionen i resolutionsdirektivet. Vi väljer dock att ersätta direktivets text ”sannolikt skulle leda till störningar av tjänster som är avgörande för samhällsekonomin eller störa den finansiella stabiliteten” med ”sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i

det finansiella systemet”. En allvarlig störning i det finansiella systemet betyder en störning av en sådan omfattning att den riskerar att påverka systemets förmåga att upprätthålla sina grundläggande funktioner – att tillhandahålla betalningsförmedling, kapitalförsörjning och riskhantering till realekonomin. Vår formulering inbegriper alltså såväl situationen då verksamheten om den upphör sannolikt skulle leda till störningar i de grundläggande funktionerna som situationen då verksamhetens upphörande sannolikt kan störa den finansiella stabiliteten, i meningen det finansiella systemets förmåga att upprätthålla dessa grundläggande funktioner. Detta är i linje med hur vi väljer att uttrycka resolutionsändamålen.

Eftersom det följer att utbytbarhet är en del av bedömningen för att en verksamhet ska vara kritisk – om institutet eller koncernen enkelt kan bytas ut kan inte heller ett fallissemang ge upphov till en allvarlig störning med avseende på begreppet kritisk verksamhet – anser vi att det inte behöver inkluderas i definitionen.

Den del i direktivets definition som kännetecknar företag som kan bedriva kritisk verksamhet, det vill säga ”institutets eller koncernens storlek eller marknadsandel, externa och interna sammanlänkning, komplexitet eller gränsöverskridande verksamhet” är endast exempel på vilken typ av faktorer som kan tänkas påverka bedömningen av om ett företag bedriver kritisk verksamhet och behöver inte ingå i definitionen.

Kärnaffärsområden

Men kärnaffärsområden menas verksamhet som ett företag bedriver och som är central för dess intjäning. Det är med andra ord verksamhet som är kritisk ur ett företagsekonomiskt perspektiv. Det rör sig om affärsområden och kringtjänster som utgör faktiska källor till inkomst, vinst eller har ett franchisevärde för ett institut eller en koncern som institutet tillhör. Det begreppet används emellertid inte alls i den nya lagen och någon särskild definition behöver därför inte tas in i den.

5.6 Vilka företag ska omfattas av regleringen

Kommitténs förslag: Den nya lagen ska vara tillämplig på i Sverige hemmahörande kreditinstitut och värdepappersbolag, liksom på finansiella institut, finansiella holdingföretag blandade finansiella holdingföretag, holdingföretag med blandad verksamhet och EES-filialer.

Med kreditinstitut avses banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Med värdepappersbolag avses ett svenskt aktiebolag som har tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden, om det ska ha ett startkapital enligt 3 kap. 6 § samma lag på till minst motsvarande 730 000 euro och har tillstånd

1. för de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 3, 6, 7 och 8 lagen om värdepappersmarknaden,
2. att som sidotjänst förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 2 kap. 2 § 1 lagen om värdepappersmarknaden då bolaget har fått tillstånd för någon av de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 1, 2, 4 och 5 samma lag, eller
3. att som sidotjänst ta emot kunders medel på konto för att underlätta värdepappersrörelsen.

Följande uttryck och begrepp träffar samma typ av företag som tillsynsförordningen: Finansiellt institut, finansiellt holdingföretag, blandat finansiellt holdingföretag, holdingföretag med blandad verksamhet, finansiellt moderholdingföretag inom EES, blandat finansiellt holdingföretag inom EES, moderinstitut inom EES.

Ett moderföretag inom EES är ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES.

Resolutionsdirektivet

Resolutionsdirektivet har sitt fokus på förfaranden för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag. Som framgår av artikel 1 i direktivet är det dock tillämpligt även på andra företag, nämligen:

- Finansinstitut (dvs. finansiella institut) som är etablerade i unionen och som är dotterföretag till ett kreditinstitut eller värdepappersföretag, eller till ett holdingföretag av något av de slag som nämns nedan, och som omfattas av tillsynen över moderföretaget på grundval av gruppbaserad tillsyn i enlighet med artiklarna 6–17 i tillsynsförordningen.
- Finansiella holdingföretag, blandade finansiella holdingföretag och holdingföretag med blandad verksamhet som är etablerade i unionen.
- Finansiella moderholdingföretag i en medlemsstat, finansiella moderholdingföretag inom unionen, blandade finansiella moderholdingföretag i en medlemsstat, blandade finansiella moderholdingföretag inom unionen.
- Filialer till institut som är etablerade utanför unionen i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i resolutionsdirektivet.

På vilket sätt de uppräknade företagen påverkas av direktivet framgår av direktivets olika bestämmelser. Av artikel 32 framgår exempelvis under vilka förutsättningar kreditinstitut och värdepappersföretag ska bli föremål för resolution. Dessutom får resolutionsåtgärder under vissa ytterligare förutsättningar vidtas även mot de finansiella institut eller holdingföretag som nämns ovan (se bl.a. artikel 33).

Institut och andra moderföretag inom unionen är också skyldiga att upprätta återhämtningsplaner antingen för individuella företag eller på koncernnivå och resolutionsplaner ska upprättas för samma företag.

I det följande analyserar vi vilken typ av företag som berörs av direktivet och går igenom de definitioner som har anknytning till detta. Det bör dock redan inledningsvis nämnas att den svenska regleringen måste inkludera de företag som anges i direktivet i de avseenden som direktivet kräver det. Vi får dock välja att införliva

direktivet på ett sätt som inkluderar fler företag än de som omfattas av direktivets tillämpningsområde.

Det bör också noteras att de företag som räknas upp i resolutionsdirektivet är samma företag som står i fokus för tillsynen. Ett helt fristående kreditinstitut eller värdepappersföretag – dvs. som inte har moder- eller dotterföretag eller står i någon annan förbindelse med något annat företag – står under tillsyn på individuell nivå. Situationen är dock en annan om institutet ingår i samma koncern som eller har andra förbindelser med andra institut, finansiella institut eller finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag. Då står institutet som regel under tillsyn både på individuell nivå och på gruppnivå eller undergruppsnivå på grundval av den relevanta gruppens konsoliderade situation. Det betyder att reglerna tillämpas på ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som om det tillsammans med de andra företagen utgjorde ett enda företag. Vid tillsynen på gruppnivå är det, även om institutet kontrolleras av ett holdingföretag, institutet som står under tillsyn såvitt avser gruppens finansiella ställning. Holdingföretagets finansiella ställning tas dock med när gruppens finansiella ställning beräknas. Dessutom ställs det särskilda krav på ledningens kvalifikationer i finansiella holdingföretag och i blandade finansiella holdingföretag. Tillsynsmyndigheterna kan också begära att få viss information från sådana holdingbolag och göra platsundersökningar hos dem.

Vid tillsynen över ett instituts konsoliderade situation intresserar sig tillsynsmyndigheterna inte enbart för de koncernförbindelser som instituten har med andra finansiella institut eller relevanta holdingföretag. Dessutom kan företag som institutet har gemensam eller i huvudsak gemensam ledning med omfattas av konsolideringen, liksom s.k. joint venture-företag och andra företag som institutet har ägarintressen i.¹ Även om de sistnämnda ägarintressena omfattas av konsolideringen ingår de dock inte i den gruppbaseade tillsynen.²

---

¹ Konsolidering ska dock inte ske för andra former av kapitalbindningar med eller när ett institut utövar ett väsentligt inflytande över ett eller flera institut eller finansiella institut, utan att institutet innehar ett ägarintresse eller andra kapitalbindningar till dessa institut eller när två eller flera institut eller finansiella institut har samma ledning utan att det följer av avtal eller bestämmelser i stiftelseurkund eller motsvarande. (Finansinspektionens beslutspromemoria Nya föreskrifter om tillsyns krav för kreditinstitut och värdepappersföretag, dnr 11–13269, s. 13).

² Artikel 18.5 i tillsynsförordningen och Finansinspektionens beslutspromemoria Nya föreskrifter om tillsyns krav för kreditinstitut och värdepappersföretag, dnr 11–13269, s. 14).

De företag som nämns i det följande är alltså sådana företag som står under tillsyn på grupp- eller undergruppsnivå eller, som i fallet med holdingbolag med blandad verksamhet, har ålagts att lämna viss information till tillsynsmyndigheten. Holdingbolagen med blandad verksamhet omfattas alltså inte av den gruppbaseade tillsynen utan har en mindre långtgående informationsskyldighet till Finansinspektionen om koncernens transaktioner med institut i koncernen.

Även om de nämnda holdingföretagen inte står under tillsyn ska dock tillsynsmyndigheterna ha möjlighet att vidta administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder mot dem.

Ett institut kan ingå både i en grupp bestående av enbart företag som tillhör bank- och värdepapperssektorn och i ett finansiellt konglomerat som består av företag som tillhör både bank- och värdepapperssektorn och försäkringssektorn. För att det ska vara ett konglomerat krävs dock bl.a. att de båda sektorerna uppnår en viss storlek. Att det finns ett försäkringsföretag i en bank- och värdepapperskoncern är alltså inte tillräckligt för att göra det till ett konglomerat.

Skälen för kommitténs förslag

I det nya regelverket ska land inom EES behandlas på samma sätt som EU:s medlemsländer. I det följande talar vi därför om ett företag inom EES och liknande när direktivet hänvisar till unionen.

Kreditinstitut

Enligt artikel 2.1.2 avses med kreditinstitut detsamma som i artikel 4.1.1 i tillsynsförordningen, dvs. företag vars verksamhet består i att från allmänheten ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel och att bevilja kredit för egen räkning.

Banker och kreditmarknadsföretag behandlas enligt svensk rätt som kreditinstitut och omfattas av de bestämmelser för tillsyn som EU-rätten ställer upp för kreditinstitut. Svenska banker behöver visserligen inte per definition vara ett kreditinstitut. Bankrörelse definieras nämligen i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse som rörelse i vilken det ingår dels betalningsförmedling via generella betalsystem, dels mottagande av medel som efter upp-

sägning är tillgängliga för fordringsägaren inom högst 30 dagar. Definitionen syftar till att ringa in de företag som om de fallerar kan orsaka störningar i betalningssystemet. Mot den bakgrunden och då EU-direktivet inte förhindrar det, bör alla banker omfattas av resolutionsdirektivet.

Kreditinstitut bör därför definieras som banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Värdepappersbolag

Enligt direktivet ska det även vara tillämpligt på värdepappersföretag. Begreppet värdepappersföretag definieras som ett värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.2 i tillsynsförordningen som omfattas av de krav på startkapital som föreskrivs i artikel 28.2 i kapitaltäckningsdirektivet.

I tillsynsförordningen definieras ett värdepappersföretag som en person som omfattas av de krav som åläggs genom artikel 4.1 i direktiv 2004/39/EG och som omfattas av de krav som åläggs genom det direktivet, med undantag av

- i) kreditinstitut,
- ii) lokala företag, dvs. företag som handlar för egen räkning på marknader för finansiella terminer eller optioner eller andra derivatinstrument och på kontantmarknader enbart i syfte att säkra positioner på derivatmarknader, eller som handlar för andra medlemmars räkning på de marknaderna och som är garanterade av clearingmedlemmar på samma marknader, där ansvaret för att säkerställa efterlevnaden av de avtal som ingås av sådana företag bärs av clearingmedlemmar på samma marknader,
- iii) företag som inte har tillstånd att tillhandahålla sådana sidotjänster som avses i bilaga I avsnitt B punkt 1 i direktiv 2004/39/EG som tillhandahåller endast en eller flera av de investeringstjänster eller den investeringsverksamhet som avses i punkterna 1, 2, 4 och 5 i avsnitt A i bilaga I till det direktivet, som inte får inneha kontanter eller värdepapper som tillhör företagets kunder och som därför aldrig får stå i skuld gentemot dessa.

Enligt i artikel 4.1 i direktiv 2004/39/EG definieras värdepappersföretag som juridisk person vars regelmässiga verksamhet

eller rörelse består i att yrkesmässigt tillhandahålla en eller flera investeringstjänster till tredje part och/eller att utföra en eller flera investeringsverksamheter. Medlemsstaterna får i definitionen av värdepappersföretag inkludera företag som inte är juridiska personer om vissa förutsättningar är uppfyllda. Sverige har dock inte utnyttjat den möjligheten.

Enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden definieras värdepappersbolag som svenska aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse och som inte är ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag (1 kap. 5 § 26).³ Eftersom syftet är att träffa företag som inte är kreditinstitut bör den definitionen tas som utgångspunkt även i lagen om resolution.

Enligt resolutionsdirektivet ska undantag göras för lokala företag. Enligt 2 kap. 5 § första stycket 14 lagen om värdepappersmarknaden behöver lokala företag som driver värdepappersrörelse inte tillstånd för den verksamheten. De är därför inte värdepappersbolag enligt definitionen i lagen om värdepappersmarknaden. I överensstämmelse med direktivet avstår vi från att inkludera dem i regleringen.

Resolutionsdirektivet undantar dessutom företag som

1. inte har tillstånd att tillhandahålla sidotjänsterna ”förvaring och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning, bland annat värdepappersförvaring och liknande tjänster, exempelvis handhavande av kontanta medel/finansiella säkerheter”,
2. tillhandahåller endast en eller flera av följande investeringstjänster eller investeringsverksamhet
  - a) mottagande och vidarebefordran av order beträffande ett eller flera finansiella instrument,
  - b) utförande av order på kunders uppdrag,
  - c) portföljförvaltning,
  - d) investeringsrådgivning, och
3. inte innehar kontanter eller värdepapper som tillhör företagets kunder och som därför aldrig får stå i skuld gentemot dessa.

---

³ I samma lag (1 kap. 5 § 29) definieras ett värdepappersinstitut som värdepappersbolag, svenska kreditinstitut som har fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial i Sverige.

Resolution är tämligen ingripande för de företag som omfattas av det. Vi är därför tveksamma till att inkludera fler företag än de som faktiskt behöver omfattas av regleringen. Detta talar för att undantaget bör utformas i enlighet med direktivet.

I prop. 2013/14:228 om förstärkta kapitaltäckningsregler konstateras att svensk rätt tidigare inte gjort undantag för sådana företag som anges i artikel 4.1.2 c i tillsynsförordningen (s. 129). Det sägs vidare att om svensk rätt anpassas så att endast de värdepappersbolag som omfattas av definitionen av värdepappersföretag i tillsynsförordningen är skyldiga att tillämpa tillsynsförordningen kommer vissa bolag, till skillnad mot vad som gällde tidigare, inte att behöva följa reglerna om kapitaltäckning m.m. Eftersom tillsynsförordningen tillåter medlemsstaterna att utvidga tillämpningsområdet för förordningen, fanns det enligt regeringens mening inte skäl att ändra gällande rätt i fråga om vilka svenska värdepappersbolag som ska vara skyldiga att tillämpa reglerna om kapitaltäckning m.m. Enligt regeringen ska därför samma värdepappersbolag som tidigare vara skyldiga att tillämpa tillsynsförordningen. Regeringen konstaterade dock att det framöver finns ett behov av en översyn vad gäller kapitaltäckningsregelverkets tillämpning på olika typer av värdepappersbolag. Inom ramen för det lagstiftningsärendet ansågs det dock inte finnas utrymme för en sådan översyn. I propositionen föreslogs därför att ett värdepappersbolag definieras som ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden och som inte är ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Det finns inte heller inom ramen för detta betänkande utrymme att göra någon djupare analys av om ifall de företag som enligt tillsynsförordningen är undantagna men som enligt svensk rätt ska omfattas av kapitaltäckningsregelverket ska inkluderas i resolutionsregelverket.

När det nu är fråga om att införa ytterligare en betungande reglering föreslår vi dock, med ett undantag att enbart de värdepappersbolag som omfattas av definitionen av värdepappersföretag i resolutionsdirektivet också ska omfattas av den nya lagen. Undantaget avser värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot kunders medel på konto för att underlätta värdepappersrörelsen enligt 2 kap. 2 § 8 lagen om värdepappersmarknaden. Ett sådant tillstånd får bara ges tillsammans med ett tillstånd att lämna kunder kredit enligt 2 kap. 2 § 2 lagen om värdepappersmarknaden. Det

finns inte någon motsvarande tjänst enligt direktiv 2004/39/EG utan detta är en sidotjänst som har införts nationellt. Värdepappersbolag med tillstånd att ta emot medel på konto anses som kreditinstitut i den mening som avses i EG-rätten (prop. 2006/07:115 s. 326).

Mot denna bakgrund bör ett värdepappersbolag definieras som ett svenskt aktiebolag som har tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden, om det ska ha ett startkapital enligt 3 kap. 6 § samma lag på till minst motsvarande 730 000 euro och har tillstånd

1. för de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 3, 6, 7 och 8 lagen om värdepappersmarknaden,
2. att som sidotjänst förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 2 kap. 2 § 1 lagen om värdepappersmarknaden då bolaget har fått tillstånd för någon av de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 1, 2, 4 och 5 samma lag, eller
3. att som sidotjänst ta emot kunders medel på konto för att underlätta värdepappersrörelsen.

Även om vår utgångspunkt har varit att inte låta fler värdepappersbolag än nödvändigt omfattas av resolutionsdirektivets bestämmelser har denna ambition inte kunnat genomdrivas fullt ut. Vissa bestämmelser i lagen om värdepappersmarknaden föreslås nämligen bli tillämpliga på alla värdepappersbolag som omfattas av den lagen.

Institut

I direktivet definieras institut som ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag (artikel 2.1.23). Vi föreslår att samma definition införs i svensk rätt som samlingsbeteckning för kreditinstitut och värdepappersbolag. När de utländska motsvarigheterna avses används begreppet utländska institut.

I direktivet skiljer man mellan moderinstitut i en medlemsstat (artikel 2.1.49) och moderinstitut inom unionen (artikel 2.1.50). Av hänvisningen som där görs till artikel 4.1.28 respektive 4.1.29 i tillsynsförordningen framgår att ett moderinstitut i en medlemsstat är ett institut i en medlemsstat som

- har institut eller finansiella institut som dotterföretag eller har ägarintressen i sådana företag,
- inte själv är dotterföretag till
  - a) ett annat institut som auktoriserats i samma medlemsstat, eller
  - b) ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i samma medlemsstat.

Av denna definition framgår att ett moderinstitut i en medlemsstat är ett institut som finns i toppen av en grupp företag (institut eller finansiella institut) som tillhör bank- och värdepapperssektorn om man bara tittar på medlemsstaten i fråga. Det får inte ha ett sådant företag (men väl ett försäkringsföretag eller någon annan typ av företag) hemmahörande i samma medlemsstat som moderföretag men inget hindrar det finns ett moderföretag i en annan medlemsstat eller tredjeland.

Definitionen av ett moderinstitut inom unionen överensstämmer med definitionen av ett moderinstitut i en medlemsstat, med den skillnaden att man nu ser till toppen av gruppen inom unionen. Ett moderinstitut inom unionen får alltså inte ha ett företag hemmahörande inom unionen som tillhör bank- eller värdepapperssektorn som moderföretag. Ingenting hindrar dock att det finns ett moderföretag hemmahörande i tredjeland, t.ex. USA.

Begreppen institut, moderinstitut i en medlemsstat och moderinstitut inom EU bör träffa samma typer av företag som tillsynsförordningen. Någon definition av ett moderinstitut i en medlemsstat (eller rättare sagt ett land inom EES) behövs dock inte. Den definition av moderinstitut inom EES som vi föreslår träffar svenska företag i toppen av en koncern även om koncernen inte är gränsöverskridande.

Finansiella institut (finansinstitut)

Resolutionsdirektivet är även tillämpligt på finansiella institut. Med ett finansiellt institut (finansinstitut i direktivets svenska översättning) avses enligt artikel 2.1.4 i resolutionsdirektivet ett finansiellt institut enligt definitionen i artikel 4.1.26 i tillsynsförordningen. I tillsynsförordningen definieras ett finansiellt institut som ett företag som inte är ett institut men vars huvud-

sakliga verksamhet består i att förvärva aktier eller andelar eller att utföra en eller flera av de verksamheter som är upptagna i punkterna 2–12 och 15 i bilaga I till kapitaltäckningsdirektivet, inbegripet ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag och ett betalningsinstitut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden samt ett kapitalförvaltningsbolag, men däremot inte försäkringsholdingföretag och försäkringsholdingföretag med blandad verksamhet enligt definitionen i artikel 212.1 g i direktiv 2009/138/EG.

Definitionen inkluderar exempelvis företag som driver finansiell verksamhet men utan att vara tillståndspliktigt, t.ex. kreditgivande företag. Det omfattar vidare betalningsinstitut enligt lagen (2010:751) om betaltjänster och institut för elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar. Den omfattar emellertid exempelvis inte försäkringsföretag eller de försäkringsrelaterade holdingföretag som nämns i definitionen. Begreppet finansiellt institut definieras också i 1 kap. 5 lagen om bank och finansieringsrörelse.

Vi föreslås att begreppet finansiellt institut definieras genom en hänvisning till tillsynsförordningen.

Finansiella holdingföretag

Även finansiella holdingföretag berörs av direktivet och måste i samma utsträckning omfattas av den svenska regleringen. I artikel 2.1.9 definieras ett finansiellt holdingföretag genom en hänvisning till artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen. I tillsynsförordningen definieras ett finansiellt holdingföretag som ett finansiellt institut (se definitionen ovan) vars dotterföretag uteslutande eller huvudsakligen är institut eller finansiella institut, varvid minst ett av dotterföretagen ska vara ett institut, och som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag.

Som framgår av definitionen är ett finansiellt holdingföretag ett finansiellt institut som i huvudsak har finansiella företag som tillhör bank- och värdepapperssektorn som dotterföretag, dvs. institut och finansiella institut (inte försäkringsföretag). Definitionen av dotterföretag behandlas i avsnitt 5.7 men den omfattar bl.a. den situationen att holdingföretaget innehar en majoritet av rösterna i företaget. Som framgår nedan skiljer man också mellan

finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag. Vi behandlar den skillnaden under definitionen av de sistnämnda företagen.

Man skiljer också mellan ett finansiellt moderholdingföretag i en medlemsstat (artikel 2.1.12) och finansiellt moderholdingföretag inom unionen (artikel 2.1.13). Definitionerna är uppbyggda på samma sätt som definitionerna av moderinstitut i en medlemsstat och moderinstitut inom unionen, med den skillnaden att det finns ett holdingföretag i toppen (se ovan). Definitionen fångar alltså in ett finansiellt holdingföretag som finns i toppen av en finansiell grupp i en medlemsstat respektive inom unionen.

Begreppen finansiellt holdingföretag, ett finansiellt holdingföretag i en medlemsstat och ett finansiellt holdingföretag inom EES bör träffa samma typer av företag som tillsynsförordningen. Någon definition av ett finansiellt moderholdingföretag i en medlemsstat (eller rättare sagt ett land inom EES) behövs dock inte.

Blandade finansiella holdingföretag

Ett blandat finansiellt holdingföretag definieras genom en hänvisning till artikel 4.1.21 tillsynsförordningen. Där definieras ett blandat finansiellt holdingföretag genom en hänvisning till definitionen i artikel 2.15 i direktiv 2002/87/EG, dvs. konglomeratdirektivet. I det sistnämnda direktivet definieras ett blandat finansiellt holdingföretag som ett moderföretag som inte utgör en reglerad enhet men som tillsammans med sina dotterföretag, varav minst ett är en reglerad enhet med säte inom unionen, och andra enheter utgör ett finansiellt konglomerat.

Skillnaden mellan ett blandat finansiellt holdingföretag och ett finansiellt holdingföretag är att ett blandat finansiellt holdingföretag leder en grupp som består av företag som tillhör både bank- och försäkringssektorn (ett finansiellt konglomerat) medan ett finansiellt holdingbolag per definition leder en grupp med företag som tillhör bank- och värdepapperssektorn och som inte utgör ett finansiellt konglomerat. Ett blandat finansiellt holdingföretag kan dock, vid sidan av att omfattas av den konglomeratsbaserade tillsynen, omfattas även av den gruppbaserade tillsynen över företag som tillhör bank- och värdepapperssektorn (eller försäkringsgrupper om det förekommer). Att ett blandat finansiellt holding-

företag leder ett finansiellt konglomerat utesluter alltså inte att det samtidigt leder en annan finansiell grupp.

Beträffande definitionen av blandat finansiellt moderholdingföretag i en medlemsstat (artikel 2.1.14) och av ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom unionen (artikel 2.1.15) hänvisas till det som sagts angående motsvarande finansiella holdingföretag.

Begreppen ett blandat finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt moderholdingföretag i en medlemsstat och ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES bör träffa samma typer av företag som tillsynsförordningen. Någon definition av ett blandat finansiellt moderholdingföretag i en medlemsstat (eller rättare sagt ett land inom EES) behövs dock inte.

Holdingföretag med blandad verksamhet

Definitionen av ett holdingföretag med blandad verksamhet i artikel 2.1.11 i resolutionsdirektivet hänvisar till artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen. Där definieras ett holdingföretag med blandad verksamhet som ett moderföretag som inte är ett finansiellt holdingföretag eller ett institut eller ett blandat finansiellt holdingföretag och som har minst ett institut bland sina dotterföretag. Av detta följer att det räcker med att det finns ett institut i en koncern för att dess moderföretag ska vara ett holdingföretag med blandad verksamhet.

Ett holdingföretag med blandad verksamhet ingår inte när den konsoliderade ställningen bestäms inom ramen för gruppbaserad tillsyn eller för ett finansiellt konglomerat.

Ett holdingföretag med blandad verksamhet bör definieras genom en hänvisning till tillsynsförordningen.

Institut under resolution

I direktivet används (något oegentligt) begreppet ”institut under resolution” för att beteckna ett institut, ett finansiellt institut, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag, ett holdingföretag med blandad verksamhet, ett finansiellt moderholdingföretag i en medlemsstat, ett finansiellt moderholdingföretag inom unionen, ett blandat finansiellt moderholdingföretag i

en medlemsstat, eller blandat finansiellt moderholdingföretag inom unionen med avseende på vilket resolutionsåtgärder vidtas (artikel 2.1.83).

Definitionen pekar alltså ut ett företag – oavsett om det är ett institut, ett finansiellt institut eller ett holdingföretag – som är försatt i resolution. Parallellt med detta begrepp pekar direktivet dock som regel ut de företag som nämns i artikel 1.1 b, c och d. Dessa alternativa skrivningar torde dock träffa samma krets företag.

Ett liknande samlingsbegrepp behövs i svensk rätt. Vi föreslår därför att det införs en definition liknande den i direktivet. I stället för att tala om ”institut under resolution” använder vi i förekommande fall begreppet ”företag under resolution”, eftersom det är mer rättvisande. Någon definition av begreppet behövs dock inte.

Moderföretag inom EES

I artikel 2.1.85 definieras ett ”moderföretag inom unionen” som ett moderinstitut inom unionen, ett finansiellt moderholdingföretag inom unionen eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom unionen.

Definitionen syftar alltså på det företag som finns i toppen av en koncern inom unionen (EES). Den utesluter dock holdingföretag med blandad verksamhet. Begreppet används exempelvis för att ringa in vilket moderföretag som är skyldigt att upprätta återhämtningsplaner. Vi föreslår att en motsvarande definition införs i den nya lagen.

Berört moderinstitut

I artikel 2.1.79 definieras ett berört moderinstitut som ett moderinstitut i en medlemsstat, ett moderinstitut inom unionen, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag, ett holdingföretag med blandad verksamhet, ett finansiellt moderholdingföretag i en medlemsstat, ett finansiellt moderholdingföretag inom unionen, ett blandat finansiellt moderholdingföretag i en medlemsstat, eller blandat finansiellt moderholdingföretag inom

unionen med avseende på vilket skuldnedskrivningsverktyget tillämpas.

Termen används bl.a. i artikel 63.1 j som anger vilka företag som kan åläggas att ge ut nya aktier etc.

Någon definition av begreppet behövs inte.

EES-filialer

Även filialer till institut i tredjeland omfattas av vissa av direktivets bestämmelser. Begreppet filial behandlas i avsnitt 5.8. I avsnitt 5.11 behandlas vidare några andra begrepp som rör tredjeland.

5.7 Gruppbaserad tillsyn

Kommitténs förslag: Ett institut som står under gruppbaserad tillsyn står under tillsyn på grundval av den konsoliderade situationen enligt artikel 4.1.47 i tillsynsförordningen.

Koncern ska definieras som ett moderföretag och ett dotterföretag. Dotterföretag ska definieras genom en hänvisning till tillsynsförordningen. Ett moderföretag är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 a i tillsynsförordningen. Även begreppet gränsöverskridande koncern ska definieras.

Som har nämnts i det föregående ska återhämtningsplaner, resolutionsplaner och resolutionsåtgärder upprättas respektive vidtas både beträffande institut och dotterföretag som är finansiella institut och mot vissa holdingföretag. Det förekommer också ett antal definitioner som tar sikte på dessa företag när de bildar en koncern.

Skälen för kommitténs förslag

Gruppbaserad

I 2.1.7 i resolutionsdirektivet definieras gruppbaserade (consolidated basis) som på grundval av den konsoliderade finansiella ställningen (consolidated situation) enligt definitionen i artikel 4.1.47 i tillsynsförordningen. I artikel 4.1.47 definieras konsoliderad

situation (consolidated situation) som den situation som blir resultatet av att kraven i del ett avdelning II kapitel 2 (artiklarna 11–17) i tillsynsförordningen tillämpas på ett institut på samma sätt som om det institutet tillsammans med ett eller flera andra enheter utgjorde ett enda institut.⁴

Begreppet gruppbaserad i samband med resolution har alltså samma innebörd vid resolution som vid tillsyn. Den nya lagen bör innehålla en definition motsvarande direktivets.

Dotterföretag, moderföretag, koncern, gränsöverskridande koncern och koncernenhet

För att avgränsa den relevanta finansiella gruppen är begreppet koncern och därmed sammanhängande begrepp relevanta.

En koncern definieras som ett moderföretag och dess dotterföretag (artikel 2.1.26). En gränsöverskridande koncern är vidare en koncern med koncernenheter etablerade i fler än en medlemsstat (artikel 2.1.27). En koncernenhet definieras i sin tur som en juridisk person som är del av en koncern (artikel 2.1.31).

Med dotterföretag avses ett dotterföretag enligt definitionen i artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen (artikel 2.1.5). I tillsynsförordningen definieras ett dotterföretag som:

- a) Ett dotterföretag enligt definitionen i artiklarna 1 och 2 i direktiv 83/349/EEG.
- b) Ett dotterföretag enligt definitionen i artikel 1.1 i direktiv 83/349/EEG samt alla företag över vilka ett moderföretag utövar ett faktiskt bestämmande inflytande.

Alla dotterföretag till dotterföretag ska också anses vara dotterföretag till det moderföretag som är överordnat dessa företag.

Med ett moderföretag avses ett moderföretag enligt definitionen i artikel 4.1.15 a i tillsynsförordning (artikel 2.1.6). I artikel 4.1.15 a i tillsynsförordningen definieras ett moderföretag som ett moderföretag i den mening som avses i artiklarna 1 och 2 i direktiv 83/349/EEG.

Direktiv 83/349/EEG har upphävts genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut,

---

⁴ I artikel 4.1.48 i tillsynsförordningen definieras vidare "på gruppnivå" (consolidated basis) som på grundval av den konsoliderade situationen.

koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG. Hänvisningen i artiklarna 1 och 2 i det direktivet motsvarar artikel 22.1 och 22.2 i det nya direktivet.

Med direktivet överensstämmande definitioner av koncern, gränsöverskridande koncern, moderföretag och dotterföretag bör tas in i den nya lagen. Någon definition av begreppen koncernenhet behövs dock inte.

5.8 Filialer

Kommitténs förslag: En betydande filial är en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Ordet filial har samma innebörd som i tillsynsförordningen.

Av beskrivningen av direktivets tillämpningsområde framgår att det också är tillämpligt på filialer till kreditinstitut i vissa avseenden.

Skälen för kommitténs förslag

Filialer

En filial definieras i artikel 2.1.17 i resolutionsdirektivet som ett driftsställe som utgör en rättsligt beroende del av ett institut och som självständigt utför alla eller vissa av de transaktioner som är hänförliga till verksamhet i institut. Det är samma definition som i artikel 4.1.17 i tillsynsförordningen.

Begreppet filial bör definieras genom en hänvisning till tillsynsförordningen.

Betydande filial

Ett institut kan bedriva verksamhet i andra länder exempelvis genom att etablera ett dotterföretag eller en filial. Dotterbolagssituationen har vi behandlat i det föregående. När ett institut väljer en filiallösning uppstår dock inte någon koncernrelation eftersom filialen inte är någon egen juridisk person. Tillsynen över

filialens verksamhet utövas i allt väsentligt från hemlandet. Vårdlandet och hemlandet ska dock samarbeta och utbyta information (se t.ex. artikel 50 i kapitaltäckningsdirektivet). Vårdlandet har rätt till viss information från filialen och rätt att göra vissa platsundersökningar hos den.

En filial kan ha större eller mindre betydelse för den finansiella stabiliteten i vårdlandet. För de viktigaste filialerna använder kapitaltäckningsdirektivet begreppet ”betydande filialer”. För betydande filialer ställer kapitaltäckningsdirektivet krav på ett djupare samarbete än för övriga filialer, bl.a. i fråga om krisförberedelser. De myndigheter som ansvarar för de betydande filialerna kan också delta i tillsynskollegier.

Begreppet betydande filialer används också i resolutionsdirektivet. Begreppet definieras i artikel 2.1.34 som en filial som skulle anses vara betydande i en vårdmedlemsstat i enlighet med artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet.

Av artikel 51 framgår hur en betydande filial identifieras. Enligt den bestämmelsen ska den behöriga myndigheten i en vårdmedlemsstat (dvs. där filialen finns) göra en framställning till den samordnande tillsynsmyndigheten (eller till hemlandsmyndigheten om det inte finns en grupp) om att en filial till ett institut (med undantag för vissa värdepappersföretag) ska betraktas som betydande. Framställningen ska innehålla skälen till varför filialen ska betraktas som betydande och därvid särskilt med avseende på följande, nämligen

- a) om insättningarna i kreditinstitutets filial motsvarar en marknadsandel som överskrider 2 procent i vårdmedlemsstaten,
- b) den troliga effekten av ett inställande eller en nedläggning av kreditinstitutets verksamhet på den systemrelaterade likviditeten samt på betalnings- och clearing- och avvecklings-system i vårdmedlemsstaten, och
- c) filialens storlek och betydelse vad gäller antalet kunder inom ramen för vårdmedlemsstatens bank- eller finanssystem.

Därefter följer en process under vilken tillsynsmyndigheterna ska försöka komma fram till ett gemensamt beslut om ifall filialen är betydande. Om myndigheterna inte kan enas bestämmer dock tillsynsmyndigheten i vårdlandet.

Begreppet betydande filial kommer alltså att ha samma innebörd i kapitaltäckningsdirektivet som i resolutionsdirektivet. Vilka filialer som är betydande kommer därför att identifieras inom ramen för tillsynen. Det finns dock inte i svensk rätt några konkreta bestämmelser motsvarande artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Vi föreslår därför att begreppet betydande filial definieras såsom en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet.

5.9 Inblandande myndigheter

Kommitténs förslag: Med behörig myndighet avses i Sverige Finansinspektionen, beträffande övriga stater inom EES en behörig myndighet enligt definitionen i artikel 4.1.40 i tillsynsförordningen, inbegripet Europeiska centralbanken vad avser de särskilda uppgifter som den tilldelas genom rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut.

Även samordnande tillsynsmyndighet, samordnande resolutionsmyndighet, berörd myndighet och samordnande berörd myndighet ska definieras.

Skälen för kommitténs förslag

Behöriga (tillsynsansvariga) myndigheter

I Sverige utövas tillsynen över kreditinstitut och värdepappersbolag av Finansinspektionen. När man i kapitaltäckningsdirektivet, tillsynsförordningen och resolutionsdirektivet menar tillsynsmyndigheter använder man begreppet behörig myndighet (se artikel 2.1.21 i resolutionsdirektivet som i sin tur hänvisar till definitionen av behörig myndighet i tillsynsförordningen). Vi föreslår att behörig myndighet definieras som Finansinspektionen och beträffande övriga stater inom EES en behörig myndighet enligt definitionen i artikel 4.1.40 i tillsynsförordningen, inbegripet Europeiska centralbanken vad avser de särskilda uppgifter som den tilldelas genom rådets förordning (EU) nr 1024/2013.

Samordnande tillsynsmyndighet

Man brukar också tala om samordnande myndighet (se artikel 2.1.37 som hänvisar till artikel 4.1.41 i tillsynförordningen). En samordnande myndighet är enligt definitionen en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EU och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EU eller blandade finansiella holdingföretag inom EU. Hur den samordnande myndigheten utses framgår av artikel 111 i kapitäläckningsdirektivet.

Av definitionen av samordnande myndighet följer att det bara kan finnas en samordnande myndighet för ett visst institut inom EES. Utgångspunkten är att den samordnande tillsynsmyndigheten är den myndighet som ansvarar för tillsynen över det institut som finns längst upp i gruppen, men det finns även anvisningar om hur myndigheten ska utses i mer komplicerade koncernstrukturer. Den samordnande tillsynsmyndigheten har en central roll för planering och samordning samarbetet och informationsutbytet i en koncern och ska inrätta tillsynskollegierna.

Enligt resolutionsdirektivet har den samordnande tillsynsmyndigheten en central roll i behandlingen av koncernåterhämtningsplanerna och resolutionsmyndigheten på koncernnivå (se definition nedan) ska samråda med den samordnande tillsynsmyndigheten i vissa frågor som rör resolutionsplanerna m.m. De är också involverade i andra frågor och deltar i kollegierna.

Vi föreslår att begreppet *samordnande tillsynsmyndighet* ges samma innebörd som i tillsynförordningen.

Resolutionsmyndighet

I artikel 2.1.21 definieras resolutionsmyndighet som den myndighet som en medlemsstat har utsett i enlighet med artikel 3, det vill säga för att tillämpa resolutionsverktygen och utöva resolutionsbefogenheterna. Vilken svensk myndighet som bör vara resolutionsmyndighet behandlas i kapitel 25 och hur valet av myndighet ska införlivas med svensk rätt behandlas i samma kapitel.

Behöriga ministerier

Även regeringarna är involverade i processen genom de departement/ministerier som utses. I artikel 2.1.22 definieras behöriga ministerier som finansministerierna eller andra ministerier i medlemsstaterna med ansvar för ekonomiska, finansiella och budgetmässiga frågor på nationell nivå enligt nationell uppdelning av ansvarsområden och som utsetts enligt artikel 3.5. I kapitel 25 behandlar vi regeringen och de behöriga ministeriets (Finansdepartementets) roll i det krisavvärjande och krishanterande arbetet. Vi föreslår dock inte någon definition av begreppet.

Samordnande resolutionsmyndighet (resolutionsmyndighet på koncernnivå)

I artikel 2.1.44 definieras resolutionsmyndighet på koncernnivå som resolutionsmyndigheten i den medlemsstat i vilken den samordnande tillsynsmyndigheten är belägen. Som har nämnts i det föregående är den samordnande tillsynsmyndigheten den myndighet som utövar tillsyn över ett moderinstitut inom EES enligt bestämmelserna i kapitaltäckningsdirektivet. Resolutionsmyndigheten på koncernnivå är då den myndighet i samma land som har ansvar för resolutionsrelaterade ärenden.

För att få symmetri med vad som gäller för tillsynsmyndigheterna föreslår vi att begreppet "samordnande resolutionsmyndighet" införs och definieras i den nya lagen i stället för "resolutionsmyndighet på koncernnivå". Begreppet ska dock ha samma innebörd som begreppet resolutionsmyndighet på koncernnivå.

Berörd myndighet

I artikel 2.1.78 definieras berörd myndighet som en myndighet i den medlemsstat som i enlighet med artikel 61 identifierats som ansvarig enligt den statens nationella rätt för att fatta de beslut som avses i artikel 59.3.

Innebörden av detta är att den berörda myndigheten är den myndighet som ska fastställa när det är nödvändigt att skriva ned eller konvertera vissa instrument som ingår i ett instituts kapitalbas till aktier eller andra kärnprimärkapitalinstrument. Den berörda

myndighetens roll beskrivs närmare kapitel 30. Vi föreslår där att det anges direkt i lag vilken svensk myndighet som är berörd myndighet. Vi föreslår dock en definition av berörd myndighet för att fånga upp de utländska berörda myndigheterna liksom de samordnande berörda myndigheterna.

Utsett nationellt makrotillsynsorgan

I artikel 2.1.106 definieras begreppet utsett nationellt makrotillsynsorgan som den myndighet som har anförtrotts genomförandet av den politik för makroprudentiell tillsyn som avses i punkt 1 i rekommendation B i rekommendationen från Europeiska systemrisknämnden av den 22 december 2011 om de nationella myndigheternas mandat för makrotillsyn (ESRB/2011/3).

I Sverige är det Finansinspektionen som har utsetts till makrotillsynsorgan. Det är dock inte nödvändigt att införa någon definition av begreppet i lag.

5.10 Tillsynskollegier och resolutionskollegier

Kommitténs bedömning: Någon definition av begreppen tillsynskollegier och resolutionskollegier bör inte införas.

Skälen för kommitténs bedömning

Tillsynskollegier

Tillsynsmyndigheter i flera länder samarbetar i så kallade tillsynskollegier om tillsynen av företag som verkar över landsgränserna. Kapitäläckningsdirektivet innehåller bestämmelser om samarbete och informationsutbyte både i och utanför kollegier. Att det ska inrättas tillsynskollegier framgår av artikel 116 i kapitäläckningsdirektivet. Finansinspektionens samarbete i tillsynskollegier beskrivs i avsnitt 7.5.2 i vårt delbetänkande (2013:6).

I artikel 2.1.52 i resolutionsdirektivet definieras tillsynskollegier som kollegier av tillsynsmyndigheter som upprättas enligt artikel 116 i CRD.

Någon definition av begreppet tillsynskollegier behövs inte i det nya regelverket.

Resolutionskollegier

Precis som det finns tillsynskollegier ska det finnas resolutionskollegier. Kollegiernas sammansättning och uppgifter framgår av artikel 88. Begreppet resolutionskollegium definieras i artikel 2.1.46 just som ett kollegium som inrättats i enlighet med artikel 88 för att utföra de uppgifter som avses i artikel 88.1.

Någon definition av begreppet resolutionskollegier behövs inte i det nya regelverket.

5.11 Tredjelandrelaterade definitioner

Kommitténs förslag: Ett tredjelandsinstitut är ett företag som har sitt huvudkontor i ett land utanför EES och som skulle vara ett institut om det vore hemmahörande inom EES.

Ett moderföretag i tredjeland är ett moderinstitut, ett finansiellt moderholdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag som är hemmahörande i ett land utanför EES.

Med ett resolutionsförfarande i tredjeland avses en åtgärd som enligt rätten i ett land utanför EES syftar till att hantera en kris i ett tredjelandsinstitut eller i ett moderföretag i tredjeland, om åtgärden är jämförbar med sådana resolutionsåtgärder som får vidtas enligt resolutionsdirektivet i fråga om ändamål och förväntat resultat.

En EES-filial är en filial till ett tredjelandsinstitut som är etablerat i en medlemsstat.

Skälen för kommitténs förslag

Resolutionsdirektivet gäller direkt enbart för de företag som är etablerade inom EES. Ett företag hemmahörande inom EES kan emellertid ha sitt moderföretag utan för EES (dvs. i tredjeland) eller ha ett dotterföretag i ett sådant land. Direktivet innehåller särskilda bestämmelser om hur de myndigheter som är hemma-

hörande inom EES bör agera för att möjliggöra samordnande åtgärder om en koncern med verksamhet innanför och utanför EES får sådana problem att en resolutionsmyndighet i EES eller tredjeland måste vidta resolutionsåtgärder. Detta beskrivs närmare i avsnitt 22.5. Det förekommer också ett antal begrepp som används just i relation till tredjeland. De är:

- Dotterföretag inom unionen som definieras som ett institut som är etablerat i en medlemsstat och är dotterföretag till ett institut eller moderföretag i ett tredjeland (artikel 2.1.84).
- Tredjelandsinstitut som definieras som en enhet vars huvudkontor är etablerat i ett tredjeland som skulle omfattas av definitionen av ett institut om det var etablerat inom unionen (artikel 2.1.86).
- Moderföretag i tredjeland som definieras som ett moderinstitut, ett finansiellt moderholdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag som är etablerat i ett tredjeland (artikel 2.1.87).
- Resolutionsförfaranden i tredjeland som definieras som en åtgärd enligt rätten i ett tredjeland som syftar till att hantera en kris i ett tredjelandsinstitut eller ett tredjelandsmoderföretag som är jämförbar, i termer av mål och förväntade resultat, med resolutionsåtgärder enligt detta direktiv (artikel 2.1.88).
- Unionsfilial som definieras som en filial till ett tredjelandsinstitut som är etablerat i en medlemsstat (artikel 2.1.89).
- Relevant myndighet i tredjeland som definieras som myndighet i tredjeland med ansvar för uppgifter som är jämförbara med de uppgifter som utförs av resolutionsmyndigheter eller behöriga myndigheter i enlighet med detta direktiv (artikel 2.1.90).

Dessa begrepp kommer att behandlas i sitt sammanhang i avsnitt 22.5 om hur direktivbestämmelserna om samverkan med myndigheter i tredjeland ska införlivas med svensk rätt. Vi föreslår att samtliga begrepp utom begreppen dotterföretag inom unionen och relevant myndighet i tredjeland, definieras i den nya lagen.

5.12 Kapitaltäckningsrelaterade definitioner och kvalificerade skulder

Kommitténs förslag: Termen kapitalbas definieras genom en hänvisning till tillsynsförordningen.

Kärnprimärkapitalinstrument är kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artiklarna 28.1–4, 29.1–5 eller 31.1 i tillsynsförordningen.

Övriga primärkapitalinstrument definieras som kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artikel 52.1 i tillsynsförordningen.

Supplementärkapitalinstrument är kapitalinstrument och efterställda lån som uppfyller villkoren i artikel 63 i tillsynsförordningen.

Relevanta kapitalinstrument definieras som övriga primärkapitalinstrument och supplementärkapitalinstrument.

Det finns regler, särskilt i tillsynsförordningen men även kapitaltäckningsdirektivet, som ska säkerställa att institutens förlustabsorberande kapital, den s.k. kapitalbasen, är tillräckligt stort i förhållande till deras risker. I dessa rättsakter finns det exempelvis regler som grupperar dessa risker och anger hur instituten ska beräkna hur stor deras kapitalbas behöver vara i relation till respektive risk. Som vi återkommer till i det följande anger tillsynsförordningen också bl.a. vilken typ av instrument som kapitalbasen får bestå av.

Tillämpningen av de nämnda regelverken kommer att resultera i ett kapitalbaskrav som instituten ska uppfylla individuellt eller på gruppnivå (kapitalbaskravet).

Skälen för kommitténs förslag

Kapitalbasens olika beståndsdelar

I det föregående har vi nämnt att institutens förlustabsorberande kapital kallas för kapitalbas. För att kapitalbasen ska stärka institutens motståndskraft måste den bestå av kapital som är av tillräckligt bra kvalitet. Kapitalet får inte heller vara så lättflyktigt att det kan dras tillbaka när ett institut får problem och behöver det som bäst. I ett företag är normalt det bästa och minst lättflyktiga

kapitalet det bundna egna kapitalet, t.ex. aktiekapitalet i ett aktiebolag.

Kapitalbasen delas upp i primärkapital och supplementärkapital. Det primära kapitalet delas i sin tur in i kärnprimärkapital och övrigt primärkapital. Kärnprimärkapitalet är av bäst kvalitet och det supplementära kapitalet anses vara det sämsta av det som ingår i kapitalbasen. Man brukar också säga att det primära kapitalet utgör skydd i ”going concern”, dvs. mot att institutet fallerar, medan det supplementära kapitalet absorberar förluster i ”gone concern”, dvs. när institutet fallerar och avvecklas.

Kapitalbas

Med kapitalbas avser i resolutionsdirektivet detsamma som i artikel 4.1.118 i tillsynsförordningen (artikel 2.1.38 i resolutionsdirektivet). I tillsynsförordningen definieras kapitalbas som summan av primärkapital och supplementärkapital. Begreppet föreslås bli definierat genom en hänvisning till tillsynsförordningen.

Med kapitalbasen avses väldigt förenklat ett instituts primära och supplementära kapital. Kapitalbasens storlek beror dock även på andra omständigheter, som t.ex. vilka avdrag som ska göras från kapitalbasen. Kapitalbasens storlek är alltså inte identisk med summan av de poster som får ingå i det primära och supplementära kapitalet.

Krav på kapitalbas (kapitalbaskrav)

Begreppet krav på kapitalbas betyder enligt artikel 2.1.51 i resolutionsdirektivet de krav som anges i artiklarna 92–98 i tillsynsförordningen. Av dessa bestämmelser framgår hur det kapitalbaskrav som instituten ska uppfylla ska beräknas. Någon motsvarande bestämmelse behöver inte införas i den nya lagen.

Kärnprimärkapitalinstrument

I artikel 2.1.68 definieras kärnprimärkapitalinstrument som kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artiklarna 28.1–4, 29.1–29.5 eller 31.1 i tillsynsförordningen.

Kärnprimärkapitalet består för ett aktiebolag något förenklat av aktiekapital och annat eget kapital, (men inte preferensaktier). Termen kärnprimärkapitalinstrument syftar dock, enligt svenska förhållanden, på aktier i ett aktiebolag. För en kreditmarknadsförening och en medlemsbank består kärnprimärkapitalinstrumenten av medlemsinsatser.

Sparbankerna ger enligt svensk rätt inte ut några instrument som klassas som kärnprimärkapitalinstrument. Deras kärnprimärkapital består av annat eget kapital, såsom reservfonden.

Begreppet kärnprimärkapitalinstrument bör definieras genom en hänvisning till de angivna bestämmelserna i tillsynsförordningen.

Övriga primärkapitalinstrument

Övriga primärkapitalinstrument definieras som kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artikel 52.1 i tillsynsförordningen (artikel 2.1.69). Det övriga primärkapitalet består av kapitalinstrument – s.k. primärkapitaltillskott (eller hybridkapital) – och överkursfonder relaterade till sådana instrument.

De övriga primärkapitalinstrumenten är instrument som är efterställda det supplementära kapitalet i händelse av institutets insolvens. Redovisningsmässigt kan kapitalinstrument tas upp antingen som skulder eller som eget kapital. Instrumenten ska ha evig löptid och uppfylla ett ytterligare antal förutsättningar som framgår av tillsynsförordningen. Till de villkor som ska vara uppfyllda hör att de bestämmelser som reglerar instrumentet ska kräva att instrumentets kapitalbelopp permanent eller tillfälligt skrivs ned eller omvandlas till kärnprimärkapitalinstrument (t.ex. aktier) när institutets kärnprimärkapitalrelation understiger 5,125 procent eller den högre nivå som institutet bestämt eller någon annan utlösande händelse som anges i de bestämmelser som reglerar instrumentet.

Begreppet övriga primärkapitalinstrument bör definieras genom en hänvisning till de angivna bestämmelserna i tillsynsförordningen.

Supplementärkapitalinstrument

Supplementärkapitalinstrument definieras som kapitalinstrument eller efterställda lån som uppfyller villkoren i artikel 63 i tillsynsförordningen (artikel 2.1.73).

I det supplementära kapitalet ingår bl.a. efterställda kapitalinstrument eller efterställda lån som har en ursprunglig löptid på minst fem år och som uppfyller ytterligare ett antal förutsättningar. Dit hör bl.a. att de ska vara helt efterställda alla fordringar från prioriterade (non-subordinated) fordringsägare. Något krav på att instrumentet ska vara nedskrivnings- eller konverteringsbart finns dock inte. Även överkursfonder relaterade till sådana instrument ingår i supplementärkapitalet, liksom vissa i sammanhanget mindre intressanta poster.

Begreppet supplementärkapitalinstrument bör definieras genom en hänvisning till de angivna bestämmelserna i tillsynsförordningen.

Relevanta kapitalinstrument (tillämpliga kapitalinstrument)

I artikel 2.1.74 definieras tillämpliga kapitalinstrument som övriga primärkapitalinstrument och supplementärkapitalinstrument vid tillämpningen av avdelning IV, kapitel IV avsnitt 5 och avdelning IV kapitel V. En motsvarande definition bör tas in i svensk rätt. Vi använder dock termen relevanta kapitalinstrument.

Kvalificerade skulder

Kvalificerade skulder är sådana skulder och kapitalinstrument som inte räknas som kärnprimärkapitalinstrument, övriga primärkapitalinstrument eller supplementärkapitalinstrument för ett institut eller enhet som avses i artikel 1.1 b, c eller d och som inte är undantagna från tillämpningsområdet för skuldnedskrivningsverktyget enligt artikel 44.2. Den definitionen utvecklas närmare i avsnitt 15.5.

Kapitalrelationer

I direktivet används även begreppet kärnprimärkapitalrelation. Någon definition av detta begrepp finns dock inte i artikel 2.

Instituten får inte fritt välja mellan hur mycket kärnprimärkapital, övrigt primärkapital eller supplementärkapital de ska ha. Av artikel 92 i tillsynsförordningen framgår att ett institut alltid ska uppfylla ett kapitalbaskrav som uppgår till 8 procent av det sammanlagda riskvägda exponeringsbeloppet för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk. Av dessa 8 procent ska minst 4,5 procent vara kärnprimärkapital och det sammanlagda primära kapitalet (inklusive övrigt primärkapital) ska uppgå till minst 6 procent. Till detta kommer s.k. kapitalbuffertkrav som ska täckas enbart med kärnprimärkapital. Eftersom alla institut – med undantag för små och medelstora värdepappersföretag som får undantas om de inte utgör ett hot mot den finansiella stabiliteten – ska ha en kapitalkonserveringsbuffert, uppgår det totala kapitalkravet alltid minst till 10,5 procent av det sammanlagda riskvägda exponeringsbeloppet, av vilket kärnprimärkapitalet utgör 7 procent. Det totala kapitalkravet beror emellertid på vilka övriga kapitalbuffertkrav som ställs. Till detta kommer individuella krav som kan ställas inom ramen för den särskilda processen för översyn och utvärdering (dvs. pelare 2-kravet).

5.13 Statsstödsrelaterade definitioner

Kommitténs bedömning: Det behövs inte någon definition av extraordinärt offentligt finansiellt stöd.

Skälen för kommitténs bedömning

Bland annat om staten använder resolutionsreserven (se kapitel 21) för att ge stöd åt ett företag under resolution aktualiseras tillämpningen av statsstödsreglerna. Dessa regler kommer alltså att behöva beaktas när ett företag är i resolution. Det framgår också av flera bestämmelser i direktivet. Det finns också ett par definitioner med anknytning till statsstödsregelverket.

För det första definieras begreppet ”extraordinärt offentligt finansiellt stöd” som statligt stöd i den mening som avses i artikel

107.1 i EUF-fördraget, eller något annat offentligt finansiellt stöd på överstatlig nivå som skulle utgöra statligt stöd om det gavs på nationell nivå, vilket ges för att bevara eller återställa bärkraften, likviditeten eller solvensen hos ett institut eller en enhet som avses i artikel 1.1 b, c eller d eller en koncern vilken ett sådant institut eller en sådan enhet tillhör (artikel 2.1.28).

För det andra definieras unionens regler om statligt stöd som den ram som fastställs genom artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget samt förordningar och alla unionsrättsakter, inbegripet riktlinjer, meddelanden och tillkännagivanden, som utfärdats eller antagits med stöd av artikel 108.4 eller 109 i EUF-fördraget (artikel 2.1.53).

Vi beskriver bestämmelserna om statligt stöd närmare i kapitel 3. Här nöjer vi med att konstatera att det inte behövs någon definition av begreppen. De talar för sig själv i de sammanhang som de förekommer.

5.14 Insättningsgarantin och investerarskyddet

Kommitténs förslag: Kvalificerade insättningar är sådana insättningar som omfattas av insättningsgarantin. Garanterade insättningar är kvalificerade insättningar som inte överstiger den maximala ersättningsnivån för garantin, 100 000 euro.

Resolutionsdirektivet refererar på flera ställen till insättare enligt direktivet om insättningsgaranti och investerare enligt direktivet om investerarskydd. I detta avsnitt behandlas några definitioner med anknytning till dem.

Europaparlamentet och rådet har den 16 april 2014 antagit direktiv 2014/49/EU om insättningsgarantisystem (omarbetning). Detta direktiv har ännu inte införlivats med svensk rätt. Våra lagförslag måste därför avse den nuvarande lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. De nedan förslagna bestämmelserna kommer därför att behöva ses över i samband med införlivandet av 2014 års insättningsgarantidirektiv.

Skälen för kommitténs förslag

Insättningsgarantisystem

Med insättningsgarantisystem avses enligt artikel 2.1.72 i resolutionsdirektivet ett av en medlemsstat infört och officiellt godkänt system för garanti av insättningar enligt artikel 4 i 2014 års insättningsgarantisystem. Det kan vara antingen

- a) insättningsgarantisystem som regleras genom lagstiftning,
- b) insättningsgarantisystem som regleras genom avtal och är officiellt erkända som insättningsgarantisystem i enlighet med artikel 4.2, eller
- c) institutionella skyddssystem som är officiellt erkända som insättningsgarantisystem i enlighet med artikel 4.2.

Det svenska insättningsgarantisystemet är den insättningsgaranti som administreras av garantimyndigheten. Någon definition av insättningsgarantisystem föreslås dock inte i den nya lagen, eftersom det i Sverige bara finns ett system för insättningsgaranti.

Institutionellt skyddssystem

Som nämns kan ett institutionellt skyddssystem erkännas som insättningsgarantisystem. I artikel 2.1.8 definieras institutionellt skyddssystem som ett system som uppfyller kraven i artikel 113.7 i tillsynsförordningen. Det är samma definition som finns i 2014 års insättningsgarantidirektiv (artikel 2.1 b).

Det finns inte några institutionella skyddssystem i Sverige och begreppet används inte i lagen. Någon definition av begreppet behöver därför inte införas.

Skillnad mellan kvalificerade insättningar och garanterade insättningar

Direktivet skiljer mellan garanterade insättningar (artikel 2.1.94) och kvalificerade insättningar (artikel 2.1.95). Båda begreppen definieras genom en hänvisning till motsvarande definitioner i 2014 års insättningsgarantidirektiv (artiklarna 2.1.4 och 2.1.5 i insättningsgarantidirektivet).

Kvalificerade insättningar

Kvalificerade insättningar definieras som kvalificerade insättningar enligt definitionen i artikel 2.1 c i 2014 års insättningsgaranti-direktiv.

I insättningsgarantidirektivet definieras kvalificerade insättningar som insättningar som inte är undantagna från skydd i enlighet med artikel 5.

I artikel 5 anges att följande inte ska omfattas av återbetalning från ett insättningsgarantisystem:

- a) Insättningar som andra kreditinstitut har gjort i eget namn och för egen räkning, om inte annat följer av artikel 7.3 i direktivet.
- b) Kapitalbas enligt definitionen i artikel 4.1.118 i tillsynsförordningen.
- c) Insättningar som härrör från transaktioner i samband med vilka en brottmålsdom för tvättning av pengar har meddelats, enligt definitionen i artikel 1.2 i direktiv 2005/60/EG.
- d) Insättningar gjorda av finansiella institut enligt definitionen i artikel 4.1.26 i tillsynsförordningen.
- e) Insättningar gjorda av värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.1 i direktiv 2004/39/EG.
- f) Insättningar vars kontohavare aldrig har identifierats enligt artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG, när dessa blir indisponibla.
- g) Insättningar gjorda av sådana försäkringsföretag och återförsäkringsföretag som avses i artikel 13.1–13.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG.
- h) Insättningar gjorda av företag för kollektiva investeringar.
- i) Insättningar gjorda av pensionsfonder.
- j) Insättningar gjorda av offentliga myndigheter.
- k) Skuldebrev som kreditinstitut har ställt ut och skulder enligt egna accepter eller egna växlar.

Medlemsstaterna får dock säkerställa att följande omfattas upp till den garantinivå som fastställs i artikel 6.1:

- a) Innestående insättningar i små eller medelstora företags personliga pensionsförsäkringssystem eller tjänstepensionsplaner.
- b) Innestående insättningar från lokala myndigheter med en årsbudget på högst 500 000 euro.

Medlemsstater får vidare föreskriva att insättningar som i enlighet med nationell rätt endast får frigöras till förmån för kreditinstitutet eller ett annat institut som har insättningen för att betala av ett lån avseende fast egendom är uteslutna från återbetalning från ett insättningsgarantisystem.

Kvalificerade insättningar är alltså den typ av insättningar som får skydd av insättningsgarantidirektivet och de nationella bestämmelser som införlivar det direktivet. Om hela insättningen faktiskt skyddas beror dock på hur stor den är. Det maximala ersättningsbeloppet behandlas nedan under begreppet garanterade insättningar.

Begreppet kvalificerade insättningar behöver definieras i den nya lagen. 2014 års insättningsgarantidirektiv är dock ännu inte införlivat med svensk rätt. Vi kan därför inte luta oss mot den bestämmelse som införlivar det direktivet. Vi föreslår i stället att kvalificerade insättningar definieras som sådana insättningar som omfattas av insättningsgarantin.

Garanterade insättningar

Garanterade insättningar kan sägas vara en delmängd av de kvalificerade insättningarna. Om de kvalificerade insättningar är alla insättningar som får skydd av insättningsgarantin, är de garanterade insättningar kvalificerade insättningar som inte överstiger ersättningsnivån för garantin, 100 000 euro. En motsvarande definition av garanterade insättningar bör tas in i den nya lagen.

Insättare

Insättare definieras som en insättare enligt artikel 2.1.6 i 2014 års insättningsgarantidirektiv (artikel 2.1.104 i resolutionsdirektivet). I insättningsgarantidirektivet definieras insättare som kontohavaren eller, om det rör sig om ett gemensamt konto, var och en av de personer som är kontohavare.

Som har nämnts i det föregående har 2014 års insättningsgarantidirektiv ännu inte införlivats med svensk rätt. I avvaktan på att så sker bör begreppet insättare ges samma innebörd som i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti, nämligen den som har en insättning (dvs. tillgodohavande som avser inlåning på konto) i ett institut). Någon definition av insättare föreslås dock inte.

Investerare

Med en investerare avses detsamma som i artikel 1.4 Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG om system för ersättning till investerare. Där definieras investerare som, varje person som har anförtrott ett värdepappersföretag pengar eller instrument i samband med en investeringstjänst. Investerarskyddsdirektivet har införlivats i svensk rätt genom lagen (1999:158) om investerarskydd. Där definieras investerare som den som har anlitat ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag eller en svensk AIF-förvaltare för utförande av en investeringstjänst eller den för vars räkning tjänsten utförs.

Någon definition av investerare behövs inte.

5.15 Ledningsorgan och verkställande ledning

Kommitténs bedömning: De av resolutionsdirektivets bestämmelser som rör ledningsorgan och verkställande ledning syftar primärt på styrelsen respektive den verkställande direktören, men en bedömning får göras i varje enskilt fall. Det bör i varje särskilt fall anges om det är styrelsen eller styrelsen och verkställande direktören som omfattas av respektive bestämmelse.

Skälen för kommitténs bedömning

Begreppet ledningsorgan definieras i artikel 2.1.24 som ett ledningsorgan enligt definitionen i artikel 3.1.7 i kapitaltäckningsdirektivet. Där definieras ett ledningsorgan som ett instituts organ som utses enligt den nationella lagstiftningen och som har befogenhet att fastställa institutets strategi, mål och allmänna inriktning och som kontrollerar och övervakar ledningens beslutsfattande och de personer som i praktiken leder institutets verksamhet.

Den verkställande ledning definieras vidare som verkställande ledning enligt definitionen i artikel 3.1.9 i kapitaltäckningsdirektivet. Där definieras den verkställande ledningen som de fysiska personer som utövar verkställande funktioner vid ett institut och som är ansvariga och kan ställas till svars inför ledningsorganet för den dagliga ledningen av institutet.

Med ledningsorgan avses enligt svensk rätt primärt styrelsen. Den verkställande ledningen motsvarar enligt svensk rätt den verkställande direktören. Det är samma bedömning som regeringen har gjort i samband med införlivandet av kapitaltäckningsdirektivet (prop. 2013/14:228 s. 166 f). Där konstaterar emellertid regeringen också att kapitaltäckningsdirektivet är utformat för att tillämpas inom EU där det finns mycket skiftande bolagsrättsliga traditioner. Det innebär att bestämmelserna om ledningsorgan i vissa fall får anses ta sikte på såväl styrelsen som den verkställande direktören. I enlighet med svensk lagstiftningstradition bör det därför enligt regeringen i varje särskilt fall anges om det är styrelsen eller styrelsen och verkställande direktören som omfattas av respektive bestämmelse. Enligt regeringen avses likaså med styrelsen respektive verkställande direktör inte ersättare för dessa såvida inte det särskilt anges.

De ställningstagande som görs i prop. 2013/14:228 är relevanta även för de bedömningar som görs här. Även i detta betänkande bör det alltså i varje enskilt fall tas ställning till om begreppet ledningsorgan med beaktande av svenska förhållanden ska inkludera även den verkställande direktören. Begreppen styrelse och verkställande direktör bör användas i stället för termerna ledningsorgan och verkställande ledning.

5.16 Övriga definitioner

I det föregående har vi grupperat definitioner som hör ihop under gemensamma rubriker. Direktivet innehåller emellertid ytterligare ett antal definitioner som, i den mån de behöver analysera närmare, med fördel kan behandlas i sina sammanhang. I det följande anger vi vilka de är och i förekommande fall var de behandlas närmare.

Äganderättsinstrument (artikel 2.1.61), se kapitlen 12–16. .

Aktieägare (artikel 2.1.62).

Central motpart (artikel 2.1.64).

Derivat (artikel 2.1.65).

Bankdag (artikel 2.1.81), se kapitel 10.

Uppsägningsrätt (artikel 2.1.82), se kapitel 10.

Koncernfinansieringsarrangemang (artikel 2.1.91), se kapitel 21.

Rygg mot rygg transaktion (artikel 2.1.92).

Koncerninterna garantier (artikel 2.1.93).

Säkerställd obligation (artikel 2.1.96), se kapitlen 15 och 19.

Avtal om finansiell äganderättsöverföring (artikel 2.1.97), se kapitel 19.

Nettningsavtal (artikel 2.1.98), se kapitel 19.

Kvittningsavtal (artikel 2.1.99), se kapitel 19.

Finansiella avtal (artikel 2.1.100), se kapitel 24.

Mikroföretag samt små och medelstora företag (artikel 2.1.107), se kapitel 20.

Reglerad marknad (artikel 2.1.108).

6 Resolutionsändamålen

6.1 Inledning

De ändamål med resolution som direktivet innehåller finns i artikel 31. Ändamålen ska styra regelverkets utformning och tillämpning – t.ex. grunderna för att besluta om resolution och vilka resolutionsåtgärder som ska vidtas. I detta kapitel fokuserar kommittén framför allt på ändamålen i sig. Deras betydelse för utformningen och tillämpningen av specifika regler i direktivet återkommer vi till i senare delar av betänkandet när detta aktualiseras.

Utgångspunkten för kommitténs förslag till genomförande är att det grundläggande syftet med resolution, och regelverket för detta, är att rekonstruera eller avveckla verksamhet på ett sätt som inte leder till betydande störningar och avbrott i samhällsviktig verksamhet. I ett resolutionsregelverk kan dock andra aspekter också behöva beaktas i utformningen av regelverket och sedermera i tillämpningen av detta regelverk. Exempelvis påverkar regelverket via förväntningarna om framtida krishantering företagets risktagande och därmed också riskerna för att framtida kriser. Vidare så regleras finansiell verksamhet även för att skydda kunder och den typen av aspekter kan också, i viss utsträckning, behöva beaktas vid resolution.

6.2 Ändamålen med resolution

Kommitténs förslag: Ändamålen med resolution, och förbättringar för resolution, är att

1. motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet genom att bland annat säkerställa att kritiska verksamheter kan upprätthållas och förebygga spridning av negativa effekter i det finansiella systemet,

2. upprätthålla marknadsdisciplin,
3. skydda offentliga medel genom att minimera behovet av att förlita sig på statligt stöd,
4. skydda garanterade insättare och investerare som omfattas av investerarskyddet, och
5. skydda kundmedel och kundtillgångar.

Resolutionsdirektivet

De resolutions(ända)mål som räknas upp i artikel 31.2 första stycket är:

- a) Säkerställa att kritiska funktioner upprätthålls.
- b) Undvika betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten, i synnerhet genom att förebygga spridning av negativa effekter, även på marknadsinfrastruktur, och genom att upprätthålla marknadsdisciplin.
- c) Skydda offentliga medel genom att minimera behovet av att förlita sig på extraordinärt offentligt finansiellt stöd.
- e) Skydda insättare som omfattas av direktiv 2014/.../EU [DGS] och investerare som omfattas av direktiv 97/9/EG.
- f) Skydda kundmedel och kundtillgångar.

Enligt artikel 31.2 andra stycket ska resolutionsmyndigheten i strävandet att uppfylla ovan nämnda ändamål försöka att undvika värdeförstörelse och minimera rekonstruktionskostnaderna.

Enligt artikel 31.3 är, med förbehåll för olika bestämmelser i resolutionsdirektivet, resolutionsändamålen likvärdiga och resolutionsmyndigheten ska göra en lämplig avvägning mellan ändamålen beroende på arten och omständigheterna i varje enskilt fall.

De resolutionsändamål som direktivet räknar upp ska ha en central betydelse för utformningen och tillämpning av resolutionsförfarandet. För att besluta om resolution så är exempelvis en förutsättning att en avveckling av företaget genom konkurs eller likvidation inte skulle uppfylla resolutionsändamålen i samma utsträckning som resolution (artikel 32.5). När myndigheten inom ramen för förfarandet använder resolutionsverktygen och utövar

resolutionsbefogenheterna ska den välja de åtgärder som enligt myndighetens bedömning bäst uppfyller de ändamål som är relevanta beroende på omständigheterna i varje enskilt fall (artikel 31.1).

Av direktivet framgår vidare att om medlemsstaterna väljer att tilldela resolutionsmyndigheterna fler verktyg än de som framgår av direktivet ska de vara förenliga med bl.a. resolutionsändamålen (artikel 31.7). De finansieringsarrangemang som inrättas i en medlemsstat ska bara användas i enlighet med bl.a. resolutionsändamålen (artikel 91.1).

Skälen för kommitténs förslag

Utgångspunkten för kommitténs förslag till införlivande är att det grundläggande syftet med en resolutionsordning är att på ett ordnat sätt kunna rekonstruera eller avveckla företag utan att det finansiella systemets funktionsförmåga påverkas negativt. Med det menas att resolution ska kunna inledas, som ett alternativ till konkurs eller likvidation, om det behövs för att kunna motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet och genomföras på ett sätt som uppfyller detta ändamål.

Som framgår av förslaget till införlivande föreslår kommittén fler ändamål än att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet. Detta kommer sig av två skäl.

Ett skäl är att vi anser att det behövs för att införliva direktivet. Syftet med direktivet är att på europeisk nivå etablera gemensamma harmoniserade minimiregler för resolution med särskilt angivna ändamål. För att införliva direktivet måste ändamålen för förfarandet styra förfarandet även i svensk rätt. Enligt vår mening finns det också ett värde i att ligga nära direktivet. Det kommer nämligen sannolikt att underlätta för resolutionsmyndigheten att kommunicera och samarbeta med utländska myndigheter vid hanteringen av gränsöverskridande företagsgrupper (se exempelvis kapitel 22).

Ett annat skäl, som till viss del är en förklaring av direktivets innehåll, har att göra med vilken funktion ändamålen har i regelverket. Den ena funktionen är att ange ändamålen med resolutionsregelverket. De ska därför genomsyra utformningen av de konkreta bestämmelserna. Den andra funktionen är att ange de ändamål som resolutionsmyndigheten och andra berörda parter ska ta hänsyn till i sitt resolutionsförberedande arbete och vid användningen av de

maktbefogenheter som lagen innehåller. Ändamålen ska alltså även genomsyra utformningen av ett specifikt resolutionsförfarande. Ändamålen får i det senare avseendet en särskild betydelse i att vägleda resolutionsmyndigheten när det inte finns några tydliga bestämmelser eller anvisningar om vilka överväganden som ska ligga till grund för en åtgärd.

När det gäller ändamålen praktiska roll för ett specifikt resolutionsförfarande så bör det också uppmärksammas att direktivet skiljer på hur ändamålen beaktas vid beslutet om att försätta ett företag i resolution respektive i utformningen av ett resolutionsförfarande. Vi återkommer till detta i kapitel 7 respektive kapitel 8. Här räcker det att konstatera att enligt artikel 32 ska ett företag endast försättas i resolution om det är nödvändigt med hänsyn till något allmänintresse. Vad som kan utgöra allmänintresse fastslås av ändamålen. När väl resolution är inledd ska dock resolutionsmyndigheten utforma förfarandet, enligt artikel 31.1, på det sätt som, enligt myndighetens bedömning, bäst uppfyller de relevanta ändamålen förutsatt att resolutionen i sin helhet är nödvändig och proportionerlig med hänsyn till det hotade allmänintresset.

Kommitténs bedömning är att det troligtvis måste handla om ett hot mot det finansiella systemets stabilitet för att ett så pass ingripande agerande i enskildas rättigheter som resolution ska vara motiverat. Men genom direktivets konstruktion finns det möjligheter att inom ramen för resolution låta ändamålen avspegla också andra aspekter som samhället normalt fäster vikt vid. Därför beskriver ändamålen olika typer av samhällsintressen med kopplingar till finansiell verksamhet som är tydligt urskiljbara och som kan motivera olika åtgärder.

Kommittén vill också här påpeka att ändamålen inte utgör det enda som mer generellt ska styra utformningen av ett resolutionsförfarande enligt direktivet. Resolutionsmyndigheten ska också sträva efter att undvika onödig värdeförstörelse och minimera resolutionskostnaden. Den ska vidare göra en lämplig avvägning mellan ändamålen beroende på arten och omständigheterna i varje enskilt fall. Även dessa anvisningar till resolutionsmyndigheten bör framgå på ett lämpligt sätt. Eftersom dessa bestämmelser hänger nära samman med de åtgärder som ska vidtas i anslutning till resolution, behandlas dock bestämmelserna i kapitel 8.

Kommittén anser slutligen att för att ändamålen ska ges det genomslag som vi ovan angett bör de framgå av en uttrycklig

bestämmelse. I det följande går vi mer i detalj igenom innebörden av de olika ändamålen, hur dessa relaterar till direktivets innehåll samt hur de relaterar till regelverkets olika syften.

Motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet

Kommittén föreslår att ett ändamål med resolutionsregelverket ska vara att ”motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet”. Detta formulerar det grundläggande skälet till att resolution behövs som ett alternativ till konkurs eller likvidation. Följaktligen är det också detta ändamål som bör stå i fokus för såväl utformningen av lagens bestämmelser, beslutet om att försätta ett företag i resolution och hur resolutionen därefter bör utformas.

Själva formuleringen är i sak densamma som ändamålet i stödlagen.¹ I prop. 2008/09:61, s. 31, anger regeringen angående stödlagen:

Syftet med det stöd som lämnas ska vara att motverka systemrisk, dvs. riskerna för en allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige, eftersom sådana störningar kan antas få allvarliga samhällsekonomiska konsekvenser. Systemrisken avser risken för att det finansiella systemet utsätts för en omfattande störning som innebär att systemets funktionsförmåga allvarligt skadas. Denna risk kan också uttryckas som faran för att en plötslig och oväntad kris i ett eller flera finansiella företag ska utlösa en kedjereaktion, med allvarliga konsekvenser för hela eller centrala delar av det finansiella systemet som följd. Något sådant skulle omedelbart få allvarliga återverkningar för företag och hushåll.

Det förtjänar att påpekas att störningsbegreppet även används i direktivets definition av *systemkris* (artikel 2.1.30). Det ligger också i linje med EU:s statsstödsregler som exempelvis tillåter statligt stöd om det behövs för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi. Som en följd av det används störningsbegreppet också i artikel 32.4 (d) som anger att vissa former av statligt stöd inte ska betraktas som grund för fallissemang om det också krävs ”för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi”.

Med begreppet ”allvarlig störning” understryker vi att störningen som uppstår till följd av ett fallissemang måste vara av en

---

¹ I stödlagen anges motsvarande ändamål som ”motverka en risk för allvarlig störning i det finansiella systemet”. Eftersom uttrycket ”motverka en allvarlig störning” inkluderar att motverka riskerna för sådana är ingen skillnad i sak avsedd med denna omformulering.

viss omfattning. Störningar uppstår regelbundet i det finansiella systemet. En störning i det finansiella systemet behöver därför vara av en viss omfattning för att påverka systemets funktionsförmåga på ett sätt som riskerar att leda till finansiell instabilitet, det vill säga att det finansiella systemet inte kan upprätthålla sina grundläggande funktioner – betalningsförmedling, kapitalförsörjning och riskhantering. I vårt förslag särskiljer vi en störning av sådan omfattning genom att ange att den ska bedömas vara ”allvarlig” för att ett företag ska försättas i resolution.

Genom ändamålet ”att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet” föreslår vi alltså att direktivets ändamål (a) säkerställa att kritiska funktioner upprätthålls och (b) undvika betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten, inbegripet att förebygga spridning av negativa effekter och upprätthålla marknadsdisciplin ska uttryckas på ett annat sätt. När det gäller den andra satsen i b) föreslår vi att den blir ett separat ändamål (se nedan). Som diskuteras i kapitel 5 har vi valt att använda termen kritisk verksamhet i stället för kritisk funktion. Vi redogör närmast för bedömningen att det föreslagna ändamålet är konsistent med direktivets med avseende på de andra delarna.

En allvarlig störning kan uppstå genom att kritisk verksamhet upphör. Detta följer av vårt förslag till definition av kritisk verksamhet i kapitel 5 som lyder:

Med kritiska verksamheter menas tjänster som om de upphörde sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet.

Mer konkret kan ett företag anses bedriva kritisk verksamhet om den utgör en tillräcklig andel av någon av det finansiella systemets grundläggande funktioner, det vill säga betalningsförmedling, kapitalförsörjning och hantering av risk, eller om verksamheten är en förutsättning för att någon annan central del av det finansiella systemet ska fungera. Här kan vi konstatera att för att en verksamhet ska vara kritisk så ska den om den upphör, sannolikt leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet. Vi hänvisar till kapitel 7 för en utförligare diskussion kring begreppet kritisk verksamhet.

Ett annat sätt som en allvarlig störning kan uppstå är genom *spridningseffekter* eller, som det uttrycks i den citerade propositionen, kedjereaktioner. Behovet av att förhindra spridningseffekter kan bl.a. ses mot bakgrund av att även enskilda företag som inte bedriver kritisk verksamhet vid ett fallissemang eller en avveckling kan medföra problem som, via olika kanaler, snabbt

sprider sig vidare till andra finansiella företag och ger upphov till störningar i det finansiella systemet. Exempel på spridningskanaler är *finansiella kopplingar* som uppstår genom att de finansiella företagen har fordringar på varandra, *otillräcklig information* som innebär att insättares och andra finansiärers beteenden i hög grad styrs av förtroende och om dessa tappar förtroendet kan det medföra att de drar tillbaka sin finansiering från företaget, samt *negativa pris-spiraler* till följd av snabba och stora försäljningar av finansiella tillgångar. Vi hänvisar till kapitel 2 för en mer utförlig beskrivning av dessa spridningskanaler.

Hur allvarliga störningar till följd av sådana spridningseffekter blir beror bl.a. på det fallerande företagens roll i det finansiella systemet och situationen i det finansiella systemet och ekonomin i stort. Här räcker det med att konstatera att spridningseffekter genom en eller flera av dessa kanaler kan leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet. Självklart kan även företag som bedriver kritisk verksamhet ge upphov till spridningseffekter utöver de som relaterar direkt till den kritiska verksamheten.

Såväl kritisk verksamhet som spridningseffekter kan alltså leda till allvarliga störningar. Vårt förslag till formulering av ändamål har därför samma innebörd som ändamålen om att upprätthålla kritiska funktioner och förebygga spridningseffekter i direktivet. Kommittén anser dock att det är lämpligt att i lag peka ut dessa som viktiga exempel på att motverka allvarliga störningar. Detta eftersom de konsekvenser som resolutionsmyndigheten vill undvika har bäring på vilka åtgärder som är lämpliga att vidta i ett resolutionsförfarande. Därför är det också viktigt att resolutionsmyndigheten identifierar eventuella spridningseffekter utöver dem som kan uppstå via kritisk verksamhet om myndigheten har identifierat sådana.

Kommittén vill dock framhålla att en konsekvens av vårt förslag till formulering är att resolution kommer att kunna motiveras med att det är nödvändigt och proportionerligt för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet. Detta följer av att ändamålet är att ”motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet”. Ett genomförande av direktivet som inneburit att kritisk verksamhet och spridningseffekter hade varit separata ändamål hade tvingat resolutionsmyndigheten att motivera ett resolutionsbeslut med att peka ut att resolution inleds för att upprätthålla kritisk verksamhet och/eller förebygga spridningseffekter.

Vidare anser kommittén att det inte behöver framgå i lag att spridningseffekterna ska inkludera sådana som ett fallissemang kan ge upphov till via finansiella infrastrukturer. Att beakta konsekvenserna av ett fallissemang med hänsyn till relevanta finansiella infrastrukturer är en central del av bedömningen av spridningseffekter och som dessutom är etablerad praxis i denna typ av bedömningar.

Som nämnts anser kommittén att detta ändamål uttrycker det grundläggande skälet till att en särskild resolutionsordning behövs för att hantera fallerande finansiella företag. Följaktligen bör detta ändamål också vara i fokus för de syften som förfarandet har.

Kommittén bedömer vidare att det är högst troligt att det endast är detta ändamål, av alla ändamål som vi föreslår, som kan motivera att resolution inleds. Den tröskel som finns i direktivet för att resolution ska kunna inledas är att det finns en tillräcklig samhällsnytta av att undvika en konkurs eller likvidation och att denna samhällsnytta står i proportion mot effekterna av ingripandet för enskilda (se kapitel 7). Samhällsnyttan av att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet är betydande. Om detta inte görs så kommer det finansiella systemet att bli instabilt, det vill säga att de grundläggande funktionerna som är nödvändiga för en fungerande ekonomi kommer att påverkas negativt, eller till och med upphöra, med omfattande samhällsekonomiska kostnader som följd. Eftersom samhällsnyttan är så pass stor, motiverar det även betydande ingrepp i privat egendom som kontrolltagande eller tvångsförsäljning av aktier. Även om kommitténs bedömning är att resolution endast kommer att inledas om det behövs för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet hindrar inte det att det kan finnas skäl att dessutom återropa något av de andra ändamålen vid ett beslut om att försätta ett företag i resolution.

Upprätthålla marknadsdisciplin

Den finansiella stabiliteten kan uppnås på olika sätt. Under den senaste finansiella krisen gav flera länder exempelvis statligt stöd för att rädda systemviktiga företag på förmånliga villkor för borgenärer och ibland även ägare. Förväntningar om att staten på förmånliga villkor ska rädda vissa fallerande företag och därigenom också skydda ägare och långivare från konsekvenserna av sitt risktagande kan leda till att dessa företag kan ta högre risker och hålla

mindre kapital än andra företag samtidigt som de kan finansiera sig till en lägre kostnad. Detta bidrar till högre risker för den finansiella stabiliteten på sikt och minskad effektivitet i det finansiella systemet genom att snedvrider konkurrensen. Därför är det viktigt att ett resolutionsregelverk innehåller bestämmelser som gör att ägare och borgenärer kan påföras förluster även om hela eller delar av det fallerade företaget fortlever. Av detta skäl måste resolution, så långt som det är möjligt med hänsyn till den finansiella stabiliteten, genomföras på ett sätt som upprätthåller marknadsdisciplinen, det vill säga undviker att skydda ägare och borgenärer från konsekvenserna av deras risktagande. Därför anser kommittén att det är lämpligt att i lag ange upprätthålla marknadsdisciplinen som ett separat ändamål.

Som framgår ovan är detta ändamål av betydelse för utformningen av bestämmelserna och för genomförandet av resolution. Det kan dock inte, *på egen hand*, räcka som grund för att inleda resolution. En konkurs eller likvidation är ju det enklaste och sannolikt bästa sättet för att upprätthålla marknadsdisciplin så resolution är för det ändamålet (som bäst) överflödigt. Däremot blir ändamålet relevant i kombination med en resolution som innebär att ägare och borgenärer hanteras annorlunda än vid konkurs eller likvidation.

Även om ändamålet om att värna finansiella stabiliteten är i fokus kan resolutionsmyndigheten behöva göra avvägningar mellan att värna finansiell stabilitet och skapa förutsättningar för ett stabilt och effektivt finansiellt system på sikt. Om exempelvis resolutionsmyndigheten skriver ned ett företags skulder för att stärka dess kapital situation, kan det ske till en nivå där borgenärer bär de förluster som de skulle burit vid en konkurs. Genom att borgenärer får samma ekonomiska utfall som vid konkurs kan man säga att ändamålet om att upprätthålla marknadsdisciplinen uppnås. Men eftersom långivarna i många fall är andra finansiella företag kan en alltför långtgående skuldnedskrivning ge upphov till betydande spridningseffekter. Myndigheten kan alltså på marginalen behöva väga hur mycket negativa spridningseffekter den anser behöver förebyggas och i vilken utsträckning som marknadsdisciplinen behöver upprätthållas. Denna avvägning bör sedan styra hur åtgärderna utformas för att uppnå det samhällsekonomiskt bästa resultatet.

Det bör också i sammanhanget nämnas att risken för framtida kriser generellt kan begränsas genom effektiv tillsyn. Eftersom kriser närmast undantagslöst är förknippade med kostnader, är det

bättre att undvika dem. Att se dem som möjligheter att inskräpa marknadsdisciplin kan visa sig kostsamt, i vart fall om det är fråga om systemkriser.

Skydda offentliga medel genom att minimera behovet av att förlita sig på statligt stöd

Det tredje ändamålet som räknas upp i direktivet är att skydda offentliga medel genom att minimera behovet av att förlita sig på extraordinärt offentligt finansiellt stöd, dvs. stöd som ges av staten i syfte att bevara eller upprätthålla ett företags livskraft, likviditet eller soliditet (statligt stöd). Vissa former av statligt stöd är tillåtet om stödet krävs för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi (se artikel 32.4 d).

Även detta ändamål bör införlivas med svensk rätt genom att det framgår att ett av ändamålen med regleringen ska vara att skydda offentliga medel genom att minimera behovet av att förlita sig på statligt stöd i en krissituation. Det är viktigt att påpeka att bestämmelsen inte utesluter sådant stöd. Däremot finns det i statsstödsreglerna och i andra delar av resolutionsdirektivet särskilda krav på under vilka omständigheter och på vilka villkor sådant stöd får ges (se exv. avsnitt 3.15). Mot denna bakgrund anser vi att detta ändamål inte i så hög grad syftar till att vägleda resolutionsmyndigheten i genomförandet av resolutionen i ett enskilt fall.

Ändamålet kommer dock till uttryck i utformningen av regelverket. Ett exempel på detta är de krav på bördefördelning som finns vid tillämpningen av skuldnedskrivningsverktyget, vilka syftar till att säkerställa att det i första hand är företaget under resolution självt, dess ägare och borgenärer som ska bära kostnaderna vid en resolution. Offentliga medel ska endast användas när ägarnas och borgenärernas bidrag i något avseende inte räcker till. Syftet med ändamålet är med andra ord att säkerställa att offentliga medel används som en *sista* utväg och att företag och resolutionsmyndigheter i det resolutionsförberedande arbetet, t.ex. vid upprättandet av resolutionsplaner, inte ska förlita sig mer än nödvändigt på att statligt stöd ska användas. De ska dessutom arbeta aktivt för att minska behovet av offentliga medel i händelse av ett fallissemang. Genom att minska sannolikheten för att offentliga medel kommer att användas så skyddas också dessa. Detta ändamål är också relaterat till ändamålet om att upprätthålla marknadsdisciplin genom att bidra

till att öka trovärdigheten i att ägare och borgenärer kommer att påföras förluster. Det är inte troligt att ändamålet om att skydda offentliga medel kommer att på egen hand kunna åberopas för att inleda resolution. Detta ändamål handlar ju i första hand om utformningen av bestämmelserna och om vad som ska beaktas i det resolutionsförberedande arbetet.

Skydda insättare

Enligt direktivet är skyddet för insättare som omfattas av insättningsgarantidirektivet 94/19/EG ett resolutionsändamål.

Den svenska insättningsgarantin garanterar insättningar i en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag upp till motsvarande 100 000 euro per kund.² Insättningsgarantin inträder vid ett instituts betalningsoförmåga, vilken kan komma till uttryck antingen i form av ett beslut från Finansinspektionen eller genom att institutet går i konkurs. Ersättningen ska betalas ut inom 20 arbetsdagar, vilket gradvis ska minska till sju dagar, från det att betalningsoförmågan inträtt (se även avsnitt 3.14.4).

Genom att insättningsgarantin skyddar insättare från förmögenhetsförluster (upp till den garanterade nivån) så är behovet ur samhällets perspektiv av att ytterligare skydda insättare litet. På nytt är det således svårt att se detta ändamål som ett självständigt skäl att inleda resolution.

Det är dock av värde för insättare att ha obruten tillgång till insättningar och betalningstransaktioner. Enligt skäl 5 i direktivet bör resolutionsverktygen möjliggöra för resolutionsmyndigheten att ge garanterade insättare obruten tillgång till insättningar och betaltjänster. Som regel torde även en fungerande insättningsgaranti med korta utbetalningstider leda till att insättarna avskärs från möjligheten att göra betalningar under den tid som det tar att skapa en ny bankrelation och få tillgång till nya betalningsinstrument. Resolutionsregelverket kan i den situationen förbättra konsumentskyddet för insättarna genom att inte bara ge dem ett förmögenhetsskydd utan även ett likviditetsskydd. Signalvärdet av att förfarandet uttryckligen skyddar insättarna ska inte heller underskattas, eftersom resolution ur insättarnas perspektiv bör vara förtroendeskapande.

---

² Garantin bidrar även till finansiell stabilitet genom att öka kundernas förtroende för de företag som omfattas av garantin.

Skyddet för insättarna kan alltså både vara ett ändamål i sig och ett led i att upprätthålla insättarnas förtroende för inlåningsföretag generellt och därigenom också ett led i att förebygga spridningseffekter och upprätthålla kritiska verksamheter. Dessa kriterier har nära samband, men som har nämnts i det föregående kan det vara påkallat med olika åtgärder i olika situationer.

Detta ändamål kommer till uttryck på flera ställen i utformningen av bestämmelserna. Garanterade insättningar är exempelvis undantagna från att bli nedskrivna (de ersätts då av medel från insättningsgarantin) och resolutionsmyndigheten får inte heller lov att tillfälligt förhindra garanterade insättare att göra uttag genom tillämpning av reglerna i artikel 69 om att skjuta på fullgörandet av vissa åtaganden.

Kommitténs bedömning är att det, med beaktande av insättningsgarantin, inte kan vara proportionerligt att inleda resolution endast för att skydda insättare. Ändamålet kan däremot exempelvis bli relevant då resolutionsmyndigheten har bestämt att överföra kritisk verksamhet till ett annat företag. Om garanterade insättningar inte av andra skäl är en del av denna verksamhet kan det finnas skäl att ändå föra över även dessa för att därigenom ge insättarna en obruten tillgång till sina medel och till betaltjänster. Därigenom kan man undvika kostnaderna med att infria insättningsgarantin samtidigt som ingripandet i sig inte behöver bli oproportionerligt för ägare och borgenärer. Även om en sådan åtgärd delvis kan motiveras av andra mål och principer som exempelvis att minimera resolutionskostnader, framstår det som mer adekvat att resolutionsmyndigheten uttryckligen kan hänvisa till ändamålet om att skydda garanterade insättare.

Skydda investerare, kundmedel och kundtillgångar

Enligt direktivet är det också ett ändamål att skydda investerare som omfattas av direktiv 97/9/EG, det vill säga investerarskyddet (se även avsnitt 3.14.5). Ett annat av direktivets ändamål är att skydda kundmedel och kundtillgångar. Dessa båda ändamål är likartade då de båda avser tillgångar som ägs av kunderna och som endast förvaras av företaget, vilket innebär att de inte heller ska ingå i ett konkursbo. Om kunderna skulle få avbrott i sin möjlighet att disponera dessa tillgångar så kan det både leda till problem för den enskilda kunden och ge upphov till spridningseffekter.

Investerarskyddet omfattar värdepapper som ett företag förvarar för en kunds räkning och medel med redovisningsskyldighet som mottas i samband med att en investeringstjänst utförs, t.ex. utförande av order såsom köp eller försäljning av finansiella instrument och förvaring av värdepapper. Medel som mottagits med redovisningsskyldighet ska hållas avskilda från företagets egna medel och omfattas av separationsrätt, dvs. dessa ska inte vara en del av konkursboets tillgångar vid en konkurs eftersom dessa tillhör kunden och inte det fallerade företaget. Skyddet gäller även fondandelar som är förvaltarregistrerade.

Syftet med investerarskyddet är att skydda kunder som inte kan få ut de värdepapper eller pengar som företaget hanterat eller tagit emot för deras räkning. En sådan situation kan uppstå på grund av både slarv (t.ex. att kundens pengar sammanblandas med företagets pengar av misstag) eller brottslighet. Investerarskyddet omfattar inte pengar som har insatts på konto (dessa skyddas istället genom insättningsgarantin upp till den garanterade nivån). Ersättningen till en investerare får – tillsammans med eventuell utdelning i företagets konkurs, ersättning genom företagets ansvarsförsäkring och skadestånd – uppgå till maximalt 250 000 kronor för varje företag som omfattas av reglerna. Utbetalning enligt investerarskyddet ska ske senast 14 dagar efter det att ersättningsrätten fastställts, vilket dock kan ta betydande tid, särskilt vid komplicerade konkurser.

Investerarskyddet är alltså i första hand ett skydd mot slarv och oegentligheter och det ger inget skydd mot att investerare tillfälligt förlorar möjligheten att disponera sina värdepapper i en konkurs. Om ett företag som erbjuder värdepappersförvaring går i konkurs, kan kundernas tillgång till sina värdepapper frysas i avvaktan på att äganderätten till dessa fastställts. Detta kan skapa problem för kunderna, särskilt om dessa behöver t.ex. sälja eller pantsätta värdepapperen. Detsamma gäller om kunderna i sin tur innehar värdepapperen för någon annans räkning och denne behöver disponera över dessa. Eftersom värdepapper ofta lånas ut i långa kedjor, kan många kunder snabbt drabbas av en konkurs.

För att undvika att kunderna drabbas av avbrott kan det därför finnas skäl att inom ett resolutionsförfarande överföra värdepappersdepåer till andra företag. I likhet med vad vi anfört rörande insättare, kan en sådan åtgärd i första hand bli aktuell i samband med att en överföring av tillgångar och skulder ska ske av något annat skäl, t.ex. för att upprätthålla kritisk verksamhet. Vi kan också konstatera att detta ändamål kommer till uttryck i utform-

ningen av direktivets bestämmelser. Resolutionsmyndigheten får inte lov att tillfälligt frysa tillgången till värdepapper och medel som omfattas av investerarskyddet vid en tillämpning av artikel 69.

Även frysning av andra kundtillgångar och medel än de som omfattas av investerarskyddet såsom betalningsmedel kan innebära stora problem för kunderna.³ Investerarskyddet ger därvidlag inget skydd. Eftersom ändamålet att skydda kundtillgångar och kundmedel avser kontanter eller andra tillgångar vilka i likhet med de medel som omfattas av investerarskyddet också omfattas av redovisningsskyldighet, men som däremot inte omfattas av investerarskyddet, är dessa ändamål nära relaterade när det gäller varför och i vilken omfattning som tillgångarna är skyddsvärda. I princip kan skyddet för kundernas tillgångar och medel, oavsett om dessa omfattas av investerarskyddet eller ej, sägas utgöra tydligt identifierbara omständigheter som syftar till att säkerställa att kunderna får tillgång till medel eller värdepapper i linje med befintlig reglering rörande detta. Hur dessa hanteras i resolutionsregelverket kan påverka förtroendet för viktiga tjänster. Det är därför inte orimligt att resolutionsmyndigheten även ska ta hänsyn till dessa aspekter. Detta kan också i viss utsträckning även bidra till ett stabilt och effektivt finansiellt system. Vi föreslår därför att även ändamålet skydda kundmedel och kundtillgångar ska anges i den svenska lagstiftningen. Vi kan dock konstatera att kundmedel med redovisningsskyldighet som inte omfattas av investerarskyddet får resolutionsmyndigheten däremot tillfälligt frysa vid en tillämpning av artikel 69.

Dessa ändamål, precis som ändamålet att skydda garanterade insättare, kan få genomslag i utformningen av resolutionen i ett enskilt fall, men inte på egen hand motivera att ett företag försätts i resolution. De åtgärder som behöver vidtas för att hantera dessa problem är delvis av annan karaktär än de åtgärder som kan behöva vidtas för att motverka störningar i det finansiella systemet. Av detta följer att det är rimligt att peka ut skyddet av investerare, kundmedel och kundtillgångar som ett separat ändamål som ska beaktas. Även i detta fall är signalvärdet viktigt.

---

³ Det bör i sammanhanget noteras att i den mån de problem som nu beskrivits medför spridningsrisker till andra finansiella företag bör resolutionsåtgärder många gånger kunna motiveras med stöd av syftet att bevara finansiell stabilitet. Den praktiska effekten kan då bli att ett kundskydd uppkommer, även om detta i sig inte var syftet med åtgärden.

7 Förutsättningar för beslut om resolution

7.1 Inledning

I detta kapitel beskriver vi vilka förutsättningar som ska gälla för att besluta om resolution. Resolution handlar om att rekonstruera eller avveckla verksamhet på ett sätt som bättre uppfyller resolutionsändamålen än vad som hade varit fallet om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation. Övergripande kan man därför säga att förutsättningarna för att inleda resolution måste säkerställa att det endast inleds som en sista utväg när andra alternativ är uttömda och endast när det är motiverat utifrån det allmännas intresse. Att i stället avveckla företaget på vanligt sätt genom konkurs eller likvidation bör alltid vara ett alternativ som analyseras.

Kapitlet är disponerat enligt följande. Först föreslås ett införlivande av direktivets artikel 32 som anger förutsättningarna för att försätta ett kreditinstitut eller värdepappersföretag (institut) i resolution. Därefter föreslås ett införlivande av artikel 82 som innehåller bestämmelser rörande beslutet om att försätta ett institut i resolution. Direktivet medger även att andra typer av företag än institut, men som ingår i samma koncern som ett institut, ska kunna försättas i resolution. Förutsättningarna för ett sådant beslut finns i artikel 33, som vi behandlar i avsnitt 7.4. Efter det föreslår vi hur bestämmelserna om den gränsöverskridande processen i artikel 91 ska införlivas. Kapitlet avslutas med de underrättelsekrav som åläggs företaget, Finansinspektionen och resolutionsmyndigheten i samband med ett beslut om att inleda resolution eller vid beslut om att vidta resolutionsåtgärder.

7.2 Förutsättningar för resolution

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten ska besluta att försätta ett institut i resolution om samtliga följande förutsättningar är uppfyllda: (1) institutet fallerar eller kommer sannolikt att falla, (2) alternativa åtgärder kan inte inom rimlig tid förhindra att institutet fallerar och (3) en resolutionsåtgärd är nödvändig med hänsyn till det allmännas intresse.

Ett institut ska anses falla om en eller flera av följande omständigheter föreligger: (a) institutet överträder sina skyldigheter på ett sätt som kan medföra att tillståndet återkallas, (b) institutets tillgångar underskrider dess skulder, (c) institutet inte kan fullgöra sina skulder i takt med att de förfaller till betalning, eller (d) institutet behöver statligt stöd, med vissa undantag.

Det ska anses sannolikt att ett institut kommer att falla i de fall det på objektiva grunder kan fastställas att institut i en nära framtid kommer att befinna sig i en situation som avses i (a)–(c).

Tillsynsmyndigheten ska, på eget initiativ eller på begäran av resolutionsmyndigheten, efter samråd med Regeringskansliet (Finansdepartementet), resolutionsmyndigheten och Riksbanken, bedöma om ett institut fallerar eller sannolikt kommer att falla samt om alternativa åtgärder inom rimlig tid kan förhindra att institutet fallerar.

Resolutionsmyndigheten ska, efter samråd med Regeringskansliet (Finansdepartementet), tillsynsmyndigheten och Riksbanken, bedöma om det är nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse att försätta ett institut i resolution.

Resolution ska anses nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse om det är nödvändigt för att uppnå ett eller flera av resolutionsändamålen, är proportionerligt i förhållande till dessa och en avveckling av företaget genom konkurs eller likvidation inte skulle uppnå ändamålen i samma omfattning.

Resolutionsdirektivet

Förutsättningarna för att inleda ett resolutionsförfarande beskrivs i direktivets artikel 32. I artikel 32.1 anges att medlemsstaterna ska säkerställa att resolutionsmyndigheten ska vidta en resolutionsåtgärd.

gärd mot ett institut om samtliga av följande villkor föreligger: (a) Behörig myndighet fastställer, efter samråd med resolutionsmyndigheten, att institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera. (b) Det finns med beaktande av tidsaspekten och andra relevanta omständigheter, inga rimliga utsikter att några alternativa åtgärder från privata sektorn, inbegripet åtgärder för institutionella garanti-system eller tillsynsåtgärder, inbegripet åtgärder för tidigt ingripande eller nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument som vidtas gentemot institutet inom rimlig tid skulle kunna förhindra att institutet fallerar. (c) En resolutionsåtgärd är nödvändig med hänsyn till det allmänna intresset. En resolutionsåtgärd ska, enligt artikel 32.5, anses vara i allmänhetens intresse om den är nödvändig för att uppfylla och står i proportion till ett eller flera av de resolutionsändamål som anges i artikel 31 och en avveckling av institutet enligt normala insolvensförfaranden inte skulle uppfylla dessa resolutionsändamål i samma utsträckning.

Angående (a) medger direktivet även att bedömningen om ett institut fallerar eller sannolikt fallerar kan göras av resolutionsmyndigheten, efter samråd med tillsynsmyndigheten, förutsatt att resolutionsmyndigheten har de nödvändiga verktygen för att göra en sådan bedömning.

I artikel 32.3 framgår uttryckligen att en tidigare vidtagen åtgärd för tidigt ingripande i enlighet med artikel 27 inte är ett villkor för att vidta resolutionsåtgärder.

I artikel 32.4 anges närmare förutsättningar för när ett institut ska anses fallera eller sannolikt kommer att fallera. Dessa är: (a) Att institutet inte uppfyller, eller det föreligger objektiva faktorer till stöd för fastställandet av att institutet inom den närmaste framtiden inte kommer att kunna uppfylla kraven för fortsatt auktorisation på ett sådant sätt att det kan föranleda de behöriga myndigheterna att dra in auktorisationen bland annat, men inte enbart, på grund av att institutet har drabbats eller sannolikt kommer att drabbas av förluster som kommer att förbruka hela eller ett betydande belopp av dess egna kapital. (b) Institutets tillgångar underskrider eller det finns objektiva faktorer till stöd för fastställandet av att institutets tillgångar inom den närmaste framtiden kommer att underskrida dess skulder. (c) Institutet kan inte eller det finns objektiva faktorer till stöd för att fastställa att institutet inom den närmaste framtiden inte kommer att kunna betala sina skulder när de förfaller till betalning. (d) Extraordinärt offentligt finansiellt stöd krävs, utom när det extraordinära offentliga finansiella stödet

är till för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi och för att den finansiella stabiliteten ska kunna bevaras och antas någon av i direktivet specificerade former (se nedan).

Eba ska utfärda riktlinjer om den typ av tester, granskningar eller genomgångar som kan leda till stödåtgärder som är undantagna från (d) och för att främja konvergensen i tillsyns- och resolutionsmetoder beträffande tolkningen av de olika omständigheter under vilka ett institut ska anses fallera eller sannolikt komma att fallera.

Skälen för kommitténs förslag

Direktivet anger tre grundförutsättningar för resolution. De två första grundförutsättningarna är att institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera respektive att alternativa åtgärder inte kan förhindra att institutet fallerar inom rimlig tid. Dessa två grundförutsättningar syftar till att säkerställa att institutets problem är av en så allvarlig art att det kommer att bli föremål för konkurs eller likvidation och att inga andra alternativ än resolution står till buds för att undvika detta. Den tredje grundförutsättningen syftar till att säkerställa att resolution, inbegripet en eller flera resolutionsåtgärder, är nödvändigt för att uppfylla ett viktigt allmänintresse på ett sätt som inte kan uppnås genom konkurs eller likvidation samt att detta ingripande står i rimlig proportion till detta intresse.

Det är kommitténs bedömning att dessa grundförutsättningar behöver framgå av svensk lag. I det följande diskuterar vi mer i detalj dessa grundförutsättningar för resolution.

Innebörden av fallissemangsgrunderna

Att ett institut, eller ett koncernföretag, fallerar eller sannolikt kommer att fallera får sitt innehåll genom att direktivet anger ett antal grunder som ska anses utgöra fallissemang. Nedan diskuteras var och en av dessa grunder ur ett svenskt perspektiv.

Tillståndsåterkallelse: Den första fallissemangsgrunden avser omständigheter då ett institut inte uppfyller kraven för fortsatt tillstånd att bedriva rörelse. Direktivet nämner särskilt den omständigheten att ett institut har, eller sannolikt kommer att, drabbas av förluster som medför att allt eller merparten av institutets egna

kapital förbrukas. Av textens utformning att döma avses ett brett tillämpningsområde. Det kan dock noteras att alla företag som kan försättas i resolution inte behöver omfattas av tillståndsplikt. I sådant fall har denna fallissemangsgrund ingen bäring på dessa företag annat än genom att ett institut i samma koncern kan försättas i resolution på denna grund och detta är i sig en förutsättning för att även andra koncernföretag ska kunna försättas i resolution.

Enligt svensk rätt kan Finansinspektionen återkalla ett kreditinstituts tillstånd vid allvarlig överträdelse av författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet (15 kap. 1 § LBF). Bestämmelsen är avsedd att täcka alla överträdelser av bestämmelser som reglerar instituts verksamhet med undantag av ett par specialreglerade fall (se nedan angående 15 kap. 2–3 §§).

Bestämmelsen om soliditet och likviditet i 6 kap. 1 § LBF är central och innebär att ett instituts rörelse ska bedrivas på ett sådant sätt att dess förmåga att fullgöra förpliktelser inte äventyras. Av bestämmelsen följer alltså en skyldighet för en bank att dels anpassa storleken och risknivån i rörelsen efter kapitalstyrkan (soliditet), dels upprätthålla en tillräcklig likviditet, dvs. att sörja för en god betalningsförmåga på både lång och kort sikt. Bestämmelsen utgör en rambestämmelse vars närmare innebörd framgår av mer detaljerade bestämmelser i andra författningar, t.ex. kapitaltäckningsreglerna.

Andra grunder för ingripande avser institutens riskhantering (6 kap. 2 § LBF), genomlysning vad gäller hur rörelsen drivs och organiseras (6 kap. 3 § LBF) och sundhet (6 kap. 4 §). Ett par specialreglerade fall av överträdelser som kan föranleda att tillståndet återkallas avser de fall då en styrelseledamot eller verkställande direktör för ett kreditinstitut inte uppfyller lämplighetskraven (15 kap. 2 § LBF) samt kreditinstitut som av olika anledningar inte längre driver rörelse (15 kap. 3 § LBF).

Om tillståndet återkallas för ett bankaktiebolag, en medlemsbank eller en sparbank, ska banken gå i likvidation. Avvecklingen kommer då att ske under ledning av en likvidator enligt de associationsrättsliga bestämmelserna. Till skillnad från banker behöver ett kreditmarknadsföretag inte gå i likvidation när dess tillstånd har återkallats. Ett kreditmarknadsföretag får i stället, förutsatt att det inte är på obestånd, sköta avvecklingen av den tillståndspliktiga verksamheten själv.

Att tillståndsåterkallelse behöver vara en fallissemangsgrund beror på två aspekter. Det ena skälet är att en återkallelse kan bero på att institutet har djupgående finansiella problem som gör att det inte klarar av att uppfylla auktorisationsvillkoren. I en sådan situation är det uppenbart att institutet behöver vidta åtgärder för att komma till rätta med sina finansiella problem och förbättra sin soliditet, likviditet och lönsamhet. Det kan då inte uteslutas att, om inga alternativa åtgärder är tillgängliga, resolution behöver genomföras för att komma till rätta med problemen på ett ordnat sätt.

Det andra skälet är att en tillståndsåterkallelse riskerar att starta en oordnad process och därigenom ge upphov till spridningseffekter som är oförenliga med uppnåendet av något resolutionsändamål. Detta kan alltså vara fallet även om institutet i grunden är finansiellt sunt och även om det, åtminstone initialt, inte finns företagsekonomiska skäl för omfattande rekonstruktion eller avveckling.

Det är angeläget att myndigheterna ges möjlighet att vidta resolutionsåtgärder när det behövs. Eftersom en tillståndsåterkallelse i sig kan utgöra en risk för en allvarlig störning i det finansiella systemet, bör myndigheten kunna ingripa när det finns grund för återkallelse oavsett om företaget har långtgående finansiella problem eller inte. Utan ett trovärdigt alternativ till återkallelse finns risk för att Finansinspektionen inte har tillräckligt med ingripandemöjligheter. Därför anser vi att en tillståndsåterkallelse, oavsett typen av regelöverträdelse, ska utgöra en fallissemangsgrund. En konsekvens av detta är alltså att resolution inte bara utgör ett alternativ till konkurs (och företagsrekonstruktion) utan också är ett alternativt förfarande till likvidation eller egen avveckling.

Däremot innebär inte detta att ett institut alltid ska försättas i resolution så snart det finns skäl att återkalla tillståndet. Om detta ska ske beror på om de andra förutsättningarna för resolution också är uppfyllda. Det kan också påpekas att om institutet försätts i resolution ska inte heller tillståndet återkallas.

Institutets tillgångar understiger skulderna (insufficiens): Om ett institut är insufficient, det vill säga att dess tillgångar underskrider dess skulder, bryter det mot kapitalkraven och är dessutom likvidationspliktigt. Det är därför svårt att se i vilken situation den omständigheten att ett instituts tillgångar understiger dess skulder får någon självständig betydelse vid sidan av återkallelsefallet ovan. Däremot är denna fallissemangsgrund av betydelse vid bedömningen av om koncernföretag som inte är tillståndspliktiga uppfyller förutsättningarna för resolution.

Institutet kan inte fullgöra sina betalningsskyldigheter: Ett institut som inte kan betala sina skulder i takt med att de förfaller till betalning har likviditetsproblem. Även denna situation kan föranleda att tillståndet återkallas om institutet systematiskt brister i sin likviditetshandling på ett sätt som medför att det inte kan fullgöra sina förpliktelser i tid.

Likviditetsproblem kan uppkomma på grund av brister hos det enskilda institutet men även på grund av marknadsstörningar. Bankers till stor del illikvida tillgångar kan medföra att likviditetsproblemet kan uppstå utan att det finns kapitalproblem. Ett i övrigt solitt institut kan drabbas av betalningsproblem p.g.a. utomstående faktorer som misstro mot institutets förmåga eller förtroendeproblem för det finansiella systemet i stort. Likviditetsproblem i ett institut kan dessutom orsaka spridningseffekter på ett sätt som sviktande kapital inte gör. Det beror bland annat på att ett enskilt (större) instituts försök att få fram likviditet genom att sälja tillgångar kan sänka priset på värdepapper som även andra institut håller. Det leder dels till marknadsvärdesförluster som i första skedet är orealiserade, men om oron sprider sig kan detta skapa osäkerhet om kapitalsituationen i systemet som helhet, liksom om institutens likvida tillgångar räcker till.

Ett institut som står under tillsyn av Finansinspektionen och som i övrigt är solitt men drabbas av likviditetsproblem kan beviljas s.k. nödkredit av Riksbanken. Det är viktigt att påpeka att bara för att ett institut inte kan fullgöra en betalning så innebär inte det att institutet ska försättas i resolution. Nästa steg i bedömningen är ju om alternativa åtgärder – privata eller myndighetsåtgärder – inom rimlig tid kan göra att institutet åter kan fullgöra sina betalningsförpliktelser. Om institutet kan visa att betalningsoförmågan är övergående, och stannar processen där.

Direktivet anger specifikt i skäl (41) att ett behov av en nödkredit från centralbanken inte i sig innebär att institutet ska anses vara oförmöget att kunna fullgöra sina betalningsskyldigheter eller sannolikt inte kommer att kunna fullgöra dessa i en nära framtid. I princip kan man säga att kombinationen av denna fallissemanggrund med villkoret om att alla alternativa åtgärder ska vara uttömda innebär att det i praktiken handlar om en oförmåga att fullgöra sina betalningar i tid *och* att denna oförmåga, med beaktande av alternativa åtgärder, inte är tillfällig eller övergående.

Statligt stöd: I de fall statligt stöd behövs ska institutet anses falla. Stöd ska föreligga, det vill säga någon ”sannolikhetsbedöm-

ning” förutses inte i detta fall. Det finns emellertid ett antal undantag då stöd inte ska anses medföra att ett institut fallerar. Det gäller när stöd ges för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi och för att bevara finansiell stabilitet och stödet ges i följande former:

- En statlig garanti för att garantera likviditetsfaciliteter som tillhandahålls av centralbanker på centralbankens villkor.
- En statlig garanti för nya skuldförbindelser.
- Ett tillskott av eget kapital eller förvärv av kapitalinstrument till priser och på villkor som inte ger institutet någon fördel, när inte någon av övriga fallissemangsgrunder eller omständigheterna i artikel 59.3 för nedskrivning och konvertering av relevanta kapitalinstrument föreligger. Ett kapitaltillskott ska vidare vara begränsat till vad som krävs för att åtgärda kapitalunderskott som fastställts i stresstest på nationell nivå, unionsnivå eller inom ramen för den gemensamma tillsynsmekanismen, kapitalkvalitetsgranskningar eller motsvarande genomgångar som ECB, Eba eller nationella myndigheter har genomfört och som i förekommande fall bekräftats av den behöriga myndigheten.

För samtliga dessa fall gäller att garantierna eller likvärdiga åtgärder ska vara begränsade till solida institut och ska vara villkorade av slutligt godkännande enligt reglerna om statligt stöd. Åtgärderna ska vidare vara tidsbegränsade skyddsåtgärder som är proportionerliga för att avhjälpa följdverkningarna av den allvarliga störningen, och får inte användas för att kompensera för förluster som institutet har ådragit sig eller inom den närmaste framtiden sannolikt kommer att ådra sig. Vi diskuterar närmare vad detta innebär för möjligheterna att ge statligt stöd i förebyggande syfte till solida institut i kapitel 26.

Det kan i sammanhanget också påpekas, med anledning av att ett institut som får betalningsproblem kan få nödkredit från Riksbanken, att en nödkredit (utan statlig garanti) inte utgör statligt stöd om ett antal villkor är uppfyllda; se avsnitt 3.15.6.

Bedömningen av om ett institut sannolikt kommer att fallera

För en ändamålsenlig och effektiv resolution behöver resolutionsmyndigheten kunna ingripa med resolutionsåtgärder i ett tidigt skede. Ett tidigt agerande kan både bevara värden i det enskilda institutet och begränsa risken för att problemen sprids till andra institut, i och utanför koncernen. En förklaring till detta är att ägare och ledningen har incitament att öka risktagandet i takt med att institutets kapital minskar och utsikterna för företaget blir dyst-rare.

Mot denna bakgrund kan ett ingripande behöva ske innan ett tillstånd är återkallat eller någon av de andra fallissemangsgrunderna föreligger om det är sannolikt att en sådan grund kommer att föreligga i en nära framtid. Det kan med andra ord finnas situationer då det ännu inte finns anledning att exempelvis återkalla tillståndet för ett institut, men där det är möjligt att dra slutsatsen att det är sannolikt att institutet kommer att bryta mot regelverket inom den närmaste framtiden.

Så skulle exempelvis kunna vara fallet om det bedöms att institutet inte kommer att kunna stoppa en viss negativ händelseutveckling. Att i sådana situationer avvakta med att hantera situationen kan göra det svårare att hitta lämpliga lösningar på problemen, t.ex. i form av en ny ägare eller någon som vill köpa institutet eller dess inkråm.

På motsvarande sätt som bedömningen att institutet fallerar får sitt innehåll genom att direktivet anger ett antal grunder som ska anses utgöra fallissemang så bygger bedömningen av ett institut sannolikt kommer att fallera på samma grunder. Att institutet sannolikt kommer att fallera är således i korthet en bedömning av om dessa fallissemangsgrunder kommer att föreligga i en nära framtid. Undantaget är att institutet kräver statligt stöd där det inte förutsätts någon sannolikhetsbedömning.

Att beslut ska fattas på grundval av omständigheter som sannolikt kommer att föreligga gäller också för tidiga ingripandeåtgärder. Där kan behörig myndighet vidta vissa åtgärder om ett institut bryter eller inom den närmaste framtiden sannolikt kommer att bryta mot något av kraven i kapitaltäckningsdirektivet (CRD IV) eller tillsynsförordningen (CRR). Även i tillsynsförordningen finns denna grund för beslut, men med en annan tidsaspekt. Där anges för tillsynsåtgärder att:

De behöriga myndigheterna ska kräva att ett institut i ett tidigt skede vidtar nödvändiga åtgärder för att ta itu med relevanta problem i följande fall:

- a) Institutet uppfyller inte kraven i CRD IV eller i CRR.
- b) De behöriga myndigheterna har bevis för att institutet sannolikt kommer att bryta mot kraven i CRD IV eller CRR inom de följande tolv månaderna.¹

Angående b) anfördes i förarbetena till genomförandet av tillsynsförordningen att detta ger Finansinspektionen möjlighet att vidta åtgärder i ett tidigare skede än vad som enligt hittills gällande rätt har varit möjligt. Ett exempel på när en dylik situation skulle kunna inträffa är om ett instituts kapitaliseringsgrad är starkt beroende av utvecklingen på marknaden eller hos ett visst slag av motparter som institutet har stor exponering mot.²

Det förekommer sålunda ett antal bedömningar i regleringen på finansmarknadsområdet där det ska vara sannolikt att en viss situation inträffar inom en viss tidsperiod. Att något är sannolikt leder tankarna till en bedömning som görs med ett visst mått av osäkerhet eftersom den situation man bedömer kommer att inträffa de facto inte har inträffat. Emellertid framgår det av direktivets språkliga utformning av fallissemangsgrunderna att det ska föreligga objektiva grunder till stöd för att institutet företaget inom en nära framtid kommer att befinna sig i sådana omständigheter att det fallerar. Begreppen ”objektiva grunder” och ”inom en nära framtid” snävar in den sannolikhetsbedömning som ska göras och ger begreppet sannolikhetsbedömning en mer konkret innebörd i detta fall. Enligt kommitténs uppfattning torde det bara komma ifråga att fastställa att ett institut sannolikt kommer att falla i situationer där något alternativt scenario på sakliga grunder framstår som osannolikt och att invänta ett faktiskt fallissemang skulle innebära en ytterligare försämring av institutets situation och minska chanserna till en effektiv resolution.

Med hänvisning till att Eba ska utfärda riktlinjer beträffande tolkningen av de olika omständigheter under vilka ett institut ska anses falla eller sannolikt komma att falla avstår kommittén från att i detta betänkande ge vägledning rörande vilka omständigheter som kan tänkas ligga till grund för att bedöma sannolikt fallissemang.

---

¹ Artikel 102 CRR.

² Prop. 2013/14:228 s. 223.

Alternativa åtgärder uttömda

För att inleda resolution ska det vidare konstateras att det inte finns någon annan åtgärd som inom rimlig tid kan förhindra att institutet fallerar. Här avses enligt direktivet både privata alternativ och tillsynsåtgärder, inklusive åtgärder som avser tidiga ingripanden och nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument. Det kan också handla om andra myndighetsåtgärder. Om företaget har likviditetsproblem kan en alternativ åtgärd, som nämnts, vara att Riksbanken beviljar nödkredit eller någon annan form av likviditetstöd.

Detta villkor syftar till att säkerställa att resolution endast inleds som en sista utväg när mindre ingripande alternativa åtgärder inte är tillräckliga för att undvika fallissemang inom rimlig tid. Detta villkor utgör därmed också ett skydd för aktieägare och borgenärer och blir en del av den nödvändighets- och proportionalitetsbedömning som ska utföras för att motivera det ingrepp i egendomsskyddet som tillämpningen av resolutionsåtgärder kan medföra.

Nödvändigt för allmänintresset att försätta ett institut i resolution

Om det står klart att ett institut fallerar eller sannolikt kommer att falla inom den närmaste framtiden och inga åtgärder finns att vidta som skulle förhindra fallissemang inom rimlig tid, innebär det att institutet kommer att avvecklas genom konkurs eller genom likvidation. I direktivet anges att resolution ska vara ett alternativ till normala insolvensförfaranden. Med insolvensförfaranden menas i detta sammanhang ur ett svenskt perspektiv – åtminstone för institut – konkurs.³

Vi anser dock att avsikten med direktivet är att även kunna använda resolution som ett alternativ till likvidation och att resolution ska ha företräde framför dessa förfaranden; se avsnitt 8.9.2.

Detta innebär inte att det därmed alltid är motiverat med resolution. Resolution ska endast inledas om det leder till ett bättre utfall sett utifrån allmänintresset än vad som hade varit fallet vid en avveckling genom konkurs eller likvidation. I denna bedömning är det av vikt i det enskilda fallet att beakta institutets finansiella

---

³ Se bilaga A till Rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden. Även företagsrekonstruktion räknas till insolvensförfaranden i svensk rätt, men lagen om företagsrekonstruktion är inte tillämplig på institut.

situation för att fullt ut kunna bedöma vilka samhällsekonomiska risker och konsekvenser en konkurs eller likvidation medför. Det är denna bedömning som kommer till uttryck i den tredje grundförutsättningen, att en resolutionsåtgärd är nödvändig av hänsyn till allmänintresset (artikel 32.1 c).

Direktivet definierar vad som ska avses med att en resolutionsåtgärd är nödvändig med hänsyn till allmänintresset. Det handlar om att en resolutionsåtgärd ska vara nödvändig för att uppfylla minst ett av resolutionsändamålen bättre än vad som hade blivit utfallet vid en konkurs (eller likvidation) samt att själva ingripandet – att försätta institutet i resolution – är proportionellt till ändamålen.

Bakgrunden till direktivets språkbruk är att resolution är ingripande i ägarnas och eventuellt också i borgenärernas rättigheter. Enskildas rättigheter skyddas bland annat i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, den s.k. rättighetsstadgan, som behandlar dessa rättigheters räckvidd och tolkning.⁴ Där anges att "... begränsningar i erkända rättigheter och friheter endast får göras, med beaktande av proportionalitetsprincipen, om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter."

I förklaringen till denna artikel i rättighetsstadgan anges följande: "Det följer emellertid av en väl etablerad rättspraxis att dessa rättigheter kan begränsas särskilt inom ramen för en gemensam organisation av marknaden, förutsatt att denna begränsning faktiskt svarar mot mål av allmänintresse som gemenskapen eftersträvar och i förhållande till dessa mål inte utgör ett orimligt och oacceptabelt ingripande som påverkar själva innehållet i dessa rättigheter."⁵

Det är alltså bara utifrån ett allmänintresse som inskränkningar i egendomsskyddet kan göras. För att resolution, och de ingrepp i privat egendom det innebär eller kan innebära, ska vara förenligt med egendomsskyddet krävs med andra ord att ingreppet är nödvändigt för att uppnå ett allmänintresse och att ingreppet i sig är proportionerligt med hänsyn till detta allmänintresse. Genom

---

⁴ Artikel 52 i rättighetsstadgan.

⁵ Förklaringar avseende stadgan om de grundläggande rättigheterna (2007/C 303/02). Dessa förklaringar utarbetades ursprungligen på initiativ av presidiet för det konvent som utarbetade Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Förklaringarna i sig har inte rättslig status men utgör ett tolkningsverktyg avsett att klargöra stadgans bestämmelser.

resolutionsändamålen anger direktivet de intressen som kan utgöra hotade allmänintressen när ett institut fallerar, eller står i begrepp att falla, och som därför kan motivera att resolution är *nöd- vändigt*.

För att få begränsa rätten till egendom enligt rättighetsstadgan ska det, förutom att det är nödvändigt i meningen att samhällsnyt- tan kräver det, föreskrivas i lag och rättmätig ersättning för förlus- ten ska utgå i rätt tid.⁶ Dessutom kräver rättighetsstadgan att ett ingrepp i privat egendom ska beakta proportionalitetsprincipen.

Det som främst talar för att rättmätig ersättning ska kunna fast- ställas inom resolutionsordningen är att värderingen av institutets tillgångar och skulder ska utföras av en oberoende person och att lägsta ersättning som kan utges är den som skulle ha utgått om alternativet till resolutionsåtgärder nämligen konkurs hade tilläm- pats.

Det är emellertid inte tillräckligt att resolutionsordningen som sådan borgar för att rättmätig ersättning ska utgå. En bedömning av proportionaliteten i varje enskilt fall är en förutsättning för att ett resolutionsförfarande, ska kunna inledas. Även om en åtgärd är nödvändig för att uppnå ett allmänintresse och därmed kan berät- tiga att intrång görs i aktieägares och borgenärers egendomsskydd måste resolutionsmyndigheten också bedöma om ett sådant förfar- ande står i rimlig proportion till de ändamål, eller allmänintressen, som förfarandet är avsett att tillgodose. I bedömningen av pro- portionalitet ligger att väga den förmodade påverkan som ett fallis- semang av institutet i fråga kan få, med tanke på dess verksamhet, storlek och koppling till andra institut eller det finansiella systemet i stort, på de ändamål som är identifierade som relevanta i samman- hanget.

Sammanfattningsvis ska tre bedömningar göras: 1) identifiera om ett eller flera resolutionsändamål föreligger, 2) bedöma om resolution är nödvändigt för att uppfylla ett eller flera av de ändamål som har identifierats vilket inbegriper att konkurs eller likvidation inte heller ska, i samma utsträckning som resolution, kunna uppfylla målen, och slutligen, 3) bedöma om resolution är proportionellt till det eller de ändamål som har identifierats.

---

⁶ Artikel 17.

En helhetsbedömning av förutsättningarna för resolution

Vi anser att frågan om ett institut ska försättas i resolution eller inte ska vara föremål för en helhetsbedömning baserat på de tre grundförutsättningarna; fallissemang eller sannolikt fallissemang, alternativa åtgärder kan inte inom rimlig tid förhindra att institutet fallerar och en resolutionsåtgärd är nödvändig av hänsyn till allmänintresset. Vi kan konstatera att de situationer som enligt direktivet ska utgöra grund för fallissemang överlappar varandra. Att överträda regler på sätt som kan medföra att tillståndet kan återkallas inbegriper bl.a. bestämmelser om likviditet, soliditet och riskhantering och torde därför typiskt sett även inbegripa betalningsproblem eller insufficiensproblem. Åtminstone bedömer vi att, om betalningsproblem eller insufficiensproblem inte redan föreligger, är det en överhängande risk att en tillståndsåterkallelse, oavsett vilken regelöverträdelse den beror på, kommer att göra att de föreligger inom den närmaste framtiden eftersom företaget eller åtminstone den tillståndspliktiga verksamheten ska avvecklas.

Däremot ska inte en tillståndsåterkallelse i sig leda till att institutet försätts i resolution, vilket också påtalas i skäl (41) i direktivet. Detta kan vara fallet om alternativa åtgärder som gör att grunden för återkallelsen upphävs är möjliga, t.ex. om nya och kapitalstarka ägare träder in, eller om konsekvenserna av en tillståndsåterkallelse, dvs. en likvidation, inte hotar något resolutionsändamål.

För att kunna avgöra om ett företag fallerar eller sannolikt kommer att falla behövs alltså en samlad – och framåtblickande – bedömning av samtliga fallissemangsgrunder i kombination med möjligheten till alternativa åtgärder. Men det avgörande i slutändan är ändå i vilken grad ett ingripande är nödvändigt – och lämpligt – för att värna något allmänintresse. Även denna del av bedömningen underbyggs i praktiken av att resolutionsmyndigheten känner till varför företaget fallerar (eller sannolikt fallerar) och företagets finansiella ställning, vilken typ av problem företaget har och i förekommande fall varför grund för tillståndsåterkallelse föreligger. Resolutionsmyndigheten bör därför ha en relativt god bild av företagets och koncernens problem, vilket skapar förutsättningar för att bedöma konsekvenserna av en avveckling genom konkurs eller likvidation och vilket behov av att tillämpa något resolutionsverktyg och kompletterande resolutionsåtgärder som föreligger samt vilket verktyg som är lämpligast att tillämpa.

Vem ska göra bedömningen?

Detta reser frågan vem som ska göra dessa bedömningar och vilka aktörer som ska involveras i detta. Enligt direktivet ska resolutionsmyndigheten besluta om ett institut uppfyller förutsättningarna för resolution. Det är med andra ord resolutionsmyndigheten som ska ansvara för helhetsbedömningen. Att resolutionsmyndigheten har ansvaret för helhetsbedömningen hindrar inte att andra myndigheter ansvarar för att bedöma enskilda grundförutsättningar eller kan bidra till dessa bedömningar.

Enligt direktivet är det tillsynsmyndigheten som, efter samråd med resolutionsmyndigheten, ska bedöma om ett institut fallerar eller sannolikt kommer att falla. Direktivet öppnar förvisso för möjligheten att i stället låta resolutionsmyndigheten göra denna bedömning (efter samråd med tillsynsmyndigheten) om resolutionsmyndigheten har verktygen för att göra detta.

Vi anser dock att det är lämpligt att denna bedömning görs av tillsynsmyndigheten. Det är av central betydelse för bl.a. tydligheten i myndighetsutövningen och ansvarsfrågan att det upprätthålls en klar skiljelinje mellan resolutions- respektive tillsynsmyndigheternas roller och kompetensområden. Typiskt sett har tillsynsmyndigheten de bästa förutsättningarna att bedöma om ett institut fallerar, eftersom den har all den information och kunskap om institutet som dess tillsynsuppdrag medför. Mest uppenbart är det tillsynsmyndigheten som återkallar tillståndet om institutet begår allvarliga regelöverträdelser. I det sammanhanget är det dessutom tillsynsmyndigheten som har att bedöma allvaret i eventuella överträdelser.

När det kommer till bedömningen av den andra grundförutsättningen om att inga alternativa åtgärder står till buds för att förhindra fallissemanget pekar direktivet i artikel 32.1 b inte på samma sätt ut tillsynsmyndigheten som den som (i första hand) ska göra bedömningen. I skäl (41) anger direktivet däremot att resolution kan inledas efter det att tillsynsmyndigheten, efter samråd med resolutionsmyndigheten, har bedömt att ett institut fallerar eller sannolikt fallerar och alternativa åtgärder inte inom en rimlig tid kan förhindra fallissemanget.

Vi anser att det är lämpligt att lägga bedömningen av även denna grundförutsättning på tillsynsmyndigheten. Detta eftersom det är tillsynsmyndigheten som har den bästa kunskapen om skälen bakom institutets fallissemang och har dialog med institutets före-

trädare om vad som kan göras för att förhindra fallissemang. Inte minst är det tillsynsmyndigheten som kan vidta tillsynsåtgärder som möjligtvis kan förhindra fallissemang. Argumentet stärks av vi föreslår att det är tillsynsmyndigheten som ska ansvara för nedskrivning och konvertering av kapitalinstrument utanför resolution, vilket kan ses som en sista åtgärd för att komma till rätta med institutets finansiella problem; se kapitel 30. Bedömningen av alternativa åtgärder bör dock göras efter samråd med resolutionsmyndigheten. Eftersom en fallissemangsgrund är att institut inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser, eller sannolikt kommer att få problem att göra detta, och en alternativ åtgärd kan vara att institutet erhåller nödkredit från Riksbanken bör bedömningen av denna grund göras efter samråd även med Riksbanken.

Resolutionsmyndigheten bör däremot ansvara för att bedöma den tredje grundförutsättningen, det vill säga om ett resolutionsförfarande är nödvändigt för att uppnå något resolutionsändamål bättre än vad som skulle vara fallet vid en avveckling genom konkurs eller likvidation och att ingripandet är proportionerligt med hänsyn till detta ändamål. Som vi har nämnt ingår det i denna bedömning att ta hänsyn till varför institutet fallerar och hur djupgående dess problem är och vad konsekvenserna blir för resolutionsändamålen om inget ingripande görs, dvs. en avveckling genom konkurs eller likvidation. Det innebär att denna bedömning naturligt blir en helhetsbedömning som inkluderar vad som framkommit i tillsynsmyndighetens bedömning av att institutet fallerar, eller sannolikt kommer att falla, och att inga möjligheter finns att undvika detta fallissemang.

Vi bedömer också att med beaktande av att resolutionsmyndigheten ska göra en helhetsbedömning baserat på de tre grundförutsättningarna så säkerställs att resolution endast kommer att inledas som en sista utväg och endast då det är absolut nödvändigt för att upprätthålla ett allmänintresse. Som vi diskuterade i kapitel 6 är det också vår bedömning att det måste handla om att institutets fallissemang och konsekvenserna av detta leder till en risk för en allvarlig störning i det finansiella systemet för att ett resolutionsförfarande ska vara motiverat att inleda.

När resolutionsmyndigheten bedömer om resolution är nödvändigt eller inte bör det ske efter samråd med Regeringskansliet (Finansdepartementet), tillsynsmyndigheten och Riksbanken. Eftersom myndigheterna har olika roller och olika perspektiv kan detta bidra till en allsidig belysning av de risker och konsekvenser

för det finansiella systemet som kan följa på ett fallissemang. Finansiella stabilitetsrådet (dir. 2013:120) ger ett naturligt forum för samråd mellan dessa parter och för generellt utbyte av erfarenheter rörande frågor kring den finansiella stabiliteten. Rådet ska också mer specifikt i händelse av en finansiell kris diskutera behovet av åtgärder för att hantera en sådan situation.

Att komma fram till ett beslut om att förutsättningarna för resolution är uppfyllda kräver ett nära samarbete och utbyte av information mellan i första hand resolutionsmyndigheten och Finansinspektionen, men också med Riksbanken. Detta informationsutbyte börjar sannolikt inte när det gått så långt som till att bedöma förutsättningarna för resolution. Det är troligt att institutet har varit föremål för särskild uppmärksamhet eller ingripanden från tillsynsmyndigheten under en längre tid och om vilka de har informerat resolutionsmyndigheten. Det är därför vår bedömning att normalt kommer såväl bedömning om resolution ska inledas som själva resolutionsförfarandet att kunna förberedas en tid innan det blir aktuellt. Vi återkommer till frågan hur de berörda myndigheterna mer generellt ska samarbeta och informera varandra.

7.3 Beslut om resolution av ett institut

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten ska besluta om att försätta ett institut i resolution när samtliga förutsättningar för resolution bedöms föreligga gentemot institutet.

Resolutionsmyndigheten behöver dock inte försätta institutet i resolution, om resolutionsmyndigheten eller en motsvarande utländsk myndighet vidtar resolutionsåtgärder mot ett moderföretag och det inte bedöms nödvändigt att vidta separata åtgärder mot institutet för att uppnå resolutionsändamålen.

Resolutionsdirektivet

Enligt resolutionsdirektivet artikel 82.1 ska resolutionsmyndigheten på eget initiativ, eller efter underrättelse från behörig myndighet i enlighet med artikel 81, fastställa om villkoren för resolution enligt artikel 32 och 33 är uppfyllda av det berörda institutet eller av ett företag som ingår i samma koncern som ett institut. Beslut om att resolutionsåtgärder ska vidtas ska enligt artikel 82.2

innehålla dels grunderna för beslutet inbegripet fastställandet av om institutet uppfyller förutsättningarna för resolution, dels åtgärd som resolutionsmyndigheten avser att vidta. Direktivet anger vidare att den åtgärd som myndigheten avser att vidta kan inbegripa viljan att ansöka om avveckling, utseende av en förvaltare eller en annan åtgärd enligt gällande normala insolvensförfaranden eller nationell rätt, om inget annat följer av artikel 37.9. Vidare definierar direktivet i artikel 2.1.40 en *resolutionsåtgärd* som ett beslut att placera ett institut eller ett koncernföretag under resolution enligt artikel 32 eller artikel 33, tillämpningen av ett resolutionsverktyg eller utövandet av en eller flera resolutionsbefogenheter.

Skälen för kommitténs förslag

Bedömer resolutionsmyndigheten att samtliga förutsättningar för resolution är för handen avseende ett specifikt institut ska det som huvudregel försättas i resolution. Det är i grunden självklart att ett institut som uppfyller förutsättningarna för resolution också ska försättas i resolution eftersom detta är nödvändigt för att uppnå viktiga allmänintressen. Formellt sker detta genom att resolutionsmyndigheten fattar ett beslut om att försätta företaget i resolution. Det bör därför framgå i den svenska lagen att ett institut som uppfyller förutsättningarna för resolution som huvudregel ska försättas i resolution.

Det finns dock ett viktigt undantag när det inte är nödvändigt eller inte ens lämpligt att försätta ett institut i resolution även om det uppfyller förutsättningarna för det. Om resolutionsmyndigheten avser att tillämpa en så kallad Single Point of Entry strategi (resolution genom en ingångspunkt, se avsnitt 7.4) så sker ingripandet på moderföretagsnivå (se vidare avsnitt 7.4). Resolutionsverktygen tillämpas då för koncernen som helhet på moderföretagsnivå och dotterföretagen fortlever som vanligt. Vid tillämpningen av en sådan strategi är det alltså inte alltid nödvändigt och kan till och med vara olämpligt att försätta dotterföretaget i resolution eftersom det riskerar att leda till finansieringsbortfall och avbrott i verksamheten. Syftet är ju att institutets problem ska hanteras genom resolutionsåtgärder riktade mot moderföretaget. För att resolution genom en ingångspunkt ska lyckas krävs bland annat att det finns tillräckligt kapacitet att absorbera förluster och kapitalisera koncernen på moderföretagsnivå.

Det är därför kommitténs bedömning att när direktivet anger att resolutionsåtgärder ska vidtas mot ett institut som uppfyller förutsättningarna för resolution inbegriper det åtgärder som i stället vidtas på moderföretagsnivå inom ramen för en SPE-strategi. I en sådan situation kan resolutionsmyndigheten avstå, i en avvikelse från huvudregeln, från att försätta institutet i resolution. Detta behöver framgå i lag. En förutsättning för att få tillämpa detta undantag bör vidare vara att det bedöms leda till att resolutionsändamålen uppnås i högre utsträckning.

Det kan även förtydligas att ett beslut om att ett företag uppfyller förutsättningarna för resolution och ska placeras i resolution, vilket vi uttrycker som att företaget försätts i resolution, är enligt definitionen i direktivet en resolutionsåtgärd i sig, men det får också en rad andra följder. En uppenbar följd är att beslutet ger resolutionsmyndigheten möjlighet att vidta ytterligare resolutionsåtgärder. Det begränsar även möjligheterna att inleda andra förfaranden, som konkurs, eller vidta andra rättsliga åtgärder mot institutet under resolution; se kapitel 8.

I det svenska införlivandet föreslår vi även att vissa åtgärder ska vidtas automatiskt som en följd av resolutionsbeslutet. Exempelvis föreslår vi att kontrollen över företaget ska övergå till resolutionsmyndigheten som en direkt följd av beslutet. I praktiken innebär detta att resolutionsmyndigheten måste fatta ett beslut om att försätta institutet i resolution.

Resolutionsmyndigheten ska pröva om förutsättningarna för resolution är uppfyllda eller inte och fatta beslut i saken. Resolutionsmyndigheten måste ändå avgöra ärendet genom beslut, särskilt eftersom tillsynsmyndigheten kommer att bedöma om institutet fallerar och om alternativa åtgärder kan förhindra detta och informera resolutionsmyndigheten om den bedömer att så inte är fallet. Vi kan även i detta sammanhang notera att i de fall som resolutionsmyndigheten har erhållit underrättelse från rätten om att en ansökan om att inleda konkurs har inkommit, har resolutionsmyndigheten sju dagar på sig att fatta beslut; se kapitel 8.

När det gäller formella krav på resolutionsbeslutet anger direktivet att det av beslutet ska framgå grunderna för resolutionsmyndighetens bedömning samt vilken åtgärd myndigheten avser att vidta. Mot bakgrund av att ett beslut om att försätta ett institut i resolution eller ej kan få betydande konsekvenserna för såväl samhället som för enskilda är det av vikt att resolutionsmyndigheten

tydligt motiverar sitt ställningstagande och redovisar beslutsgrunderna.

Vi anser att det i beslutsgrunderna klart ska framgå hur myndigheten har bedömt förutsättningarna för att försätta institutet i resolution. Särskilt ska myndigheten redovisa i vilken utsträckning ett resolutionsförfarande som alternativ till konkurs eller likvidation är nödvändigt för att uppfylla och står i proportion till resolutionsändamålen samt myndighetens avvägning mellan dessa. Vilket, eller vilka, ändamål som föranleder beslutet bör också framgå. Kommittén bedömer dock att dessa krav motsvaras av de krav på att myndigheter ska motivera sina beslut som föreskrivs i 20 § förvaltningslagen (1986:223) och ytterligare åtgärder inom ramen för införlivandet behövs därför inte. Kommittén vill dock understryka vikten av att resolutionsmyndigheten tydligt motiverar sitt beslut.

Enligt artikel 82.2 b ska det i beslutet framgå den åtgärd som resolutionsmyndigheten avser vidta. Vi anser att detta inte heller behöver framgå av lag. Det följer av vad som anges ovan att myndigheten måste fatta beslut om att försätta ett företag i resolution. När resolutionsmyndigheten vidtar ytterligare åtgärder, vilket den måste göra eftersom beslutet i sig (med följdverkningar) inte löser företagets eller koncernens problem, så måste dessa vara föremål för myndighetsbeslut. Det följer av förvaltningslagen att även dessa beslut ska motiveras med hänsyn till resolutionsändamålen, de allmänna principerna för resolution samt andra villkor knutna till den specifika åtgärden. Därmed är även denna del av direktivet hanterad genom förvaltningslagen.

En fråga är dock hur man ska förhålla sig till tidsaspekten. Måste myndigheten i beslutet om att försätta institutet i resolution också avisera de åtgärder som den tänker vidta? Vår bedömning är att så är fallet om resolutionsmyndigheten vid tidpunkten vet vilken åtgärd den avser vidta. Om resolutionsmyndigheten däremot inte vet vilken åtgärd den ska vidta, varken kan eller behöver resolutionsmyndigheten avisera någon åtgärd.

Vi kan också konstatera att ett beslut om att försätta ett institut i resolution i vårt förslag till införlivande innefattar åtminstone två led, dels beslutet att försätta företaget i resolution, dels beslutet om att myndigheten tar kontroll över företaget. Det finns med andra ord inte skäl ur ett rent införlivande-perspektiv att ställa särskilda krav på att myndigheten i resolutionsbeslutet ska avisera de åtgärder som den tänker vidta inom ramen för själva resolutionsförfarandet.

Det finns dock flera skäl till att det är önskvärt att resolutionsmyndigheten skyndsamt, och om möjligt gärna redan i resolutionsbeslutet, anger vad den avser att göra med företaget. Ett skäl är att det är förtroendeskapande. Om man presenterar ett problem är det generellt sett bra att kunna peka ut en lösning samtidigt. Om institutet har gränsöverskridande verksamhet eller är en del av en gränsöverskridande koncern, underlättar det för berörda utländska resolutionsmyndigheter att förstå konsekvenserna för egen del och en sådan avsiktsförklaring borde också underlätta samarbetet mellan de berörda myndigheterna. Att underlätta gränsöverskridande resolution genom att införa harmoniserade verktyg är ju ett viktigt skäl för direktivet.

En förändring i detta avseende som stärker förutsättningarna för att myndigheten vet vilka åtgärder den avser att vidta är de resolutionsplaner som direktivet ålägger resolutionsmyndigheten att upprätta och som valet av åtgärd i första hand ska baseras på; se vidare kapitel 23.

Det kommer även att föreligga en anseelig mängd information, främst avseende institutets finansiella situation, vid tiden för resolutionsbeslutet. Det gäller framför allt den information om institutet som finns hos tillsynsmyndigheten. Denna information kommer dock tillsynsmyndigheten inom ramen för myndighets-samarbetet naturligt att delge resolutionsmyndigheten. Men det handlar också om vad som framkommer i värderingen av institutets tillgångar och skulder; se kapitel 18. Det torde därmed i de allra flesta fallen vara tämligen klart för resolutionsmyndigheten vilken resolutionsåtgärd som kan bli aktuell.

Det kan emellertid finnas situationer där nödvändig information inte finns tillgänglig i beslutsögonblicket. Även om upprättandet av resolutionsplaner också kan ge viss vägledning är det inte realistiskt att tro att resolutionsmyndigheten har en tillräckligt klar bild i alla situationer av t.ex. vilket verktyg som är lämpligt att tillämpa i samband med att myndigheten kan konstatera att ett institut uppfyller förutsättningarna för resolution. Själva beslutet om vilken åtgärd som resolutionsmyndigheten avser att vidta behöver då komma vid ett senare tillfälle. Att ställa krav på att avisera en åtgärd i samband med resolutionsbeslutet riskerar att fördröja resolutionsbeslutet med ytterligare samhällsekonomiska kostnader som följd. Exempelvis skulle det innebära att ägare och ledning behåller kontrollen över företaget ytterligare en tid med de problem som är förknippade med detta.

Det är enligt vår bedömning en avgörande skillnad mellan att kunna avgöra om ett resolutionsbeslut är nödvändigt och proportionellt respektive att fastställa exakt vilket verktyg som är bäst lämpat för att uppnå ett eller flera av ändamålen. Det bör därför inte krävas att resolutionsmyndigheten ska kommunicera vilken eller vilka åtgärder den avser att vidta i samband med resolutionsbeslutet.

7.4 Beslut om resolution av koncernföretag

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten får besluta att ett finansiellt institut som är dotterföretag till ett institut eller utländskt institut ska försättas i resolution om institutet eller det utländska institutet uppfyller förutsättningarna för resolution, och det finansiella institutet uppfyller förutsättningarna för resolution.

Resolutionsmyndigheten får besluta att ett holdingföretag med finansiell verksamhet, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet ska försättas i resolution om

1. ett institut eller ett utländskt institut som är dotterföretag till holdingföretaget uppfyller förutsättningarna för resolution, och
2. holdingföretaget uppfyller förutsättningarna för resolution

Resolutionsmyndigheten får inte vidta åtgärder mot ett holdingföretag med blandad verksamhet, om det fallerande institutet eller utländska institutet innehas direkt eller indirekt av ett holdingföretag med finansiell verksamhet. I så fall ska resolutionsåtgärder i stället vidtas mot det finansiella holdingföretaget. Resolutionsmyndigheten får inte heller vidta åtgärder mot holdingföretaget med blandad verksamhet (koncernresolution).

Resolutionsmyndigheten får besluta att ett holdingföretag med finansiell verksamhet, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet ska försättas i resolution trots att holdingföretaget inte uppfyller förutsättningarna för resolution, om

1. ett institut eller ett utländskt institut som är dotterföretag holdingföretaget uppfyller förutsättningarna för resolution,
2. institutets eller det utländska institutets fallissemang kan leda till att ett annat institut eller koncernen fallerar, och
3. det är nödvändigt att vidta resolutionsåtgärder mot holdingföretaget för resolutionen av dotterinstitutet eller av hela koncernen/gruppen.

Vid beslut om resolution av holdingföretag enligt ovan får resolutionsmyndigheten, efter gemensam överenskommelse med den utländska resolutionsmyndigheten för dotterföretaget som är ett institut eller för holdingföretaget, bortse från koncerninterna överföringar av kapital eller förluster mellan företag, inbegripet nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument vid bedömning av om förutsättningarna för resolution föreligger för ett institut eller ett utländskt institut som är dotterföretag.

Resolutionsdirektivet

I avsnitt 5.6 behandlas de olika företagstyper som kan omfattas av resolutionsordningen. Villkoren som de anges i artikel 32.1 syftar på kreditinstitut eller värdepappersföretag. Som framgår av resolutionsordningens tillämpningsområde är det även andra företagstyper som kan bli föremål för resolutionsåtgärder. Förutsättningarna för detta behandlas i artikel 33 enligt följande.

Artikel 33.1 anger att resolutionsmyndigheterna får vidta en resolutionsåtgärd gentemot ett finansinstitut (finansiella institut) som avses i artikel 1.1 b om de villkor som fastställs i artikel 32.1 är uppfyllda med avseende på både finansinstitutet och det moderföretag som är föremål för gruppbaserad tillsyn.

Av 33.2 framgår att resolutionsmyndigheten får vidta en resolutionsåtgärd gentemot en enhet som avses i artikel 1.1 c eller d om de villkor som fastställs i artikel 32.1 är uppfyllda med avseende på både den enheten som avses i artikel 1.1 c eller d och med avseende på ett eller flera dotterföretag som är institut, eller om dotterföretaget inte är etablerat i unionen, den tredjelandsmyndighet som har

fastställt att den uppfyller villkoren för resolution enligt lagen i det tredjelandet.

I 33.3 införs en viss begränsning av resolutionsmyndighetens agerande genom att om dotterinstitutet till ett holdingföretag med blandad verksamhet innehas direkt eller indirekt av ett mellanvarande finansiellt holdingföretag ska medlemsstaterna säkerställa att resolutionsåtgärder för koncernresolution vidtas gentemot det mellanvarande finansiella holdingföretaget, och de ska inte vidta resolutionsåtgärder för koncernresolution gentemot holdingföretaget med blandad verksamhet.

Artikel 33.4 säger att med förbehåll för artikel 33.3 får resolutionsmyndigheterna vidta resolutionsåtgärder gentemot en enhet som avses i artikel 1.1 c eller d trots att den inte uppfyller villkoren i artikel 32.1 om ett eller flera av de dotterföretag som är institut uppfyller villkoren i artikel 32.1, 32.4 och 32.5 och deras tillgångar och skulder är sådana att ett fallissemang hotar koncernen som helhet eller om insolvensrätten i medlemsstaten kräver att koncernerna behandlas som en helhet och resolutionsåtgärderna gentemot den enhet som avses i artikel 1.1 c eller d är nödvändiga för resolutionen av sådana dotterföretag som är institut eller för resolutionen av koncernen som helhet.

Artikel 33.4 andra stycket anger att vid tillämpningen av artikel 33.2 och första stycket i artikel 33.4 får resolutionsmyndigheten för institutet och resolutionsmyndigheten för den enhet som avses i artikel 1.1 c eller d, vid bedömningen av huruvida villkoren i artikel 32.1 är uppfyllda för ett eller flera dotterföretag som är institut, efter gemensam överenskommelse bortse från koncerninterna överföringar av kapital eller förluster mellan enheter, inbegripet utövandet av nedskrivnings- eller konverteringsbefogenheter.

Skälen för kommitténs förslag

Om ett individuellt institut får problem ska det försättas i resolution. Om problemen inte är isolerade till det individuella institutet utan påverkar även andra företag i samma koncern, kan åtgärder behöva vidtas även beträffande dessa. Om exempelvis ett dotterföretag i en finansiell koncern fallerar kan det bero på problem som är isolerade till det företaget, men fallissemang kan också bero på mer djupgående problem i koncernen som först syns i dotterföretaget. Dotterföretaget kan vidare ha finansiella kopplingar till andra

företag i koncernen och dotterföretagets fallissemang kan därför medföra att även de andra företagen får finansiella problem av varierande svårighetsgrad.

Förutom omständigheter i det enskilda fallet spelar den resolutionsstrategi som myndigheterna avser att tillämpa roll för hur andra företag i en koncern kan behöva involveras. Det är därför generellt önskvärt att resolutionsmyndigheterna kan utforma en resolutionsstrategi som beaktar hela koncernens soliditet och förhindrar spridningsrisker till andra enheter. I direktivet används begreppet resolution av en koncern för att beskriva de olika strategier som finns. Resolution av en koncern definieras i artikel 2.1.42 som a) vidtagande av en resolutionsåtgärd på moderföretagsnivå eller på nivån för det institut som omfattas av gruppbaserad tillsyn, eller b) den samordnade tillämpningen av resolutionsverktyg och resolutionsmyndigheternas utövande av sina befogenheter med avseende på koncernenheter som uppfyller villkoren för resolution. Dessa två punkter refererar till de två huvudsakliga resolutionsstrategier som Financial Stability Board (FSB) anger i en gränsöverskridande kontext; Single Point of Entry (resolution genom en ingångspunkt) respektive Multiple Point of Entry (resolution genom flera ingångspunkter). I korthet innebär en resolution genom en ingångspunkt som nämnt att en nationell resolutionsmyndighet ingriper på moderföretagsnivå. En resolution genom flera ingångspunkter däremot innebär att en eller flera resolutionsmyndigheter tillämpar resolutionsverktyg i flera delar av koncernen (i bästa fall samtidigt), vilket kan innebära att koncernen vid resolution delas upp i två eller flera helt separata delar. I båda dessa strategier kan det finnas behov av att försätta koncernföretag som inte är institut i resolution.

I en resolution genom en ingångspunkt försätts moderföretaget, som kan vara ett holdingföretag, i resolution och resolutionsmyndigheten vidtar därefter åtgärder på den nivån i koncernen. Sannolikt avstår resolutionsmyndigheten, som tidigare nämnts, i så fall ifrån att försätta dotterföretag i resolution.

I en resolution genom flera ingångspunkter däremot kan det finnas skäl att förutom institutet försätta andra koncernföretag i resolution för att kunna genomföra en koncernresolution. Även om man kan tala om en resolution av en koncern så bör det betonas att detta avser endast den strategi som används. Beslut om resolution och efterföljande åtgärder avser alltså individuella företag och inte koncerner. I det följande föreslår vi bestämmelser rörande

resolutionsmyndighetens möjligheter att försätta i resolution sådana företag som inte är institut (det vill säga kreditinstitut eller värdepappersföretag), men som ingår i samma koncern som ett institut som är under resolution, eller uppfyller förutsättningarna för detta.

Beslut om resolution av finansiella institut

Mer konkret kan behovet av att försätta koncernföretag i resolution handla om *dotterföretag* till institutet under resolution och som ingår i samma grupp. Sådana dotterföretag blir finansiella institut per definition. Direktivet anger (i artikel 33.1) att om ett finansiellt institut är dotterföretag till ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag (det vill säga institut) som uppfyller förutsättningarna för resolution och även det finansiella institutet självt uppfyller förutsättningarna för resolution, får resolutionsmyndigheten vidta resolutionsåtgärder mot detta företag. Det bör framgå av svensk lag att dessa kan försättas i resolution. Enligt kommitténs bedömning kan det inte finnas skäl att försätta andra dotterföretag som inte ingår i gruppen i resolution.

Beslut om resolution mot holdingföretag

Direktivet anger vidare i artikel 33.2 att resolutionsmyndigheten ska kunna försätta holdingföretag med finansiell verksamhet, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet (se avsnitt 5.6 för förklaring av dessa företags typer) om detta företag uppfyller förutsättningarna för resolution och om ett institut eller ett utländskt institut som är dotterföretag till holdingföretaget också uppfyller förutsättningarna för resolution. En bestämmelse behöver införas i svensk rätt om att resolutionsmyndigheten får försätta i resolution ett holdingföretag till ett institut som är försatt i resolution eller som uppfyller förutsättningarna för resolution förutsatt att också holdingföretaget självt uppfyller förutsättningarna för resolution.

I artikel 33.4 anges att resolutionsmyndigheten får besluta om resolution av ovan nämnda holdingföretag även om själva holdingföretaget inte uppfyller förutsättningarna för resolution. Detta förutsätter dock följande:

1. ett institut eller ett utländskt institut som är dotterföretag till holdingföretaget uppfyller förutsättningarna för resolution,
2. institutets eller det utländska institutets fallissemang kan leda till att ett annat institut eller koncernen fallerar, och
3. det är nödvändigt att vidta resolutionsåtgärder mot holdingföretaget för resolutionen av dotterinstitutet eller av hela koncernen/gruppen.

Resolutionsåtgärderna mot holdingföretaget ska i dessa fall alltså anses vara nödvändiga för resolutionen av ett eller flera dotterföretag som är institut, eller för resolutionen av koncernen som helhet. Kommittén bedömer att det är rimligt att resolutionsåtgärder även får ske mot moderföretag som inte självständigt uppfyller förutsättningarna för resolution om det anses nödvändigt att företa resolutionsåtgärder även mot holdingföretaget för att få till stånd en effektiv resolution i övrigt. Detta kan ju exempelvis vara nödvändigt för att kunna genomföra resolution genom en ingångspunkt, vilket om en sådan inte kan genomföras riskerar att leda till en ineffektiv resolution för dotterföretaget och därmed att också hela koncernen riskerar att drabbas av spridningseffekter. Även detta bör framgå av lag.

Artikel 33.3 anger att om dotterinstitutet till ett holdingföretag med blandad verksamhet innehas direkt eller indirekt av ett mellanvarande finansiellt holdingföretag ska resolutionsåtgärder vidtas gentemot det mellanvarande finansiella holdingföretaget, och inte gentemot holdingföretaget med blandad verksamhet. För att genomföra direktivet bör det framgå av svensk lag att resolutionsmyndigheten ska agera i enlighet med detta.

Avslutningsvis behöver det för att genomföra artikel 33.4 andra stycket framgå av svensk lagstiftning att resolutionsmyndigheten, när den beslutar om ett holdingföretag ska försättas i resolution får ingå en gemensam överenskommelse med en utländsk resolutionsmyndighet för dotterföretaget som är institut att bortse från koncerninternerna överföringar av kapital eller förluster mellan företag, inbegripet nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument vid bedömning av om förutsättningarna för resolution föreligger för dotterföretaget. På motsvarande sätt får resolutionsmyndigheten avseende ett institut som är dotterföretag till ett utländskt holdingföretag ingå en motsvarande gemensam överenskommelse.

7.5 Beslut om resolution i en gränsöverskridande koncern

Ovan har vi beskrivit vilka förutsättningar som ska föreligga för att resolutionsmyndigheten ska få vidta resolutionsåtgärder mot institut, finansiella institut och vissa holdingföretag. I detta avsnitt beskriver vi den beslutsordning som ska iakttas innan resolutionsmyndigheten fattar beslut om resolution beträffande ett företag som ingår i en gränsöverskridande koncern. Tyngdpunkten ligger på samarbetet mellan de olika resolutionsmyndigheterna som är inblandade i respektive situation.

Om ett företag i en koncern får finansiella problem, kan problemen påverka hela koncernens finansiella ställning. Det är därför värdefullt om resolutionsmyndigheterna för de berörda företagen kan enas om åtgärder som effektivt kan begränsa spridningsrisken. Om detta inte är möjligt, bör de åtgärder som vidtas av en eller flera resolutionsmyndigheter om möjligt vara heltäckande eller i vart fall samordnade. Även om var och en av resolutionsmyndigheterna främst beaktar effekterna på deras nationella finansiella system, kan konsekvenserna för hela det finansiella systemet bli mer djupgående än nödvändigt, om de inte också beaktar vilken effekt deras beslut får för det finansiella systemet i andra medlemsstater.

Det är inte ovanligt att finansiella koncerner är gränsöverskridande. Detta gäller inte minst nordiska banker eftersom de finansiella systemen i de nordiska och baltiska länderna i hög grad är integrerade. I direktivet anges bl.a. allmänna principer som myndigheter att beakta vid gränsöverskridande samarbete (artikel 87) och krav på att resolutionskollegium ska upprättas och hur dessa ska fungera (artiklarna 88–90). Vi återkommer till dessa mer övergripande frågor om gränsöverskridande samarbete i kapitel 22. Här fokuserar vi enbart på det samarbete som ska föregå ett resolutionsbeslut.

Generellt anförs i direktivets skäl (skäl 97) att det vid resolution av gränsöverskridande koncerner bör göras en avvägning mellan, å ena sidan, behovet av förfaranden som tar hänsyn till situationens brådskande karaktär och möjliggör effektiva, rättvisa och snabba lösningar för koncernen som helhet, och, å andra sidan, behovet av att skydda den finansiella stabiliteten i alla de medlemsstater som koncernen är verksam i. De olika resolutionsmyndigheterna bör dela med sig av sina synpunkter i resolutionskollegiet. Resolutions-

åtgärder som föreslås av den samordnande resolutionsmyndigheten bör utarbetas och diskuteras mellan olika resolutionsmyndigheter inom ramen för koncernresolutionsplanerna. Resolutionskollegier bör införliva synpunkterna från resolutionsmyndigheterna i alla de medlemsstater där koncernen är verksam, i syfte att underlätta snabba och gemensamma beslut när situationen så kräver. När resolutionsmyndigheten vidtar åtgärder på koncernnivå bör den alltid beakta effekterna på den finansiella stabiliteten i de medlemsstater där koncernen är verksam. Detta bör säkerställas genom möjligheten för resolutionsmyndigheterna i den medlemsstat där dotterföretaget är etablerat att invända mot koncernresolutionsmyndighetens beslut, inte enbart om resolutionsåtgärdernas lämplighet, utan även med hänvisning till behovet att skydda den finansiella stabiliteten i den medlemsstaten.

I skäl 99 anges vidare att framtagandet av en koncernresolutionsordning bör underlätta en samordnad resolution som mer sannolikt ger det bästa resultatet för koncernens alla institut. En nationell myndighet som beslutar att avvika från koncernresolutionsordningen bör noggrant överväga de potentiella effekterna på den finansiella stabiliteten i de medlemsstater där övriga resolutionsmyndigheter är belägna och de potentiella effekterna på andra delar av koncernen.

Sammantaget kan man säga att syftet med direktivet i detta avseende är att skapa goda förutsättningar för att ett fallerande institut rekonstrueras eller avvecklas på ett sätt som tar hänsyn till effekten på andra företag i samma koncern. För detta ändamål behövs det ett särskilt förfarande för myndigheterna i de berörda medlemsstaterna.

Artiklarna 91 och 92 behandlar genomgående institut eller ett annat företag som kan bli föremål för resolution. När vi i det följande talar om företag, moderföretag eller dotterföretag, syftar vi just på den typen av företag.

7.5.1 Processen när ett dotterföretag i en finansiell koncern fallerar

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten får inte fatta beslut om resolution avseende ett företag i en finansiell koncern förrän den process som beskrivs i artikel 91 i resolutionssdirek-

tivet om resolution på koncernnivå som berör ett dotterföretag i koncernen har avslutats. Resolutionsmyndigheten bemyndigas att ingå internationella överenskommelser med andra resolutionsmyndigheter om genomförande av en koncernresolutionsordning.

Resolutionsdirektivet

Enligt resolutionsdirektivet är processen om ett dotterföretag i en finansiell koncern fallerar följande.

Processen inleds med att en resolutionsmyndighet fastställer att ett företag som är ett dotterföretag inom en koncern (dotterföretag) uppfyller villkoren för resolution i artikel 32 eller 33.

När resolutionsmyndigheten fastställt att förutsättningar för resolution är uppfyllda för ett dotterföretag, ska den omgående underrätta den samordnande resolutionsmyndigheten, den samordnande tillsynsmyndigheten om det är en annan myndighet och medlemmarna i resolutionskollegiet för den berörda koncernen. Underrättelsen ska innehålla:

- a) Fastställandet att dotterföretaget uppfyller villkoren för resolution i artikel 32 eller 33 (artikel 91.1 a).
- b) De resolutionsåtgärder eller insolvensåtgärder som resolutionsmyndigheten anser är lämpliga för dotterföretaget (artikel 91.1 b).

Den underrättande myndigheten får dock inte omedelbart genomföra de angivna åtgärderna utan ska avvakta besked från den samordnande resolutionsmyndigheten. Den sistnämnda myndigheten ska nämligen när den mottagit underrättelsen, efter samråd med övriga medlemmar i det berörda resolutionskollegiet, bedöma de sannolika effekterna av resolutionsåtgärderna eller de andra åtgärder som meddelats i enlighet med punkten b i föregående stycke, på koncernen och koncernenheterna i andra medlemsstater, och särskilt om resolutionsåtgärderna eller andra åtgärder sannolikt skulle leda till att villkoren för resolution uppfylls för en koncernenhet i en annan medlemsstat (artikel 91.2). Denna bedömning ska göras inom 24 timmar efter det att den samordnande resolutionsmyndigheten mottagit underrättelsen eller inom den längre tid som den underrättande resolutionsmyndigheten godkänner

Om den samordnande resolutionsmyndigheten inte har gjort någon bedömning inom 24 timmar eller den längre tid som överenskommits, får den resolutionsmyndighet som ansvarar för dotterföretaget vidta de resolutionsåtgärder eller andra åtgärder som den har meddelat i enlighet med punkten b ovan. (artikel 91.5)

Resolutionsmyndigheten som ansvarar för dotterföretaget får också vidta de resolutionsåtgärder eller andra åtgärder som den angett i underrättelsen om resolutionsmyndigheten på koncernnivå – efter samrådet – bedömer att åtgärderna sannolikt inte leder till att villkoren för resolution i artikel 32 eller 33 uppfylls för en koncernenhet i en annan medlemsstat (artikel 91.3).

Om däremot den samordnande resolutionsmyndigheten, efter samråd med de övriga medlemmarna i resolutionskollegiet och inom den utsatta tiden, bedömer att de resolutionsåtgärder eller andra åtgärder som angetts i underrättelsen sannolikt leder till att villkoren för resolution i artikel 32 eller 33 uppfylls för en koncernenhet i en annan medlemsstat, ska den föreslå en koncernresolutionsordning och överlämna den till resolutionskollegiet (artikel 91.4).

En koncernresolutionsordning ska enligt artikel 91.6

- a) beakta och följa de resolutionsplaner som avses i artikel 13 (dvs. koncernresolutionsplaner), såvida resolutionsmyndigheterna inte med beaktande av omständigheterna i fallet gör bedömningen att resolutionsändamålen skulle uppnås effektivare med hjälp av åtgärder som inte föreskrivs i resolutionsplanerna,
- b) beskriva de resolutionsåtgärder som de berörda resolutionsmyndigheterna bör vidta med avseende på moderföretaget inom unionen eller särskilda koncernenheter i syfte att uppfylla målen och principerna för resolution i artiklarna 41 och 34,
- c) ange hur dessa resolutionsåtgärder bör samordnas,
- d) etablera en finansieringsplan som beaktar koncernresolutionsplanen, principerna för att dela upp ansvaret som fastställts i enlighet med led f i artikel 12.3 och allmänna principer för ömsesidighet som anges i artikel 107.

Om de andra resolutionsmyndigheterna inte har invändningar mot koncernresolutionsordningen, ska koncernresolutionsordningen utformas som ett gemensamt beslut av den samordnande resolutionsmyndigheten och de resolutionsmyndigheter som ansvarar för dotterföretag som omfattas av koncernresolutionsordningen (arti-

kel 91.7). Eba får på begäran av en behörig myndighet bistå resolutionsmyndigheterna när det gäller att nå ett gemensamt beslut i enlighet med artikel 31 c i förordning (EU) nr 1093/2010.

Om däremot någon resolutionsmyndighet har invändningar mot eller avviker från den koncernresolutionsordning som föreslås av resolutionsmyndigheten på koncernnivå eller anser att den behöver vidta andra separata resolutionsåtgärder än de som föreslås i ordningen med avseende på ett företag med hänsyn till finansiell stabilitet, ska den i detalj ange skälen till invändningarna eller till avvikelsen från koncernresolutionsordningen, underrätta den samordnande resolutionsmyndigheten och de övriga resolutionsmyndigheter som omfattas av koncernresolutionsordningen om skälen och informera dem om de åtgärder den kommer att vidta. När den anger skälen till sina invändningar ska resolutionsmyndigheten beakta de resolutionsplaner som avses i artikel 13, åtgärdernas potentiella effekter på det finansiella systemets stabilitet i de berörda medlemsstaterna och åtgärdernas potentiella effekter på andra delar av koncernen (artikel 91.8). De invändande myndigheterna får då fatta beslut om hur resolutionen ska utformas beträffande dotterföretag i deras medlemsstater.

Om vissa men inte alla myndigheter har invändningar mot resolutionsordningen, får de resolutionsmyndigheter som inte hade invändningar fatta ett gemensamt beslut om en koncernresolutionsordning som omfattar koncernenheter i deras medlemsstater (artikel 91.9).

Det gemensamma beslut som fattas liksom de beslut som fattas av resolutionsmyndigheterna i avsaknad av ett gemensamt beslut ska erkännas som slutgiltiga och tillämpas av resolutionsmyndigheten i de berörda medlemsstaterna (artikel 91.10).

Förutom den inledande fristen om 24 timmar innehåller direktivet inte någon tidsgräns inom vilken myndigheterna ska komma överens eller fatta individuella beslut. I artikel 91.11 finns det dock en allmän regel som anger att myndigheterna utan dröjsmål ska vidta alla åtgärder enligt artikel 91 med vederbörlig hänsyn tagen till hur brådskande situationen är.

Om en koncernresolutionsordning inte genomförs och resolutionsmyndigheter vidtar resolutionsåtgärder som avser en koncernenhet, ska dessa resolutionsmyndigheter bedriva ett nära samarbete inom resolutionskollegiet för att uppnå en samordnad resolutionsstrategi för alla koncernenheter som har hamnat eller sannolikt kommer att hamna på obestånd (artikel 91.12).

Resolutionsmyndigheter som vidtar resolutionsåtgärder som avser koncernenheter ska regelbundet ge fullständig information till medlemmarna i resolutionskollegiet om dessa åtgärder och hur de utvecklas (artikel 91.13).

Skälen för kommitténs förslag

Av de beskrivna artiklarna framgår hur besluten om resolution ska fattas när det finns en finansiell koncern med anknytning till flera länder. För att införliva direktivet måste svensk rätt ges en utformning som innebär att de svenska myndigheterna deltar i processen på det sätt som anges i direktivet. Det finns i princip inga möjligheter att avvika från direktivets bestämmelser.

Direktivet bygger på en kombination av samarbete, vilket ska leda fram till att myndigheterna fattar ett gemensamt beslut om hur resolutionen ska genomföras, och att var och en av myndigheterna fattar beslut om de företag de ansvarar för.

Om det är fråga om koncernresolution kommer den s.k. koncernresolutionsordningen att spela en central roll. En koncernresolutionsordning är en plan som beskriver hur en resolution ska genomföras i ett enskilt fall. Vad en sådan ordning ska innehålla framgår av artikel 91.6. Utgångspunkten för den är koncernresolutionsplanen.

Som vi utvecklar närmare i avsnitt 23.4.2 ska koncernresolutionsplanerna identifiera hur koncernresolutionsåtgärderna ska finansieras. De koncernresolutionsordningar som ska tas fram när det är aktuellt med att vidta resolutionsåtgärder avseende flera företag i en koncern, ska innehålla en finansieringsplan baserad på koncernresolutionsplanen. Koncernresolutionsordningen ska även beakta bestämmelserna om ömsesidighet i artikel 107. Enligt artikel 107 ska medlemsstaterna vid en koncernresolution säkerställa att det nationella finansieringsarrangemanget bidrar till finansieringen av koncernresolution enligt bestämmelserna i artikeln. Av artikeln framgår vidare vad en finansieringsplan ska innehålla och att den ska godkännas i samband med överenskommelsen om koncernresolution enligt artikel 91 eller 92. Planen ska bland annat ange grunden för beräkningen av vilket belopp som finansieringsarrangemangen ska bidra med och det belopp som varje finansieringsarrangemang ska bidra med. Grunden för fördelningen av bidraget beakta de principer som anges i artikel 107.5 och princi-

perna i koncernresolutionsplanen om inte något annat överenskomms i finansieringsplanen.

Vi föreslår att den process som beskrivs i det föregående ska införlivas med direktivet. Myndigheterna ska alltså försöka komma överens om en koncernresolutionsordning. En sådan överenskommelse är en internationell överenskommelse i regeringsformens mening. Vi föreslår vidare att en koncernresolutionsordning definieras genom en hänvisning till artikel 91 i resolutionsdirektivet. Där anges ge bland annat att en koncernresolutionsordning ska etablera en finansieringsplan som beaktar koncernresolutionsplanen, principerna för att dela upp ansvaret som fastställts i enlighet med artikel 12.3 f och för ömsesidighet som avses i artikel 107. Av detta följer att resolutionsmyndigheten får komma överens med övriga berörda myndigheter om en koncernresolutionsordning inklusive en finansieringsplan enligt artikel 91 och 107.

Av artikel 107.2 framgår att resolutionsmyndigheten på koncernnivå ska samråda med övriga resolutionsmyndigheter innan de föreslår en finansieringsplan för de institut som är en del av koncernen. Någon uttrycklig bestämmelse behövs dock inte om detta vid sidan om de bestämmelser som följer av artiklarna 91 och 92.

Resolutionsmyndigheten kan komma att delta i processen i olika egenskaper. Den kan vara den myndighet som initierar processen att underrätta resolutionsmyndigheten på koncernnivå om att förutsättningarna för resolution är uppfyllda och vilka åtgärder den vill vidta. Den kan också vara den myndighet som tar emot en sådan underrättelse i egenskap av resolutionsmyndighet på koncernnivå. Den behöver vidare inte ha någon av dessa roller men kan ingå i ett kollegium där källan till problemen främst är något annat företag i koncernen.

Resolutionsmyndigheten har olika skyldigheter beroende på vilken roll den har. När resolutionsmyndigheten utgör den underrättande myndigheten innebär det att den inte får fatta beslut om resolution förrän processen är avslutad. I de andra fallen handlar det snarare om att resolution initieras hos resolutionsmyndigheten genom den underrättande myndigheten. Vi föreslår därför att resolutionsmyndighetens olika roller lagregleras på ett sätt som nära följer direktivet.

Även om bestämmelserna får något olika utformning beroende på om resolutionsmyndigheten är den underrättande myndigheten eller en myndighet som på koncernnivå eller medlem i resolutionskollegiet tar emot underrättelsen, är upplösningen alltid detsamma.

Antingen kommer de berörda myndigheterna överens om ett gemensamt beslut om koncernresolutionsordningen eller så gör de det inte. I det sistnämnda fallet fattar de myndigheter som inte deltar i det gemensamma beslutet individuella beslut.

De gemensamma beslut som direktivet talar om är att betrakta som internationella överenskommelse i regeringsformens mening (se avsnitt 22.3.2). För att införliva direktivet bör resolutionsmyndigheten därför bemyndigas att ingå internationella överenskommelser med andra resolutionsmyndigheter om genomförande av en koncernresolutionsordning.

Genom att ingå en överenskommelse med övriga resolutionsmyndigheter åtar sig resolutionsmyndigheten när den är resolutionsmyndighet på koncernnivå att fatta ett nationellt beslut vars innehåll motsvarar innehållet i överenskommelsen, alternativt att avstå från att fatta något beslut utan överlämna det till resolutionsmyndigheten på koncernnivå. Vi föreslår vissa bestämmelser för att säkerställa att en finansieringsplan som finns i en överkommen koncernresolutionsordning följs. För att säkerställa att det är möjligt måste dock myndigheten när den ingår överenskommelsen beakta såväl resolutionsreservens storlek som de beloppsbegränsningar som beslutats av riksdagen beträffande resolutionsreservens upplåningsrätt (se avsnitt 21.5).

Enligt artikel 91.10 ska det gemensamma beslut som fattas mellan resolutionsmyndigheterna och de beslut som fattas av resolutionsmyndigheterna i avsaknad av ett gemensamt beslut som avses i 91.8 erkännas som slutgiltiga och tillämpas av resolutionsmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna. Det betyder dock inte att resolutionsmyndigheten är skyldig att medverka i en koncernresolution om den inte deltagit i överenskommelsen.

Om resolutionsmyndigheten träffar en överenskommelse med en eller flera utländska myndigheter är den bunden av den och får inte vidta åtgärder som strider mot den. Detsamma gäller beslut som en utländsk myndighet fattar med stöd av en sådan överenskommelse. Den är dock inte direkt bindande för instituten och andra berörda dotterföretag utan det är först genom det nationella beslutet som rättsverkningar för företagen uppkommer. När resolutionsmyndigheten har fattat ett beslut på grundval av en internationell överenskommelse är beslutet på vanligt sätt bindande för den som det riktar sig till och ska kunna överklagas.

Om en domstol ändrar eller upphäver resolutionsmyndighetens beslut, t.ex. för att den strider mot lag, påverkar det inte utan

vidare överenskommelsens innehåll eller giltighet utan endast det överklagade beslutet. Detta innebär att följderna av att en domstol ändrar resolutionsmyndighetens eller någon annan myndighets beslut så att det inte längre står i överensstämmelse med överenskommelsen, måste hanteras av resolutionsmyndigheterna i samband med att de ingår överenskommelsen. Eftersom överenskommelsen ska mynna ut i ett överklagbart beslut, ligger det alltså i sakens natur att överenskommelsen utformas på ett sådant sätt att en domstols framtida ställningstagande kan beaktas, t.ex. genom att nya förhandlingar då ska inledas.

Om den svenska resolutionsmyndigheten och de andra berörda resolutionsmyndigheterna inte enas om ett gemensamt beslut ska resolutionsmyndigheten själv besluta om resolution. I detta fall föregås alltså inte det nationella beslutet av någon internationell överenskommelse. Även ett sådant beslut ska dock enligt direktivet erkännas som avgörande och tillämpas av de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna. En motsvarande bestämmelse bör tas in i svensk rätt.

Om ett svensk institut eller ett utländskt institut vill överklaga beslutet ska det överklagas i den medlemsstat där den behöriga myndighet som fattat beslutet hör hemma. Överklagandet kommer att hanteras i överensstämmelse med den medlemsstatens rättsordning.

Resolutionsmyndigheten ska inte fatta beslut om resolution avseende ett företag som ingår i en finansiell koncern förrän den process som beskrivs i artikel 91 i resolutionsdirektivet har avslutats.

7.5.2 Resolution på koncernnivå

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten får inte fatta beslut om resolution avseende ett företag i en finansiell koncern förrän den process som beskrivs i artikel 92 i resolutionsdirektivet om resolution på koncernnivå har avslutats. Resolutionsmyndigheten bemyndigas att ingå internationella överenskommelser med andra resolutionsmyndigheter om genomförande av en koncernresolutionsordning.

Resolutionsdirektivet

Om ett moderföretag i en finansiell företagsgrupp får problem gäller delvis andra regler än för när ett dotterföretag får problem; se artikel 92. Dessa beskrivs i det följande.

Förfarandet påbörjas på samma sätt som enligt artikel 91 när dotterföretag har problem. Det framgår av artikel 92.1 som anger att om en samordnande resolutionsmyndighet fastställer att ett moderföretag inom unionen inom dess ansvarsområde uppfyller villkoren för resolution i artikel 32 eller 33, ska den omgående lämna de upplysningar som anges i artikel 91.1 a och b till den samordnande tillsynsmyndigheten, om det är en annan myndighet, och till de övriga medlemmarna i resolutionskollegiet för den berörda koncernen (se avsnitt 22.4.1).

De resolutionsåtgärder eller insolvensåtgärder som resolutionsmyndigheten anser lämpliga *får* omfatta genomförandet av en koncernresolutionsordning som är utformad i enlighet med artikel 91.6 i något av följande fall:

- a) Resolutionsåtgärder eller andra åtgärder på moderföretagsnivå som underrättats i enlighet med artikel 91.1 b, gör det sannolikt att villkoren i artikel 32 eller 33 uppfylls för en koncernenhet i en annan medlemsstat.
- b) Resolutionsåtgärder eller andra åtgärder på moderföretagsnivå är inte tillräckliga för att stabilisera situationen eller kommer sannolikt inte att leda till ett optimalt resultat.
- c) Ett eller flera dotterföretag uppfyller villkoren i artikel 32 eller 33 enligt ett fastställande av de resolutionsmyndigheter som ansvarar för dessa dotterföretag.
- d) Resolutionsåtgärder eller andra åtgärder på koncernnivå kommer att omfatta dotterföretag till koncernen på ett sätt som gör en koncernresolutionsordning lämplig.

Om de åtgärder som föreslås av den samordnande resolutionsmyndigheten inte inbegriper en koncernresolutionsordning ska den samordnande resolutionsmyndigheten fatta sitt beslut efter samråd med medlemmarna i resolutionskollegiet. Beslutet av den samordnande resolutionsmyndigheten ska

Beakta och följa de resolutionsplaner som avses i artikel 13, såvida resolutionsmyndigheterna inte med beaktande av omständigheterna i fallet gör bedömningen att resolutionsändamålen

skulle uppnås effektivare med hjälp av åtgärder som inte föreskrivs i resolutionsplanerna.

Beakta den finansiella stabiliteten i de berörda medlemsstaterna. (artikel 92.2).

Därefter följer enligt artiklarna 92.3–92.7 samma process som när ett dotterföretag får problem, dvs. medlemsstaterna ska försöka enas om ett gemensamt beslut om en koncernresolutionsordning.

Skälen för kommitténs förslag

De bestämmelser som beskrivs i det föregående avsnittet behandlar den situationen att problemen först uppkommer eller upptäcks i ett dotterföretag. Här handlar det i stället om när problemen upptäcks eller uppkommer i moderföretaget. Processerna har stora likheter med varandra. När ett moderföretag i en finansiell koncern uppfyller förutsättningarna för resolution, kan resolutionsmyndigheten involveras som ansvarig för moderföretaget eller för ett dotterföretag. I båda fallen ska exempelvis myndigheterna om det läggs fram en koncernresolutionsordning försöka enas om den och om det inte lyckas, fatta individuella beslut. Det är framför allt det sätt som förfarandet inleds som skiljer sig åt genom att resolutionsmyndigheten på koncernnivå i det skedet har en mer avgörande roll än när uppgiften är att hantera ett dotterföretag.

För att införliva direktivet måste även i detta fall svensk rätt ges en utformning som innebär att de svenska myndigheterna deltar i processen på det sätt som anges i direktivet och har möjlighet att ingå de internationella överenskommelser som behövs (se avsnitt 22.4.1). Det finns i princip inga möjligheter att avvika från direktivets bestämmelser.

7.6 Företagens och Finansinspektionens underrättelsekrav

<p>Kommitténs förslag: Styrelsen i ett företag som omfattas av resolutionslagen är skyldig att informera Finansinspektionen om den anser att företaget kommer eller sannolikt kommer att fallera.</p>

Finansinspektionen ska omedelbart underrätta resolutionsmyndigheten om sådana underrättelser som Finansinspektionen mottagit från ett företags styrelse.

Kommitténs bedömning: När Finansinspektionen fastställer att ett företag fallerar eller sannolikt kommer att falla ska Finansinspektionen underrätta resolutionsmyndigheten och andra berörda myndigheter enligt resolutionsdirektivet och i samband med denna underrättelse överlämna den bedömning som ligger till grund fastställandet. Detta kan lämpligen regleras i förordning.

Resolutionsdirektivet

Artikel 81.1 anger att medlemsstaterna ska föreskriva att ledningsorganet för ett institut eller ett koncernföretag underrättar den behöriga myndigheten om de anser att företaget kommit eller sannolikt kommer att falla, i enlighet med vad som avses i artikel 32.4.

Av artikel 81.2 framgår att behöriga myndigheter ska underrätta berörda resolutionsmyndigheter om alla underrättelser de har mottagit enligt 81.1 och om alla krisförebyggande åtgärder eller åtgärder som avses i artikel 104 i direktiv 2013/36/EU som de kräver att ett företag som avses i det här direktivet ska vidta.

I fall där en behörig myndighet eller resolutionsmyndighet bedömer att de villkor som avses i artikel 32.1 a och b uppnås för ett företag, ska myndigheten enligt 81.3 omgående överlämna den bedömningen till följande myndigheter, om det inte är samma myndighet:

- a) Resolutionsmyndigheten för företaget.
- b) Den behöriga myndigheten för företaget.
- c) Den behöriga myndigheten för en filial till institutet eller den enhet som avses i artikel 1.1 b, c eller d.
- d) Resolutionsmyndigheten för en filial till institutet eller den enhet som avses i artikel 1.1 b, c eller d.
- e) Centralbanken.

- f) Det insättningsgarantisystem till vilket ett institut hör, där så krävs för att insättningsgarantisystemets funktioner ska kunna fullgöras.
- g) Det organ som ansvarar för finansieringsarrangemangen, där så krävs för att finansieringsarrangemangens funktioner ska kunna fullgöras.
- h) Resolutionsmyndigheten på koncernnivå, i tillämpliga fall.
- i) Det behöriga ministeriet.
- j) Den samordnande tillsynsmyndigheten, i de fall då institutet eller den enhet som avses i artikel 1.1 b, c eller d i det här direktivet omfattas av gruppbasead tillsyn enligt avdelning VII kapitel 3 i direktiv 2013/36/EU.
- k) ESRB och de utsedda nationella makrotillsynsmyndigheterna.

Artikel 81.4 anger att om den överföring av information som avses i 81.3 f och g inte garanterar lämplig sekretessnivå, ska den behöriga myndigheten eller resolutionsmyndigheten införa alternativa kommunikationsförfaranden som uppfyller samma mål samtidigt som de säkerställer lämplig sekretessnivå.

Skälen för kommitténs förslag

Artikel 81 innehåller ett antal krav på företag och på myndigheter att underrätta resolutionsmyndigheten eller andra myndigheter om ett företag fallerar eller sannolikt kommer att falla och om alternativa åtgärder för att förhindra fallissemang inom rimlig tid finns eller inte finns tillgängliga.

Artikel 81.1 anger att styrelsen i ett företag som omfattats av resolutionslagen ska underrätta den behöriga myndigheten – det vill säga Finansinspektionen – om företaget fallerar eller sannolikt kommer att falla. Om en sådan underrättelse kommer in, ska sedan den behöriga myndigheten enligt 81.2 meddela detta till resolutionsmyndigheten. Kommittén föreslår att styrelsens och Finansinspektionens underrättelseskyldighet införs i sektorslagstiftningen.

Artikel 81.3 handlar om krav på den myndighet som ansvarar för att fastställa om ett företag fallerar eller sannolikt fallerar och bedömningen av om alternativa åtgärder för att förhindra ett fallis-

semang inom rimlig tid finns. I vårt förslag är det Finansinspektionen som ska göra dessa bedömningar. Det bör införas en bestämmelse om att Finansinspektionen ska underrätta resolutionsmyndigheten och andra berörda myndigheter om den har fastställt att ett företag fallerar eller sannolikt kommer att falla och inga alternativa åtgärder finns att undvika fallissemang. Det bör också framgå att den bedömning som ligger till grund för fastställandet ska överlämnas i samband med underrättelsen. Kommittén bedömer att detta lämpligast görs i förordning.

Artikel 81.2 täcks in av den underrättelseskyldighet för Finansinspektionen som kommittén föreslår avseende tidiga ingripanden och som innebär att när Finansinspektionen har anledning att ingripa mot ett företag och det dessutom finns anledning att anta att företaget kan komma att omfattas av resolution så ska inspektionen underrätta resolutionsmyndigheten om detta. Finansinspektionen ska efter en sådan underrättelse vara skyldig att lämna resolutionsmyndigheten den information som myndigheten behöver för att förbereda eventuell resolution.

Kommittén bedömer att artikel 81.4 inte behöver någon genomförandeåtgärd.

7.7 Resolutionsmyndighetens underrättelsekrav

Kommitténs förslag: Beslut om att försätta ett företag i resolution eller om att vidta resolutionsåtgärder ska snarast möjligt offentliggöras.

Om resolutionsmyndigheten beslutar att ett företag under resolution inte ska fullgöra en betalnings- eller leveransförpliktelse som följer av ett avtal, att en borgenär till ett företag under resolution inte får ta i anspråk säkerheter som ställts ut i tillgångar som tillhör institutet eller att en motpart till ett företag under resolution inte får säga upp ett avtal med det företaget, ska resolutionsmyndigheten även offentliggöra villkoren för åtgärden och under vilken tid som åtgärden gäller.

Kommitténs bedömning: Resolutionsmyndigheten ska när den försätter ett företag i resolution eller vidtar andra resolutionsåtgärder snarast möjligt underrätta företaget under resolution och berörda myndigheter i enlighet med vad som

framgår av resolutionsdirektivet. Detta kan lämpligen regleras i förordning.

Resolutionsdirektivet

Artikel 83 anger att så snart som möjligt efter det att resolutionsmyndigheten har vidtagit en resolutionsåtgärd ska resolutionsmyndigheten uppfylla följande.

Resolutionsmyndigheten ska, enligt 83.2, underrätta företaget under resolution och följande myndigheter, om det inte är samma myndighet:

- a) Den behöriga myndigheten för det institutet under resolution.
- b) Den behöriga myndigheten för filialerna för det institutet under resolution.
- c) Centralbanken.
- d) Det insättningsgarantisystem till vilket institutet under resolution hör.
- e) Det organ som ansvarar för finansieringsarrangemangen för resolutionen.
- f) Resolutionsmyndigheten på koncernnivå, i tillämpliga fall.
- g) Det behöriga ministeriet.
- h) Den samordnande tillsynsmyndigheten, i de fall då institutet under resolution omfattas av gruppbasead tillsyn enligt avdelning VII kapitel 3 i direktiv 2013/36/EU.
- i) Det utsedda nationella makrotillsynsorganet och ESRB.
- j) Kommissionen, Europeiska centralbanken, Esma, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) som inrättats enligt förordning (EU) nr 1094/2010 och Eba.
- k) Om institutet under resolution är ett institut enligt definitionen i artikel 2 b i direktiv 98/26/EG, operatörerna av de system som institutet deltar i.

Artikel 83.3 säger att en underrättelse som avses i 83.2 ska inkludera en kopia av alla beslut eller instrument enligt vilka de relevanta befogenheterna utövas och ange datumet för när resolutionsåtgärden eller resolutionsåtgärderna träder i kraft.

Artikel 83.4 anger att resolutionsmyndigheten ska offentliggöra eller se till att en kopia av beslutet eller instrumentet som ligger till grund för en resolutionsåtgärd, eller en underrättelse som redogör

för effekterna av en resolutionsåtgärd offentliggörs och särskilt effekterna för slutkunder och, i tillämpliga fall, villkoren och perioden för uppskjutandet eller begränsningen som avses i artiklarna 69, 70 och 71, på följande sätt:

- a) På myndighetens webbplats.
- b) På den behöriga myndighetens webbplats, om denna är en annan än resolutionsmyndigheten, och på Ebas webbplats.
- c) På den webbplats som institutet under resolution har.
- d) Om de aktier eller andra äganderättsinstrument eller skuldinstrument som innehas av institutet under resolution är föremål för handel på en reglerad marknad, genom offentliggörande av obligatorisk information om institutet under resolution i enlighet med artikel 21.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG.

Till sist i artikeln anges i 83.5 att om aktierna, äganderättsinstrumenten eller skuldinstrumenten inte är upptagna till handel på en reglerad marknad ska resolutionsmyndigheten säkerställa att de dokument som bevisar att de instrument som avses i 83.4 skickas till de aktieägare och borgenärer i institutet under resolution som är kända genom det berörda institutets register eller databaser och som är tillgängliga för resolutionsmyndigheten.

Skälen för kommitténs förslag

I artikel 83 ställs krav på att resolutionsmyndigheten ska informera och skicka kopior på beslut om åtgärder till institutet under resolution och ett stort antal berörda myndigheter. Att resolutionsmyndigheten ska samarbeta och utbyta information med myndigheter i Sverige och berörda utländska myndigheter gäller generellt. Om det rör sig om ett ingripande i en gränsöverskridande koncern, finns det åtskilliga krav på samarbete och informationsutbyte i att förbereda och vidta en resolutionsåtgärd. Vi bedömer därför att kraven i artikel 83 i detta avseende lämpligast införs i en förordning i vilken en hänvisning till direktivet kan göras.

Artikel 83 ställer också krav på att en åtgärd ska offentliggöras. Särskilda krav ställs på vad detta offentliggörande ska innehålla vid en tillämpning av artiklarna 69, 70 och 71 som avser resolutionsmyndighetens beslut om att ett institut under resolution inte ska fullgöra en betalnings- eller leveransförpliktelse som följer av ett

avtal, att en borgenär till ett institut under resolution inte får ta i anspråk säkerheter som ställts ut i tillgångar som tillhör institutet respektive att en motpart till ett institut under resolution inte får säga upp ett avtal med det institutet. I detta fall så är det av särskild vikt att beslut offentliggörs, eftersom det påverkar om en institutet under resolution, en borgenär eller en motpart agerar i strid med detta beslut om dessa ska anses vara i god tro eller inte; se kapitel 12. Vi föreslår att det införs en bestämmelse i lag om att beslut om att försätta ett företag i resolution respektive resolutionsåtgärder snarast möjligt ska offentliggöras och som även specificerar att om beslutet är en tillämpning av artiklarna 69, 70 och 71, ska offentliggörandet inkludera de närmare villkoren för åtgärden och under vilken tid som förbudet gäller. Vi ser dock inga skäl till att i övrigt närmare precisera hur resolutionsmyndigheten ska offentliggöra beslut.

8 Generellt om genomförandet av resolution

8.1 Inledning

Om förutsättningarna för resolution är uppfyllda ska resolutionsmyndigheten vidta resolutionsåtgärder, vilket inbegriper tillämpning av något eller några av de fyra resolutionsverktygen – försäljningsverktyget, broinstituttsverktyget, avskiljandeverktyget eller skuldnedskrivningsverktyget– alternativt något av de så kallade statliga stabiliseringsverktygen. Även om direktivet innehåller ett antal bestämmelser kopplade till tillämpningen av specifika åtgärder ges resolutionsmyndigheten en avsevärd flexibilitet att välja mellan olika åtgärder och inte minst att konkret utforma dessa åtgärder. Denna flexibilitet begränsas dock av ett antal generella bestämmelser, i direktivet uttryckta som principer (i artikel 34 och 37), som har en styrande roll i valet och utformningen av resolutionsåtgärder. Det är denna typ av bestämmelser som vi behandlar i detta kapitel. I det sammanhanget föreslår vi även inledningsvis införlivande av artikel 31 om hur resolutionsmyndigheten ska välja resolutionsåtgärder. I kapitlet föreslår vi också en bestämmelse om resolutionens avslutande.

Avslutningsvis behandlar vi de undantag som görs i resolutionsdirektivet från vissa bestämmelser i andra EU-direktiv.

8.2 Resolutionslagens verkan

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndighetens beslut om resolutionsåtgärder är giltiga oavsett vad som anges i någon annan lag eller i ett företags bolagsordning eller stadgar eller i ett avtal. Resolutionsmyndigheten behöver inte innan åtgärden vidtas

inhämta en annan myndighets eller persons samtycke till resolutionsåtgärden eller underrätta myndighet eller annan person om beslutet. Detta gäller inte om något annat framgår av denna lag eller föreskrifter som har beslutats med stöd av lagen.

Resolutionsdirektivet

Artiklarna 38.1 andra stycket, 40.1 andra stycket, 42.1 andra stycket gäller för försäljningsverktyget, broinstitutsvetktyget respektive avskiljandeverktyget och lyder:

Den överföring som avses i första stycket får med förbehåll för artikel 85 äga rum utan att medgivande erhålls från aktieägarna i instituten under resolution eller från andra tredje män än broinstitutet och utan att eventuella förfarandekrav enligt bolags- eller värdepappersrätten iakttas.

När det gäller försäljningsverktyget är det medgivande från köparen som ska erhållas och direktivets specifika förfarandekrav för försäljningsverktyget som ska tillämpas.

Artikel 63.2 anger bland vissa allmänna resolutionsbefogenheter följande:

Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att resolutionsmyndigheterna när de använder resolutionsverktygen och utövar resolutionsbefogenheterna inte omfattas av något av följande krav som annars skulle gälla enligt nationell rätt, avtal eller på annan grund:

- a) Krav på godkännande eller medgivande från någon offentlig eller privat person, inbegripet aktieägarna eller borgenärerna i institutet under resolution, med förbehåll för artiklarna 3.6 och 85.1.
- b) Förfarandekrav om att underrätta vissa personer, inbegripet eventuella krav om att offentliggöra underrättelser eller prospekt eller om att lämna in eller registrera handlingar hos någon annan myndighet, innan befogenheterna utövas.

Medlemsstaterna ska särskilt se till att resolutionsmyndigheterna kan utöva befogenheterna enligt denna artikel oberoende av eventuella begränsningar eller krav på medgivande för överföring av berörda finansiella instrument, rättigheter, tillgångar eller skulder som annars skulle tillämpas.

Första stycket b påverkar inte tillämpningen av de krav som fastställs i artiklarna 81 och 83 och eventuella krav på anmälan enligt unionens regler om statligt stöd.

Skälen för kommitténs förslag

Som framgår ovan finns det ett antal bestämmelser i direktivet som anger att förfarandekrav inte ska tillämpas på företag i resolution. Avgränsningen av begreppet förfarandekrav är emellertid inte självklar. Att skilja denna typ av bestämmelser från bestämmelser om exempelvis skyddsåtgärder är inte alltid enkelt. Ofta kan just krav på specifika förfaranden syfta till att vara ett skydd för exempelvis minoritetsaktieägare eller borgenärer.

Direktivet har ett eget avsnitt som benämns ”förfaranderegler”. I detta avsnitt ingår bestämmelser som i huvudsak avser under rättelser om beslut, bestämmelser om hur ett beslut offentliggörs, bestämmelser om utbudande till försäljning i tillämpliga fall m.m. Det får därför antas att det är denna typ av bestämmelser som avses med benämningen förfarandekrav i artiklarna ovan.

När resolutionsmyndigheten fattar beslut med stöd av resolutionslagen kan dessa komma i konflikt med förfaranden och formaliteter i andra lagar, kanske främst på det associationsrättsliga området. När ett företag blir försatt i resolution handlar det om mycket brådskande omständigheter. Bestämmelser som normalt reglerar processer och krav på beslutsförfaranden skulle kunna hindra ett effektivt genomförande av resolutionsåtgärder. Kommittén föreslår därför att det införs en generell bestämmelse med innebörd att resolutionsmyndighetens beslut om resolutionsåtgärder är giltiga oavsett vad som anges i någon annan lag eller i ett företags bolagsordning eller stadgar eller i ett avtal. Resolutionsmyndigheten behöver inte innan åtgärden vidtas inhämta en annan myndighets eller persons samtycke till resolutionsåtgärden eller underrätta myndighet eller annan person om beslutet. Detta gäller inte om något annat framgår av resolutionslagen eller föreskrifter som har beslutats med stöd av lagen.

8.3 Proportionalitet

Kommitténs förslag: Ett beslut enligt denna lag får fattas bara om skälen för beslutet uppväger det intrång eller de men i övrigt som beslutet innebär för den som beslutet gäller eller för något annat motstående intresse.

Lagens bestämmelser ska beträffande ett visst företag tillämpas på ett sätt som står i proportion till arten och omfattningen av det berörda företags verksamhet och komplexitetsgrad.

Resolutionsdirektivet

Direktivet innehåller ett betydande antal artiklar som refererar till proportionalitetsbedömningar. Exempelvis anger artikel 32.5 att en resolutionsåtgärd ska anses vara i det allmänna intresse om den är nödvändig för att uppfylla och står i proportion till ett eller flera av resolutionsändamålen; se kapitel 7. I skäl (50) anges att inskränkandet av äganderätten inte bör vara oproportionerligt. I artikel 1.1 andra stycket anges att resolutionsmyndigheten och behöriga myndigheter när de fastställer och tillämpar kraven enligt detta direktiv, och använder de olika verktyg som de har till sitt förfogande på ett företag, och i överensstämmelse med specifika bestämmelser, ska ta hänsyn till dess verksamhets art, dess aktieägarstruktur, dess juridiska form, dess riskprofil, storlek och juridiska ställning, graden av sammankoppling med andra institut eller med finanssystemet i allmänhet, omfattningen och komplexiteten hos dess verksamheter, dess medlemskap i institutionella skyddssystem som uppfyller kraven i artikel 113.7 i förordning (EU) nr 575/2013 eller andra system för solidariskt ansvar enligt artikel 113.6 i den förordningen samt huruvida det tillhandahåller några investerings-tjänster eller bedriver de verksamheter som avses i artikel 4.1.2 i direktiv 2014/65/EU.

Skälen för kommitténs förslag

I direktivet förekommer hänvisning till proportionalitet i två situationer. Den ena är att det intrång i enskildas rättigheter som ett resolutionsingripande kan medföra ska vara proportionerligt för

de resolutionsändamål – det samhällsintresse – som därigenom värnas. Med beaktande av att resolutionsåtgärder kan innebära betydande intrång i enskildas rättigheter finns det skäl att erinra om att det är en övergripande princip att beslut som fattas med stöd av resolutionslagen ska vara proportionerliga, även om det också finns särskilda bestämmelser som i specifika situationer syftar till att säkerställa detta. Kommittén föreslår därför att det ska införas en bestämmelse om att ett beslut enligt denna lag bara får fattas om skälen för beslutet uppväger det intrång eller de men i övrigt som beslutet innebär för den som beslutet gäller eller för något annat motstående intresse. Förslaget har likheter med proportionalitetsprincipen i 2 kap. 5 § skatteförförordelagen (2011:1244).

En annan typ av proportionalitet är att tillämpningen av bestämmelserna i lagen inte ska leda till en alltför stor administrativ börda för de berörda företagen. Det kan exempelvis handla om att kraven på att upprätta återhämtningsplaner anpassas till hur viktigt ett företag är för det finansiella systemets funktion. Den här typen av proportionalitet kommer bl.a. till uttryck i artikel 1.1 och i skäl (27) där det står att proportionalitetsprincipen ska tillämpas för att undvika en alltför stor administrativ börda.

Även i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse finns det en proportionalitetsprincip (6 kap. 4 a §). Precis som i detta fall har den fokus på bördan av olika regel- och tillsynskrav. I den anges att bestämmelserna i 1–3 §§ (om soliditet och likviditet, riskhantering och genomlysning) ska tillämpas i proportion till arten och omfattningen av kreditinstitutets verksamheter och till deras komplexitetsgrad.

Kommittén anser att proportionalitetsprincipen med avseende på tillämpning av bestämmelser i resolutionslagen bör uttryckas i en bestämmelse och att den bör uttryckas på ett sätt som motsvarar den nämnda bestämmelsen i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Kommittén föreslår därför att det ska framgå i resolutionslagen att lagens bestämmelser beträffande ett enskilt företag ska tillämpas på ett sätt som står i proportion till arten och omfattningen av det berörda företags verksamhet och komplexitetsgrad. Det är kommitténs uppfattning att denna formulering innefattar alla de delar som direktivet enligt artikel 1.1 anger att myndigheten ska ta hänsyn till vid tillämpning av direktivets krav och verktyg.

8.4 Val av resolutionsåtgärder

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten ska vidta de resolutionsåtgärder som enligt dess uppfattning bäst uppfyller de resolutionsändamål som är relevanta i det enskilda fallet.

Resolutionsdirektivet

Enligt artikel 31.1 ska en resolutionsmyndighet välja de verktyg och befogenheter som enligt dess uppfattning bäst uppfyller de ändamål som är relevanta beroende på omständigheterna i det enskilda fallet.

Skälen för kommitténs förslag

När resolutionsmyndigheten bedömer att ett företag uppfyller förutsättningarna för resolution ska myndigheten som huvudregel besluta att försätta företaget i resolution. Nästa steg är att bestämma vad som ska göras. De två stegen har dock ett nära samband med varandra. De ändamål som anförs som skäl för att försätta företaget i resolution kommer att vara styrande även för valet av resolutionsåtgärder, inbegripet valet av resolutionsverktyg. Det innebär i praktiken att resolutionsåtgärder kommer att väljas för att i första hand motverka risken för en allvarlig störning i det finansiella systemet, det vill säga åtgärderna kommer att fokusera på att upprätthålla kritiska verksamheter eller förebygga spridningseffekter. Av detta följer också att den nödvändighets- och proportionalitetsbedömning som har gjorts i resolutionsbeslutet kommer att påverka även valet av resolutionsåtgärder.

Men vilken kombination av resolutionsåtgärder som är bäst i ett enskilt fall kan inte slås fast på förhand. Även om en risk för en allvarlig störning står i fokus för valet av åtgärder så bör också de andra resolutionsändamål som är relevanta i det enskilda fallet, exempelvis att skydda garanterade insättare och kundmedel, beaktas. Valet av resolutionsåtgärder måste också anpassas till behovet av omstrukturering och kapitalisering i det enskilda fallet, vilket i sin tur beror på det fallerade företagens situation och hur djupgående företagens problem är.

Till detta kommer att olika resolutionsverktyg kan användas för att uppnå samma resultat. Ett företag kan rekonstrueras både inom ramen för skuldnedskrivningsverktyget och inom ramen för broinstituttsverktyget (vid övertagandet av aktierna). För att säkerställa fortsatt drift av viss verksamhet kan hela eller delar av ett företags verksamhet avyttras till en privat aktör genom försäljningsverktyget eller till ett statligt kontrollerat broinstitut genom broinstituttsverktyget. Verksamhet kan avvecklas inom ramen för likvidation, det vanliga konkursförfarandet eller med hjälp av ett tillgångsförvaltningsbolag. Myndigheten är dock inte helt fri i sina val. I resolutionsdirektivet finns det nämligen vissa anvisningar om i vilket syfte de olika verktygen ska användas (se artiklarna 40.1, 40.2 iii, 42.4 och 43.2 a och 43.3). Liknande bestämmelser föreslås bli införda i svensk rätt.

Det är inte bara i valet av resolutionsåtgärder som resolutionsmyndigheten behöver göra avvägningar utan också hur den väljer att utforma en specifik resolutionsåtgärd. Om myndigheten exempelvis har beslutat sig för att använda broinstituttsverktyget ska den som utgångspunkt föra över den verksamhet som är nödvändig för att uppnå resolutionsändamålen.

Det bör dock noteras att resolutionsmyndighetens åtgärder i många fall kommer att omfatta andra tillgångar och skulder än de som vid en första anblick är direkt berörda av ändamålen. Om t.ex. insättningar (som utgör skulder) ska säljas till en privat aktör eller till ett broinstitut, kommer som regel vissa tillgångar att ingå i paketet. Det kan ge ett bättre pris och därmed sänka resolutionskostnaderna. Om broinstituttsverktyget används får dessutom inte överföringen resultera i att broinstitutets skulder blir större än dess tillgångar. På samma sätt kommer tillgångar, t.ex. vissa lånefordringar som förs över till ett broinstitut, att matchas med vissa skulder. Liknande överväganden kan behöva göras i samband med att tillgångar eller skulder överförs till ett tillgångsförvaltningsbolag. Dessa åtgärder kan i vissa fall, såsom i fråga av broinstitutet, styras av verktygets utformning. Vilka tillgångar och skulder som överförs kan också motiveras med att exempelvis undvika onödig värdeförstörelse och för att minimera resolutionskostnader; se avsnitt 8.6 nedan. Det vi vill säga med detta är att vissa egendomsöverföringar kan vara en del av ett större paket som sätts ihop för att uppnå ändamålen. Till viss del kommer resolutionsmyndigheten att vägledas i vilka skulder som bör överförs med utgångspunkt i

prioritetsordningen eller, när de är tillämpliga, av skyddsreglerna; se kapitel 19.

Eftersom olika verktyg kan användas för att uppnå liknande resultat och flera verktyg kan vara både nödvändiga och proportionerliga för att uppfylla resolutionsändamålen, måste det göras en bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. När myndigheten tar ställning till vilka verktyg och åtgärder som är adekvata torde den ha hjälp av de resolutionsplaner som har upprättats och den värdering som ska göras när resolution inleds. Det svåra torde dessutom många gånger inte vara att bestämma *vilka* verktyg och befogenheter som ska användas utan *hur* de mer konkret ska utnyttjas.

Eftersom valet av verktyg och åtgärder styrs av omständigheter som varierar från fall till fall, måste resolutionsmyndigheten ges utrymme att göra de avvägningar som behövs. Myndigheten behöver med andra ord ges viss flexibilitet. Kommittén föreslår därför att det införs en bestämmelse med innebörden att resolutionsmyndigheten ska välja de resolutionsåtgärder som, enligt dess uppfattning, bäst uppfyller de resolutionsändamål som är relevanta i det enskilda fallet.

Även om denna bestämmelse till sin ordalydelse är tämligen flexibel, begränsas valet av åtgärder ytterst av vad som anses nödvändigt och proportionerligt för resolutionen i dess helhet. Det innebär att resolutionsmyndighetens flexibilitet i valet, och utformningen, av resolutionsåtgärder i ett enskilt fall ytterst begränsas av vad som är ett proportionerligt ingripande med hänsyn till det identifierade allmänintresset och att detta inte kan uppnås i samma utsträckning vid en avveckling genom konkurs eller likvidation samt de kriterier som gäller för specifika åtgärder och verktyg.

Kommittén har valt mellan en bestämmelse som räknar upp vilka olika omständigheter som resolutionsmyndigheten ska lägga till grund för sitt beslut och en mindre konkret bestämmelse liknande den i artikel 31.1 i direktivet. Kommittén har som framgår ovan stannat vid den senare lösningen. Vi fäster då vikt vid att direktivet enligt sin ordalydelse ger myndigheten flexibilitet att välja de verktyg och befogenheter *som enligt dess uppfattning* bäst uppfyller resolutionsändamålen. Kommittén vill dock betona att denna flexibilitet begränsas av vad som gäller för myndighetsutövning generellt, exempelvis i förvaltningslagen (1986:223), om att bedömningar ska grundas på objektiva faktorer och beslut ska

motiveras. Att myndigheten har en viss flexibilitet i sitt agerande kan också underlätta det gränsöverskridande samarbetet.

8.5 Relationen mellan de olika ändamålen

Kommitténs förslag: När det finns flera resolutionsändamål ska resolutionsmyndigheten, om inte annat framgår av denna lag, göra en avvägning mellan dem med beaktande av omständigheterna i det enskilda fallet.

Resolutionsdirektivet

Med förbehåll för olika bestämmelser i direktivet är resolutionsändamålen likvärdiga och resolutionsmyndigheten ska enligt artikel 31.3 göra en lämplig avvägning mellan dem beroende på arten av och omständigheterna i varje enskilt fall.

Skälen för kommitténs förslag

Enligt artikel 31.3 ska resolutionsmyndigheten, med förbehåll för olika bestämmelser i resolutionsdirektivet, göra en lämplig avvägning mellan ändamålen beroende på arten och omständigheterna i varje enskilt fall. Som utgångspunkt anges i 31.3 att resolutionsändamålen ska vara likvärdiga. Kommittén anser att det inte behöver framgå att resolutionsändamålen som utgångspunkt ska vara likvärdiga eftersom de enligt förslaget till införlivande inte rangordnas; se kapitel 6. Vi bedömer dock att i det enskilda fallet kommer resolutionsändamålen inte att vara lika viktiga. När resolutionsmyndigheten beslutar om resolution är sannolikt ändamålet att motverka allvarliga störningar i det finansiella systemet i centrum för beslutet, eftersom det är detta ändamål som ytterst motiverar beslutet att försätta företaget i resolution. När åtgärderna väl vidtas bör de emellertid utformas på ett sätt som även uppfyller de övriga resolutionsändamålen, t.ex. på ett sätt som upprätthåller marknadsdisciplinen.

Eftersom de olika målen har nära samband med varandra torde det finnas flera resolutionsändamål som är av betydelse i det enskilda fallet. Av beslutet bör det som regel framgå vilka ändamål

som är relevanta och varför. Som regel bör de ändamål som har ansetts vara så viktiga att de motiverar att ett företag sätts i resolution vara de mest centrala ändamålen, vilka minst inkluderar ändamålet om att motverka allvarliga störningar i det finansiella systemet. Att ändamålen har olika vikt är inte något problem om det inte finns någon konflikt mellan dem. Om det i ett enskilt fall skulle finnas en konflikt mellan två ändamål, t.ex. att undanta långivare från nedskrivningar i syfte att förebygga spridningseffekter och att upprätthålla marknadsdisciplin, kan en avvägning, inom ramen för vad regleringen medger, mellan dessa behöva göras vid valet resolutionsåtgärder och hur dessa ska utformas.

För att säkerställa att resolutionsmyndigheten kan göra en avvägning när det behövs bör det införas en bestämmelse motsvarande den i direktivet i svensk rätt. Av bestämmelsen bör det framgå att resolutionsmyndigheten ska göra en lämplig avvägning mellan de olika ändamålen med beaktande av omständigheterna i det enskilda fallet om inte annat framgår av lagen.

8.6 Att undvika värdeförstörelse och minimera resolutionskostnader

Kommitténs förslag: När resolutionsmyndigheten vidtar åtgärder för att uppfylla resolutionsändamålen ska den sträva efter att minimera resolutionskostnaderna och undvika onödig värdeförstörelse.

Resolutionsdirektivet

Enligt artikel 31.2 andra stycket ska resolutionsmyndigheten i strävandet att uppfylla resolutionsändamålen försöka undvika onödig värdeförstörelse och minimera resolutionskostnaderna, såvida detta inte krävs för att uppnå resolutionsändamålen.

Skälen för kommitténs förslag

När resolutionsmyndigheten överväger vilka åtgärder som ska vidtas ska självfallet syftet med resolutionen stå i fokus. Det kan dock finnas flera olika åtgärder för att uppnå samma ändamål,

samtidigt som olika åtgärder kan ge olika intäkter och kostnader. En för snabb avveckling av viss verksamhet kan leda till onödig värdeförstörelse, t.ex. för att det inte är möjligt att sälja tillgångarna till ett mer långsiktigt rimligt pris eller för att det uppkommer följdkostnader kopplade till de underliggande kontraktens utformning. Ett snabbt förfarande innebär som regel lägre kostnader för förvaltningen än ett utdraget förfarande. Samtidigt måste resolutionsmyndigheten ta ställning till om ett snabbare förfarande, t.ex. en försäljning av verksamheten, ger rimliga intäkter med hänsyn till värderingen av företaget och övriga omständigheter. Fortsatt drift av en olönsam verksamhet kan å andra sidan både öka driftskostnaderna och bidra till värdeförstörelse om medel som skjuts till inte kan återvinnas.

Det är inte möjligt att ge några exakta anvisningar om hur resolutionsmyndigheten ska uppnå ett lämpligt ekonomiskt utfall utan det får bedömas från fall till fall. Direktivet anger att resolutionsmyndigheten agerande ska styras av principerna att undvika onödig värdeförstörelse och att begränsa kostnaderna.

Det är kommitténs uppfattning att med värdeförstörelse bör endast avses en minskning av värdet på tillgångar (och skulder, t.ex. värdet av en kundstock) på företagets balansräkning. Det inkluderar inte den värdeförlust som kan uppstå för kunder som måste avbryta eller lägga ned projekt till följd av att de avskärs från lånefinansiering när deras bank upphör med verksamheten. Att undvika onödig värdeförstörelse och minimera resolutionskostnaderna hänger också nära ihop eftersom värdeförstörelse sannolikt innebär högre resolutionskostnader.

Dessa principer har också bäring på skyddet för ägare och borgenärer – ju mindre värdeförstörelse, desto mindre blir nämligen deras förlust till följd av ett fallissemang. Att resolution kan leda till mindre värdeförstörelse hänger ihop med att resolutionsmyndigheten har tillgång till maktmedel som innebär att verksamhet kan hållas igång, vilket bättre bevarar verksamhetens värde än vad som skulle bli fallet vid en konkurs eller en likvidation.

Detta kan också uttryckas som att ju mindre värdeförstörelse och ju lägre resolutionskostnader, desto större blir skillnaden mellan värdet av att låta verksamhet fortleva jämfört med att avveckla den. Detta kan också kallas för den privatekonomiska resolutionsvinsten (den samhällsekonomiska vinsten är med all sannolikt betydligt större till följd av de ytterligare kostnader som uppstår vid konkurs eller likvidation exempelvis i form av sprid-

ningseffekter). Som vi återkommer till i avsnitt 8.8 nedan så bör normalt denna resolutionsvinst tillfalla borgenärerna och om den räcker till även till ägarna.

Direktivet anger vidare att resolutionsmyndigheten inte ska undvika den värdeförstörelse eller de resolutionskostnader som krävs för att uppnå resolutionsändamålen, vilket är rimligt då resolutionsändamålen bör vara överordnade värdeförstörelse och kostnader.

Kommitténs bedömning är att dessa principer behöver framgå för att införliva direktivet. Vi föreslår att bestämmelsen föreskriver att resolutionsmyndigheten när den vidtar resolutionsåtgärder ska verka för att undvika onödig värdeförstörelse och minimera kostnaderna för resolution, såvida detta inte krävs för att uppnå resolutionsändamålen.

8.7 Att behålla prioritetsordningen

Kommitténs förslag: Om inte annat anges i denna lag ska en resolution genomföras och resolutionsplaner utformas på ett sätt som medför att

1. företagets aktie- eller andelsägare ska vara de första att bära förluster, och
2. företagets borgenärer bär förluster, efter ägarna, i den inbördes ordning som gällt om företaget varit försatt i konkurs.

Resolutionsdirektivet

Enligt artikel 34.1 ska medlemsstaterna säkerställa att resolutionsmyndigheterna när de använder resolutionsverktygen och utövar resolutionsbefogenheterna vidtar alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att resolutionsåtgärderna vidtas i enlighet med följande principer:

- a) Aktieägarna i företaget under resolution ska bära de första förlusterna.
- b) Borgenärer i företaget under resolution ska bära förluster efter aktieägarna i enlighet med deras fordringars prioritetsordning

enligt normala insolvensförfaranden, utom om det uttryckligen föreskrivs något annat i detta direktiv.

I artikel 34.1 f anges att om inte annat anges i detta direktiv ska borgenärer i samma klass behandlas likvärdigt.

Skälen för kommitténs förslag

För att uppnå resolutionsändamålen är det viktigt att viss verksamhet som det fallerande företaget bedriver kan fortgå utan avbrott. För att uppnå detta behöver förluster som företaget har gjort absorberas. Sannolikt behöver även nytt kapital tillföras företaget under resolution, om detta ska rekonstrueras, eller till det företag som verksamhet överförs till. I resolutionsdirektivet är tanken att såväl förlustabsorberingen som kapitalförsörjningen i första hand ska ske genom interna medel, det vill säga genom att ägarna och borgenärerna bidrar till detta. Användningen av offentliga medel, eller statligt stöd, i dessa syften är kringskuren; se kapitel 16.

Det behövs då en mekanism för att fastställa vems fordringar på företaget som i första hand ska tas i anspråk och vems fordringar som eventuellt ska klara sig helskinnade. En naturlig sådan sorteringsmekanism är prioritetsordningen. Denna princip är också central för att upprätthålla principen om att ingen ägare och borgenär ska få ett sämre ekonomiskt utfall än vid konkurs eller likvidation (se nedan). Detta utfall styrs nämligen av dels vad intäkterna vid en konkurs skulle bli, dels var i prioritetsordningen som dennes fordran är placerad. Aktieägare får ju endast del av intäkterna från avvecklingen när alla borgenärerna har fått fullt betalt. Prioritetsordningen är även central för att långivare ska kunna bedöma och korrekt kunna prissätta kreditrisken vid utlåning till enskilda företag. Att det råder tydlighet om att prioritetsordningen gäller är därför också en viktig del i en korrekt och riskavspeglande prisbildning på kreditmarknaderna.

Generellt kan man alltså säga att skillnaden mellan värdet på en fordran i nominella termer och vad den skulle ha gett för utdelning i en konkurs eller en likvidation utgör det kapital som en enskild borgenär kan tvingas bidra med till förlustabsorbering och kapitalisering. Dessutom ska detta kapital som huvudregel endast tas i anspråk om borgenärer som har lägre prioritet först har

tvingats att göra motsvarande bidrag till resolutionen. Det kan uppstå fall när exempelvis delar av, men inte hela, verksamheten överförs till något annat företag och när vissa skulder undantas från nedskrivning och konvertering som resolutionsmyndigheten med stöd av bestämmelser i resolutionslagen får frångå denna huvudregel.

Det är kommitténs uppfattning att det är en viktig princip att resolution utformas i enlighet med gällande prioritetsordning om inget annat framgår av specifika bestämmelser i den nya lagen. Denna princip bör också få genomslag i utformningen av resolutionsplaner. Det är också en princip som behöver införas i den svenska lagen för att genomföra direktivet.

Detta reser dock frågan om det som direktivet anger om ett resolutionsförfarande är förenligt med den svenska förmånsrättsordningen. Detta analyseras nedan först med avseende på relationen mellan aktieägare och borgenärer och därefter för relationen mellan borgenärer med olika förmånsrätt.

Förhållandet mellan aktieägare och borgenärer

Enligt direktivet ska ägarna i företaget under resolution bära de första förlusterna och borgenärerna ska bära förluster efter ägarna (artikel 34.1 a och b). Vi påminner om att i artikel 34 talar direktivet om aktieägare, men aktieägare definieras i artikel 2.1.62 som aktieägare eller innehavare av andra äganderättsinstrument, vilket bland annat inkluderar andelsinnehavare. Vad som sägs nedan om aktieägare är alltså överförbart även på innehavare av exempelvis andelar och andra äganderättsinstrument.

I resolutionsdirektivet finns det även uttryckliga regler om förhållandet mellan aktieägare och borgenärer i bestämmelserna om skuldnedskrivning och om nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument (se artiklarna 37.1 a, 7 och 60). Enligt dessa bestämmelser ska aktiekapitalet minskas eller spädas ut innan borgenärerna får bära några förluster. Eftersom dessa bestämmelser gäller när användningen av ett verktyg resulterar i att förluster får bäras av borgenärer eller att deras fordringar konverteras, kommer aktieägarna i dessa situationer alltid att få bära förluster innan borgenärerna behöver göra det.

Det bör noteras att principen stämmer väl överens med svensk konkursrätt. Konkursförfarandet upprätthåller nämligen principen

att aktieägarna i sin egenskap av riskbärare ligger sist i företrädesordning och att riskkapitalet normalt går förlorat utom i de utomordentligt ovanliga fall där samtliga borgenärer (inklusive eventuella efterställda sådana) i en konkurs får fullt betalt. Denna princip framgår inte uttryckligen av konkurslagen (1987:672) eller förmånsrättslagen (1970:979), som enbart befattar sig med borgenärskonkurrens, men är underförstådd i dessa lagar. Om en konkurs avslutas med överskott, ska allmän domstol i samband med att konkursen avslutas besluta att bolaget ska gå i likvidation (26 kap. 51 § aktiebolagslagen [2005:551]). Dessutom ska en likvidator för ett aktiebolag ansöka om att bolaget ska försättas i konkurs om bolaget är på obestånd (25 kap. 36 § aktiebolagslagen). En sådan ansökan kommer normalt att ges in om värdet på bolagets realiserbara tillgångar är mindre än storleken på dess skulder.

Förhållandet mellan borgenärerna

Artikel 34.1 innehåller också principer om förhållandet mellan borgenärer. Dit hör att:

- Borgenärerna ska bära förluster i enlighet med deras fordringars prioriteringsordning enligt normala insolvensförfaranden (dvs. konkurs), och
- Borgenärer i samma kategori ska behandlas likvärdigt.

Prioriteringsordningen vid konkurs, det vill säga i vilken ordning borgenärerna får betalt, framgår av en kombination av bestämmelserna i förmånsrättslagen (och de lagar till vilken den hänvisar) och konkurslagen. Av konkurslagen framgår att konkurskostnaderna (t.ex. arvodet till förvaltaren, se 14 kap. 1 §) ska betalas ur boet innan andra skulder som konkursboet har (dvs. före s.k. massaskulder; se avsnitt 8.10). Massaborgenärerna ska dock få betalt innan konkursborgenärerna. Konkursborgenärerna får därefter betalt i den rangordning som framgår av förmånsrättslagen och de lagar till vilka den hänvisar (se avsnitt 3.14.3).

I artikel 108 i resolutionsdirektivet införs det en särskild rangordning för oprioriterade fordringar (ordinary unsecured non-preferred creditors). Av dessa bestämmelser följer bl.a. att garanterade insättare upp till det beloppet som täcks av garantin ska ha bästa förmånsrätt bland de oprioriterade fordringarna. Vi ger

förslag på hur dessa bestämmelser ska införlivas i svensk rätt i kapitel 20.

För de skulder som utgör kapitalbasinstrument innehåller resolutionsdirektivet bestämmelser som innebär att de ska skrivas ned före andra skulder (se artikel 37.2 och 59.3 a). När verktyget för att skriva ned skulder används får vissa skulder undantas, vilket ger dessa skulder en prioriterad behandling (se bl.a. artikel 44). För övriga skulder gäller den rangordning som framgår av förmånsrättslagen (se artikel 48).

Om endast vissa men inte alla förpliktelser förs över till ett broinstitut eller till ett tillgångsförvaltningsbolag ska som huvudregel företaget under resolution med kvarvarande ägare och borgenärer försättas i konkurs (se nedan). Konsekvensen för de borgenärer (och ägare) som lämnas kvar i företaget under resolution och följer med i konkursen blir en s.k. syntetisk nedskrivning av skulder. Denna åtgärd utgör inte formellt en skuldnedskrivning. Förutom den princip som nu behandlas finns det inte några bestämmelser om rangordningen mellan fordringarna. Principen kommer då att innebära att rangordningen i den svenska förmånsrättslagen gäller. Vissa borgenärer kommer därför att behandlas annorlunda när skulderna skrivs ned genom en tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget än när de vid en syntetisk nedskrivning blir kvarlämnade i företaget under resolution vid en tillämpning av försäljnings- eller broinstitutsverktyget. Exempelvis kan insättare och interbanklån lämnas kvar och följa med i konkursen medan dessa fordringar undantas från skuldnedskrivningsverktyget.

Närmare om förslaget till införlivande

I direktivet är det en viktig princip att utfallet vid resolution avspeglar prioritetsordningen. Den behöver framgå även i den svenska lagstiftningen. Kommitténs bedömning är att vad som anges i direktivet om den ordningsföljd som ägare och borgenärer ska bära förluster överensstämmer med den svenska förmånsrättsordningen. Mot denna bakgrund föreslår kommittén att det, vid sidan om direktivets konkreta bestämmelser rörande behandlingen av ägare och borgenärer, införs en uttrycklig bestämmelse om att ägarna ska vara de första att bära förluster och att borgenärerna ska bära förluster och ha inbördes rätt till betalning i samma ordning som vid konkurs. Dessa principer kommer dock att vägleda myn-

digheten enbart när det inte finns några konkreta bestämmelser för situationen i fråga. Genom bestämmelsen framgår att borgenärer med samma förmånsrätt får lika mycket betalt eller skrivs ned med samma procentsats. Denna bestämmelse fångar därmed också upp principen i 34.1 f) om att borgenärer av samma kategori ska behandlas likvärdigt. Någon särskild lagbestämmelse behövs därför inte för att införliva den principen.

8.8 Ingen ägare eller borgenär ska få ett sämre ekonomiskt utfall än om resolution inletts

<p>Kommitténs förslag: Det ekonomiska utfallet för ägare och borgenärer ska inte bli sämre vid resolution än om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation.</p>

Resolutionsdirektivet

Artikel 34.1 f anger att ingen borgenär ska åsamkas större förluster än vad som skulle ha varit fallet om institutet eller koncernföretaget hade avvecklats enligt normala insolvensförfaranden i enlighet med skyddsåtgärderna i artiklarna 73–75.

Skälen för kommitténs förslag

Resolution griper in i ägares och sannolikt också borgenärens rättigheter. Ett sådant ingripande kan i detta sammanhang motiveras av att det krävs för att skydda det allmännas intresse, det vill säga i praktiken för att förhindra eller begränsa en finansiell kris. Omfattningen av ett sådant ingripande kan vidare motiveras av att det inte ska leda till att ägare och borgenärer kommer sämre ut till följd av resolution än om företaget hade avvecklats genom konkurs eller likvidation beroende på vad som hade varit aktuellt i det enskilda fallet. Kommittén anser att principen att ingen borgenär ska få ett sämre ekonomiskt utfall till följd av resolution är central för att upprätthålla egendomsskyddet. Om resolution leder till större förluster, ska de drabbade ha rätt till kompensation från staten.

Vad direktivet säger är att borgenärer har rätt till det ekonomiska utfall som de skulle fått vid en konkurs eller en likvidation (se avsnitt 8.9.2 nedan för en förklaring till varför alternativet till resolution i det svenska genomförandet bör vara både konkurs och likvidation). Om borgenärer skulle åsamkas större förluster har de enligt direktivet rätt till ersättning från finansieringsarrangemanget. Detta regleras i direktivets skyddsbestämmelser i artiklarna 73–75; se kapitel 19.

Enligt dessa bestämmelser har även ägare rätt till ersättning om deras ekonomiska utfall hade blivit sämre än vid konkurs eller likvidation. Mot denna bakgrund och då rätten att inte få ett sämre utfall än vid konkurs bottnar i skyddet för egendom och mänskliga rättigheter anser kommittén att denna rätt bör utsträckas även till ägare och att detta bör framgå av den svenska lagen även om det inte uttryckligen anges i direktivet.

Det är dock viktigt att betona att vad ägare och borgenärer har rätt till är det ekonomiska utfallet vid en konkurs. Det är inte uteslutet, eller till och med ganska sannolikt, att åtminstone borgenärer får ett bättre utfall vid resolution än vid en konkurs. Detta kan uttryckas som att borgenärerna får del av resolutionsvinsten. Förenklat kan denna vinst uttryckas som skillnaden mellan värdet på företagets tillgångar vid fortlevnad och vid konkurs. Tillgångarna är sannolikt betydligt mer värda vid fortsatt drift än vad de kan betinga vid en, i princip, styckvis försäljning vid en konkurs. Borgenärerna kan alltså få del av denna resolutionsvinst, men de har ingen rätt till den.

Normalt bör dock resolutionsvinsten tillfalla borgenärer och ägare. Ett skäl för detta är att resolutionen som huvudregel ska finansieras genom interna medel, det vill säga det är ägare och borgenärer som ska finansiera förlustabsorberingen och kapitaliseringen. Det betyder att om resolutionsmyndigheten exempelvis skriver ned alla borgenärer (som kan skrivas ned) till vad deras fordran skulle vara värd vid konkurs så innebär det att företaget sannolikt kommer att bli överkapitaliserat i "going concern". Värdet av denna överkapitalisering tillfaller ägarna, vilket skulle innebära ett kringgående av prioritetsordningen.

Detta är ett exempel på värdeöverföringar som skulle kunna uppstå i resolution. Det är kommitténs bedömning att resolutionsmyndigheten som huvudprincip ska försöka undvika värdeöverföringar mellan olika intressenter. Dock kommer det att uppstå situationer när värdeöverföringar är nödvändiga. Värdeöver-

föringar sker till exempel som en följd av att verksamhet överförs till andra aktörer. De borgenärer som följer med i en sådan överföring kan i och för sig få sina fordringar nedskrivna, men kan också tänkas klara sig utan förluster, till skillnad från de borgenärer som lämnas kvar i företaget som försätts i konkurs. En annan variant är att skulder skrivs ned för att rekonstruera ett fallerat företag och vissa skulder undantas av till exempel systemskyddsskäl. Även då uppstår värdeöverföringar mellan borgenärer. Dessa värdeöverföringar sker dock med stöd av konkreta bestämmelser i resolutionslagen.

Att ägare och borgenärer inte ska få ett sämre ekonomiskt utfall än vid konkurs eller likvidation behöver framgå av lag, dels för att genomföra direktivet, dels för att det är en central och viktig princip.

Denna princip innebär inte ett förbud för resolutionsmyndigheten att vidta resolutionsåtgärder som riskerar att bryta mot denna princip. Ett sådant förbud hade varit synnerligen hämmande. Ett sämre ekonomiskt utfall än konkurs eller likvidation kan bli följden av att resolutionsmyndigheten inte vet exakt vad detta utfall är vid beslutstillfället eller hur utfallet för borgenärer som blir kvar i ett företag som försätts i konkurs påverkas av att delar av verksamheten har avyttrats. Det exakta utfallet vid en konkurs eller likvidation ska dessutom uppskattas i en särskild värdering; se kapitel 18. Denna värdering är med största sannolikhet inte klar vid tidpunkten då resolutionsåtgärder vidtas. Att direktivet särskilt reglerar rätten till ersättning vid ett sämre ekonomiskt utfall än konkurs eller likvidation torde också visa på att det, även enligt direktivet, finns en risk att resolution leder till att ägare och borgenärer får ett sämre ekonomiskt utfall. Principen innebär dock att resolutionsmyndigheten inte ska vidta åtgärder i strid mot denna princip baserat på det beslutsunderlag som resolutionsmyndigheten har tillgång till vid beslutstillfället.

8.9 Relationen mellan resolution, konkurs och likvidation

8.9.1 Om aveckling av företaget under resolution

Kommitténs förslag: När resolutionsmyndigheten har vidtagit de resolutionsåtgärder som behövs för att uppnå resolutionsändamålen, ska den inom rimlig tid ansöka om att företaget under resolution ska försättas i konkurs eller gå i likvidation. Detta gäller dock inte om syftet med åtgärderna är att företaget ska drivas vidare.

Ett företag under resolution ska endast kunna försättas i konkurs efter ansökan från resolutionsmyndigheten.

Om ett företag under resolution försätts i konkurs, ska resolutionsmyndigheten på begäran av konkursförvaltaren för företaget, lämna de upplysningar som konkursförvaltaren behöver för att upprätta konkursbouppteckningen

Resolutionsdirektivet

I artikel 37.6 finns det bestämmelser om aveckling av ett företag under resolution. Där sägs att när försäljningsverktyget eller broinstitutswerktyget används för att överföra endast delar av tillgångar, rättigheter eller skulder i företaget under resolution, ska den resterande delen av företaget varifrån tillgångarna, rättigheterna eller skulderna har överförts avecklas enligt normala insolvensförfaranden. Denna aveckling ska ske inom rimlig tid, med hänsyn till eventuella behov för företaget under resolution att tillhandahålla tjänster eller stöd enligt artikel 65 för att göra det möjligt för det mottagande företaget att fortsätta de verksamheter eller tjänster som förvärvats genom överföringen, och eventuella andra skäl som innebär att den resterande delen av företaget under resolution måste fortsätta att fungera för att resolutionsändamålen ska kunna uppnås eller för att principerna som avses i artikel 34 ska kunna följas.

Skälen för kommitténs förslag

Enligt vår mening är det rimligt att ett företag under resolution avvecklas när resolutionsmyndigheten har gjort de överföringar och vidtagit de övriga åtgärder som behövs för att uppnå resolutionsändamålen, om inte just syftet med dessa åtgärder är att företaget ska omstruktureras och drivas vidare. En sådan avveckling kan ske genom konkurs eller likvidation. Denna lösning liknar den som gäller om tillståndet för en bank återkallas på grund av regelöverträdelser. Då ska nämligen banken gå i likvidation. Med beaktande av att resolution är ett alternativ till konkurs eller likvidation så framstår det också som rimligt att den verksamhet som inte behöver drivas vidare och därför lämnas kvar i företaget under resolution avvecklas tillsammans med den juridiska personen. Man kan alltså i det här fallet se resolutionen som att myndigheten pausar avvecklingsförfarandet och i denna paus plockar ut de delar som behöver fortleva av systemstabilitetsskäl och när det är gjort fortsätter avvecklingen genom konkurs eller likvidation som vanligt med det som är kvar av företaget.

Resolutionsdirektivet kräver att företaget under resolution avvecklas bara om försäljningsverktyget eller broinstitutetsverktyget används för att föra över en del av verksamheten och inte kombineras med något annat verktyg. Kommittén anser emellertid att företaget under resolution kan behöva upphöra som juridisk person även i andra fall. Exempelvis bör en avveckling av företaget under resolution ske när allt och inte bara visst inkräm överförs till ett broinstitut.

Det kan dock vara förknippat med problem att försätta företaget i konkurs eftersom vissa tjänster eller resurser även fortsättningsvis kan behöva tillhandahållas till mottagaren för att denne ska kunna bedriva den övertagna verksamheten på ett effektivt sätt. När då verksamheten överförs kan mottagaren behöva ha tillgång till samma tjänster under en övergångsperiod. Resolutionsmyndigheten bör därför kunna fatta beslut enligt artikel 65 om att företaget under resolution ska tillhandahålla sådana tjänster till en privat förvärvare eller ett broinstitut; se kapitel 10.

Även om resolutionsmyndigheten också ska kunna ställa krav på ett företag som är försatt i konkurs ska fortsätta tillhandahålla tjänster är det inte säkert att detta krav kan tillfredsställas i praktiken. Av bland annat sådana hänsyn till kontinuiteten behöver resolutionsmyndigheten kunna avvakta med att avveckla företaget

under resolution, till exempel genom konkurs. I vart fall kan resolutionsmyndigheten behöva flexibilitet vid valet av tidpunkt för avvecklingen.

Ett företag under resolution som rekonstrueras i syfte att återge det dess livskraft bör självfallet inte avvecklas. En sådan rekonstruktion kan ske genom användning av skuldnedskrivningsverktyget eller vid en överföring av aktierna till ett broinstitut.

Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår kommittén att det införs en bestämmelse som anger att när resolutionsmyndigheten har vidtagit de resolutionsåtgärder som behövs för att uppnå resolutionsändamålen, ska den inom rimlig tid ansöka om att företaget under resolution ska försättas i konkurs eller gå i likvidation. Detta gäller dock inte om syftet med åtgärderna är att företaget ska drivas vidare.

Av den föreslagna bestämmelsen följer också att resolutionsmyndigheten har rätt att ansöka om att företaget ska försättas i konkurs eller gå i likvidation. Det bör dock även införas en bestämmelse i konkurslagen om att ett företag under resolution endast får försättas i resolution efter ansökan från resolutionsmyndigheten. Genom dessa bestämmelser införlivas också de delar av artikel 86.1 som säger att normala insolvensförfaranden för ett företag under resolution endast får inledas på initiativ av resolutionsmyndigheten (se följande avsnitt). Konkursansökan får göras även om resolutionsmyndigheten inte är en borgenär, men den vanliga obeståndsprövningen ska göras. Vi föreslår emellertid en ny likvidationsgrund i bl.a. aktiebolagslagen. Av den framgår att Bolagsverket efter ansökan från resolutionsmyndigheten ska besluta att ett företag som är i resolution ska gå i likvidation.

Kommittén föreslår även att det i lag bör införas en skyldighet för resolutionsmyndigheten att, om ett företag under resolution försätts i konkurs, ska den lämna de upplysningar som konkursförvaltaren begär för att han eller hon ska kunna upprätta en konkursbouppteckning. Att resolutionsmyndigheten ger den här typen av information till konkursförvaltaren är viktigt för att konkursbouppteckningen ska kunna upprättas på ett sätt som uppfyller bouppteckningens syfte.

8.9.2 Relationen till konkurs och likvidation utanför resolution

Kommitténs förslag: En ansökan om att inleda konkurs för ett företag som omfattas av resolutionslagen ska vilandeförklaras i avvaktan på att resolutionsmyndigheten fattar beslut om företaget ska försättas i resolution eller inte. Detsamma ska gälla för en ansökan eller anmälan om likvidation.

Finansinspektionen och resolutionsmyndigheten ska omedelbart underrättas om en sådan ansökan.

Vilandeförklaringen ska hävas om resolutionsmyndigheten meddelar att företaget inte ska försättas i resolution eller om sju dagar har gått utan att företaget har blivit försatt i resolution.

Om ett företag ska försättas i resolution ska ansökan avisas. Detsamma gäller om en ansökan inkommer efter det att ett företag är försatt i resolution.

Bolagsverket respektive rätten ska vara skyldiga att underrätta Finansinspektionen och resolutionsmyndigheten om ett ärende rörande likvidation.

Bestämmelserna om återvinning i konkurslagen är inte tillämpliga på tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som genom en resolutionsåtgärd överförts från ett företag under resolution eller ett broinstitut till någon annan.

Resolutionsdirektivet

Medlemsstaterna ska enligt artikel 86.1, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 86.2 b, se till att normala insolvensförfaranden för ett företag under resolution, när det har fastställts att villkoren för resolution är uppfyllda, endast får inledas på initiativ av resolutionsmyndigheten. Vidare ska beslut om att ett institut eller ett koncernföretag ska omfattas av normala insolvensförfaranden inte kunna fattas utan att resolutionsmyndigheten har godkänt detta.

I enlighet med artikel 86.1 ska medlemsstaterna också enligt 86.2 se till att

- a) behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter utan dröjsmål underrättas om eventuella ansökningar om att få inleda normala insolvensförfaranden gentemot ett institut eller ett

- koncernföretag, oavsett om företaget är under resolution eller ett beslut offentliggjorts i enlighet med artikel 83.4 och 83.5,
- b) ansökan inte kan fastställas om inte underrättelse enligt led a har skett och endera av följande inträffar:
- i) Resolutionsmyndigheten har underrättat de myndigheter som ansvarar för de normala insolvensförfarandena om att den inte avser att vidta några resolutionsåtgärder för institutet eller koncernföretaget.
  - ii) En period på sju dagar med början från dagen då underrättelserna som avses i 86.2 a gjordes har löpt ut.

I artikel 37.8 anges att bestämmelser i nationell insolvensrätt avseende möjligheten att förklara rättshandlingar som är till skada för borgenärer ogiltiga eller icke-verkställbara inte gäller vid överföring av tillgångar, rättigheter eller skulder från ett företag under resolution till ett annat företag genom användning av ett resolutionsverktyg eller av de statliga stabiliseringsverktygen.

Skälen för kommitténs förslag

I det föregående föreslår vi att företag som försätts i resolution som huvudregel ska avvecklas efter att resolutionsåtgärder är vidtagna, om inte syftet med resolutionen är att rekonstruera företaget. I detta avsnitt berör vi det relaterade ämnet om vilka hänsyn som ska tas vid en ansökan om konkurs eller likvidation gällande ett företag som kan bli föremål för resolution.

Det grundläggande skälet till resolution är att de vanliga förfarandena för insolvenshantering och avveckling inte är lämpliga för att upprätthålla kritisk verksamhet och förebygga spridningseffekter. Det gäller oavsett om det är fråga om konkurs eller likvidation. En resolutionsordning behövs därför som ett alternativ till konkurs eller likvidation.

Av detta följer att konkurs eller likvidation inte ska kunna inledas innan resolutionsmyndigheten har kunnat bedöma om en sådan avveckling kan hota något resolutionsändamål och därmed motivera ett ingripande. Resolutionsmyndigheten bör därför alltid underrättas om att en ansökan om konkurs beträffande ett företag som kan bli föremål för resolution har getts in till tingsrätten. Under den tid myndigheten överväger om den vill utnyttja möjlig-

heten att besluta om resolution bör en ansökan om konkurs förklaras vilande.

Vi föreslår även i likhet med direktivet att resolutionsmyndigheten ska ha sju dagar på sig att fatta beslut om att inleda resolution. Även om resolutionsmyndigheten inte beslutar att försätta företaget i resolution anser vi att det är önskvärt att resolutionsmyndigheten underrättar tingsrätten trots att vi inte föreslår att en sådan skyldighet ska införas i lag.

För det fall resolutionsmyndigheten bedömning inte mynnar ut i ett beslut om resolution tar tingsrätten åter upp konkursansökningen till prövning på vanligt sätt. Konkursinstitutet ska alltså även i fortsättningen kunna tillämpas på företag som omfattas av resolutionslagen. Om resolutionsmyndigheten däremot beslutar att försätta ett företag i resolution, ska det inte vara möjligt att sätta företaget i konkurs. Om det tidigare har inkommit konkursansökningar gentemot ifrågavarande företag som har blivit avvisade, ska dock frister och liknande räknas utifrån när resolutionsmyndigheten ansöker om konkurs. Detta följer naturligt av att de tidigare ansökningarna har blivit avvisade.

På motsvarande sätt som resolution ska ha företräde framför konkurs bör det ha företräde framför likvidation. Likvidation bestäms dock på delvis andra grunder än resolution. Det kan exempelvis handla om att ett bolag inte har anmält en behörig styrelse eller inte har kommit in med årsredovisning självant. Ett likvidationsbeslut förutsätter inte heller en ansökan från någon borgenär utan kan exempelvis tas upp på eget initiativ av Bolagsverket. Normalt tar det också betydligt längre tid att pröva en ansökan om likvidation jämfört med en ansökan om konkurs eller så ska prövningen föregås av ett särskilt delgivningsförfarande.

Det bedöms därför inte vara nödvändigt att införa samma process för en prövning av ett likvidationsärende som vid ett konkursärende. Däremot bör det införas en skyldighet för rätten respektive Bolagsverket att underrätta Finansinspektionen och resolutionsmyndigheten om ett ärende rörande likvidation. Kommittén föreslår att en sådan bestämmelse tas in i aktiebolagsförordningen (2005:559), förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar och i förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse.

I enlighet med principen i artikel 37.8 bör det införas en bestämmelse i svensk rätt om att bestämmelserna om återvinning i 4 kap. konkurslagen (1987:672) inte är tillämpliga på tillgångar,

rättigheter eller förpliktelser som genom en resolutionsåtgärd överförs från ett företag under resolution eller ett broinstitut till någon annan.

8.10 Fordringar som uppkommer efter resolutionsbeslutet

Kommitténs förslag: Om resolutionsmyndigheten beslutar att en skuld som uppkommit efter det att ett företag har försatts i resolution inte ska överföras till ett mottagande företag vid användningen av försäljningsverktyget, broinstitutsverktyget eller avskiljandeverktyget, ska skulden betalas senast innan företaget under resolution lämnas genom konkurs eller likvidation.

Skälen för kommitténs förslag

En generell svårighet i rekonstruktioner är att säkerställa att företaget får tillgång till finansiering. I detta syfte kan resolutionsmyndigheten behöva utfärda garantier för ny finansiering eller ge direkta lån. Som vi återkommer till i avsnitt 21.4.4, får resolutionsreserven användas för detta ändamål.

Företaget kan även behöva finansiera sig direkt på marknaden. I ett inledningsskede, och särskilt innan det står klart vilka åtgärder som resolutionsmyndigheten avser att vidta och vilka effekter de får, kan dock motparterna vara tveksamma till att tillhandahållas finansiering.

I en konkurs skiljer man mellan konkursborgenärer och massaborgenärer. En konkursborgenär är en person som har en fordran (konkursfordran) mot konkursgäldenären som uppkom innan konkursbeslutet meddelas och som därför kan komma i fråga för utdelning i konkursen. En massaborgenär är den som har fått en fordran (massafordran) direkt mot konkursboet på grund av åtgärder som vidtagits efter konkursbeslutet. Massafordringar kan uppkomma exempelvis om förvaltaren ingår avtal för konkursboets räkning, t.ex. i samband med fortsatt drift av gäldenärens verksamhet, eller inträder i dennes avtal. En massaborgenär har rätt till betalning av konkursboet innan konkursborgenärerna får utdel-

ning. Vid en företagsrekonstruktion har fordringar som grundar sig på avtal som träffats under företagsrekonstruktion med rekonstruktörens samtycke allmän förmånsrätt vid konkurs (10 § förmånsrättslagen [1970:979]).

När det gäller resolution bör det särskilt påpekas att fordringar som uppstår efter resolutionsbeslutet inte kan bli föremål för skuldnedskrivning eller konvertering. Förpliktelser som har uppkommit efter resolutionsbeslutet har alltså i den bemärkelsen en särställning. Det kan jämföras med vad som sker vid ackordsförhandling vid företagsrekonstruktion då endast borgenärer vars fordran har uppkommit före ansökan om företagsrekonstruktion deltar.

Avsikten är alltså att de förluster som avser tillgångar som uppkommit innan ett företag försätts i resolution ska bäras av de befintliga borgenärerna. Nya lån ska inte absorbera sådana förluster. Sådana förluster får under vissa förutsättningar absorberas av resolutionsreserven. Lån från resolutionsreserven är dock inte heller föremål för nedskrivning eller konvertering.

Anledningen till att nya förpliktelser ingås av ett företag under resolution torde vara att det är nödvändigt för den fortsatta driften. Företaget kan behöva likvida medel för att betala hyra eller löner eller, med tanke på att det är finansiella företag, skulder som förfaller till betalning. Tanken är dock att nedskrivningen av de befintliga borgenärerna ska vara tillräckligt stor för att verksamheten ska kunna drivas vidare i någon form.

Enligt kommitténs bedömning bör nya förpliktelser som uppkommer efter ett företag har försatts i resolution ges en förmånligare behandling än förpliktelser som fanns när företaget försattes i resolution. Detta kan göras på olika sätt. Antingen genom att nya skulder i sin helhet förs över till det mottagande företag som ska fortsätta att bedriva verksamheten – en privat förvärvare, ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag – eller genom att skulderna blir kvar i företaget under resolution som rekonstrueras och fortlever.

Om företaget under resolution ska avvecklas (antingen till följd av en inkrämsöverlåtelse eller att resolution inte behövs) föreslår kommittén att de nya skulderna betalas. Det bör dock som regel inte vara något problem eftersom skulden bör motsvaras av en lika stor tillgång. Det bör vara möjligt att använda resolutionsreserven för att ge lån eller ställa ut garantier för företaget under resolution så att det kan lösa lånet. Det senare är enligt kommitténs bedöm-

ning förenligt med direktivet då resolutionsreserven, enligt artikel 101, får användas till att utfärda garantier för skulder som företaget under resolution, dess dotterföretag, ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag har eller för att lämna lån till motsvarande företag. Eftersom detta avser nya fordringar är det också kommitténs bedömning att kravet på att resolutionsreserven inte ska användas till att täcka förluster (direkt eller indirekt) i artikel 101.2 inte blir aktuellt.

8.11 Resolutionsmyndighetens rätt till ersättning

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten har rätt till skälig ersättning för kostnader för arbete och utlägg som har uppkommit i samband med användningen av resolutionsverktyg eller de statliga stabiliseringsverktygen.

Resolutionsdirektivet

Artikel 37.7 anger att resolutionsmyndigheten och eventuella finansieringsarrangemang enligt artikel 101 kan få ersättning från företaget under resolution för rimliga, regelrätta kostnader som uppstår i samband med användningen av resolutionsverktygen eller de statliga stabiliseringsverktygen på ett eller flera av följande sätt:

- a) I form av ett avdrag från en eventuell ersättning som ett mottagande företag betalar till företaget under resolution eller, allt efter omständigheterna, till ägarna till aktierna eller till andra äganderättsinstrument.
- b) Som prioriterad borgenär från företaget under resolution.
- c) Som prioriterad borgenär från eventuella inkomster som uppkommer till följd av att broinstitutets eller tillgångsförvaltningsbolagets verksamhet avslutas.

Skälen för kommitténs förslag

I det följande behandlar vi enbart resolutionsmyndighetens rätt till ersättning från institutet enligt artikel 37.7 b. Resolutionsmyndighetens rätt till ersättning i form av avdrag från ersättning enligt 37.7 a eller från inkomster från det att ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolags verksamhet avslutas behandlas i samband med respektive verktyg (se kapitel 13 respektive 14).

En bärande tanke i direktivet är att företaget under resolution och dess ägare i första hand ska bära kostnaderna för resolution och därefter borgenärerna. Artikel 37.7, som säger att resolutionsmyndigheten och resolutionsreserven får kräva ersättning för rimliga, regelrätta kostnader som uppstår i samband med användningen av resolutionsverktygen, eller vid tillämpningen av de så kallade statliga stabiliseringsverktygen, är ett uttryck för detta. Med rimliga, regelrätta kostnader avses enligt kommitténs bedömning i princip kostnader som är av administrativ natur och som uppstår i samband med resolution och som inte härrör från resolutionsmyndighetens generella uppdrag. Dit hör bl.a. kostnader för en oberoende värdering enligt artikel 36 och artikel 74, kostnader för externa rådgivare samt direkta interna kostnader i samband med resolutionsåtgärder. Finansieringen av resolutionsmyndighetens löpande kostnader i dess förberedande arbete diskuteras i kapitel 21.

Utgångspunkten är alltså att resolutionsmyndigheten ska få ersättning för nedlagda kostnader och att det är företaget under resolution som ska stå för dem. Dessa kostnader bör under resolutionen betalas före borgenärernas fordringar. Vi föreslår därför att det införs en bestämmelse som anger att resolutionsmyndigheten har rätt till skälig ersättning för kostnader för arbete och utlägg som har uppkommit i samband med användningen av resolutionsverktyg eller de statliga stabiliseringsverktygen.

Detta liknar vad som sker vid en konkurs då konkurskostnaderna, t.ex. arvodet till förvaltaren, ska betalas ur boet före andra skulder som konkursboet har. Det ligger också i linje med dels bestämmelsen i artikel 37.7 att resolutionsmyndigheten ska få ersättning som prioriterad borgenär från företaget under resolution, dels artikel 36.5 som anger att värderingen av företaget ska beakta att resolutionsmyndigheten får ta ut kostnader för sin förvaltning och att resolutionsreserven får ta ut ränta och avgifter för lån och garantier. Det sistnämnda innebär exempelvis att en skuld-

nedskrivning ska vara tillräckligt stor för att företaget ska vara i balans även efter det att företaget har betalt ersättning till resolutionsmyndigheten.

Kostnadsersättning bör betalas senast när förfarandet är avslutat. Det bör dock inte finnas något hinder mot att ersättningen tas ut löpande. Kommittén avstår dock från att ge mer konkreta anvisningar om vilka rutiner resolutionsmyndigheten bör ha.

Genom kommitténs förslag ovan om att resolutionsmyndigheten ska överföra skulder och andra förpliktelser som ett företag under resolution ådrar sig efter beslutet om resolution eller betala dessa med medel från resolutionsreserven om företaget under resolution, broinstitutet eller tillgångsförvaltningsbolaget avvecklas behövs ingen ytterligare genomförandeåtgärd med avseende på artikel 37.7 b.

8.12 Statsstödsreglerna

Kommitténs bedömning: Vid sidan om resolutionslagen gäller unionens regler om statligt stöd. Eftersom detta följer av Sveriges medlemskap i EU behövs ingen genomförandeåtgärd.

Resolutionsdirektivet

Artikel 34.3 anger att när medlemsstaterna använder resolutionsverktygen och utövar resolutionsbefogenheterna ska de säkerställa att de, i tillämpliga fall, iakttar unionens regler om statligt stöd.

Skälen för kommitténs förslag

I ett resolutionsförfarande ska i tillämpliga fall unionens regler om statligt stöd iakttas. Med unionens regler om statligt stöd avses enligt artikel 2.1.53 de regler som fastställs genom artiklarna 107–109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt förordningar som utfärdats eller antagits med stöd av artikel 108.4 eller 109 i det fördraget. Det kan också anmärkas att i artikel 2.1.28 definieras extraordinärt offentligt statligt stöd som ”statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som ges för att bevara eller återställa ett

instituts eller en koncerns livskraft, likviditet eller solvens”. När det gäller vad statstödsreglerna betyder rent materiellt hänvisas till avsnitt 3.15.

Av artikel 34.3 liksom av andra artiklar i direktivet – t.ex. artikel 36.2 b, 38.2, 39.2, 41.1, 41.4, 42.5, 44.5 a, 52.1, 52.1 a, 63.2 – och skäl – bl.a. skäl 47, 55 och 65 – framgår att statsstödsregelverket ska tillämpas parallellt med de nationella resolutionsregelverken. Det förefaller dock överflödigt att uppmana de berörda myndigheterna att följa statsstödsreglerna eftersom detta följer av Sveriges medlemskap i EU.

Vad unionens regler om statligt stöd i övrigt kommer att innebära för de olika delarna av ett resolutionsförfarande behandlar vi i anslutning till de enskilda artiklarna. Kommittén kan dock redan här konstatera att om Sverige tar medel ur resolutionsreserven för att ge t.ex. kapitaltillskott eller om den ställer ut en likviditetsgaranti till ett fallerande kreditinstitut omfattas åtgärden av unionens regler om statligt stöd.

8.13 Särskilda hänsyn vid resolution av ett koncernföretag

Kommitténs förslag: Om ett företag ingår i en koncern, ska resolutionsmyndigheten utforma de resolutionsåtgärder som vidtas så att de,

1. minimerar påverkan på andra koncernföretag och på koncernen som helhet, och
2. minimerar de negativa effekterna på den finansiella stabiliteten inom EES i sin helhet och de enskilda länderna inom EES, särskilt i de stater där koncernen är verksam.

Resolutionsdirektivet

Enligt artikel 34.2 ska resolutionsmyndigheten om företaget under resolution ingår i en koncern, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 31, använda resolutionsverktygen och utöva resolutionsbefogenheterna på ett sätt som minimerar påverkan på andra koncernföretag och på koncernen som helhet och minimerar de

negativa effekterna på den finansiella stabiliteten i unionen och dess medlemsstater, särskilt i de länder där koncernen är verksam.

Skälen för kommitténs förslag

Även denna princip ska beaktas av den svenska resolutionsmyndigheten och principen bör införlivas med svensk rätt. Vi föreslår därför att en bestämmelse med snarlik lydelse som artikel 34.2 i direktivet införs i den svenska lagen.

8.14 Resolution och de anställda i företaget

Kommitténs förslag: När resolutionsmyndigheten vidtar en resolutionsåtgärd bör den informera och samråda med representanter för de anställda.

Resolutionsmyndighetens beslut om resolutionsåtgärder påverkar inte de anställdas rätt till arbetstagarrepresentanter i styrelsen.

Resolutionsdirektivet

Artikel 34.5 anger att när resolutionsmyndigheten tillämpar resolutionsverktygen och utövar resolutionsbefogenheter bör den när så är lämpligt informera och samråda med de anställda och deras representanter. Den engelska versionen däremot anger bara att information och samråd ska ske med de anställdas representanter ("resolution authorities shall inform and consult employee representatives where appropriate").

Artikel 34.6 föreskriver att resolutionsmyndigheten ska tillämpa resolutionsverktyg och utöva resolutionsbefogenheter utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelser om arbetstagarrepresentationen i ledningsorgan enligt nationell rätt eller praxis.

Skälen för kommitténs förslag

Kommittén bedömer att den anförda innebörden av direktivet är den avsedda, det vill säga att resolutionsmyndigheten ska informera och samråda med de anställdas representanter och inte med både dessa och de anställda var och en för sig.

Vidare så anges i artikel 34.6 att vidtagandet av resolutionsåtgärder inte ska påverka tillämpningen av bestämmelser om arbetstagarrepresentationen i ledningsorgan enligt nationell rätt eller praxis. För att genomföra direktivet behöver detta framgå av svensk rätt.

8.15 Resolution och den arbetsrättsliga regleringen

Kommitténs förslag: Bestämmelserna om att rättigheter och skyldigheter som följer av anställningsavtal och anställningsförhållanden ska övergå till den nya arbetsgivaren vid överlåtelse av verksamhet i lagen (1982:80) om anställningsskydd ska inte gälla om överlåtelsen sker från ett företag under resolution.

Justeringar ska göras i den arbetsrättsliga lagstiftningen för att ge arbetstagare samma skydd om arbetsgivaren försätts i resolution som om arbetsgivaren försätts i konkurs.

Resolutionsdirektivet

Av artikel 34.4 i resolutionsdirektivet framgår följande.

Om försäljningsverktyget, broinstitutswerktyget eller avskiljandeverktyget används ska företaget under resolution anses vara föremål för ett konkursförfarande eller motsvarande insolvensförfarande vid tillämpningen av bestämmelserna om övergång av verksamhet i Rådets direktiv 2001/23/EG av den 12 mars 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagarers rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av företag eller verksamheter.

Skälen för kommitténs förslag

Rådets direktiv 2001/23/EG innehåller regler som syftar till att skydda arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av verksamhet. Det handlar om att skydda arbetstagare från att förlora sina anställningar eller få försämrade anställningsvillkor när verksamheten i det företag som de är anställda i överläts. Av artikel 5.1 i det angivna direktivet framgår att skyddsreglerna inte ska tillämpas vid hel eller partiell överlåtelse av ett företag om överlåtaren är föremål för konkursförfarande eller motsvarande insolvensförfarande.

Bestämmelsen i fråga är i svensk rätt genomförd i 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Där framgår att de rättigheter och skyldigheter som gäller på grund av de anställningsavtal och de anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för övergången övergår till den nya arbetsgivaren. I andra stycket görs ett uttryckligt undantag för överlåtelser som sker från ett företag som är försatt i konkurs.

Innebörden av artikel 34.4 i resolutionsdirektivet är att det undantag som görs i rådets direktiv 2001/23/EG för konkurs-situationer även ska gälla vid överlåtelse av verksamhet som sker från ett företag som är försatt i resolution. För att genomföra direktivet i denna del krävs en ändring av 6 b § lagen om anställningsskydd. Kommittén föreslår att den angivna paragrafen ändras genom att undantaget från skyddsreglerna i lagen om anställningsskydd utvidgas till att även omfatta överlåtelse av verksamhet som sker från ett företag som är försatt i resolution.

Ett antal arbetsrättsliga lagar ger arbetstagare skydd i händelse av arbetsgivarens konkurs. Detta skydd bör inte vara sämre om arbetsgivaren försätts i resolution. Det står också i överensstämmelse med principen att det ekonomiska utfallet för en borgenär inte ska bli sämre i resolution än vad som hade blivit fallet om företaget hade avvecklats genom konkurs eller likvidation. Därför bör den arbetsrättsliga regleringen justeras så att ingen arbetstagare försätts i ett sämre läge om arbetsgivaren försätts i resolution än vad som hade blivit fallet om arbetsgivaren i stället hade försatts i konkurs. De lagar som berörs är lagen om anställningsskydd, semesterlagen (1977:480), lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning och förmånsrättslagen (1970:979). När det gäller den närmare utformningen av förslaget hänvisas till författningskommentaren.

8.16 Garanterade insättare ska skyddas helt

Kommitténs bedömning: Garanterade insättare skyddas genom insättningsgarantin och den övriga resolutionsregleringen och ytterligare genomförandeåtgärd behövs inte.

Resolutionsdirektivet

Artikel 34.1 f anger att garanterade insättningar ska skyddas helt.

Skälen för kommitténs bedömning

Direktivet anger som en princip att garanterade insättare ska skyddas helt. Kommittén kan för det första konstatera att garanterade insättare är skyddade genom insättningsgarantin. Därigenom skyddas garanterade insättningar fullt ut från förluster. Till detta kommer att det i resolutionsdirektivet, och i vårt förslag till införlivande av detta, finns ett flertal bestämmelser som bidrar till att garanterade insättare får en obruten tillgång till sina insättningar. Exempelvis är det ett särskilt resolutionsändamål att skydda insättare vilket bl.a. innebär att det är troligt att insättare förs över till ett broinstitut. Därtill kommer att garanterade insättare också ska omfattas av allmän förmånsrätt (se kapitel 20). Kommitténs bedömning är därför att det inte krävs ytterligare genomförandeåtgärder för att införliva denna princip.

8.17 Resolutionens avslutande

Kommitténs förslag: När resolutionsmyndigheten bedömer att det inte finns behov av några resolutionsåtgärder ska den så snart som möjligt fatta beslut om att resolutionen ska avslutas. När resolutionsmyndigheten har fattat ett sådant beslut är resolutionen avslutad.

Skälen för kommitténs förslag

Direktivet innehåller inga artiklar om resolutionens avslutande. Kommittén kan konstatera att när ett företag försätts i resolution så leder det till ett antal rättsverkningar som att kontrollen över företaget övergår till resolutionsmyndigheten och att exekutiva åtgärder inte får vidtas m.m. Inte minst ges resolutionsmyndigheten rätt att vidta resolutionsåtgärder.

Resolution ska inte pågå längre än nödvändigt. Ett skäl till detta är att det innebär ett ingripande i ägarnas rättigheter. Tidsaspekten är en del av bedömningen att ingripandet är nödvändigt och proportionerligt. Generellt är det också viktigt att resolutionsåtgärder genomförs snabbt, eftersom det annars riskerar att skapa osäkerhet om vilka åtgärder som kommer att vidtas och vilka konsekvenser detta kan leda till för andra företag i det finansiella systemet. Det är sannolikt också svårare att förhindra värdeluster i ett utdraget förfarande, eftersom kunder, personal och motparter kan välja att avsluta sin relation med företaget om de misstror att företaget åter kommer att bli livskraftigt.

Kommittén föreslår att resolutionsmyndigheten ska fatta ett beslut om att resolutionen ska avslutas, så snart som möjligt, när den bedömer att ytterligare resolutionsåtgärder inte behöver vidtas. Effekten av detta beslut blir att resolutionens alla rättsverkningar upphör och att resolutionsmyndigheten inte längre får lov att vidta resolutionsåtgärder gentemot företaget, dess ägare eller borgenärer (med mindre än att den ånyo beslutar att försätta företaget i resolution).

Ett sådant beslut bör senast fattas innan en avveckling genom antingen konkurs eller likvidation av företaget under resolution påbörjas. Ett sådant scenario kan bli aktuellt när resolutionsmyndigheten har överfört den verksamhet som behövs för att uppnå resolutionsändamålen. Den kvarvarande verksamhet ska då avvecklas tillsammans med den juridiska person som företaget under resolution är. Sannolikt sker detta genom att resolutionsmyndigheten ansöker om konkurs. Den bör då även fatta beslut om resolutionens avslutande.

Ett beslut om resolutionens avslutande bör även fattas i samband med att en försäljning av företagets aktier – genom försäljningsverktyget – till en privat förvärvare slutförs. Det är sedan förvärvaren som ska ansvara för omstruktureringen av företaget.

Om företaget under resolution i stället ska rekonstrueras inom ramen för resolution, vilket kan ske genom en tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget eller genom att aktierna säljs till ett broinstitut, bör resolutionsmyndigheten fatta beslut om resolutionens avslutande när fler resolutionsåtgärder inte längre behövs. Det är alltså en skillnad i detta avseende mellan om aktierna säljs till en privat förvärvare och till ett broinstitut. Skälet till detta är att en överföring av aktierna till ett broinstitut innebär att resolutionsmyndighetens behåller ansvaret för företagets omstrukturering.

Att fler resolutionsåtgärder inte behövs kan alltså antingen bero på att företaget ska avvecklas, på att en privat förvärvare övertar ansvaret för företagets omstrukturering eller på att de resolutionsåtgärder som krävs är vidtagna. I det senare fallet kan det fortfarande finnas behov av att vidta *omstruktureringsåtgärder* enligt företagets omstruktureringsplan. Eftersom planen bygger på reguljära bolagsrättsliga befogenheter och fler resolutionsåtgärder inte behövs kan resolutionen avslutas. En förutsättning är dock att det finns en av resolutionsmyndigheten godkänd omstruktureringsplan. Om det inte gör det, kan resolutionsmyndigheten å andra sidan inte förutsätta att det inte finns behov av fler resolutionsåtgärder. Då är inte heller rekvisitet för beslut om resolutionens avslutande uppfyllt.

8.18 Undantag från vissa bestämmelser i EU-direktiv

8.18.1 Undantag från bestämmelser i vissa av bolagsdirektiven

<p>Kommitténs bedömning: Det krävs inga lagstiftningsåtgärder för att införliva direktivets artiklar 116, 119–121.1 och 122–123.</p>

Skälen för kommitténs bedömning

Resolutionsdirektivet gör undantag från bestämmelser i vissa av de s.k. bolagsdirektiven. Bolagsdirektiven innehåller tvingande regler till skydd för aktieägare och borgenärer i situationer då resolutionsmyndigheten måste agera snabbt. Dessa kan då hindra en effektiv användning av resolutionsverktyg och resolutionsbefogenheter. På EU-nivå finns det i och med att resolutionsdirektivet träder i kraft bestämmelser med samma normhierarki som går emot varandra.

Resolutionsdirektivet gör därför undantag från bestämmelser i dessa direktiv när ett företag befinner sig i resolution och klargör därmed att resolutionsdirektivets bestämmelser har företräde; se artiklarna 116 och 119–121.1 och 122–123. Det har i och med detta skapats ett utrymme för att införa en resolutionsordning. Som framgår av avsnitt 9.1 resonerar kommittén utifrån att resolutionslagen utgör lex specialis för företag under resolution. I de fall resolutionslagen och aktiebolagslagen reglerar samma fråga har sålunda resolutionslagen företräde vad gäller företaget under resolution. Specifika undantag i aktiebolagslagen för företag försatta i resolution behöver därför inte göras. Huruvida de undantag som resolutionsdirektivet gör i bolagsdirektiven nedan även omfattar situationer som inte regleras i resolutionslagen har det inte funnits möjlighet att utreda inom ramen för detta betänkande.

8.18.2 Undantag från vissa bestämmelser i winding up-direktivet

Kommitténs bedömning: Det krävs inga lagstiftningsåtgärder för att införliva artiklarna 117.3 och 117.4 i resolutionsdirektivet.

Resolutionsdirektivet

Av artiklarna 117.3 och 117.4, genom vilka artiklarna 25 och 26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG av den 4 april 2001 om rekonstruktion och likvidation av kreditinstitut (winding up-direktivet) ändras, framgår följande.

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 68 och 71 i resolutionsdirektivet ska nettningsavtal och återköpsavtal utslutande regleras av den avtalsrätt som är tillämplig på dessa avtal.

Skälen för kommitténs bedömning

Artikel 68 i resolutionsdirektivet innehåller bestämmelser som bl.a. innebär att en motpart till ett företag inte får utöva vissa rättigheter (t.ex. nettning) som följer av ett avtal som ingåtts mellan företaget

och motparten enbart p.g.a. ett beslut om krisavväjande åtgärder, resolution eller resolutionsåtgärder (se avsnitt 10.3). Av artikel 71 i resolutionsdirektivet framgår vidare att resolutionsmyndigheten tillfälligt får förbjuda en motpart till ett företag under resolution att utöva vissa sådana rättigheter som följer av ett avtal som ett företag under resolution är part i (se avsnitt 10.5.4). Artiklarna 117.3 och 117.4 i resolutionsdirektivet innebär att de lagvalsregler för nettningsavtal och återköpsavtal som finns i winding up-direktivet inte ska påverka tillämpningen av bestämmelserna i artiklarna 68 och 71 i resolutionsdirektivet.

Winding up-direktivet har i svensk rätt genomförts i lagen (2005:1047) om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens. I 12 § den lagen, som genomför bl.a. artiklarna 25 och 26 i winding up-direktivet, framgår att i fråga om verkan av förfarandet på sådan rätt som följer av ett avtal på en reglerad marknad för finansiella instrument, eller på ett avtal om avräkning eller återköp, tillämpas den lag som gäller för avtalet.

Som framgår av avsnitt 8.2 föreslås att resolutionsmyndighetens beslut om resolutionsåtgärder ska vara giltiga oavsett vad som anges i någon annan lag eller i ett företags bolagsordning eller stadgar eller i ett avtal. I svensk rätt följer vidare av allmänna rättsgrundsatser att speciallagstiftning har företräde framför allmänna lagbestämmelser. Enligt kommitténs bedömning intar resolutionslagen ställning av *lex specialis* i förhållande till lagen om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens. Även utan ett särskilt genomförande av artiklarna 117.3 och 117.4 har resolutionslagen således företräde framför lagen om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens. Någon särskild bestämmelse som innebär att de ovan nämnda reglerna om lagval inte ska påverka tillämpningen av de bestämmelser som genomför artiklarna 68 och 71 i resolutionsdirektivet behövs därför inte.

8.18.3 Undantag från vissa bestämmelser i säkerhetsdirektivet

Kommitténs bedömning: Det krävs inga lagstiftningsåtgärder för att införliva artikel 118 i resolutionsdirektivet.

Resolutionsdirektivet

Av artikel 118.1 i resolutionsdirektivet, som ändrar Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet (säkerhetsdirektivet) genom ett tillägg i artikel 2 i det direktivet, framgår följande.

Artiklarna 4–7 i säkerhetsdirektivet ska inte gälla beträffande restriktioner avseende ett avtal eller arrangemang om finansiell säkerhet eller en slutavräknings- eller kvittningsbestämmelse som beslutats med stöd av resolutionsdirektivets bestämmelser om resolutionsverktygen (artiklarna 37–62).

Detsamma gäller, under vissa förutsättningar, restriktioner som beslutats med stöd av liknande befogenheter i en medlemsstats rätt för att underlätta en ordnad resolution av

1. ett försäkringsföretag enligt definitionen i artikel 1 a i rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring,
2. ett livförsäkringsföretag enligt definitionen i artikel 1 a i rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring eller,
3. ett fondföretag enligt definitionen i artikel 1.2 i rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (UCITS-direktivet).

Av artikel 118.2, som ersätter artikel 9 a i säkerhetsdirektivet, framgår att säkerhetsdirektivet inte ska påverka tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal och om upphävande av rådets direktiv 87/102/EEG och resolutionsdirektivet.

Skälen för kommitténs bedömning

Artiklarna 4–7 i säkerhetsdirektivet handlar om verkställighet av avtal om finansiella säkerheter, förfoganderätt över finansiella säkerheter som omfattas av ett sådant avtal samt erkännande av avtal om finansiell äganderättsöverföring och slutavräkningsklausuler. Vid genomförandet av säkerhetsdirektivet konstaterades att svensk rätt till övervägande del redan överensstämde med säkerhetsdirektivet (prop. 2004/05:30), men vissa lagändringar gjordes för att genomföra direktivet.

Innebörden av artikel 118.1 i resolutionsdirektivet är att de angivna artiklarna i säkerhetsdirektivet inte ska påverka de begränsningar som beslutas av resolutionsmyndigheten med stöd av resolutionsdirektivets bestämmelser om resolutionsverktygen. Av artikel 118.2 framgår vidare att säkerhetsdirektivet över huvud taget inte ska påverka tillämpningen av resolutionsdirektivet.

Som framgår av avsnitt 8.2 föreslås att resolutionsmyndighetens beslut om resolutionsåtgärder ska vara giltiga oavsett vad som anges i någon annan lag eller i ett företags bolagsordning eller stadgar eller i ett avtal. Om de befogenheter som resolutionslagen innehåller inte begränsas i lag gäller de utan sådana inskränkningar som enligt artikel 118 inte får förekomma. Det rättsläge som eftersträvas i direktivbestämmelsen åstadkoms således utan att en särskild svensk bestämmelse införs som motsvarighet. Kommittén gör vidare bedömningen att resolutionslagen intar ställning som *lex specialis* i förhållande till de svenska lagbestämmelser som införts för att genomföra säkerhetsdirektivet. Någon bestämmelse motsvarande artikel 118 behöver därför inte införas i svensk rätt.

Några befogenheter liknande dem som återfinns i resolutionsdirektivet för att underlätta en ordnad resolution av försäkringsföretag enligt definitionen i EU-rätten¹ och fondföretag enligt UCITS-direktivet² finns inte i svensk rätt.

---

¹ Från och med 1 januari 2016 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II).

² Numera Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).

9 Kontroll och styrning av ett företag under resolution

I och med att resolutionsmyndigheten fattar beslut om resolution går ansvaret för företaget över till staten, företrädd av resolutionsmyndigheten. Resolutionsmyndigheten ska agera och välja de åtgärder enligt resolutionslagen som bäst kan förväntas uppnå resolutionsändamålen.

Detta kapitel handlar inledningsvis om hur resolutionsåtgärder ska kunna genomföras med avseende på företaget. Vilka befogenheter behöver resolutionsmyndigheten få i lag för att kunna genomföra resolutionsåtgärder? Är det tillräckligt att konstatera att företaget är skyldigt att genomföra beslut som myndigheten fattar med stöd av lag eller behövs det ytterligare kontrollbefogenheter? Därefter behandlas direktivets allmänna principer avseende företagets ledning. Vad händer med ledningen när ett företag befinner sig under resolution och vad har den för skyldigheter gentemot resolutionsmyndigheten? Sist behandlas resolutionsmyndighetens möjlighet att tillsätta en särskild förvaltare för företaget under resolution.

Företag som kan bli föremål för resolution kan vara aktiebolag, ekonomiska föreningar, medlemsbanker eller sparbanker. I den fortsatta framställningen behandlar vi i texten endast associationsformen aktiebolag, eftersom det är vår bedömning att de företag som i dag skulle svara mot ett allmänintresse enligt direktivet driver verksamhet i aktiebolagsform. För att genomföra direktivet, som även omfattar företag som drivs i andra associationsformer, omfattar lagtexten även dessa associationsformer.

9.1 Kontrolltagande

Kommitténs förslag: När resolutionsmyndigheten beslutar att ett företag ska försättas i resolution får

1. ägarna inte längre företräda aktierna eller andelarna vid stämman, eller
2. huvudmännen i en sparbank inte längre besluta i ärenden vid sparbanksstämman.

Ägarnas och huvudmännens rätt enligt första stycket övertas i stället av resolutionsmyndigheten.

Resolutionsmyndigheten övertar styrelsens och den verkställande direktörens befogenheter, om inte myndigheten beslutar något annat.

Kommitténs bedömning: Styrelseledamots och verkställande direktörs skadeståndsrättsliga ansvar förändras inte på grund av att företaget är under resolution.

Resolutionsdirektivet

Direktivet (artikel 72) föreskriver ingen enhetlig modell för hur resolutionsmyndigheten ska ingripa i ett företag under resolution utan ger resolutionsmyndigheten möjlighet att välja mellan att ta kontroll genom ett direkt ingripande eller genom verkställighetsföreskrifter. Den första modellen för kontroll beskrivs enligt följande.

Medlemsstaterna ska se till att resolutionsmyndigheterna, för att de ska kunna vidta en resolutionsåtgärd ska kunna utöva kontroll över företaget under resolution i syfte att

- a) driva verksamheten och tillhandahålla tjänsterna i institutet under resolution med alla de befogenheter som dess aktieägare och ledningsorgan har,
- b) förvalta och förfoga över tillgångar och egendom i företaget under resolution.

Den kontroll som avses i första stycket får utövas direkt av resolutionsmyndigheten eller indirekt av en eller flera personer

som utsetts av resolutionsmyndigheten. Medlemsstaterna ska se till att rösträtter avseende företaget under resolution inte kan utövas under resolutionsperioden.

Den andra modellen innebär att resolutionsmyndigheten, med förbehåll för artikel 85.1, ska kunna vidta en resolutionsåtgärd genom verkställighetsföreskrifter i enlighet med nationella administrativa befogenheter och förfaranden, utan att utöva kontroll över företaget under resolution.

Resolutionsmyndigheten ska, enligt artikel 72.3, i varje enskilt fall kunna besluta om det är lämpligt att genomföra resolutionsåtgärder enligt de metoder som anges i 72.1 eller 72.2, med beaktande av resolutionsändamålen och de allmänna principerna för resolution, de särskilda omständigheter som gäller för företaget under resolution i fråga och behovet av att underlätta en effektiv resolution av gränsöverskridande koncerner.

Resolutionsmyndigheten ska inte anses vara en "shadow director" eller den person som faktiskt styr företaget enligt nationell rätt.

Direktivet innehåller även en befogenhet i artikel 63.1 b, nämligen befogenhet att ta kontroll över ett företag under resolution och att utöva alla de rättigheter och befogenheter som tilldelats aktieägarna, andra ägare och ledningsorganet för företaget under resolution.

Artikel 63.1 b och 72 kompletterar varandra såtillvida att artikel 63 anger vilken typ av kontroll som en resolutionsmyndighet ska kunna ha för att vidta en resolutionsåtgärd. Artikel 72 preciserar vilka maktbefogenheter som myndigheten ska ha över ett företag under resolution, det vill säga hur myndigheten ska kunna uppnå erforderlig kontroll.

Skälen för kommitténs förslag

Resolutionsmyndighetens beslutanderätt över företaget under resolution ska framgå av resolutionslagen. Denna ska innehålla alla de befogenheter och verktyg som krävs för att resolutionsmyndigheten ska kunna vidta resolutionsåtgärder mot ett företag. Det innebär att med stöd av dessa kan myndigheten exempelvis besluta att företaget ska överföra tillgångar och skulder till ett broinstitut. Företaget är skyldigt att efterleva sådana beslut. När myndigheten

ges särskilda maktbefogenheter på det sättet utövar myndigheten sin beslutanderätt direkt med stöd av lag.

Att utöva kontroll över ett företag innebär att ensam ha beslutanderätt över företaget. Kontrollbegreppet relaterar normalt till företagets beslutsorgan, framför allt bolagsstämman eller motsvarande, men har däremot inget omedelbart samband med äganderätten över aktier eller företaget. Även om ett företag är under resolution finns den juridiska personen kvar med sin interna beslutsstruktur. Befogenheter och beslut regleras i associationsrätten, rörelsereglerna och, baserat på dessa, i interna instruktioner och riktlinjer. Det handlar exempelvis om beslut om att sälja tillgångar, emittera aktier, fusion, vem som ska ingå i styrelsen och utseende av verkställande direktören. När resolutionsmyndigheten utövar maktbefogenheter i resolutionslagen ska enligt direktivet detta ske utan krav på godkännande eller medgivande från någon offentlig eller privat person, inbegripet aktieägarna eller borgenärerna i företaget under resolution, eller med hänsyn till förfarandekrav om att underrätta vissa personer. Företaget är vidare skyldigt att verkställa de beslut om åtgärder som myndigheten fattar. En annan kategori befogenheter är sådana som ett företag inte själv har. Hit hör t.ex. att sälja aktieägarnas aktier och skriva ned skulder.

Även om befogenheten att besluta om åtgärder som företagets bolagsorgan normalt kan besluta om i och med resolutionsbeslutet till stor del går över till resolutionsmyndigheten och de åtgärder som företaget under resolution självt kan besluta om därmed är starkt begränsade, har resolutionsmyndigheten inte kontroll över ett företag om myndigheten inte har kontroll över företagets beslutsorgan.

Det finns enligt kommitténs bedömning flera skäl till att resolutionsmyndigheten bör ha kontroll över företaget under resolution. Om resolutionsmyndigheten inte utövar kontroll över företaget uppstår en situation med olika beslutsfattare som kan ha motstående intressen. Företagets ägare kan vilja driva företaget vidare på ett samhällsekonomiskt icke önskvärt sätt eller på ett sätt som generellt försvårar en effektiv resolution. Det är ett grundläggande problem att ägare till företag på obestånd, eller på gränsen till obestånd, kan vilja vidta åtgärder som gynnar dem på långivarnas (och, i samband med resolution, statens) bekostnad. Ägarna har helt enkelt väldigt lite att förlora på att till exempel investera i mycket riskfyllda tillgångar, eftersom deras aktier troligen är på väg

att bli helt, eller nästintill, värdelösa. I fallet med finansiella företag kan dessutom ägare som har lite att förlora driva företaget vidare på ett sätt som leder till ytterligare störning i det finansiella systemet och som generellt försvårar resolutionen. Det måste därför vara möjligt att förhindra att företaget vidtar åtgärder som motverkar syftet med resolutionen. En viktig funktion av att ta kontroll är därför att avskärma aktieägarna från inflytande över företaget.

När det gäller själva genomförandet av resolutionsåtgärder kan följande anges om kontrolltagandets funktion. Kommittén bedömer att det är centralt för en effektiv resolution att företagets beslutsstruktur behålls intakt. Detta har framför allt en viktig praktisk funktion. Parallellt med resolutionen ska företaget eller någon del därav drivas vidare, helst utan avbrott i rörelsen. Vi talar om en i många fall komplicerad och omfattande rörelse. Det är inte praktiskt möjligt att lägga hela det operativa och förvaltande ansvaret på resolutionsmyndigheten. Åtminstone när det gäller en större bank skulle detta innebära att resolutionsmyndigheten dagligen skulle behöva fatta ett mycket stort antal beslut.

För att effektivt kunna driva verksamheten vidare måste myndigheten kunna använda sig av företagets interna beslutssystem med instruktioner och därtill kopplade kontrollsystem. Dessa behöver därför bevaras mer eller mindre intakta. Detta får också stor betydelse i relation till exempelvis rörelseregleringen och tillsynsmyndighetens rapporteringskrav som kopplar till företagets interna struktur. Eftersom företaget eller någon del därav ska fortleva, kommer en beslutsstruktur som är intakt också att underlätta utträdet ur resolution.

För svenska förhållanden gäller att banksystemet domineras av fyra storbanker. Ett företag av den storleken kommer troligtvis alltid att inbegripa kritiska verksamheter som dessutom är nära sammankopplade. För att uppnå resolutionsändamålen och undvika värd förstöring krävs fortsatt drift av stora delar av verksamheten, helst utan avbrott. Detta förutsätter att befintliga beslutsstrukturer kan användas, vilket förutsätter kontroll. Det är också rimligt att utgå ifrån att resolution av större företag kommer att kräva tid för att genomföra åtgärder och svårligen kommer att kunna hanteras under t.ex. en helg.

Enligt direktivet ska resolutionsmyndigheten i varje enskilt fall besluta hur det är lämpligt att genomföra resolutionsåtgärder. Det är kommitténs uppfattning att det bör vara förutsebart för alla aktörer vad det innebär att ett företag försätts i resolution. De

oklarheter kring beslutsbefogenheterna över företaget som troligen uppstår om det inte på förhand står klart vad effekterna av ett resolutionsbeslut blir, inte minst under det initiala skedet efter resolutionsbeslutet, kan riskera resolutionens effektivitet och förhindra att skyndsamma åtgärder kan vidtas.

Vi föreslår därför att det införs en bestämmelse som anger att resolutionsmyndigheten övertar ägarnas och huvudmännens röst rätt på stämman. Kontrollen bör övergå till resolutionsmyndigheten som en följd av resolutionsmyndighetens beslut om resolution.

Enligt direktivet ska kontrollen även omfatta ledningsorganets befogenheter. I detta sammanhang, som avser att ta kontroll över ett företag, bedömer kommittén att begreppet ledningsorgan tar sikte på styrelse och verkställande direktör.¹ Kommittén konstaterar att resolutionslagen ger resolutionsmyndigheten befogenhet att avsätta eller ersätta styrelsen och den verkställande ledningen. Dessutom anger direktivet som en allmän princip att ledningen ska bytas ut i den utsträckning som krävs för att uppnå resolutionsändamålen (se vidare avsnitt 9.2). Det är som vi tidigare utvecklat angeläget att den associationsrättsliga beslutsstrukturen bibehålls så långt möjligt. Det är därför kommitténs uppfattning att det främst bör vara under resolutionens inledande fas som det blir aktuellt att resolutionsmyndigheten träder in och fattar beslut i styrelsens ställe. Därefter bör en ny styrelse, med ledamöter utsedda av resolutionsmyndigheten, sättas på plats. För att skapa klarhet i förhållande till tredje man bör resolutionsmyndigheten då i beslut ange att den inte längre innehar styrelsens och verkställande direktörens befogenheter.

Vårt förslag till införlivande innebär att resolutionsmyndigheten genomför resolutionsåtgärder genom myndighetsbeslut och att resolutionsmyndigheten genom kontroll över företaget alltid kan utöva alla de rättigheter och befogenheter som tilldelats aktieägarna, styrelsen och verkställande direktören för företaget i resolution. Resolutionsmyndigheten innehar aktieägarnas befogenheter till dess resolutionen är avslutad. Resolutionsmyndigheten innehar styrelsens och den verkställande direktörens befogenheter till dess den beslutar något annat. Aktieägarna behåller äganderätten till aktierna och kan förfoga över aktierna, t.ex. genom att överlåta

---

¹ Jfr resonemang om definition av ledningsorgan i avsnitt 5.15.

dem. I sammanhanget kan det nämnas att ägarna sannolikt relativt snart blir av med sina aktier genom tillämpningen av befogenheten att skriva ned kapitalinstrument och att det kan dröja viss tid innan nya ägare träder in och blir godkända.

Närmare om bolagsorganens roll i resolution

Vi redogör ovan för att resolutionsmyndigheten i vårt förslag till införlivande fattar beslut om resolutionsåtgärder med stöd av lagen som blir bindande för företaget under resolution. Därutöver föreslår vi att resolutionsmyndigheten ska överta rösträtten på stämman och ha rätt att fatta de beslut som företaget kan fatta, det vill säga de beslut som normalt ankommer på styrelse och verkställande direktör, till dess myndigheten beslutar något annat. Detta reser frågor kring hur resolutionslagen förhåller sig till associationsrätten och hur bolagsorganen fungerar i ett företag i resolution samt vilket ansvar som myndigheten har. I det följande besvarar vi dessa frågor i korthet.

Resolutionslagen styr resolutionsmyndighetens agerande gentemot företaget i resolution. Aktiebolagslagen kommer alltså att vara tillämplig för företaget i den mån resolutionslagen, i form av *lex specialis*, inte reglerar en fråga som faller under aktiebolagslagen. Det kan likväl uppkomma gränsdragningsfrågor exempelvis mellan affärsbeslut å ena sidan och beslut om omstruktureringsplaner å andra sidan.

Stämmans roll

Bolagsstämman är som organ och företeelse ett forum för aktieägarnas rätt att besluta i bolagets angelägenheter. Eftersom aktieägarna inte kan utöva sin rösträtt under resolution så finns det inte någon bolagsstämma i egentlig bemärkelse. Stämmans roll i resolution blir myndighetens rätt att besluta i aktieägarnas ställe i den utsträckning stämmobeslut krävs enligt aktiebolagslagen och frågan inte regleras i resolutionslagen. Det skulle exempelvis kunna vara beslut om årsredovisning.

I de fall resolutionsmyndigheten fattar beslut enligt aktiebolagslagen i aktieägarnas ställe ansvarar myndigheten enligt skadeståndslagen (1972:207). Detta är en konsekvens av att det i resolution

inte finns någon bolagsstämma i egentlig mening. Myndigheten har alltid befogenhet att fatta beslut i företagets ställe och ansvarar alltid som myndighet.

Styrelsens roll

Det viktigaste skälet till att den associationsrättsliga strukturen bör bibehållas är att verksamheten ska drivas vidare. Det är styrelsen som svarar för företagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Till skillnad från bolagsstämman fungerar styrelsen i ett företag under resolution som ett ordinarie bolagsorgan.

Som vi har beskrivit ovan kommer en ny styrelse eller i vart fall en delvis ny styrelse att vara på plats kort tid efter resolutionsbeslutet. Innan dess är det resolutionsmyndigheten som fattar beslut i styrelsens ställe. En styrelse i ett företag under resolution kan vara under stort inflytande av resolutionsmyndigheten, även om den under normala omständigheter också kan vara omgärdad av direktiv från bolagsstämman (ägardirektiv). Styrelseledamöter kommer att ha samma aktiebolagsrättsliga ansvar som utanför resolution, dvs. om de uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakar skada i fullgörandet av sitt uppdrag, ska de ersätta skadan. Detta är fullt rimligt eftersom styrelsen i stort ska fungera på samma sätt som om företaget inte hade varit föremål för resolution.

9.2 Om ledningen i företag under resolution

9.2.1 Ledningen ska ersättas

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten ska utse en ny styrelse och verkställande direktör för ett företag under resolution. Detta gäller dock inte om det för myndighetens arbete med att uppnå resolutionsmålen är nödvändigt att en eller flera personer fortsätter att ingå i ledningen.

Resolutionsdirektivet

Enligt artikel 34.1 punkt c) ska ledningsorganet och den verkställande ledningen för ett institut i resolution ersättas, utom i de fall då det anses nödvändigt att helt eller delvis, beroende på omständigheterna, behålla ledningsorganet och den verkställande ledningen för att kunna uppfylla resolutionsmålen. I artikel 63.1(l) anges att resolutionsmyndigheten ska ha befogenhet att avsätta och ersätta ledningsorganet och den verkställande ledningen i ett institut under resolution.

Skälen för kommitténs förslag

Vi har tidigare föreslagit att den kontroll som resolutionsmyndigheten får över företaget under resolution innebär att resolutionsmyndigheten får alla de befogenheter som aktieägare och ledningsorgan har. När det gäller ledningsorganet, dvs. styrelsen, bör resolutionsmyndigheten efter att den tillsatt en ny styrelse successivt lämna tillbaka styrelsens befogenheter till den nya styrelsen.

Av direktivet följer att det ska vara en allmän princip för genomförandet av resolutionsåtgärder att ledningsorganet och den verkställande ledningen ska ersättas. Detta ska ske om det inte anses nödvändigt att helt eller delvis, beroende på omständigheterna, behålla ledningsorganet och den verkställande ledningen för att kunna uppfylla resolutionsmålen. Principen motiveras inte närmare i direktivet.

Om ett företag försätts i resolution är det emellertid i många fall nödvändigt att byta ut ledningen för att återskapa förtroendet för företaget. Om ledningen inte får vidkännas några konsekvenser av ett företags fallissemang kan det också minska deras benägenhet att aktivt vidta åtgärder för att förhindra fallissemang. Dessutom kan ledningen ha orsakat fallissemang eller helt enkelt visat sig vara inte tillräckligt kompetent.

Genom en uttrycklig bestämmelse motsvarande principen behöver resolutionsmyndigheten inte motivera på vilken grund ledningen ersätts. Däremot behöver myndigheten bedöma styrelsens eller enskilda styrelseledamöters eventuella betydelse för att uppfylla resolutionsändamålen. Med hänsyn till hur den svenska bankmarknaden ser ut skulle ett resolutionsförfarande i Sverige med

stor sannolikhet avse mycket stora företag med komplex verksamhet. Att i ett sådant företag byta ut hela styrelsen samtidigt är inte oproblematiskt. Dessutom går det inte att bortse från att enskilda personer har sådan information och kännedom om förhållandena i företaget att det kan anses nödvändigt för att uppfylla resolutionsändamålen att de fortsätter som styrelseledamöter eller verkställande direktör och att det inte kan anses tillräckligt att de på begäran av resolutionsmyndigheten ska lämna upplysningar. Vi föreslår därför att det införs en bestämmelse som anger att den som ingår i styrelsen eller är verkställande direktör för ett företag i resolution inte får fortsätta att ingå i ledningen för någon verksamhet som hanteras i resolutionsförfarandet, om det inte är nödvändigt för att uppnå resolutionsmålen.

Om företaget under resolution ska försättas i konkurs i anslutning till beslutet om resolution är det emellertid inte nödvändigt att byta ut ledningen i företaget. Styrelsen har då ingen befogenhet avseende tillgångar och skulder. Under konkursen företräds dock företaget i konkurs av den styrelse och verkställande direktör som fanns vid konkursens början om inte företaget dessförinnan var satt i likvidation varvid företaget företräds av likvidatorn. Att den verkställande direktören och styrelsen får denna roll i konkurs ska ses mot bakgrund av att konkursförvaltaren har full rådighet över företagens tillgångar och skulder.

Bolagsstämman har normalt rätt att avsätta och ersätta styrelsen samt ändra dess sammansättning. Styrelsen utser i sin tur den verkställande direktören. För företag i resolution är detta emellertid beslut som regleras i resolutionslagen som därmed faller under resolutionsmyndighetens exklusiva behörighet.

9.3 Om ledningens skyldigheter att bistå resolutionsmyndigheten

Kommitténs bedömning: Direktivets bestämmelse om ledningens skyldigheter att bistå resolutionsmyndigheten införlivas genom kommitténs förslag om resolutionsmyndighetens befogenhet att kräva information.

Resolutionsdirektivet

I artikel 34.1 d anges att ledningsorganet och den verkställande ledningen för företaget under resolution ska bistå med all hjälp som krävs för att uppfylla resolutionsändamålen.

Skälen för kommitténs förslag

När det gäller styrelseledamöters eller verkställande direktörens skyldighet att bistå resolutionsmyndigheten handlar det sannolikt framför allt om information som underlättar myndighetens beslutsfattande och övriga ställningstagande rörande hur verksamheten ska kunna drivas vidare på ett ändamålsenligt sätt. Styrelsens och verkställande direktörens funktion i resolution handlar till största delen om att driva verksamheten vidare. Det övergripande syftet är att underlätta uppfyllandet av resolutionsändamålen. Man kan uttrycka det som att styrelsens befogenheter i resolution till stor del begränsas av resolutionsändamålen. Att styrelse och verkställande ledning ska verkställa resolutionsmyndighetens beslut följer redan av skyldigheten att följa offentligrättsliga beslut.

Vi anser dock, i linje med direktivets princip, att företagsledningens skyldighet att bistå resolutionsmyndigheten bör vara vidare än att endast verkställa beslut. Exempelvis kan företagsledningen genom sin kännedom om företagets verksamhet ha information om dess betydelse för någon finansiell marknad eller annan aktör som inte är uppenbar för resolutionsmyndigheten och som kan vara av betydelse för exempelvis utformningen av resolutionsåtgärder. Myndigheten bör kunna begära att få sådana uppgifter både muntligen och skriftligen. Den bör i linje med detta också kunna begära att befattningshavaren fullgör sin skyldighet.

Resolutionsmyndigheten kommer som regel att tillsätta en ny styrelse i företaget under resolution som lär vara väl införstådd med resolutionsändamålen och att bistå resolutionsmyndigheten i uppfyllandet av dessa. Det kan däremot vara av stor betydelse för resolutionsmyndigheten att få information från avsatta befattningshavare. Kommittén konstaterar att den bestämmelse som behandlas i avsnitt 10.7.2 om befogenhet att kräva information omfattar både nya och avsatta ledamöter. Det behövs därför inte någon ytterligare införlivandeåtgärd än den som behandlas i avsnitt 10.7.2 för att införliva direktivets artikel 34.1 d i svensk rätt.

9.4 Särskild förvaltare

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten får utse en särskild förvaltare som får utöva stämmans och styrelsens befogenheter i ett företag i resolution.

En särskild förvaltare ska följa de instruktioner som resolutionsmyndigheten utfärdar för denne.

Det åligger förvaltaren att inom sitt uppdrag vidta alla de åtgärder som främjar de relevanta resolutionsändamålen samt att genomföra resolutionsåtgärder i enlighet med resolutionsmyndighetens beslut. Resolutionsmyndigheten ska offentliggöra tillsättningen av en särskild förvaltare.

En särskild förvaltare ska ha den särskilda insikt och erfarenhet som uppdraget kräver samt även i övrigt vara lämplig för uppdraget. Den särskilda förvaltaren ska inte stå i ett sådant förhållande till någon ägare, borgenär eller annan som kan rubba förtroendet för att han eller hon opartiskt ska utföra sitt uppdrag. Förvaltaren ska genast underrätta resolutionsmyndigheten om omständigheter som kan medföra jäv för honom eller henne.

Den särskilda förvaltaren ska upprätta, och till resolutionsmyndigheten inlämna, en skriftlig berättelse i samband med att förvaltarskapet inleds och avslutas. Berättelsen ska innehålla förvaltarens bedömning av företagets ekonomiska och finansiella situation och, i förekommande fall, de åtgärder som förvaltaren har vidtagit. Resolutionsmyndigheten får vidare ange när förvaltaren ska inlämna sådana skriftliga berättelser under pågående förvaltning.

En särskild förvaltare kan utses för en period av högst ett år. Därefter ska resolutionsmyndigheten pröva om det finns skäl att förlänga uppdraget.

Resolutionsmyndigheten får med omedelbar verkan skilja den särskilda förvaltaren från uppdraget.

En särskild förvaltare som när han eller hon fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar bolaget, dess ägare eller borgenärer ska ersätta skadan.

Resolutionsdirektivet

Enligt artikel 35 ska medlemstaterna se till att resolutionsmyndigheterna får utse en särskild förvaltare som ersätter ledningsorganet i institutet som är försatt i resolution. Tillsättningen av en särskild förvaltare ska offentliggöras. Medlemsstaterna ska vidare säkerställa att den särskilda förvaltaren har de kvalifikationer, den förmåga och erfarenhet som krävs för att utföra hans eller hennes uppdrag. Den särskilda förvaltaren ska ha alla befogenheter som institutets aktieägare och ledningsorgan har. Dessa befogenheter får endast utövas under resolutionsmyndighetens kontroll.

Den särskilda förvaltaren ska ha en lagstadgad skyldighet att vidta alla nödvändiga åtgärder för att främja resolutionsändamålen i artikel 31 och genomföra resolutionsåtgärder i enlighet med resolutionsmyndighetens beslut. Denna skyldighet ska ha företräde framför alla andra skyldigheter enligt företagets bolagsordning och nationell rätt i det fall att dessa är i konflikt med varandra. Dessa åtgärder kan inkludera en ökning av kapitalet, förändringar av ägandestrukturen av företaget under resolution eller en försäljning av företaget till finansiellt och organisatoriskt sunda företag i enlighet med resolutionsverktygen.

Resolutionsmyndigheten får begränsa åtgärderna som en särskild förvaltare får vidta, eller kräva att vissa åtgärder ska vara föremål för myndighetens godkännande i förväg. Resolutionsmyndigheten får när som helst avsätta en särskild förvaltare.

En särskild förvaltare ska upprätta rapporter till resolutionsmyndigheten som beskriver företagets ekonomiska och finansiella ställning och de åtgärder som förvaltaren har vidtagit som ett led i utövningen av förvaltarskapet. En rapport ska upprättas vid tidpunkten då den särskilda förvaltaren tillträder och då uppdraget avslutas. Under förvaltarskapet ska förvaltaren upprätta rapporter regelbundet enligt intervall som resolutionsmyndigheten fastställer.

En särskild förvaltare ska inte utses för längre tid än ett år. Denna period kan undantagsvis förlängas om resolutionsmyndigheten beslutar att villkoren för att utse en särskild förvaltare fortsatt är uppfyllda.

Om mer än en resolutionsmyndighet planerar att utse en särskild förvaltare i relation till en enhet som ingår i en koncern, ska de överväga om det är lämpligare att utse en särskild förvaltare för alla berörda företag för att underlätta lösningar som återställer den finansiella sundheten för de berörda företagen.

I händelse av insolvens, då nationell rätt föreskriver att en insolvensförvaltning ska utses, får denna förvaltning utgöra den särskilda förvaltning som avses i denna artikel.

Om förvaltare i andra artiklar

I artikel 72.1 andra stycket anges att den kontroll som föreskrivs i artikelns första stycke får utövas direkt av resolutionsmyndigheten eller indirekt av en eller flera personer som utsetts av resolutionsmyndigheten.

I anslutning till användning av skuldnedskrivningsverktyget anger artikel 51.2 att resolutionsmyndigheten kan utse en eller flera personer i enlighet med artikel 72.1 som ska upprätta och genomföra den omstruktureringsplan för verksamheten som krävs enligt artikel 52.

Skälen för kommitténs förslag

Vi har i avsnitt 9.1 utvecklat vikten av att den associationsrättsliga strukturen behålls intakt, inte minst för att underlätta ett utträde ur resolution. Enligt direktivet ska resolutionsmyndigheten också ha möjlighet att tillsätta en s.k. särskild förvaltare.

Utgångspunkten i direktivet är att resolutionsmyndigheten fattar beslut om vilka resolutionsåtgärder som ska vidtas och att dessa sedan genomförs av den särskilde förvaltaren. Att det tillsätts en förvaltare förändrar alltså inte resolutionsmyndighetens ansvar för beslut om sådana åtgärder. Den förvaltare som eventuellt utses har i stället den roll som styrelsen har, bl.a. att genomföra resolutionsåtgärder. Det är kommitténs bedömning att ledningsorgan i denna bestämmelse tar sikte på styrelse och verkställande direktör.²

Övertagandet av stämmans funktioner ger i många fall tillräcklig kontroll över företagets verksamhet. Ibland kan det ändå vara lämpligt att resolutionsmyndigheten också direkt tar över uppgifter som ankommer på företagsledningen. Tanken med att behålla den associationsrättsliga strukturen är dock att kunna överlämna så mycket som möjligt av själva driften av verksamheten till styrelse och verkställande direktör, bl.a. för att upprätthålla kritiska funk-

---

² Se not 1.

tioner. En situation då en särskild förvaltare kan vara ett tänkbart alternativ till att tillsätta en ny styrelse kan vara då endast en mindre del av företagets verksamhet ska leva vidare och resterande del ska avvecklas. Det kan då vara en bättre lösning att tillsätta en särskild förvaltare, som har styrelsens befogenheter under den tid som löper fram till en avveckling av företaget under resolution. Generellt torde det enligt kommitténs bedömning bli aktuellt att tillsätta en särskild förvaltare i mindre företag där en fortsatt drift av verksamheten inte har en lika central betydelse för att uppnå resolutionsändamålen.

Om fler än en resolutionsmyndighet avser att utse en särskild förvaltare med avseende på en enhet som tillhör en koncern, ska myndigheterna överväga huruvida det är lämpligt att utse samma särskilda förvaltare för alla de berörda enheterna för att underlätta lösningar som återställer den finansiella sundheten för de berörda enheterna. Denna samarbetskyldighet införlivas genom den allmänna skyldigheten att samarbeta i frågor som behandlas av resolutionsdirektivet.

Resolutionsmyndigheten ska offentliggöra tillsättningen av en särskild förvaltare.

Om den särskilda förvaltarens uppdrag och krav på denne

Eftersom den särskilda förvaltaren inte är knuten till myndighetens beslutsordning är relationen mellan förvaltaren och resolutionsmyndigheten snarast att betrakta som uppdragstagare och uppdragsgivare.

Enligt direktivet ska den särskilda förvaltaren åläggas att sköta sitt uppdrag så att det främjar resolutionsändamålen. Detta behöver framgå av lag. Även den särskilde förvaltarens ansvar bör framgå av lag. Ansvaret bör ansluta till det ansvar som en styrelseledamot har enligt aktiebolagslagen. När den särskilde förvaltaren i fullgörandet av sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar företaget, dess ägare eller borgenärer ska denne ersätta skadan.

Uppdraget och andra villkor för uppdragets genomförande såsom vilken kontroll över förvaltarens beslut som myndigheten ska ha eller den särskilde förvaltarens ersättning kan dock närmare specificeras i avtal som upprättas mellan den särskilda förvaltaren och resolutionsmyndigheten. Resolutionsmyndigheten är med andra ord fri att utforma den särskilda förvaltarens mandat och vad

denne i övrigt ska göra efter vad som är lämpligt i det enskilda fallet.

En särskild förvaltare ska ha den insikt och erfarenhet som uppdraget kräver samt även i övrigt vara lämplig för uppdraget. Detta betyder att kraven på insikt och erfarenhet kan anpassas efter hur krävande uppdraget bedöms vara. Den särskilda förvaltaren ska inte heller stå i ett jävsförhållande som kan rubba förtroendet för att denne opartiskt ska utföra sitt uppdrag. I övrigt bedömer vi att det inte finns några behov av ytterligare bestämmelser rörande vem som kan utses till särskild förvaltare.

Den särskilda förvaltaren ska upprätta en skriftlig berättelse som ska överlämnas till resolutionsmyndigheten. Denna ska, enligt direktivet, innehålla förvaltarens bedömning av företagets ekonomiska och finansiella situation och de åtgärder som förvaltaren har vidtagit inom ramen för sitt uppdrag.

En skriftlig berättelse ska enligt direktivet upprättas i samband med att den särskilda förvaltaren påbörjar och avslutar sitt uppdrag. Resolutionsmyndigheten ska vidare ange regelbundna tidpunkter då den särskilda förvaltaren, under uppdragets gång, ska lämna in skriftliga berättelser. Den särskilda förvaltarens skyldighet att upprätta sådana skriftliga berättelser vid påbörjat och avslutat uppdrag samt vid de tillfällen under pågående uppdrag som resolutionsmyndigheten anger bör fastställas i lag.

Enligt direktivet ska en särskild förvaltare inte utses för längre tid än ett år. Denna period kan undantagsvis förlängas om resolutionsmyndigheten anser att grunderna för att tillsätta en särskild förvaltare fortfarande föreligger. Vi föreslår därför en lagbestämmelse som anger att en särskild förvaltare får utses för en period av ett år, men med möjlighet till förlängning. Vi bedömer att det inte behöver anges i lag att en förlängning endast kan bli aktuell om grunderna för att tillsätta förvaltaren fortfarande föreligger, eftersom vi inte kan se skäl till att resolutionsmyndigheten i annat fall skulle vilja förlänga uppdraget.

Resolutionsmyndigheten ska även med omedelbar verkan kunna skilja den särskilda förvaltaren från sitt uppdrag. Eftersom resolutionsmyndigheten ska kunna ha denna möjlighet utan att behöva motivera sitt beslut och oavsett vad som föreskrivs i ett eventuellt avtal mellan myndigheten och förvaltaren behöver detta uttryckas i lag.

Möjlighet att utse andra "förvaltare"

I direktivet nämns i några andra artiklar möjligheten att utse en eller flera personer som kan vara resolutionsmyndigheten behjälplig. I artikel 72.1 andra stycket anges att den kontroll som föreskrivs i 72.1 första stycket (se avsnitt 9.1) får utövas direkt av resolutionsmyndigheten eller indirekt av en eller flera personer som utsett av myndigheten. I anslutning till användningen av skuldnedskrivningsverktyget anger artikel 51.2 att resolutionsmyndigheten kan utse en eller flera personer i enlighet med artikel 72.1 som ska upprätta och genomföra den omstruktureringsplan för verksamheten som krävs enligt artikel 52.

Genom att resolutionsmyndigheten har möjlighet att utse en särskild förvaltare så bedömer vi att även kravet att de förvaltare som nämns i de andra artiklarna är tillgodosedd.

I de fall att resolutionsmyndigheten vill tillsätta en eller flera personer som inte ska ha några befogenheter att genomföra åtgärder utan vars uppdrag handlar om att hjälpa till med någon aspekt i resolutionsförfarandet, t.ex. att upprätta en omstruktureringsplan och se till att den genomförs, bedömer vi att dessa kan betraktas som konsulter i normal bemärkelse. De kan således upphandlas i sedvanlig ordning. Kommittén bedömer därför att ytterligare lagbestämmelser inte behövs för att införliva direktivet i denna del.

10 Rådrom och kontinuitet

10.1 Inledning

Direktivet innehåller en rad artiklar som syftar till att säkerställa att resolutionsverktygen ska kunna tillämpas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt samtidigt som störningar i det finansiella systemet undviks.

En av dessa artiklar är artikel 86.3, i vilken det föreskrivs att resolutionsmyndigheten får begära anstånd för rättsliga åtgärder och förfaranden.

I direktivet finns vidare flera artiklar som ger resolutionsmyndigheten möjlighet att skaffa sig visst rådrom i samband med att den beslutar om resolution. Enligt bestämmelserna i artikel 69 har resolutionsmyndigheten möjlighet att skjuta upp en betalnings- eller leveransskyldighet som följer av ett avtal som ett företag under resolution är part i. På motsvarande sätt gäller enligt artiklarna 70 och 71 att resolutionsmyndigheten får begränsa möjligheten för motparter till ett företag under resolution att göra gällande säkerhetsrätter respektive att utöva vissa rättigheter som följer av ett avtal som ingåtts med företaget.

En effektiv resolution förutsätter vidare att resolutionsmyndigheten kan säkerställa kontinuitet i verksamhet som resolutionsmyndigheten överför genom användning av något överföringsverktyg. Genom artikel 68 säkerställs att utomstående aktörer inte får säga upp avtal enbart på grund av att avtalet överförs till ett annat företag. Enligt denna artikel får en motpart till ett företag t.ex. inte säga upp ett avtal enbart på grund av ett beslut om krisavvärjande åtgärder, resolution eller resolutionsåtgärder. Den verksamhet som förs över kan också vara beroende av att företaget under resolution eller något annat företag inom samma koncern tillhandahåller olika typer av tjänster och stödfunktioner. Artikel 65 i direktivet innehåller bestämmelser som säkerställer detta.

I artiklarna 63.1 a, 64.1 b, 64.1 c och 64.1 f finns ytterligare bestämmelser som syftar till att säkerställa att resolutionsverktygen ska kunna tillämpas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Dessa artiklar innehåller vissa befogenheter som myndigheten får utöva när den beslutar om resolution och resolutionsåtgärder.

I kapitlet behandlas de angivna artiklarna.

10.2 Hinder mot exekutiva åtgärder och vilandeförklaring av rättsprocesser

Kommitténs förslag: När ett företag har försatts i resolution får inte exekutiva åtgärder som utmätning, annan verkställighet enligt utsökningsbalken eller handräckning vidtas. Beslut om kvarstad eller betalningssäkring får inte meddelas.

Resolutionsmyndigheten får begära att en domstol, eller motsvarande organ, vilandeförklarar rättsprocesser som företaget under resolution är delaktigt i, om det krävs för att uppnå resolutionsändamålen.

Resolutionsdirektivet

I artikel 86.3 anges att resolutionsmyndigheterna får, om så krävs för att resolutionsverktygen och resolutionsbefogenheterna ska fungera på ett tillfredsställande sätt och utan att det påverkar eventuella begränsningar när det gäller att göra säkerheter gällande, begära att domstolen inför ett lämpligt anstånd i enlighet med det uppsatta målet för alla rättsliga åtgärder eller förfaranden som företaget under resolution är eller blir delaktigt i.

Skälen för kommitténs förslag

I kapitel 8 framgår att det behövs ett skydd mot konkurs för företag under resolution. En annan exekutiv åtgärd som företag behöver skyddas mot är utmätning, det vill säga att tillgångar tvångsvis tas i anspråk för att betala skulder. Detta motsvarar vad som sker vid en företagsrekonstruktion. Med annan verkställighet avses annan verkställighet enligt utsökningsbalken, vilket kan handla om att exempelvis tvångsvis överföra en tillgång. Av mot-

svarande skäl ska inte heller handräkning enligt lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. ske, och beslut om betalningssäkring och kvarstad ska inte heller meddelas. Förbuden ska gälla under hela tiden som företaget är under resolution. Dessa hinder gäller endast skulder som uppkommit före beslutet att försätta företaget i resolution och inte nya skulder som uppkommer under resolutionen.

Enligt direktivet ska resolutionsmyndigheten hos domstol kunna begära anstånd för alla rättsliga åtgärder som ett företag kan vara delaktigt i. Detta torde handla om att resolutionsmyndigheten ska kunna begära att en domstol eller motsvarande organ, t.ex. en skiljenämnd, vilandeförklarar en rättslig process som företaget under resolution är delaktigt i. En sådan vilandeförklaring bör göras om resolutionsmyndigheten kan visa för den instans där processen bedrivs att detta behövs för att resolutionsåtgärderna ska kunna genomföras på ett sätt som uppnår resolutionsändamålen. Kommitténs bedömning är att en lagbestämmelse bör införas som ger resolutionsmyndigheten rätt att begära av en domstol, eller motsvarande organ, att den vilandeförklarar en rättsprocess om det behövs för att uppnå resolutionsändamålen.

10.3 Inskränkning av vissa avtalsrättigheter

Kommitténs förslag: Ett beslut om en krisavvärjande åtgärd, resolution eller en resolutionsåtgärd beträffande ett företag ska inte i sig ge en motpart till det företaget rätt att göra ändringar i det avtalsförhållande som råder mellan parterna.

Motsvarande ska gälla för händelser som har direkt koppling till ett sådant beslut.

En motpart till ett företag får inte göra gällande att ett sådant beslut, eller en sådan händelse, är ett kollektivt obeståndsförfarande enligt lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden enligt parternas avtal.

Det ovanstående ska under vissa förutsättningar även gälla andra företag inom samma koncern.

Om resolutionsmyndigheten har erkänt ett resolutionsförfarande i ett land utanför EES ska ett sådant förfarande betraktas som resolution eller resolutionsåtgärder vid tillämpning av dessa bestämmelser.

Bestämmelserna ska anses vara internationellt tvingande regler i den mening som avses i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I).

Resolutionsdirektivet

Av artikel 68 i resolutionsdirektivet framgår följande.

Enbart en krisförebyggande åtgärd eller en krishanteringsåtgärd som vidtas avseende en enhet i enlighet med direktivet, inklusive händelser med direkt koppling till tillämpningen av en sådan åtgärd, ska i sig inte inom ramen för ett avtal som ingåtts av enheten anses som en utlösande händelse i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet, eller som insolvensförfaranden i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper. En förutsättning för detta är dock att företaget i fråga även fortsättningsvis fullgör de väsentliga skyldigheterna enligt avtalet, inklusive betalnings- och leveransskyldigheter, och även fortsättningsvis fullgör och tillhandahåller säkerheter.

Detsamma gäller beträffande avtal som ingåtts av ett dotterföretag, under förutsättning att avtalsförpliktelserna garanteras eller stöds på annat sätt av moderföretaget eller en annan koncernenhet. Bestämmelserna gäller även beträffande avtal som ingåtts av ett annat bolag inom koncernen, om avtalet innehåller så kallade ”cross-default provisions”.

Av artikeln framgår vidare att om ett resolutions- och avvecklingsförfarande i ett land utanför EES erkänns enligt direktivet, eller om resolutionsmyndigheten annars beslutar om det, ska sådana förfaranden utgöra en krishanteringsåtgärd enligt direktivet.

En krisförebyggande åtgärd eller en krishanteringsåtgärd ska enligt artikeln inte göra det möjligt för en motpart till ett företag som anges ovan att utöva uppsägnings-, uppskjutande-, ändrings-, nettnings- eller kvittningsrätt. I artikel 2.1.82 definieras uppsägningsrätt som en rätt att säga upp ett avtal, rättigheter att påskynda, avräkna eller kvitta skyldigheter eller liknande bestämmelser som upphäver, modifierar eller skjuter upp en avtalsparts

skyldighet eller en bestämmelse som hindrar en skyldighet enligt avtalet från att uppkomma som annars skulle uppkomma.

En krisförebyggande åtgärd eller en krishanteringsåtgärd ska inte heller göra det möjligt för en motpart att komma i besittning av, utöva kontroll över eller göra gällande säkerhetsrätter avseende egendom som tillhör det berörda företaget. Ett sådant beslut ska slutligen inte göra det möjligt för en motpart till företaget att påverka dess rättigheter enligt avtalet.

Det nu sagda gäller under förutsättning att de väsentliga skyldigheterna enligt avtalet, inklusive betalnings- och leveransskyldigheter, fullgörs även fortsättningsvis och att säkerheter tillhandahålls. Dessa bestämmelser i direktivet ska dock inte påverka en motparts rätt att vidta en sådan åtgärd som anges ovan om rätten att vidta åtgärden hänför sig till någon annan händelse än den krisförebyggande åtgärden, resolutionsåtgärden eller en inträffad händelse med direkt koppling till tillämpningen av en sådan åtgärd.

Ett beslut av resolutionsmyndigheten att skjuta upp vissa skyldigheter som följer av ett avtal som ett företag under resolution är part i, ska enligt artikeln inte anses utgöra underlåtenhet att fullgöra en avtalsförpliktelse vid tillämpningen av ovan nämnda bestämmelser. Detsamma gäller ett beslut om att begränsa möjligheten för borgenärer till ett företag under resolution att göra gällande säkerhetsrätter och beslut att tillfälligt förbjuda en motpart att utöva uppsägningsrätt beträffande ett avtal med ett företag under resolution.

Slutligen anges att bestämmelserna i artikeln ska anses vara internationellt tvingande regler i den mening som avses i artikel 9 i förordning (EG) nr 593/2008 (Rom I-förordningen).

Skälen för kommitténs förslag

Som framgår ovan används begreppen krisförebyggande åtgärd och krishanteringsåtgärd i artikel 68 i direktivet. I avsnitt 5.2 föreslår kommittén att krisförebyggande åtgärd i stället bör uttryckas som krisavvärjande åtgärd i den nya lagen. När det gäller begreppet krishanteringsåtgärd framgår av definitionen i direktivet att det omfattar resolutionsåtgärder eller tillsättning av en särskild förvaltare eller en sådan person som anges i artikel 51.2 eller 72.1 i (artikel 2.1.102). Av avsnitt 5.3 framgår att kommittén inte föreslår

någon definition av krishanteringsåtgärd i den nya lagen eftersom begreppet inte används i den.

Med resolutionsåtgärd avses enligt direktivet ett beslut om resolution, att tillämpa ett resolutionsverktyg eller att utöva resolutionsbefogenheter (artikel 2.1.40). Begreppet resolutionsåtgärd används i den nya lagen och definieras därför. Kommitténs förslag till definition skiljer sig dock något från direktivets. Den inkluderar nämligen inte själva beslutet att försätta företaget i resolution. Däremot inkluderas de statliga stabiliseringsverktyg som regeringen får besluta om, trots att de inte är verktyg i direktivets mening, samt beslut om att tillsätta en särskild förvaltare.

I det följande används begreppen krisavvärjande åtgärd och resolutionsåtgärd på det sätt som föreslås av kommittén i avsnitten 5.2 och 5.3.

Hur påverkas avtal vid beslut om krisavvärjande åtgärder, resolution och resolutionsåtgärder?

För att kunna tillämpa resolutionsverktygen på ett effektivt och ändamålsenligt sätt är det viktigt att ett företag under resolution fortsätter att vara en ”going concern” och att rörelsen drivs vidare utan avbrott. För ett företag under resolution är det därför viktigt att ömsesidigt förpliktande avtal inte kan sägas upp enbart p.g.a. ett beslut om resolution eller en resolutionsåtgärd. Detsamma gäller beslut om en krisavvärjande åtgärd. Avtalsvillkor som ger motparten rätt att häva vid den typen av beslut kan försämra möjligheten att driva ett företag vidare och kan försvåra, eller rent av omöjliggöra, en rekonstruktion av företaget eller verksamheten. Om t.ex. ett större antal motparter till ett företag under resolution skulle säga upp sina avtal med företaget enbart med anledning av att företaget har försatts i resolution skulle det ytterligare belasta företaget och kunna leda till att syftet med en resolution inte uppnås, exempelvis att kritisk verksamhet inte kan upprätthållas.

Sådana avtalsvillkor bör därför kunna sättas ur spel. Detsamma bör gälla avtalsvillkor som ger en motpart rätt att vidta åtgärder som liknar hävning, t.ex. rätt att ändra avtalsvillkoren eller att utöva nettning. En förutsättning för att ett sådant villkor ska kunna sättas ur spel är dock att företaget fortfarande fullgör väsentliga avtalsförpliktelser gentemot motparten. Därmed blir en sådan ordning inte särskilt ingripande för motparten.

Med anledning av det nu sagda föreslår kommittén att delar av artikel 68.1 och artikel 68.3 tas in i lag.

Ogiltighet måste vara den avsedda rättsföljden även om detta inte sägs uttryckligen i direktivet. Detta innebär att en motpart till ett företag inte får utöva vissa rättigheter som följer av ett avtal som ingåtts med företaget enbart p.g.a. ett beslut om en krisavvärjande åtgärd, resolution eller en resolutionsåtgärd. Om motparten ändå gör det, gäller åtgärden inte i förhållande till företaget.

När det gäller definitionen av krisavvärjande åtgärder görs i direktivet en hänvisning till bl.a. artikel 27 som innehåller bestämmelser om åtgärder för tidigt ingripande (artikel 2.1.101). Flera av de åtgärder som anges där gäller redan för svensk del enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse respektive lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. I den föreslagna definitionen av krisavvärjande åtgärder görs därför en hänvisning till de lagarna när det gäller åtgärder för tidigt ingripande. För att inte alla ingripanden som Finansinspektionen gör ska leda till inskränkningar av en motparts möjlighet att utöva avtalsrättigheter föreslås en ny bestämmelse i lagen om bank- och finansieringsrörelse respektive lagen om värdepappersmarknaden. Av denna bestämmelse ska det framgå att Finansinspektionen ska fatta ett särskilt beslut om ett ingripande är en krisavvärjande åtgärd. På så sätt förhindras att den nu föreslagna bestämmelsen (som genomför artikel 68) får ett vidare tillämpningsområde än vad som följer av direktivet, eftersom den då endast kommer att träffa sådana ingripanden som är krisavvärjande i direktivets mening.

Några särskilda frågor

Under vissa förutsättningar gäller de bestämmelser som behandlas ovan även för motparter till andra företag inom samma koncern som ett företag mot vilket ett beslut om krisavvärjande åtgärder, resolution eller resolutionsåtgärder riktas. Så är fallet om avtalet med koncernföretaget innehåller så kallade "cross-default provisions" (se artikel 68.1 andra stycket). Ett sådant villkor skulle t.ex. kunna ge en motpart rätt att säga upp ett avtal med koncernföretaget enbart på grund av att myndigheten beslutar att försätta ett annat företag inom koncernen i resolution.

När det gäller dotterföretag gäller bestämmelserna i fråga i vissa fall även om avtalet med dotterföretaget inte innehåller sådana

villkor, nämligen om ett annat koncernföretag svarar för fullgörande av dotterföretagets förpliktelser. Ordalydelsen i direktivet är något otydlig när det gäller vilka av de åtgärder som anges i artikel 68.3 i resolutionsdirektivet en motpart ska vara förhindrad att vidta i förhållande till ett sådant dotterföretag. Avsikten måste emellertid vara, i likhet med vad som gäller beträffande övriga koncernföretag, att en motpart ska vara förhindrad att vidta samtliga de åtgärder som anges i artikel 68.3 även mot sådana dotterföretag.

Av artikel 68.1 första stycket framgår bl.a. att ett beslut om en krisavvärjande åtgärd, resolution eller en resolutionsåtgärd i sig inte ska betraktas som en utlösande händelse i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG. En sådan utlösande händelse definieras som en försummelse att betala eller annan sådan likartad händelse som anges i ett avtal och innebär att en säkerhetstagare får realisera eller tillägna sig en finansiell säkerhet, eller vilken medför att en slutavräkningsklausul tillämpas, enligt de villkor som följer av avtalet eller av lag (artikel 2.1 l i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG). Detta täcks enligt kommitténs bedömning av artikel 68.3 a och b i resolutionsdirektivet. Någon särskild bestämmelse som genomför denna del av artikel 68.1 första stycket behövs därför inte.

I artikel 68.4 anges att bestämmelserna i artikel 68 inte ska påverka en motparts rätt att vidta en sådan åtgärd som anges i den artikeln om rätten att vidta åtgärden hänför sig till någon annan händelse än ett beslut om en krisavvärjande åtgärd, resolution, en resolutionsåtgärd eller en händelse med direkt koppling till ett sådant beslut. I svensk rätt gäller som huvudregel avtalsfrihet. Nu föreslås att ett avtalsvillkor som ger motparten rätt att vidta en sådan åtgärd som anges i artikel 68.3 enbart på grund av ett sådant beslut eller en sådan händelse ska vara utan verkan. I övrigt står det parterna fritt att avtala om under vilka förutsättningar en sådan åtgärd får vidtas, t.ex. när ett avtal får sägas upp eller vad som ska kunna föranleda ianspråktagande av en ställd säkerhet. Det finns därför inget behov av att ta in en bestämmelse med det innehåll som anges i artikel 68.3 i lag.

Av artikel 68.1 första stycket framgår vidare att en motpart till ett företag mot vilken myndigheten har fattat beslut om en krisavvärjande åtgärd, resolution eller en resolutionsåtgärd inte får, i förhållande till det företaget, göra gällande att ett sådant beslut, eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut, ska betraktas som insolvensförfaranden i den mening som avses i

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG enligt parternas avtal, under förutsättning att företaget fortsätter att fullgöra väsentliga avtalsförpliktelser gentemot motparten. Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG har i svensk rätt genomförts i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden. En bestämmelse med motsvarande innehåll, men med hänvisning till den angivna lagen i stället för till det angivna direktivet, bör tas in i lag.

För att uppnå syftet med de nu föreslagna bestämmelserna är det viktigt att bestämmelserna också tillämpas på svenska dotterföretag och filialer till ett företag under resolution som är etablerat i ett land utanför EES. Av artikel 68.2 följer att så ska ske om resolutionsmyndigheten har erkänt ett sådant resolutionsförfarande i enlighet med artikel 94 i direktivet, eller om resolutionsmyndigheten annars beslutar om ett sådant erkännande. Det sistnämnda öppnar upp för att resolutionsmyndigheten får erkänna ett resolutionsförfarande i ett land utanför EES (tredjeland) även på någon annan grund än den som anges i direktivet, dvs. artikel 94. Någon sådan grund finns inte svensk rätt och föreslås inte heller. Det bedöms vara tillräckligt att resolutionsmyndigheten kan erkänna ett resolutionsförfarande i enlighet med artikel 94 i resolutionsdirektivet. En bestämmelse motsvarande artikel 68.2 i resolutionsdirektivet bör därför tas in i lag, dock inte den del som avser att resolutionsmyndigheten kan besluta om att erkänna ett resolutionsförfarande i ett tredjeland på någon annan grund än den som anges i artikel 94.

I artikel 68.6 anges att bestämmelserna i artikel 68 ska anses vara internationellt tvingande regler i den mening som avses i artikel 9 i Rom I-förordningen. Med sådana regler avses enligt förordningen regler som ett land anser vara så avgörande för att skydda allmänintressen att landet kräver att de tillämpas vid alla situationer inom dess tillämpningsområde, oavsett vilken lag som annars ska tillämpas på avtalet enligt förordningen. Med allmänintressen avses enligt förordningen t.ex. ett lands politiska, sociala och ekonomiska struktur. Sådana internationellt tvingande regler kan tillerkännas verkan om reglerna innebär att ett avtals innehåll strider mot lag. Med hänsyn till syftet med de i detta avsnitt föreslagna bestämmelserna får dessa anses vara så avgörande för att skydda svenska allmänintressen att de bör ha status av internationellt tvingande regler. För att uppnå sådan status är det nödvändigt att en bestämmelse motsvarande artikel 68.6 tas in i lag.

10.4 Förändra avtalsvillkor i existerande skulder

Kommitténs förslag: Beträffande ett företags under resolution relevanta kapitalinstrument och kvalificerade skulder får resolutionsmyndigheten besluta att

1. löptiden för skulden ska ändras eller anpassas,
2. den ränta som ska betalas för skulden ska ändras, eller
3. dagen då räntan förfaller till betalning ska ändras.

Detta gäller inte för en skuld som är säkerställd.

Resolutionsdirektivet

Artikel 63.1 m anger att medlemsstaterna ska se till att resolutionsmyndigheten har befogenhet gentemot institut och koncernföretag som uppfyller villkoren för resolution, att ändra eller anpassa löptiden för skuldinstrument och andra kvalificerade skulder som getts av ett företag under resolution eller att ändra den ränta som ska betalas för sådana instrument och andra kvalificerade skulder, eller dagen då räntan förfaller till betalning, däribland genom temporär betalningsinställelse, med undantag för skulder med säkerhet som omfattas av artikel 44.2.

Skälen för kommitténs förslag

Inom ramen för en företagsrekonstruktion förekommer ibland att skulder omförhandlas, t.ex. att löptiden förlängs eller räntan ändras. Denna åtgärd syftar i första hand till att stärka företagets likviditetssituation, eftersom förfall och räntebetalningar kan skjutas upp. Detta kan inte minst vara av vikt för att hinna med att omstrukturera verksamheten så att företaget får en god lönsamhet som i sin tur ger förutsättningar för att så småningom kunna betala räntor och lån när dessa skyldigheter inträffar. En sådan förändring av kreditvillkoren kan innebära förluster för långivaren.

En dylik möjlighet kan även vara av värde i resolution. Direktivet (artikel 63.1 m) anger att resolutionsmyndigheten ska ha befogenhet att ändra löptid och räntor på skuldinstrument som

har getts ut av företaget under resolution och kvalificerade skulder i företaget under resolution. Med skuldinstrument menas enligt artikel 2.1.41 obligationer eller andra former av överlåtbara skuldförbindelser, instrument som skapar eller bekräftar en skuld samt instrument som ger rätt att förvärva skuldinstrument. Befogenheten får dock inte tillämpas på skulder med säkerhet som omfattas av artikel 44.2 som exempelvis säkerställda obligationer. Detta bör gälla hela den skuld för vilken det har ställts säkerhet, även om skulden överstiger säkerhetens värde. Kvalificerade skulder definieras i avsnitt 15.5.

Det bör införas en lagbestämmelse om att resolutionsmyndigheten har rätt att vidta dessa åtgärder. Det bör också av den framgå exakt vad resolutionsmyndigheten får ändra genom att tillämpa bestämmelsen, nämligen att ändra löptiden, räntan, eller dagen då räntan förfaller till betalning. Resolutionsmyndigheten får alltså inte vidta andra åtgärder med stöd av denna bestämmelse. Om resolutionsmyndigheten anser att mer genomgripande förändringar än så behöver göras, får det i så fall ske genom konvertering av en skuld till en annan typ av skuld eller till ett kapitalinstrument.

Det kan påpekas att denna åtgärd inte är en del av skuldnedskrivningsverktyget även om det finns likheter mellan denna åtgärd och en konvertering. Den kan följaktligen alltid tillämpas inom ramen för resolution och helt fristående från skuldnedskrivningsverktyg. Åtgärden kan också tillämpas på nedskrivna (eller konverterade) fodringar. Detta anges uttryckligen i artikel 48.4 som säger att det relevanta instrument eller avtal som gav upphov till den ursprungliga skulden ska fortsätta att gälla för det återstående kapitalbeloppet för skulden efter en nedskrivning, med förbehåll för eventuella ändringar av den ränta som hänför sig till sänkningen av kapitalbeloppet och eventuella ytterligare ändringar av villkoren som resolutionsmyndigheten kan komma att göra genom den befogenhet som avses i artikel 63.1 m.

10.5 Rådtrum

10.5.1 Inledning

Syftet med resolution är att antingen rekonstruera företaget eller att överföra delar av dess systemviktiga verksamhet till en aktör som kan driva den vidare. Generellt är det dock rationellt för företagets borgenärer att dra tillbaka sin finansiering och säga upp avtal när de riskerar att drabbas av förluster. Men om ett företags förpliktelser fullgörs enligt först till kvarn-principen kan detta leda till en ojämlig behandling av borgenärer. Dessutom gör utsikterna för en sådan huggsexa att prioritetsordningen riskerar att sättas ur spel. I en konkurs löser man detta genom att initialt stoppa betalningar och frysa tillgångar för att därefter låta en konkursförvaltare avveckla verksamheten för borgenärskollektivets räkning. Likaså i en företagsrekonstruktion införs restriktioner mot att betala gamla skulder och företaget skyddas mot att avtal sägs upp.

Att stoppa betalningar i ett företag som bedriver finansiell verksamhet är förenat med betydligt större problem. Frysning av tillgångar och betalningsstopp kan få allvarliga konsekvenser, eftersom skulder i exempelvis banker används av hushåll, företag och andra finansiella aktörer som betalningsmedel. De finansiella kopplingarna, det vill säga att långivarna i stor utsträckning är andra finansiella företag, gör också att ett betalningsstopp i ett företag snabbt kan leda till likviditetsproblem för andra företag. Ett betalningsstopp kan vidare vara förödande för förtroendet för företaget, vilket kan förvärra likviditetsproblemen. Det är alltså mer komplicerat att frysa betalningar i finansiella företag. Samtidigt kan en möjlighet att stoppa vissa betalningar vara nödvändig för att hantera riskerna för en oordnad avveckling och den ojämliga behandling av borgenärer som kan följa av det.

För att kunna behålla prioritetsordningen och samtidigt kunna hålla igång den verksamhet som företaget under resolution bedriver, eller som ska föras över från det, behöver resolutionsmyndigheten inledningsvis och tillfälligt kunna förhindra att långgivare drar tillbaka sin finansiering och att andra motparter säger upp sina avtal om exempelvis leverans av IT-tjänster och andra stödfunktioner. Åtgärder i detta syfte behöver också kunna anpassas på lämpligt sätt till vilka avtal som bör fullgöras och vilka avtal där fullgörandet tillfälligt kan skjutas upp. I direktivet finns därför bestämmelser som ger resolutionsmyndigheten möjlighet att

förhindra att avtal sägs upp och skaffa sig visst rådrom. I detta avsnitt diskuterar vi de särskilda befogenheter som resolutionsmyndigheten ska ha för att skaffa sig rådrom genom att t.ex. tillfälligt stoppa betalningar och förhindra att avtal sägs upp.

10.5.2 Befogenhet att tillfälligt förbjuda fullgörelse av vissa förpliktelser

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten får besluta att ett företag under resolution inte ska fullgöra en betalnings- eller leveransförpliktelse som följer av ett avtal som ingåtts av företaget. Ett sådant förbud får endast gälla under en begränsad tid. Under den tid förbudet gäller är berörda motparter inte heller skyldiga att fullgöra förpliktelser mot företaget under resolution. Om en betalnings- eller leveransförpliktelse skulle ha fullgjorts under den tid förbudet gäller ska förpliktelsen fullgöras omedelbart efter utgången av den perioden.

Vissa typer av betalnings- och leveransförpliktelser undantas från resolutionsmyndighetens befogenhet.

Om ett företag under resolution fullgör förpliktelser i strid med resolutionsmyndighetens beslut, ska betalningen eller leveransen ändå gälla, om det inte visas att motparten kände till beslutet eller att det förelåg omständigheter som gav motparten skälig anledning att anta att resolutionsmyndigheten hade fattat ett sådant beslut.

Resolutionsdirektivet

Av artikel 69 i resolutionsdirektivet framgår följande.

Medlemsstaterna ska se till att resolutionsmyndigheterna har befogenhet att skjuta upp en betalnings- eller leveransskyldighet som följer av ett avtal som ett företag under resolution är part i. Ett sådant uppskjutande får ske från och med offentliggörandet av en underrättelse om uppskjutande till och med midnatt den bankdag som följer på dagen för offentliggörandet i den medlemsstat där resolutionsmyndigheten för företaget under resolution är etablerad.

Om en betalnings- eller leveransskyldighet skulle ha fullgjorts under perioden för uppskjutandet ska betalnings- eller leverans-

skyldigheten fullgöras omedelbart efter utgången av den tidsperioden.

Om betalnings- eller leveransskyldigheterna för ett företag under resolution skjuts upp ska betalnings- eller leveransskyldigheterna för motparterna till företaget under resolution enligt samma avtal skjutas upp under samma tidsperiod.

Ett uppskjutande ska inte gälla för insättningar i den mening som avses i artikel 2.1.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem (omarbetning), för betalnings- och leveranskrav som hänför sig till system eller operatörer av system som är utsedda enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG, för centrala motparter och centralbanker, eller för fordringar vid tillämpning av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare.

Resolutionsmyndigheterna ska, när de utövar befogenheten enligt ovan, ta hänsyn till vilken effekt utövandet av befogenheten kan få på finansmarknadernas funktion.

Skälen för kommitténs förslag

Förbud mot fullgörelse av vissa förpliktelser

För att resolutionsmyndigheten ska kunna rekonstruera verksamhet eller ett helt företag samtidigt som verksamheten drivs vidare bör resolutionsmyndigheten ges möjlighet att tillfälligt förbjuda fullgörelse av vissa betalnings- och leveransförpliktelser som följer av ett avtal som ett företag under resolution är part i.

Ett beslut om att tillfälligt förbjuda fullgörelse av vissa betalnings- och leveransförpliktelser bör t.ex. kunna fattas i samband med att resolutionsmyndigheten överför verksamhet till en privat köpare eller ett broinstitut. Om företaget under resolution fortsätter att fullgöra förpliktelser under den tiden kan överföringen försvåras. Genom att frysa vissa typer av transaktioner kan resolutionsmyndigheten lättare bedöma företagets finansiella ställning. Detta kan dessutom förhindra en minskning av företagets värde under den tid som resolutionsverktygen tillämpas.

En befogenhet att tillfälligt förbjuda ett företag att fullgöra leverans- och betalningsförpliktelser kan därför vara av värde under

den inledande resolutionsfasen. Bestämmelser motsvarande delar av artikel 69.1 i resolutionsdirektivet bör därför tas in i lag.

För att befogenheten inte ska bli alltför ingripande för motparten bör resolutionsmyndighetens beslut omfatta även motpartens förpliktelser enligt avtalet. En bestämmelse motsvarande artikel 69.3 bör därför också tas in i lag. En sådan bestämmelse bör dock inte formuleras som ett förbud för motparten att fullgöra förpliktelser under den tid som resolutionsmyndighetens beslut gäller. Bestämmelsen bör i stället formuleras som att motparten inte är skyldig att fullgöra sina förpliktelser enligt avtalet under den tiden. En av motparten fullgjord förpliktelse bör ha befriande verkan.

Ett tillfälligt förbud för ett företag under resolution att fullgöra vissa betalnings- eller leveransförpliktelser kan få negativa konsekvenser. Detta gäller särskilt om förbudet gäller betalnings- eller leveransförpliktelser som är hänförliga till företagets kritiska verksamhet. Särskilt för kreditinstitut och värdepappersbolag är förmågan att göra betalningar och genomföra andra leveranser grundläggande för att upprätthålla verksamheten. Att förbjuda fullgörande av betalnings- eller leveransförpliktelser som är hänförliga till kritisk verksamhet skulle, förutom att försvåra en rekonstruktion av företaget, dessutom kunna orsaka störningar i det finansiella systemet. Befogenheten att tillfälligt förbjuda fullgörande av vissa förpliktelser bör därför inte tillämpas med automatik. Den ska inte heller med nödvändighet avse ett företags samtliga avtalsförpliktelser, eller ens alla förpliktelser enligt ett visst avtal eller en viss typ av avtal. Resolutionsmyndigheten bör med anledning av det sagda ges stort manöverutrymme när det gäller den närmare utformningen av ett beslut om sådant tillfälligt fullgörelseförbud.

Resolutionsmyndigheten bör utreda de tänkbara effekterna av ett tillfälligt fullgörelseförbud innan den fattar ett sådant beslut. Myndigheten bör därvid särskilt beakta vilken effekt beslutet kan få på de finansiella marknadernas funktionssätt. En särskild bestämmelse motsvarande artikel 69.5 bör därför tas in i lag.

Det kan visserligen hävdas att den här typen av hänsyn ska tas av myndigheten redan till följd av det generella kravet på att välja de resolutionsåtgärder som, enligt myndighetens bedömning, bäst uppfyller relevanta resolutionsändamål. Genom att införa en särskild bestämmelse om detta i lag tydliggörs de överväganden som ska föregå ett beslut om tillfälligt fullgörelseförbud.

För att minska riskerna med ett tillfälligt fullgörelseförbud bör ett sådant förbud endast få råda under en bestämd kortare tid. Denna tid löper enligt resolutionsdirektivet från och med offentliggörandet av en underrättelse av resolutionsmyndighetens beslut i enlighet med artikel 83.4 till och med midnatt den bankdag som följer på dagen för offentliggörandet, dvs. knappt 48 timmar (se artikel 69.1).

Man kan ifrågasätta om den tiden är tillräcklig för att uppnå syftet med befogenheten, dvs. att resolutionsmyndigheten ska få tillräckligt med tid för att faktiskt tillämpa resolutionsverktygen. Eftersom resolutionsdirektivet är ett minimidirektiv finns det möjlighet för medlemsstaterna att införa mer långtgående regler än de som finns i direktivet (artikel 1.2). Den maximala tiden för ett tillfälligt fullgörelseförbud skulle därför kunna förlängas nationellt. Med hänsyn till de negativa effekter som ett tillfälligt fullgörelseförbud kan leda till, både för företaget under resolution och för det finansiella systemet, är det dock av största vikt att den tid som ett fullgörelseförbud varar är kort. Den tid som anges i resolutionsdirektivet framstår därför som rimlig och det finns sammantaget inte skäl att frångå direktivets bestämmelser i denna del. En bestämmelse motsvarande delar av artikel 69.1 bör därför tas in i lag.

Ytterligare ett sätt minska riskerna för negativa effekter av ett beslut om tillfälligt fullgörelseförbud är att ställa krav på att sådana betalnings- och leveransförpliktelser som skulle ha fullgjorts under den tiden fullgörs omedelbart efter att förbudet har upphört att gälla. En bestämmelse motsvarande artikel 69.2 i direktivet bör därför tas in i lag.

Undantag

Vissa typer av betalnings- och leveransförpliktelser bör undantas från resolutionsmyndighetens befogenhet att fatta beslut om tillfälligt fullgörelseförbud.

Av artikel 69.4 a framgår att sådana ersättningsberättigade insättningar som avses i artikel 2.1.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU ska undantas från resolutionsmyndighetens befogenhet att besluta om tillfälligt fullgörelseförbud. Ett sådant beslut bör därför inte avse insättningar som omfattas av insättningsgarantisystemet.

I artikel 69.4 c anges vidare att även sådana fordringar som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG ska undantas. Det angivna direktivet har i svensk rätt genomförts i lagen (1999:158) om investerarskydd. Ett tillfälligt fullgörelseförbud bör därför inte heller kunna avse förpliktelser som är hänförliga till sådana finansiella instrument och medel som omfattas av den lagen.

Av artikel 69.4 b framgår att betalnings- och leveransförpliktelser som är hänförliga till system eller operatörer av system som är anmälda enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG ska undantas. Ett tillfälligt fullgörelseförbud bör därför inte heller kunna avse förpliktelser som är hänförliga till ett överföringsuppdrag avseende betalningar eller leveranser av finansiella instrument som har lagts in i ett sådant anmält avvecklingssystem.¹ Detsamma bör gälla betalnings- och leveransförpliktelser gentemot centrala motparter eller centralbanker (se artikel 69.4 b).

Med anledning av det nu sagda bör bestämmelser motsvarande artikel 69.4 tas in i lag.

Fullgörelse i strid med resolutionsmyndighetens beslut

Resolutionsmyndighetens beslut att tillfälligt förbjuda fullgörelse av vissa betalnings- eller leveransförpliktelser är ett offentlig-rättsligt beslut som företaget under resolution är skyldigt att följa. Ett sådant beslut måste anses ha civilrättsliga verkningar i likhet med ett konkursbeslut. Resolutionsdirektivet innehåller emellertid inga bestämmelser om vad som händer om ett företag under resolution fullgör förpliktelser i strid med resolutionsmyndighetens beslut. För att inte myndighetens befogenhet ska bli verkninglös bör bestämmelser om rättsverkningarna av sådan fullgörelse tas in i lag.

En tänkbar rättsverkan är ogiltighet. De betalningar eller leveranser som företaget har gjort i strid med resolutionsmyndighetens beslut ska då gå åter. En sådan lösning är effektiv i teknisk bemärkelse. Syftet med ett beslut om tillfälligt förbud är ju att förhindra fullgörelse.

En annan tänkbar rättsverkan är att betalningen eller leveransen är giltig, trots att den genomförts i strid med myndighetens beslut.

---

¹ Kommittén föreslår att anmält avvecklingssystem definieras i lag, se 2 kap. 1 § 1 lagen om resolution och författningskommentaren till den bestämmelsen.

En sådan lösning riskerar att urvattna resolutionsmyndighetens befogenhet eftersom en fullgörelse i strid med myndighetens beslut i så fall inte får några konsekvenser.

Ytterligare en tänkbar rättsverkan är att giltigheten av fullgörelsen är beroende av vad motparten har insett, eller borde ha insett, om myndighetens beslut. En motpart till ett företag under resolution bör kunna utgå från att den får behålla en betalning eller leverans från företaget, under förutsättning att den är i god tro. Däremot bör en motpart som vet, eller som borde veta, att en betalning eller leverans från företaget sker i strid med ett beslut om tillfälligt fullgörelseförbud inte få behålla det den mottagit. I detta sammanhang är det av betydelse att ett beslut om tillfälligt fullgörelseförbud ska offentliggöras på särskilt sätt, bl.a. genom att publiceras på företagets och resolutionsmyndighetens hemsida. Efter offentliggörandet torde det därför vara svårt för en motpart att vara i god tro.

En rättsverkan där giltigheten av en fullgörelse är beroende av vad motparten har insett, eller borde ha insett, om resolutionsmyndighetens beslut, framstår som en lämplig avvägning mellan myndighetens intresse av att tillfälligt förbjuda ett företag under resolution att fullgöra vissa förpliktelser och motpartens intresse av att en fullgjord prestation inte rubbas. En bestämmelse av den innebörden bör därför tas in i lag. I 3 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) finns en bestämmelse som tar sikte på rättshandlingar som företas av ett företag i konkurs och någon annan, efter att beslutet om konkurs har kungjorts. Denna bestämmelse i konkurslagen bör tjäna som förebild vid utformningen av den nu aktuella bestämmelsen.

10.5.3 Befogenhet att tillfälligt förbjuda en borgenär att ta i anspråk säkerheter

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten får besluta att en borgenär till ett företag under resolution inte får ta i anspråk säkerheter som ställts ut i tillgångar som tillhör företaget.

Om resolutionsmyndigheten har beslutat att vidta vissa åtgärder mot något annat företag inom koncernen ska ett särskilt beslut om förbud mot att ta i anspråk säkerheter fattas med avseende på det företaget. Det sakliga innehållet i det

beslutet ska motsvara det sakliga innehållet i beslutet avseende företaget under resolution.

Sådana beslut som anges ovan får endast gälla under en begränsad tid.

Vissa typer av säkerheter undantas från resolutionsmyndighetens befogenhet.

Om en borgenär till ett företag under resolution eller till ett annat koncernföretag tar i anspråk en säkerhet i strid med resolutionsmyndighetens beslut ska rättshandlingen gälla, om det inte visas att borgenären kände till beslutet eller att det förekom omständigheter som gav borgenären skälig anledning att anta att resolutionsmyndigheten hade fattat ett sådant beslut.

Resolutionsdirektivet

Av artikel 70 i resolutionsdirektivet framgår följande.

Medlemsstaterna ska se till att resolutionsmyndigheterna har befogenhet att begränsa möjligheterna för borgenärer med säkerhetsrätt i ett företag under resolution att göra säkerhetsrätter gällande avseende tillgångar i det företaget. Begränsningen ska gälla från och med offentliggörandet av en underrättelse om en sådan begränsning, till och med midnatt den bankdag som följer på dagen för offentliggörandet i den medlemsstat där resolutionsmyndigheten för företaget under resolution är etablerad.

Befogenheten gäller inte säkerhetsrätter i form av marginalsäkerheter eller full säkerhet inom system eller operatörer av system som är utsedda enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG, centrala motparter och centralbanker.

Om de skyddsregler som gäller för sådana anmälningssystem blir tillämpliga ska resolutionsmyndigheterna se till att alla begränsningar som beslutas med stöd av denna befogenhet tillämpas konsekvent på alla koncernföretag gentemot vilka en resolutionsåtgärd vidtas.

Resolutionsmyndigheterna ska, när de utövar en befogenhet enligt ovan, ta hänsyn till vilken effekt utövandet av befogenheten kan få på finansmarknadernas funktion.

Skälen för kommitténs förslag

Förbud mot att ta i anspråk säkerheter

Av samma skäl som har framförts beträffande resolutionsmyndighetens befogenhet att tillfälligt förbjuda fullgörelse av vissa betalnings- eller leveransförpliktelser (i det följande benämnd tillfälligt fullgörelseförbud) bör resolutionsmyndigheten ges möjlighet att tillfälligt förbjuda borgenärer till ett företag under resolution att ta i anspråk säkerheter. En frysning av olika typer av transaktioner gör det lättare för resolutionsmyndigheten att bedöma företagets finansiella ställning och kan dessutom förhindra en minskning av företagets värde under den tid som resolutionsverktygen tillämpas. En befogenhet att tillfälligt förbjuda en borgenär att ta i anspråk säkerheter kan därför, precis som befogenheten att tillfälligt förbjuda viss fullgörelse, vara av värde under den inledande resolutionsfasen.

I artikel 70 i resolutionsdirektivet uttrycks denna befogenhet enligt följande. ”Member States shall ensure that resolution authorities have the power to restrict secured creditors of an institution under resolution from enforcing security interests...”. ”Enforcing security interests” har översatts med ”göra säkerhetsrätter gällande” i den svenska översättningen av direktivet. I svenskt språkbruk torde det vara mer naturligt att tala om att ”ta i anspråk säkerheter” eller ”förfoga över säkerheter”. Rent språkligt torde ”ta i anspråk säkerheter” ligga närmast direktivets uttryck ”enforcing security interests”.

Bestämmelser motsvarande delar av artikel 70.1 bör med anledning av det sagda tas in lag och bör uttryckas som en befogenhet för resolutionsmyndigheten att tillfälligt förbjuda en borgenär att ta i anspråk säkerheter.

Befogenheten att tillfälligt förbjuda en borgenär att ta i anspråk säkerheter bör, liksom framhålls beträffande befogenheten att besluta om tillfälligt fullgörelseförbud, inte tillämpas med automatik. Den ska inte heller med nödvändighet avse samtliga de säkerheter som ställts ut av ett företag under resolution. Beslutet kan begränsas till att avse endast en viss typ av säkerhet eller en viss bestämd utställd säkerhet. Resolutionsmyndigheten bör därför ges stort manöverutrymme när det gäller den närmare utformningen av ett sådant beslut.

I likhet med vad som föreslås beträffande befogenheten att besluta om tillfälligt fullgörelseförbud bör resolutionsmyndigheten utreda de tänkbara effekterna av ett tillfälligt förbud för en borgenär att ta i anspråk säkerheter innan den fattar ett sådant beslut; se avsnitt 10.5.2 och de skäl som anges där. Myndigheten bör därvid särskilt beakta vilken effekt beslutet kan få på de finansiella marknadernas funktionssätt. En särskild bestämmelse motsvarande artikel 70.4 bör därför tas in i lag.

För att minska riskerna för negativa effekter av ett beslut om tillfälligt förbud för en borgenär att ta i anspråk en säkerhet bör ett sådant förbud endast få råda under en bestämd kortare tid. Denna tid bör motsvara den tid som föreslås gälla för ett tillfälligt fullgörelseförbud; se avsnitt 10.5.2 och de skäl som anges där. En bestämmelse motsvarande delar av artikel 70.1 i resolutionsdirektivet bör därför tas in i lag.

Borgenärer med säkerhetsrätt i tillgångar som tillhör ett koncernföretag

Av bestämmelserna i artikel 70.3 i direktivet framgår att resolutionsmyndighetens befogenhet att tillfälligt förbjuda en borgenär att ta i anspråk säkerheter ska tillämpas konsekvent ("are consistent") på alla företag inom en koncern mot vilka en resolutionsåtgärd har vidtagits, om artikel 80 blir tillämplig. Som framgår av avsnitt 5.3 föreslår kommittén att begreppet resolutionsåtgärd ges ett något vidare tillämpningsområde i den nya lagen än vad som följer av direktivet. För att inte artikel 70.3 ska få ett vidare tillämpningsområde vid genomförandet i svensk rätt än vad som följer av direktivet, bör inte begreppet resolutionsåtgärd användas i de bestämmelser i den nya lagen som genomför artikel 70.3. I stället bör en uttrycklig hänvisning ske till de specifika åtgärder som omfattas av direktivets definition av begreppet (ett beslut om resolution, användningen av ett resolutionsverktyg eller utövandet av en resolutionsbefogenhet). Av artikel 56.2 i direktivet framgår att de befogenheter som följer av artikel 70 också gäller vid tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen.

Ordalydelsen av artikeln i fråga är delvis oklar. Kommittén kan inte tolka artikeln på annat sätt än att resolutionsdirektivet eftersträvar samma begränsningar i fråga om ianspråktagande av säkerheter i förhållande till alla företag inom en koncern som är föremål

för resolutionsåtgärder i direktivets mening. Om således resolutionsmyndigheten förbjuder ianspråktagande av säkerheter i tillgångar som tillhör ett företag under resolution, och ett annat företag i samma koncern är föremål för resolutionsåtgärder i direktivets mening, ska resolutionsmyndigheten fatta ett separat beslut avseende det andra företaget med ett sakinnehåll motsvarande det beslut som fattats rörande företaget under resolution.

Den hänvisning som görs till artikel 80 får uppfattas som ett klargörande. Artikel 80 innehåller bestämmelser om att resolutionsmyndigheten inte får vidta vissa åtgärder om de kan påverka anmälda avvecklingssystem. Denna skyddsregel gäller alltid, till följd av de bestämmelser som föreslås i 24 kap. 7 § lagen om resolution, och behöver därför inte komma till särskilt uttryck i lagtext.

Med anledning av det nu sagda bör bestämmelser motsvarande artikel 70.3 tas in i lag.

Undantag

Ett tillfälligt förbud för en borgenär att ta i anspråk säkerheter kan få negativa konsekvenser. Vissa undantag bör därför göras där riskerna för negativa effekter kan anses förhöjda.

Av artikel 70.2 i resolutionsdirektivet framgår att säkerheter som kan göras gällande gentemot sådana system som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG ska undantas. Med detta torde avses säkerheter som ställts i samband med deltagande i sådana system (se artikel 1. c i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG). Ett förbud mot att ta i anspråk sådana säkerheter kan nämligen, även om det endast är tillfälligt, få spridningseffekter och kan därmed påverka den finansiella stabiliteten negativt. Detsamma gäller säkerheter som ställts ut till centrala motparter eller centralbanker.

I resolutionsdirektivet begränsas undantagen till att endast avse vissa typer av säkerheter. I direktivet uttrycks detta som "security interests ... over assets pledged by way of margin or collateral by the institution under resolution" (se artikel 70.2). "Assets pledged by way of margin" bör översättas med marginalsäkerhet (se författningskommentaren till 14 kap. 9 § lagen om resolution för en närmare förklaring av vad som avses med en sådan säkerhet). Det framstår dock inte som helt klart vad som avses med "assets

pledged by way of collateral”. I den svenska översättningen av direktivet uttrycks detta som ”full säkerhet”. Det som ligger närmast till hands vid en tolkning är att det som avses är vanlig panträtt, dvs. att en pantsättare ställer viss egendom till pant-havarens förfogande som säkerhet för en viss förpliktelse. Pantsättaren behåller äganderätten till pantegendomen. Panträtten ger panthavaren rätt att själv tillgodogöra sig prestationens värde ur den pantsatta egendomen, om den prestation som säkerställs inte fullgörs på rätt sätt.

Med anledning av det nu sagda bör bestämmelser motsvarande artikel 70.2 i resolutionsdirektivet tas in i lag.

Fullgörelse i strid med resolutionsmyndighetens beslut

Resolutionsmyndighetens beslut att tillfälligt förbjuda en borgenär att ta i anspråk säkerheter i tillgångar som tillhör ett företag under resolution eller ett annat koncernföretag är ett offentlighetsrättsligt beslut som borgenärerna är skyldiga att följa. Ett sådant beslut måste anses ha civilrättsliga verkningar i likhet med ett konkursbeslut. Inte heller när det gäller denna befogenhet innehåller resolutionsdirektivet några bestämmelser om vad som händer om en borgenär tar i anspråk en säkerhet trots att resolutionsmyndigheten förbjudit detta. För att inte myndighetens befogenhet ska bli verkningslös bör en bestämmelse om rättsverkningarna av en rättshandling i strid med ett sådant beslut tas in i lag.

Denna rättsverkan bör vara samma som föreslås vid fullgörelse i strid med ett beslut om tillfälligt fullgörelseförbud; se avsnitt 10.5.2 och de skäl som anförs där.

10.5.4 Befogenhet att tillfälligt förbjuda utövande av vissa avtalsrättigheter

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten får besluta att en motpart till ett företag under resolution inte får utöva vissa rättigheter som följer av ett avtal som ingåtts med det företaget. Ett sådant förbud får endast gälla under en begränsad tid. Under vissa omständigheter får resolutionsmyndigheten även besluta att en motpart till ett dotterföretag till ett företag under

resolution inte får utöva vissa rättigheter som följer av ett avtal som ingåtts med dotterföretaget.

Vissa typer av avtal undantas från resolutionsmyndighetens befogenhet.

Om en motpart till ett företag under resolution eller dess dotterföretag utövar vissa rättigheter som följer av ett avtal i strid med resolutionsmyndighetens beslut, ska den åtgärd som därmed vidtagits gälla om det inte visas att motparten kände till beslutet eller att det förekom omständigheter som gav motparten skälig anledning att anta att resolutionsmyndigheten hade fattat ett sådant beslut.

Resolutionsdirektivet

Av artikel 71 i resolutionsdirektivet framgår följande.

Medlemsstaterna ska se till att resolutionsmyndigheterna har befogenhet att skjuta upp uppsägningsrätten för en part beträffande ett avtal med ett företag under resolution från och med offentliggörandet av en underrättelse om en sådan begränsning och fram till midnatt den bankdag som följer på dagen för offentliggörandet i den medlemsstat där resolutionsmyndigheten för företaget under resolution är etablerad, under förutsättning att betalnings- och leveransskyldigheter även fortsättningsvis fullgörs och säkerheter tillhandahålls. I artikel 2.1.82 definieras uppsägningsrätt som en rätt att säga upp ett avtal, att påskynda, avräkna eller kvitta skyldigheter eller liknande bestämmelser som upphäver, modifierar eller skjuter upp en avtalsparts skyldighet eller en bestämmelse som hindrar en skyldighet enligt avtalet från att uppkomma som annars skulle uppkomma.

Medlemsstaterna ska se till att resolutionsmyndigheterna har befogenhet att skjuta upp uppsägningsrätten för en part i ett avtal med ett dotterföretag till ett institut under resolution om avtalskyldigheterna garanteras eller understöds på annat sätt av företaget under resolution och uppsägningsrätten enligt det avtalet enbart grundas på insolvens eller finansiell ställning för företaget under resolution. Om överföringsbefogenheten har utövats, eller får utövas, i förhållande till företaget under resolution, får resolutionsmyndigheten endast fatta ett sådant beslut om alla tillgångar och skulder i dotterbolaget som är hänförliga till det avtalet, har överförts till och övertagits av, eller får överföras till och övertas av,

mottagaren, eller om resolutionsmyndigheten på annat sätt tillhandahåller ett adekvat skydd för sådana skyldigheter. Ett sådant uppskjutande ska få verkan från och med offentliggörandet av en underrättelse till och med midnatt i den medlemsstat där dotterföretaget till företaget under resolution är etablerat den bankdag som följer efter offentliggörandet.

Ett uppskjutande ska inte gälla för system eller operatörer av system som är utsedda enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG, för centrala motparter eller för centralbanker.

En person får utöva uppsägningsrätt enligt ett avtal före utgången av den angivna tidsperioden om personen underrättas av resolutionsmyndigheten om att de rättigheter och skyldigheter som omfattas av avtalet inte ska överföras till en mottagare, eller bli föremål för nedskrivning eller konvertering vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget.

Om resolutionsmyndigheten utövar befogenheten att skjuta upp uppsägningsrätten utan underrättelse får rättigheterna utövas efter utgången av perioden för uppskjutande, om inte annat följer av direktivets bestämmelser om inskränkning av vissa avtalsvillkor till följd av ett beslut om krisavvärjande åtgärder, resolution eller resolutionsåtgärder, enligt följande. Om de rättigheter och skyldigheter som omfattas av avtalet har överförts får en motpart utöva uppsägningsrätt i enlighet med villkoren i det avtalet endast vid en fortlöpande eller efterföljande utlösande händelse från mottagarens sida. Om de rättigheter och skyldigheter som omfattas av avtalet kvarstår hos företaget under resolution och resolutionsmyndigheten inte har använt skuldnedskrivningsverktyget avseende det avtalet, får en motpart utöva uppsägningsrätt i enlighet med villkoren i avtalet då uppskjutandet enligt ovan upphör.

Resolutionsmyndigheterna ska, när de utövar en befogenhet enligt ovan, ta hänsyn till vilken effekt utövandet av befogenheten kan få på de finansiella marknadernas funktion.

Ett transaktionsregister ska, på begäran av en behörig myndighet eller en resolutionsmyndighet, tillhandahålla nödvändiga uppgifter till de behöriga myndigheterna eller resolutionsmyndigheterna så att de kan fullgöra sina respektive skyldigheter och uppdrag i enlighet med artikel 81 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Skälen för kommitténs förslag

Förbud mot utövande av vissa avtalsrättigheter

I avsnitt 10.3 behandlas vikten av att ett avtal med ett företag under resolution inte sägs upp, eller att andra avtalsrättigheter utövas, enbart p.g.a. ett beslut om krisavvärjande åtgärder, resolution eller resolutionsåtgärder. Med andra avtalsrättigheter avses t.ex. rätt att ändra avtalsvillkor och att utöva nettning.

Det finns även skäl att begränsa möjligheten för en motpart till ett företag under resolution att vidta motsvarande åtgärder beträffande ett avtal som ingåtts med företaget på någon annan grund än ett beslut om krisavvärjande åtgärder, resolution eller resolutionsåtgärder. Resolutionsmyndigheten bör därför ges möjlighet att tillfälligt förbjuda motparter till ett företag under resolution att utöva vissa avtalsrättigheter.

Om resolutionsmyndigheten t.ex. beslutar att överföra verksamhet till en privat köpare eller ett broinstitut är det önskvärt att den har tillräckligt med tid för att identifiera avtal som behöver överföras. En sådan identifiering skulle försvåras om det var möjligt för företagets motparter att säga upp avtal under den tiden. Ett sådant tillfälligt förbud är också nödvändigt för att resolutionsmyndigheten ska kunna få en rättvisande bild av balansräkningen för företaget, utan de förändringar av värden och omfattning som uppsägningar och utövande av andra liknande avtalsrättigheter skulle medföra.

Ett tillfälligt förbud mot att utöva vissa avtalsrättigheter kan därför, precis som de befogenheter som behandlas i avsnitten 10.5.2 och 10.5.3, vara av värde under den inledande resolutionsfasen. Bestämmelser motsvarande artikel 71.1 bör därför tas in i lag.

Befogenheten att tillfälligt förbjuda en motpart till ett företag under resolution att utöva avtalsrättigheter bör, liksom tidigare behandlade befogenheter (se avsnitten 10.5.2 och 10.5.3), inte tillämpas med automatik. Den ska inte heller med nödvändighet avse samtliga de avtal som har ingåtts av ett företag under resolution. Beslutet kan begränsas till att avse endast en viss typ av avtal eller ett visst bestämt avtal. Resolutionsmyndigheten bör därför ges stort manöverutrymme när det gäller den närmare utformningen av ett beslut om tillfälligt förbud att utöva avtalsrättigheter.

I likhet med vad som föreslås beträffande övriga befogenheter bör resolutionsmyndigheten överväga de tänkbara effekterna av ett

sådant tillfälligt förbud, se avsnitten 10.5.2 och 10.5.3 samt de skäl som anges där. Myndigheten bör därvid särskilt beakta vilken effekt beslutet kan få på de finansiella marknadernas funktionssätt. En bestämmelse motsvarande artikel 71.6 i resolutionsdirektivet bör därför tas in i lag.

För att minska riskerna för negativa effekter av ett tillfälligt förbud att utöva avtalsrättigheter bör ett sådant förbud endast få råda under en bestämd kortare tid. Denna tid bör motsvara den tid som föreslås gälla för ett tillfälligt fullgörelseförbud eller ett tillfälligt förbud för en borgenär att ta i anspråk säkerheter, se avsnitten 10.5.2 och 10.5.3 samt de skäl som anges där. En bestämmelse motsvarande delar av artikel 71.1 bör sammanfattningsvis tas in i lag.

Avtal som ingåtts av dotterföretag

I artikel 71.2 i resolutionsdirektivet ges resolutionsmyndigheten befogenhet att förbjuda även en motpart till ett dotterföretag till ett företag under resolution att utöva rättigheter som följer av ett avtal som ingåtts med dotterföretaget. För att ett sådant förbud ska vara proportionerligt begränsas det till fall där företaget under resolution svarar för fullgörelse av dotterföretagets förpliktelser och avtalsrättigheten enbart grundar sig på obestånd hos företaget under resolution eller dess finansiella ställning i övrigt.

Om resolutionsmyndigheten genom användning av ett överföringsverktyg (försäljningsverktyget, broinstitutetsverktyget eller avskiljandeverktyget) har beslutat att göra en överföring från företaget under resolution ska myndighetens befogenhet att tillfälligt förbjuda utövande av rättigheter som följer av ett avtal som ingåtts med dotterföretaget endast gälla om samtliga de tillgångar och skulder som är hänförliga till avtalet med dotterföretaget har förts över till mottagaren (artikel 71.2 c). Enligt kommitténs mening finns i detta sammanhang inte skäl att utesluta rättigheter som är hänförliga till ett sådant avtal, varför det inkluderas i kommitténs förslag till genomförande av den angivna artikeln.

I den svenska översättningen av direktivet har "liabilities" nästan genomgående översatts med "skulder". När det gäller den angivna artikeln torde det snarare handla om "förpliktelser" eftersom överföringsverktygen används till att överföra verksamhet i ett företag under resolution. Ett sådant företag kan t.ex. ha ingått avtal

som ger upphov till andra förpliktelseer än skulder för företaget, t.ex. förpliktelseer att leverera värdepapper eller valuta. I kommitténs förslag till genomförande av den angivna artikeln används därför ordet "förpliktelseer" i stället för "skulder" (se motsvarande diskussion i kapitel 12 beträffande försäljningsverktyget).

Myndigheten får enligt resolutionsdirektivet även besluta om ett tillfälligt förbud för motparter till ett dotterföretag att utöva vissa avtalsrättigheter om myndigheten på annat sätt tillhandahåller tillräckligt skydd för företagens förpliktelseer ("the resolution authority provides in any other way adequate protection for such obligations") (artikel 71.2 c). Det framstår inte som helt klart vad som avses med det sistnämnda. Vid en tolkning ligger det närmast till hands att anta att myndighetens tillhandahållande av sådant skydd bara blir relevant om endast vissa av de rättigheter och förpliktelseer som är hänförliga till avtalet med dotterföretaget har förts över till mottagaren, och myndigheten har bedömt att företaget under resolution inte kan drivas vidare. Under dessa omständigheter är nämligen det företagens garantier värdelösa och myndigheten bör i denna situation kunna ställa ut motsvarande garantier till motparten. Sådana garantier bör då uppfylla kravet på att resolutionsmyndigheten ska tillhandahålla tillräckligt skydd för företagens förpliktelseer. Om dessa förutsättningar är uppfyllda kan myndigheten besluta om tillfälligt förbud för en motpart till ett dotterföretag att utöva avtalsrättigheter, även om inte samtliga tillgångar, rättigheter och förpliktelseer som är hänförliga till avtalet med dotterföretaget har förts över till mottagaren.

Med anledning av det nu sagda bör bestämmelser motsvarande artikel 71.2 tas in i lag.

Undantag

På motsvarande sätt som gäller för tillfälligt fullgörelseförbud och tillfälligt förbud för en borgenär att ta i anspråk säkerheter (se avsnitten 10.5.2 och 10.5.3) bör vissa undantag göras från den nu föreslagna befogenheten. Undantagen är enligt artikel 71.3 desamma som gäller vid tillfälligt förbud för en borgenär att ta i anspråk säkerheter (se avsnitt 10.5.3). Således bör inte ett tillfälligt förbud att utöva avtalsrättigheter avse avtal som är hänförliga till sådana system som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG eller som har ingåtts med centrala motparter eller

centralbanker. Ett sådant förbud kan nämligen, även om det endast är tillfälligt, få spridningseffekter och därmed påverka den finansiella stabiliteten negativt.

Bestämmelser motsvarande artikel 71.3 bör därför tas in i lag.

Utövande av avtalsrättigheter som omfattas av resolutionsmyndighetens beslut

Resolutionsdirektivet innehåller bestämmelser som innebär att rättigheter som följer av ett avtal som omfattas av myndighetens beslut om tillfälligt förbud att utöva dem under vissa omständigheter får utövas under den tid förbudet gäller (artikel 71.4). Om resolutionsmyndigheten väljer att inte använda något överföringsverktyg eller skuldnedskrivningsverktyget, får motparten efter underrättelse från resolutionsmyndigheten utöva rättigheter som följer av ett avtal som omfattas av myndighetens beslut. Myndigheten måste under dessa förhållanden ha bedömt att företaget är livskraftigt och det kan därför inte anses motiverat att upprätthålla ett sådant förbud. En sådan ordning säkerställer att ett beslut om tillfälligt förbud att utöva vissa avtalsrättigheter inte upprätthålls längre än nödvändigt. En bestämmelse motsvarande artikel 71.4 bör därför tas in i lag.

Av artikel 71.5 i resolutionsdirektivet framgår vad som gäller för en motpart när ett beslut om tillfälligt förbud att utöva vissa avtalsrättigheter upphör att gälla. I direktivet uttrycks detta enligt följande. "If the rights and liabilities covered by the contract have been transferred to another entity, a counterparty may exercise termination rights in accordance with the terms of that contract only on the occurrence of any continuing or subsequent enforcement event by the recipient entity." Det framstår inte som helt klart vad som avses med "the occurrence of any continuing or subsequent enforcement event by the recipient entity". I den svenska översättningen av direktivet uttrycks detta som "en fortlöpande eller efterföljande utlösande händelse från den mottagande enhetens sida". I och med att artikeln i fråga även innehåller en hänvisning till artikel 68 torde avsikten vara att rättigheter som följer av ett sådant avtal endast får utövas om mottagaren väsentligen brister i fullgörandet av sina förpliktelser enligt avtalet. En bestämmelse av denna innebörd, motsvarande artikel 71.5 a, bör tas in i lag.

I artikel 71.5 b föreskrivs vidare att om de rättigheter och förpliktelser som omfattas av avtalet inte överförs eller blir föremål för skuldnedskrivning får rättigheter som följer av avtalet utövas i enlighet med de villkor som anges i avtalet efter att resolutionsmyndighetens förbud har upphört att gälla. Avtalet och dess innehåll fortsätter då att gälla för parterna. Detta är den naturliga följden av att ett tillfälligt förbud att utöva avtalsrättigheter upphör och det följer av allmänna rättsgrundsatser. Någon särskild bestämmelse motsvarande artikel 71.5 b behöver därför inte tas in i lag. Det som anges i avsnitt 10.3 gäller dock fortfarande för ett sådant avtal, dvs. avtalsrättigheter får inte utövas enbart på grund av ett beslut om krisavvärjande åtgärder, resolution eller resolutionsåtgärder.

Utövande av avtalsrättigheter i strid med resolutionsmyndighetens beslut

Resolutionsmyndighetens beslut att tillfälligt förbjuda en motpart att utöva rättigheter som följer av ett avtal som ingåtts med ett företag under resolution, eller med dess dotterföretag, är ett offentligrättsligt beslut som motparten är skyldig att följa liksom ett beslut om tillfälligt fullgörelseförbud eller ett beslut om tillfälligt förbud för en borgenär att ta i anspråk säkerheter. Ett sådant beslut måste anses ha civilrättsliga verkningar i likhet med ett konkursbeslut. Inte heller när det gäller denna befogenhet innehåller resolutionsdirektivet några bestämmelser om vad som händer om en motpart utövar en avtalsrättighet trots att resolutionsmyndigheten förbjudit detta. För att inte myndighetens befogenhet ska bli verkningslös bör en bestämmelse om rättsverkningarna av en avtalsrättighet i strid med ett sådant beslut tas in i lag.

Denna rättsverkan bör vara samma som föreslås om en rättshandling företas i strid med ett beslut om tillfälligt fullgörelseförbud eller ett beslut om förbud att ta i anspråk säkerheter; se avsnitten 10.5.2 och 10.5.3 samt de skäl som anförs där.

Transaktionsregister

I artikel 71.7 andra stycket i resolutionsdirektivet föreskrivs att ett transaktionsregister, på begäran av en behörig myndighet eller en resolutionsmyndighet, ska tillhandahålla nödvändiga uppgifter till myndigheterna så att de kan fullgöra sina respektive skyldigheter och uppdrag i enlighet artikel 81 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012.

Placeringen av denna artikel i direktivet torde kunna förklaras med att de avtal som kan bli föremål för ett tillfälligt förbud att utöva vissa avtalsrättigheter kan vara OTC-derivatkontrakt. Enligt förordningen om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister ska OTC-derivatkontrakt rapporteras till ett transaktionsregister. Med ett transaktionsregister avses en juridisk person som centralt samlar in och registerför uppgifter om derivat (se artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012).

Av artikel 81 i förordningen om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister framgår att ett transaktionsregister ska tillhandahålla nödvändiga uppgifter till en rad angivna enheter för att dessa enheter ska kunna fullgöra sina respektive skyldigheter och uppdrag. Bland de uppräknade enheterna återfinns bl.a. Esma, ESRB, den behöriga myndighet som utövar tillsyn över centrala motparter som utnyttjar transaktionsregistret, den behöriga myndighet som utövar tillsyn över handelsplatsen för de rapporterade kontrakten samt unionens berörda värdepappers- och marknadsmyndigheter.

Den skyldighet för transaktionsregistret som föreskrivs i artikel 71.7 andra stycket följer redan av artikel 81 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012. Eftersom förordningen är direkt tillämplig i svensk rätt fordras därför inte någon lagstiftningsåtgärd med avseende på artikel 71.7 andra stycket.

10.6 Kontinuitet

Kommitténs förslag: Om verksamhet har överförts genom användning av försäljningsverktyget, broinstitutswerktyget eller avskiljandeverktyget får resolutionsmyndigheten besluta att företaget under resolution, eller något annat företag som ingår i samma koncern, ska tillhandahålla de tjänster eller resurser som är nödvändiga för att mottagaren ska kunna driva den överförda

verksamheten effektivt. Särskilda villkor ska gälla för ett sådant tillhandahållande av tjänster eller resurser.

Resolutionsmyndigheten får fatta beslut om tillhandahållande av tjänster eller resurser även om det företag som ska tillhandahålla tjänsterna eller resurserna har försatts i konkurs eller gått i likvidation.

Resolutionsmyndigheten får på ansökan av en resolutionsmyndighet etablerad i ett annat land inom EES förklara att ett beslut enligt nationell lagstiftning som genomför artikel 65 i resolutionsdirektivet gäller i Sverige.

Resolutionsdirektivet

Av artikel 65 i resolutionsdirektivet framgår följande.

Medlemsstaterna ska se till att resolutionsmyndigheterna har befogenhet att kräva att ett företag under resolution, eller ett bolag som ingår i samma koncern som företaget under resolution, tillhandahåller alla tjänster eller faciliteter som är nödvändiga för att en mottagare av verksamhet ska kunna driva den överförda verksamheten på ett effektivt sätt.

Det som anges ovan ska även tillämpas när ett företag under resolution eller det berörda koncernföretaget har inlett normala insolvensförfaranden.

Medlemsstaterna ska se till att deras resolutionsmyndigheter har befogenhet att genomdriva skyldigheter som resolutionsmyndigheter i andra medlemsstater har ålagt koncernföretag som är etablerade på deras territorium.

De tjänster eller faciliteter som avses är begränsade till operativa tjänster och faciliteter och inbegriper inte någon form av finansiellt stöd.

Om tjänsterna eller faciliteterna tillhandahållits företaget under resolution enligt ett avtal omedelbart före det att resolutionsåtgärden vidtogs ska tjänsterna eller faciliteterna tillhandahållas på samma villkor under hela avtalsperioden. Om det inte finns något avtal eller om avtalet har löpt ut ska tjänsterna eller faciliteterna tillhandahållas på rimliga villkor.

Skälen för kommitténs förslag

Om resolutionsmyndigheten vid en användning av något av överföringsverktygen (försäljningsverktyget, broinstitutverktyget eller avskiljandeverktyget) överför verksamhet till en förvärvare, ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag kan vissa tjänster eller resurser behöva tillhandahållas mottagaren för att denne ska kunna bedriva den övertagna verksamheten på ett effektivt sätt. Det kan t.ex. vara så att den verksamhet som bedrivs av ett företag under resolution är beroende av vissa tjänster som erhålls från ett annat koncernföretag. När då verksamheten överförs kan mottagaren behöva ha tillgång till samma tjänster under en övergångsperiod. Resolutionsmyndigheten bör därför kunna fatta beslut om att sådana tjänster ska tillhandahållas en mottagare av sådan verksamhet. Utan en sådan befogenhet riskerar effektiviteten i ett resolutionsförfarande att försämrats.

Befogenheten att kräva att vissa tjänster tillhandahålls framgår av artikel 65 i resolutionsdirektivet. De tjänster som resolutionsmyndigheten får besluta ska tillhandahållas uttrycks i direktivet som "any services or facilities that are necessary to enable a recipient to operate effectively the business transferred to it". I den svenska översättningen av direktivet har "facilities" översatts med "faciliteter", ett begrepp som lämpar sig mindre väl i författningstext. Det är inte heller helt klart vad som avses med "facilities". Det som ligger närmast till hands vid en tolkning är att det som avses är resurser, nyttigheter eller hjälpmedel. Begreppet resurs framstår som det mest lämpliga i sammanhanget.

De tjänster eller resurser som resolutionsmyndigheten får kräva tillhandahållande av ska vara nödvändiga för att den överförda verksamheten ska kunna drivas effektivt. Av direktivet framgår uttryckligen att finansiellt stöd utesluts (artikel 65.3). Det är naturligtvis svårt att exakt ange vilka tjänster eller resurser som blir aktuella. Det torde dock handla om sådana tjänster och resurser som krävs för att syftet med överföringen ska uppnås. Om resolutionsmyndigheten t.ex. har överfört kritisk verksamhet till en privat köpare, bör det som huvudregel inte vara några problem att kräva att företaget under resolution tillhandahåller de tjänster som krävs för att mottagaren ska kunna fortsätta driva verksamheten effektivt. Sådana tjänster kan t.ex. vara IT-tjänster.

Med det sagt bör dock utgångspunkten vara att mottagaren strävar efter att så snart som möjligt hitta en egen leverantör av de

tjänster som krävs för att denne ska kunna bedriva den övertagna verksamheten effektivt. Befogenheten bör således inte kunna tillämpas avseende sådana tjänster som i och för sig är kommersiellt fördelaktiga, men där det enkelt går att ordna med motsvarande tjänst på annat håll, om än till mindre fördelaktiga villkor.

Av direktivet följer vidare att resolutionsmyndigheten kan besluta att sådana tjänster eller resurser ska tillhandahållas av dels företaget under resolution, dels ett annat koncernföretag (artikel 65.1). Vad gäller stora företagsgrupper kan det således bli fråga om relativt många företag som potentiellt sett kan träffas av befogenheten. Det torde inte vara ovanligt att flera centrala tjänster tillhandahålls koncerninternt. Den gränsdragning som görs i direktivet när det gäller vilka företag som kan bli föremål för ett beslut om tillhandahållande av tjänster eller resurser framstår som väl avvägd. Det finns därför enligt kommitténs mening inte skäl att på nationell grund ytterligare utsträcka denna befogenhet till att omfatta fler företag än vad direktivet anger.

Av direktivet framgår vidare att det saknar betydelse om normala insolvensförfaranden har inletts beträffande de företag som ska tillhandahålla tjänsterna eller resurserna, dvs. konkurs eller likvidation. Med anledning av det nu sagda bör bestämmelser motsvarande artikel 65.1 och 65.3 tas in i lag.

I direktivet anges att tjänsterna eller resurserna ska tillhandahållas på särskilda villkor (artikel 65.4). Om tillhandahållandet av tjänsterna eller resurserna regleras i ett avtal och dessa tjänster eller resurser tillhandahölls omedelbart före det att verksamhet överfördes, ska samma villkor tillämpas även efter överföringen. En sådan ordning är förenlig med svensk avtalsrätt. Om det inte finns något avtal, eller om avtalet har löpt ut, ska tjänsterna i stället tillhandahållas på skäliga villkor. Vad som är att betrakta som skäliga villkor får ytterst avgöras av domstol.

Bestämmelser motsvarande artikel 58.4 i resolutionsdirektivet bör tas in i lag.

Beträffande företag som ingår i gränsöverskridande koncerner krävs viss särskild reglering. Av artikel 65.2 i resolutionsdirektivet framgår att medlemsstaterna ska se till att deras resolutionsmyndigheter har befogenhet att genomdriva skyldigheter som resolutionsmyndigheter i andra medlemsstater har ålagt koncernföretag som är etablerade på deras territorier i enlighet med artikel 65.1. Detta innebär att en utländsk resolutionsmyndighets beslut enligt den nationella lagstiftning som genomför artikel 65.1 i

resolutionsdirektivet ska kunna göras gällande mot ett svenskt koncernbolag. Om t.ex. ett företag som har försatts i resolution i Tyskland har ett svenskt dotterföretag, kan den tyska resolutionsmyndigheten besluta att det svenska dotterföretaget ska tillhandahålla vissa tjänster till ett företag som har tagit över verksamhet från företaget under resolution. Ett sådant beslut gäller inte i Sverige då det inte omfattas av Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Bryssel I-förordningen) eller Rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (insolvensförordningen). Det är därför nödvändigt att införa ny reglering på detta område. Artikel 65.2 i resolutionsdirektivet ger medlemsstaterna stort utrymme att själva avgöra hur en sådan reglering ska se ut. Mot denna bakgrund föreslås en reglering som motsvarar det exekvaturförfarande som gäller vid verkställighet och erkännande av utländska domar i Sverige.

Detta innebär att den svenska resolutionsmyndigheten ges möjlighet att verkställa ett beslut av en motsvarande myndighet i ett annat EES-land. Ett sådant beslut av den svenska resolutionsmyndigheten måste givetvis föregås av en prövning av om beslutet om tillhandahållande av tjänster är formellt riktigt. Någon materiell prövning bör däremot inte ske. I annat fall tillkommer en inte avsedd överprövning av det fattade beslutet om tillhandahållande av tjänster, vilket kan äventyra effektiviteten i ett gränsöverskridande resolutionsförfarande.

Det möter inga hinder att ge resolutionsmyndigheten denna befogenhet i stället för exempelvis en domstol. Resolutionsmyndigheten har expertkompetens på detta område och kan genomföra den begränsade prövning som ska göras på ett rättssäkert sätt.

10.7 Några resolutionsåtgärder

10.7.1 Kompletterande befogenheter

Kommitténs förslag: När resolutionsmyndigheten beslutar om resolution eller vidtar en resolutionsåtgärd får den besluta att

1. en innehavare av aktier i ett företag under resolution eller andra äganderättsinstrument som har getts ut av ett sådant

företag inte får förvärva ytterligare sådana aktier eller äganderättsinstrument, eller

2. ett avtal som ett företag under resolution är part i ska sägas upp med omedelbar verkan eller att villkoren i avtalet ska ändras.

När resolutionsmyndigheten beslutar om resolution eller vidtar en resolutionsåtgärd får den dessutom begära att

1. en börs ska avslå en begäran om upptagande till handel på en reglerad marknad av ett finansiellt instrument som har getts ut av ett företag under resolution eller besluta att ett sådant finansiellt instrument inte längre ska vara upptaget till handel,
2. ett värdepappersinstitut med tillstånd enligt 2 kap. 1 § 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska avslå en begäran om upptagande till handel på en handelsplattform av ett finansiellt instrument som har getts ut av ett företag under resolution, eller besluta att ett sådant finansiellt instrument inte längre ska vara upptaget till handel, eller
3. Finansinspektionen ska besluta om handelsstopp avseende ett finansiellt instrument som har getts ut av ett företag under resolution.

Resolutionsmyndigheten får även begära att en behörig myndighet i ett annat land inom EES fattar ett sådant beslut som anges ovan.

Justeringar görs i lagen om värdepappersmarknaden för att uppfylla resolutionsdirektivets krav.

Resolutionsdirektivet

Av artiklarna 64.1 b–c och delar av f samt 64.2 i resolutionsdirektivet framgår följande.

Medlemsstaterna ska se till att resolutionsmyndigheterna har befogenhet att göra följande när de utövar en resolutionsbefogenhet.

1. Upphäva rätten att förvärva ytterligare aktier eller andra äganderättsinstrument.

2. Kräva att den relevanta myndigheten avbryter eller uppskjuter ett godkännande för upptagande till handel på en reglerad marknad eller ett upptagande till officiell notering av finansiella instrument.
3. Annullera eller ändra villkoren i ett avtal som företaget under resolution är part i.

Resolutionsmyndigheterna ska utöva dessa befogenheter om de anser att det är nödvändigt för att bidra till att säkerställa att en resolutionsåtgärd är ändamålsenlig eller för att uppnå ett eller flera resolutionsändamål.

Skälen för kommitténs förslag

Allmänt

De befogenheter som resolutionsmyndigheten har att tillgripa när ett företag försätts i resolution finns utspridda på en rad olika ställen i direktivet. Myndigheten ges endast de befogenheter som anges i den ovan angivna artikeln om den samtidigt utövar någon annan resolutionsbefogenhet, dvs. någon av de befogenheter som ges i artiklarna 63 och 65–72 i direktivet. Eftersom de befogenheter som följer av artikel 64 inte får utövas självständigt bör en bestämmelse med den innebörden, motsvarande delar av artikel 64.1 i direktivet, tas in i lag. Det betyder att resolutionsmyndigheten endast får besluta om de åtgärder som behandlas i detta avsnitt i samband med att den vidtar någon annan resolutionsbefogenhet. I kommitténs förslag till genomförande av direktivet inkluderas resolutionsbefogenheterna i resolutionsåtgärderna (se avsnitt 5.3).

I artikel 31.1 i direktivet anges att resolutionsmyndigheten ska ta hänsyn till resolutionsändamålen när den tillämpar resolutionsverktygen och resolutionsbefogenheterna. Av artikeln framgår vidare att resolutionsmyndigheten ska välja de verktyg och befogenheter som bäst uppfyller de resolutionsändamål som är relevanta i det enskilda fallet. I artikel 32.1c anges vidare att en resolutionsåtgärd endast får vidtas om den är nödvändig med hänsyn till det allmännas intresse. Med detta avses bl.a. att resolutionsåtgärden ska vara nödvändig för att uppfylla ett eller flera resolutionsändamål (se artikel 32.5). I detta ligger inbyggt ett krav på att åtgärden ska vara ändamålsenlig.

Enligt kommitténs bedömning täcks därför artikel 64.2 i direktivet av artiklarna 31.1 och 32.5. Dessa artiklar har behandlats i avsnitten 6.2 och 7.2. Någon särskild bestämmelse som motsvarar artikel 64.2 behöver därför inte införas i svensk rätt.

Befogenhet att upphäva rätt att förvärva aktier

Direktivet innehåller bestämmelser som innebär att resolutionsmyndigheten får upphäva rätten för en innehavare av aktier eller andra äganderättsinstrument att förvärva ytterligare sådana instrument. Vad som avses med äganderättsinstrument har behandlats i avsnitt 12.2.1.

För att genomföra direktivet bör en bestämmelse motsvarande artikel 64.1 b i resolutionsdirektivet tas in i lag. Befogenheten bör utformas som en möjlighet för resolutionsmyndigheten att besluta att en innehavare av aktier eller andra äganderättsinstrument som har getts ut av ett företag under resolution inte får förvärva ytterligare sådana finansiella instrument.

Befogenhet att avbryta eller stoppa handel

När ett företag har försatts i resolution kan det finnas anledning att stoppa handeln med aktier eller andra finansiella instrument som har getts ut av företaget. Det kan även finnas anledning att avnotera finansiella instrument som har getts ut av ett sådant företag. Skälet är den osäkerhet som råder om ett sådant företags ekonomiska ställning. I direktivet uttrycks detta som en befogenhet för resolutionsmyndigheten att "kräva att den relevanta myndigheten avbryter eller uppskjuter godkännandet för upptagande till handel på en reglerad marknad eller upptagandet till officiell notering av finansiella instrument enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG av den 28 maj 2001 om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som skall offentliggöras beträffande sådana värdepapper". Detta torde innebära en rätt för resolutionsmyndigheten att kräva att 1.) finansiella instrument som har getts ut av ett företag under resolution inte tas upp till handel, 2.) handeln med sådana finansiella instrument avbryts permanent, dvs. att de finansiella instrumenten avnoteras, samt 3.) handel med sådana finansiella instrument tillfälligt stoppas.

I 22 kap. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LVM) finns bestämmelser om handelsstopp. Av 22 kap. 1 § framgår att en börs ska underrätta Finansinspektionen om ett handelsstopp om 1.) investerarna inte har tillgång till information om det finansiella instrumentet, på lika villkor, 2.) investerarna inte i tillräcklig omfattning har tillgång till information om emittenten, 3.) emittentens ställning är sådan att handeln skulle skada investerarnas intressen, 4.) det finansiella instrumentet inte uppfyller de krav som följer av den reglerade marknads regler, eller 5.) det annars finns särskilda skäl hänförliga till emittenten eller det finansiella instrumentet. Handeln med ett visst finansiellt instrument får inte avbrytas av en börs, om det allvarligt skulle skada investerarnas intressen eller hindra marknaden från att fungera korrekt.

Finansinspektionen ska enligt 22 kap. 2 § LVM, så snart det kan ske, besluta om handelsstoppet ska bestå. Inspektionen får också, utan föregående beslut av börs, besluta om handelsstopp på sådan grund som anges i 22 kap. 1 § LVM. Finansinspektionen får också besluta att handeln ska avbrytas med ett finansiellt instrument på en handelsplattform eller i annan av ett värdepappersinstitut organiserad handel på sådan grund som anges i 22 kap. 1 § LVM.

De svenska bestämmelser som genomför de angivna delarna av artikel 64.1 c i resolutionsdirektivet bör knytas till de befintliga reglerna om handelsstopp. Av den anledningen föreslås att en bestämmelse motsvarande delar av artikel 64.1 c tas in i lag. Bestämmelsen bör utformas som en rätt för resolutionsmyndigheten att begära att Finansinspektionen beslutar att stoppa handeln av ett finansiellt instrument som har getts ut av ett företag under resolution. Som en konsekvens av detta behöver det införas en ny bestämmelse i LVM. Bestämmelsen i fråga bör innehålla ytterligare en grund för handelsstopp. Denna grund bör vara att resolutionsmyndigheten begär ett beslut om handelsstopp avseende finansiella instrument som har getts ut av ett företag som har försatts i resolution.

Av 15 kap. 11 § LVM framgår vidare att en börs ska avslå en begäran om upptagande till handel eller besluta att ett finansiellt instrument inte längre ska vara upptaget till handel (avnotering), om instrumentet inte uppfyller de krav som gäller för upptagande till handel eller om emittenten allvarligt åsidosätter sina förpliktelser enligt LVM eller någon annan författning. Avnotering av ett finansiellt instrument som har tagits upp till handel ska även ske på begäran av den efter vars begäran instrumentet har tagits upp till

handel. Motsvarande bestämmelser saknas för värdepappersinstitut med tillstånd för drift av handelsplattformar. I svensk rätt finns inte heller några bestämmelser som ger Finansinspektionen rätt att fatta beslut av det ovan angivna slaget. För att genomföra direktivet bör det därför införas bestämmelser som ger resolutionsmyndigheten rätt att kräva att en börs eller ett värdepappersinstitut avslår en begäran om upptagande till handel eller beslutar att ett finansiellt instrument inte längre ska vara upptaget till handel. Som en konsekvens av detta bör det även införas bestämmelser i LVM som innebär att en börs eller ett värdepappersinstitut ska efterkomma en sådan begäran av resolutionsmyndigheten. När det gäller börser bör dessa bestämmelser knytas till de befintliga reglerna om upptagande till handel och avnotering i 15 kap. 11 § LVM. Denna bestämmelse bör ändras på så sätt att börserna ska fatta ett beslut enligt 15 kap. 11 § LVM även på den grunden att resolutionsmyndigheten begär det. En motsvarande bestämmelse bör införas beträffande värdepappersinstitut.

Sammanfattningsvis anser således kommittén att en lämplig utformning av de nu föreslagna nya bestämmelserna är att resolutionsmyndigheten får begära att en börs eller ett värdepappersinstitut ska avslå en begäran om upptagande till handel eller besluta att finansiellt instrument inte längre ska vara upptaget till handel samt att Finansinspektionen ska besluta om handelsstopp. Bestämmelserna i LVM föreslås få den utformningen att börserna, ett värdepappersinstitut och Finansinspektionen ska fatta sådana beslut om det begärs av resolutionsmyndigheten.

Befogenhet att säga upp avtal med omedelbar verkan

Den befogenhet som följer av bestämmelserna i artikel 64.1 f i direktivet är en av de mest långtgående resolutionsbefogenheterna. Eftersom det inte finns någon begränsning avseende exempelvis typ av avtal eller avtalsvillkor skulle i princip vilka ändringar som helst kunna genomdrivas, inklusive uppsägning av avtal med omedelbar verkan, med potentiellt långtgående effekter för motparterna i berörda avtal och marknaden i stort som följd. Mot denna bakgrund blir kravet på proportionalitet och nödvändighet särskilt viktigt i förhållande till den här befogenheten. Ett beslut om att säga upp ett avtal med omedelbar verkan eller att ändra villkoren i ett avtal får inte leda till att det ekonomiska utfallet för en

ägare eller borgenär blir sämre än om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation.

Direktivet innehåller en rad andra befogenheter som är utformade för att hantera de specifika problem som kan uppkomma i anslutning till att resolutionsmyndigheten beslutar om resolution eller vidtar resolutionsåtgärder. Det får därför förmodas att denna befogenhet kommer att användas relativt sällan. Trots detta kan det inte uteslutas att sådana situationer uppkommer. Av den anledningen bör en bestämmelse motsvarande delar av artikel 64.1 f tas in i lag.

10.7.2 Befogenhet att kräva information

Kommitténs förslag: Resolutionsmyndigheten får begära att

1. det berörda företaget eller någon annan tillhandahåller uppgifter, handlingar eller annat, och
2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken lämnar sådana upplysningar på tid och plats som myndigheten bestämmer.

En sådan begäran får endast framställas om det behövs för att resolutionsmyndigheten ska kunna förbereda och besluta om resolutionsåtgärder.

Det ovanstående gäller inte i den utsträckning uppgiftslämnandet skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

Resolutionsmyndigheten får förelägga den som inte följer en begäran enligt ovan att fullgöra sin skyldighet. Föreläggandet får förenas med vite.

Resolutionsdirektivet

Av artikel 63.1 a i resolutionsdirektivet framgår följande.

Medlemsstaterna ska se till att resolutionsmyndigheterna har alla de befogenheter som är nödvändiga för att använda resolutionsverktygen gentemot företag under resolution. Resolutionsmyndigheterna ska bl.a. ha befogenhet att kräva av vilken person som helst att lämna den information som krävs för att resolutions-

myndigheten ska kunna besluta om och förbereda en resolutionsåtgärd, inklusive uppdateringar och kompletteringar av information som lämnats i resolutionsplanerna och att information lämnas vid inspektioner på plats.

Skälen för kommitténs förslag

Den ovan angivna befogenheten ger resolutionsmyndigheten rätt att kräva information. Direktivet innehåller även en rad andra bestämmelser som ger myndigheten rätt att inhämta information. Av bestämmelserna i artikel 11 framgår exempelvis att resolutionsmyndigheten – antingen på egen hand eller via den behöriga myndigheten – ska kunna inhämta den information som krävs för att förbereda resolutionsplaner.

Befogenheten i fråga ska möjliggöra en användning av resolutionsverktygen. Den kan därmed användas för att t.ex. besluta om och förbereda resolutionsåtgärder. Anta exempelvis att resolutionsmyndigheten har en spekulant på delar av verksamheten i ett företag under resolution och därför beslutar att använda försäljningsverktyget. I syfte att ge den potentielle köparen underlag för att kunna bestämma exakt vilken del av verksamheten som denne önskar överta skulle myndigheten kunna använda sig av nu aktuell befogenhet.

Av artikeln i fråga följer att information får krävas även av andra än det berörda företaget. Andra tänkbara personer kan exempelvis vara företagets revisor eller enskilda anställda. Det kan också vara personer som arbetar på företag till vilka företaget under resolution har lagt ut verksamhet genom delegering.

Med anledning av det nu sagda bör en bestämmelse motsvarande artikel 63.1 a tas in i lag. Vid utformandet av bestämmelsen kan 23 kap. 3 § LVM tjäna som förebild. Bestämmelsen bör därmed utformas som en rätt för resolutionsmyndigheten att begära att företaget under resolution eller någon annan ska tillhandahålla myndigheten uppgifter, handlingar eller annat. Av bestämmelsen bör även framgå att den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken ska göra det på tid och plats som myndigheten bestämmer. Undantag bör göras för sådana uppgifter som omfattas av den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

Resolutionsmyndigheten bör ges rätt att förelägga den som inte följer en begäran enligt ovan att fullgöra sin skyldighet. Ett sådant

föreläggande bör kunna förenas med vite. Genom att välja vite som sanktion följer alla bestämmelserna i lagen (1985:206) om vite med, t.ex. hur vitet ska bestämmas och förfarandet för när det döms ut.